HE 171/2020 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle luottolaitos- sekä elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivien täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi luottolaitostoiminnasta annettua lakia, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annettua lakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia, rahoitusvakausviranomaisesta annettua lakia, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, säästöpankkilakia, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, talletuspankkien yhteenliittymästä annettua lakia, yrityksen saneerauksesta annettua lakia, eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annettua lakia, arvopaperitileistä annettua lakia, rahoitusvakuuslakia, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annettua lakia, Suomen Pankista annettua lakia, sijoituspalvelulakia sekä Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annettua lakia. Muutoksilla pantaisiin täytäntöön pankkien riskienvähentämistä koskeva sääntelyuudistus, jonka tavoitteena on pankkien häiriönsietokyvyn vahvistaminen.

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ja Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotettavilla muutoksilla täsmennetään eri lisäpääomavaatimusten asettamisen perusteita, tarkistetaan eräiden pääomavaatimusten enimmäismääriä, säädetään eräiden pääomavaatimusten tai varojenjaon rajoitusten asettamisesta omavaraisuusasteen perusteella, asetetaan rahoitusalan holding- ja sekaholdingyhtiöille lupavaatimus ja laajennetaan luottolaitostoimintaa koskevan sääntelyn ja valvonnan soveltamisala näihin yhtiöihin, säädetään rahoitustaseen korkoriskin arvioimisen uudesta laskentamallista, tarkistetaan luottolaitosten palkitsemiseen liittyvää sääntelyä, täsmennetään palkitsemiseen liittyvien säännösten soveltamisalaa ja laajennetaan lähipiiriluotonantoa koskevan sääntelyn henkilöpiiriä.

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain muutoksilla täydennetään etenkin omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaan vähimmäisvaatimukseen liittyvää sääntelyä, säädetään uusista kriisinratkaisuviranomaisen toimivaltuuksista laitoksen varojen jaon rajoittamiseksi ja sopimusten täytäntöönpanon keskeyttämiseksi sekä tällaisten keskeyttämisvaltuuksien tunnustamisesta laitosten rahoitussopimuksissa.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan kansallisiin muutostarpeisiin perustuvia tarkistuksia lainsäädäntöön. Esityksessä ehdotetaan myös kumottavaksi laki talletuspankkien toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä sekä tehtäväksi siitä johtuvat muutokset muihin lakeihin.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ....1
PERUSTELUT....6
1 Asian tausta ja valmistelu....6
1.1 Tausta....6
1.2 Valmistelu....7
2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö....9
2.1 Uudistetun luottolaitosdirektiivin pääasiallinen sisältö....10
2.2 Uudistetun kriisinratkaisudirektiivin pääasiallinen sisältö....13
3 Nykytila ja sen arviointi....17
3.1 Luottolaitossääntely....17
3.2 Kriisinratkaisua koskeva sääntely....22
3.3 Kansalliset muutostarpeet....24
3.4 Luottolaitossektorin tila Suomessa....24
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset....29
4.1 Keskeiset ehdotukset....29
4.1.1 Uudistettuun luottolaitosdirektiiviin liittyvät keskeiset ehdotukset....29
4.1.2 Uudistettuun kriisinratkaisudirektiiviin liittyvät keskeiset ehdotukset....33
4.1.3 Kansallisiin muutostarpeisiin liittyvät keskeiset ehdotukset....34
4.2 Pääasialliset vaikutukset....35
4.2.1 Vähimmäisomavaraisuusaste....36
4.2.1.1 Vaikutukset luottolaitoksiin....37
4.2.1.2 Makrotaloudelliset vaikutukset....38
4.2.2 Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR)....39
4.2.2.1 Vaikutus pankkeihin ja kokonaistalouteen....40
4.2.3 PK-yrityslainojen riskipainon alentaminen yli 1,5 miljoonan euron lainojen osalta....41
4.2.4 Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevien vähimmäisvaatimusten muutosten vaikutus suomalaisiin pankkeihin....42
4.2.5 Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen ja rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimuksen eriyttäminen....43
4.2.5.1 Vaikutukset suomalaisiin pankkeihin....43
4.2.6 Pääoma- ja likviditeettivaatimusten kokonaistaloudelliset vaikutukset Suomessa....47
4.2.7 Lisäpääomavaatimusten enimmäismäärän kasvattamisen mahdolliset vaikutukset luotonantoon....49
4.2.8 Muut vaikutukset....51
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot....51
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset....51
5.1.1 Vaihtoehdot uudistetun luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanossa....51
5.1.2 Vaihtoehdot uudistetun kriisinratkaisudirektiivin täytäntöönpanossa....51
5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot....53
6 Lausuntopalaute....55
7 Säännöskohtaiset perustelut....59
7.1 Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta....59

7.2 Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain muuttamisesta ... 88
7.3 Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ... 115
7.4 Laki rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain muuttamisesta ... 117
7.5 Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta ... 117
7.6 Laki säästöpankkilain muuttamisesta ... 118
7.7 Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta ... 119
7.8 Laki talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta ... 120
7.9 Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain kumoamisesta ... 122
7.10 Laki yrityksen saneerauksesta annetun lain 2 §:n 3 momentin kumoamisesta ... 122
7.11 Laki eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 2 ja 6 §:n muuttamisesta ... 122
7.12 Laki arvopaperitileistä annetun lain 11 §:n muuttamisesta ... 122
7.13 Laki rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta ... 123
7.14 Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 25 §:n muuttamisesta ... 123
7.15 Laki Suomen Pankista annetun lain 11 ja 26 §:n muuttamisesta ... 123
7.16 Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta ... 123
7.17 Laki Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta ... 124
8 Lakia alemman asteinen sääntely ... 124
9 Voimaantulo ... 125
10 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys ... 125
10.1 Omaisuuden suoja ... 126
10.2 Elinkeinovapaus ... 128
10.3 Viranomaisen harkintavalta ... 130
10.4 Hallinnolliset seuraamukset ... 131
10.5 Henkilötietoihin liittyvä sääntely ... 132
10.6 Säädösvallan delegointi ... 133
LAKIEHDOTUKSET ... 135
1. Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta ... 135
2. Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain muuttamisesta ... 161
3. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ... 191
4. Laki rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain muuttamisesta ... 193
5. Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta ... 195
6. Laki säästöpankkilain muuttamisesta ... 196
7. Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta ... 198
8. Laki talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta ... 200

9. Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain kumoamisesta 201
10. Laki yrityksen saneerauksesta annetun lain 2 §:n 3 momentin kumoamisesta 201
11. Laki eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 2 ja 6 §:n muuttamisesta 202
12. Laki arvopaperitileistä annetun lain 11 §:n muuttamisesta 202
13. Laki rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta 203
14. Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 25 §:n muuttamisesta 203
15. Laki Suomen Pankista annetun lain 11 ja 26 §:n muuttamisesta 204
16 Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta 205
17. Laki Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta 207
LIITTEET 210
RINNAKKAISTEKSTIT 210
1 Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta 210
2. Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain muuttamisesta 261
3. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta 316
4. Laki rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain muuttamisesta 322
5. Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta 324
6. Laki säästöpankkilain muuttamisesta 327
7 Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta 330
8. Laki talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta 333
11. Laki eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 2 ja 6 §:n muuttamisesta 334
12. Laki arvopaperitileistä annetun lain 11 §:n muuttamisesta 336
13. Laki rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta 337
14. Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 25 §:n muuttamisesta 338
15. Laki Suomen Pankista annetun lain 11 ja 26 §:n muuttamisesta 338
16. Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta 340
17. Laki Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta 343
ASETUSLUONNOKSET 346
Valtiovarainministeriön asetus luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseksi toimitettavista ja niihin sisällytettävistä tiedoista annetun valtiovarainministeriön asetuksen 2 ja 3 §:n muuttamisesta 346
Valtiovarainministeriön asetus seikoista, jotka on otettava huomioon arvioitaessa luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen taikka konsernin purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksia, annetun valtiovarainministeriön asetuksen 2 §:n muuttamisesta 346

Valtiovarainministeriön asetus omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen laskemiseksi velkojen kokonaismäärästä 347

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (jäljempänä *luottolaitosdirektiivi*) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013 luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*) tulivat voimaan kesällä 2013 ja niitä on pääosin sovellettu 1.1.2014 lukien. Mainitut unionin säädökset perustuivat osaltaan Baselin pankkivalvontakomitean vuonna 2010 antamiin suosituksiin luottolaitosten vakavaraisuus- ja maksuvalmiusuudistuksesta (Basel III -uudistuksen ensimmäinen vaihe). Suomessa luottolaitosdirektiivi pantiin täytäntöön uudella luottolaitostoiminnasta annetulla lailla (610/2014, jäljempänä *luottolaitoslaki*), joka tuli voimaan 15.8.2014, ja jota sittemmin on muutettu useaan otteeseen.

Alkuperäisellä 15.5.2014 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta säädettiin jo kaatumassa oleville tai todennäköisesti kaatuville pankeille uusi elvytys- ja kriisinratkaisumenettely. Sääntelyn tarkoituksena oli pankkikriisien parempi hallitseminen ja siten veronmaksajien oikea-aikainen ja järjestelmällisempi suojeleminen aiempaan verrattuna. Tarkoituksena oli tarjota viranomaisille kokonaisvaltaisia ja tehokkaita järjestelyjä, joilla maksuvaikeuksissa olevia ja finanssimarkkinoiden vakauden kannalta riskialttiita pankkeja pystyttiin kansallisesti tukemaan ja uudelleenjärjestämään. Direktiivi sisälsi myös kansainvälisiä yhteistyöjärjestelyjä helpottamaan rajat ylittäviä pankkikriisejä. Lisäksi direktiivillä säädettiin kansallisen kriisinratkaisurahaston perustamisesta. Suomessa direktiivi pantiin täytäntöön luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetulla lailla (1194/2014, jäljempänä *kriisinratkaisulaki*).

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 20.5.2019 niin sanotun pankkipaketin, joka koostuu kahdesta muutosdirektiivistä ja kahdesta muutosasetuksesta. Annetut direktiivit ovat direktiivi (EU) 2019/878 direktiivin 2013/36/EU muuttamisesta vapautettujen yhteisöjen, rahoitusalan holdingyhtiöiden, rahoitusalan sekaholdingyhtiöiden, palkitsemisen, valvontatoimenpiteiden ja -valtuuksien sekä pääoman ylläpitämistoimenpiteiden osalta (jäljempänä *luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivi* tai *uudistettu luottolaitosdirektiivi*)[1] sekä direktiivi (EU) 2019/879 direktiivin 2014/59/EU muuttamisesta luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten tappionkattamiskyvyn ja pääomapohjan vahvistamiskyvyn osalta sekä direktiivin 98/26/EY muuttamisesta (jäljempänä *kriisinratkaisudirektiivi* tai *uudistettu kriisinratkaisudirektiivi*)[2]. Annetut asetukset ovat puolestaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/876 asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta vähimmäisomavaraisuusasteen, pysyvän varainhankinnan vaatimuksen, omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vaatimusten, vastapuoliriskin, markkinariskin, keskusvasta-

[1] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32019L0878
[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32019L0879

puoliin liittyvien vastuiden, yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin liittyvien vastuiden, suurten asiakasriskien ja raportointi- ja julkistamisvaatimusten osalta sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetuksen muutosasetus*)[3] ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/877 asetuksen (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten tappionkattamiskyvyn ja pääomapohjan vahvistamiskyvyn osalta (jäljempänä *EU:n kriisinratkaisuasetus*)[4]. Muutossäädökset muodostavat kokonaisuuden, jonka tavoitteena on pankkien ja pankkijärjestelmän häiriönsietokyvyn vahvistaminen.

Muutettujen luottolaitos- ja kriisinratkaisudirektiivien täytäntöönpanon lisäksi valtiovarainministeriö sekä sen sidosryhmät ovat tunnistaneet kansallisia muutostarpeita luottolaitos- ja kriisinratkaisusääntelyyn sekä muun muassa Finanssivalvontaa ja Suomen Pankkia koskevaan lainsäädäntöön.

1.2 Valmistelu

EU-säädöksen valmistelu

EU:n komissio järjesti julkisen kuulemisen heinäkuussa 2015 EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mahdollisista vaikutuksista pankkirahoitukseen EU:n taloudessa. Komissio esitti myös syyskuussa 2015 kannanottopyynnön EU:n finanssialan lainsäädännöstä ja suuntasi sidosryhmilleen kyselyitä palkitsemissäännöksiä sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen ja -direktiivin sääntöjen oikeasuhteisuutta koskien. Komissio järjesti kaksi kohdistettua konsultointia toukokuussa 2016 saadakseen sidosryhmien näkemykset.

G20-maat hyväksyivät marraskuussa 2015 finanssimarkkinoiden vakausneuvostossa 9.11.2015 julkaiseman kokonaistappionsietokykyvaatimuksen eli *TLAC-standardin*. TLAC-standardi pyrkii varmistamaan, että maailmanlaajuiset rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävät laitokset pystyvät myös kriisinratkaisun aikana ja välittömästi sen jälkeen jatkamaan kriittisiä toimintojaan ilman, että julkiset varat tai rahoitusvakaus vaarantuvat. TLAC-standardilla on samat tavoitteet kuin EU:ssa jo voimassa olevassa laitoskohtaisella omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevalla vähimmäisvaatimuksella (*Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities*; jäljempänä *MREL-vaatimus*), joka koskee muita kuin maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia. EU:n komissio antoi 24.11.2015 tiedonannon *Pankkiunionin toteuttaminen*[5], jossa se sitoutui esittämään vuoden 2016 loppuun mennessä säädösehdotuksen, jolla TLAC-standardi pantaisiin täytäntöön EU:n lainsäädännössä vuoteen 2019 mennessä. Lisäksi komissio esitti tiedonannossa sitoumuksen esittää kansainvälisiin sopimuksiin perustuvia säädösehdotuksia korjaamaan voimassa olleessa vakavaraisuuskehyksessä todettuja puutteita.

Muutosdirektiivit ja -asetukset liittyvät osaltaan EU:n pankkiunionin toteuttamiseen. Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto hyväksyi 17.6.2016 päätelmät[6] pankkiunionin syventämistä koskevasta etenemissuunnitelmasta. Päätelmien mukaan pankkiunionin syventäminen toimilla, jotka

---

[3] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32019R0876
[4] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32019R0877
[5] Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle, ”Pankkiunionin toteuttaminen”, 24.11.2015, COM(2015) 587 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52015DC0587
[6] Neuvoston päätelmät etenemissuunnitelmasta pankkiunionin täydentämiseksi, 17.6.2016, https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2016/06/17/conclusions-on-banking-union/

tarkoittavat pankkiriskien jakamista jäsenvaltioiden kesken, kuten yhteisen talletussuojajärjestelmän toteuttaminen tai yhteisen kriisinratkaisurahaston julkisen rahoitusjärjestelyn luominen, edellyttävät ensin merkittäviä riskien vähentämistä tarkoittavia toimia. Näissä päätelmissä neuvosto pyysi komissiota laatimaan vuoden 2016 loppuun mennessä ehdotukset TLAC-vaatimuksen toimeenpanosta, EU:n nykyisen MREL-vaatimuksen uudelleentarkastelusta sekä muutoksista EU:n vakavaraisuusasetukseen ja luottolaitosdirektiiviin.

Komissio antoi 23.11.2016 lainsäädäntöehdotuksen pankkipaketista (ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi vakavaraisuusasetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta[7], direktiiviksi luottolaitosdirektiivin 2013/36/EU muuttamisesta[8], direktiiviksi pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin 2014/59/EU muuttamisesta[9] ja asetukseksi yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta[10]). Komission ehdotusten varsinainen käsittely alkoi neuvostossa vuoden 2017 alussa.

Euroopan parlamentti hyväksyi 16.4.2019 lopullisen yhteisymmärryksen komission ehdottamasta pankkipaketista, joilla vahvistetaan entisestään EU:n pankkien häiriönsietokykyä, taloudellista joustavuutta ja uudelleenjärjestelymahdollisuuksia. Luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivi, EU:n vakavaraisuusasetuksen muutosasetus, EU:n kriisinratkaisuasetus sekä uudistettu kriisinratkaisudirektiivi annettiin 20.5.2019 ja ne tulivat voimaan 27.6.2019.

Hallituksen esityksen valmistelu

Komission ehdotukset saatettiin Suomessa eduskunnan käsittelyyn valtioneuvoston selvityksellä 28.11.2016 (E 120/2016 vp) ja myöhemmin 6.2.2017 kirjelmillä U 16/2017 vp ja U

---

[7] Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta vähimmäisomavaraisuusasteen, pysyvän varainhankinnan vaatimuksen, omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vaatimusten, vastapuoliriskin, markkinariskin, keskusvastapuoliin liittyvien vastuiden, yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin liittyvien vastuiden, suurten asiakasriskien ja raportointi- ja julkistamisvaatimusten osalta sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta, COM/2016/0850 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2016:0850:FIN

[8] Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI direktiivin 2013/36/EU muuttamisesta säännösten soveltamisesta vapautettujen yhteisöjen, rahoitusalan holdingyhtiöiden, rahoitusalan sekaholdingyhtiöiden, palkitsemisen, valvontatoimenpiteiden ja -valtuuksien sekä pääoman ylläpitämistoimenpiteiden osalta, COM/2016/0854 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2016:0854:FIN

[9] Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI direktiivin 2014/59/EU muuttamisesta luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten tappionkattamiskyvyn ja pääomapohjan vahvistamiskyvyn osalta sekä direktiivin 98/26/EY, direktiivin 2002/47/EY, direktiivin 2012/30/EU, direktiivin 2011/35/EU, direktiivin 2005/56/EY, direktiivin 2004/25/EY ja direktiivin 2007/36/EY muuttamisesta, COM/2016/0852 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52016PC0852

[10] Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS asetuksen (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten tappionkattamiskyvyn ja pääomapohjan vahvistamiskyvyn osalta, COM/2016/0851 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2016:0851:FIN

17/2017 vp[11]. Valtioneuvoston kirjelmä U 16/2017 vp pankkien häiriönsietokyvyn parantamisesta käsitteli pääosan uudistettuihin luottolaitosdirektiiviin ja EU:n vakavaraisuusasetukseen kaavailluista muutoksista, ja valtioneuvoston kirjelmä U 17/2017 vp kriisinratkaisudirektiivin ja EU:n kriisinratkaisuasetuksen muuttamisesta annetut esitykset.

Valtiovarainministeriö asetti 11.7.2019 työryhmän valmistelemaan pankkipaketin vaatimia muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Lisäksi työryhmän tehtävänä oli kartoittaa muita luottolaitos- ja kriisinratkaisusääntelyyn liittyviä muutostarpeita ja tehdä näihin liittyvät lainsäädäntöehdotukset. Työryhmään nimitettiin jäseniä ja asiantuntijoita valtiovarainministeriön rahoitusmarkkinaosastolta, Finanssivalvonnasta, Suomen Pankista, Rahoitusvakausvirastosta ja Finanssiala ry:stä. Työryhmän mietintö hallituksen esityksen muodossa luovutettiin valtiovarainministeriölle 12.6.2020 (Valtiovarainministeriön julkaisuja 2020:58)[12]. Mietintö sisälsi Finanssiala ry:n eriävän mielipiteen.

2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö

EU:n pankkipaketin tavoitteena on parantaa pankkien häiriönsietokykyä vähentämällä EU:n jäsenvaltioiden pankkisektorien riskejä, joustavoittamalla luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksiin kohdistuvien makrovakausvälineiden käyttöä ja tehostamalla pankkien kriisinratkaisusääntelyn soveltamista. Tavoitteena on myös vahvistaa sijoittajavastuun toteuttamisen edellytyksiä osana EU:n pankkiunionin viimeistelyä. Pankkipaketti pyrkii tavoitteidensa toteuttamiseen muun muassa saattamalla Baselin pankkivalvontakomitean ja finanssimarkkinoiden vakausneuvoston (*Financial Stability Board, FSB*) kansainvälisiä standardeja osaksi EU:n lainsäädäntöä.

Pankkipakettiin sisältyvät EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin muutokset sisältävät keinoja, joilla vahvistetaan pankkisektorin kriisinsietokykyä ja makrovakausviranomaisten toimintakykyä ottamalla käyttöön nykyisiä vaatimuksia täydentäviä maksuvalmius- ja pääomavaatimuksia ja korjaamalla nykyisten makrovakausvälineiden puutteita. Muutoksilla myös suhteellistetaan pankkien sääntelyvaateita sekä tehdään niistä vähemmän kuormittavia pienemmille rahoituslaitoksille. EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla parannetaan myös pankkien lainanantokapasiteettia pienille ja keskisuurille yrityksille sekä infrastruktuurihankkeille, jotta se tukisi EU:n taloutta. Kriisinratkaisusääntelyä koskevien muutosehdotusten tavoitteena on vähentää EU:n pankkisektorin riskejä ja vahvistaa sen kykyä kestää mahdollisia häiriöitä, tehostaa pankkien kriisinratkaisusääntelyn soveltamista ja vahvistaa edellytyksiä sijoittajavastuun toteuttamiseen.

Pääomavaateilla pyritään takaamaan, että pankilla on kaikissa tilanteissa riittävästi pääomaa kattamaan mahdolliset luotto- tai muut tappiot. Pääomavaatimukset lasketaan lähtökohtaisesti riskipainotetusta taseesta. Uudella vähimmäisomavaraisuusastevaatimuksella (*leverage ratio*) varmistetaan luottolaitoksen omien varojen riittävyys viime kädessä riippumatta riskipainotetusta taseesta ja riskipainojen määrittämismenetelmistä. Tappioiden kattavien pääomavaateiden lisäksi pankeilla on kriisinratkaisulain mukaan omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimus. MREL-vaatimuksella on tarkoituksena varmistaa, että pankilla on riittävästi omia varoja ja sellaisia velkainstrumentteja, joita voidaan käyttää kriisiin ajautuneen pankin

[11] E 120/2016 vp: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/E_120+2016.aspx
U 16/2017 vp: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/U_16+2017.aspx
U 17/2017 vp: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/U_17+2017.aspx
[12] Luottolaitos- ja kriisinratkaisulainsäädännön tarkistamista valmistelevan työryhmän mietintö: http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-338-0

tappioiden kattamiseen ja pankin pääomittamiseen, jos pankki joudutaan uudelleen järjestelmään. Pääomien ja alentamiskelpoisten velkojen riittävä määrä mahdollistaa sijoittajavastuun toteuttamisen ja vähentää näin yhteiskunnalle aiheutuvia suoria kustannuksia pankkikriisin kohdatessa.

Vakavaraisten pankkien kaatuminen maksuvalmiusongelmiin pyritään ehkäisemään maksuvalmiusvaatimuksilla. Pankkien likviditeettiriskiä pyritään rajaamaan maksuvalmiusvaatimuksella (LCR) ja pankkipaketin sisältämällä uudella pysyvän varainhankinnan vaatimuksella (NSFR). Pysyvän varainhankinnan vaatimuksella rajoitetaan pankkien liian suurta altistumaa lyhyelle tukkuvarainhankinnalle. Näillä vaatimuksilla pyritään varmistamaan, että pankit eivät joudu vaikeuksiin, vaikka niiden markkinavarainhankinta häiriintyisi hetkellisesti tai talletusten ulosvirtaus olisi ennakoitua suurempaa.

Pankkien vahva vakavaraisuus- ja likviditeettiasema toimivat myös puskurina laskusuhdanteessa. Vakavarainen ja likviditeettiasemaltaan vahva pankki voi jatkaa luototusta myös heikossa taloustilanteessa, jolloin luottoriski vääjäämättä kasvaa ja markkinarahoituksen saatavuus voi heikentyä. Pankkien pääomavaatimuksia höllentämällä pystytään myös elvyttämään taloutta taantumassa. Esimerkiksi Covid-19-pandemian aikana pankkien maksuvalmiusvaatimuksiin on annettu joustoa ja alennettu harkinnanvaraisia pääomavaatimuksia, mikä on edesauttanut pankkisektorin toimintaedellytyksiä myös poikkeuksellisissa oloissa. Tämä on konkreettisesti osoittanut, että luottolaitosten omien varojen ja maksuvalmiuden vahvistaminen on tarpeellista varautumista vaikeasti ennakoitavissa olevia kriisejä ajatellen.

Edellä kuvatuista pääomavaatimuksista pysyvän varainhankinnan vaatimus, markkinariskille asetettu pääomavaatimus ja vähimmäisomavaraisuusastevaatimus sisältyvät pankkipaketissa EU:n vakavaraisuusasetuksen muutosasetukseen, jolloin nämä vaatimukset tulevat olemaan EU:n jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaa sääntelyä. Uudistettuun luottolaitosdirektiiviin sisältyviä, kansallista täytäntöönpanoa edellyttäviä muutoksia on kuvattu seuraavassa alaluvussa. Sääntelyn vaikutusarviointia koskevassa luvussa kuitenkin kuvataan pankkipakettiin sisältyviä muutoksia kokonaisuutena riippumatta säädösinstrumentista.

2.1 Uudistetun luottolaitosdirektiivin pääasiallinen sisältö

Omien varojen vaatimusten muutoksista yleisesti

Luottolaitosdirektiiviin tehdyillä useilla muutoksilla poistetaan päällekkäisyyksiä eri pääomavaatimusten edellytyksistä, ja pääsääntönä on, että samaa riskiä ei voida käyttää enää jatkossa useamman eri pääomavaatimuksen asettamisen perusteena. Voimassa oleva direktiivi on mahdollistanut esimerkiksi harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen (niin sanottu pilari II -vaatimus) asettamisen paitsi yksittäisiin luottolaitoksiin kohdistuvien riskien perusteella, myös yleisemmin rahoitusjärjestelmään kohdistuvien riskien perusteella. Eri jäsenvaltioissa soveltamiskäytäntö on poikennut tältä osin jonkin verran toisistaan. Muutosten tarkoituksena on siten myös yhdenmukaistaa pääomavaatimusten asettamiskäytäntöjä.

Direktiivissä, erityisesti muutetussa 128 artiklassa, on täsmennetty omien varojen eri vaatimusten keskinäistä hierarkiaa. Direktiivi on aiemman sanamuotonsa mukaan ollut jokseenkin tulkinnanvarainen sen suhteen, mikä on viranomaisen asettaman harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen (pilari II -vaatimus) suhde muihin omien varojen vaatimuksiin.

Kiinteä lisäpääomavaatimus

Direktiivin 129 artikla on korvattu kokonaan uudella artiklalla, jonka mukaan niin sanotun pääomaa säilyttävän eli kiinteän lisäpääomavaatimuksen täyttämiseksi laitosten tulisi jatkossakin ylläpitää 2,5 prosentin suuruista puskuria suhteessa laitoksen riskipainotettuihin saamisiin.

Muuttuva lisäpääomavaatimus

Laitoskohtaisen vastasyklisen pääomapuskurin ylläpitämistä koskeva vaatimus eli muuttuva lisäpääomavaatimus sisältyy direktiivin muutettuun 130 artiklaan. Vaatimus ei muuttuisi, vaan vaatimuksen enimmäismäärä olisi jatkossakin 2,5 prosentin suuruinen. Lisäpääomavaatimus pitää täyttää jatkossakin ydinpääomalla. Vaatimuksen täyttämättä jättämisestä seuraisi artiklan 5 kohdan mukaisesti rajoituksia laitoksen voittovarojen käytölle, kuten tähänkin asti.

Järjestelmäriskipuskuri

Niin sanottua järjestelmäriskipuskuria eli rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävää lisäpääomavaatimusta koskevat aiemmat 133 ja 134 artiklat on korvattu uudella 133 artiklalla. Muutetun 133 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltio voi ottaa käyttöön ydinpääomalla (CET1) täytettävän lisäpääomavaatimuksen rahoitusalalla tai tämän alan yhdellä tai useammalla osa-alueella koskien kaikkia 133 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja vastuita tai niiden osia, jotta estettäisiin ja lievennettäisiin makrotason riskejä tai järjestelmäriskejä, joita muut pääomavaatimukset eivät kata. Vaatimuksella katettaisiin rahoitusjärjestelmään kohdistuvia riskejä, jotka saattavat vaikuttaa huomattavan kielteisesti tietyn jäsenvaltion rahoitusjärjestelmään ja reaalitalouteen. Aiemmasta poiketen mainitussa artiklassa ei enää nimenomaisesti mainita niin sanottuja ei-syklisiä riskejä. Artiklan 5 kohdan mukaan vaatimus voitaisiin kohdistaa jatkossa kaikkiin jäsenvaltiossa sijaitseviin vastuisiin eli kokonaisriskiin sekä tämän sijasta tai lisäksi riskikeskittymiin ja niiden osa-alueisiin. Artikla sisältää yksityiskohtaiset säännökset päätöksenteossa huomioon otettavista seikoista sekä menettelystä eri suuruisten pääomavaatimusten asettamisessa.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän ja rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimukset

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävään lisäpääomavaatimusta (niin sanottu G-SII-puskuri) ja rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimusta (niin sanottu O-SII-puskuri) koskevaa luottolaitosdirektiivin 131 artiklaa on uudistettu. Keskeisimpänä muutoksena on, että O-SII-puskurin enimmäisarvo nousee 2 prosentista 3 prosenttiin, vähimmäisarvon ollessa edelleen nolla prosenttia. G-SII-puskurin vähimmäisarvo sen sijaan pysyy ennallaan 1 prosentissa ja enimmäisarvo 3,5 prosentissa. Lisäksi G- ja O-SII-puskurit muuttuvat järjestelmäriskipuskuriin nähden luonteeltaan kumulatiivisiksi.

Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus (pilari II -pääomavaatimus) ja viranomaisen antama suositus omien varojen määräksi

Omien varojen riittävyyden kokonaisvaltaista arviota koskevaan muutettuun luottolaitosdirektiivin 104 artiklan mukaiseen pilari II -pääomavaatimuksen asettamiseen on tehty rajauksia. Vaatimuksella voitaisiin kattaa korostetusti ainoastaan luottolaitoskohtaisia riskejä, joita ei katettaisi riittävästi muilla pääomavaatimuksilla. Pilari II -vaatimusta ei voisi enää jatkossa asettaa esimerkiksi yksinomaan makrovakaudellisista syistä.

Pilari II -pääomavaatimuksen asettamisen edellytyksistä säädetään tarkemmin uudessa 104 a artiklassa. Artikla sisältää aiempaa täsmällisemmät perusteet vaatimuksen asettamiselle. Pilari

II -vaatimuksen asettaminen on jatkossa tarkemmin sidottu luottolaitoskohtaisen valvojan arvion, muun etukäteen vahvistetuin perustein laaditun arvion tai sisäisten mallien tarkastuksessa esiin nousseisiin johtopäätöksiin. Vaatimuksen täyttämiseen olisi mahdollista lähtökohtaisesti käyttää ydinpääoman (CET1) ohella osittain myös ensisijaista lisäpääomaa (AT1) ja toissijaista pääomaa (T2).

EU:n vakavaraisuusasetukseen sisällytetyn omavaraisuusasteen vähimmäisvaatimuksen (*leverage ratio*) johdosta direktiivin uusi 104 a artikla mahdollistaa jatkossa pilari II -pääomavaatimuksen asettamisen myös vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksena.

Valvontaviranomainen voi jatkossa antaa direktiivin 104 b artiklan mukaan luottolaitokselle suosituksen luottolaitosta sitovien pääomavaatimusten ylittävälle tasolle (*ohjeellinen lisäpääoma*). Suosituksen täyttämättä jättäminen ei sellaisenaan rajoita luottolaitoksen varojenjakoa, mutta suosituksen toistuva laiminlyöminen voi johtaa sitovan pilari II -vaatimuksen asettamiseen.

Varojenjaon rajoitukset

Varojenjaon rajoituksia koskevaa luottolaitosdirektiivin 141 artiklaa on täsmennetty. Direktiiviin on lisätty uusi 141 a artikla, jossa on täsmennetty varojenjaon rajoittamisen laskemisessa huomioon otettavia pääomavaatimuksia. Direktiivin uusilla 141 b ja 141 c artikloilla on lisätty vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksen (*leverage ratio buffer*) alittamiseen liittyvät varojenjaon rajoitussäännökset, joita sovelletaan vähimmäisomavaraisuusvaatimuksen lisävaatimuksen soveltamisen piirin kanssa yhtenevästi maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviin luottolaitoksiin.

Luottolaitostoiminnan lupaedellytykset ja muut keskeiset toiminnalle asetetut edellytykset

Direktiivin 21 a artiklan mukaan rahoitusalan holding- ja sekaholdingyhtiöt (*omistusyhteisöt*) velvoitetaan tietyin poikkeuksin hakemaan lupaa. Lisäksi direktiivin 3 artiklan 3 kohdan mukaan luvanvaraiset omistusyhteisöt tulevat tietyssä määrin luottolaitosdirektiiviin pohjautuvan sääntelyn ja EU:n vakavaraisuusasetuksen soveltamisen piiriin.

Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitsevien luottolaitosryhmittymien Euroopan talousalueella sijaitsevat luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset on luottolaitosdirektiivin uuden 21 b artiklan mukaan jatkossa järjestettävä joko yhden tai kahden alakonsernin muodostaman kokonaisuuden kautta, ja näille on perustettava Euroopan talousalueelle väliyhtiö, jonka on oltava joko luottolaitos tai luvan saanut omistusyhteisö. Muutoksen tarkoituksena on turvata ulkomaisten luottolaitosryhmittymien tehokas konsolidoitu valvonta Euroopan talousalueella.

Luottolaitosten organisaatioon ja johtoon liittyvät vaatimukset

Luottolaitosdirektiivin 91 artiklaan tehtyjen muutosten johdosta luottolaitoksen valvontaviranomaisella on oltava toimivalta tarvittaessa erottaa sellainen luottolaitoksen johtoon kuuluva henkilö, joka ei täytä tehtävälle asetettuja kelpoisuusvaatimuksia. Luottolaitoksen johdon kelpoisuusvaatimusten määrittelyyn on tehty tiettyjä yksityiskohtaisia täsmennyksiä. Direktiivin muutetun 63 artiklan mukaan valvontaviranomaisella on oikeus vaatia luottolaitosta vaihtamaan tilintarkastaja, jos tilintarkastaja on rikkonut velvollisuuttaan ilmoittaa havaitsemistaan rikkeistä valvontaviranomaiselle.

Luottolaitosdirektiivin 88 artiklaan on lisätty lähipiiriluotonantoa koskevat säännökset. Tähän saakka lähipiiriluotonannon sääntely on ollut kansallista. Lähipiiriliiketoimia koskevaa sääntelyä sisältyy myös kirjanpitolainsäädäntöön ja -standardeihin, mutta direktiivin mukaisia vaatimuksia sovellettaisiin näiden rinnalla.

Rahoitustaseen korkoriskien uusi laskentamalli

Luottolaitosdirektiivin 84 ja 98 artiklaa sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen 448 artiklaa on muutettu siten, että rahoitustaseen korkoriskien (IRRBB) laskentaan luodaan uusi standardimalli, jota luottolaitokset voivat käyttää tai valvontaviranomainen voi määrätä luottolaitoksen noudattamaan, jos sen oma sisäinen malli ei ole tyydyttävä. Korkoriskiä mitattaisiin kuudessa eri skenaariossa sekä korkokatteeseen että oman pääoman taloudelliseen arvoon nähden.

Palkitseminen

Julkisesti noteeratuille luottolaitoksille mahdollistetaan luottolaitosdirektiivin 94 artiklan 1 kohdassa osakesidonnaisten instrumenttien tai vastaavien muiden kuin käteisinstrumenttien käyttö henkilöstönsä palkitsemisessa. Hallinnollisen taakan keventämiseksi pienten luottolaitosten, joiden tase on enintään 5 miljardia tai jonka henkilöstön muuttuvat palkkiot eivät ylitä 50 000 euroa per henkilö ja ovat enintään yksi kolmasosa henkilön kaikesta palkitsemisesta, ei tarvitsisi noudattaa eräitä muuttuviin palkkioihin liittyviä rajoitteita, kuten maksamisen lykkäämistä. Toisaalta muuttuvien palkkioiden maksamisen vähimmäislykkäysaika pitenee nykyisestä kolmesta vuodesta neljään vuoteen, ja kooltaan, rakenteeltaan ja riskiasemaltaan merkittävien luottolaitosten osalta viiteen vuoteen.

Palkitsemissääntelyn henkilöpiiriä ja säännösten soveltamisalaan kuuluvia yrityksiä on tarkennettu direktiivin 109 artiklan uusissa 4 ja 5 kohdissa siten, että sääntelyn soveltamisen piiristä on poissuljettu yritykset, joiden maksamiin palkkioihin sovelletaan jo muuta sääntelyä, ja puolestaan sisällytetty sellainen muun konserniyrityksen kuin konsolidoinnin piiriin kuuluvan yrityksen palveluksessa oleva henkilöstö, jolla tosiasiallisesti on merkittävä vaikutus konserniin kuuluvien luottolaitosten liiketoimintaan ja riskiprofiiliin. Direktiivin 109 artikla sisältää kansallista liikkumavaraa sikäli, että palkitsemiseen liittyvä sääntely on mahdollista ulottaa kansallisesti koskevaksi laajemminkin kuin konsolidoinnin piiriin kuuluvia koskevaksi.

Muut muutokset

Luottolaitosdirektiiviin on tehty edellä todettujen muutosten lisäksi yksityiskohtaisempia muutoksia esimerkiksi viranomaisten keskinäisen yhteistyön ja päätöksentekomenettelyn osalta.

2.2 Uudistetun kriisinratkaisudirektiivin pääasiallinen sisältö

Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus

Uudistetulla kriisinratkaisudirektiivillä muutettiin alkuperäistä kriisinratkaisudirektiiviä etenkin MREL-vaatimusten osalta (45 ja 45 a—45 m artiklat). Uudistettu direktiivi sisältää tähän liittyen aiempaa huomattavasti yksityiskohtaisempaa sääntelyä muun muassa vaatimuksen laskemisesta ja asettamisesta, sen täyttämiseen hyväksyttävistä rahoitusvälineistä, menettelyistä, raportoinneista, siirtymäajoista ja rikkomisen seuraamuksista. MREL-vaatimuksen asettamiseen liittyvistä määristä ja menetelmistä säädetään tällä hetkellä komission delegoidussa asetuksessa

2016/1450[13]. Tämä asetus tullaan kumoamaan, sillä sääntely on siirtynyt uudistettuun kriisinratkaisudirektiiviin, ja alkuperäisen kriisinratkaisudirektiivin 45 artiklan 2 kohdan sisältämä valtuutussäännös delegoidun asetuksen antamiselle on uudistetulla kriisinratkaisudirektiivillä muutettu. MREL-vaatimuksen laskutapaa on uudistetussa kriisinratkaisudirektiivissä muutettu vastaamaan uudistetun EU:n vakavaraisuusasetuksen maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten vähimmäisvaatimuksen (niin sanottu *TLAC-vähimmäisvaatimus*) laskutapaa.

MREL-vaatimuksen tarkoituksena on varmistaa, että laitoksilla on riittävästi omia varoja ja sellaisia velkainstrumentteja, joita voidaan kriisinratkaisutilanteessa joko muuntaa uudeksi pääomaksi tai kirjata alas kriisihallintoon asetettavan laitoksen toiminnan uudelleen järjestämiseksi ja tappioiden kattamiseksi. Pääomien ja alentamiskelpoisten velkojen riittävä määrä mahdollistaa sijoittajavastuun toteuttamisen, parantaa laitoksen toiminnan uudelleenjärjestelyn edellytyksiä ja vähentää näin yhteiskunnalle aiheutuvia kustannuksia pankkikriisin kohdatessa.

Asetetun MREL-vaatimuksen tason on oltava summa, joka saadaan laskemalla yhteen kriisinratkaisun odotetut tappiot, jotka vastaavat laitoksen tai yhteisön omia varoja koskevaa vaatimusta, ja pääomapohjan vahvistamiseen tarvittava määrä, jonka avulla laitos tai yhteisö voi kriisinratkaisun jälkeen tai alaskirjaus- tai muuntamisvaltuuksien käyttämisen jälkeen täyttää toimiluvan jatkumisen edellyttämät omia varoja koskevat vaatimukset, jotta se voi jatkaa toimintaansa valitun kriisinratkaisustrategian mukaisesti. Kriisinratkaisuviranomaisen on tehtävä pääomapohjan vahvistamista koskeviin määriin tarkistuksia alas- tai ylöspäin kriisinratkaisusuunnitelmassa esitetyistä toimista johtuvien mahdollisten muutosten perusteella. MREL-vaatimus on ilmaistava prosenttiosuutena kyseisen laitoksen tai yhteisön kokonaisriskin määrästä ja vastuiden kokonaismäärästä, ja laitosten ja yhteisöjen olisi täytettävä molempien perusteella lasketut tasot samanaikaisesti. Laitoksilla voi olla hallussaan omia varoja enemmän kuin niiden MREL-vaatimus edellyttää. Lisäksi direktiivi sallii, että laitokset täyttävät minkä tahansa osan MREL-vaatimuksistaan omilla varoilla. Direktiivin 45 b artikla säätää veloista, jotka voidaan sisällyttää MREL-vaatimuksen täyttämiseen. MREL-vaatimus voidaan käytännössä kattaa omilla varoilla, omien varojen ulkopuolisilla heikomman etuoikeusaseman veloilla sekä muilla MREL-kelpoisilla veloilla[14].

Jatkossa MREL-vaatimuksen vertailupohjana huomioidaan kokonaisriskin määrä (TREA) ja vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävien varojen määrä. Nykyisin vertailupohjana käytettävä velkojen ja omien varojen kokonaismäärä (TLOF) poistuu lukuun ottamatta subordinaatiovaateen laskennassa yhtenä mittarina käytettävää 8 prosentin vaadetta. Kuten vakavaraisuusvaatimuksissakin, riskiperusteiset ja ei-riskiperusteiset MREL-vaatimukset täydentävät toisiaan, ja pankin on täytettävä jatkuvasti molemmat vaatimukset. Uudistetussa sääntelyssä riskiperusteisen MREL-vaatimuksen täyttämiseen käytettävää ydinpääomaa ei voida enää

[13] Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1450, annettu 23 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/59/EU täydentämisestä niiden teknisten sääntelystandardien osalta, joissa täsmennetään arviointiperusteet liittyen menetelmiin, joilla asetetaan omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=CELEX:32016R1450

[14] Ydinpääomaan luettavat instrumentit ovat MREL-instrumenttien keskinäisessä etuoikeusjärjestyksessä kaikista heikoimmassa asemassa eli luottolaitoksen tappiot katetaan ensimmäisenä ydinpääomalla. Heikomman etuoikeusaseman velat, kuten Senior non-preferred-joukkovelkakirjat ovat puolestaan omia varoja paremmassa mutta esimerkiksi tavanomaisia MREL-kelpoisia senior-velkoja heikommassa etuoikeusasemassa.

samanaikaisesti käyttää luottolaitoksen makrovakauspuskurien[15] täyttämiseen. Luottolaitoksen ydinpääomaa käytetään tarvittaessa ensin MREL-vaatimuksen täyttämiseen ja vasta tämän jälkeen yhdistetyn puskurivaatimuksen täyttämiseen.

Kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen tulisi täyttää MREL-vaatimus konsolidoidulla tasolla (45 e artikla). Tytäryritysten tulisi täyttää vaatimus pääsääntöisesti yksittäisellä tasolla (45 f artikla). Direktiivin 45 d artiklassa säädetään erityisesti maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten tytäryrityksille asetettavasta vähimmäisvaatimuksesta. Direktiivin 45 g artiklassa säädetään keskusyhteisöjä ja niiden jäsenluottolaitoksia koskevasta poikkeuksesta MREL-vaatimuksen täyttämiseen. Kiinnitysluottolaitokset voivat edelleen tietyin edellytyksin vapautua MREL-vaatimuksesta (45 a artikla).

Direktiivin 45 c artiklassa säädetään MREL-vaatimuksen määrittämisessä huomioitavista seikoista. Kriisinratkaisuviranomaisen on MREL-vaatimusta asettaessaan huomioitava muun muassa kriisinratkaisutavoitteiden täyttyminen, laitoksen toimiluvan mukaisen toiminnan jatkuminen ja laitoksen kaatumisen vaikutus rahoitusvakauteen. Kriisinratkaisudirektiivin 45 c artiklan 9 kohdassa säädetään, että kriisinratkaisuviranomaisen on perusteltava asetettavan MREL-vaatimuksen taso ja uudelleentarkasteltava kyseistä tasoa ilman aiheetonta viivytystä. Artiklassa 45 i säädetään laitoksen velvollisuudesta raportoida kriisinratkaisuviranomaiselle ja valvojalle ja julkistaa muun muassa omien varojen ja hyväksyttävien velkojen sekä alentamiskelpoisten velkojen määrät. Kriisinratkaisuviranomainen raportoi asettamansa MREL-vaatimukset 45 j artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaiselle. Direktiivin 45 k artiklassa säädetään viranomaisten valtuuksista puuttua MREL-vaatimuksen rikkomiseen muun muassa varojen jakoa rajoittamalla. Kriisinratkaisuviranomaisten on asetettava laitoksille 45 m artiklan mukaan asianmukainen siirtymäaika MREL-vaatimuksen noudattamiseksi. MREL-vaatimus on kuitenkin täytettävä viimeistään 1.1.2024 ja laitoksille voidaan asettaa välitavoite, joka tulee täyttää 1.1.2022.

Direktiivin 45 b artiklan 4—8 kohdassa säädetään MREL-vaatimusta täydentävästä, sitovasta, niin sanotusta subordinaatiovaatimuksesta suurimmille pankeille. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäville luottolaitoksille, kriisinratkaisun kohteena oleville yhteisöille, joiden varat ovat yli 100 miljardia euroa tai joiden katsotaan aiheuttavan todennäköisesti järjestelmäriskin kaatuessaan, voidaan asettaa MREL-vaatimusta täydentävä vaatimus. Subordinaatiovaatimuksen asettaminen on kuitenkin rajattu pääsääntöisesti 30 prosenttiin mainituista laitoksista ja yhteisöistä. Kriisinratkaisuviranomainen voi päättää subordinaatiovaatimuksen asettamisesta myös muille pienemmille kriisinratkaisun kohteena oleville yhteisöille, kun direktiivin 45 b artiklan 5 kohdan edellytykset täyttyvät. Subordinaatiovaatimuksen perusteella määräytyy, kuinka suuri osa pankin MREL-vaatimuksesta on täytettävä omilla varoilla tai tavanomaisia, MREL-kelpoisia seniorvelkoja heikommassa etuoikeusasemassa olevilla veloilla. Subordinaatiovaateiden tarkoituksena on selkeyttää sijoittajavastuun määrittelyä ja siten helpottaa pankkien uudelleenjärjestelyä kriisitilanteessa. Sillä ehkäistään myös potentiaalista *No Creditor Worse Off* -periaatteesta syntyvää haastetta, joka syntyy siitä, että merkittävä joukko seniorvelan kanssa samassa etuoikeusasemassa olevista veloista poissuljetaan sijoittajavastuun ulkopuolelle joko suoraan lain nojalla tai viranomaisen harkinnalla.

Muut muutokset

[15] Kiinteä ja muuttuva lisäpääomavaatimus, G-SII-/O-SII-lisäpääomavaatimus ja järjestelmäriskipuskurivaatimus.

Uudistetussa kriisinratkaisudirektiivissä tehdään muutoksia myös määritelmiin (2 artiklan muutokset), joista merkittävin on kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön ja kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän määrittäminen. Kriisinratkaisuviranomaisten tulee määrittää kriisinratkaisun kohteena olevat yhteisöt ja kriisinratkaisun kohteena olevat ryhmät ryhmän sisällä ja tarkastella asianmukaisesti suunniteltujen toimien vaikutuksia ryhmän sisällä ryhmän kriisinratkaisun tehokkuuden varmistamiseksi (12 artikla). Kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen ja ryhmien määrittelyä koskeva muutos heijastuu läpi direktiivin muutoksina muun muassa päätösten sisältöön, tiedoksiantoon, valittaviin toimiin ja kriisinratkaisuviranomaisten väliseen yhteistyöhön liittyen (muutokset muun muassa direktiivin 12, 13, 16 ja 18 artiklaan). Direktiivin uudessa 32 a artiklassa säädetään kriisinratkaisun edellytyksistä keskusyhteisölle ja sen jäsenluottolaitoksille, jotka kuuluvat samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään. Kriisinratkaisuviranomaisen on voitava toteuttaa kriisinratkaisutoimi kaikkiin näihin liittyen, jos ryhmä kokonaisuutena täyttää kriisinratkaisun edellytykset.

Kriisinratkaisudirektiivissä on myös lisätty kriisinratkaisuviranomaisten valtuuksia. Kriisinratkaisuviranomaisille annetaan uusi valtuus kieltää tietyt varojenjaot (16 a artikla). Kriisinratkaisuviranomainen voi kieltää varojen jaon, jos laitos ei täytä yhteenlaskettua puskurivaatimusta omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen lisäksi. Laitoksen on ilmoitettava tällaisesta tilanteesta kriisinratkaisuviranomaiselle. Viranomainen voi tällöin kieltää laitosta jakamasta enempää kuin vähimmäisvaatimukseen liittyvän jakokelpoisen enimmäismäärän. Kriisinratkaisuviranomaisille on 33 a artiklassa osoitettu myös toimivaltaa keskeyttää laitoksen maksu- ja suoritusvelvollisuuksia (*moratorio-oikeus*) ennen laitoksen asettamista kriisihallintoon artiklassa säädettyjen edellytysten täyttyessä. Laitoksen tulee muun muassa olla kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa ja keskeyttämisvaltuuksien käytön on oltava välttämätöntä. Keskeyttämisen tulee olla mahdollisimman lyhyt ja enintään kaksi pankkipäivää. Keskeyttämisvaltuuksien ulkopuolelle on jätetty eräät selvitysjärjestelmät ja niiden osapuolet, keskusvastapuolet ja keskuspankit. Vastaavanlaiset soveltamisrajoitukset tehdään 69 artiklan 4 kohdan, 70 artiklan 2 kohdan ja 71 artiklan 3 kohdan muutoksilla myös jo voimassaoleviin kriisinratkaisuviranomaisen keskeyttämisvaltuuksiin kriisihallinnon aikana sekä kriisinratkaisuviranomaisen valtuuksiin vakuusoikeuksien täytäntöönpanon rajoittamiseen ja sopimuksen purkamisoikeuteen liittyen.

Direktiivin artiklaan 17 (kohta 5, alakohta ha) lisätään laitoksen velvollisuus toimittaa suunnitelma, jolla palautetaan omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen noudattaminen sekä tarvittaessa yhteenlasketun puskurivaatimuksen noudattaminen laitoksen purkamisen tai toiminnan uudelleenjärjestämisen esteen poistamiseksi.

Direktiivin 32 b artiklassa säädetään jäsenvaltioiden velvollisuudesta varmistaa, että laitos, jota ei aseteta kriisihallintoon sen vuoksi, ettei se ole yleisen edun mukaista, likvidoidaan asianmukaisesti kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Säännöksen täytäntöönpanovaihtoehtoja kuvataan luvussa 5.1.2. Direktiivin 48 artiklan 7 kohdassa yhdenmukaistetaan pankkien velkojien maksunsaantijärjestystä koskevaa kansallista lainsäädäntöä. Direktiivin 89 artiklassa säädetään eurooppalaisesta kriisinratkaisukollegiosta.

Kriisinratkaisudirektiivi sisältää lisäksi säännöksiä velkakirjojen arvon alaskirjauksen tunnustamisesta laitoksen rahoitussopimuksissa (55 artikla) ja kriisinratkaisuviranomaisen keskeyttämisvaltuuksien tunnustamisesta sopimuksissa (71 a artikla). Kriisinratkaisudirektiivin 71 a artiklan 2 kohta jättää jäsenvaltion harkintavaltaan, säätäkö se emoyritykselle velvoitteen varmistua, että niiden kolmannessa maassa sijaitsevat tytäryritykset sisällyttävät rahoitussopimuksiinsa ehdon kriisinratkaisuviranomaisen keskeyttämisvaltuuksien tunnustamisesta.

Kriisinratkaisudirektiivi jättää kansallista harkinnan varaa etenkin direktiivin 33 a artiklan 3 kohdan ja 69 artiklan 5 kohdan toisen alakohdan täytäntöönpanossa koskien tallettajille turvattavaa mahdollista päivittäistä käyttösummaa laitoksen maksu- ja suoritusvelvoitteiden ollessa keskeytettynä. Kansallista harkintavaraa on myös artiklan 44 a täytäntöönpanossa koskien hyväksyttävien velkojen myyntiä ei-ammattimaisille asiakkaille. Artiklan tarkoituksena on suojella vähittäissijoittajia sijoittamasta liikaa sellaisiin velkainstrumentteihin, joita voidaan käyttää MREL-vaatimuksen täyttämiseen. Sääntely täydentää rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin 2014/65/EU sääntelyä sijoittajan suojaamisesta.

Jäsenvaltioille on jätetty harkintavaraa myös direktiivin 45 b artiklan 8 kohdan neljännen alakohdan täytäntöönpanossa, joka koskee mahdollisuutta edellyttää laitoksia täyttämään omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen lisäksi sitä täydentävä, niin sanottu subordinaatiovaatimus. Artiklan 8 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan tällainen täydentävä vaatimus voitaisiin pääsääntöisesti asettaa vain 30 prosentille kriisinratkaisunkohteena olevista suuremmista yhteisöistä. Neljäs alakohta mahdollistaa kuitenkin tästä poikkeamisen ylöspäin, jos se on tarpeen ottaen huomioon jäsenvaltion pankkialan erityispiirteet ja erityisesti suurten laitosten määrän.

Direktiivissä annetaan useassa kohtaa Euroopan pankkiviranomaiselle valtuus antaa teknisiä sääntelystandardeja erilaisista teknisistä yksityiskohdista, ja komissiolle valta hyväksyä tällaiset standardit asetuksella tai päätöksellä (katso esimerkiksi 45 c (4), 45 f (6), 45 i (5) ja (6), 45 j (2), 55 (5), (6) ja (8), 71 a (5) artiklat).

3 Nykytila ja sen arviointi

Luottolaitosten taloudellista asemaa ja muita toimintaedellytyksiä sekä luottolaitosten kriisinratkaisua koskeva sääntely on saatettu Suomessa kansallisesti voimaan pääosin luottolaitoslailla, Finanssivalvonnasta annetulla lailla (878/2008), kriisinratkaisulailla ja rahoitusvakausviranomaisesta annetulla lailla (1195/2014). Pankkipaketin kansallinen täytäntöönpano edellyttää muutoksia erityisesti näihin lakeihin.

3.1 Luottolaitossääntely

Makrovakauden valvontavälineiden nykytila

Makrovakauden valvontavälineisiin lukeutuvat luottolaitosten pääomavaatimukset on Suomessa pantu täytäntöön luottolaitoslailla, ja tarkemmin sanottuna sen 10 luvusta ilmenevillä säännöksillä. EU:n vakavaraisuusasetuksen, luottolaitosdirektiivin 128—133 artiklojen ja luottolaitoslain 10 luvun mukaan luottolaitoksen vakavaraisuusasema määräytyy pääsääntöisesti siten, että luottolaitoksen riskipainotetun taseen perusteella laskettava minimipääomavaatimus on pääsääntöisesti vähintään 8 prosenttia. EU:n vakavaraisuusasetuksesta johtuvan 4 prosentin ydinpääomaa koskevan vähimmäisvaatimuksen ohella luottolaitosten on täytettävä lisäksi 2,5 prosentin suuruinen kiinteä lisäpääomavaatimus (*capital conservation buffer* eli pääomaa säilyttävä puskuri) sekä kansantalouden suhdannetilanteesta riippuen 0—2,5 prosentin suuruinen muuttuva lisäpääomavaatimus (*counter cyclical buffer* eli vastasyklinen puskuri).

Edellä mainittujen lisäksi luottolaitoslaissa tarkoitetuilla maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävillä luottolaitoksilla tulee olla 1—3,5 prosentin suuruinen lisäpääomavaatimus (luottolaitosdirektiivin 131 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu G-SII-puskuri) ja muilla koko rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävillä luottolaitoksilla vastaavasti enintään 2 prosentin suuruinen lisäpääomavaatimus (luottolaitosdirektiivin 131 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu O-

SII-puskuri). Näiden lisäksi luottolaitoksille voidaan asettaa laista ilmenevin perustein harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus (pilari II -vaatimus).

Kaikki mainitut lisäpääomavaatimukset on katettava ydinpääomalla, jolloin ydinpääoman määrää koskevaksi yhteenlasketuksi vähimmäisvaatimukseksi muodostuu Euroopan unionin lainsäädännön nojalla maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäville luottolaitoksille 8—13 prosenttia, muille rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäville luottolaitoksille 7—11,5 prosenttia sekä muille luottolaitoksille 7—9,5 prosenttia luottolaitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti lasketusta kokonaisriskin määrästä. Kokonaisriskillä tarkoitetaan EU-asetuksessa asetuksen mukaisesti riskipainotettujen tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien yhteenlaskettua määrää lisättynä asetuksen mukaisesti lasketulla operatiivisen riskin määrällä.

Luottolaitoslain 10 luvun 3 § sisältää aineelliset säännökset lisäpääomavaatimusten määristä. Pykälän mukaan luottolaitoksella on oltava ydinpääomaa ja konsolidoitua ydinpääomaa sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään, määrä, joka kattaa lain 10 luvussa säädetyt lisäpääomavaatimukset ja konsolidoidut lisäpääomavaatimukset.

Pykälästä ilmenevän oikeusohjeen mukaan kokonaislisäpääomavaatimus koostuu kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta, kokonaistaloudellisten muuttujien perusteella määrättävästä muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta, rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä lisäpääomavaatimuksesta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksesta. Kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä. Muuttuva lisäpääomavaatimus saa olla enintään 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus on oltava vähintään 1 prosenttia ja enintään 5 prosenttia luottolaitoksen konsolidointiryhmän ylimmän suomalaisen emoyrityksen tai talletuspankkien yhteenliittymän konsolidoidusta kokonaisriskin määrästä. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus saa olla enintään 3,5 prosenttia ja muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus enintään 2,0 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Lain 10 luvun 4—6 a §:ssä säädetään lisäpääomavaatimusten määräämistä koskevasta menettelystä ja määräämisen perusteista. Luvun 7—8 §:t sisältävät säännökset maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän ja muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksesta sekä luvun 9 § säännökset lisäpääomavaatimusten yhteensovittamisesta.

Kokonaislisäpääomavaatimuksen nykytila

Luottolaitoslain 10 luvun sisältämät luottolaitosten lisäpääomavaatimusten asettamista koskevat normit muodostavat kehikon, jonka lähestymistapa pohjautuu useisiin toisiaan täydentäviin taloudellisen aseman valvontaa koskeviin vaatimuksiin. Voimassa olevaa lainsäädäntöä valmisteltaessa makrovakauden valvontaa koskevan sääntelyn lähtökohdaksi valittiin EU-lainsäädännön vähimmäisvaatimukset sekä sittemmin niin sanotun järjestelmäriskipuskurin eli rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääoman säätämisen yhteydessä lähtökohdaksi valittiin myös tarpeellisuusnäkökohdat, jotta valvontaviranomaisella olisi käytettävissään ne välineet, jotka direktiivi mahdollistaa. Euroopan järjestelmäriskikomitean suositusten mukaan jäsenvaltioilla on oltava sellaiset valtuudet, joilla voidaan uskottavasti

toteuttaa vahvistetun makrovakauspolitiikan edellyttämät toimenpiteet, jotta rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavat riskit voitaisiin ennakolta torjua tai niiden riskien realisoituessa, niistä seuraavia vaikutuksia pienentää.

Pääomavaatimusten ja eri makrovakausvälineiden luonteeseen sisältyy lähtökohtaisesti toisiaan täydentäviä tavoitteita sekä elementtejä. Järjestelmäriskien vähentämiseksi on nykyisin olemassa välineitä, joita voidaan asettaa, jos jonkin luottolaitoksen riskiasemilla arvioidaan olevan kielteisiä vaikutuksia koko reaalitalouteen esimerkiksi sen taseen suuresta koosta johtuen. Rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta merkittäviksi katsottaville luottolaitoksille asetettava pääomavaatimus myös osaltaan vähentää riskien keskittymistä rahoitusjärjestelmään yksittäisen luottolaitoksen tai luottolaitosryhmän tasolla ja siten vähentää rahoitusjärjestelmän yhteenlaskettua riskiä. Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviin luottolaitoksiin kohdistettavia vaatimuksia ei kuitenkaan sinällään ole tarkoitettu käytettäväksi rahoitusjärjestelmän rakenteellisista ominaisuuksista (kuten luottolaitossektorin suuresta koosta ja keskittyneisyydestä) johtuvien riskien vähentämiseen ja torjumiseen.

Makrovakauspoliittisten toimien kohdentamisen kannalta olisi oleellista, että kullakin lisäpääomavaatimuksella olisi mahdollisimman selvästi toisistaan erottuvat tavoitteet ja käyttötarkoitukset. Nykyisin voimassa olevan lain mukaan, jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa joko 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua luottolaitoksen arvioidun systeemisen merkittävyyden perusteella asetettavaa lisäpääomavaatimusta sekä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävää, luottolaitoksen kokonaisriskin perusteella määräytyvää lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista ainoastaan korkeampi. Käytännössä tämä rajoite tarkoittaa sitä, että yhdellä makrovakausvälineellä eli vaatimuksista suuremmalla vaatimuksella joudutaan kattamaan kahta eri riskiä: luottolaitoksen systeemisen merkittävyyteen liittyvää riskiä ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisista haavoittuvuuksista aiheutuvaa riskiä.

Makrovakauden valvonnan kannalta on voimassa olevassa laissa pidetty jossain määrin ongelmallisena sitä, että, johtuen direktiivissä valituista lähtökohdista, eri lisäpääomavaatimuksia on voinut edellyttää pidettäväksi useamman eri riskin toteutumisen varalta. Kokonaislisäpääomavaatimukseen lukeutuvien lisäpääomavaatimusten soveltamisedellytyksissä on tällä hetkellä tiettyä vähintään teoreettista päällekkäisyyttä, mikä ei ole suotava asiantila ottaen huomioon mainittujen vaatimusten luonne pääomavaatimuksina. Voimassa olevaa lakia onkin tarpeen selkeyttää luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivin edellyttämällä tavalla lisäpääomavaatimusten määräämisedellytysten osalta.

Muutosdirektiivin täytäntöönpano johdosta muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, laitoksen systeemisen merkittävyyden ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävää lisäpääomavaatimusta ei voisi kohdistaa enää samoihin riskeihin. Samoin vaatimukset olisivat jatkossa kumulatiivisia, toisin kuin nykyisin.

Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus

Finanssivalvonnalla on luottolaitoslain 11 luvun 6 §:n perusteella toimivalta asettaa luottolaitokselle harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus luottolaitosta koskevan arvion perusteella, taseen ulkopuolisiin eriin liittyvien riskien perusteella, luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmän puutteellisuuden tai liiketoimintamallin riskisyyden vuoksi, tai jos 11 luvun 5 a §:ssä säädetyt varhaisen puuttumisen edellytykset täyttyvät. Lain sanamuodon mukaan harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus voidaan asettaa, jos Finanssivalvonta katsoo vaatimuksen olevan välttämätön luottolaitokseen kohdistuvien olennaisten riskien kattamiseksi.

Voimassa olevaa lakia säädettäessä katsottiin, että harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettaminen tämän tyyppisin edellytyksin tosiasiallisesti kattaa luottolaitosdirektiivin 104 artiklan mukaisen erillisen toimivaltuuden varojenjaon rajoittamiselle. Ratkaisu on ollut perusteltua tässä yhteydessä sen vuoksi, että harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamisen perusteet ovat olleet suhteellisen laajat.

Harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta koskevaa sääntelyä on tarpeen tarkentaa uudistetun luottolaitosdirektiivin muutetun 104 artiklan ja uuden 104 a artiklan pohjalta erityisesti siten, että tällä vaatimuksella voidaan kattaa ainoastaan luottolaitoskohtaisia riskejä. Luottolaitosdirektiivin mukaisten pääomavaatimusten uudistuksen tarkoituksena on eriyttää eri pääomavaatimukset siten, että yhdellä pääomavaatimuksella katettaisiin ainoastaan yhden tyyppisiä riskejä. Voimassa olevan lain mukaan harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on aina katettava ydinpääomalla, mutta luottolaitosdirektiivin muutosten myötä vaatimuksen kattaminen olisi osin mahdollista myös muilla omien varojen erillä direktiivin tarkemmin määrittelemin vähimmäisosuuksin, ellei pääomavaatimusta asettava viranomainen päättäisi erikseen poiketa näistä lähtökohtaisista vaatimuksista.

Harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamista on uudistetussa luottolaitosdirektiivissä kavennettu siten, että sen määräämisen perusteena tulee aina olla erillinen valvojan arvio tai luottolaitoksen käyttämien sisäisten mallien tarkastus. Samassa yhteydessä on tarpeen säätää Finanssivalvonnalle luottolaitosdirektiivin edellyttämä toimivalta varojenjaon rajoittamiseksi, koska harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen käyttöala kapenee, mistä johtuen varojenjaon rajoittamiseen liittyvää toimivaltaa ei enää voida katsoa sisältyväksi harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamiseen. Samalla on tarpeen tarkentaa Finanssivalvonnan eräitä toimivaltuuksia myös eräiltä muilta osin, jotta ne täyttävät luottolaitosdirektiivin vaatimukset direktiiviin tehtyine muutoksineen.

Voimassa oleva lainsäädäntö ei myöskään sisällä luottolaitoksen valvontaviranomaiselle toimivaltuutta lisäpääomaa koskevan suosituksen antamiseen, kuten luottolaitosdirektiivin 104 b edellyttää.

Luottolaitostoimintaan liittyvät lupa- ja toimintaedellytysvaatimukset

Voimassa olevan luottolaitoslain eri säännösten mukaan luottolaitoksen omistusyhteisö kuuluu luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään ja siten konsolidoituun valvontaan. Omistusyhteisöille ei ole säädetty toimilupavaatimusta, eikä konsolidoidun valvonnan ohella kattavia velvoitteita luottolaitoksia koskevaan sääntelyyn liittyen. Luottolaitoslakia on muutettava direktiivin uuden 21 a artiklan ja 3 artiklan uuden 3 kohdan mukaisesti siten, että direktiivissä säädetyt kriteerit täyttävien omistusyhteisöjen on jatkossa haettava toiminnalleen lupa, ja että tällaisiin omistusyhteisöihin sovelletaan luottolaitoslakiin ja EU:n vakavaraisuusasetukseen sisältyvää sääntelyä konsolidoitujen vaatimusten osalta.

Voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö ei sisällä edellytyksiä siitä, millaisen yhtiörakenteen puitteissa Euroopan talousalueen ulkopuoliset luottolaitosryhmittymät voivat harjoittaa luottolaitostoimintaa Euroopan talousalueella. Luottolaitoslakia tulee siten muuttaa siten, että luottolaitosdirektiivin 21 b artiklan mukainen alakonsernin muodostamisvelvollisuus pannaan kansallisesti täytäntöön.

Luottolaitosdirektiivin 10 artiklan 1 kohtaan ja 21 a artiklaan sisältyy yksityiskohtaista sääntelyä lupahakemusmenettelystä, joista säätäminen lain tasolla ei ole tarkoituksenmukaista ottaen

huomioon sääntelyn tarkkuustaso ja niiden tekninen luonne. Tästä johtuen mainituissa direktiivin artikloissa säädetyt tarkemmat edellytykset tultaisiin sisällyttämään valtiovarainministeriön asetuksella annettaviin tarkempiin säännöksiin. Asetuksenantovaltuus pohjautuu voimassa olevan luottolaitoslain 4 luvun 1 §:ään ja ehdotettuun 2 a luvun 1 §:ään.

Luottolaitosten organisaatioon ja johtoon liittyvät vaatimukset

Luottolaitoksen johdon kelpoisuusvaatimuksista on säädetty luottolaitoslain 7 luvussa. Luottolaitosdirektiivin 91 artiklaan tehtyjen muutosten johdosta luottolaitoksen johdon kelpoisuusvaatimuksiin ja niiden noudattamisen seurantaan on tehtävä tiettyjä tarkennuksia. Luottolaitoksen nimitysvaliokuntaa koskevaan luottolaitoslain 7 luvun 3 §:ään on arvioitu tarpeelliseksi tehdä selvennys valiokunnan tehtävien osalta niissä tilanteissa, kun valiokunta koostuu kokonaan tai osittain osakkeen- tai osuudenomistajien nimeämistä henkilöistä.

Luottolaitoksen lähipiirille annettavien luottojen ja lähipiiriyhtiöihin tehtävien sijoitusten valvonnasta säädetään luottolaitoslain 15 luvun 13 §:ssä. Säännöstä on muutettava siten, että siinä huomioidaan luottolaitosdirektiivin 88 artiklaan tehdyt lisäykset lähipiiriluotonannon valvonnasta. Direktiiviin liittyvien muutosten johdosta luottolaitoksen lähipiirin määritelmää on tietyin osin laajennettava.

Finanssivalvonnalle on myös säädettävä nimenomainen, luottolaitosdirektiivin muutettuun 63 artiklaan perustuva toimivalta vaatia vaihtamaan luottolaitoksen tilintarkastaja, jos tämä on laiminlyönyt jo nyt laissa voimassa olevan velvollisuuden rikkomuksista ilmoittamisvelvollisuuden.

Luottolaitosdirektiivin muutokset, jotka eivät edellytä täytäntöönpanotoimia

Uudistettu luottolaitosdirektiivi sisältää tietyin kohdin säännöksiä valvontaviranomaisen valvontatoimenpiteistä ja toimivaltuuksien käyttämisestä, jotka jo tällä hetkellä sisältyvät yhteen tai useampaan Finanssivalvonnasta annetun lain säännökseen, ja eivät siten edellytä kansallisia täytäntöönpanotoimia. Näitä ovat erityisesti luottolaitosdirektiivin uuden 21 a artiklan 5 kohta, uuden 21 b artiklan 7 kohta, 23 artiklan 1 kohdan b alakohdan muutos, 67 artiklan 1 kohdan 1 q alakohta,104 artiklan 1 kohdan f alakohta ja 115 artiklan uusi 3 kohta. Valvonta-arviota koskevaan luottolaitosdirektiivin 113 artiklaan tehdyt muutokset ovat teknisiä ja täsmentäviä, mutta voimassa olevan luottolaitoslain 11 luvun 13 §:n on arvioitu sisältävän mainittuun artiklaan tehdyt muutokset, mistä johtuen tältä osin ei ole tarvetta kansallisille täytäntöönpanotoimille.

Luottolaitosdirektiivin 91 artiklan 1 kohdan muutettu toinen alakohta edellyttää jäsenvaltioiden säätävän luottolaitosten valvontaviranomaiselle toimivallan luottolaitoksen johtoon kuuluvan erottamiseksi, jos tämä ei täytä tehtävälle asetettuja kelpoisuusvaatimuksia. Tältä osin Finanssivalvonnasta annetun lain 28 § riittää jo kattamaan direktiivin edellyttämät vaatimukset.

Luottolaitosdirektiivin 64 artiklan uudessa 3 kohdassa säädetään viranomaisen toimivallan käyttämiseen ja hallinnollisiin sanktioihin liittyvästä perusteluvelvollisuudesta. Artiklakohtaa ei ehdoteta pantavaksi täytäntöön nimenomaisella säännöksellä, koska velvollisuus sisältyy jo viranomaistoimintaa koskevaan yleissäännökseen. Viranomaistoiminnassa, mukaan lukien luottolaitosten valvonnassa, päätösten perusteluvelvollisuuteen sovelletaan sitä, mitä hallintolain 45 §:ssä on päätösten perustelemisesta säädetty.

3.2 Kriisinratkaisua koskeva sääntely

Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen nykytila

Kriisinratkaisulain 8 luvun 7 § sisältää säännökset voimassa olevasta omia varoja ja alentamiskelpoisia velkoja koskevasta vähimmäisvaatimuksesta. Pykälässä säädetään vähimmäisvaatimuksen asettamisessa huomioitavista seikoista sekä siitä, mitä alentamiskelpoisia velkoja voidaan sisällyttää vähimmäisvaatimukseen. Pykälä sisältää lisäksi poikkeuksen kiinnitysluottopankeille vähimmäisvaatimuksesta. Säännös on muutosdirektiivin uuteen sääntelyyn verrattuna huomattavan suppea ja vähimmäisvaatimuksesta on tarve säätää tarkemmin direktiivin 45 ja 45 a—m artikloiden täytäntöön panemiseksi. Lain 8 luvun 7 §:n muuttamisen lisäksi on tarve säätää useammasta uudesta pykälästä vähimmäisvaatimuksen määrästä eri laitoksille tai yhteisöille, vähimmäisvaatimusta täydentävästä vaatimuksesta eli niin sanotusta subordinaatiovaatimuksesta, vähimmäisvaatimuksen täyttämiseen hyväksyttävistä veloista, kriisinratkaisuviranomaisten yhteistyöstä vähimmäisvaatimusten asettamiseksi, vähimmäisvaatimukseen liittyvästä raportoinnista ja julkistamisesta, sen rikkomisen seuraamuksista sekä sen täyttämiselle asettavista siirtymäajoista.

Nykytila muun voimassa olevan kriisinratkaisusääntelyn osalta

Kriisinratkaisulain 1 luvun 3 § sisältää määritelmät, joita olisi tarpeen täydentää direktiivin 2 artiklassa säädetyillä uusilla määritelmillä muun muassa hyväksyttävistä veloista sekä kriisinratkaisun kohteena olevista yhteisöistä ja ryhmistä. Direktiivin 2 artiklan määritelmä tytäryrityksestä ei edellytä muutoksia voimassa olevaan sääntelyyn, sillä kriisinratkaisulain 1 luvun 3 §:n 1 ja 3 momentti täyttävät jo direktiivin vaatimukset. Direktiivin 2 artiklan 1 kohdan 70 alakohdan muutos hyväksyttävistä veloista ei edellytä muutoksia voimassa olevaan sääntelyyn, sillä kriisinratkaisulaissa ei ole aiemmin käytetty kyseistä termiä.

Kriisinratkaisulain 2 luvun 5, 6 ja 8 §:t sisältävät säännöksiä kriisinratkaisusuunnitelmista. Näitä olisi tarpeen täydentää direktiivin 12 ja 13 artiklan täytäntöön panemiseksi. Säännöksiä tulisi täydentää etenkin kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen huomioimiseksi kriisinratkaisusuunnitelmissa. Kriisinratkaisulain 3 luvun 2 §:ssä säädetään purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arvioimisesta konsernissa. Säännöstä olisi tarpeen täydentää direktiivin 16 artiklan muutosten täytäntöön panemiseksi etenkin kriisinratkaisun kohteena olevien ryhmien osalta.

Direktiivin 16 a artikla varojen jaon rajoittamisesta on uusi eikä vastaavanlaisesta toimivaltuudesta kriisinratkaisuviranomaiselle ole säädetty voimassa olevassa laissa. Direktiivin 17 artiklan 1 ja 4 kohdan muutokset laitoksen purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistamisesta eivät edellytä muutoksia kriisinratkaisulain 3 luvun 4 §:n 1 ja 3 momenttiin, sillä nämä täyttävät jo direktiivin edellytykset. Lain 1 luvun 1 §:n 2 momenttiin tulisi kuitenkin lisätä viittaus 3 luvun 4 §:ään, jotta säännös tulee sovellettavaksi direktiivin muutoksen myötä myös muun muassa holdingyhtiöihin. Direktiivin 17 artiklan 3 kohta edellyttää muutoksia lain 3 luvun 4 §:n 2 momenttiin, jonne tulisi täydentää sääntelyä laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämisesteiden poistamista koskevan ehdotuksen sisällöstä ja sen antamisen edellytyksistä. Voimassaolevan lain 3 luvun 5 § sisältää säännökset purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistamisesta konsernissa ja säännöstä olisi tarpeen täydentää direktiivin 18 artiklan muutosten täytäntöön panemiseksi etenkin kriisinratkaisun kohteena olevien ryhmien huomioimiseksi sääntelyssä.

Direktiivin 32 artiklan 1 kohdan b alakohta kriisinratkaisun edellytyksistä ei edellytä muutoksia voimassa olevaan sääntelyyn, sillä säännökseen on lisätty ainoastaan maininta hyväksyttävistä veloista ja kriisinratkaisulain 4 luvun 1 §:n 1 momentti täyttää jo direktiivin vaatimukset. Vastaavasti direktiivin 33 artiklan 2—3 kohdan muutokset kriisinratkaisun edellytyksistä rahoituslaitoksille ja holdingyhtiöille eivät edellytä muutoksia sääntelyyn, sillä kriisinratkaisulain 4 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentti sekä 1 luvun 1 §:n 2 momentti täyttävät jo direktiivin vaatimukset.

Kriisinratkaisulain 4 luvun 5 § sisältää säännökset ryhmään kuuluvan yrityksen asettamisesta kriisihallintoon. Säännöstä tulisi täydentää keskusyhteisöjen ja niiden jäsenluottolaitosten kriisihallintoon asettamisen osalta direktiivin 32 a artiklan täytäntöön panemiseksi. Lisäksi yhteenliittymien kriisinratkaisua koskevaa sääntelyä tulee täydentää oikeusvarmuuden tehostamiseksi siten, että jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu jäsenluottolaitoksen tai keskusyhteisön tappioista ja uudelleenpääomituksista todetaan nimenomaisesti lainsäädännössä.

Direktiivin 32 b artikla edellyttää, että laitos, jota ei aseteta kriisihallintoon, koska yleinen etu ei sitä edellytä, likvidoidaan asianmukaisesti kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Voimassa oleva kriisinratkaisulaki tai muut pankkisääntelyä koskevat lait eivät sisällä tällaista säännöstä. Voimassa olevaa liikepankkilain, säästöpankkilain ja osuuspankkilain sääntelyä esitetään täydennettävän tältä osin. Täytäntöönpanovaihtoehtoja on kuvattu luvussa 5.1.2.

Kriisinratkaisulain 12 luvun 8 §:ssä säädetään laitoksen sopimuksen täytäntöönpanon keskeyttämisestä kriisihallinnon aikana. Direktiivin 33 a artikla sisältää uuden säännöksen kriisinratkaisuviranomaisen keskeyttämisvaltuuksista myös ennen kriisihallintoa, kun laitos on kaatumassa tai todennäköisesti kaatumassa (niin sanottu moratorio-oikeus). Voimassa olevaa sääntelyä tulisi täydentää tämän tilanteen ja sen edellytysten täytäntöön panemiseksi. Kriisinratkaisuviranomaisille annetusta moratorio-oikeudesta säädettäessä on tarpeen huomioida, että viranomaisilla ei ole keinoja keskeyttää tai lykätä laitoksen maksu- ja suoritusvelvollisuuksia, mukaan lukien talletusten ulosmaksamista, ennen kuin laitoksen on arvioitu olevan kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. Kumottavaksi esitettävässä talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa on ollut tämän kaltainen menettely, mutta sen ei ole arvioitu mahdollistavan tilanteeseen puuttumista tarkoituksenmukaisella ja voimassa olevan kriisinratkaisukehikon mukaisella tavalla. Tilanteissa, joissa laitoksen likviditeettitilanne heikkenisi nopeasti ja merkittävästi, kuten esimerkiksi yllättävän talletuspaon alkaessa, laitoksen tai viranomaisten kyky pysäyttää talletuspako on siten rajallinen.

Direktiivin 44 a artikla on uusi ja sääntelee hyväksyttävien velkojen myyntiä ei-ammattimaisille asiakkaille. Sijoituspalvelulaki sisältää sijoittajien suojaamiseksi tarkoitettuja säännöksiä. Direktiivin mukaista, tiettyjä velkarahoitusvälineitä koskevaa sijoittajansuojasäännöstä ei kuitenkaan sisälly voimassa olevaan sijoituspalvelulakiin tai kriisinratkaisulakiin, ja sääntelyä tulee tältä osin täydentää.

Kriisinratkaisulain 8 luvun 12 a § sisältää säännöksiä alentamiskelpoisten velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen tunnustamisesta sopimuksissa. Asiaa koskeva direktiivin 55 artikla on uudistettu, ja voimassa olevaa sääntelyä on tarpeen täydentää etenkin sen osalta, milloin sopimusehdon sisällyttäminen rahoitussopimuksiin on mahdotonta ja mikä vaikutus ehdon sisällyttämättä jättämisellä on laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksiin.

Kriisinratkaisudirektiivi sisältää useita muutoksia, joissa *hyväksyttävät velat* -termi muutetaan *alentamiskelpoisiksi veloiksi* (muun muassa artikla 32(1)(b), 37(10)(a), 44(2)(iii), 44(4) ja (5), 48(1)(e), 48(2), 62 ja 66(4) muutokset). Voimassa olevassa laissa on käytetty vain alentamiskelpoisten velkojen käsitettä, joten muutostarpeita ei tältä osin ole.

Kriisinratkaisulain 12 luvun 9 §:n 2 momentissa ja 10 §:n 4 momentissa säädetään poikkeuksista vakuusoikeuksien täytäntöönpanon rajoituksiin sekä sopimuksen purkamis- ja irtisanomisoikeuden lykkäämiseen. Voimassa oleva sääntely täyttää kriisinratkaisudirektiivin 70 artiklan 2 kohdan ja 71 artiklan 3 kohdan edellytykset eikä muutostarvetta tältä osin ole. Direktiivin 71 a artikla sisältää uuden säännöksen kriisinratkaisuviranomaisen keskeyttämisvaltuuksien tunnustamisesta rahoitussopimuksissa. Asiasta ei ole voimassa olevaa sääntelyä.

Kriisinratkaisulain 14 luvun 6 §:ssä säädetään eurooppalaisesta kriisinratkaisukollegiosta, jota koskevaa sääntelyä on tarve täydentää direktiivin 89 artiklassa säädetyn globaalien kriisinratkaisustrategioiden huomioimisen ja puheenjohtajan valinnan osalta. Direktiivin 89 artiklan 4 kohdan osalta kriisinratkaisulain 14 luvun 6 §:n 3 momentti täyttää jo direktiivin vaatimukset.

3.3 Kansalliset muutostarpeet

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä (1509/2001). Talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa tarkoitettu keskeyttämismenettely on säädetty ennen kriisinratkaisudirektiivien voimaantuloa ja se mahdollistaa tällä hetkellä talletuspankin toiminnan keskeyttämisen huomattavasti pidemmäksi aikaa kuin direktiivien mukaisissa keskeyttämismenettelyissä. Lakia ei ole kertaakaan sovellettu ja sitä ei ole nähty toimivana välineenä kriisitilanteiden hoidossa. Lain kumoamisesta on tarkemmin säännöskohtaisten perustelujen luvussa 7.9.

Viraston hallinnoimien kriisinratkaisu- ja talletussuojarahastojen maksuja koskevissa säännöksissä on havaittu tarkistamistarpeita maksujen kerryttämisen ja jaksottamisen suhteen. Lisäksi Rahoitusvakausviraston hallintomaksuissa annetussa laissa on ollut arvopaperikeskuksen osalta virhe, joka on johtanut viraston kustannuksiin nähden liian alhaiseen maksuun, mikä edellyttää muutosta säädettyjen maksujen määrään.

3.4 Luottolaitossektorin tila Suomessa

Suomalaisten luottolaitosten vakavaraisuus suhteessa riskipainotettuihin saamisiin on parantunut huomattavasti viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kokonaisvakavaraisuussuhde oli noin 14 prosenttia vuonna 2008. Vakavaraisuussuhde nousi vakaasti vuoteen 2016 asti, jonka jälkeen suhde on pysynyt yli 20 prosentissa. Varaisuussuhteen nousun taustalla on ollut säätelyn kiristyminen sekä markkinapaine, jotka ovat pakottaneet pankkeja kasvattamaan pääomiaan. Toisaalta pankkien taseiden riskipainot ovat vähentyivät selvästi vuosien 2008—2012 aikana. Tämän taustalla on aitoa riskin alenemistä, mutta myös riskien laskennassa käytettyjen menetelmien muutoksesta johtuvaa vaikutusta. Näin olleen pankkien vakavaraisuustunnusluvut ovat voineet parantua ilman, että pankkien pääoma on euromääräisesti kasvanut.

Tarkasteltaessa vakavaraisuutta suhteessa koko riskipainottamattomaan taseeseen (kuvassa: omat varat / taseen loppusumma) huomataan, että vakavaraisuus on tällä mittarilla nyt suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2008 eli noin 6 prosentissa. Tosin vakavaraisuus on parantunut selvästi vuodesta 2012, jolloin se on ollut noin 4 prosentin tasolla.

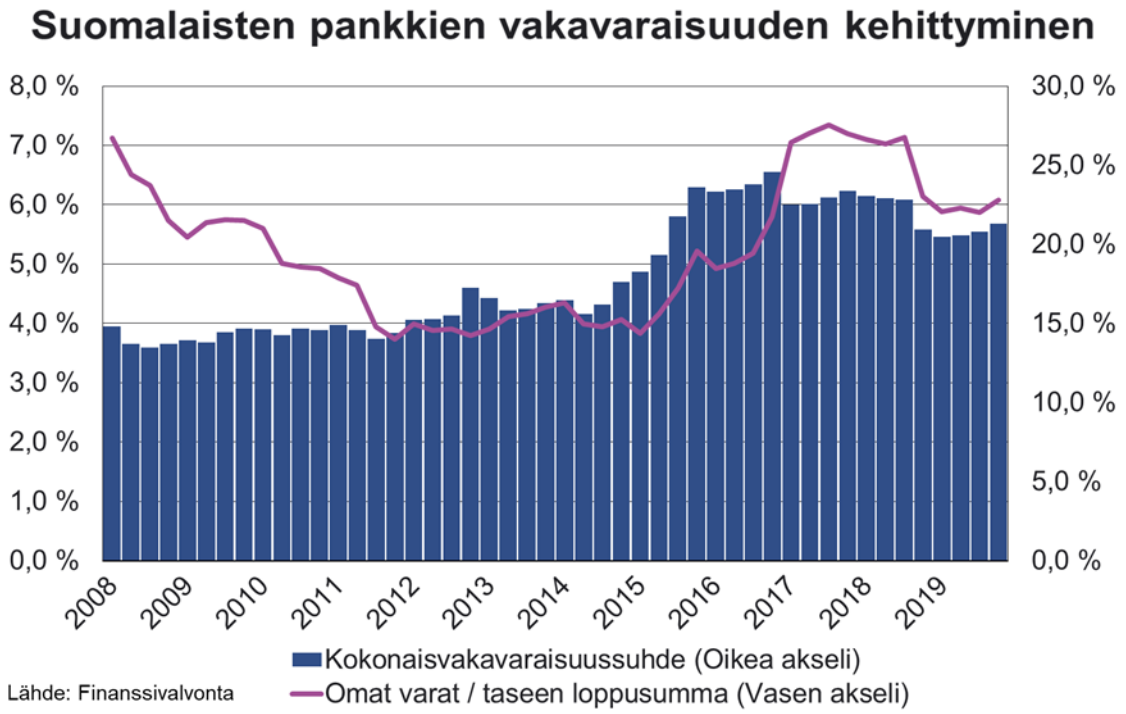

Kuvio 1. Suomalaisten pankkien vakavaraisuuden kehittyminen

Suomalainen pankkisektori on riskipainotetulla vakavaraisuussuhteella mitattuna (21 prosenttia) keskimäärin euroalueen mediaania (19,4 prosenttia) vakavaraisempi. Riskipainottomalla omavaraisuusasteella (*Leverage Ratio, LR*) mitattuna Suomen pankkisektorin vakavaraisuus (5,7 prosenttia) jää euroalueen mediaanin alapuolella (6,9 prosenttia). Suomalaisten pankkien nähdäänkin siten olevan keskimääristä vähäriskisempiä. Suomen pankkisektorin matalan riskillisyyden taustalla on asuntoluototuksen suuri osuus luotoista sekä historiallisesti pienet luottotappiot. Eurooppalainen vertailu antaa samanlaisen kuvan kuin Suomen vakavaraisuuden ajallinen kehitys. Kokonaisriskin määrään nähden suomalaisten pankkien vakavaraisuus on hyvällä tasolla, mutta riskipainottamaton vakavaraisuus on hieman keskitasoa alhaisempi.

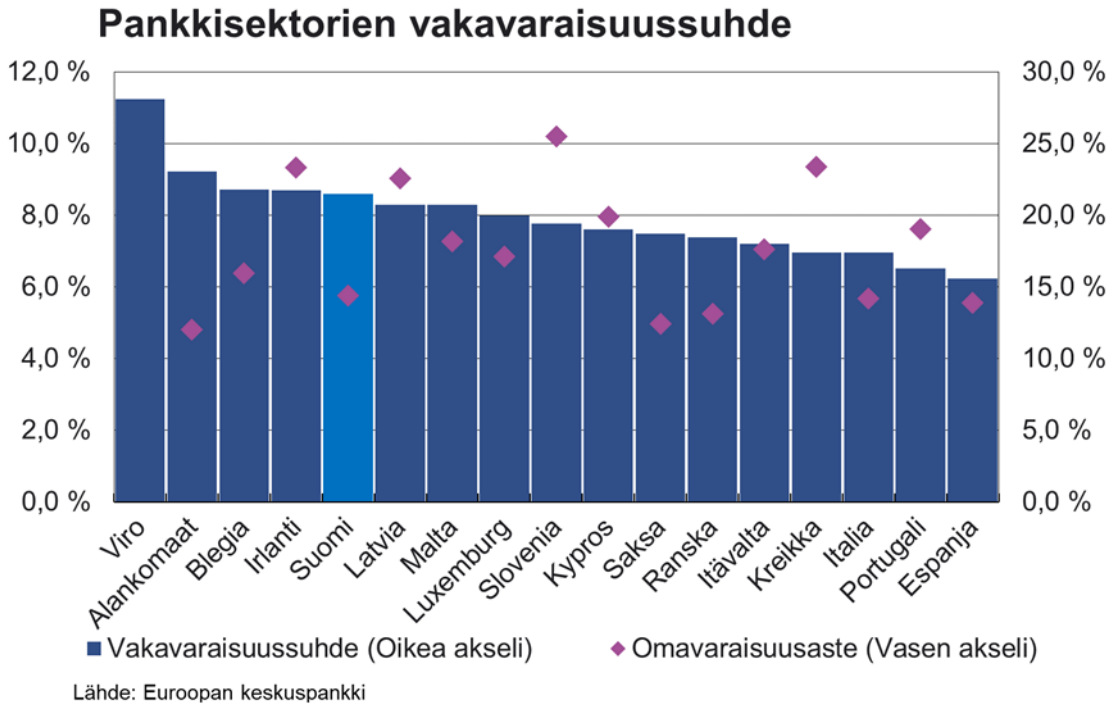

Kuvio 2. Pankkisektorien vakavaraisuussuhde

Suomalainen pankkisektori on hyvin keskittynyt verrattuna muihin EU-maihin. Rahoituslaitosryhmien määrä on vähäinen ja suuret toimijat hallitsevat markkinoita. Tämä tulee ilmi tarkasteltaessa sekä viiden suurimman luottolaitosten taseiden osuuksia koko sektorin taseesta, että sektorin keskittyneisyyttä kuvaavalla Herfindal-indeksillä. Herfindal-indeksillä mitattu pankkisektorin keskittyneisyys on kuitenkin pienentynyt verrattuna vuoteen 2008. Suomalaisen sektorin suurimpien toimijoiden, OP Ryhmän ja Nordean, markkinaosuudet ovat hyvin suuria, joka tekee sektorista erittäin keskittyneen verrattuna muihin EU-maihin. Pankkisektorin keskittyneisyys kasvattaa yksittäisen pankin häiriöstä johtuvaa riskiä koko pankkijärjestelmälle. Pankkisektorin suurtein toimijoiden aiheuttamaan riskiin pyritään varautumaan niin sanotulla O-SII-puskurilla, jossa kansallisesti merkittäville luottolaitoksille asetetaan erillinen vakavaraisuusvaade.

Suomen pankkisektorin keskittyneisyys, sen koko kansantalouteen nähden sekä riippuvuus markkinavarainhankinnasta ovat eurooppalaista keskitasoa korkeampia. Tämä ei kuitenkaan tarkoita suoraan, että Suomen pankkisektori olisi keskimääristä riskillisempi.

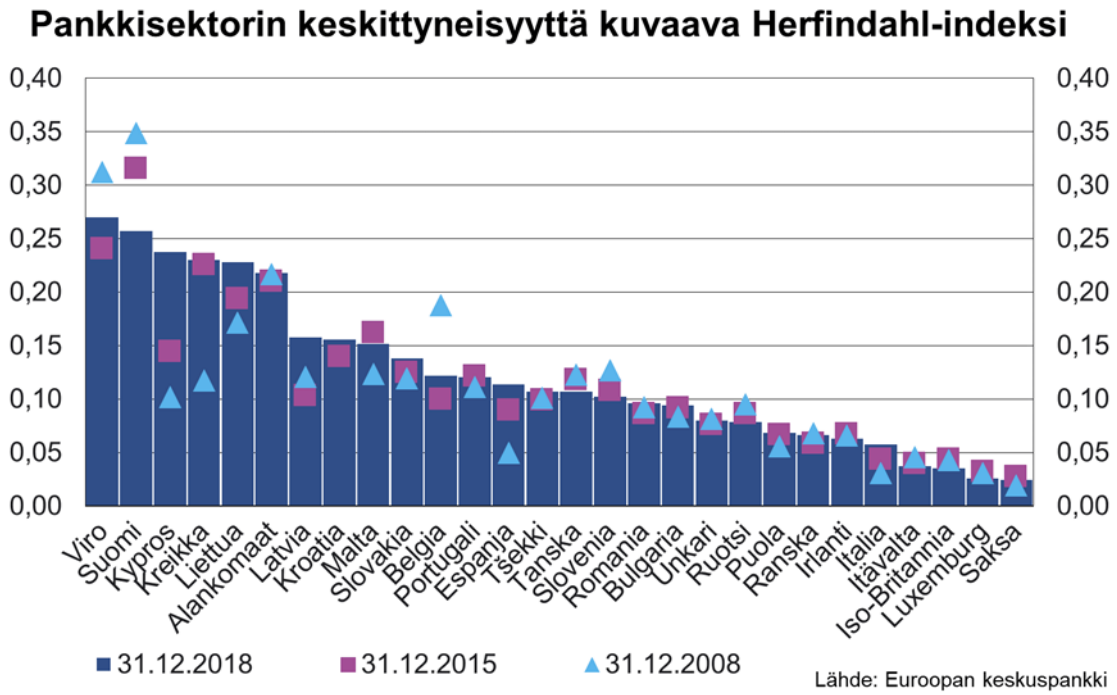

Kuvio 3. Pankkisektorin keskittyneisyyttä kuvaava Herfindahl-indeksi

Suomalaisen pankkisektorin taseen koko suhteessa kansantalouden kokoon on euroalueen toiseksi suurin Ranskan jälkeen. Suomen pankkisektorin kokoa on viime vuosina kasvattanut Nordean pääkonttorin siirtyminen Suomeen. Pankkisektorin suuri koko suhteessa kansantalouden kokoon kasvattaa järjestelmäriskin vaikutusta, johon on pyritty varautumaan järjestelmäriskipuskurin avulla. Yksittäisen pankin aiheuttamaa riskiä katetaan edellä mainitulla O-SII-puskurilla.

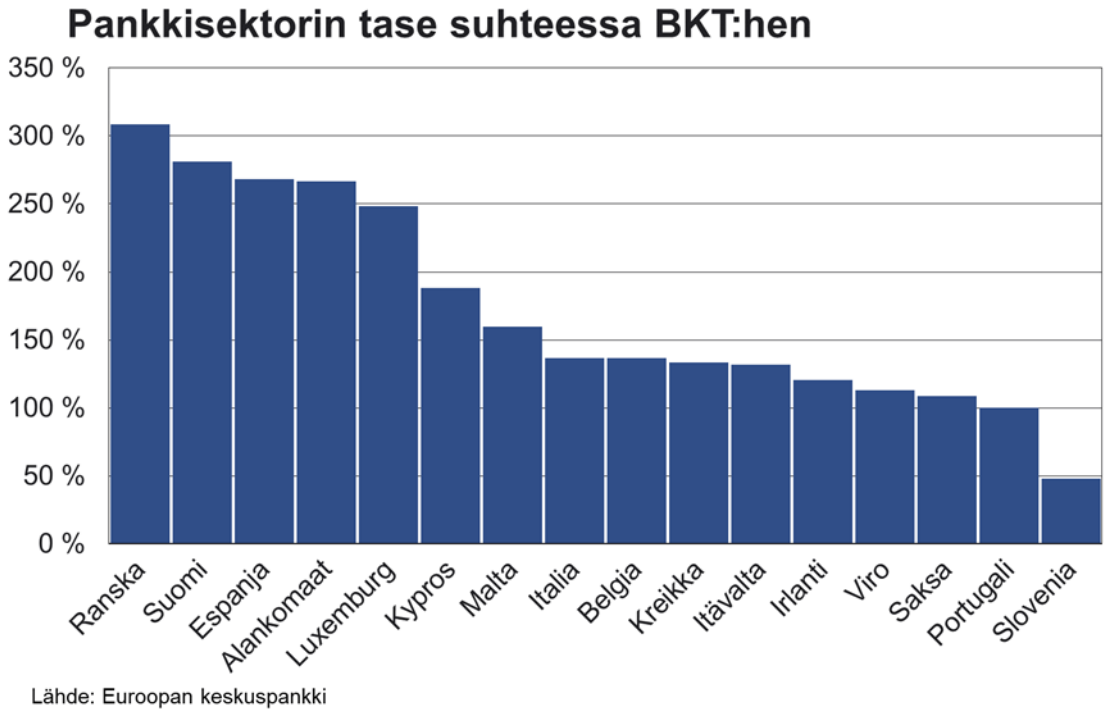

Kuvio 4. Pankkisektorin tase suhteessa BKT:hen

Suomalaisen pankkisektorin luottojen ja talletusten suhde on euroalueella selkeä poikkeus muihin maihin nähden. Suhdeluku on Suomessa noin 160 prosenttia, mikä tarkoittaa, että pankeilla on 1,6 kertaa enemmän ulos annettuja luottoja kuin sisään otettuja talletuksia. Suomalaiset pankit ovat antolainauksessa keskiarvoa riippuvaisempia markkinarahoituksesta. Euroalueella suhdeluku on keskimäärin noin 102 prosenttia, jolloin antolainaus pystytään pääpiirteissään rahoittamaan talletuksilla. Korkean suhdeluvun pankkisektori on alttiimpi rahoitusriskin toteutumiselle ja markkinavarainhankinnan häiriöille, mutta se tarkoittaa myös sitä, että pankit täyttävät MREL-vaateet ja kriisinratkaisu on mahdollista toteuttaa koskematta talletuksiin siltä osin kuin markkinavarainhankinta on vakuudetonta ja pitkää. Suomalaisten pankkien markkinarahoituksesta lisäksi iso osa on pitkäaikaisia katettuja joukkolainoja. Pankkien likviditeettiriskiä pyritään vaimentamaan olemassa olevalla maksuvalmiusvaatimuksella (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*) sekä tulevalla pysyvän varainhankinnan vaatimuksella (*Net Stable Funding Ratio, NSFR*).

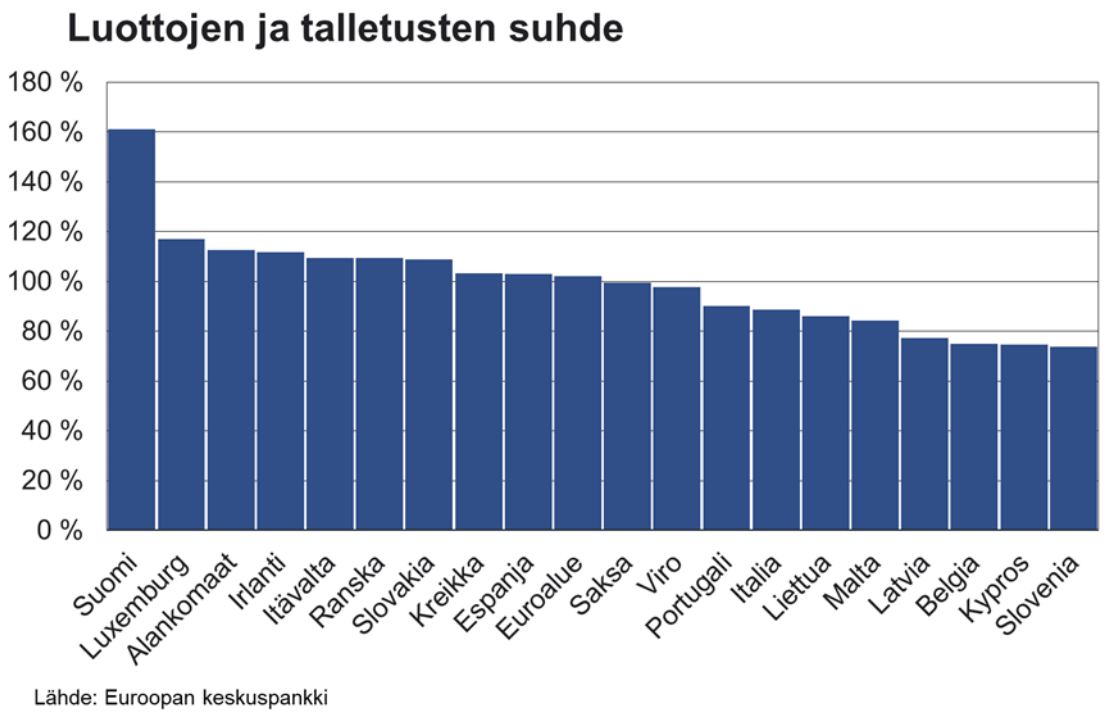

Kuvio 5. Luottojen ja talletusten suhde

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

4.1.1 Uudistettuun luottolaitosdirektiiviin liittyvät keskeiset ehdotukset

Makrovakauden valvontavälineiden tarkistaminen

Luottolaitosdirektiiviin sisältyvien makrovakauden valvontavälineitä koskevien uudistusten oleellisimpina tavoitteina on niin sanottujen makrovakausvälineiden eli lain 10 lukuun sisältyvien lisäpääomavaatimusten selkeämpi erottaminen toisistaan niiden asettamisperusteiden ja soveltamisedellytysten osalta. Erityisesti muutoksella on tavoiteltu sitä, että ne lisäpääomavaatimukset, joiden tavoitteena on ehkäistä laitoskohtaisten riskien kasaantumista, erotetaan lisäpääomavaatimuksista, joilla puolestaan ehkäistään systeemisiä eli vaikkapa rahoitusjärjestelmän rakenteellisista ominaisuuksista johtuvia riskejä.

Jatkossa valvontaviranomainen ei saisi asettaa samojen riskien perusteella useampaa lisäpääomavaatimusta, minkä direktiivi nimenomaisesti kieltää 130 ja 131 sekä 133 artiklojen perusteella. Nykyisen lainsäädännön periaatteessa mahdollistamat päällekkäisyydet rahoitusjärjestelmän rakenteellisten riskien ja luottolaitoksen systeemisen merkittävyyden perusteella asetettavissa lisäpääomavaatimuksissa tulee selkeästi erottaa toisistaan, minkä johdosta lain 10 lukuun ehdotetaan esityksestä ilmeneviä täsmennyksiä. Finanssivalvonnan olisi jatkossa lisäpääomavaatimusta asettaessaan otettava huomioon myös toimenpiteet ja seikat, jotka osaltaan vähentä-

vät rakenteellisten riskien muodostumista, pääomatarvetta arvioidessaan. Tällaisia seikkoja olisivat esimerkiksi EU:n vakavaraisuusasetuksen 124, 164 ja 458 artiklassa tarkoitettujen vaatimusten soveltuminen.

Edellä mainittujen lisäpääomavaatimusten keskinäiseen suhteeseen vaikuttaa jatkossa myös se, että nämä järjestelmäriskipuskuri- ja O/G-SII-puskurit tulisivat jatkossa kumuloitumaan eli toisin sanoen ne laskettaisiin yhteen. Lisäksi on kuitenkin huomattava, että myös kumulatiivisten puskurivaatimusten ylittäessä 5 prosenttia, tulee valvontaviranomaisen ottaa Euroopan komission mahdollinen kanta tai hyväksyntä huomioon lisäpääomavaatimuksen asettamista koskevassa menettelyssä.

Lisäpääomavaatimusten yhteensovittamisen osalta ehdotetaan, että jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa lain 10 luvun 7 ja 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista ainoastaan korkeampi direktiivin edellyttämällä tavalla. Lisäksi jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa joko 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta ja rahoitusjärjestelmän järjestelmäriskien kattamiseksi määrättävää lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä molemmat lisäpääomavaatimukset. Säännöksiä koskien muun ETA-valtion valvontaviranomaisen asettamaa rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättyä lisäpääomavaatimusta ja sen yhteensovittamista Suomessa asetetun lisäpääomavaatimuksen kanssa tarkistettaisiin niin, että luottolaitoksen on täytettävä molemmat vaatimukset, jos vaatimukset kohdistuvat eri vastuisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin pääsäännön mukaisesti. Jos vaatimukset kohdistuvat samoihin vastuisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin, luottolaitoksen olisi täytettävä vaatimuksista korkeampi.

Lisäpääomavaatimuksen ilmoittamista ja hyväksymistä koskevasta menettelystä, joka koskee Finanssivalvontaa, säädettäisiin jatkossa luottolaitoslaissa Finanssivalvonnasta annetun lain sijasta. Samoin ulkomaisen lisäpääomavaatimuksen hyväksymistä koskevasta menettelystä säädettäisiin tarkemmin jatkossa luottolaitoslain 10 luvussa.

Uutena säännöksenä lain 10 lukuun lisättäisiin direktiivin edellyttämä säännös omia varoja koskevien vaatimusten kattamista koskevasta järjestyksestä lisäämällä lukuun uusi 1 a §. Säännös on tarpeen ydinpääomavaatimusten, EU:n vakavaraisuusasetuksen vähimmäisvaatimusten ja toisaalta luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain mukaisten vähimmäisvaatimusten keskinäisen suhteen täsmentämiseksi.

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävää lisäpääomavaatimusta koskevat säännökset ilmenisivät jatkossa lain 10 luvun 3 §:n ohella luvun 4 a—c §:stä. Lukuun tehtäisiin lakiteknisistä syistä muutoksia vaihtamalla säännösten järjestystä sekä muutenkin parantamalla luvun luettavuutta.

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus saisi olla jatkossakin enintään 5 prosenttia luottolaitoksen konsolidointiryhmän ylimmän suomalaisen emoyrityksen tai talletuspankkien yhteenliittymän konsoidoidusta kokonaisriskin määrästä, kuten tähänkin asti, tai, siltä osin kuin lisäpääomavaatimus perustuu nyt ehdotettavaan 6 b §:ssä tarkoitettuun yhteen tai useampaan riskikeskittymään, yhteensä enintään 10 prosenttia niiden tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien riskin määrästä, joihin vaatimus kohdistetaan. Riskikeskittymien perusteella määrättävä, niin sanottu järjestelmäriskipuskuri, voisi jatkossa olla enintään 10 prosenttia. Edellä sanottua valvontaviranomaisen harkintavaltaa rajoitettaisiin kuitenkin siten, että rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävien lisäpääomavaatimusten yhteismäärä saisi olla kuitenkin enintään 5 prosenttia luottolaitoksen konsolidoitujen kokonaisriskien määrästä. Eri järjestelmäriskiä koskevien vaatimusten yhteismäärä suhteutettuna kokonaisriskiin ei saisi ylittää 5 prosenttia.

Direktiivin 133 artiklan kannalta olennainen muutos ja täsmennys aiempaan on se, että jatkossa sallitaan kaikkiin vastuisiin kohdistuvan vaatimuksen (*yleinen järjestelmäriskipuskuri*) ja yhden tai useamman osavastuisiin kohdistuvan vaatimuksen (*sektorikohtainen järjestelmäriskipuskuri*) samanaikainen käyttö.

Makrovakauden valvontavälineiden uudistuksiin lukeutuu myös muutos, jonka mukaan muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus saa jatkossa olla enintään 3,0 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä. Aiemmin vaade sai olla enintään 2 prosenttia. Direktiivin mukaan vaade voisi olla suurempikin, mutta 3 prosentin ylittävistä vaatimuksista seuraavat viranomaisen menettelysäännökset ovat poikkeavia, minkä ohella viranomaisen harkintavaltaa on muutenkin tarpeen rajoittaa. Tämän niin sanotun O-SII-puskurin korottamisella vahvistetaan makrovakausviranomaisen kykyä edistää rahoitusjärjestelmän vakautta varmistamalla systeemisesti merkittävimpien luottolaitosten riittävä tappionkanto- ja luotonmyöntökyky kaikissa olosuhteissa.

Finanssivalvonta voisi jatkossa tehdä päätöksen määrätä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen luottolaitoksen kokonaisriskin, yhden tai useamman riskikeskittymän taikka niiden yhdistelmän perusteella, sillä direktiivin asianomaisen artiklan sanamuodon mukainen tulkinta mahdollistaa viranomaisen asettavan samanaikaisesti kaksi tai useampia lisäpääomavaatimuksia tällä perusteella järjestelmäriskien rajoittamiseksi. Artiklan tarkemmasta soveltamisesta ja esimerkiksi sektorikohtaisten järjestelmäriskien määrittelystä on tätä esitystä laadittaessa valmisteilla Euroopan pankkiviranomaisen tulkintaohje, jonka valmistuminen voi edellyttää lainsäädäntöä täsmennettäväksi jatkossa.

Myös rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen kohdentamista riskikeskittymien perusteella joustavoitettaisiin. Luottolaitoksen riskikeskittymän perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa Suomessa tai muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitsevien seuraavien tase-erien perusteella: asuntovakuudelliset kuluttajaluotot, vakuudelliset liikekiinteistöluotot, muut kuin asuntovakuudelliset kuluttajaluotot, muut kuin vakuudelliset liikekiinteistöluotot sekä edellä mainittujen tase-erien suppeammat alaerät.

Luottolaitosdirektiivin muutettu 133 artikla on luonteeltaan minimiharmonisointia, koska kyseisen lisäpääomavaatimuksen ottaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on kunkin jäsenvaltion harkinnassa niin sanottuna jäsenvaltio-optiona. Näin ollen mainitun artiklan täytäntöönpanoon liittyy myös kansallista liikkumavaraa. Artiklan sanamuoto ja toisaalta direktiivin tarkoitus lisäpääomavaatimusten soveltamisperusteiden selkiyttämisestä, on tarpeen oikeusvarmuuden vuoksi säätää siitä, että jatkossa Finanssivalvonnan tulisi määrätä kokonaisriskin perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus samoin perustein kaikille luottolaitoksille. Riskikeskittymien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus tulisi niin ikään määrätä samoin perustein eri luottolaitoksille.

Arvioitaessa Finanssivalvonnan johtokunnan harkintavallan laajuutta, on syytä korostaa, että Finanssivalvonta määräisi rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen yhteistyössä valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Rahoitusvakausviraston kanssa tehtävän arvion pohjalta. Siten Finanssivalvonnan olisi tämän yhteistyövelvoitteen puitteissa suoritettava arvio, onko tarpeen asettaa rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta, poistaa se tai pitää se ennallaan. Finanssivalvonnan olisi myös lisäpääomavaatimuksen asettamista ja vaateen määrää arvioidessaan otettava huomioon esitykseen sisältyvä direktiivin mukainen vaatimus pyytää Euroopan komission kantaa rahoitusjärjestelmän rakenteel-

listen ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen asettamiselle yli 3 prosentin tasolle, ja pyydettävä komission erityistä lupaa rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen ja merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksen asettamiselle yhteenlasketun vaateen ylittäessä 5 prosenttia.

Lisäpääomavaatimusten asettaminen muuttuisi edellä kuvatulla tavalla nykyistä tarkkarajaisemmaksi siten, että saman riskin perusteella ei olisi enää jatkossa mahdollista määrätä useampaa eri lisäpääomavaatimusta. Järjestelmäriskipuskurin asettamisen mahdollisuus sektorikohtaisesti mahdollistaisi vaateen täsmällisemmän kohdistamisen esimerkiksi vain niihin tase-eriin, joissa havaitaan nimenomaisia järjestelmäriskejä. Muutosten tavoitteena on, että luottolaitostoimintaan liittyvät riskit tulevat huolellisesti arvioiduksi ja että riskit on asianmukaisesti katettu. Muutoksilla turvataan myös säädösten soveltamisen ennakoitavuutta luottolaitosten näkökulmasta. Nykyisen käytännön mukaisesti lisäpääomavaatimusten muutokset olisi asetettava siten, että luottolaitokselle taataan kohtuullinen aika reagoida mahdolliseen muutokseen.

Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus (pilari II -pääomavaatimus) ja viranomaisen antama suositus omien varojen määräksi

Harkinnanvaraiseen lisäpääomavaatimukseen ja ohjeellista lisäpääomaa koskevaa suositusta on tarkemmin kuvattu edellä kohdissa 2.1 ja 3.1. Nämä muutokset toteutettaisiin luottolaitoslain 11 luvun säännöksiin tehtävillä muutoksilla.

Varojenjaon rajoitukset

Luottolaitosdirektiiviin liittyviä varojenjaon sääntelyn muutoksia on kuvattu edellä kohdassa 2.1. Muutokset toteutettaisiin muuttamalla luottolaitoslain 10 luvun säännöksiä. Säännöksiä lisäksi tarkennettaisiin paremmin vastaavaksi alkuperäistä luottolaitosdirektiiviä.

Luottolaitostoiminnan lupaedellytykset ja muut keskeiset toiminnalle asetetut edellytykset

Luottolaitosdirektiivin 21 a artiklan edellyttämä omistusyhteisöjä koskeva lupaedellytys ja direktiivin 3 artiklan 3 kohdan mukainen soveltamisalan laajennus omistusyhteisöihin sisällytettäisiin luottolaitoslain uuteen, omistusyhteisötoimintaa koskevaan 2 a lukuun. Talletuspankkien yhteenliittymien keskusyhteisöjä koskeva sääntely jäisi edelleen kansalliselle tasolle.

Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitsevien luottolaitosryhmittymien velvollisuus muodostaa väliyhtiö Euroopan talousalueelle säädettäisiin luottolaitoslain 2 luvun uudessa 5 §:ssä. Säännöksen mukaan tällaisten luottolaitosten tulisi järjestää toimintonsa Euroopan talousalueella yhdellä tai kahdella alakonsernilla, joiden väliyhtiön on sijaittava Euroopan talousalueella. Kansallisessa lainsäädännössä väliyhtiön perustamisvelvollisuus on toteutettu luottolaitoksen toimintaan liittyvänä edellytyksenä, koska väliyhtiö voi sijaita myös muussa ETA-maassa, ja joka tapauksessa Suomen lainsäädännössä ei voi asettaa velvoitteita Suomen lainkäyttöalueen ulkopuolelle.

Luottolaitosten rakenteeseen, organisaatioon ja johtoon liittyvät vaatimukset

Luottolaitoksen johdon kelpoisuusvaatimusten määrittelyyn esitetään tehtäväksi direktiivin 91 artiklan mukaiset tarkennukset luottolaitoslain 7 luvun 2 §:ään.

Direktiivin muutetun 63 artiklan mukainen valvontaviranomaisen toimivalta vaatia luottolaitosta vaihtamaan tilintarkastaja sisällytettäisiin Finanssivalvonnasta annetun lain 31 §:n uuteen 5 momenttiin. Kansallisessa sääntelyssä tämä toimivalta koskisi kaikkia toimilupavalvottavia.

Luottolaitoslain 15 luvun 13 §:ään esitetään tehtäväksi luottolaitosdirektiivin muutettuun 88 artiklaan sisältyvät lähipiiriluotonantoa koskevat säännökset.

Rahoitustaseen korkoriskien uusi laskentamalli

Rahoitustaseen korkoriskien uutta luottolaitosdirektiiviin perustuvaa laskentamallia on tarkemmin selostettu edellä kohdassa 2.1. Muutokset ehdotetaan pantavaksi kansallisesti täytäntöön luottolaitoslain 9 luvun 15 §:ää muuttamalla.

Palkitseminen

Luottolaitosten palkitsemiseen liittyviä luottolaitosdirektiivin muutoksia on selostettu edellä kohdassa 2.1. Muutokset ehdotetaan pantavaksi täytäntöön luottolaitoslain 8 luvun säännösten muutoksilla. Samalla tarkistetaan muuttuvien palkkioiden muuna kuin rahana maksamiseen käytettävien instrumenttien määritelmää paremmin vastaavaksi alkuperäistä luottolaitosdirektiiviä. Direktiivin 109 artiklaan sisältyviä kansallisia optioita palkitsemissääntelyn soveltamisen laajentamiseksi luottolaitoksen muihin konserniyhtiöihin kuin konsolidoinnin piiriin kuuluviin yhtiöihin ei esitetä säädettäväksi.

4.1.2 Uudistettuun kriisinratkaisudirektiiviin liittyvät keskeiset ehdotukset

Omiin varoihin ja hyväksyttäviin velkoihin liittyvät keskeiset ehdotukset

Uudistetun kriisinratkaisudirektiivin keskeisimmät ehdotukset liittyvät omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen aiempaa huomattavasti tarkempaan sääntelyyn. Direktiivin uusien 45 ja 45 a—m artikloiden täytäntöön panemiseksi olisi tarpeen säätää tarkemmin omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen määrästä erilaisille laitoksille ja kriisinratkaisun kohteena oleville ryhmille ja yhteisölle, vähimmäisvaatimukseen sisällytettävistä hyväksyttävistä veloista, sen asettamisessa huomioitavista seikoista, vähimmäisvaatimusta täydentävästä vaatimuksesta, vähimmäisvaatimukseen liittyvästä raportoinnista ja julkistamisesta, vähimmäisvaatimuksen rikkomuksen seuraamuksista sekä siirtymäajoista vähimmäisvaatimuksen täyttämiseksi. Nämä muutokset ehdotetaan tehtävän erityisesti kriisinratkaisulain 8 luvun 7 ja 11 §:ää muuttamalla sekä säätämällä uusista 7 a—7 g §:stä.

Jäsenvaltioille on jätetty harkintavaraa direktiivin 45 b artiklan 8 kohdan neljännen alakohdan täytäntöönpanossa, joka koskee mahdollisuutta edellyttää laitoksia täyttämään omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen lisäksi sitä täydentävä vaatimus. Artiklan 8 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan tällainen täydentävä vaatimus voitaisiin pääsääntöisesti asettaa vain 30 prosentille kriisinratkaisunkohteena olevista suuremmista yhteisöistä. Neljäs alakohta mahdollistaa kuitenkin tästä poikkeamisen ylöspäin, jos se on tarpeen ottaen huomioon jäsenvaltion pankkialan erityispiirteet ja erityisesti suurten laitosten määrän. Tämän osalta esitetään, että kansallista joustovaraa ei käytetä, vaan kriisinratkaisulain 8 luvun 7 b §:n 8 momentissa säädettäisiin direktiivin mukaisesti 30 prosentin rajasta. Valmistelussa ei ole tunnistettu kansallisia erityispiirteitä, joiden vuoksi korkeampi raja olisi tarpeen. Lisäksi asiaan vaikuttaa se, että säännöstä ei voida ulottaa koskemaan EU:n kriisinratkaisuneuvoston toimivallassa olevia suurimpia pankkeja.

Muut keskeiset ehdotukset

Direktiivin 16 a artikla sisältää uuden säännöksen kriisinratkaisuviranomaisen valtuudesta kieltää tietyin edellytyksin laitoksen varojen jako. Voimassa oleva kriisinratkaisulaki ei sisällä tällaisia rajoituksia. Luottolaitoslain 10 luvun 10 § sisältää varojen jaon rajoituksia, mutta koska kriisinratkaisudirektiivi antaa nimenomaisesti kriisinratkaisuviranomaiselle uuden kieltovaltuuden ja varojenjaon rajoitus liittyy omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen alitukseen, esitetään asiasta säädettävän erikseen kriisinratkaisulain 12 luvun uudessa 13 §:ssä.

Direktiivin 32 b artikla edellyttää, että laitos, jota ei aseteta kriisihallintoon, koska yleinen etu ei sitä edellytä, likvidoidaan asianmukaisesti kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Voimassa oleva kriisinratkaisulaki tai muut pankkisääntelyä koskevat lait eivät sisällä tällaista säännöstä. Voimassa olevaa liikepankkilain, säästöpankkilain ja osuuspankkilain sääntelyä esitetään täydennettävän tältä osin. Täytäntöönpanovaihtoehtoja on kuvattu luvussa 5.1.2.

Kriisinratkaisulain 12 luvun 8 §:ssä säädetään laitoksen sopimuksen täytäntöönpanon keskeyttämisestä kriisihallinnon aikana. Direktiivin 33 a artikla sisältää uuden säännöksen keskeyttämisvaltuuksista myös ennen kriisihallintoa, kun laitos on kaatumassa tai todennäköisesti kaatumassa. Voimassa olevaa sääntelyä tulisi täydentää tämän tilanteen ja sen edellytysten täytäntöön panemiseksi. Kriisinratkaisudirektiivi jättää kansallista harkinnanvaraa direktiivin 33 a artiklan 3 kohdan ja 69 artiklan 5 kohdan toisen alakohdan täytäntöönpanossa koskien tallettajille turvattavaa mahdollista päivittäistä käyttösummaa laitoksen maksu- ja suoritusvelvoitteiden ollessa keskeytettynä. Näitä artiklojen kohtia ei ehdoteta pantavan kansallisesti täytäntöön. Täytäntöönpanovaihtoehtoja on käsitelty tarkemmin esityksen luvussa 5.1.2.

Direktiivin uusi 44 a artikla sääntelee hyväksyttävien velkojen myyntiä ei-ammattimaisille asiakkaille. Laki sijoituspalvelulaista sisältää sijoittajien suojaamiseksi tarkoitettuja säännöksiä. Direktiivin mukaista, tiettyjä velkarahoitusvälineitä koskevaa sijoittajansuojasäännöstä ei kuitenkaan sisälly voimassa olevaan lakiin. Koska direktiivin säännös on ensi sijassa sijoittajan suojaan liittyvä säännös ja sijoituspalvelulain sääntelyä täydentävä säännös, esitetään, että direktiivi pannaan täytäntöön lisäämällä kyseisen lain 10 lukuun uusi 4 a §. Direktiivi antaa säännöksen täytäntöönpanoon eri vaihtoehtoja, joita käsitellään luvussa 5.1.2.

Kriisinratkaisudirektiivi sisältää uuden 71 a artiklan kriisinratkaisuviranomaisen keskeyttämisvaltuuksien tunnustamisesta laitoksen rahoitussopimuksissa. Kriisinratkaisulain 12 lukuun esitetään lisättävän uusi 12 § säännöksen täytäntöön panemiseksi. Artiklan 2 kohta jättää jäsenvaltion harkintavaltaan, säätääkö se emoyritykselle velvoitteen varmistua, että niiden kolmannessa maassa sijaitsevat tytäryritykset sisällyttävät rahoitussopimuksiinsa ehdon kriisinratkaisuviranomaisen keskeyttämisvaltuuksien tunnustamisesta. Suomalaisilla pankeilla ei tällä hetkellä ole kolmannen maan tytäryrityksiä. On kuitenkin hyvä varautua siihen, että jos tällaisia tytäryrityksiä tulisi, emoyritykseen kohdistuvat keskeyttämis-, rajoitus- tai lykkäämistoimenpiteet eivät oikeuttaisi purkamaan tytäryrityksen rahoitussopimuksia. Näin ollen esityksessä ehdotetaan keskeyttämisvaltuuksien tunnustamista koskevan ehdon sisällyttämistä kolmannen maan tytäryritysten rahoitussopimuksiin.

4.1.3 Kansallisiin muutostarpeisiin liittyvät keskeiset ehdotukset

Luottolaitoksen nimitysvaliokuntaa koskevan säännöksen sanamuotoa (luottolaitoslain 7 luvun 3 §) ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että osakkeenomistajien nimeämistä, hallituksen ulkopuolisista henkilöistä kokonaan tai osittain koostuvan nimitysvaliokunnan, jota pörssiyhtiöissä

usein kutsutaan osakkeenomistajien nimitystoimikunnaksi, tehtävät liittyvät nimenomaan hallituksen ehdollepanoa ja valintaa koskeviin avustaviin tehtäviin.

Luottoyhteisöille sallitun liiketoiminnan määritelmää muutettaisiin siten, että talletuspankkien ohella myös luottoyhteisöt saisivat tarjota luottoyhteisön kanssa samaan konserniin tai talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvalle yritykselle sen hallintoon liittyviä palveluita sekä hoitaa postipalveluja postitoimiluvan haltijan kanssa. Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain säännöksiin tarkennetaan keskusyhteisön maksuvelvollisuuteen liittyvää maksunsaantijärjestystä. Vanhan osuuspankkilain mukaan perustettuihin talletuspankkien yhteenliittymään sovellettavat poikkeussäännökset johtoon ja omistusrakenteeseen liittyen purettaisiin enimmiltä osin ja voimaan jäävä säännös jäsenluottolaitosten keskinäisen luotonannon ja talletusten vastaanottamisen kiellosta sisällytettäisiin selkeyssyistä talletuspankkien yhteenliittymästä annettuun lakiin.

Esityksessä on myös otettu huomioon aiemmin havaitut tarkentamis- ja täydentämistarpeet neljännen luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanoon liittyen. Näistä keskeisimpänä muutoksena ehdotetaan säädettäväksi Finanssivalvonnalle nimenomaista toimivaltuutta luottolaitoksen varojenjaon rajoittamiseksi, mikä kytkeytyy säännöksen luonteen vuoksi harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta koskeviin muutoksiin.

Esityksessä ehdotetaan kumottavan laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä ja tehtävän sen kumoamisesta johtuvat tekniset muutokset muihin lakeihin, kuten yrityksen saneerauksesta annettuun lakiin, rahoitusvakuuslakiin, arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annettuun lakiin, Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ja arvopaperitileistä annettuun lakiin. Lain kumoamista on tarkemmin selvitetty säännöskohtaisten perustelujen luvussa 7.9.

Rahoitusvakausviranomaisesta annettuun lakiin esitetään tehtävän tarkennuksia vakaus- ja talletussuojamaksujen kerryttämiseen ja tilintarkastajan asettamiseen liittyen. Luottolaitoslakiin ja lakiin Suomen Pankista tehtäisiin viranomaisten välistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa edistäviä tarkennuksia. Rahoitusvakausviraston hallintomaksuista annettuun lakiin tehtäisiin tarkennuksia arvopaperikeskuksen maksujen osalta. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muita teknisempiä täsmennyksiä pankkisääntelyyn sekä lakiin Suomen Pankista.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Pankkien vakavaraisuus- ja likviditeettivaatimuksilla pyritään parantamaan rahoitusjärjestelmän vakautta vähentämällä rahoituskriisien todennäköisyyttä sekä pienentämään kriisien vahingollisia vaikutuksia. Empiirisen kirjallisuuden perusteella pankkisääntelyn pitkällä aikavälillä positiiviset talousvaikutukset ovat selvästi suuremmat kuin vaatimusten kiristämisen lyhyen aikavälin negatiiviset vaikutukset luotonantoon ja sitä kautta talouskasvuun. Pankkisääntelyn muutosten yhteydessä on kuitenkin aina tarkasteltava sen hyötyjä ja kustannuksia suhteessa vallitsevan säätelyn tasoon. Kyseessä olevan pankkipaketin muutokset luottolaitosten vakavaraisuus- ja likviditeettivaatimuksiin osaltaan parantavat pankkisektorin vakautta. Suomalaiset pankit täyttävät jo vaatimukset lähes kokonaan.

Suuria pankkikriisejä on tapahtunut keskimäärin 20—25 vuoden välein ja niiden kumulatiiviset negatiiviset vaikutukset talouskasvuun ovat tyypillisesti olleet 20—100 prosenttia suhteessa yh-

den vuoden BKT:hen. Näin ollen pankkikriisin todennäköisyyden pienentäminen prosenttiyksiköllä kasvattaisi pitkän aikavälin BKT:ta arviolta 0,2—1,0 prosenttia[16]. Pankkisääntelyn kiristämisellä on myös kustannuksia. Kansainvälisen järjestelmäpankin laskelmien mukaan pääomavaatimusten kiristämisen prosenttiyksiköllä suhteessa riskipainotettuihin saamisiin arvioidaan lisäävän pankkien varainhankinnan kustannuksia keskimäärin 13 korkopistettä ja pysyvän varainhankinnan vaatimuksen täyttäminen suurin piirtein saman verran. Jos rahoituskustannusten nousu välittyy suoraan asiakkailta perittävien lainojen korkoihin, negatiivinen vaikutus vähenevän luotonannon kautta talouskasvuun olisi Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) arvion mukaan yhteensä noin 0,2 prosenttia BKT:sta.

Finanssikriisin ja euroalueen velkakriisin aikana vuosina 2008—2017 EU-alueen valtiot myönsivät yhteensä lähes 2 biljoonaa euroa rahoituslaitosten tukemiseen, mikä vastaa noin 14 prosenttia suhteutettuna vuoden 2014 BKT:hen[17]. Tuesta suurin osa oli pankkien varainhankinnan tukemista, mutta pankkeja myös pääomitettiin julkisilla varoilla. Euroopan talous palasi finanssikriisiä edeltäneelle BKT:n tasolle vasta 6 vuotta kriisin päättymisen jälkeen.

Pankkipakettiin liittyvät muutokset toteutetaan sekä suoraan sovellettavilla EU-asetuksilla että kansallisia lainsäädäntötoimia edellyttävillä direktiiveillä. Koska pankkipakettiin liittyviä muutoksia on tarkoituksenmukaista tarkastella kokonaisuutena, tässä jaksossa 4.2 selostetaan myös sellaisten muutosten vaikutuksia, jotka eivät edellytä kansallista täytäntöönpanoa.

4.2.1 Vähimmäisomavaraisuusaste

Omavaraisuusaste[18] kertoo pankin omien varojen määrän suhteessa sen antamiin lainoihin, ja mittaa siten pankin velkaantumista. EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyllä, 28.6.2021 voimaan tulevalla vähimmäisomavaraisuusvaatimuksella rajoitetaan pankin liiallista velkavivun käyttöä ja täydennetään osaltaan nykyisiä riskiperusteisia vakavaraisuusvaatimuksia. Vähimmäisomavaraisuusvaatimuksella pyritään varmistamaan, että pankeilla on riittävästi pääomia myös silloin, kun riskit ja niiden toteutumisesta seuraavat tappiot ovat erittäin korreloituneita, minkälaista tilannetta riskiperusteiset pääomavaatimukset eivät kokonaan huomioi. Tämä ongelma huomattiin vuonna 2007 alkaneessa finanssikriisissä, jolloin riskiperusteisilla mittareilla mitattuna hyvin pääomitettuja pankkeja ajautui vaikeuksiin. Omavaraisuusvaatimuksella voidaan kattaa tämän tyyppisiä tilanteita, joissa riskimallinnuksiin vaikeasti sisällytettäviä, erittäin harvoin toteutuvia riskejä realisoituu.

Vähimmäisomavaraisuusvaatimusta voidaan pitää niin sanottuna perälautana, joka varmistaa, että myös pankeilla, joilla on paljon luotonantoa mutta joiden saamisten riskipainot ovat matalat, on riittävästi pääomaa tappioiden kattamiseksi kaikissa tilanteissa. Vähimmäisomavaraisuusvaatimus on myös yksikertainen ja läpinäkyvä tapa varmistaa, että rahoitussektorin kokonaisvelkaantuneisuus ei kasva liian suureksi. Pankkien liika velkaantuneisuus kasvattaa niiden altistumiselle makrotaloudellisille häiriöille.

Vähimmäisomavaraisuusvaatimus edellyttää, että luottolaitoksen ensisijaisten omien varojen (Tier 1) tulee olla vähintään 3 prosenttia luottolaitoksen kokonaisvastuista. Maailmanlaajuisesti

[16] https://www.bis.org/publ/bcbs173.pdf

[17] The 2018 Scoreboard - Aid in the context of the financial and economic crisis https://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html

[18] Oma varat / kokonaisvastuut

merkittäville pankeille (G-SII) asetetaan lisäksi lisäomavaraisuusvaatimus, joka vastaa 50 prosenttia niiden riskipainotetusta G-SII -lisäpääomavaatimuksen määrästä. Suomessa ei ole tällä hetkellä maailmanlaajuisesti merkittäviä luottolaitoksia, joten kaikille suomalaisille luottolaitoksille vähimmäisomavaraisuusvaatimus on 3 prosenttia. Luottolaitoksille voidaan jatkossa asettaa myös harkinnanvaraisia pilari II -luonteisia omavaraisuusvaatimuksia kolmen prosentin minimivaatimuksen lisäksi.

Vähimmäisomavaraisuusvaatimus on riskiperustaista pääomavaadetta sitovampi vaatimus pankeille, joilla on paljon vähäriskisiä varoja, kuten valtionlainoja tai asuntoluottoja. Pankeilla, joilla on monipuolista luotonantoa, riskiperusteinen vakavaraisuusvaatimus on yleensä vähimmäisomavaraisuusvaatimusta sitovampi rajoite.

Vähimmäisomavaraisuusvaatimus voi periaatteessa kannustaa alhaisen riskitason pankkeja lisäämään riskillistä luotonantoa ja vähentämään vähäriskisiä sijoituksia, kuten valtion lainoja, koska riskitason lisääminen ei heti heikennä niiden vakavaraisuutta suhteessa vähimmäisomavaraisuusvaatimukseen. Riskiperustainen vakavaraisuussääntely kuitenkin vähentää kannustimia riskinoton lisäämiseen, eikä vähimmäisomavaraisuusasteen käyttöönoton aiheuttamaa riskinoton kasvua kuitenkaan voida nähdä kovin suurena uhkana[19]. Vähimmäisomavaraisuusvaatimus on osittain myös vastasyklinen rajoite, koska se ei reagoi tyypillisesti noususuhdanteessa omaisuusarvojen kohoamisen ja tappiotodennäköisyyksien laskun kautta tapahtuvaan riskitasojen laskuun tai toisaalta vastaavaan riskitasojen nousuun matalasuhdanteessa. Näin ollen vähimmäisomavaraisuusvaatimus rajoittaa lainanantoa noususuhdanteessa ja parantaa sitä laskusuhdanteessa verrattuna riskiperusteiseen vakavaraisuusvaatimukseen.

4.2.1.1 Vaikutukset luottolaitoksiin

EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksen myötä 28.6.2021 voimaan tuleva vähimmäisomavaraisuusastevaatimus luottolaitoksille on 3,0 prosenttia. Suomessa keskimääräinen pankkien omavaraisuusaste oli 5,85 prosenttia vuoden 2019 lopussa, mikä on keskimääräistä eurooppalaista tasoa. Tarkastellessa luottolaitoksia yksittäisinä, kaikki yksittäiset suomalaiset luottolaitokset ylittävät vähimmäisomavaraisuusastevaatimuksen, alimman yksittäisen omavaraisuusasteen ollessa 3,7 prosenttia.

Vähimmäisomavaraisuusastevaatimus on luonteeltaan sellainen, että sitä verrataan riskiperusteisesti asetettuihin pääomavaatimuksiin. Näistä luottolaitosta sitova on se, kumpi tuottaa euromääräisesti korkeamman vaatimuksen. Riskiperusteisiin pääomavaatimuksiin verrattuna kolmella suomalaisella luottolaitoksella 3 prosentin vähimmäisomavaraisuusastevaatimuksen edellyttämä omien varojen määrä oli suurempi kuin näihin luottolaitoksiin sovellettavien riskiperusteisen vakavaraisuus-vaatimusten edellyttämät omat varat vuoden 2019 lopussa. Näiden luottolaitoksen osalta omavaraisuusastevaatimus on siten tiukempi vaatimus kuin riskiperusteiset pääomavaatimukset. Näissä tapauksissa vähimmäisomavaraisuusasteen voimaantulo edellyttäisi euromääräisesti tarkasteltuna enemmän pääomia kuin mitä riskiperusteisesti lasketut pääomavaatimukset ovat. Vähimmäisomavaraisuusastevaatimus kasvattaisi näiden luottolaitosten vähimmäispääomavaatimusta euromääräisesti laskettuna arviolta yhteensä noin miljardilla eurolla, josta valtaosa selittyy ainoastaan yhden erityisluottolaitoksen vaatimusten kasvulla.[20]

---

[19] https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/fsr/art/ecb.fsrart201511_01.en.pdf

[20] Vaikutusarvioinneissa ei ole täysin pystytty ottamaan huomioon kaikkia poikkeuksia, joita vaatimuksen laskentaan sisältyy. Vähimmäisomavaraisuusvaatimuksen ulkopuolelle voidaan jättää kokonaan tai osittain useita vastuita, kuten julkisen kehitysluottolaitoksen tietyt vastuut. Näillä helpotuksilla voi olla huomattava vaikutus vaikutusarvion lopputulokseen.

Niin sanotulle perinteiselle pankkisektorille pääomavaatimuksia nostava vaikutus olisi noin 100 miljoonan euron luokkaa vuoden 2019 lopun pääomavaatimusten tasolla tarkasteltuna, mitä voidaan pitää yleisellä tasolla vähäisenä muutoksena luottolaitosten taseiden koko huomioiden.

Kuten edellä mainitaan, kaikki suomalaiset luottolaitokset täyttävät 3 prosentin vähimmäisomavaraisuusastevaatimuksen, eikä niiden siten tarvitse kerätä lisäpääomia vähimmäisomavaraisuusvaatimuksen täyttämiseksi. Euroopan pankkiviranomaisen tekemän analyysin mukaan eurooppalaisista pankeista suurin osa täytti vähimmäisomavaraisuusvaatimuksen vuoden 2019 toisen neljänneksen lopussa. Tarvittava Tier 1 -lisäpääoman määrä oli vain 2,5 miljardia euroa[21].

4.2.1.2 Makrotaloudelliset vaikutukset

Suomalaisten pankkien vähimmäispääomavaatimus nousee vähimmäisomavaraisuusvaatimuksen myötä enimmillään 1 miljardilla, mikä tarkoittaa, että pankkien tulisi kasvattaa omavaraisuuttaan vastaavalla summalla, mikäli ne haluavat pitää aiemman kokoisen puskurin suhteessa vähimmäisvaateeseen. Miljardi vastaa vaajaan 0,5 prosenttiyksikön lisäystä riskipainotetuksi vakavaraisuusvaatimukseksi muutettuna. Luvussa. 4.2.6. Suomen talouden makromallilla tehdyissä tarkasteluissa tämän kokoluokan kiristys vakavaraisuusvaatimuksiin supistaisi BKT:n tasoa noin 0,1 prosenttia keskipitkällä aikavälillä.

Toisaalta rajoitus estää osaltaan pankkien liiallista velkaantumista ja siten vähentää pankkien herkkyyttä talouden häiriöille. Lisäksi se pienentäisi pankkikriisin todennäköisyyttä, millä on positiivisia vaikutuksia reaalitalouteen pitkällä aikavälillä.

Euroopan komissio on arvioinut vähimmäisomavaraisuusvaatimuksen vaikutusta eurooppalaisten pankkien tappioihin ja pääomittamistarpeisiin vuonna 2008 alkaneessa finanssikriisissä[22] Komission simulaatioharjoituksessa verrataan pankkien tappioita pelkän riskiperusteisen pääomavaatimuksen vallitessa sekä tilanteessa, jossa pankeille on määrätty vähimmäisomavaraisuusvaatimus[23]. Komission arvion mukaan vähimmäisomavaraisuusvaatimus olisi kasvattanut pankkien tappionsietokykyä vuonna 2008 finanssikriisissä 33 miljardia euroa eli noin 9 prosenttia. Yhteiskunnan rahoittavaksi jääneet tappiot olisivat pienentyneet lähes 50 prosenttia, jos vähimmäisomavaraisuusvaatimus olisi ollut voimassa finanssikriisin aikana.

Pääoman kasvattaminen lisää pankkien varainhankinnan keskimääräisiä kustannuksia oman pääoman ollessa muuta varainhankintaa kalliimpaa. Toisaalta pankin vahvistunut omavaraisuus saattaa pienentää pankin velkarahan hintaa. Komission arvion mukaan vähimmäisomavaraisuusastevaatimus nostaisi pankkien rahoituskustannuksia keskimäärin 1,38—2,71 korkopistettä. Jos pankit siirtävät kasvaneet rahoituskustannukset asiakkaiden marginaaleihin, nostaa se

[21] https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Reports/2020/882058/EBA%20Report%20on%20Basel%20III%20Monitoring%20(data%20as%20of%2030%20June%202019).pdf

[22] https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2016/EN/SWD-2016-377-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF
Arviossa on tarkastelut yhdessä vähimmäisomavaraisuusastetta ja FRTB-uudistusta komission SYMBOL-mallilla, joka sisältää tiedot 83 prosenttia eurooppalaisten pankkien taseista.

[23] Perusurassa pankkien riskiperusteinen pääoma on 10,5 prosenttia riskipainotetuista eristä ja politiikkatarkastelussa niillä on 4 % VOA vastaava määrä pääomaa. Uudelleenpääomitus tapahtuu, kun pääoma laskee 8 prosenttiin riskipainotetuista varoista tai 3 prosenttia VOA:sta.

asiakkaiden korkokuluja. Komission arviossa korkeampi korko vähentäisi lainojen kysyntää ja sitä kautta yritysten investointeja ja talouskasvua arviolta 0,03—0,06 prosenttia.

4.2.2 Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR)

Pysyvän varainhankinnan vaatimuksella pyritään varmistamaan, että pankeilla on riittävästi pitkäaikaista varainhankintaa pitkäaikaisia velvoitteita vastaan. Toisin sanoen vaatimuksella pyritään rajoittamaan pankkien varainhankinnan ja luotonannon maturiteettieroa ja siihen liittyvää likviditeettiriskiä. Näin pyritään pienentämään todennäköisyyttä sille, että vakavarainen pankki ajautuisi vaikeuksiin maksuvalmiuden takia. Pysyvän varainhankinnan vaatimus tulee sitovana voimaan 28.6.2021.

Pysyvä varainhankinta on tärkeää etenkin, jos pankkien välinen luottomarkkina häiriintyy kuten vuonna 2009. Finanssikriisissä nähtiin, että myös vakavaraisia pankkeja joutui likviditeettivaikeuksiin varainhankinnan perustuttua liiaksi lyhytaikaiseen markkinarahoitukseen. Likviditeettiongelmat voivat aiheuttaa systeemisiä häiriöitä, jos markkinarahoituksen väliaikainen tyrehtyminen käynnistää varallisuuden pakkomyyntejä, mikä johtaa varallisuushintojen laskuun ja sitä kautta pahenevaan kierteeseen likviditeetin tyrehtyessä entisestään.

IMF:n tutkimus osoittaa, että pysyvän varainhankinnan ja omien varojen korkeampi määrä olisivat pienentäneet huomattavasti pankin todennäköisyyttä joutua maksukyvyttömyyteen, selvitystilaan tai konkurssiin vuonna 2009 finanssikriisin aikana[24]. Tutkimus osoittaa, että korkeasta omavaraisuusasteesta olisi ollut hyötyä etenkin suurille maailmanlaajuisille pankeille, kun taas pienemmillä kansallisesti toimivilla pankeilla pysyvä varainhankinta olisi ollut merkittävämpi kaatumisriskiä pienentävä tekijä.

Pysyvän varainhankinnan vaatimus määritellään saatavilla olevan pysyvän varainhankinnan (ASF) ja tarvittavan pysyvän varainhankinnan (RSF) suhteena, jonka tulee olla yli 100 prosenttia. Vaatimus edellyttää, että yli vuoden mittaisten vastuiden määrää kohden pankilla tulee olla vähintään saman verran varmistettua varainhankintaa vuodeksi eteenpäin. Laskelmassa ei kutenkaan suoraviivaisesti katsota velkojen ja saatavien eräpäivää vaan eri instrumenteille annetaan painoja sen mukaan, mikä on niiden erääntymisen tai uusimatta jättämisen todennäköisyys vuoden sisällä.

Pysyväksi varainhankinnaksi (ASF) lasketaan kaikki juoksuajaltaan yli 1 vuoden mittainen varainhankinta: velkakirjat, talletukset ja ydinpääoma. Myös alle vuoden mittaiset vähittäisasiakkaiden talletukset lasketaan pysyväksi varainhankinnaksi 90—95 prosentin painolla, koska niiden nähdään olevan kohtuullisen pysyviä, vaikka ne ovat periaatteessa nostettavissa milloin tahansa. Muut alle vuoden mittainen varainhankinta lasketaan pysyväksi 0—50 prosentin painolla riippuen rahoitusinstrumentista ja siitä onko juoksuaikaa jäljellä yli vai alle 6 kuukautta.

Tarvittavaan pysyvään varainhankintaan (RSF) laskentaan mukaan juoksuajaltaan yli vuoden mittaiset saatavat. 6—12 kuukauden sisällä erääntyviä saatavia vastaan tulee varata instrumentista riippuen noin 50 prosenttia pysyvää varainhankintaa ja alle 6 kuukauden vastuita kohden vastuuerästä riippuen 5—50 prosenttia pysyvää varainhankintaa.

[24] https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2016/12/31/Bank-Funding-Structures-and-Risk-Evidence-From-the-Global-Financial-Crisis-25676

4.2.2.1 Vaikutus pankkeihin ja kokonaistalouteen

Suomalaiset pankit hoitavat varainhankintaa paljon tukkurahoituksella. Vuoden 2019 lopussa 56 prosenttia pankkien varainhankinnasta oli tukkumarkkinavarainhankintaa. Suomalaisten pankkien annettujen lainojen suhde talletusten määrään onkin eurooppalaisittain erittäin korkea, noin 160 prosenttia. Pankit ovat kuitenkin pääsääntöisesti huolehtineet varainhankinnan pysyvyydestä, sillä pankkien vuoden 2019 tilinpäätöksistä kerätyn tiedon mukaan kaikki NSFR-suhdelukunsa ilmoittaneet pankin täyttivät pysyvän varainhankinnan vaateen.

Euroopan tasolla pankit ovatkin sopeuttaneet varainhankintaansa ja saataviaan merkittävästi vastaamaan uusia sääntöjä. EBA:n kyselyn[25] mukaan keskimääräinen pysyvän varainhankinnan suhdeluku on kasvanut vuoden 2011 alle 90 prosentista Q2/2019 lopun 113 prosenttiin.

Pankit voivat parantaa pysyvän varainhankinnan määrää suhteessa vaadittuun rahoitukseen muun muassa lisäämällä vakaimpien talletusten määrää, laskemalla liikkeelle pidempiaikaista velkaa tai vähentämällä pidempiä asiakkaille annettuja lainasitoumuksia tai muita yli vuodeksi sidottuja varoja. Talletukset ja pidempiaikainen markkinavarainhankinta ovat kuitenkin useimmiten kalliimpia kuin lyhytaikainen varainhankinta, joten varainhankinnan kustannukset todennäköisesti hieman nousevat pysyvän varainhankinnan vaatimuksen seurauksena. Viime vuosina korkokäyrä on loiventunut ja siten lyhyen ja pitkän rahoituksen kustannuserot ovat kaventuneet. Toisaalta talletuksista on jouduttu maksamaan viime aikoina lyhyttä markkinavarainhankintaa korkeampaa hintaa, kun lyhyttä varainhankintaa on saanut usein negatiivisella korolla ja talletuksia taas on vaikea houkutella negatiivisella korolla. Koronapandemian aikana markkinavarainhankinta on väliaikaisesti häiriintynyt nostaen pankkien rahoituskustannuksia.

Pankkien varainhankinnan kallistuminen johtaa osaltaan niiden asiakkaiden rahoituksen kallistumiseen ja sitä kautta luotonannon pienempään kysyntään ja siten hitaampaan talouskasvuun. Vaikutukset ovat kuitenkin kohtuullisen pienet pitkällä aikavälillä saataviin hyötyihin nähden. EKP:n arvion mukaan NSFR vähentäisi kokonaisluotonantoa 0,8 prosenttia pitkällä aikavälillä ja sitä kautta se vähentäisi BKT:ta noin 0,1 prosenttia. EKP:n analyysin[26] mukaan vuonna 2008 finanssikriisissä 10 prosenttiyksikköä korkeampi NSFR ennakoi 10 prosenttia pienempää likviditeettituen tarvetta seuraavan kuukauden aikana.

Luvussa 4.2.6 tarkastellaan likviditeettivaateen vaikutusta Suomen talouteen pohjautuen Kansainvälisen järjestelmäpankin tutkimuksen oletukseen, jonka mukaisesti pysyvän varainhankinnan vaatimuksen täyttäminen nostaisi pankin varainhankinnan kustannuksia 13 korkopisteellä. Tämä johtaisi luotonannon vähenemiseen ja sitä kautta BKT jäisi keskipitkällä aikavälillä 0,3 prosenttia matalammalle tasolle. NSFR:n todellista vaikutusta suomalaisten pankkien varainhankinnan kustannuksiin on vaikea arvioida, mutta laskema antaa suuntaa vaikutuksen mittaluokasta.

Likviditeettivaatimukset ovat kustannustehokas tapa hallita likviditeettiriskiä, sillä saman vaikutuksen aikaansaaminen pääomavaatimusten tiukentamisella olisi kokonaistaloudellisesti huomattavasti kalliimpi ratkaisu. Pankin hyvä likviditeettiasema ei kuitenkaan poista tappioiden

[25] https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Reports/2020/882058/EBA%20Report%20on%20Basel%20III%20Monitoring%20(data%20as%20of%2030%20June%202019).pdf
[26] https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecb.wp2169.en.pdf?e9d2a8ca0fed2743d8518de1a7c109ea

mahdollisuutta, joten likviditeettivaateilla ei voida korvata pääomavaateita pankkien tappionsietokyvyn varmistamisessa. Yhdessä pääomavaateiden kanssa likviditeettivaatimukset muodostavat kattavan ja tehokkaan luottolaitosten sääntelykokonaisuuden.

4.2.3 PK-yrityslainojen riskipainon alentaminen yli 1,5 miljoonan euron lainojen osalta

EU:n vakavaraisuusasetukseen tehtävien muutosten myötä pienille ja keskisuurille (PK) yrityksille myönnetyillä lainoilla on nykyisin alennettu riskipaino (0,7614) alle 1,5 miljoonan euron lainamäärän osalta. Tämä alempi riskipaino laajenee nyt 2,5 miljoonan euron lainamäärään saakka. Lisäksi 2,5 miljoonaa ylittävien lainojen osalta tulee käyttöön 15 prosentin riskipainon alennus.

Uudistuksen tarkoituksena on parantaa PK-yritysten rahoituksen saantia. Nykyisellä huojennuksella ei ole EBA:n tutkimusten[27] mukaan havaittu suurta merkitystä PK-yrityksen rahoituksessa. Tosin seurantajakso on kohtuullisen lyhyt. PK-yritysten rahoituksen saatavuus ei ole ollut Suomessa viime vuosina merkittävä yritysten kasvua rajoittava tekijä PK-barometrin mukaan. Lainansaannin helpottaminen voi kuitenkin osaltaan helpottaa PK-yritysten investointeja ja sitä kautta auttaa työpaikkojen luomisessa.

PK-yrityslainojen riskipainojen lasku pienentää pankkien pääomavaatimusta ja siten vapauttaa pääomia esimerkiksi luotonannon kasvattamiseen. Mikäli tämä näkyy yrityslainojen marginaalien laskuna tai lainojen parempana saatavuutena, voi se vaikuttaa suotuisasti yritysten investointeihin ja siten talouskasvuun. Monet asunto-osakeyhtiöt luetaan yritysluotonannossa PK-yrityksiin, joten huojennuksen laajeneminen voi osaltaan helpottaa myös taloyhtiölainojen saatavuutta ja ehtoja.

PK-yritysten lainat eivät ole lähtökohtaisesti vähemmän riskillisiä kuin muu yritysluotonanto, joten pääomavaateen alentaminen vähentää pankkien riskipuskuria tulevia luottotappiota vastaan ja voi lisätä pankkien todennäköisyyttä joutua ongelmiin luottotappioiden kasvaessa. Ei olekaan etukäteen selvää, ovatko muutoksen kokonaistaloudelliset pitkän aikavälin vaikutukset positiivisia vai negatiivisia. Uudistus on kuitenkin katsottu tarkoituksenmukaiseksi PK-rahoituksen edistämiseksi ja työpaikkojen luomiseksi.

PK-huojennuksen käyttöönotto alle 1,5 miljoonan euron lainojen osalta vuonna 2014 paransi EBA:n arvion mukaan suomalaisten pankkien ydinpääomasuhdetta 0,17 prosenttiyksikköä[28].

Uudistuksen vaikutusta pankkien kokonaispääomavaateisiin voidaan tarkastella olemassa olevasta lainakannasta. PK-yrityksillä on 2,1 miljardin euron edestä 1,5—2,5 miljoonan suuruisia lainoja ja 11,1 miljardia euroa yli 2,5 miljoonan suuruisia lainoja. Yrityslainojen keskimääräisen riskipainon ollessa noin 56 prosenttia ja pankkien keskimääräisen vakavaraisuusvaatimuksen ollessa 14 prosenttia riskipainotetuista eristä, voidaan laskea, että 0,7614 kerroin 1,5—2,5 mil-

[27] https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1359456/602d5c61-b501-4df9-8c89-71e32ab1bf84/EBA-Op-2016-04%20%20Report%20on%20SMEs%20and%20SME%20supporting%20factor.pdf?retry=1

[28] https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1359456/602d5c61-b501-4df9-8c89-71e32ab1bf84/EBA-Op-2016-04%20%20Report%20on%20SMEs%20and%20SME%20supporting%20factor.pdf?retry=1

joonan euron lainoille ja 0,85 kerroin yli 2,5 miljoonan euron lainoille alentaa pankkien vakavaraisuusvaatimuksia yhteensä noin 170 miljoonalla eurolla. Tämä vastaisi ydinpääomasuhteen paranemista noin 0,05 prosenttiyksiköllä.

4.2.4 Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevien vähimmäisvaatimusten muutosten vaikutus suomalaisiin pankkeihin

Kaikki suomalaiset pankit täyttivät niille asetetut MREL-vaatimukset vuoden 2019 lopussa. Suomen tilannetta voidaan pitää hyvänä, sillä eurooppalaisista pankeista vasta hieman alle puolet täyttivät MREL-vaatimukset vuoden 2018 lopun datan perusteella, joskaan kaikille pankeille ei ollut määritelty MREL-vaatimusta vielä 2018 lopussa[29].

Subordinaatiovaateen myötä pankeille tulee tarvetta laskea liikkeelle uuden määritelmän mukaisia alisteisia joukkovelkakirjoja. Subordinaatiovaade koskee Suomessa suoraan kahta *top-tier*-pankkia. Myös pienemmille (tase alle 100 miljardia euroa) pankeille on mahdollista asettaa subordinaatiovaade, jos kriisinratkaisusuunnitelman perusteella on arvioitavissa sijoittajien tasapuolisen kohtelun vaarantuminen samaan velkahierarkialuokkaan kuuluvien velkojen poissulkemisella sijoittajavastuun ulkopuolelle joko suoraan lain nojalla tai viranomaisen harkinnalla.

Vuoden 2019 tilinpäätöstietojen perusteella voidaan arvioida, että subordinaatiovaateen täyttämiseksi suomalaisilla *top-tier*-pankeilla tulisi olla alisteisia velkakirjoja yhteensä noin 9,4 miljardilla eurolla. Jo liikkeelle laskettujen alisteisten velkakirjojen (*senior non-preferred*) korko on ollut viimeisen vuoden aikana pääsääntöisesti 30—60 korkopistettä korkeampi kuin vakuudettomien seniorivelkakirjojen korko. Näin ollen yhteenlaskettu vuosittaisten rahoituskustannusten nousu subordinaatiovaateen takia olisi 28—56 miljoonaa euroa. On kuitenkin huomioitava, että alisteisten velkakirjojen liikkeellelasku parantaa seniorivelkojen asemaa, joka voi vaikuttaa alentavasti seniorivelkakirjojen tuottovaateisiin ja siten alentaa osaltaan pankkien rahoituskustannuksia edellä esitetystä.

Subordinaatiovaatimuksen hyödyt tulevat ennen kaikkea siitä, että se helpottaa *bail-in*-välineen kautta tapahtuvaa pankkien uudelleenpääomittamista kriisinratkaisun yhteydessä, siten vähentäen pääomitustarvetta valtion tai kriisinratkaisurahaston toimesta.

MREL-vaatimukseen liittyen pankkien raportointivaatimukset tulevat jossain määrin lisääntymään kasvattaen pankkien hallinnollista taakkaa. Euroopan pankkiviranomainen tulee antamaan uuden raportointikehikon MREL-vaatimusten raportointiin liittyen.

[29] https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/News%20and%20Press/Press%20Room/Press%20Releases/2020/EBA%20shows%20banks%E2%80%99%20progress%20in%20planning%20for%20failure%20but%20encourages%20them%20to%20issue%20eligible%20debt%20instruments/EBA%20quantitative%20Report%20on%20MREL.pdf

4.2.5 Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen ja rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimuksen eriyttäminen

Kansallisesti merkittävien luottolaitosten puskurin (O-SII-puskuri) ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen (järjestelmäriskipuskuri), käyttötarkoitukset erotetaan toisistaan ja puskurivaatimuksista tulee kumulatiivisia.

Jatkossa järjestelmäriskipuskurilla katetaan ainoastaan koko pankkisektorin järjestelmäriskiä eikä yksittäisestä pankista aiheutuvia riskejä. Lisäksi järjestelmäriskipuskuri voidaan määrätä myös erillisille riskikeskittymille, jolloin lisävaade koskee vain kyseistä vastuuerää. Yksittäisen instituution systeemisestä merkittävyydestä tuleva riski pankkisektorin vakaudelle tulee kattaa kokonaan O-SII-puskurilla.

Uudistuksen myötä O-SII-puskurin yläraja nousee nykyisestä 2 prosentista 3 prosenttiin. Järjestelmäriskipuskurin enimmäissuuruus pysyy ennallaan 5 prosentissa. O-SII-puskurin ja järjestelmäriskipuskurin yhteismäärän enimmäissuuruus kasvaa 5 prosentista 8 prosenttiin. Tähän saakka luottolaitoksen on tullut täyttää siihen kohdistuvista O-SII- ja järjestelmäriskipuskureista vain vaatimuksista suurempi. Laskentatavan seurauksena järjestelmäriskipuskurin nykyinen enimmäistaso (5 prosenttia) on tähän saakka muodostanut ylärajan myös puskureiden yhteismäärälle. Koska uudistuksen seurauksena O-SII- ja järjestelmäriskipuskurit tullaan laskemaan muiden pääomavaatimusten tavoin yhteen, näiden kahden vaatimuksen yhteismäärän esitetty enimmäissuuruus olisi vastaisuudessa 8 prosenttia.

4.2.5.1 Vaikutukset suomalaisiin pankkeihin

O-SII-puskurin sekä O-SII- ja järjestelmäriskipuskurin yhteismäärän enimmäissuuruuksiin esitetyt muutokset eivät automaattisesti eivätkä välittömästi muuta nykyisten puskurivaatimusten tasoja, sillä puskurivaatimuksista päättää laissa säädettyjen perusteiden pohjalta Finanssivalvonnan johtokunta.

Voimassa olevan sääntelyn mukaan luottolaitoksen vakavaraisuusvaatimukseen sovelletaan ainoastaan järjestelmäriskipuskuri- tai O-SII-vaatimuksesta korkeampaa. Luottolaitosdirektiivin muutosten myötä järjestelmäriskipuskuri- ja O-SII-vaatimukset tulisivat luonteeltaan kumulatiivisiksi, jolloin molemmat vaatimukset olisivat erillisiä, ja ne laskettaisiin yhteen. Näiden yhteenlaskettu enimmäismäärä muuttuisi uudistusten johdosta 5 prosentista 8 prosenttiin. Järjestelmäriskipuskuri- ja O-SII-vaatimusten määräämisen perusteita muutettaisiin direktiivin muutosten pohjalta lisäksi siten, että niitä ei voi asettaa saman riskin perusteella, vaan molempien vaatimusten määräämisen tulee perustua eri tyyppisiin riskeihin. Vaatimusten eriyttämisen myötä molempien vaatimusten käyttäminen tulisi siten tarkkarajaisemmaksi.

Vuoden 2020 alussa voimassa olleet järjestelmäriskipuskurit olivat suuruudeltaan Nordealle 3 prosenttia, OP Ryhmälle 2 prosenttia, Kuntarahoitukselle 1,5 prosenttia ja kaikille muille suomalaisille luottolaitoksille 1 prosentti. O-SII-vaatimusten suuruudet olivat puolestaan 2 prosenttia Nordealle ja OP Ryhmälle sekä 0,5 prosenttia Kuntarahoitukselle. Siten järjestelmäriskipuskuri oli näistä kahdesta vaatimuksesta niin sanottu sitova vaatimus kevääseen 2020 saakka, koska se oli kaikkien luottolaitosten osalta joko suurempi tai yhtä suuri kuin luottolaitokseen kohdistettu O-SII-vaatimus.

Koronaviruspandemian kärjistyttyä Suomessa keväällä 2020 Finanssivalvonnan johtokunta päätti maaliskuussa 2020 poistaa kaikki silloin voimassa olleet järjestelmäriskipuskurit ja lisäksi alentaa OP Ryhmän O-SII-puskurivaatimusta 1 prosenttiin. Päätös alensi kaikkien suomalaisten

luottolaitosten sitovia pääomavaatimuksia yhdellä prosenttiyksiköllä ja sen tavoitteena oli vahvistaa suomalaisten luottolaitosten luotonmyöntökykyä ja reaalitaloutta pandemian ja siihen liittyneiden poikkeustoimien nopeasti heikentämässä taloustilanteessa.

Se, kuinka O-SII-puskurin enimmäissuuruuteen, O-SII- ja järjestelmäriskipuskurin yhteenlaskuun ja järjestelmäriskipuskurin kohdennettavuuteen esitetyt muutokset vaikuttaisivat suomalaisille luottolaitoksille asetettavien pääomavaatimusten yhteismäärään ja koostumukseen vastaisuudessa, riippuu kulloinkin pankkeihin ja rahoitusmarkkinoihin kohdistuvista riskeistä. Puskureiden tasot määritellään näiden riskien perusteella Finanssivalvonnan johtokunnan tekemissä päätöksissä. Päätöksiä tehdessään johtokunnan tulee arvioida järjestelmäriskejä ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisia haavoittuvuuksia ilmentäviä riskitekijöitä ja niiden kehitystä kuvaavia mittareita lakiesityksessä esitetyllä tavalla. Lisäksi on huomioitava, että molempien puskurivaatimusten määräämisen perusteet ovat jatkossa täsmällisemmät siten, että molempia vaatimuksia ei voida asettaa samojen riskien perusteella.

Koska puskurivaatimusten määräämiseen vaikuttavat edellä kuvatulla tavalla kulloinkin pankkeihin ja rahoitusjärjestelmään kohdistuvat riskit ja toisaalta vaatimusten asettamisen perusteita on muutettu, ei nyt esitettävistä lainsäädäntömuutoksista voida vetää sellaista suoraviivaista johtopäätöstä, että talouden toivuttua koronapandemian pahimmista vaikutuksista järjestelmäriski- ja O-SII-puskurivaatimukset automaattisesti palautettaisiin pandemiaa edeltäneille prosentuaalisille tasoilleen ja ne mekaanisesti laskettaisiin yhteen ilman niiden asettamisen perusteiden ja tasojen tarkempaa tarkastelua. Koronapandemian aikana tehtyjen lisäpääomapuskurivaatimusten ja muiden pankkisääntelyn kevennysten osalta eurooppalaiset ja kansalliset viranomaiset ovat lisäksi johdonmukaisesti viestineet, että vaatimusten tulevassa normalisoinnissa otetaan huomioon vallitseva taloustilanne, jotta normalisointi ei tarpeettomasti jarruttaisi talouksien ja rahoitusjärjestelmien toipumista pandemian aiheuttamasta sokista.

Ennakoimatta Finanssivalvonnan johtokunnan tulevia päätöksiä, tutkimuskirjallisuuden ja aiempien kokemusten valossa voidaan arvioida, mitä myönteisiä ja kielteisiä vaikutuksia pääomavaatimusten muutoksilla voi olla finanssikriisien todennäköisyyteen ja syvyyteen, luottolaitosten luotonmyöntöpäätöksiin ja muihin reaktioihin sekä talouden pitkän ja lyhyen aikavälin kasvuun.

Luottolaitoksille asetettavien vähimmäispääomavaatimusten ja erityisesti niitä täydentävien pääomapuskurivaatimusten tärkein tavoite on pienentää finanssikriisien todennäköisyyttä ja syvyyttä ja pienentää kriisien aiheuttamia lyhyen ja pitkän aikavälin menetyksiä kokonaistuotannossa ja talouden kasvuvauhdissa. Taloushistorian ja finanssikriisien historian valossa finanssikriisien aiheuttamat kokonaistaloudelliset vauriot voivat olla hyvin suuria. Useissa tutkimuksissa on osoitettu, että merkittävä osa kriisien aiheuttamista kokonaistuotannon menetyksistä jää pysyväksi. Arviot tuotannonmenetyksistä voivat vaihdella suuresti. Mediaanitulos sellaisista tutkimuksista, joissa arvioidaan kriisien aiheuttamien tuotannon menetysten jäävän osin pysyviksi, osoittaa kriisien keskimääräisten kustannusten olleen peräti 160 prosenttia BKT:sta. Tämä tarkoittaisi siis, että pankkikriiseissä on usein hukattu peräti talouden 1,5 vuoden tuotanto.

Globaalin finanssikriisin jälkeen pankkien vähimmäispääomavaatimuksia tiukennettiin merkittävästi. Lisäksi rahoitusjärjestelmän vakaudesta vastuussa oleville niin sanotuille makrovakausviranomaisille (Suomessa Finanssivalvonta) annettiin valtuudet asettaa lisäpääomavaatimuksia rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviksi arvioiduille luottolaitoksille (G-SII- ja O-SII-puskurit) ja tarvittaessa koko luottolaitossektorille esimerkiksi luottolaitossektorin suureen kokoon, keskittyneisyyteen ja kytkeytyneisyyteen liittyviä rakenteellisten haavoittuvuuksien vuoksi

(*järjestelmäriskipuskuri*). Vaikuttaisi siltä, että osaltaan tiukennetun sääntelyn ja pankkivalvonnan ansiosta pankkijärjestelmät selvisivät koronaviruspandemian aiheuttamasta talouskriisistä kohtuullisin vähäisin vaurioin ainakin syksyyn 2020 saakka.

Pääomavaatimusten tavoiteltu vaikutus on saada luottolaitokset vahvistamaan omia varojaan kertyneillä tilikauden voitoilla, parantamalla kannattavuuttaan tehostamalla toimintojaan, hankkimalla omistajiltaan ja sijoittajilta uutta pääomaa tai mahdollisesti tilapäisesti voiton- tai osingonjakoaan supistamalla (kuvio 6). Vakavaraisuuden vahvistaminen kasvattaa niin yksittäisten luottolaitosten kuin koko pankkijärjestelmän kykyä kestää suuriakin luottotappioita ilman, että pankkijärjestelmän toiminta- ja luotonantokyky merkittävästi häiriytyisi edes talouden kriisitilanteissa.

Luottolaitokset voivat kuitenkin reagoida tiukennuksiin myös rahoitusvakauden näkökulmasta vähemmän toivottavilla tavoilla, kuten supistamalla luotonantoaan ja riskipainotettuja saamisiaan, kasvattamalla lainamarginaalejaan, vähentämällä ylimääräisiä pääomapuskureitaan tai pahimmillaan kiertämällä sääntelyä (*sääntelyarbitraasi*) eri tavoin, joiden ennakoiminen on usein etukäteen vaikeaa. Luottolaitosten sääntelyn kiristäminen voi muun muassa ohjata luotonantoa — ja siihen liittyviä riskejä — muille, mahdollisesti vähemmän säännellyille, rahoitusalan toimijoille. Monissa maissa toimivilla pankeilla saattaa puolestaan olla kannustin siirtää liiketoimintojaan niihin maihin, joissa sääntely on kevyempää kuin pankin kotimaassa.

Vakavaraisuusvaatimuksen kasvattamisen vaikutukset

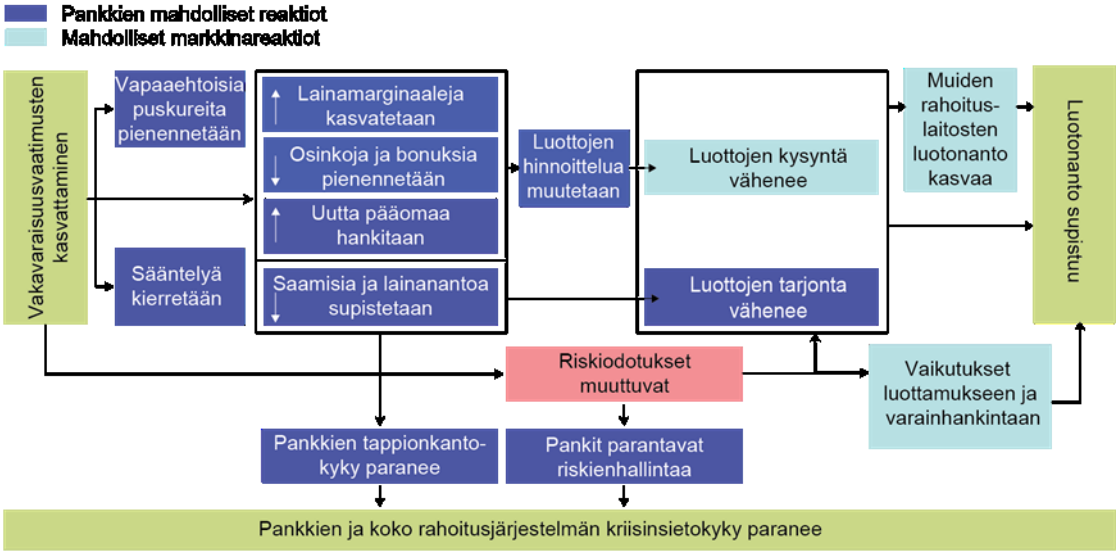

Lähde: Euroopan järjestelmäriskikomitea.

Kuvio 6. Pankkien mahdollisia reaktioita pääomavaatimusten kasvattamiseen

Se, kuinka luottolaitokset reagoivat pääomavaatimusten kulloisiinkin muutoksiin, riippuu oletettavasti ja tutkimuskirjallisuuden valossa pääomavaatimuksiin tehtävien muutosten suuruudesta, muutosten nopeudesta, suhdannetilanteesta, pankkien välisestä kilpailutilanteesta ja luottolaitosten ylimääräisten pääomapuskureiden suuruudesta.

Erityisesti jos pääomavaatimusten muutokset ovat pieniä, luottolaitokset näyttävät usein käyttävän ylimääräisiä pääomapuskureitaan korotettujen vaatimusten täyttämiseen. Korotusten jälkeen luottolaitokset tyypillisesti pyrkivät asteittain palauttamaan ylimääräiset pääomapuskurinsa alkuperäisille tasoilleen erityisesti voittovarojaan kartuttamalla. Jos pääomavaatimusten korotukset ovat suuria, luottolaitokset voivat todennäköisemmin joutua vahvistamaan vakavaraisuuttaan myös epätoivottavammin keinoin, kuten luotonantoaan hidastamalla tai supistamalla.

Pääomavaatimusten korotusten haitallisten vaikutusten lievittämiseksi vakavaraisuussääntelyn suuret uudistukset — kuten globaalin finanssikriisin jälkeen aloitettu Basel III -uudistus — onkin tyypillisesti toteutettu vaiheittain ja pitkillä siirtymäajoilla, jotta luottolaitokset ovat voineet vähittäin sopeutua muuttuneisiin vaatimuksiin. EU-maiden makrovakausviranomaiset, mukaan lukien Finanssivalvonta, ovat puolestaan muuttaneet kansallisia lisäpääomavaatimuksiaan varsin pienin askelin. Mitä vakavaraisempia pankit ovat, sitä helpompaa niiden on sopeutua muuttuneisiin vaatimuksiin supistamalla ensi vaiheessa ylimääräisiä pääomapuskureitaan.

Todennäköisesti riippuu paljon myös suhdanne- ja kilpailutilanteesta, miten luottolaitokset reagoivat vakavaraisuusvaatimusten tiukentamiseen ja missä määrin ne pystyvät ja haluavat siirtää kasvaneita rahoituskustannuksiaan omille asiakkailleen. Talouden noususuhdanteessa pankit pystyvät helpommin kartuttamaan uusia pääomia voittovaroistaan kuin heikossa taloussuhdanteessa. Makrovakauspolitiikan lähtökohtana onkin ollut, että lisäpääomavaatimusten korotukset on pyritty pääsääntöisesti tekemään normaalissa tai nousevassa suhdannevaiheessa.

Voimakas pankkikilpailu puolestaan vaikeuttaa luottolaitoksia viemästä pääomavaatimusten korotusten vuoksi mahdollisesti kasvaneita varainhankinnan kustannuksiaan asiakasluottojen marginaaleihin. Esimerkiksi Suomessa pankkien asunto- ja yritysluottojen keskimääräiset marginaalit ovat globaalin finanssikriisin jälkeisinä vuosina pääosin kaventuneet, vaikka luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksia on samaan aikaan merkittävästi tiukennettu ja vaateiden enimmäismääriä korotettu.

Sektorikohtaisen järjestelmäriskipuskurin asettamisella olisi samankaltaiset vaikutukset pankkien pääomavaatimuksiin kuin luotonantoon kohdistettavilla riskipainolattioilla. Suomessa on ollut käytössä 15 prosentin suuruinen riskipainolattia sisäisiä luottoluokitusmenetelmiä käyttävien luottolaitosten myöntämille asuntolainoille.

Yhteenvetona voidaan arvioida, että lakiesitykset joustavoittaisivat ja toisaalta täsmentäisivät lisäpääomavaatimusten käyttöä ja antaisivat Finanssivalvonnalle nykyistä paremman ja täsmällisemmän keinovalikoiman rahoitusvakauden turvaamisessa. Lisäpääomavaatimusten käyttö voi tutkimusten valossa lievästi kasvattaa pankkien varainhankinnan kustannuksia, jotka luottolaitokset voivat kilpailutilanteen salliessa pyrkiä siirtämään asiakaslainojensa marginaaleihin. Jos lisäpääomavaatimuksia muutetaan maltillisin askelein ja riittävin siirtymäajoin, vaatimusten kasvattamisen vaikutukset pankkien luotonantoon ovat tutkimuskirjallisuuden valossa todennäköisesti vähäiset.

4.2.6 Pääoma- ja likviditeettivaatimusten kokonaistaloudelliset vaikutukset Suomessa

Pääoma- ja likviditeettivaatimusten vaikutusten arvioimiseksi on tehty esimerkkilaskelmia muutosten kokonaistaloudellisista vaikutuksista. Laskelmat on toteutettu Suomen kansantalouden analysointiin kehitetyllä Suomen Pankin Aino 3.0 -mallilla. Malli sisältää rahoitusmarkkinakitkoja niin yrityslainoituksen kuin kotitalouksien asuntolainoituksen osalta.[30]

Laskelmat on toteutettu simuloimalla pysyviä muutoksia pankkien vähimmäisvakavaraisuusvaatimukseen ja rahoituskustannuksiin. Malli tuottaa muuttujien reaktiot muutoksiin, jotka esitetään kuvioissa prosentuaalisina tai prosenttiyksikön poikkeamina muutosta edeltäneestä tasapainotilasta. Simuloinneissa on oletettu, että talouden ulkoisissa tekijöissä, esimerkiksi euroalueen rahapolitiikassa tai kauppakumppanimaiden talouksien kehityksissä, ei tapahdu muutosta. Ajanyksikkö simuloinneissa on vuosineljännes.

Ensimmäisessä laskelmassa (kuvio 7) simuloidaan 1 prosenttiyksikön pysyvä kiristys pankkien riskiperusteiseen vähimmäisvakavaraisuusasteeseen. Malliteknisistä syistä johtuen skenaario on toteutettu niin, että pääomavaatimus kiristyy asteittain 0,25 prosenttiyksikköä neljän vuosineljänneksen ajan. Laskelmassa oletetaan, että lähtötilanteessa pankkien vakavaraisuusaste vastaa vähimmäisvakavaraisuusvaatimusta. Pääomavaatimuksen kiristys johtaa pankkien rahoituskustannusten ja antolainauskorkojen nousuun, minkä vuoksi yksityiset investoinnit laskevat. Alussa investointien lasku on jyrkempi, kun talous hakeutuu kohti tasapainoa, jossa tuotannollisten investointien rajatuottavuus vastaa kohonnutta korkotasoa. Uudessa tasapainotilassa tuotannollinen pääomakanta on 0,3 prosenttia ja kokonaistuotanto on 0,2 prosenttia lähtötilannetta pienempi.

[30] Malli on dokumentoitu julkaisussa Silvo ja Verona (2020), https://helda.helsinki.fi/bof/handle/123456789/17442.

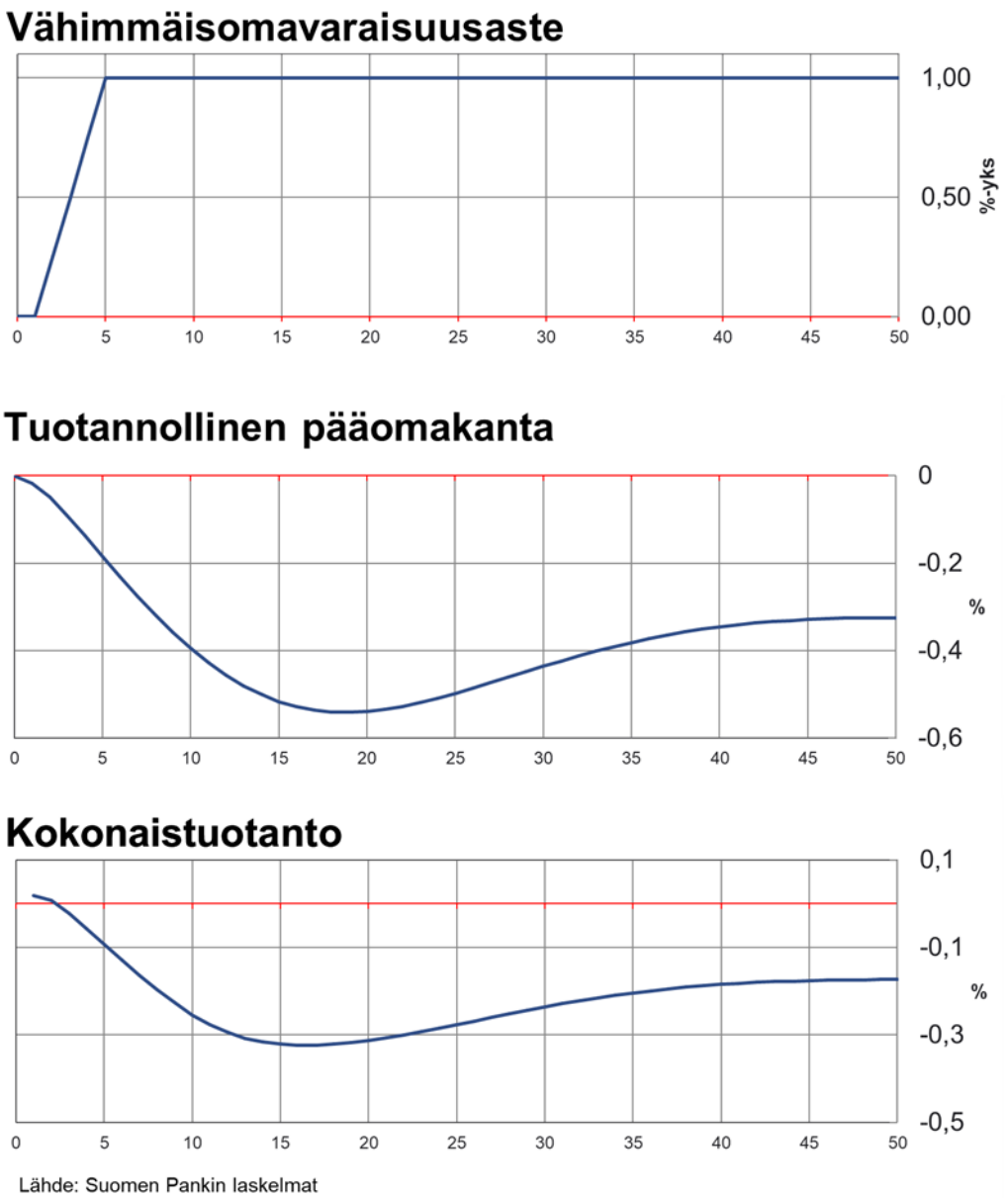

Kuvio 7. Vähimmäisomavaraisuusasteen nousu

Likviditeettivaatimuksen kiristyminen on simuloitu 0,13 prosenttiyksikön pysyvänä nousuna pankkien rahoituskustannuksiin (kuvio 8). Simuloinnissa talouden toimijat saavat tiedon rahoituskustannusten noususta neljä vuosineljännestä etukäteen. Tärkein vaikutusmekanismi tässäkin laskelmassa tulee yksityisten investointien supistumisesta. Kotimaisen kysynnän lasku parantaa koko talouden ulkoista rahoitusasemaa, minkä vuoksi talouden riskitön korkotaso hieman laskee. Tämän vuoksi pankkien rahoituskustannukset nousevat lopulta hieman alkuperäistä 0,13 prosenttiyksikön nousua vähemmän. Kun talous saavuttaa uuden tasapainotilan, on tuotannollinen pääomakanta 0,6 prosenttia ja kokonaistuotanto on 0,3 prosenttia lähtötilannetta pienempi.

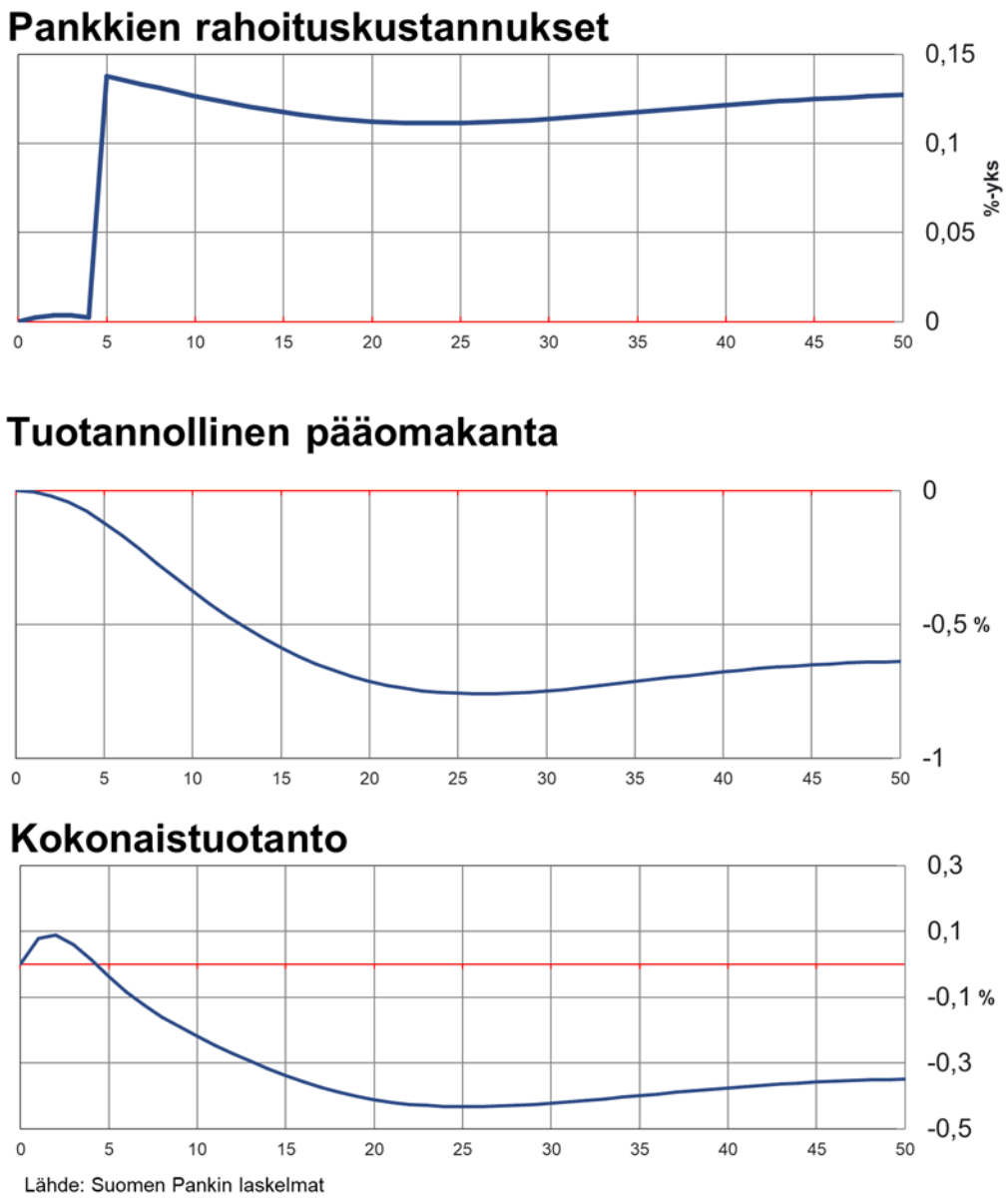

Kuvio 8. Likviditeettivaatimusten kiristyminen

4.2.7 Lisäpääomavaatimusten enimmäismäärän kasvattamisen mahdolliset vaikutukset luotonantoon

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäville luottolaitoksille asetettavien lisäpääomavaatimusten ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimusten enimmäisyhteismäärän ehdotettu kasvu 5:stä 8 prosenttiin ei suoraan eikä välittömästi muuttaisi luottolaitoksiin kohdistettavia lisäpääomavaatimuksia, sillä näiden vaatimusten suuruudesta päättäisi jatkossakin Finanssivalvonta vähintään vuosittain tai joka toinen vuosi.

Joissakin kannanotoissa on kuitenkin epäilty, että jo pelkkä lisäpääomavaatimusten enimmäisyhteismäärän kasvattaminen voisi saada luottolaitokset varautumistarkoituksessa etupainotteisesti vähentämään tai hidastamaan luotonantoaan, millä voisi olla negatiivisia vaikutuksia reaalitalouteen.

Luottolaitosten reagointia lisäpääomavaatimusten enimmäisyhteismäärän kasvuun on vaikea arvioida täydellä varmuudella. Tätä esitystä laadittaessa on kuitenkin arvioitu, että luottolaitosten tarve supistaa luotonantoaan ehdotettujen sääntelymuutosten vuoksi on hyvin vähäinen.

Ennakoimatta Finanssivalvonnan päätöksentekoa, voidaan nostaa esille tiettyjä havaintoja pääomavaatimusten asettamiskäytännöistä. Niin Finanssivalvonta kuin muut EU-maiden kansalliset makrovakausviranomaiset ovat tähän saakka asettaneet makrovakaudelliset lisäpääomavaatimukset varsin maltillisille tasoille ja muuttaneet vaatimuksia pienin askelin. Ennen koronapandemian kärjistymistä suomalaisille luottolaitoksille asetetut rakenteelliset lisäpääomavaatimukset kasvattivat luottolaitosten sitovia vakavaraisuusvaatimuksia 1—3 prosenttiyksiköllä ja keväällä 2020 tehtyjen vaatimusten kevennysten jälkeen vähensivät 0—2 prosenttiyksiköllä, kun näiden vaatimusten enimmäismäärä on 5 prosenttia. Täyttä liikkumatilaa lisäpääomavaatimusten asettamisessa ei ole vielä tähän saakka käytetty eikä vaatimuksia ole semminkään äkillisesti nostettu. Finanssivalvonnan johtokunta on lisäksi tiedottanut, että koronapandemian aiheuttaman poikkeuksellisen tilanteen vuoksi Finanssivalvonnan johtokunta ottaa makrovakausvälineitä koskevassa tulevassa päätöksenteossaan korostetusti huomioon talouden ja rahoitusjärjestelmän suhdannekehityksen. Rakenteellisten makrovakausvälineiden mitoitusta koskevissa päätöksissä Finanssivalvonta on ilmoittanut pyrkivänsä siihen, että niiden mitoitus tukee talouden ja rahoitusjärjestelmän elpymistä kestävällä tavalla.

Suomalaisilla luottolaitoksilla vaikuttaisi olevan tarvittaessa hyvät mahdollisuudet reagoida lisäpääomavaatimusten mahdolliseen kasvattamiseen myös muilla tavoin kuin luotonantoaan supistamalla. Suomalaiset luottolaitokset ovat olleet suhteellisen kannattavia, joten ne pystyisivät todennäköisesti vastaisuudessakin varsin hyvin vahvistamaan vakavaraisuuttaan voittovarojaan kartuttamalla, joskin voittojen kartuttaminen saattaa lähivuosina vaikeutua koronapandemian heikentämien talousnäkymien vuoksi.

Suomalaisten luottolaitosten ylimääräiset pääomapuskurit, eli vakavaraisuusvaatimukset ylittävien omien varojen määrät, ovat perinteisesti olleet kohtuullisen suuret. Jos luottolaitoksella on paljon ylimääräisiä pääomapuskureita, se voi tarvittaessa reagoida pääomavaatimusten kasvuun antamalla ylimääräisten pääomapuskureidensa tilapäisesti supistua.

Suomessa pankkien asunto- ja yritysluottojen keskimääräiset marginaalit ovat globaalin finanssikriisin jälkeisinä vuosina pääosin kaventuneet, vaikka luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksia on samaan aikaan tiukennettu ja vaateiden enimmäismääriä korotettu.

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella asetettavan lisäpääomavaatimuksen enimmäistaso olisi ehdotuksen mukaan jatkossakin 5 prosenttia. Luottolaitosdirektiivi ei aseta sanotulle pääomavaatimukselle enimmäistasoa, vaan sallii tätä korkeammankin vaateen asettamisen Euroopan komission antamalla suostumuksella. Siten ehdotettu 5 prosentin vaatimus on kansallisesti asetettu enimmäistaso. Sijoittajat ja luottoluokittajat ovat viime vuosina alkaneet nähdä vahvan rahoitusvalvonnan ja -sääntelyn olevan pikemminkin myönteinen kuin kielteinen kilpailutekijä. Lisäpääomavaatimusten enimmäismäärän asettaminen rajoitetummalle tasolle saattaisi siten ainakin lievästi heikentää sidosryhmien luottamusta suomalaisten viranomaisten kykyyn turvata Suomen rahoitusjärjestelmän vakautta ja sitä kautta pahimmillaan heikentää suomalaisten luottolaitosten markkinaehtoisen rahoituksen saatavuutta.

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen perusteena on sekä voimassa olevien että ehdotettujen säännösten mukaan rahoitusjärjestelmän vakaaseen toimintaan tai reaalitalouteen kielteisesti vaikuttavien riskien estäminen ja vähentäminen. Vaateella torjuttava uhka ja riskin olemassaolo edellytyksenä soveltamiselle tukevat kokonaistaloudellisten elementtien huomioimista vaateiden asettamista koskevassa päätöksenteossa.

4.2.8 Muut vaikutukset

Luottolaitos- ja kriisinratkaisusääntelyyn esitettävät muutokset vaikuttavat jonkin verran Rahoitusvakausviraston ja Finanssivalvonnan tehtävien ja toimenpiteiden sisältöön. Muutosten ei kuitenkaan arvioida aiheuttavan vähäistä merkittävämpiä taloudellisia vaikutuksia näille viranomaisille.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

5.1.1 Vaihtoehdot uudistetun luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanossa

Tällä esityksellä täytäntöön pantavaksi ehdotetut luottolaitosdirektiivin muutokset sisältävät kansallista liikkumavaraa lähinnä palkitsemista koskien (direktiivin 109 artikla). Tältä osin on katsottu, että Suomessa ei ole tarpeen säätää kansallisen option mukaisesta laajemmasta palkitsemista koskevan sääntelyn soveltamispiiristä. Tätä on tarkemmin selostettu luottolaitoslain 8 luvun 1 a §:n säännöskohtaisissa perusteluissa.

5.1.2 Vaihtoehdot uudistetun kriisinratkaisudirektiivin täytäntöönpanossa

Maksukyvyttömyysmenettelyt laitoksille, joita ei aseteta kriisihallintoon

Kriisinratkaisudirektiivin 32 b artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että laitos likvidoidaan asianmukaisesti kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jos edellytykset laitoksen asettamiseen kriisihallintoon muutoin täyttyisivät, mutta kriisinratkaisutoimi ei olisi yleisen edun mukainen. Direktiivi ei sääntele tarkemmin siitä, miten laitos tulisi likvidoida tai minkä viranomaisen tulisi päättää likvidoinnista, vaan nämä on jätetty kansallisen harkinnan varaan. Suomessa likvidaation vaihtoehtoina on laitoksen asettaminen selvitystilaan tai konkurssiin hakeminen, ja mahdolliset toimivaltaiset viranomaiset voisivat olla Finanssivalvonta tai Rahoitusvakausvirasto.

Konkurssimenettely koskee tilannetta, jossa laitos on maksukyvytön eli muuten kuin tilapäisesti kykenemätön maksamaan velkojaan niiden erääntyessä. Direktiivin sääntelemässä tilanteessa laitos voi olla vasta todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, joten konkurssiinasettamisedellytykset eivät välttämättä täyty. Tästä syystä on perusteltua, että konkurssin hakemisen lisäksi laitos voitaisiin asettaa selvitystilaan. Pelkän selvitystilan asettamisen sijasta on vastaavasti perusteltua, että mahdollisuutena on myös suoraan hakea konkurssiin asettamista, jos laitos on maksukyvytön. Vaikka voimassaolevan sääntelyn mukaan selvitysmies voi myös hakea konkurssia, tämä tarpeettomasti pitkittäisi menettelyä, jos viranomaisten kriisinratkaisutoimia koskevissa arvioissa on jo käynyt selväksi, että laitos ei kykene selviämään veloistaan.

Direktiivin sääntelemässä tilanteessa Rahoitusvakausvirasto on arvioinut laitoksen kriisihallintoon asettamisen edellytysten täyttymistä. Virastolla olisi näin ollen vähintäänkin vastaava tietopohja käytettävissään kuin Finanssivalvonnalla arvioida laitoksen tilannetta. Virasto voisi myös huomioida tallettajien turvaamisen kannalta, mikä menettely olisi tarkoituksenmukaisin. Konkurssimenettelyn käynnistäminen laukaisee käytännössä aina viraston hallinnoiman talletussuojarahaston käyttämisen joko talletussuojakorvausten maksamiseen tallettajille tai talletuskannan siirron rahoittamiseen rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 5 luvun mukaisesti. Selvitystilassa voi olla mahdollista, että laitos kykenee itse huolehtimaan talletusten maksamisesta tallettajille. Virasto pystyisi näin ollen huomioimaan toimenpidettä valitessa myös talletussuojanäkökulman. Koska virasto on tehnyt edeltävän päätöksen siitä, ettei laitosta aseteta kriisihallintoon, on menettelyiden nopean ja sujuvan etenemisen vuoksi perusteltua, että virastolla on oikeus myös määrätä laitos selvitystilaan tai hakea konkurssia.

Oikeus asettaa laitos selvitystilaan tai hakea konkurssiin voisi perustellusti olla Rahoitusvakausviraston sijasta tai lisäksi myös Finanssivalvonnalla. Finanssivalvonnan tehtäviin kuuluu valvoa luottolaitosten toimintaa ja toimiluvan edellytysten täyttymistä. Voimassaolevan pankkisääntelyn mukaan Finanssivalvonnan on päättäessään luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisesta samalla määrättävä luottolaitos selvitystilaan ja asetettava selvitysmies. Koska Finanssivalvonnalla on jo valtuudet määrätä tietyissä tilanteissa laitos selvitystilaan, voisi olla luontevaa, että Finanssivalvonnalla olisi toimivalta arvioida toimiluvan peruuttamista ja määrätä laitos selvitystilaan tai hakea konkurssia myös silloin, kun laitos on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, mutta yleinen etu ei edellytä kriisinratkaisumenettelyn aloittamista. Jotta viranomaisten väliset toimivaltuudet olisivat yksiselitteisen selvät ja laitokseen kohdistuvista toimenpiteistä päättäminen tapahtuisi mahdollisimman ripeästi, tulisi kuitenkin toimivaltuus selvitystilaan asettamisesta tai konkurssin hakemisesta olla tässä tilanteessa yhdellä viranomaisella. Edellä esitetyistä syistä katsotaan perustelluksi, että tämä viranomainen on Rahoitusvakausvirasto.

Jos laitos olisi kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, Rahoitusvakausviraston harkintavalta toimenpiteistä rajoittuisi siihen, määrääkö se laitoksen selvitystilaan vai hakeeko konkurssia. Konkurssilain mukaisia konkurssiin asettamisedellytyksiä ei ole syytä muuttaa. Konkurssiinasettamisedellytykset ohjaisivat sitä, kumpi toimenpide — selvitystila vai konkurssiin hakeminen — olisi tarkoituksenmukaisempi. Rahoitusvakausviraston tulisi myös kuulla Finanssivalvontaa valittavasta toimenpiteestä.

Päivittäinen käyttösumma maksu- ja suoritusvelvoitteiden keskeytyksessä

Kriisinratkaisudirektiivin 33 a artiklassa säädetään laitoksen sopimuksiin perustuvien maksu- ja suoritusvelvoitteiden keskeyttämisestä enintään kahdeksi pankkipäiväksi. Artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat säätää siitä, että jos keskeyttäminen koskee suojattuja talletuksia, kriisinratkaisuviranomaisten olisi varmistettava tallettajien pääsy asianmukaiseen päivittäiseen summaan talletuksistaan. Direktiivin 69 artiklan 5 kohdan toinen alakohta sisältää vastaavan säännöksen päivittäisestä käyttösummasta silloin, kun laitos on asetettu kriisihallintoon ja sen maksu- ja suoritevelvoitteet keskeytetään. Esityksessä ei ehdoteta säädettävän tällaisesta päivittäisestä käyttösummasta.

Päivittäisen käyttösumman asettaminen edellyttäisi käytännössä sitä, että päivittäin tililtä nostettavalle tai siirrettävälle summalle asetettaisiin enimmäisraja. Rajoitusten asettaminen tileiltä suoritettaville maksuille on teknisesti vaikeaa ja edellyttäisi toimialalla miljoonien eurojen investointeja järjestelmämuutoksiin. Muutos koskisi kaikkia maksuvälineitä ja tilisiirtoja. Koska noin 75 prosentilla kuluttajista ja noin 50 prosentilla PK-yrityksistä on käytössä tili vähintään

kahdessa eri pankissa, minkä lisäksi monilla on käytössään luottokortti, ja säädettävä keskeyttämisaika olisi enintään kaksi pankkipäivää, ei ole muutoksen kustannusvaikutukset huomioiden tarkoituksenmukaista säätää päivittäisen käyttösumman käyttöönotosta ja panna täytäntöön direktiivin 33 a artiklan 3 kohtaa tai 69 artiklan 5 kohdan toista alakohtaa.

Etuoikeudeltaan huonompien hyväksyttävien velkojen myynti ei-ammattimaiselle asiakkaalle

Kriisinratkaisudirektiivin 44 a artiklassa säädetään etuoikeudeltaan huonompien hyväksyttävien velkojen myynnistä ei-ammattimaisille asiakkaille. Säännös antaa jäsenvaltioille kolme eri täytäntöönpanovaihtoehtoa. Ensimmäisen vaihtoehdon mukaan jäsenvaltio voisi säätää artiklan 1—4 kohdasta, jolloin hyväksyttäviä velkoja voitaisiin myydä yksityisasiakkaille, jos asiakkaalle olisi tehty soveltuvuustestit, minkä avulla varmistuttaisiin rahoitusvälineen sopimisesta asiakkaalle. Lisäksi edellytetään, että asiakkaan rahoitusvälinesalkun arvo kokonaisuudessaan on ostohetkellä enintään 500 000 euroa ja asiakas sijoittaa kyseiseen rahoitusvälineeseen enintään 10 prosenttia salkun arvosta ja kuitenkin vähintään 10 000 euroa. Tällaisten salkun kokonaisarvojen ja tietyn rahoitusvälineen osuuksien ajantasaisen tiedon hankkiminen olisi työlästä ja vaikeaa, sillä asiakas voi harjoittaa sijoitustoimintaa useiden eri järjestelmien kautta. Tiedonsaanti olisi helpompi toteuttaa, jos asiakkaalle itselle asetettaisiin velvoite antaa oston yhteydessä nämä tiedot, mutta tietojen oikeellisuudesta ei voida tällöin varmistua ja tietojen raportointi voisi olla työlästä myös asiakkaalle itselleen. Ensimmäinen täytäntöönpanovaihtoehto olisi käytännössä vaikea toteuttaa, mistä syystä artiklan 1—4 kohtaa ei esitetä täytäntöön pantavaksi.

Toisena vaihtoehtona olisi panna täytäntöön direktiivin 44 a artiklan 6 kohta, jonka mukaan myyjän olisi varmistettava, että ostajan rahoitusvälinesalkun arvo on ostohetkellä enintään 500 000 euroa ja rahoitusvälineeseen sijoitetaan vähintään 10 000 euroa. Lisäksi edellytetään, että myyjä on sijoittunut jäsenvaltioon ja sen kokonaisvarojen arvo on enintään 50 miljardia euroa. Tähän vaihtoehtoon liittyy samalla tavoin kuin edelliseen ongelmat salkun kokonaisarvon selvittämiseen liittyen. Lisäksi laitoksen kokonaisvarojen rajan vuoksi säännös ei soveltuisi kaikkiin suomalaisiin pankkeihin eikä asiakkaalle olisi vähäriskisempää hankkia rahoitusvälineitä pienemmistä laitoksista. Näin ollen tätä vaihtoehtoa ei esitetä täytäntöön pantavaksi.

Kolmas vaihtoehto olisi panna täytäntöön 44 a artiklan 5 kohta, jonka mukaan hyväksyttävien velkojen vähimmäisnimellisarvon tulisi olla vähintään 50 000 euroa. Tämä vaihtoehto on yksinkertaisin toteuttaa ja aiheuttaisi vähiten hallinnollista taakkaa ja tarkastuksia hyväksyttävien velkojen rahoitusvälineiden myyjille tai asiakkaalle. Säännös toteuttaisi parhaiten myös artiklan tavoitetta eli suojaisi yksityisiä ostajia sijoittamasta liiemmälti rahoitusvälineisiin, jotka voisivat tulla kriisinratkaisussa alaskirjatuiksi. Hyväksyttävien velkojen 50 000 euron vähimmäisnimellisarvo rajaisi käytännössä kaikista pienimmät sijoittajat tämän rahoitusvälineen ulkopuolelle.

5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot

Ruotsi

Ruotsi antoi joulukuussa 2019 pankkipakettia koskevan komiteanmietinnön SOU 2019:60.

Luottolaitosdirektiivi on saatettu Ruotsissa voimaan etupäässä valvontalaissa (*lag om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag 2014:968*) ja pääomapuskureista annetussa laissa (*lag om kapitalbuffertar 2014:966*) olevilla säännöksillä. Tietyt säännökset, kuten yhtiön hallintoa, valvontaa ja sanktioita koskevat määräykset, ovat kuitenkin pankki- ja rahoitusliik-

keestä annetussa laissa (*lag om bank- och finansieringsrörelse 2004:297*) sekä arvopaperimarkkinoista annetussa laissa (*lag om värdepappersmarknaden 2007:528*). Ruotsissa on samoin kuin Suomessa katsottu, että ydinpääoma, jota käytetään yhdistetyn pääomapuskurivaatimuksen täyttämiseen, ei saa samanaikaisesti käyttää täyttämään tiettyjä muita vaateita, joita laitoksen on myös täytettävä. Luottolaitoksen on siis täytettävä useita osia pääomapuskurivaatimuksesta samanaikaisesti. Tämä on toteutettu jo Ruotsissa, joten direktiivin implementointi ei edellytä tältä osin uusia toimenpiteitä. Sen sijaan pääomapuskureista annettua lakia täydennetään siltä osin kuin Ruotsin laista ei vielä löydy kaikkia direktiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen määräyksiä.

Kriisinratkaisudirektiivi on saatettu Ruotsissa kansallisesti voimaan ensisijaisesti kriisinratkaisusta annetussa laissa (*lag om resolution, 2015:1016*) sekä luottolaitoksille annettavasta ennaltaehkäisevästä valtion tuesta annetussa laissa (*lag om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut, 2015:1017*). Pankki- ja rahoitusliikkeestä annetussa laissa sekä arvopaperimarkkinoista annetussa laissa on saatettu kansallisesti voimaan direktiivin säännöksiä elpymissuunnitelmia, konserninsisäistä tukea koskevia sopimuksia ja rajat ylittävien konsernien tilapäistä hallintoa koskien.

Kriisinratkaisusta annetussa laissa on pääasiassa aineelliset säännökset niistä toimenpiteistä, joilla valmistellaan ja toteutetaan kriisinratkaisu sekä säännökset konkurssin ehkäisemisestä ja yhteistyöstä ulkomaisten viranomaisten kanssa. Laki sisältää säännöksiä muun muassa kriisinratkaisuvälineistä, kriisinratkaisusuunnitelmasta sekä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevasta vähimmäisvaatimuksesta sekä alaskirjattavista veloista.

Edellä jaksossa 5.1.2 kuvatuissa täytäntöönpanovaihtoehdoissa Ruotsi ehdottaa säädettävän päivittäisestä käyttösummasta silloin, jos laitoksen maksu- ja suoritusvelvoitteet on keskeytetty. Ruotsi näin ollen panee täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 33 a artiklan 3 kohdan. Ruotsin kriisinratkaisulain 7 a luvun 6 §:n mukaan valtionvelkakonttorin (Riksgäldskontoret) on varmistettava tallettajien pääsy asianmukaiseen päivittäiseen summaan, jos keskeyttämisvaltuus ulotetaan suojattuihin talletuksiin. Päivittäistä käyttösummaa ei ole säädetty laissa, vaan sen osalta valtionvelkakonttorille on jätetty harkinnanvaraa ja sen asettamisessa huomioidaan kulloinenkin tilanne. Säännöksessä ei myöskään tarkemmin säädetä siitä, miten tallettajat saavat päivittäisen käyttösummansa.

Hyväksyttävien velkojen myyntiä yksityisasiakkaille koskevan kriisinratkaisudirektiivin 44 a artiklan täytäntöönpanon osalta Ruotsi on valinnut täytäntöönpanovaihtoehdoksi artiklan 1—4 kohdan täytäntöönpanon arvopaperimarkkinalain 9 luvun 25 a ja b §:ssä. Myyjän on näin ollen suoritettava ja dokumentoitava asiakkaalle tehtävät soveltuvuustestit ja varmistuttava tiettyjen sijoituksen kokoon liittyvien raja-arvojen täyttymisestä. Säännösten mukaan ostajan on annettava myyjälle tieto rahoitussalkustaan, jotta myyjä voi varmistua säännöksissä asetettujen salkun kokoa ja rahoitusvälineen osuutta koskevien edellytysten täyttymisestä. Ruotsissa lisäksi aiotaan laajentaa säännöksen soveltamisalaa 44a artiklan 1 kohdan toisen kappaleen mukaisesti ensisijaisen lisäpääoman ja toissijaisen pääoman rahoitusvälineisiin.

Tanska

Tanskan mietintö[31] pankkipaketin täytäntöön panemiseksi julkaistiin lausunnoille 1.7.2020. Luottolaitosdirektiivi ja sitä koskevat muutosdirektiivit on Tanskassa pantu täytäntöön laissa

[31] Høring over lovforslag om implementering af kapitalkravsdirektivet (CRD V) og krisehåndteringsdirektivet (BRRD II), 1911-0055

lov om finansiel virksomhed, nr 937 af 6.9.2019. Kriisinratkaisudirektiivi on pantu täytäntöön etenkin vähimmäisvaatimusten asettamisen osalta edellä mainitussa laissa sekä lisäksi laissa *lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder, nr 24 af 4.1.2019*.

Kriisinratkaisudirektiivin 33 a artikla maksu- ja suoritusvelvoitteiden keskeyttämisestä ennen laitoksen asettamista kriisihallintoon ehdotetaan Tanskan mietinnössä pantavan täytäntöön siten, että valtuuksien käyttämisen edellytyksenä on useiden ehtojen täyttyminen. Luottolaitosten uudelleenjärjestelyä ja selvittämistä koskevaan lakiin lisättävän uuden 4 a §:n mukaan laitos on arvioitava maksukyvyttömäksi tai todennäköisesti maksukyvyttömäksi, tilanteessa ei ole nähtävissä mahdollisuuksia yksityisen sektorin ratkaisuihin, keskeyttämisen on oltava tarpeellista, jotta voidaan välttää laitoksen taloudellisen tilan huononeminen, ja keskeyttämisen on oltava tarpeellista, että Rahoitusvakausvirasto (*Finansiel Stabilitet*) voi tehdä kriisinratkaisun kannalta keskeiset arviot eli onko kriisinratkaisu tarpeen tärkeän yleisen edun turvaamiseksi ja mitä kriisinratkaisutyökaluja on käytettävä. Keskeyttämistä ei voida käyttää, jos olosuhteet osoittavat, että keskeyttäminen ei myötävaikuta Rahoitusvakausviraston kriisinratkaisutoimenpiteiden suunnitteluun. Suomen esityksestä poiketen Tanskan ehdotuksen mukaan, jos keskeyttämisvaltuuksia käytetään jo ennen laitoksen asettamista kriisihallintoon, samoja keskeyttämisen muotoja ei voida kohdistaa samaan sopimukseen myöhemmin kriisihallinnon aikana käytettävässä keskeyttämisessä. Joka tapauksessa keskeyttämisen kesto on rajattu yhteensä enintään kahteen pankkipäivään. Tanskassa ei suunnitella säädettävän tallettajille turvattavasta päivittäisestä käyttösummasta laitoksen maksu- ja suoritusvelvoitteiden ollessa keskeytettyinä.

Hyväksyttävien velkojen myyntiä yksityisasiakkaille koskevan kriisinratkaisudirektiivin 44 a artiklan osalta Tanskassa pannaan Ruotsin tavoin täytäntöön artiklan 1—4 kohdat. Tanskassa ehdotetaan samaan tapaan kuin Ruotsissa, että soveltamisala laajennetaan koskemaan muun muassa ensisijaisen lisäpääoman ja toissijaisen pääoman rahoitusvälineitä.

6 Lausuntopalaute

Työryhmän mietintö hallituksen esityksen muodossa oli lausuttavana 3.7.2020—23.8.2020. Lausuntoa pyydettiin Finanssivalvonnalta, Suomen Pankilta, Rahoitusvakausvirastolta, Finanssiala ry:ltä, Kuntarahoitus Oyj:ltä, Suomen arvopaperikeskukselta, oikeusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä sekä Euroopan keskuspankilta. Lausunnot saatiin Suomen Pankilta, Finanssivalvonnalta, Rahoitusvakausvirastolta, oikeusministeriöltä, Finanssiala ry:ltä, Nordea Bank Oyj:ltä, Kuntarahoitus Oyj:ltä ja Alexander Incentives Oy:ltä. Sosiaali- ja terveysministeriö ja Euroopan keskuspankki ilmoittivat, että niillä ei ole esityksestä lausuttavaa.

Ehdotettuja muutoksia pidettiin lausunnoissa lähtökohtaisesti kannatettavina ja direktiivien täytäntöönpanoa koskevaa tapaa tarkoituksenmukaisena.

Lausunnoissa esitettyjä eräitä näkemyksiä on pyritty ottamaan esityksen jatkovalmistelussa huomioon muun ohella seuraavasti:

Lisäpääomavaaatimukset

Lausunnolla olleen esitysluonnoksen mukainen luottolaitoslain (1. lakiehdotus) ehdotettu 10 luvun uusi 4 b § sisälsi tyhjentävän listauksen niistä riskitekijöistä, joiden pohjalta makrovakausviranomaisena toimivan Finanssivalvonnan johtokunnan olisi tehtävä päätös järjestelmäriskipuskurista. Sekä Suomen Pankki että Finanssivalvonta esittivät listauksen muuttamista eityhjentäväksi sillä perusteella, että finanssikriisien todennäköisyyteen ja syvyyteen sekä rahoi-

tusjärjestelmän haavoittuvuuteen vaikuttavia tekijöitä ja riskejä on hyvin vaikeaa tai jopa mahdotonta tyhjentävästi ennakoida. Molemmat viranomaiset toivat esille, että voimassa olevan lain mukainen vastaava säännös ei ole luonteeltaan tyhjentävä, joten ehdotettu muutos olisi ollut muutos nykytilaan nähden. Finanssiala sen sijaan on pitänyt ehdotusta tarpeellisena. Esityksen jatkovalmistelussa on otettu huomioon esitetyt näkemykset täsmentämällä 10 luvun 4 §:ää viranomaislausuntojen mukaisesti siten, että se ei nimenomaisesti olisi jatkossakaan tyhjentävä luettelointi.

Suomen Pankki esitti, että mietintöön sisältyvän lakiluonnoksen mukaisessa 1. lakiehdotuksen 10 luvun 4 c §:ssä olisi tarpeetonta säätää nimenomaisesti siitä, että niin sanottu sektorikohtainen järjestelmäriskipuskuri asetettaisiin riskirakenteeltaan samankaltaisiin luottolaitoksiin, koska vaatimuksen sektorikohtaisuus jo sinänsä huomioi luottolaitoksen erilaiset riskirakenteet. Säännöstä on lausuntopalautteen pohjalta tarkennettu poistamalla viittaus riskirakenteiden samankaltaisuuteen.

Finanssivalvonta toi esille, että 1. lakiehdotuksen 10 luvun 4 c §:n mukainen luottolaitossektorin riskikeskittymään tai -keskittymiin kohdistettavan järjestelmäriskipuskurin enimmäissuuruuden rajaamista 10 prosenttiin suhteessa kyseessä oleviin vastuisiin tulisi arvioida seikkaperäisemmin finanssimarkkinoiden vakauden varmistamiseen liittyvien vaikutusten näkökulmasta. Suomen Pankki puolestaan kannatti ehdotusta niin sanotun sektorikohtaisen järjestelmäriskipuskurivaatimuksen enimmäismäärästä.

Suomen Pankki ja Finanssivalvonta esittivät, että luottolaitoslain 10 luvun 8 §:ssä säädetyssä luokittelussa pankkien arvioidusta systeemisestä merkittävyydestä huomioitaisiin O-SII-puskurin enimmäisvaatimuksen korottaminen 2 prosentista 3 prosenttiin. Säännöstä on lausuntopalautteen perusteella muutettu siten, että säännöksen 4 momenttiin on lisätty kaksi uutta luokkaa (luokat 6 ja 7), jotka vastaavat 2,5 ja 3 prosentin suuruisia O-SII-vaatimuksia.

Järjestelmäriskipuskuria koskevien muutosten oli mietinnön mukaisen lakiluonnoksen mukaan määrä tulla voimaan 1.7.2021. Sekä Finanssivalvonta että Suomen Pankki toivat lausunnoissaan esille, että järjestelmäriskipuskuria koskevien muutosten tulisi tulla voimaan samanaikaisesti kuin muutkin ehdotetut lait eli vuoden 2021 alusta lukien. Finanssiala ja Nordea puolestaan ovat kannattaneet pidempää siirtymäaikaa järjestelmäriskipuskurivaateen soveltamiselle.

Ottaen huomioon, ettei direktiivi sisällä erityistä siirtymäsäännöstä järjestelmäriskipuskurille, eikä järjestelmäriskipuskureita tätä esitystä laadittaessa sovelleta suomalaisiin luottolaitoksiin, on jatkovalmistelussa lähdetty siitä, että erityinen siirtymäsäännös ei tältä osin ole tarpeen, kuten valvontaviranomaiset ovat esittäneet. Esitystä on tarkistettu palautteen johdosta poistamalla lakien voimaantuloa pidempi siirtymäaika. Tällöin tulee kaikesta huolimatta noudatettavaksi voimassa olevaan lakiin ja ehdotettuun lakiin sisältyvän pääsäännön mukainen säännös, jonka nojalla Finanssivalvonnan päätös tulee noudatettavaksi 12 kuukauden kuluttua, ellei erityisestä syystä Finanssivalvonta toisin päätä, mikä osaltaan mahdollistaa riittävän ajan varautua mahdollisen vaateen soveltamiseen.

Koskien esitysluonnoksen ehdotuksia 1. lakiehdotuksen 10 lukuun sisältyvistä säännöksistä, jotka sisältävät Finanssivalvonnalle annettua harkintavaltaa asettaa laissa säädettyjen enimmäismäärien mukaiset alla olevat lisäpääomavaatimukset, on Finanssiala katsonut lausunnossaan, että ehdotettavaa harkintavaltaa ei ole Finanssialan käsityksen mukaan asianmukaisesti rajattu, mitä on lausunnossa perusteltu Finanssialan mielipiteellä liian korkeista vaatimusten enimmäismääristä. Finanssiala on myös katsonut lausunnossaan, että järjestelmäriskipuskurivaateen yhteismäärä kasvaisi nykyiseen verrattuna 60 prosentilla. Lisäksi Finanssiala on lausunnossaan

katsonut, että järjestelmäriskipuskurivaade voitaisiin direktiivin mukaan asettaa vain joko kokonaisriskin tai riskikeskittymien perusteella, mutta ei näiden yhdistelmänä samanaikaisesti.

Kuten voimassa olevassa laissa, myös nyt esitykseen sisältyvät voimassa olevaa lakia pitkälti vastaavat säännökset, jotka koskevat lisäpääomavaatimusten asettamista 1. lakiehdotuksen 10 lukuun ehdotettujen 3 §, 4 a—e §:ien mukaisesti, sisältävät oikeusohjeet Finanssivalvonnan harkintavallan rajaamisesta lisäpääomavaatimusta asetettaessa. Lisäpääomavaatimuksen asettaminen ja määrät perustuvat luottolaitosdirektiivin 133 artiklaan. Ehdotetut säännökset uuden lisäpääomavaatimuksen asettamisesta eivät poikkeaisi luonteeltaan nyt voimassa olevan lain 10 luvun vastaavien säännösten sisällöstä merkittävissä määrin. Viranomaisen harkintavallalle on ehdotettu nykyistä lakia vastaavasti useita rajoitteita ja edellytyksiä, joiden vallitessa vaade voidaan ylipäätään asettaa. Direktiivi myös mahdollistaa merkittävästi suuremmat järjestelmäriskipuskurivaateet, mutta esityksessä on päädytty ehdottamaan varsin alhaisia enimmäisrajoja. Lisäksi on eritoten pantava merkille, että vastoin Finanssialan käsitystä, järjestelmäriskipuskurivaateiden enimmäismäärä ei nousisi nykyisestä enimmäismäärästä, joka on enintään 5 prosenttia kokonaisriskin perusteella määrättävästä vaatimuksesta. Järjestelmäriskipuskureiden enimmäismäärää onkin nimenomaisesti rajattu esitykseen lukeutuvalla säännöksellä.

Mitä tulee lisäpääomavaatimusten yhteismääriin muuten, rakentuu esitys tältä osin direktiivistä myös ilmenevälle periaatteelle, että eri lisäpääomavaatimukset jatkossa laskettaisiin niin sanotusti kumulatiivisesti yhteen — seikka, joka oli yhtenä lisäpääomaavaatimuksia koskevan sääntelyuudistuksen kantavana lähtökohtana. Tämä on myös luonnollisesti direktiivin täytäntöönpanon lähtökohtana tässä esityksessä.

Finanssialan lausunnossaan esittämä näkemys, jonka mukaan järjestelmäriskipuskurivaade voitaisiin direktiivin sanamuodon mukaan asettaa vain joko kokonaisriskin tai riskikeskittymien perusteella, mutta ei näiden yhdistelmänä samanaikaisesti, on saatujen selvitysten ja direktiivin asianomaisen 133 artiklan tulkinnalla katsottu perusteettomaksi. Jatkovalmistelussa ei ole siten ilmennyt perusteita poiketa esitysluonnoksessa valitusta sääntelylähtökohdasta, vaan uudistuksen tavoitteena on nimenomaisesti ollut mahdollistaa järjestelmäriskipuskurivaateen asettaminen osaksi kokonaisriskin ja vaikkapa osaksi riskikeskittymien perusteella samanaikaisesti valvontaviranomaisen harkinnan perusteella sen soveltaessa laista ilmeneviä soveltamisedellytyksiä vaateen tai vaateiden asettamiselle.

Muut luottolaitoslakiesitystä koskevat huomiot

Finanssivalvonta kiinnitti huomiota siihen, että luottolaitoksille sallittua liiketoimintaa koskevan säännöksen (luottolaitoslain 5 luvun 2 §:n 1 momentti) muutoksen ei tulisi kuitenkaan laajentaa kiinnitysluottopankeille sallittua liiketoimintaa. Kiinnitysluottopankkeja koskevassa erityislainsäädännössä (kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain 7 §) on määritelty tyhjentävästi kiinnitysluottopankeille sallittu liiketoiminta, eikä luottolaitoslain muutos siten vaikuta sallittua kiinnitysluottopankkitoimintaa laajentavasti. Luottolaitoslain 5 luvun 2 §:n 1 momenttia koskevan muutoksen säännöskohtaisia perusteluita on tältä osin täsmennetty, jotta säännösten keskinäinen suhde ilmenee selkeämmin lain esitöistä.

Finanssiala kiinnitti lausunnossaan huomiota luottolaitosdirektiivin 104 artiklaan sisältyvän varojenjaon rajoittamiseen liittyvän valvontaviranomaisen toimivallan kansalliseen täytäntöönpanoon erityisesti lainsäätämisjärjestyksen ja viranomaisen harkintavallan rajaamisen näkökulmasta. Kyseistä toimivaltaa on tarkemmin selostettu tämän esityksen säätämisjärjestystä käsittelevässä jaksossa 10.1 (omaisuuden suoja) sekä 1. lakiehdotuksen 11 luvun 10 §:ää koskevissa säännöskohtaisissa perusteluissa.

Jatkovalmistelussa on huomioitu myös yksityiskohtaisempi lausuntopalaute erityisesti luottolaitoksen lähipiirin määrittelyä, palkitsemista ja nimitysvaliokuntaa koskien.

Kriisinratkaisu

Finanssiala ry:n lausunnossa kiinnitettiin huomiota talletuspankkien yhteenliittymiä koskeviin säännöksiin esitetyissä kriisinratkaisulain muutoksissa. Myös Finanssivalvonta kiinnitti huomiota siihen, että lähtökohtaisesti kriisinratkaisussa yhteenliittymää tulisi kohdella yhtenä kokonaisuutena. Lausuntopalautteen perusteella kriisinratkaisulain 8 luvun 7 f §:n 1 momenttiin tehtiin täsmennyksiä, jotta se huomioisi paremmin talletuspankkien yhteenliittymälaissa jo olemassa olevat säännökset ja yhteenliittymille asetetut vaatimukset. Lisäksi talletuspankkien yhteenliittymälakiin lisättiin säännös jäsenluottolaitosten keskinäisestä vastuusta kriisinratkaisussa, mikä on olennaista yhteenliittymän mahdollisen kriisinratkaisun toteuttamisen kannalta. Säännöksen tarpeellisuutta korostivat myös Finanssiala ry ja Rahoitusvakausvirasto lausunnoissaan. Yhteenliittymiä koskevien direktiivien säännösten kuvauksia ja nykytilan muutostarpeita täydennettiin luvuissa 2.2 ja 3.2. Kriisinratkaisulain 4 luvun 5 §:ään ei sitä vastoin tehty muutoksia, sillä direktiivin 32 a artikla jättää kriisinratkaisuviranomaiselle harkintavaltaa sen suhteen, asettaako se kriisihallintoon koko yhteenliittymän vai vain osan siitä. Jotta tulevaisuudessa useamman tyyppiset kriisinratkaisusuunnitelmat olisivat mahdollisia, viranomaisen harkintavaltaa ei tältä osin ole syytä rajata. Vastaava harkintavalta on myös EU:n kriisinratkaisuneuvostolla EU:n kriisinratkaisuasetuksen 18 artiklan 1a kohdan perusteella. Lisäksi joustavuus harkinnassa mahdollistaa kiinnitysluottopankkien huomioimisen tai kriisihallinnon ulkopuolelle jättämisen sen mukaan, mikä on kyseissä tapauksessa tarkoituksenmukaisinta.

Rahoitusvakausvirasto esitti lausunnossaan huomioita yhteenliittymien käsittelystä kriisinratkaisustrategian suunnittelussa ja niin sanottuun *No Creditor Worse Off* -periaatteeseen liittyvistä haasteista yhteenliittymien osalta. Virasto esitti yhteenliittymälain sääntelyn yksinkertaistamista yhteisvastuusäännösten osalta konkurssissa ja selvitystilassa. Myös Finanssiala kiinnitti asiaan huomiota lausunnossaan. Yhteenliittymien kohtelu kriisinratkaisussa, konkurssissa ja selvitystilassa olisi hyödyllistä tarkastella kokonaisuutena ja huomioiden huolella sen yhteydet yleiseen insolvenssisääntelyyn. Asiaa ei käsitelty mietinnön valmistelleessa työryhmässä. Aikataulullisista syistä ja asian laajuudesta johtuen näitä kansallisia muutostarpeita ei jatkovalmistelussa ehditty tarkastella eikä esitykseen siltä osin ole tehty muutoksia.

Sijoituspalvelulakia koskeviin muutosehdotuksiin tehtiin lausuntopalautteen perusteella teknisiä täsmennyksiä ja hyväksyttävien velkojen myyntiä ei-ammattimaiselle asiakkaalle koskevan säännöksen sijainti muutettiin lain 2 luvusta 10 lukuun.

Rahoitusvakausvirasto esitti lisäksi lausunnossaan huomioita Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2014/49/EU) talletusten vakuusjärjestelmistä 6 artiklan 2 kohdan aiempaan täytäntöönpanoon, maksettavien talletussuojakorvausten vanhenemisaikaan sekä talletussuojarahaston varojen käyttömahdollisuuksiin (direktiivin 11 artiklan 6 kohta) liittyen. Pankkipakettia koskevassa EU-sääntelyssä talletussuojasääntelyyn ei tehty muutoksia. Talletussuojadirektiivi on pantu täytäntöön virastolaissa ja sen täytäntöönpano on aikanaan myös notifioitu komissiolle ilman, että täytäntöönpanosta olisi esitetty huomioita. Kyseisen direktiivin 6 artiklan 2 kohdan b ja c alakohdassa todetaan, että sellaisten talletusten suojan tulee olla yli 100 000 euroa, jotka täyttävät kansallisessa lainsäädännössä vahvistetut sosiaaliset tarkoitukset. Vaikka säännös muilta osin onkin jäsenvaltioita velvoittava, kyseiset kohdat jättävät jäsenvaltioille harkintavaraa mahdollisten sosiaalisten tarkoitusten määrittämisessä. Direktiivin 11 artiklan 6 kohdan täytäntöönpano koskien talletussuojarahaston varojen käyttöä muun muassa talletuskannan siir-

roissa ja maksukyvyttömyysmenettelyiden yhteydessä sekä direktiivin 9 artiklan 3 kohta mahdollisen talletussuojakorvausten vanhenemisajan säätämisestä on vastaavasti jätetty täysin jäsenvaltioiden harkinnan varaan. Viraston esittämät huomiot ovat tärkeitä talletussuojajärjestelmän toimivuuden kehittämisen kannalta, mutta koska niillä on laajasti yhteyksiä muun muassa maksukyvyttömyysmenettelyihin ja omaisuuden suojaan, asia vaatisi huolellista analyysia, jota pankkipaketin täytäntöönpanosta johtuvista aikataulullisista syistä ei ole katsottu tässä yhteydessä mahdolliseksi. Lisäksi talletussuojadirektiivin mahdollisista tulevista muutoksista koskien muun muassa mainittuja artikloja käydään keskusteluja komission työryhmässä, joten sääntelyn muuttaminen kansallisesti ei tässä vaiheessa ole tarkoituksenmukaista. Esitykseen ei ole näin ollen tehty tältä osin muutoksia.

Muut huomiot

Osa lausunnon antajista korosti lausunnoissaan lisäksi työryhmän työskentelyn aikana tekemiään kansallisista muutostarpeista johtuvia esityksiään. Aikataulullisista ja asioiden laajuuteen johtuvista syistä kaikkia kansallisia muutostarpeita ei tässä yhteydessä ehditty tarkastella eikä esitykseen ole niiden osalta tehty jatkovalmistelussa muutoksia.

Esityksen luottolaitos- ja kriisinratkaisulakia koskeviin säännöksiin on tehty täsmennyksiä aiempien direktiivien täytäntöönpanojen täsmentämiseksi. Esitykseen on tehty myös muita lausunnoissa esiintuotuja tai jatkovalmisteluissa tarpeellisiksi havaittuja muutoksia säännöksiin ja perusteluihin.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

1 luku **Yleiset säännökset**

2 §. *Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö*. Pykälän *5 momentti* kumotaan. Säännös sisältää viittauksen talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettuun lakiin, joka kumotaan. Säännöksessä lisäksi mainittu valtion vakuusrahastosta annettu laki (379/1992) on kumottu 1.1.2015 lailla 1202/2014.

4 a §. *Luottolaitoksen velkojien maksunsaantijärjestys*. Pykälän *1 momentin 3 kohta* muutettaisiin siten, että se kattaisi sekä viraston että EU:n kriisinratkaisuneuvoston kustannukset kriisinratkaisuvälineiden tai -valtuuksien käytöstä. EU:n kriisinratkaisuneuvoston kustannusten korvaamisesta säädetään EU:n kriisinratkaisuasetuksen 22 artiklan 6 kohdassa. Myös nämä kustannukset on säädetty etuoikeutetuksi.

Pykälän *1 momenttiin* lisättäisiin lisäksi *uusi 6 kohta*, jolla pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 48 artiklan 7 kohta. Omiin varoihin kuuluvat saatavat olisivat aina huonommalla etusijalla laitoksen konkurssissa kuin sellaiset saatavat, jotka eivät kuulu omiin varoihin. Jos jokin rahoitusväline katsotaan kuuluvan omiin varoihin vain osittain, katsotaan se kokonaisuudessaan olevan huonommalla etusijalla kuin saatava, joka ei kuulu omiin varoihin.

7 §. *Luottolaitos*. Pykälään lisättäisiin *uusi 5 momentti*, jossa määritellään maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos viittaamalla EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaiseen määritelmään. Muutoksella pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 3 artiklan 1 kohdan uusi 61 alakohta.

15 §. *Omistusyhteisö*. Pykälän *1 momentin* luettavuuden parantamiseksi momenttia selvennettäisiin siten, että itse momentin tekstissä mainitaan määritelminä rahoitusalan holding- ja sekaholdingyhtiöt pelkästään EU:n vakavaraisuusasetuksen vastaaviin kohtiin viittaamiseen sijasta. Muutoksella ei olisi asiasisällöllistä vaikutusta. Selvennys on perusteltu, koska rahoitusalan holding- ja sekaholdingyhtiöiden sääntely on laajentunut muutetussa luottolaitosdirektiivissä, ja luottolaitoslakiinkin esitetään tehtäväksi luottolaitosdirektiivin muutosta vastaavat lainsäädäntömuutokset. Pykälän *2 momentti* ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, jolloin nykyinen *3 momentti* siirtyisi uudeksi 2 momentiksi.

2 luku **Oikeus luottolaitostoimintaan ja muuhun varainhankintaan yleisöltä**

5 §. *Velvollisuus muodostaa alakonserni*. Pykälä olisi uusi, ja sillä pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin uusi 21 b artiklan 1—5 kohdat, jotka edellyttävät, että EU:n ulkopuolisen luottolaitoksen Euroopan talousalueella toimivat samaan konserniin kuuluvat luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset muodostavat Euroopan talousalueen sisällä harjoitettavan luottolaitos- ja sijoituspalvelustoiminnan osalta erillisen alakonsernin, jonka emoyhteisönä on Euroopan talousalueella kotipaikan omaava yhteisö.

Pykälässä käytettäisiin konserni-määritelmää. Luottolaitosdirektiivin 3 artiklan 1 kohdan 63 ja 64 alakohtiin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 138 alakohtaan sisältyvien viittaussäännösten perusteella edellytetään, että luottolaitosdirektiivin uuden 21 b artiklan soveltamisen piiriin kuuluvien yhteisöjen on oltava keskenään sidoksissa tilinpäätösdirektiivin[32] 22 artiklan tarkoittamassa määräysvaltasuhteessa, joka on kansallisesti pantu täytäntöön kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä. Kirjanpitolain 1 luvun 6 §:ään sisältyvän konsernin määrittelyn perusteella konserni muodostuu emoyrityksestä ja tytäryrityksistä, joiden välillä on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä säädetty määräysvalta.

Pykälän *1 momentin* mukaan velvollisuus alakonsernin muodostamiseen tässä pykälässä säädetyllä tavalla on edellytys sille, että luottolaitos voi harjoittaa toimintaa Suomessa. Luottolaitosdirektiivin uusi 21 b artikla on tarkoituksenmukaista panna täytäntöön tällä tavalla, jotta luottolaitostoimintaa koskeva velvoite voidaan kohdistaa sellaiseen yhteisöön, joka on Suomen lainkäyttöalueella.

Velvollisuus alakonsernin muodostamiseen, erityisesti taloudellinen kynnysarvo, määriteltäisiin tarkemmin pykälän *2 momentissa*. Luottolaitosdirektiivin uusi 21 b artikla ei kuitenkaan aseta velvollisuutta kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen muuttamista erilliseksi luottolaitokseksi tai sijoituspalveluyritykseksi.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin tilanteista, jolloin yhden alakonsernirakenteen sijasta olisi mahdollista muodostaa kaksi erillistä alakonsernia. Koska alakonsernin muodostamisvelvollisuuden taustalla on erityisesti luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisumenettelyiden tehokkuuden varmistaminen, kahden erillisen alakonsernin perustaminen olisi mahdollista varsinkin siitä syystä, että yksi alakonserni heikentäisi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua. Luottolaitosdirektiivin uuden 21 b artiklan 2 kohdan b alakohtaa vastaavasti toimivaltainen viranomainen määräytyisi alakonsernin emoyhteisön tai aiotun emoyhteisön mukaisesti. Momentin 1 kohdan mukaisesti kaksi erillistä alakonsernia olisi mahdollinen

[32] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A32013L0034

myös, jos yhtenä alakonsernina toimiminen olisi vastoin EU:n ulkopuolella sijaitsevaan emoyhteisöön sovellettavaa lainsäädäntöä tai viranomaismääräyksiä.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin alakonsernin emoyhteisönä toimivalle väliyhtiölle asetettavista vaatimuksista. Väliyhtiönä voisi toimia joko lain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö (rahoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö) tai luottolaitos. Luottolaitosdirektiivin uuden 21 b artiklan 3 kohdan mukaisesti väliyhtiönä toimivan omistusyhteisön toiminta edellyttää lupaa, mistä on säädetty omistusyhteisötoiminnan luvanvaraisuutta koskevassa 2 a luvun 1 §:ssä. Väliyhtiönä voisi toimia myös sijoituspalveluyritys, kun alakonsernin tytäryhteisöt ovat sijoituspalveluyrityksiä ja muita kuin luottolaitoksia. Tämä koskisi esimerkiksi tilanteita, joissa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten omistus organisoidaan ehdotetun 3 momentin mukaisesti kahtena erillisenä alakonsernina, joista toiseen alakonserniin ei kuulu luottolaitoksia. Jos EU:n alueelle on sijoittautunut vain sijoituspalveluyrityksiä, väliyhtiönä voisi toimia sijoituspalveluyritys.

Pykälän *5 momenttiin* sisällytettäisiin luottolaitosdirektiivin uuden 21 b artiklan 6 kohdan mukainen ilmoitusvelvollisuus Euroopan pankkiviranomaiselle.

Luottolaitosdirektiivin 21 b artiklan 7 kohdan toisen alakohdan täytäntöön panemiseksi ei ehdoteta uutta säännöstä, koska vaatimusten täyttämisen valvonta ja varmistaminen kuuluvat Finanssivalvonnalle jo voimassa olevan Finanssivalvonnasta annetun lain säännösten perusteella.

2 a luku **Omistusyhteisötoiminta**

1 §. *Omistusyhteisön luvanvaraisuus*. Säännös olisi uusi, ja sillä pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin uuden 21 a artiklan 1 kohta, joka edellyttää jäsenvaltioiden säätävän rahoitusalan holding- ja sekaholdingyhtiöiden toiminnan luvanvaraiseksi. Luvasta käytettäisiin pykälässä termiä lupa, jotta omistusyhteisötoimintaa koskeva lupa erottuisi luottolaitoksen toimiluvasta. Pykälän *2 momentissa* mainittaisiin direktiivin 21 a artiklan 4 kohdan mukaiset edellytykset, joiden kaikkien täyttyessä omistusyhteisö ei tarvitsisi toiminnalleen lupaa.

Lain 2 luvun 5 §:n mukaiseen väliyhtiöön ei sovellettaisi 2 momentin mukaisia poikkeuksia luottolaitosdirektiivin uuden 21 b artiklan 3 kohdan mukaisesti, jolloin väliyhtiöllä tulee aina olla toimintaansa varten omistusyhteisötoimintaa koskeva lupa.

Pykälän *3 momenttiin* sisältyisi säännös direktiivin 21 a artiklaa vastaava säännös samanaikaisten tämän luvun mukaista lupaa ja lain 3 luvun mukaista omistajaosuuksien hankintaa koskevien prosessien yhteensovittamisesta.

Lupamenettelystä sekä direktiivin 21 a artiklan 2 kohdan mukaisesti lupahakemuksen yhteydessä toimitettavista tiedoista säädettäisiin tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella, mihin liittyvä asetuksenantovaltuus sisältyisi *4 momenttiin*.

Toimintansa aloittaneisiin omistusyhteisöihin sovellettavat luottolaitosdirektiivin uuden 159 a artiklan edellyttämät siirtymäsäännökset sisältyisivät lain voimaantulo- ja siirtymäsäännöksiin.

2 §. *Omistusyhteisöä koskevan luvan myöntämisen edellytykset*. Pykälässä säädettäisiin omistusyhteisöä koskevista lupaedellytyksistä luottolaitosdirektiivin uuden 21 a artiklan 3 kohdan mukaisesti. Pykälän *2 momentissa* säädettävällä lupapäätöksen tekemisen neljän kuukauden määräajalla pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin uuden 21 a artiklan 10 kohta.

3 §. *Lupaedellytysten valvonta*. Pykälällä pannaan osaltaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin uuden 21 a artiklan 2 ja 6 kohdat sekä 66 artiklan 1 kohdan uusi e alakohta. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin Finanssivalvonnalla käytettävissä olevista keinoista, jos omistusyhteisö ei täytä lupaedellytyksiä. Tältä osin viitattaisiin nykyisin Finanssivalvonnalla oleviin toimivaltuuksiin, jotka sillä on luottolaitoslain ja Finanssivalvonnasta annetun lain perusteella. Direktiivin uuden 21 a artiklan 5 kohdan täytäntöön panemiseksi ei ehdoteta nimenomaista säännöstä, koska lupaehtojen tai lupaa koskevan poikkeuksen soveltamisen valvonta kuuluu Finanssivalvonnan tehtäviin jo voimassa olevan Finanssivalvonnasta annetun lain 3 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan. Pykälän *2 momentin* tarkoituksena olisi puolestaan velvoittaa omistusyhteisöt toimittamaan Finanssivalvonnalle tarvittavat tiedot lupaedellytysten tai 1 §:n 2 momentissa säädettyjen poikkeusten täyttymisen arvioimiseksi. Pykälän 2 momenttiin sisältyisi myös asetuksenantovaltuus valtiovarainministeriölle.

4 §. *Omistusyhteisötoimintaan sovellettavat säännökset*. Säännöksen *1 momentilla* pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 3 artiklan uusi 3 kohta. Puolestaan säännöksen *2 momenttiin* sisältyisi selventävä maininta siitä, että talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön ei sovelleta omistusyhteisötoimintaa koskevia 2 a luvun säännöksiä. Joissakin kansallisissa yhteenliittymissä on rakenteita, joissa keskusyhteisö toimii käytännössä joidenkin yksittäisten luottolaitosten emoyhteisönä. Talletuspankkien yhteenliittymästä annettuun lakiin (jäljempänä *yhteenliittymälaki*) sisältyvä sääntely tekee keskusyhteisöistä luonteeltaan erilaisia yrityksiä kuin mitä luottolaitosdirektiivin uudessa 21 a artiklassa tarkoitetulla omistusyhteisöjen sääntelyllä tähdätään. Direktiivin 21 a artikla edellyttää jäsenvaltioiden varmistavan, että omistukseen perustuvien konsernirakenteiden holdingyhtiöt osaltaan varmistavat konsolidoitujen vaatimusten täyttämisen ja että valvontaviranomaisen toimivalta ulottuu myös tällaisiin holdingyhtiöihin. Yhteenliittymän keskusyhteisön, jäsenluottolaitosten ja yhteenliittymään kuuluvien muiden yritysten keskinäinen taloudellinen ja ohjauksellinen sidos on huomattavasti omistuksellista sidosta laajempi jäsenluottolaitosten keskinäisen vastuun (yhteenliittymälain 5 luku) ja keskusyhteisöllä olevien yhteenliittymän ja siihen kuuluvien yritysten ohjaus- ja valvontavelvoitteiden kautta. Erityisesti yhteenliittymälain 17 § antaa keskusyhteisölle sekä velvollisuuden että oikeuden antaa yhteenliittymään kuuluville yrityksille ohjeita maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi tarvittavista laadullisista vaatimuksista ja niiden riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta. Omistukseen perustuvissa konserneissa sanotut menettelytavat olisi erikseen päätettävä jokaisessa tytäryhteisössä, kun taas talletuspankkien yhteenliittymästä annettu laki antaa mahdollisuuden ulottaa näitä aihepiirejä koskevaa ohjausta yhteenliittymään kuuluville yrityksille suoraan keskusyhteisön päätöksellä. Näin ollen yhteenliittymässä ei ole kyse sellaisesta konsernisidokseen perustuvasta holdingyhtiöstä, jota direktiivin 21 a artiklassa tarkoitetaan. Ottaen vielä huomioon, että yhteenliittymälakiin sisältyvät erinäiset säännökset jo nykyisellään katsotaan täyttävän direktiivin 21 a artiklaan sisältyvät vaatimukset, keskusyhteisöä ja koko yhteenliittymää kansallisen sääntelyn perusteella valvotaan konsolidoidulla tasolla ja keskusyhteisötoiminta on yhteenliittymälain perusteella jo nyt toimiluvan varaista, ei ole yhteenliittymän tehokkaan riskiperusteisen valvonnan näkökulmastakaan perusteltua säätää kansallisessa lainsäädännössä keskusyhteisöille uutta ja käytännössä päällekkäistä lupavaatimusta.

5 §. *Omistusyhteisöä koskeva yhteinen päätöksenteko konsolidointiryhmässä*. Säännös olisi uusi, ja sillä pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin uuden 21 a artiklan 8 ja 9 kohdat.

4 luku **Toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä liiketoiminnan rajoittaminen**

3 §. *Toimiluvan myöntämisen edellytykset*. Säännöstä ehdotetaan täydennettäväksi siten, että toimiluvan myöntämisen edellytyksenä olisi, että saadun selvityksen perusteella hakijan voidaan katsoa täyttävän myös luottolaitoksen johdolle, hallinnolle, palkitsemisjärjestelmälle ja riskien hallinnalle luottolaitoslaissa asetetut vaatimukset. Ottaen huomioon, kuinka keskeisiä asioita esimerkiksi hallintojärjestelmän toimivuus ja maksuvalmius sekä luottoriskin ja operatiivisten riskien mukaan lukien rahanpesuun liittyvien riskien hallinta ovat luottolaitoksen toiminnalle, näiden säännösten täyttyminen on perusteltua varmistaa jo hakemusvaiheessa.

Aiempien luottolaitoslakien mukaan toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on ollut, että saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että hakija täyttää lain niin sanotut yleiset edellytykset sekä taloudelliselle asemalle asetetut vaatimukset.

Taloudelliselle asemalle asetetut vaatimukset ovat kuitenkin käsittäneet huomattavasti laajemman sisällön kuin mitä nykyisessä lain 10 luvussa, mihin voimassa olevassa laissa viitataan, on säädetty. Ne ovat käsittäneet muun muassa sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja maksuvalmiuden (näin HE 175/2002 vp ja HE 21/2006 vp). Voimassa olevan luottolaitoslain esitöiden (HE 39/2014 vp) mukaan tätä ei ole tarkoitettu muuttaa mutta viittaamalla vain lain 10 lukuun suurin osa vaatimuksista on kuitenkin käytännössä poistunut. Laajempaa tulkintaa tukee myös se, että voimassa olevan valtiovarainministeriön toimilupa-asetuksen (697/2014) mukaan hakijan tulee toimittaa hakemuksensa liitteenä huomattavasti lain 5 ja 10 luvussa säädettyä laajempi selvitys.

Pykälään jo aiemmin sisältynyt säännös mahdollisuudesta myöntää toimilupa myös perustettavalle luottolaitokselle erotettaisiin *uudeksi 2 momentiksi.*

5 luku **Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset**

2 §. *Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta*. Säännöksen *1 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi siten, että luottoyhteisölle sallitun liiketoiminnan määritelmää laajennetaan postipalvelujen tarjoamiseen postitoimiluvan haltijan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti sekä talletuspankin kanssa samaan konserniin tai talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvalle yritykselle sen hallintoon liittyvien palveluiden tarjontaan.

Edellä mainittu liiketoiminta säädettiin talletuspankeille sallituksi liiketoiminnaksi lailla 69/2003. Vastaavaa lisäystä ei kuitenkaan tässä yhteydessä tehty luottoyhteisöjä koskevaksi. Lisäyksen tarkoituksena oli paitsi turvata postipalvelujen saatavuus haja-asutusalueilla, varmistaa, että pankkikonsernien ja yhteenliittymän sisäisten palvelujen tarjonta voidaan järjestää pankkiryhmissä joustavasti sallitun liiketoiminnan määritelmän estämättä. Erityisesti pankkiryhmien sisäisten palvelujen tarjonnan joustavan järjestämisen näkökulmasta vastaavan toiminnan salliminen myös luottoyhteisöille on perusteltua. Muutos ei laajenna kiinnitysluottopankeille sallittua liiketoimintaa, joka on määritelty tyhjentävästi kiinnitysluottopankkeja koskevassa erityislainsäädännössä (kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain 7 §).

13 §. *Määräysvallan hankkiminen Euroopan talousalueen ulkopuolisessa yrityksessä*. Säännöksen *otsikkoa* ja *1 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi siten, että säännös koskisi ennen vuotta 2007 voimassa olleen luottolaitoslain 19 a §:n, voimassa olevan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 13 §:n ja Finanssivalvonnan voimassa olevan standardin RA1.2 mukaisesti määräysvallan hankkimista vain Euroopan talousalueen ulkopuolisessa säännellyssä tai näihin rinnastettavassa yrityksessä.

Voimassa olevan säännöksen taustalla on ollut aiempi erilainen konsolidointiryhmän käsite, joka käsitti myös muut kuin rahoitusalan tytäryritykset. Koska nämä yritykset eivät olleet valvontaviranomaisten tietojenvaihtovelvollisuuden piirissä, katsottiin, ettei Finanssivalvonta saisi niistä tietoa ilman säännöksen laajentamista kaikenlaisiin ulkomaisiin yrityksiin. Kuitenkin nykyään vakavaraisuuden konsolidointia koskevat säännökset ovat EU:n vakavaraisuusasetuksessa, eikä konsolidointiryhmä kata muita rahoitusalan ulkopuolisia yrityksiä kuin tietyt palveluyritykset.

Sääntelyn tavoitteena tulisikin olla sen varmistaminen, että luottolaitosten konsernien rakenteessa tapahtuvat muutokset eivät vaikeuta tehokasta viranomaisvalvontaa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Finanssivalvonnan tulisi saada laissa tarkoitettu ennakkoilmoitus eräistä Euroopan talousalueen ulkopuolisissa maissa tehtävistä yrityshankinnoista. Ilmoitusten perusteella Finanssivalvonta pystyy arvioimaan, onko sillä määräysvallan hankkimisen jälkeen mahdollisuus valvoa tehokkaasti ja kattavasti koko konsolidointiryhmää sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymää.

Pykälän *2 momentti* säilyisi ennallaan.

Säännökseen lisättäisiin *uusi 3 momentti*, johon sisältyy Finanssivalvonnalle annettava tarkempi määräyksenantovaltuus ilmoitusmenettelystä. Määräyksenantovaltuuden puitteissa olisi tarkoitus antaa teknisempiä määräyksiä muun muassa ilmoitukseen liitettävistä tiedoista.

6 luku **Sivuliikkeen perustaminen, palvelujen tarjoaminen ja kotipaikan siirto ulkomaille**

2 §. *Sivuliikkeen perustaminen valtioon, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen*. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi lakiteknisesti. *Uuteen 1 momenttiin* sisällytettäisiin velvollisuus tehdä lupahakemusta koskeva päätös 12 kuukauden sisällä. Pykälän *uusi 2 momentti* vastaisi voimassa olevaa 1 momenttia, mutta Suomen Pankilta pyydettävästä lausunnosta luovuttaisiin tarpeettomana. Lausunto on liittynyt aikoinaan siihen, että valtiovarainministeriö myöntäessä (toimi)luvat sen tuli varmistaa Suomen Pankilta, että kolmannessa maassa on toimiva keskuspankki. Pykälän *uusi 3 momentti* vastaisi voimassa olevan säännöksen 2 momenttia.

4 §. *Palvelujen tarjoaminen toiseen ETA-valtioon*. Liittyen lukuun ehdotettavaan uuteen 4 a §:ään pykälän *otsikkoa* täsmennettäisiin koskemaan palvelujen tarjoamista toiseen ETA-valtioon.

4 a §. *Palvelujen tarjoaminen kolmanteen maahan*. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi *uusi 4 a §*, jonka mukaan luottolaitoksen on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle, jos se aikoo tarjota 5 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluita kolmannessa maassa perustamatta sivuliikettä. Ilmoituksen tulisi sisältää tiedot valtiosta, jossa palveluja aiotaan tarjota, tiedot tarjottavista palveluista tai harjoitettavasta toiminnasta, sekä miten toiminta on tarkoitus järjestää. Ilmoitus olisi tehtävä myös, jos tiedot muuttuvat. Vastaava säännös sisältyy jo sijoituspalvelulain (747/2012) 13 luvun 6 a §:ään.

Pykälän *2 momentin* mukaan Finanssivalvonta voisi kieltää palveluiden tarjonnan kolmanteen maahan. Kiellon perusteena on oltava, että palvelu tai sen tarjonta ei täytä kohdemaan lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia, palveluiden tarjonta vaarantaisi luottolaitoksen vakavaraisuuden, riskienhallinnan tai luottolaitoksia koskevan sääntelyn noudattamisen, tai muu vastaava painava syy.

7 luku **Hallinto- ja ohjausjärjestelmät**

2 §. *Luottolaitoksen hallituksen kokoonpanoa ja työskentelyä koskevat vaatimukset*. Säännökseen tehtävillä muutoksilla pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 91 artiklan muutetut 7 ja 8 alakohdat. Pykälässä säädetään luottolaitoksen hallituksen kokoonpanoa koskevista vaatimuksista kokonaisuutena arvioiden. Puolestaan yksittäisten hallituksen jäsenten ja muista johtoon kuuluvien henkilöiden luotettavuus- ja sopivuusvaatimuksista säädettäisiin jatkossakin 4 §:ssä.

Pykälän *1 momenttiin* lisättäisiin direktiivin 91 artiklan muutetun 7 kohdan mukaisesti, että hallituksen kokoonpanon on edustettava luottolaitoksen liiketoiminnan ja toimintaan liittyvien riskien kannalta riittävän laajaa osaamista. Samalla momentin sanamuotoa muokattaisiin siten, että asiayhteydestä ilmenee selvemmin, että kyseessä on hallituksen kokoonpanoa kokonaisuutena koskevista vaatimuksista. Voimassa olevaa sääntelyä muutettaisiin siten, että hallituskokoonpanolta edellytettävää osaamista ja kokemusta arvioitaisiin sen mittapuun mukaan, millä tavalla hallitus kykenee ymmärtämään luottolaitoksen liiketoimintaa ja toimintaan liittyviä riskejä. Ehdotettu muotoilu myös selkeyttää kansallista sääntelyä luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanon kannalta. Tarkoituksena on tuoda selkeämmin esille, että vaatimuksen voi täyttää muukin kuin nimenomaisesti finanssialaan liittyvä osaaminen ja kokemus, jonka perusteella hallitus kykenee hoitamaan tehtävänsä menestyksekkäästi ja etenkin arvioimaan toimivan johdon toimintaa. Muutoksilla edistetään myös luottolaitoksen liiketoiminnan ja riskien kannalta muunkin kuin finanssialaan liittyvän olennaisen asiantuntemuksen hankkiminen luottolaitoksen hallitukseen.

3 §. *Nimitysvaliokunta*. Säännöksen *1 momenttia* ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että siihen lisättäisiin viittaus osakkeenomistajien ohella osuudenomistajiin. Muutoksella ei ole vaikutusta oikeustilaan, sillä vakiintuneen tulkinnan mukaan osakkeenomistajia koskevia säännöksiä on sovellettu myös osuudenomistajiin. Säännökseen lisättäisiin *uusi 6 momentti*, jolla säännöksen soveltamisen selkeyden vuoksi täsmennettäisiin nimitysvaliokunnan tehtäviä, kun valiokunta koostuu joko kokonaan tai osittain osakkeen- tai osuudenomistajien nimeämistä henkilöistä. Jos luottolaitoksella on osakkeen- tai osuudenomistajien nimeämistä henkilöistä kokonaan tai osittain koostuva nimitysvaliokunta (tai osakkeenomistajien nimitystoimikunta), muutoksella täsmennetään sitä, että tällaiselle nimitysvaliokunnalle voitaisiin antaa osa tässä pykälässä säädetyistä tehtävistä. Tarkoituksena on täsmentää, että hallituksen ehdollepanoa ja valintaa koskevat avustavat tehtävät voitaisiin selkeämmin erottaa toimivan johdon valintaa koskevista tehtävistä. Voimassa olevan lain sanamuodosta voi joissakin tapauksissa saada sen käsityksen, että ainoastaan yksi nimitysvaliokunta olisi mahdollinen, ja että tällä yhdellä nimitysvaliokunnalla olisi aina sekä hallituksen että toimivan johdon valintaa koskevat tehtävät, vaikka valiokunta koostuisi hallituksen ulkopuolisista jäsenistä kokonaan tai osittain. Luottolaitoksen eri toimielinten valta- ja vastuusuhteiden selkeyden vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista, että osakkeenomistajien edustajat osallistuvat toimivan johdon valintaan, koska toimitusjohtajan ja muun toimivan johdon valinta ja valvonta kuuluvat nimenomaan hallitukselle. Nimitysvaliokunnan tai -valiokuntien perustamisesta riippumatta hallituksella säilyy kuitenkin kollektiivisesti yhteisölainsäädännön ja yhteisöoikeudellisten periaatteiden mukainen vastuu.

6 a §. *Luottolaitoksen johtoa koskevien vaatimusten täyttämättä jättäminen*. Säännös olisi uusi. Säännöksen *1—3 momentilla* pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 91 artiklan 1 kohdan muutettu ensimmäinen alakohta, josta ilmenevän periaatteen mukaan ensisijainen velvollisuus luottolaitoksen johtoon kuuluvalle asetettujen vaatimusten täyttämisen varmistamisesta on aina luottolaitoksella itsellään. Mainituissa momenteissa täsmennetään sitä, että tämä velvoite ulottuu paitsi tehtäviin henkilövalintoihin, myös jo tehtäviin valittujen henkilöiden vaatimustenmukaisuuden seurantaan.

Säännöksen *4 momentissa* säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 91 artiklan 1 kohdan muutettua toista alakohtaa vastaavasti, että Finanssivalvonnan olisi aina arvioitava kelpoisuusvaatimusten täyttyminen niissä tilanteissa, kun Finanssivalvonnalla on perusteltua syytä epäillä, että luottolaitoksessa tapahtuu tai on tapahtunut rahanpesua tai terrorismin rahoittamista tai jos luottolaitokseen kohdistuu kohonnut tällainen riski. Mainittu momentti täsmentää Finanssivalvonnan valvontavelvoitteita näissä nimenomaisissa tilanteissa, mutta ei kuitenkaan vähentäisi Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia johdon kelpoisuusvaatimusten osalta osana luottolaitoksen jatkuvaa valvontaa.

Säännöksen *5 momentissa* viitattaisiin Finanssivalvonnasta annetun lain 28 §:ään, jossa säädetään Finanssivalvonnan toimivallasta johdon toiminnan rajoittamiseen. Luottolaitosdirektiivin 91 direktiivin 1 kohdan muutettu toinen alakohta edellyttää, että luottolaitoksen valvontaviranomaisella on oltava toimivalta johtoon kuuluvan erottamiseksi, jos tämä ei täytä kelpoisuusvaatimuksia. Tältä osin direktiiviä ei ehdoteta pantavaksi täytäntöön erillisillä säännöksillä, sillä voimassa oleva Finanssivalvonnasta annetun lain 28 § jo sellaisenaan täyttää direktiivissä asetetut edellytykset.

8 luku **Palkitseminen**

1 §. *Säännösten soveltaminen*. Pykälän *1 momentti* säilyisi ennallaan.

Pykälän *2 momenttia* muutettaisiin vastaavaksi luottolaitosdirektiivin 92 artiklan uutta 3 kohtaa, jolla on täsmennetty palkitsemista koskevan sääntelyn kohteena olevaa henkilöpiiriä. Luottolaitoksen johdolla tarkoitettaisiin lain 1 luvun 20 §:n 1 momenttiin sisältyvän määritelmän mukaisesti luottolaitoksen hallitusta ja, jos laitoksella on hallintoneuvosto, hallintoneuvostoa, toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat luottolaitoksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat luottolaitoksen toimintaa. Momentin 2 kohdan mukaisena johtotehtävänä pidettäisiin sellaista tehtävää, jossa henkilö johtaa kyseistä liiketoiminta-aluetta tai valvontatoimintoa siitä riippumatta, onko henkilö muodollisesti suoraan toimitusjohtajan alaisena. Johtotehtävän määrittelyn kannalta ratkaisevaa on tehtävän itsenäinen luonne ja tehtävän merkitys luottolaitoksen riskinotolle. Koska luottolaitokset poikkeavat toisistaan kooltaan, liiketoiminnaltaan ja organisaatioltaan, johtotehtäviä ei tässä yhteydessä ole mahdollista määritellä yksiselitteisesti. Finanssivalvonnan tulee huomioida johtotehtävissä olevien henkilöiden henkilöpiirin määrittelyssä Euroopan pankkiviranomaisen antamat ohjeet.

Pykälään lisättäisiin *uusi 3 momentti*, josta ilmenisi luottolaitosdirektiivin 94 artiklan muutetun 2 kohdan viidennen alakohdan mukainen Euroopan komissiolla oleva delegoitu lainsäädäntövalta tarkempien säännösten antamiseksi.

Pykälään lisättäisiin *uusi 4 momentti*, jolla pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 94 artiklan uusi 3 kohta. Muutoksen tarkoituksena on rajata momentin 1 kohdassa mainitut pienimmät luottolaitokset ja 2 kohdassa mainitut kynnysarvot alittavat muuttuvat palkkiot pois palkkioiden maksun lykkäämistä sekä muina instrumentteina kuin rahana koskevien edellytysten piiristä.

Pykälästä kumottaisiin voimassa olevan lain *5 momentti*, joka sisällytettäisiin uuteen 1 a §:ään.

Edellä mainittujen uusien 3 ja 4 momenttien lisäysten vuoksi voimassa olevan lain 3 ja 4 momentti siirtyisivät *5 ja 6 momentiksi* ja 6 ja 7 momentit vastaavasti *7 ja 8 momentiksi*.

1 a §. *Säännösten soveltaminen konserniin tai konsolidointiryhmään kuuluviin yrityksiin*. Säännös olisi uusi, ja sillä pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 109 artiklan uudet 4—5 kohdat.

Kyseisissä artiklakohdissa toisaalta poissuljetaan tiettyjä konsolidoinnin piiriin kuuluvia yrityksiä palkitsemissääntelyn piiristä, mutta toisaalta lisätään säännösten soveltamisen piiriin sellaisia konserniin kuuluvia yhteisöjä, jotka ovat konsolidoidun valvonnan ulkopuolella. Pykälän *1 momentissa* mainittaisiin ne 109 artiklan 4 kohdassa mainitut edellytykset, jotka täyttävät yhteisöt poissuljetaan palkitsemissääntelyn piiristä. Säännöksen tarkoituksena on, että jos kyseiseen yhteisön maksamiin palkkioihin sovelletaan muuta unionin lainsäädäntöä tai jos kolmanteen maahan sijoittunut konsolidointiryhmään kuuluva yritys tällaista sääntelyä soveltaisi Euroopan talousalueelle sijoittautuneena. Tarkoituksena on, että luottolaitoksiin ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten palkitsemiseen liittyvä sääntely olisi tässä suhteessa toissijaista, jolloin säännös selventää palkitsemiseen sovellettavien oikeusnormien keskinäistä suhdetta.

Pykälän *2 momentissa* laajennettaisiin direktiivin 109 artiklan 5 kohdan mukaisesti palkitsemiseen liittyvien säännösten soveltamista sellaisiin konserniin kuuluviin tiettyihin sijoituspalveluliitännäisiin yhteisöihin, jotka ovat luottolaitoksen konsolidointiryhmän ulkopuolella. Palkitsemiseen liittyvään sääntelyä ei kuitenkaan sovellettaisi tällaisen yhteisön palveluksessa olevaan koko henkilöstöön, vaan ainoastaan sellaisiin henkilöihin, joiden toiminnalla on asemansa perusteella suora merkittävä vaikutus konsernin tai konsolidointiryhmän luottolaitosten riskiasemaan tai liiketoimintaan.

11 §. *Muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkääminen*. Tekstin luettavuuden vuoksi pykälä jaettaisiin kahteen eri momenttiin. Pykälän *1 momenttia* muutettaisiin siten, että osuus muuttuvista palkkioista on mahdollista maksaa nykyisen kolmen vuoden vähimmäisajan sijasta aikaisintaan neljän vuoden kuluttua ansaintajakson päättymisestä. Vastaava ajanjakso kooltaan, rakenteeltaan ja riskiasemaltaan merkittävien luottolaitoksen johtoon ja toimivaan johtoon kuuluville olisi kuitenkin viisi vuotta. Vaikka luottolaitos ylittäisi ehdotetun 1 §:n 4 momentin mukaisen kynnysarvon, viiden vuoden vähimmäisaikaa sovellettaisiin ainoastaan niihin kynnysarvon ylittäviin luottolaitoksiin, jotka katsotaan kooltaan, rakenteeltaan ja riskiasemaltaan merkittäviksi. Ehdotetut muutokset perustuvat luottolaitosdirektiivin 94 artiklan 1 kohdan muutettuun m alakohtaan. Muilta osin pykälään ei tule asiasisällöllisiä muutoksia.

12 §. *Muuttuvien palkkioiden maksaminen muuna kuin rahana ja odotusajan asettaminen*. Palkitsemiseen käytettävien instrumenttien määrittelyä muutettaisiin luottolaitosdirektiivin 94 artiklan 1 kohdan muutetun l alakohdan mukaisesti. Lisäksi säännökseen lisättäisiin 94 artiklan 2 kohdan mukainen viittaus Euroopan komission antamiin teknisiin standardeihin, joissa annettaisiin tarkempia säännöksiä palkitsemiseen kelpoisista instrumenteista. Muilta osin säännökseen ei tehtäisi asiasisällöllisiä muutoksia.

16 §. *Finanssivalvonnan tehtävät palkitsemisjärjestelmien valvonnassa*. Pykälän *1 momenttiin* lisättäisiin *uudeksi 4 kohdaksi*, että Finanssivalvonnan on vaadittava valvottaviltaan tiedot myös sukupuolten välisistä palkitsemiseroista. Muutoksella pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 75 artiklan muutettu 1 kohta.

8 a luku **Elvytyssuunnitelma**

4 §. *Elvytyssuunnitelmassa esitettävät raja-arvot ja sen täytäntöönpano*. Pykälän *3 momentissa* säädetään laitoksen velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle, jos se ei ryhdy elvytyssuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin. Pykälän *2 momenttiin* lisätään maininta siitä, että laitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle viivytyksettä myös elvytyssuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä. Muutoksella täydennetään kriisinratkaisudirektiivin 9 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan aiempaa täytäntöönpanoa.

9 luku **Riskien hallinta**

15 §. *Rahoitustaseen korkoriski*. Pykälä uudistettaisiin kokonaan vastaavaksi luottolaitosdirektiivin muutettua 84 artiklaa. Artiklan 6 kohtaan sisältyisi lisäksi velvoite Euroopan pankkiviranomaiselle antaa ohjeita rahoitustaseen korkoriskin arvioinnin osalta. Euroopan pankkiviranomainen määrittelee voimassa olevassa ohjeessaan[33] luottoriskimarginaalien potentiaalisten muutoksen vuoksi johtuvan riskin perustuvan luottoriskin, likviditeettipreemion ja mahdollisesti muiden luottoriskialttiiden instrumenttien komponenttien hintaa koskevan markkinanäkemyksen muutoksiin, jotka saattavat johtaa vaihteluihin luottoriskin, likviditeettipreemion ja muiden mahdollisten komponenttien hinnassa, ja jota rahoitustoiminnan korkoriski tai odotettu luotto- tai (äkillisten) tappioiden riski ei selitä. Baselin komitean standardissa[34] on myös täsmennetty, että edellä mainittu muutos koskee luottoriskillisten instrumenttien ryhmää, joissa esimerkiksi luottoluokitus on sama, eikä esimerkiksi yksittäisen instrumentin velallisen idiosynkraattista muutosta.

16 §. *Operatiivinen riski*. Pykälän *1 momenttia* muutettaisiin siten, että ulkoistamiseen liittyvät riskit sisällytetään mukaan sellaiseksi operatiiviseksi riskiksi, joiden toteutumiseen luottolaitoksen on varauduttava. Muutoksella pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 85 artiklan muutettu 1 kohta.

10 luku **Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset**

Omien varojen määrää koskevat yleiset vaatimukset

1 a §. *Omien varojen määrää koskevien vaatimusten keskinäinen suhde*. Säännös olisi uusi. Ehdotetulla pykälällä pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin uusien 104 a artiklan 4 kohdan ja 104 b artiklan 5 kohdan edellyttämät muutokset lisäämällä lakiin nimenomainen säännös pääomavaatimusten ja ohjeellisen lisäpääoman kattamiseen käytettävien omien varojen kattamisjärjestyksestä ja suhteesta. Pykälän *1 momentissa* ja toisaalta *3 momentissa* ehdotetaan säädettäväksi omia varoja koskevien vaatimusten ja 104 b artiklassa tarkoitetun suosituksen täyttämiseen käytettävien omien varojen niin sanotusta kattamisjärjestyksestä. Pykälän 1 momentti sisältäisi yksityiskohtaisen järjestyksen luettelomuodossa, missä keskinäisessä järjestyksessä momentissa mainitut vaatimukset tulisi täyttää. Pykälän *2 momentilla* pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin muutetun 128 artiklan 1 kohtaan lisätyt säännökset, joiden mukaan luottolaitos ei saa laskea ydinpääomaa kattamaan kuin yhtä pykälästä ilmenevää pääomavaatimusta kerrallaan. Mainittuja omia varoja ei myöskään saisi samanaikaisesti laskea kuuluvaksi lain 10 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun kokonaislisäpääomavaatimuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a ja 92 b artiklassa tarkoitetun vaatimuksen tai luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 8 luvun 7 a, 7 b ja 7 d §:ssä tarkoitetun omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen kattamiseen samanaikaisesti. Pykälän *3 momentissa* ehdotetaan säädettäväksi selvyyden vuoksi siitä, että momentissa tarkoitettu ohjeellinen lisäpääomasuositus voitaisiin kattaa sellaisilla varoilla, joita ei ole käytetty muun sitovan vaatimuksen täyttämiseen. Säännöksellä selvennettäisiin 1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten ja toisaalta pääomasuosituksen välistä suhdetta.

3 §. *Lisäpääomavaatimusten määrä*. Pykälän *1—3 momentit* säilyisivät asiasisällöllisesti ennallaan.

---

[33] EBA/GL/2018/02
[34] https://www.bis.org/bcbs/publ/d368.pdf

Pykälän *4 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi esitykseen sisältyvän 10 luvun 6 §:ään ehdotetun muutoksen johdosta. Momenttiin lisättäisiin viittaus mainittuun 6 §:ään informatiivisista syistä, koska momentissa säädetty muuttuvan lisäpääomavaatimuksen 2,5 prosenttia enimmäismäärä saattaa ulkomaisten erien huomioon ottamisessa noudatettavan menettelyn johdosta ylittää momentin mukaisen enimmäismäärän, jonka Finanssivalvonta voi määrätä suomalaiselle luottolaitokselle. Lisäksi momentin sisältämä viittaus 4—6 §:ään korvattaisiin viittauksella 4, 5 ja 6 §:ään nyt lakiin ehdotettuja muutoksia vastaavasti. Muilta osin momentti vastaisi voimassa olevaa lakia.

Pykälän *5 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi esitykseen sisältyviä 10 luvun 4 a—c §:iä vastaavasti. Toisin kuin luottolaitosdirektiivin muutetussa 133 artiklassa, laissa säädettäisiin, kuten nykyisinkin, enimmäismäärästä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävälle lisäpääomavaatimukselle. Lakiteknisestä syystä momentin sisältämää viittaus 10 luvun 4 ja 6 a §:ään korvattaisiin viittauksella 4 a—c §:ään. Luottolaitosdirektiivin muutetun 133 artiklan mukaan rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävältä lisäpääomavaatimukselta ei kuitenkaan enää jatkossa edellytetä 1 prosentin vähimmäissuuruutta. Voimassa olevaan lakiin sisältynyt vaateen enimmäissuuruus sen sijaan ehdotetaan säilytettäväksi toimivaltaisen viranomaisen harkintavallan asianmukaiseksi rajoittamiseksi. Luottolaitosdirektiivin muutetun 133 artiklan johdosta momenttia ehdotetaan muutettavaksi käyttämällä lisäpääomavaatimuksesta monikkomuotoa. Muutoksella selvennettäisiin sitä, että rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättäviä lisäpääomavaatimuksia voidaan jatkossa Finanssivalvonnan päätöksellä kohdistaa samanaikaisesti sekä suhteessa luottolaitoksen kokonaisriskiin (*yleinen järjestelmäriskin lisäpääomavaade*) että luottolaitoksen riskikeskittymiin (*sektorikohtaiset ja alasektorikohtaiset järjestelmäriskin lisäpääomavaateet*). Momentissa määritettäisiin enimmäistasot toisaalta yleiselle järjestelmäriskin lisäpääomavaateelle, joka olisi voimassa olevaa lakia vastaavasti suuruudeltaan 5 prosenttia, ja toisaalta sektorikohtaiselle järjestelmäriskin lisäpääomavaateelle, joka voisi olla enintään 10 prosenttia asianomaisesta riskikeskittymästä tai riskikeskittymien summasta. Lisäksi momentissa määriteltäisiin enimmäissuuruus edellä mainittujen yhteismäärälle, joka säilyisi voimassa olevaa lakia vastaavasti 5 prosentissa. Yleisen järjestelmäriskin lisäpääomavaateen ja sektorikohtaisen vaateen summa laitoksen kokonaisriskiin suhteutettuna saisi olla enintään 5 prosenttia. Näiden mainittujen rajojen sisällä Finanssivalvonta voisi asettaa asianmukaisen yhdistelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella. Ehdotettu muutos perustuu direktiivin 133 artiklaan. Lisäksi makrovakauden valvonnasta vastaavan Finanssivalvonnan toimivaltuuksien ja makrovakauspolitiikan edellyttämän joustavuuden näkökulmasta on perusteltua, että momentissa tarkoitettujen lisäpääomavaatimusten kokonaismäärää rajoitetaan enemmän kuin erillisten riskikeskittymien perusteella määrättävää sektorikohtaista järjestelmäriskin lisäpääomavaadetta. Ehdotetun muutoksen johdosta vaatimukset voitaisiin kohdistaa aiempaa tarkoituksenmukaisimmin ja tarvittaessa Finanssivalvonnalla olisi paremmat edellytykset reagoida muuttuviin riskiasemiin pankkisektorilla. Sektorikohtaisten vaateiden käytön mahdollistaminen edellyttää kuitenkin, että päätösten perusteluista käyvät riittävästi ilmi ne seikat ja selvitykset, joiden perusteella vaatimukset on määritetty. Ehdotetut muutokset ovat myös tarpeen 133 artiklan 5 kohdan mukaisen sektorikohtaisen kohdentamisen mahdollistamisen johdosta esitykseen sisältyvää ehdotettua 10 luvun 4 c §:ää vastaavasti.

Pykälän *6 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi eriyttämällä maailman laajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen ja muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksen määrää koskevat säännökset eri momentteihin. Ehdotettu 6 momentti vastaisi sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 7 momentti*, joka sisältäisi säännökset muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksen määrästä joka aiemman

2 prosentin sijaan olisi jatkossa enintään 3 prosenttia. Tätä suurempaa lisäpääomavaatimusta ei ehdoteta otettavaksi käyttöön Suomessa vaan direktiivi pantaisiin tältä osin täytäntöön sen vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Momentilla pantaisiin täytäntöön muutettu luottolaitosdirektiivin 131 artiklan 5 kohta.

Ehdotetun uuden 7 momentin lisäämisen johdosta, luvun 3 §:n nykyinen 7 momentti siirtyisi *uudeksi 8 momentiksi* asiasisällöltään muuttumattomana.

4 §. *Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrääminen*. Pykälään ehdotetaan muutettavaksi esitykseen sisältyvien rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävää lisäpääomavaatimusta koskevien säännösten erottamista erillisiksi omiksi pykäliksi koskevia ehdotuksia vastaavasti. Ehdotuksen mukaan pykälässä säädettäisiin jatkossa vain muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämistä koskevasta menettelystä. Pykälän *1 momentti* vastaisi sisällöltään voimassa olevaa lakia.

Pykälän *2 momenttia* muutettaisiin edellyttämällä Finanssivalvonnan yhteistyövelvoitteen koskevan myös Rahoitusvakausvirastoa niin sanottujen makrovakauspäätösten valmistelussa. Muilta osin säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevaa lakia. Pykälän *3 momentti* säilyisi niin ikään sisällöltään muuttumattomana.

Pykälän *4 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi siten, että momenttiin lisättäisiin maininnat Euroopan järjestelmäriskikomiteasta ja Euroopan komissiosta luottolaitosdirektiivin muutosten edellyttämällä tavalla. Finanssivalvonnan olisi jatkossa tarpeen mukaan arvioitava tuleeko sen kuulla myös mainittuja eurooppalaisia viranomaisia luottolaitosdirektiivin edellyttämissä tilanteissa sen asettaessa lain 10 luvussa tarkoitettuja lisäpääomavaatimuksia.

Pykälän *5 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi lisäämällä momenttiin virke, jonka mukaisesti lisäpääomavaatimus voitaisiin asettaa 0,25 prosenttiyksikön tarkkuudella. Lisäys perustuu luottolaitosdirektiivin 136 artiklan 4 kohtaan.

Pykälän *6 momenttia* ehdotetaan täsmennettäväksi lisäämällä säännökseen selvyyden vuoksi ohje siitä, että Finanssivalvonnan antama lisäpääomavaatimusta koskeva päätös on hallintopäätös, johon soveltuvat hallintolain säännökset sen lisäksi mitä momentissa on erikseen lisäksi säädetty päätöksestä ilmenevistä tiedoista. Lisäys on tarpeen, jotta päätöksen kohteen olevat luottolaitokset voisivat saada tietoa siitä, miten päätöksen perusteina olevia oikeusohjeita on sovellettu sekä muista tarpeellisista selvityksistä päätöksenteossa. Momentin viimeisen virkkeen tarkoituksena on erityisesti täsmentää, että päätöksestä tulisi nimenomaisesti käydä ilmi muiden seikkojen ohella se, että eri lisäpääomavaatimuksia ei olisi asetettu samojen riskien perusteella. Säännöksellä turvattaisiin päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja oikeusvarmuuden toteutumisen edellytyksiä.

Pykälän *7 momenttia* ehdotetaan täsmennettäväksi lisäämällä siihen informatiivinen viittaus muualla laissa oleviin säännöksiin hallintopäätöksen tiedoksi antamisesta. *Pykälän 8—9 momentit* vastaisivat voimassa olevaa lakia sisällöltään muuttumattomina.

4 a §. *Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määrääminen*. Ehdotettu säännös olisi uusi. Sen *1 momentti* vastaisi asiasisällöltään voimassa olevan lain 10 luvun 4 §:n 1 momenttia. Pykälän *2 momenttiin* ehdotetaan lisättäväksi maininta Rahoitusvakausvirastosta tahona, jonka kanssa Finanssivalvonnan olisi tehtävä yhteistyötä momentissa tarkoitetun lisäpääomavaatimukseen liittyviä momentin sisältämiä seikkoja arvioidessaan. Muilta osin momentti vastaisi voimassa olevaa lakia muuttumatto-

mana. Ehdotetun pykälän *3 momentin* mukaan lisäpääomavaatimusta koskevan asian käsittelyyn, kuulemismenettelyyn sekä päätöksen voimaantuloon, siitä ilmeneviin tietoihin sekä tiedoksiantoon ja päätöksen julkistamiseen sovellettaisiin, mitä nyt ehdotetussa lain 10 luvun 4 §:n 3—7 momentissa säädetään. Pykälän *4 momentin* mukaan lisäpääomavaatimuksen laskemisesta, päätökseen liitettävistä tiedoista sekä päätöksen julkistamisesta annettaisiin tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella. Pykälän *5 momentti* vastaisi voimassa olevan lain 10 luvun 4 §:n 10 momenttia muuttumattomana.

4 b §. *Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteet*. Säännös vastaisi pääosin voimassa olevan lain 10 luvun 6 a §:ää luottolaitosdirektiivin muutetun 133 artiklan edellyttämin täsmennyksin. Lain 10 luvun luettavuuden parantamiseksi pykälien järjestystä on tarpeen muuttaa. Pykälän *1 momentin* mukaan rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteena olisi rahoitusjärjestelmän vakaaseen toimintaan tai reaalitalouteen kielteisesti vaikuttavien riskien estäminen ja vähentäminen. Säännös perustuu luottolaitosdirektiivin muutetun 133 artiklan 1 kohtaan.

Pykälän *2 momentti* sisältäisi säännökset niistä edellytyksistä, joiden vallitessa Finanssivalvonta voisi lisäpääomavaatimuksen asettaa. Momentti vastaisi pääosin sisällöltään voimassa olevan lain 10 luvun 6 a §:n 2 momenttia lukuun ottamatta sen 3 kohtaa, joka tässä yhteydessä ehdotetaan poistettavaksi edellytyksistä. Poistetun 3 kohdan korvaavalla uudella kohdalla pantaisiin täytäntöön osaltaan direktiivin 133 artiklan 8 kohdan a alakohta.

Pykälän *3 momentti* sisältäisi säännökset momentissa tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen määräämisessä eli asettamisessa, muuttamisessa ja poistamisessa huomioon otettavista seikoista. Säännöksessä lueteltaisiin voimassa olevaa lakia vastaavasti ne vähimmäisseikat, jotka Finanssivalvonnan on otettava huomioon lisäpääomavaatimusta asettaessaan. Momenttia ehdotetaan kuitenkin tarkennettavaksi siten, että momentin johdantokappaleeseen lisättäisiin sana *vähintään*. Muutoksen tarkoituksena on vahvistaa nykyinen soveltamiskäytäntö ja poistaa sääntelyn tulkinnanvaraisuus. Finanssivalvonta voisi siten edelleen ottaa tarvittaessa huomioon muitakin rahoitusjärjestelmän vakaaseen toimintaan ja reaalitalouteen kielteisesti vaikuttavia riskitekijöitä laissa lueteltujen nimenomaisten tekijöiden lisäksi. Tämä olisi tarpeen, sillä kaikkia finanssikriisien todennäköisyyteen ja piirteisiin sekä rahoitusjärjestelmän haavoittuvuuteen vaikuttavia tekijöitä ja riskejä on käytännössä mahdotonta tyhjentävästi ennakoida. Sääntely mahdollistaisi siten esimerkiksi rahoitusjärjestelmään tai reaalitalouteen kohdistuvan poikkeuksellisen ulkoisen shokin, kuten Covid-19-pandemian, ottamisen huomioon päätöksenteossa. Finanssivalvonnalla olisi siten lainsäädännön viitekehyksessä mahdollisuus myös luottolaitosten näkökulmasta lievempään tulkintaan kuin mitä lainsäädännön tasolla määritetty tyhjentävä sääntely edellyttäisi.

Momenttiin ehdotetaan lisäksi lisättäväksi myös *uusi 8 kohta*, jonka mukaan Finanssivalvonnan tulisi säännöksessä tarkoitettua päätöstä tehdessään ottaa huomioon sellaiset toimenpiteet ja seikat, jotka voivat osaltaan vähentää rahoitusmarkkinoiden vakavien häiriöiden vaaraa. Näin ollen päätöstä tehtäessä tulisi pääomatarpeen suuruutta arvioitaessa huomioida esimerkiksi, jos pykälässä tarkoitettuja riskejä on jo katettu muilla pääomavaatimuksilla tai rajoitteilla. Tällaisia olisivat esimerkiksi EU:n vakavaraisuusasetuksen 124, 164 ja 458 artikloissa tarkoitetut vaatimukset. Pykälän *4 momentti* sisältäisi valtuuden valtiovarainministeriölle antaa tarkempia säännöksiä lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteita koskevista tarkemmista mittareista.

4 c §. *Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen kohdentaminen*. Säännös olisi uusi. Pykälän *1 momentin* mukaan Finanssival-

vonta voisi määrätä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen luottolaitoksen 1 §:n 3 momentissa tarkoitetun kokonaisriskin ja yhden tai useamman riskikeskittymän taikka niiden yhdistelmän perusteella. Kohdentamisessa, kuten muutenkin vaateen suuruuden määrittämisessä muutenkin, tulisi huomioitavaksi erikseen annettavaan valtiovarainministeriön asetukseen sisältyvä lisäpääomavaatimuksen laskemisessa käytettävä kaava, joka perustuu luottolaitosdirektiivin muutetun 133 artiklan 2 kohtaan.

Pykälän *2 momentin* mukaan vaade voitaisiin asettaa momentista ilmenevien luottosektoreiden tai niiden osien perusteella luottolaitoksen kokonaisriskin ohella. Finanssivalvonta voisi myös asettaa lisäpääomavaatimuksen näiden erilaisina yhdistelminä. Momentilla pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin muutetun 133 artiklan 5 kohta.

Pykälän *3 momentin* mukaan Finanssivalvonnan tulisi soveltaa yhteismitallisia perusteita lisäpääomavaatimuksen määräämisessä, jolloin kokonaisriskin perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus tulisi asettaa samoin perustein kaikille päätöksen kohteena oleville luottolaitoksille. Riskikeskittymien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus määrättäisiin niin ikään samoin perustein kaikille luottolaitoksille. Säännöksellä selvennettäisiin sitä, että rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän tai määrättävien lisäpääomavaatimusten tulisi jatkossa olla kaikille luottolaitoksille lähtökohtaisesti samoin perustein asetettuja ja lähtökohtaisesti tällöin myös yhtä suuria. Säännöksellä erotettaisiin pykälässä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen asettamisperusteita muiden lain 10 luvussa tarkoitettujen lisäpääomavaatimusten perusteista.

Pykälän *4 momentin* mukaan Finanssivalvonnan olisi määrättävä lisäpääomavaatimus samalle tasolle kaikkien Euroopan unionin alueella sijaitsevien vastuiden osalta, jos Finanssivalvonta määrää lisäpääomavaatimuksen muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa sijaitsevien vastuiden perusteella. Edellä sanottu ei kuitenkaan koskisi tilanteita, joissa lisäpääomavaatimus asetetaan toisen jäsenvaltion asettaman lisäpääomavaatimuksen luottolaitosdirektiivin 134 artiklan mukaista virallista hyväksymistä varten.

Pykälän *5 momentin* mukaan Finanssivalvonnan tulisi lisäpääomavaatimusta määrätessään ottaa huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat suositukset ja varoitukset sekä Euroopan pankkiviranomaisen suositukset ja ohjeet, jotka liittyvät oleellisesti järjestelmäriskiä koskevien lisäpääomavaatimusten asettamiseen.

Pykälän *6 momenttiin* ehdotetaan lisättäväksi selvyyden vuoksi säännös siitä, että asianomaisessa pykälässä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta ei saisi määrätä kattamaan sellaista riskiä, jonka kattamisesta on säädetty muualla lain 10 luvussa. Säännös vastaisi direktiivin 133 artiklan 8 kohdan c alakohdan ilmentämää oikeusohjetta, jonka mukaan lisäpääomavaatimusta ei saisi määrätä kattamaan riskejä, jotka olisi jo katettava jollakin toisella lisäpääomavaatimuksella.

4 d §. *Ulkomaisen lisäpääomavaatimuksen hyväksyminen*. Säännös olisi uusi. *Pykälän 1 momentin* mukaan Finanssivalvonta voisi tehdä päätöksen muun ETA-valtion valvontaviranomaisen asettaman 4 b §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta vastaavan vaatimuksen soveltamisesta luottolaitoksen siinä valtiossa oleviin tase-eriin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin. Pykälän *2 momentin* mukaan Finanssivalvonta voisi pyytää Euroopan järjestelmäriskikomiteaa antamaan toiselle ETA-valtiolle suosituksen hyväksyä 4 b §:n nojalla määrätty lisäpääomavaatimus. Pykälän *3 momentin* mukaan pykälässä tarkoitetusta päätöksestä tulisi ilmoittaa Euroopan järjestelmäriskikomitealle. Pykälällä pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin muutettu 134 artikla.

4 e §. *Lisäpääomavaatimuksesta ilmoittaminen ja hyväksyminen*. Säännös olisi uusi ja se perustuu luottolaitosdirektiivin muutettuun 133 artiklaan sisältyviin erityisiin yhteistyö- ja ilmoitusvelvollisuuksiin, jotka koskevat Finanssivalvontaa sen tehdessä päätöksen rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä lisäpääomavaatimuksesta. Pykälän *1 momentin* mukaan Finanssivalvonnan olisi ilmoitettava Euroopan järjestelmäriskikomitealle lain 10 luvun 4 a §:ssä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen asettamisesta, muuttamisesta tai poistamisesta. Momentilla pantaisiin täytäntöön direktiivin 133 artiklan 10 kohta.

Pykälän *2 momentin* mukaan Finanssivalvonnan olisi edellä sanotun lisäksi pyydettävä pykälän 1 momentissa tarkoitetussa ilmoituksessa Euroopan komission kantaa lisäpääomavaatimusta koskevaan päätökseen silloin, kun päätöksen mukainen pääomavaatimus olisi suuruudeltaan kolmesta viiteen prosenttia. Momentilla pantaisiin täytäntöön direktiivin 133 artiklan 11 kohta. Käytännössä komission kantaa pyytäisi Euroopan järjestelmäriskikomitea, jolle ilmoitus ensi sijassa tulisi direktiivin mukaisesti toimittaa hyvissä ajoin ennen päätöksen julkistamista, mutta kuitenkin vähintään kuukautta ennen aiottua ajankohtaa.

Pykälän *3 momentin* mukaan Euroopan komission nimenomainen lupa eli hyväksyntä tulisi pyytää sellaisten lisäpääomavaatimuksia koskevien pykälässä tarkoitettujen päätösten osalta, jossa pääomavaade ylittäisi viisi prosenttia. Momentilla pantaisiin täytäntöön 133 artiklan 12 kohta. Tällaisena tulisi kyseeseen esimerkiksi päätös, jonka perusteena olisi rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella asetettavan vaateen määrääminen riskikeskittymien perusteella lain 10 luvun 4 c §:n nojalla. Lain 10 luvun 3 §:n mukaan voitaisiin tällöin asettaa enintään 10 prosentin suuruinen lisäpääomavaatimus.

Pykälän *4 momentin* mukaan Finanssivalvonnan olisi ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, kun lain 10 luvun 4 a §:ssä tarkoitettua päätöstä sovelletaan luottolaitokseen, jonka omistusyhteisö sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa. Säännös perustuisi 133 artiklan 9 kohdan täytäntöön panemiseen.

Pykälän *5 momentin* mukaan pykälässä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus koskisi myös tilanteita, joissa vaade koskisi vastuita ja tase-eriä, jotka sijaitsevat Euroopan talousalueen ulkopuolisissa kolmansissa maissa.

Pykälän *6 momentin* mukaan Finanssivalvonta voisi direktiivin 133 artiklan 11 kohdan viimeisen alakohdan mukaisesti saattaa erimielisyyden, joka koskee lisäpääomavaatimuksen asettamista eri toimivaltaisten viranomaisten välillä, Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi.

Pykälän *7 momentti* sisältäisi tarkemmin säännökset tiedoista, jotka Finanssivalvonnan olisi ilmoitukseen oheistettava direktiivin 133 artiklan 9 kohdan 4 alakohdan perusteella.

6 §. *Ulkomaisten erien huomioon ottaminen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisessä*. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa lakia vastaavasti muuttuvan lisäpääomavaatimuksen alueellisesta ulottuvuudesta, kuten tähänkin asti. Säännökseen ehdotetaan tehtäväksi kuitenkin eräitä jäljempänä ilmeneviä täsmennyksiä luottolaitosdirektiivin 137 ja 138—140 artiklojen muodostaman säännöskokonaisuuden täytäntöönpanon täsmentämiseksi. Kuten tähänkin asti pykälää sovellettaisiin luottolaitoksiin, joilla on muualla kuin Suomessa sijaitsevia tase-eriä tai taseen ulkopuolisia eriä. Erien sijaintipaikka määräytyisi Euroopan pankkiviranomaisen teknisten sääntelystandardien mukaisesti. Pykälästä ilmenevän pääsäännön mukaan ulkomailla ETA-valtiossa tai kolmannessa maassa sijaitsevaan erään sovellettaisiin erän sijaintivaltiossa sovellettavaa pääomavaatimustasoa. Sijaintivaltion lainsäädännön mukaista tasoa sovellettaisiin siitä riippumatta, ylittääkö se direktiivin mukaisen vähimmäistason. Luottolaitoksen koko-

naislisäpääomavaatimus saataisiin kertomalla kunkin valtion osalta laskettu lisäpääomavaatimus kyseisessä maassa sijaitsevien erien suhteellisella osuudella luottolaitoksen kaikkien erien yhteismäärästä ja laskemalla kaikkien sijaintivaltioiden näin saadut pääomavaatimusosuudet yhteen. Pykälän *1 ja 2 momentti* vastaisivat näin voimassa olevaa lakia sisällöltään muuttumattomina.

Pykälään on tarpeen lisätä *uusi 3 momentti*, jossa säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 139 artiklan 3 kohdassa ja 138 artiklassa tarkoitetusta tilanteesta, jossa kolmannen maan viranomainen on asettanut muuttuvaa lisäpääomavaatimusta vastaavaa lisäpääomavaatimuksen, mutta Finanssivalvonta ei perustellusta syystä pidä vaadetta riittävänä. Momentin mukaan Finanssivalvonnalla olisi tällöin valtuudet muuttaa ja korottaa tällaisiin tase-eriin sovellettavaa lisäpääomavaatimusta.

Pykälän nykyinen 3 momentti siirtyisi *uudeksi 4 momentiksi* pääosin muuttumattomana. Momenttia kuitenkin ehdotetaan tarkistettavaksi siltä osin, että jatkossa momentissa todettaisiin selvästi, että Finanssivalvonta voisi määrätä momentissa tarkoitetuissa tilanteissa vaatimuksen. Kuten tähänkin asti, pykälää sovellettaessa tulisi lisäksi ottaa huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean asiaa koskevat suositukset (ESRB/2015/1 ja ESRB 2015/3).

8 §. *Muita rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus*. Pykälän *4 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi esitykseen sisältyvää 3 §:n 7 momenttia koskevaa ehdotusta vastaavasti täsmentämällä niiden luokkien määrää, joihin Finanssivalvonnan on laitokset jaettava. Koska mainitussa muutosehdotuksessa ehdotetaan vaatimuksen enimmäissuuruutta kasvatettavaksi 3 prosenttiin, tulee momenttia muuttaa siten, että Finanssivalvonnan tulee vastaisuudessa jakaa luottolaitokset niiden arvioidun systeemisen merkittävyyden perusteella seitsemään luokkaan siten, että uudet luokat 6 ja 7 vastaavat 2,5 ja 3 prosentin suuruisia vaatimuksia. Pykälän *6 momenttia* ehdotetaan tarkistettavaksi muutettua luottolaitosdirektiivin 131 artiklan 8 kohtaa vastaavasti. Momentissa täsmennetään muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkityksellisen luottolaitoksen pykälässä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen enimmäismääriä eräissä tilanteissa.

9 §. *Lisäpääomavaatimusten yhteensovittaminen*. Pykälän nykyinen *otsikko* ehdotetaan muutettavaksi poistamalla siitä maininnat eri lisäpääomavaatimuksista luettavuuden parantamiseksi. Pykälän *1 momentti* vastaisi voimassa olevaa lakia sisällöltään muuttumattomana. Momentti perustuu luottolaitosdirektiivin 131 artiklan 14 kohtaan. Pykälän *2 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi muutetun luottolaitosdirektiivin 131 artiklan 15 kohdan täytäntöön panemiseksi, jonka mukaan lain 10 luvun 7 ja 8 §:ssä tarkoitettu lisäpääomavaatimus ja lain 10 luvun 4 a §:ssä tarkoitettu lisäpääomavaatimus kumuloituvat eli ne lasketaan jatkossa yhteen vaatimuksia täytettäessä.

Pykälän *3 momentti* muutettaisiin luottolaitosdirektiivin muutetun 134 artiklan 4 kohtaa vastaavasti. Momentin mukaan toisen valtion toimivaltaisen viranomaisen asettama rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus ja suomalainen vastaava vaade laskettaisiin kuitenkin yhteen edellyttäen, että vaateet kohdistuvat eri vastuisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin. Tapauksissa, joissa tällainen ulkomainen vastavuoroisesti tunnustettu vaade koskisia eriä, joihin olisi jo kohdistettu Suomen lain mukaan asetettu vaatimus, otettaisiin huomioon vain soveltuvista vaatimuksista suurempi.

10 §. *Varojenjaon rajoittaminen*. Pykälä uudistettaisiin kokonaan, jotta siinä huomioidaan luottolaitosdirektiivin 141 artiklaan tehdyt muutokset, uusi 141 a artikla, ja jotta kansallinen sääntely vastaisi paremmin myös alkuperäistä direktiiviä. Pykälän *otsikkoa* muutettaisiin muotoon

varojenjaon rajoittaminen kuvaamaan paremmin pykälän asiasisältöä. Termillä *varojenjako* korostetaan sitä, että pykälässä säädetyt rajoitukset koskevat laajemmin luottolaitoksen varojenjakoa, eivätkä ainoastaan tilikauden voiton ja kertyneiden voittovarojen jakamista. Pykälä koskisi varojenjaon kaavamaista rajoittamista silloin, kun luottolaitos ei täytä yhteenlaskettuja lisäpääomavaatimuksia. Riippumatta siitä, täyttääkö luottolaitos kaikki pääomavaatimukset ja soveltuvatko tässä pykälässä säädetyt rajoitukset varojenjaolle, Finanssivalvonnalla on oikeus Finanssivalvonnasta annetun lain 28 §:n perusteella rajoittaa luottolaitoksen varojenjakoa, jos toimilupavalvottava ei ole tilinpäätöksessään merkinnyt varojaan oikeaan arvoon taikka kirjanpito ei muutoin anna oikeaa ja riittävää kuvaa valvottavan taloudellisesta tilasta. Lisäksi Finanssivalvonnalla olisi toimivalta rajoittaa varojenjakoa 10 luvun 11 §:n 1 momenttiin ehdotettavan valtuuden puitteissa, jota on tarkemmin selostettu asianomaista säännöstä koskevissa säännöskohtaisissa perusteluissa.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 141 artiklan 1 kohtaa vastaavasti, että luottolaitos ei saa jakaa varoja siten, että luottolaitos ei täyttäisi 10 luvussa tarkoitettua lisäpääomavaatimusta. Tällä tarkoitetaan kaikkia 10 luvun mukaisia lisäpääomavaatimuksia yhteenlaskettuna (*combined buffer requirement*). Yhteenlaskettavia vaatimuksia ovat kiinteä lisäpääomavaatimus, kokonaistaloudellisten muuttujien perusteella määrättävä muuttuva lisäpääomavaatimus (niin sanottu vastasyklinen pääomapuskuri), rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus (niin sanottu järjestelmäriskipuskuri) ja rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus (niin sanottu G-SII/O-SII-puskuri). Luottolaitoksen on kuitenkin koko ajan täytettävä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetty niin sanottu perusvaatimus (asetuksen 92 artiklan 1 kohdan a—c alakohdat) ja tämän lain 11 luvun 6 §:ssä säädetty harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus. Tästä pääomavaatimusten keskinäisestä järjestyksestä on säädetty uudessa 10 luvun 1 a §:ssä. Pykälässä ei annettaisi poikkeusta näiden ehdottomien vaatimusten alittamiselle, mistä syystä luottolaitosdirektiivin uuden 141 a artiklan täytäntöön panemiseksi ei ole tarpeen säätää erillistä lainkohtaa.

Pykälän *2 momentilla* pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 141 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta.

Pykälän *3—5 momentilla* pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 141 artiklan 3—6 kohdat. Pykälän 3 momentissa määriteltäisiin se osuus voitonjakokelpoisista varoista, jotka ovat jaettavissa riippuen lisäpääomavaatimusten alituksen merkittävyydestä. Jäljemmissä momenteissa puolestaan määriteltäisiin, minkä omien varojen erien pohjalta varojenjakorajoitusta arvioitaisiin ja miten *voitonjakokelpoiset varat* määritellään. Sallittu varojenjaon määrä lasketaan voitonjakokelpoisista varoista, mutta varojenjaon rajoitus koskee pykälässä säädettyjen edellytysten täyttyessä kaiken tyyppistä varojen jakoa, myös muutakin kuin jaettaessa voittovaroja. Tästä syystä pykälässä käytettäisiin termejä *voitonjako* ja *varojenjako*.

Pykälän *6 momentissa* lueteltaisiin ne varojenjaon tavat, joita pykälässä mainittu rajoitus koskee. Merkitystä ei olisi sillä, onko varojenjakoon liittyvä suoritus nimetty esimerkiksi koroksi, osingoksi tai pääomanpalautukseksi, vaan varojenjaon rajoituksia arvioidaan sen tosiasiallisen luonteen kannalta. Momentin johdantokappaleessa säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 141 artiklan 7 kohtaa vastaavasti, että varojenjakorajoitusten piirissä ovat ainoastaan sellaiset varojenjakotavat, joiden suorittamatta jättämisen johdosta luottolaitosta ei ole pidettävä maksukyvyttömänä. Tällöin instrumentin haltijalla ei ole oikeutta velkoa saamatta jäänyttä suoritusta, esimerkiksi korkoa tai osinkoa, luottolaitokselta ja esittää tähän liittyviä vaateita tuomioistuimessa tai maksukyvyttömyysmenettelyssä. Kyseeseen siis tulevat muun muassa oman pääoman instrumentteihin tai niin sanottuihin hybridi-instrumentteihin (kuten pääomalainat) liittyvät osinkojen ja korkojen maksut. Esimerkiksi omaan pääomaan liittyvä osingon tai koron maksu täyttää tämän kriteerin. Lisäksi niin sanotuissa hybridi-instrumenteissa, kuten pääomalainoissa,

voidaan sopia koron maksun olevan riippuvainen samoista edellytyksistä kuin osingonjako, jolloin myös tämän tyyppisten instrumenttien perusteella maksetut korot kuuluvat varojenjakorajoitusten piiriin.

Pykälän *6 momentin 1 ja 2 kohdissa* puolestaan säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 141 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti tarkemmin, että varojenjakorajoitukset koskevat ainoastaan ensisijaiseen pääomaan (T1) liittyviä instrumentteja sekä palkitsemisen muuttuvaa palkkionosaa. Momentin 1 kohdalla pannaan täytäntöön lisäksi luottolaitosdirektiivin 141 artiklan 10 kohtaan sisältyvä tarkennus varojenjakorajoitusten piiriin kuuluvista varojenjakotavoista.

Pykälän *7 momentilla* pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 141 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta ja 8 kohta, jotka edellyttävät luottolaitoksen ennalta ilmoittavan valvontaviranomaiselle varojenjaosta ja toimittavan tälle laskelman varojenjaon enimmäismäärästä. Jos luottolaitos täyttää kaikki pääomavaatimukset suunnitellun varojenjaon jälkeenkin, laskelma on tehtävä tästä riippumatta. Tässä tapauksessa laskelma osoittaisi, että luottolaitokseen ei kohdistuisi varojenjaon rajoituksia. Laskelma olisi toimitettava viranomaiselle hyvissä ajoin ennen varojenjakoa. Tämän aikamääreen arviointi olisi tapauskohtaista. Tarkoituksena on, että viranomaisella olisi riittävästi aikaa ennen varojenjakoa koskevan päätöksen tekemistä ja tarvittaessa jo ennen varojenjakoesityksen julkaisemista (esimerkiksi yhtiökokouskutsussa) arvioida luottolaitoksen varojenjaon asianmukaisuutta.

Luottolaitosdirektiivin 141 artiklan 9 kohdassa säädetään luottolaitoksen toimenpiteistä laskelman oikeellisuuden varmistamisesta ja valvontaviranomaisen oikeudesta saada selvitys laskentaperusteista ja menetelmistä, jotta laskennan oikeellisuutta voidaan tarvittaessa valvoa valvontaviranomaisen toimesta. Viranomaisen laaja tiedonsaantioikeus perustuu jo voimassa olevaan Finanssivalvonnasta annetun lain 18 §:ään, mistä syystä tätä direktiivin kohtaa vastaavalle uudelle säännökselle ei ole tarvetta. Luottolaitoksella oleva velvoite laskelman oikeellisuuden varmistamiseen liittyvien menettelytapojen ja toimenpiteiden ylläpitämiseksi on selvää jo erityisesti hallinto- ja ohjausjärjestelmille 7 luvun 1 §:ssä säädettyjen yleisten vaatimusten pohjalta.

10 a §. *Varojenjaon rajoittaminen alitettaessa vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimus*. Pykälä olisi uusi, ja sillä pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin uudet 141 b ja 141 c artiklat. Pykälä vastaisi rakenteeltaan 10 §:ää. Luottolaitosdirektiiviä vastaavasti vähimmäisomavaraisuusasteeseen liittyvät säännökset olisi eriytettynä omiksi säännöksikseen verrattuna muihin omien varojen vaatimuksiin. Koska vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimus voidaan EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella asettaa ainoastaan maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäville luottolaitoksille (G-SII), pykälä koskisi ainoastaan tähän kategoriaan kuuluvia luottolaitoksia.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin luottolaitosdirektiivin uutta 141 b artiklan 1 kohtaa vastaavasti siitä, että luottolaitos ei saa jakaa varoja, jos se johtaisi vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksen (*leverage ratio buffer*) alittamiseen. Luottolaitoksen olisi kuitenkin aina täytettävä vähimmäisomavaraisuusasteen perusvaatimus (*leverage ratio*), mihin liittyvä ehdottomuus on voimassa suoraan EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella.

Pykälän *2 momentilla* pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin uuden 141 b artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta.

Pykälän *3 ja 5 momentilla* pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin uuden 141 b artiklan 3—6 kohdat.

Pykälän *4 momenttiin* sisällytetään luottolaitosdirektiivin uuden 141 c artiklan mukainen selventävä maininta siitä, milloin vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimus katsotaan alitetuksi tässä pykälässä säädetyllä tavalla.

Pykälän *5 momentissa* määriteltäisiin voitonjakokelpoiset varat ja varojenjaon rajoitusten piirissä olevat varojenjakotavat. Momentilla pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin uuden 141 b artiklan 2 kohdan toinen alakohta ja 7 ja 10 kohdat. Määritelmät ovat edellä 10 §:n 6 momentissa säädetyn varojenjaon rajoituksen kanssa yhtenevät sillä poikkeuksella, että vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksen alittamista koskeva varojenjakorajoitus kattaa kaikki ensisijaisen pääoman vähenemistä aiheuttavat järjestelyt, kun taas 10 §:n 6 momentin piiriin kuuluvat ainoastaan ydinpääomaa vähentävät järjestelyt.

Pykälän *6 momentilla* pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin uuden 141 b artiklan 8 ja 9 kohdat.

10 b §. *Omien varojen kartuttamissuunnitelma*. Säännös olisi siltä osin uusi, kun sillä pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 142 artikla kokonaisuudessaan sen 1 kohtaan tehtyine muutoksineen. Muutoksen tarkoituksena on, että omien varojen kartuttamissuunnitelma on tehtävä myös siinä tapauksessa, kun luottolaitos ei täytä vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksena asetettua harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta.

Voimassa olevassa laissa direktiivin 142 artikla on pantu täytäntöön 10 luvun 10 §:n 3 momentilla, joka asiasisällöllisesti sisällytettäisiin tähän uuteen säännökseen. Lisäksi säännöstä on tarpeen täsmentää, jotta se vastaa paremmin direktiivin 142 artiklaa. Säännöksen *4 momentissa* säädetyt toimenpiteet, joihin omien varojen kartuttamissuunnitelman hyväksymättä jättäminen johtaa, perustuu luottolaitosdirektiivin 142 artiklan 4 kohtaan, joka ei anna kansallista liikkumavaraa. Mainitun artiklan 3 kohdassa säädetään niistä arviointikriteereistä, joiden mukaisesti valvontaviranomaisen on arvioitava omien varojen kartuttamissuunnitelmaa. Nämä arviointikriteerit sisältyisivät ehdotetun säännöksen *3 momenttiin*.

11 luku **Luottolaitoksen valvonta**

2 §. *Valvojan arvio*. Pykälään tehtävillä muutoksilla pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin muutetut 97 ja 98 artiklat sekä toteutetaan sellaisia muutoksia, joilla täsmennetään nykyistä sääntelyä paremmin voimassa olevaa luottolaitosdirektiiviä vastaavaksi.

Pykälän *otsikkoa* muutettaisiin kuvaamaan paremmin pykälän asiasisältöä. Pykälässä säädetään luottolaitosdirektiivin 97 artiklaa vastaavasti valvontaviranomaisen tekemästä kattavasta arviosta pääomavaatimusten ja muun luottolaitoksia koskevan sääntelyn täyttämisestä (*supervisory review and evaluation*). Tässä pykälässä säädetyn valvojan arvion lisäksi valvontaviranomainen kohdistaa luottolaitokseen jatkuvaa valvontaa osana valvontaviranomaisen tavanomaista toimintaa.

Pykälän *1 momentista* poistettaisiin velvoite arvioida luottolaitoksen merkittävyyttä rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta osana valvojan arviota. Muutos perustuu luottolaitosdirektiivin 97 artiklan 1 kohdan b alakohdan poistamiseen. Luottolaitoksen merkitys rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta arvioitaisiin esimerkiksi osana järjestelmäriskipuskurivaatimuksen asettamista.

Pykälän *2 momentin 7 kohdassa* säädetyistä arviointikriteereistä poistettaisiin järjestelmäriski ja muutettaisiin kohtaa koskevia sanamuotoja. Muutos perustuu niin ikään luottolaitosdirektiivin 97 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 98 artiklan 1 kohdan j alakohdan poistamiseen sekä

siihen, että momentti vastaisi paremmin direktiivin 98 artiklan 6 kohtaa. Mainittu direktiivikohta koskee nimenomaan omavaraisuusasteen (*leverage ratio*) riittävyyden arviointia. Tältä osin valvontaviranomaisen olisi arvioitava sitä riskiä, joka riittämättömästä omavaraisuudesta (*risk of excessive leverage*) aiheutuu. Riskien arvioinnissa olisi käytettävä tätä riskiä kuvaavia mittareita, vähintäänkin EU:n vakavaraisuusasetuksen 429 artiklan mukaisesti laskettavaa omavaraisuusastetta. Osana arviota luottolaitoksen tulisi ottaa huomioon myös luottolaitoksen liiketoimintamalli.

Momentin *10 kohdaksi* lisättäisiin velvollisuus arvioida luottolaitokseen kohdistuvia rahoitustaseen korkoriskejä (*interest risk arising from non-trading book activities*). Lisäyksellä pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 98 artiklan 5 kohdan ensimmäinen alakohta. Voimassa olevaa lakia vastaava *3 momentti* kumottaisiin. Niistä toimenpiteistä, joihin kohonnut rahoitustaseen korkoriski antaa aihetta, säädettäisiin seuraavassa *4 momentissa*.

Valvojan arviossa sovellettavat menettelyt ja periaatteet siirrettäisiin luettavuuden parantamiseksi *uudeksi 3 momentiksi*. Luottolaitoksen merkittävyys rahoitusjärjestelmän kannalta huomioitaisiin luottolaitosdirektiivin 97 artiklan 4 kohdan perusteella edelleenkin valvojan arvion laajuutta ja arviointitiheyttä määriteltäessä. Luottolaitoksen toiminnan laatua, laajuutta ja monimuotoisuutta valvontaviranomaisen olisi arvioitava niiden kriteerien perusteella, jotka se on julkaissut 12 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti (jolla pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 143 artiklan 1 kohdan c alakohta).

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin lisäksi arviointikriteerien mukauttamisesta ja niihin liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta Euroopan pankkiviranomaiselle luottolaitosdirektiivin 97 artiklan 4 a kohdan mukaisesti.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin niistä toimenpiteistä, joihin valvojan arvio antaa aihetta. Näitä toimenpiteitä ovat harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettaminen (6 §), ohjeellista lisäpääomaa koskevan suosituksen antaminen (6 d §) ja 10 §:ssä säädettyjen muiden valvontaviranomaisella olevien valvontavaltuuksien käyttäminen. *Momentin johdantokappaleen viimeisessä virkkeessä, 1—2 kohdassa* ja *5 momentissa* säädettäisiin myös rahoitustaseen korkoriskin kohoamisen edellyttämistä valvontaviranomaisen valvontavaltuuksien käyttämisestä, millä pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 98 artiklan muutettu 5 kohta ensimmäistä alakohtaa lukuun ottamatta.

Pykälän *6 momenttiin* sisällytettäisiin viittaus luottolaitosdirektiivin 98 artiklan 5 a kohdassa tarkoitettuihin Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annettaviin teknisiin standardeihin. Näissä standardeissa säädettäisiin tarkemmin niistä kuudesta korkoriskin stressiskenaariosta, joita on käytettävä 4 momentissa säädettyjä rahoitustaseen korkoriskiin liittyvien edellytysten arvioimisessa.

3 §. *Valvontaohjelma*. Pykälän *1 momenttia* muutettaisiin siten, että valvontaviranomaisen on laadittava valvontaohjelma vähintään vuosittain. Tällöin valvontaohjelma voitaisiin tarvittaessa laatia tätä useamminkin, mikä antaa valvontaviranomaiselle paremman mahdollisuuden puuttua valvonnallisin keinoin luottolaitoksen toiminnassa, riskiasemassa tai toimintaympäristössä nopeasti tapahtuneisiin muutoksiin. Muutoksen myötä momentti vastaa paremmin luottolaitosdirektiivin 99 artiklan 1 kohtaa. Valvontaohjelman vahvistaminen tai 2 §:n perusteella tehty valvojan arvio ei edelleenkään estäisi tai rajoittaisi Finanssivalvontaa tarkastamasta ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikettä.

Pykälän *2 momentissa* säädetään niistä kriteereistä, joiden täyttyessä valvontaviranomaisen on tehtävä luottolaitoksesta vuotuinen valvojan arvio. Tässä momentissa säädetystä kriteeristöstä

poistettaisiin *2 kohta* (maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta merkittävät laitokset). Muutos perustuu luottolaitosdirektiivin 99 artiklan 2 kohdan b alakohdan poistamiseen. Samalla momentin kohtien numerointi poistettaisiin ja sisällytettäisiin kriteerit itse momentin tekstiin. Muutoksella ei olisi käytännön vaikutusta Suomen rahoitussektorin valvontaan, sillä tällä hetkellä Suomessa ei sijaitse yhtään maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta merkittävää luottolaitosta. Momenttiin jäisi edelleen voimaan valvontaviranomaisella oleva harkintavalta sisällyttää tarpeelliseksi katsomansa luottolaitokset valvontaohjelman piiriin.

Pykälän *3 momentti* säilyisi ennallaan.

5 a §. *Varhaisen puuttumisen yleiset edellytykset*. Pykälän *2 momenttiin* lisätään viittaus kriisinratkaisulakiin. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 k artiklan 1 kohdan d alakohta. Finanssivalvonta voi ryhtyä varhaisen puuttumisen toimenpiteisiin, jos luottolaitos ei täytä sille kriisinratkaisulain 8 luvun 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistettua omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta.

5 b §. *Rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen epäily tai kohonnut riski*. Säännös olisi uusi, ja sillä pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin 97 artiklan uusi 6 kohta.

6 §. *Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus*. Voimassa oleva harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta koskeva pykälä ehdotetaan jaettavaksi neljään erilliseen pykälään (6, 6 a, 6 b ja 6 c §:t) luettavuus- ja selkeyssyistä. Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus (niin sanottu pilari II -vaatimus) säilyisi periaatteiltaan samana: tällä lisäpääomavaatimuksella katetaan sellaiset luottolaitoskohtaiset riskit, joita ei ole arvioidusti pystytty riittävästi kattamaan muilla pääomavaatimuksilla.

Pykälän *1 momentilla* pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin uuden 104 a artiklan 1 kohdan johdantokappale, jossa säädettäisiin, että harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen olisi pohjauduttava edellä 2 §:ssä säädettyyn valvojan arvioon (joka pohjautuu luottolaitosdirektiivin 97 artiklaan) tai 5 §:ssä säädettyyn sisäisten menetelmien tarkastukseen (joka pohjautuu luottolaitosdirektiivin 101 artiklaan). Näiden ohella harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettaminen voisi voimassa olevaa lakia vastaavasti pohjautua myös valvontaviranomaisen laatimaan, etukäteen vahvistetuin perustein laadittuun muuhun arvioon. Tältä osin kyse olisi kansallisesta sääntelystä, ja tämä vastaisi voimassa olevan 6 §:n 2 momentin 1 kohdan a alakohtaa.

Pykälän *2 momentissa* todettaisiin selvyyden vuoksi, että valvontaviranomainen voi asettaa harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen omien varojen tai vähimmäisomavaraisuutta koskevan vaatimuksen lisävaatimuksena tai näiden yhdistelmänä. Pykälän *3 momentti* vastaisi voimassa olevaa lakia pääomavaatimuksen asettamisesta konsolidoidulla tasolla.

Pykälän *4 momenttiin* sisältyisi edellytys siitä, että harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus olisi mahdollista asettaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Kyse olisi kansallisesta lisäedellytyksestä, jonka tarkoituksena on täsmentää ja rajata valvontaviranomaisella olevia toimivaltuuksia tarkoituksenmukaisella tavalla. Momentti vastaa asiasisällöltään voimassa olevan 6 §:n 1 momentin viimeistä virkettä.

Pykälän *5 momentissa* säädettäisiin harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamispäätökseen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta Rahoitusvakausvirastolle. Momentti perustuu luottolaitosdirektiivin uuteen 104 c artiklaan.

6 a §. *Harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamisen edellytykset*. Pykälä olisi uusi, ja sillä pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin uuden 104 a artiklan 1 ja 2 kohdissa säädetyt edellytykset harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamiselle.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin, että harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on mahdollista asettaa ainoastaan yksittäiseen luottolaitoksen liittyvien riskien perusteella. Momentilla pannaan täytäntöön 104 a artiklan 1 kohdan johdantokappaleesta ja toisesta alakohdasta ilmenevä vaatimus harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen luottolaitoskohtaisuudesta. Toisin kuin voimassa olevan lainsäädännön perusteella, muutetun luottolaitosdirektiivin myötä harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta ei voisi jatkossa asettaa rahoitusjärjestelmään liittyvän yleisen järjestelmäriskin perusteella ilman liityntää yksittäiseen luottolaitokseen. Yleisempiin taloudellisiin indikaattoreihin pohjautuvien riskien, kuten järjestelmäriskin, kattamiseksi valvontaviranomainen voisi edelleenkin asettaa lain 10 luvussa säädettyjä pääomavaatimuksia.

6 b §. *Omien varojen riittämättömyyden arviointi harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta asetettaessa*. Pykälä olisi uusi, ja siinä määriteltäisiin tarkemmin harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamisessa arvioitava omien varojen riittämättömyys luottolaitosdirektiivin uuden 104 a artiklan mukaisella tavalla.

Pykälän *2 momentin* mukaan valvontaviranomaisen olisi otettava luottolaitoksen sisäisen pääoman riittävyyttä koskeva arvio (ICAAP) huomioon arvioidessaan omien varojen riittävyyttä, mutta tämä ei kuitenkaan olisi omien varojen riittävyyttä koskevassa arviossaan sidottu luottolaitoksen laatimaan ICAAP-arvioon. Sisäisen pääoman riittävyyttä koskevasta arviosta on säädetty 9 luvun 1 §:ssä. Käytännössä luottolaitosten tuottamat ICAAP-arviot ovat eronneet laadullisesti toisistaan hyvinkin merkittävästi, mistä syystä valvontaviranomaisen tekemä arvio omien varojen riittävyydestä on ratkaiseva harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamisessa.

6 c §. *Harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen kattaminen*. Säännös olisi uusi, ja sillä pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin uuden 104 a artiklan 4 kohta. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin niistä omien varojen vähimmäisosuuksista, millä luottolaitoksen olisi katettava harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus. Luottolaitos voi kattaa harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen korkealaatuisemmilla omien varojen lajeilla. Luottolaitoksen pääomarakenne ja uusien rahoitusvälineiden liikkeeseenlasku huomioiden voikin olla tarkoituksenmukaista kattaa harkinnanvarainen pääomavaatimus esimerkiksi täysin ydinpääomaan luettavilla oman pääoman sen sijaan, että luottolaitos olisi velvoitettu laskemaan liikkeelle ensisijaiseen lisäpääomaan tai toissijaiseen pääomaan kuuluvia rahoitusvälineitä.

Pykälän *2 momentin* mukaan valvontaviranomainen voisi kuitenkin asettaa ensisijaisen pääoman ja ydinpääoman osuudet 1 momentissa säädettyä korkeammiksi, jos se on tarpeen ottaen huomioon myös kyseisen luottolaitoksen erityispiirteet.

Pykälän *3 momentin* mukaan asetettaessa harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksena, luottolaitoksen olisi katettava vaatimus ensisijaisella pääomalla.

6 d §. *Ohjeellinen lisäpääoma*. Pykälä olisi uusi, ja sillä pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin uusi 104 b artikla. Luottolaitosta sitovien omien varojen vaatimusten lisäksi valvontaviranomainen voisi antaa luottolaitokselle suosituksen omien varojen määräksi yli sen, mitä luottolaitos on velvollinen muun sääntelyn nojalla ylläpitämään. Pykälän *2 momentin* mukaan valvontaviranomaiselle on annettava luottolaitokselle tällainen suositus, elleivät luottolaitokseen

kohdistuvat riskit tule riittävästi katetuksi luottolaitosta sitovan harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen kautta. Siten ohjeelliseen lisäpääomaan liittyvä suositus voisi perustua samoille kriteereille kuin 6 §:ssä säädetty harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus, mutta luottolaitokseen kohdistuvat riskit huomioiden valvontaviranomaisen harkittavaksi jäisi, käyttääkö se valvonnallisena keinona 6 §:n mukaista, luottolaitosta sitovaa harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta vai 6 d §:n mukaista lisäpääomaan liittyvää suositusta. Lisäpääomaan liittyvä suositus on luonteeltaan hallintopäätös, jolloin siihen sovelletaan muun muassa hallintolain 45 §:ssä säädettyä päätöksen perusteluvelvollisuutta. Lisäpääomaan liittyvä suositus on perusteltava erityisesti siitä lähtökohdasta, että luottolaitos voi suosituksen pohjalta käytännössä toteuttaa korjaavia ja kehittäviä toimenpiteitä niissä aihealueissa, joihin suosituksen antaminen perustuu.

Ohjeellisen lisäpääoman suositusluonteisuudesta huolimatta valvontaviranomainen voisi kuitenkin määrätä 6 §:n mukaisesti harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen, jos luottolaitos toistuvasti jättää lisäpääomaan liittyvän suosituksen huomioimatta, eikä ryhdy toimenpiteisiin ohjeellisen lisäpääoman kartuttamiseksi tai ylläpitämiseksi. Ohjeellisen lisäpääomaan liittyvän suosituksen antaminen ei kuitenkaan sinänsä vielä aiheuttaisi luottolaitokselle sitovia varojenjaon rajoituksia tai välitöntä velvoitetta omien varojen kartuttamiseen liittyvien toimenpiteiden aloittamiseksi. Luottolaitosdirektiivin uuden 104 b artiklan 6 kohdan mukaan ohjeellista lisäpääomaa koskevan suosituksen täyttämättä jättäminen ei johda 10 luvun 10 tai 10 a §:n mukaisten varojenjaon rajoitusten soveltumiseen, mikä on otettu huomioon asianomaisissa lainkohdissa asiasisällöllisesti, eikä siitä ole tarpeen säätää nimenomaisesti.

Pykälän *3 momentin* mukaan ohjeellinen lisäpääoma voitaisiin asettaa konsolidoidulla tasolla.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin ohjeelliseen lisäpääomaan liittyvän suosituksen antamisesta tiedoksi Rahoitusvakausvirastolle. Momentti perustuu luottolaitosdirektiivin uuteen 104 c artiklaan.

7 §. *Omien varojen kartuttamisvelvollisuus*. Säännös ehdotetaan kumottavaksi. Voimassa olevaa lakia valmisteltaessa omien varojen kartuttamisvelvollisuus sisällytettiin lakiin aiempaa luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin sisältyvää säännöstä vastaavalla tavalla voimaan sinne saakka, kunnes elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin edellyttämästä elvytyssuunnitelmasta säädetään laissa (HE 39/2014 vp:stä ilmenevät säännöksen yksityiskohtaiset perustelut). Direktiivi on jo pantu täytäntöön kansallisesti, mistä syystä säännös on käynyt tarpeettomaksi. Lisäksi luvun 10 §:ää täydennettäisiin valvontaviranomaisen toimivaltuudella vaatia suunnitelmia ja luottolaitosdirektiivin 142 artiklan mukaisesta omien varojen kartuttamissuunnitelmasta ehdotetaan puolestaan säädettäväksi 10 luvun uudessa 10 b §:ssä.

8 §. *Omien varojen määrästä johtuvat voittovarojen käytön rajoitukset*. Pykälän *1 momenttia* tarkennettaisiin siten, että siinä viitataan varojenjaon määritelmän osalta 10 luvun 10 §:n 6 momenttiin.

9 §. *Maksuvalmiutta koskevat lisävaatimukset*. Pykälän *4 momenttia* muutettaisiin siten, että maininta rahoitusjärjestelmän vakaudelle mahdollisesti seuraavista riskeistä poistettaisiin. Muutos perustuu luottolaitosdirektiivin 105 artiklan ensimmäisen kohdan d alakohdan poistamiseen.

10 §. *Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden valvonnassa*. Säännös perustuu luottolaitosdirektiivin 104 artiklaan, jossa säädetään niistä valvontaviranomaisen toimivaltuuksista, jotka sille on kansallisessa lainsäädännössä vähintään annettava. Lisäksi säännös perustuu kriisinratkaisudirektiivin 27 artiklaan, jossa säädetään varhaisen puuttumisen välineistä.

Säännökseen ehdotettavien muutosten tarkoituksena on luottolaitosdirektiivin 104 artiklaan tehtyjen muutosten täytäntöönpano sekä säännöksen vastaaminen paremmin jo aiemmin voimassa ollutta direktiiviä. Jäljempänä tarkemmin selostettavat säännöksen *1 momentin johdantokappaleeseen* ehdotettavat muutokset olisivat lähinnä selventäviä ja täsmentäviä. Puolestaan säännöksen 1 momentin *2 kohtaan* liittyvä muutos johtuu luottolaitosdirektiivin muutoksesta, ja säännökseen ehdotettavat muut muutokset olisivat luonteeltaan direktiivin aikaisempaa täytäntöönpanoa täsmentäviä ja täydentäviä.

Säännöksessä tarkoitetun toimivallan käyttäminen olisi jatkossakin luonteeltaan viimesijaista ja edellyttää, että luottolaitoksen maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta ei voida muulla tarkoituksenmukaisella keinolla varmistaa. Tämä edellytys vastaa muutettua luottolaitosdirektiivin 104 artiklaa, jossa luetellaan ne tilanteet, joiden perusteella valvontaviranomainen voi käyttää artiklassa mainittuja toimivaltuuksia. Mainitun artiklakohdan mukaan toimivaltuus voi tulla kyseeseen laajasti niissä tapauksissa, kun luottolaitos ei täytä luottolaitosdirektiivin tai EU:n vakavaraisuusasetuksen asettamia vaateita tai valvontaviranomaisella on näyttöä siitä, että luottolaitos ei tulisi näitä vaatimuksia täyttämään seuraavien 12 kuukauden aikana. Toimivaltuuksien käyttö voisi tulla kyseeseen myös niissä tilanteissa, kun valvojan arvio antaa siihen aihetta, kohonneen kaupankäyntivarastoon liittyvän riskin tai rahoitustaseen korkoriskin perusteella, sisäisten mallien tarkastuksen johtopäätösten perusteella tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyjen kriteerien noudattamisen varmistamiseksi yleisesti ottaen. Sääntelyn selkeyden vuoksi toimivaltuuden käyttämisen edellytyksenä olisi voimassa olevaa lakia vastaavasti, että luottolaitoksen omien varojen tai maksuvalmiuden riittävyyttä ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa. Tämä asiasisällöllisesti vastaa luottolaitosdirektiivin 104 artiklan 1 kohtaa, kun ottaa huomioon mainitussa artiklakohdassa luetellut edellytykset. Säännöstä sovellettaessa on huomioitava, että muualla 11 luvussa on erityissäännöksiä siitä, jolloin toimivaltuuksia on joko käytettävä tai valvontaviranomaisen tulee tehdä arvio näihin toimenpiteisiin ryhtymisestä. Näitä ovat luottolaitoslain ehdotettu 10 luvun 10 b §:n 4 momentti (omien varojen kartuttamissuunnitelmasta johtuvat toimenpiteet), ehdotettu 11 luvun 2 §:n 4 momentti (valvontatoimenpiteet valvojan arvion perusteella) ja 11 luvun 5 a § (varhaisen puuttumisen edellytykset).

Säännöksen *1 momentista* poistettaisiin viittaus 6 §:n 5 kohtaan tarpeettomana, koska kyseistä momenttia ei enää ehdotetussa uudessa 6 §:ssä enää ole, ja muutoinkin viitatussa momentissa huomioidut seikat tosiasiallisesti kuuluvat 1 momentin mukaiseen tarkoituksenmukaisuusarvioon.

Säännöksen luonteesta johtuen Finanssivalvonnan olisi perusteltava tässä pykälässä mainittujen toimivaltuuksien käyttämistä koskevissa päätöksissään erityisesti ne perusteet, joiden vuoksi muualla laissa säädettyjen toimivaltuuksien käyttäminen ei riitä luottolaitoksen omien varojen tai maksuvalmiuden riittävyyden varmistamiseksi.

Erona harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamiseen, tässä pykälässä säädetyn toimivallan käyttäminen ei olisi sidottua 2 §:ssä säädettyyn valvojan arvioon tai muuhun etukäteen vahvistetuin perustein laadittuun arvioon. Finanssivalvonta voisi siten käyttää tässä pykälässä säädettyjä toimivaltuuksia erityisesti silloin, kun valvonnallisten keinojen käyttäminen on tarpeen jo ennen kuin luottolaitoksesta etukäteen vahvistetuin perustein tehtävä arvio valmistuu, tai jos tällaisen arvion tekeminen olisi tarpeetonta.

Pykälän *1 momentin 1 kohtaan* tehtäisiin sanamuotoa koskeva tarkennus asiasisältöä paremmin kuvaavaksi. Muutoksen myötä käytettäisiin termiä *muuttuvat palkkiot*.

Momentin *2 kohtaan* lisättäisiin lisäraportointivelvollisuuksien asettamisen lisäedellytykseksi, että luottolaitos ei ole jo muutoin velvoitettu toimittamaan vastaavia tietoja. Tarkoituksena on

välttää moninkertaisten raportointivaatimusten asettaminen. Muutos perustuu luottolaitosdirektiivin 104 artiklan muutettuun 2 kohtaan. Muutoksella ei ole kuitenkaan tarkoitus estää sitä, että tietojen toimittamisvelvollisuutta tihennetään viranomaisen edellyttämänä, jos luottolaitoksen tilanne tiheämpää raportointifrekvenssiä edellyttää.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin *uudeksi 12 kohdaksi*, että valvontaviranomaisella olisi toimivalta velvoittaa luottolaitos toimittamaan suunnitelma tässä laissa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyjen vaatimusten täyttämiseksi. Lisäyksellä pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 104 artiklan 1 kohdan c alakohta.

Momenttiin lisättäisiin *uusi 13 kohta*, jolla pantaisiin täytäntöön 104 artiklan 1 kohdan d alakohta. Säännöksellä mahdollistettaisiin luottolaitoksen velvoittaminen soveltamaan erityistä politiikkaa riskeiltä suojautumiseksi tai erityistä taseen varojen käsittelyä omien varojen vaatimusten osalta. Säännös voisi tulla sovellettavaksi käytännössä vain hyvin harvoissa tilanteissa. Esimerkkinä tilanne, jossa luottolaitos ei itse ryhdy riittäviin toimenpiteisiin valvontaviranomaisen tekemän tarkastuksen perusteella havaittujen selkeästi osoitettujen luottosalkkuun kohdistuvien arvonalennustarpeiden perusteella, jolloin valvontaviranomainen voisi määrätä arvonalennusta vastaavan summan vähennettäväksi laitoksen omista varoista.

Momenttiin lisättäisiin myös *uusi 14 kohta*, jolla pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 104 artiklan 1 kohdan h ja i alakohdat, jonka perusteella valvontaviranomaisella olisi tarvittaessa oikeus rajoittaa varojenjakoa. Mainitun h alakohdan mukaan viranomaisella tulee olla toimivalta vaatia luottolaitosta käyttämään nettovoittoja omien varojen vahvistamiseen ja i alakohdan mukaan puolestaan rajoittaa luottolaitoksen osakkeenomistajille, jäsenille tai rajoituksenalaisten omiin varoihin luettaviin instrumenttien haltijoille tapahtuvaa voitonjakoa tai kieltää se edellyttäen, että kieltoa ei voida katsoa laitoksen laiminlyönniksi. Ehdotettuun uuteen 14 kohtaan sisältyisivät asiasisällöllisesti nämä molemmat artiklakohdat, koska niissä molemmissa on kyse kansallisesta näkökulmasta varojenjaon rajoittamisesta tai kieltämisestä.

Voimassa olevaan lainsäädäntöön ei sisälly Finanssivalvonnalle nyt ehdotettavaa 14 kohtaa vastaavaa nimenomaista säännöstä. Nyt ehdotettavaa varojenjaon rajoittamista lähinnä oleva säännös on Finanssivalvonnasta annetun lain 30 §, jonka mukaan Finanssivalvonta voi rajoittaa varojenjakoa siinä tapauksessa, että toimilupavalvottava ei ole tilinpäätöksessään merkinnyt varojaan oikeaan arvioon taikka kirjanpito ei muutoin anna oikeaa ja riittävää kuvaa valvottavan taloudellisesta asemasta. Säännöksen mukaan varojenjaon rajoittaminen on sidottu tilinpäätöksen ja kirjanpidon oikeellisuuteen, kun taas luottolaitosdirektiivin edellyttämä varojenjaon rajoittamiseen liittyvä toimivallan käyttäminen tulee pohjautua laajemmin luottolaitoksia koskevien vaatimusten ja toimintaan liittyvien eri tyyppisten riskien arviointiin. Siten Finanssivalvonnasta annettuun lakiin sisältyvää säännöstä ei ole tällaisenaan pidettävä riittävänä luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanon näkökulmasta.

Luottolaitosdirektiiviin perustuvan varojenjaon rajoittamista koskevan toimivallan on aiemmissa lain esitöissä katsottu sisältyvän harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen määräämistä koskevaan toimivaltaan[35]. Edellä 6 §:ään ehdotettavien ja luottolaitosdirektiivin muutokseen pohjautuvien muutosten mukaisesti harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen määräämisen edellytyksiä kuitenkin asetettaisiin tarkkarajaisemmaksi siten, että harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen määräämisen tulee perustua 2 §:ssä säädettyyn valvojan arvioon tai muuhun etukäteen vahvistetuin perustein laadittuun arvioon. Samassa yhteydessä on tarpeen lisätä myös

[35] HE 39/2014 vp, s. 80, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/sivut/trip.aspx?triptype=ValtiopaivaAsiat&docid=he+39/2014.

varojenjaon rajoittamista koskeva toimivaltuus Finanssivalvonnan käytössä olevien muiden valvontavaltuuksien joukkoon. Koska harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettaminen muuttuu jatkossa tarkkarajaisemmaksi ja nimenomaisesti sidotuksi 2 §:n mukaiseen valvojan arvioon tai muuhun etukäteen vahvistetuin perustein toteutettuun arvioon, muutos ei siten tosiasiallisesti juurikaan laajenna Finanssivalvonnalla olevaa toimivaltaa nykyisestä, vaan muutosten myötä lainsäädäntö edellyttää Finanssivalvonnalta pikemminkin valvonnallisten toimien entistä tarkempaa kohdistamista.

Varojenjaon rajoittamiseen liittyvän toimivallan muutoksen osalta on syytä lisäksi huomioida, että Euroopan keskuspankilla on jo YVM-asetuksen[36] 16 artiklan 2 kohdan h ja i alakohtien nojalla laaja toimivalta vaatia luottolaitosta käyttämään nettovoittoja omien varojen vahvistamiseen ja rajoittaa voitonjakoa. Asetus on jäsenvaltioita suoraan velvoittavaa oikeutta, eikä Euroopan keskuspankin toimivalta tältä osin ole sidottu kansalliseen lainsäädäntöön. Esitetyillä viranomaisen toimivaltaan liittyvillä muutoksilla Finanssivalvonnan toimivalta varojenjaon rajoittamiseen vastaisi Euroopan keskuspankilla olevaa toimivaltaa sen välttämiseksi, että Euroopan keskuspankin ja Finanssivalvonnan välillä olisi eroavaisuuksia pankkivalvonnallisten keinojen osalta. Kansalliselle viranomaiselle ei ole perusteltua asettaa suppeampia toimivaltuuksia verrattuna Euroopan keskuspankkiin luottolaitosten maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamisessa.

Luottolaitoksen osakkeenomistajien varallisuusoikeuksien osalta on syytä tuoda esille, että lain 10 luvun 2 a §:n mukaan luottolaitoksiin ei sovelleta osakeyhtiölain mukaista vähemmistöosinkosääntelyä. Vähemmistöosingon vaatimista koskevan oikeuden rajaaminen perustuu EU:n vakavaraisuusasetuksen säännöksiin luottolaitosten ydinpääomalle asetetuista vaatimuksista[37]. Osuuskuntamuotoisia luottolaitoksia, säästöpankkeja ja hypoteekkiyhdistystä koskevassa lainsäädännössä ei puolestaan ole vähemmistöosinkoa koskevia säännöksiä. Tällöin nyt esitettävällä varojenjaon rajoittamiseen liittyvän toimivaltuuden mahdollisella käyttämisellä ei rajoiteta osakkeenomistajien oikeuksia vähemmistöosinkoon, koska vähemmistöosinko-oikeutta ei sovelleta luottolaitoksiin.

11 §. *Toimivaltuuksien soveltaminen samanaikaisesti useampaan luottolaitokseen*. Säännös ehdotetaan kumottavaksi, koska säännöstä vastaava luottolaitosdirektiivin 103 artikla on kumottu muutosdirektiivin yhteydessä. Luottolaitosdirektiivin 103 artikla ja tätä vastaava kansallinen säännös ovat mahdollistaneet, että harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on voitu asettaa valvojan arviota tekemättä myös muihin vastaavassa riskiasemassa oleviin luottolaitoksiin kuin jolle on asetettu harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus valvojan arvion kautta. Käytännössä säännöstä ei ole sovellettu. Jatkossa tätä koskevalle säännökselle ei ole enää perusteita, koska harkinnanvaraisen lisäpääoman asettamisen perusteena tulee jatkossa olla yksistään luottolaitoskohtaisesti arvioidut riskit. Riskien luottolaitoskohtaisuutta on tarkemmin selostettu 6 §:ää koskevissa säännöskohtaisissa perusteluissa.

12 §. *Valvontaperiaatteiden ja sovellettavien säännösten julkistaminen*. Pykälän *1 momentin 1 kohtaan* lisättäisiin luottolaitosdirektiivin 143 artiklan 1 kohdan c alakohdan muutosta vastaa-

[36] Neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2013 luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1024.
[37] Ks. tarkemmin HE 100/2018 vp, s. 42, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kasittelytiedot-Valtiopaivaasia/Sivut/HE_100+2018.aspx.

vasti, että valvontaviranomaisen olisi julkistettava myös direktiivin mukaisen suhteellisuusperiaatteen soveltamista koskevat periaatteet. Lisäksi 1 kohtaan tehtäisiin sen sanamuotoa koskevia tarkennuksia, jotta kohta vastaisi paremmin luottolaitosdirektiiviä.

13 §. *Valvonta-arviota koskeva yhteinen päätöksenteko konsolidointiryhmässä*. Pykälän *1—3 momentissa* säädettäisiin direktiivin mukaisesti, että harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta sekä ohjeellista lisäpääomaa koskeva päätös tulisi pyrkiä saamaan aikaiseksi valvontaviranomaisten yhteisellä päätöksellä.

Pykälän *4—5 momentit* säilyisivät ennallaan.

15 luku **Menettelytavat asiakasliiketoiminnassa**

11 §. *Enimmäisluototussuhde*. Pykälän *5 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi harventamalla momentissa tarkoitetun päätösfrekvenssiä Finanssivalvonnan ja toimialan hallinnollisen taakan vähentämiseksi ja pääomavaatimusten tasojen ennustettavuuden parantamiseksi. Jatkossa Finanssivalvonnan olisi tehtävä enimmäisluototussuhdetta koskeva päätös vähintään vuosittain nykyisen neljä kertaa vuodessa tapahtuvan arvioinnin sijasta. Lisäksi momentin viimeistä virkettä ehdotetaan muutettavaksi täsmentämällä enimmäisluototussuhdetta koskevan päätöksen valmisteluun sovellettavaa säännöstä. Kuten nykyisin 10 luvun 4 §:ssä säädettyä menettelyä sovellettaisiin lukuun ottamatta 4 §:n 2 momentissa säädettyä määräaikaa kyseisen päätöksen valmisteluun. Kuten nykyisinkin, viittaus kattaisi pykälässä tarkoitetun yhteistyövelvoitteen, asian käsittelyn, kuulemismenettelyn sekä päätökseen liittyvät säännökset.

13 §. *Luotonanto ja sijoittaminen eräissä tapauksissa*. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että se täyttää luottolaitosdirektiivin 88 artiklan 1 kohdan uuden neljännen alakohdan edellyttämän sääntelyn lähipiiriluotonannosta. Artiklakohta edellyttää jäsenvaltioiden säätävän lähipiiriluotonantoon liittyvistä dokumentointi- ja raportointivelvoitteista sekä lähipiiriluotonannon valvonnasta. Tähän saakka lähipiiriluotonantoa ja -sijoituksia koskeva sääntely on ollut ainoastaan kansalliseen sääntelyyn perustuvaa. Pykälään tehtävien muutosten tarkoituksena on panna täytäntöön uudistetun luottolaitosdirektiivin edellyttämät muutokset, mutta myös säilyttää nykyinen kansallinen sääntely tarkoituksenmukaisella tavalla siltä osin kuin sääntely ei perustu direktiiviin. Pykälän soveltamisala säilytettäisiin edelleen sekä lähipiiriluottoja että -sijoituksia koskevana.

Muutosten tarkoituksena on laajentaa luottolaitoksen lähipiiriä lähipiiriluotonannon osalta siltä osin kuin kyse on uudistetun luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanosta. Luottolaitosdirektiivin 88 artiklan 1 kohdan uuden neljännen alakohdan mukaan luottolaitoksen lähipiiriin kuuluu myös muu toimiva johto kuin toimitusjohtaja. Tämä perustuu luottolaitosdirektiivissä omaksuttuun ylimmän hallintoelimen käsitteeseen, jossa ylimpään hallintoelimeen lukeutuu tapauksesta riippuen myös toimitusjohtajan suorassa alaisuudessa olevan toimivan johdon jäsenet. Direktiivin mukainen lähipiiri on laajempi myös siten, että lähipiiriin kuuluvat luottolaitoksen johtoon kuuluvan henkilön vanhemmat ja lapset riippumatta iästä ja siitä, asuuko tämä samassa taloudessa. Luottolaitoksen johtoon kuuluvan henkilön ja tämän läheisen omistamat tai vaikutusvallassa olevat elinkeinotoimintaa harjoittavat yhteisöt lukeutuvat direktiivin mukaan luottolaitoksen lähipiiriin 10 prosentin omistusosuuden tai tätä vastaavan määräysvallan perusteella.

Pykälän *1 momentti* säilyisi ennallaan.

Pykälän *2 momenttiin* sisältyvän lähipiirimääritelmän *1 kohta* vastaisi voimassa olevaa 1 kohtaa. Momentin *2 kohtaa* ja *3 momenttia* puolestaan muutettaisiin siten, että ne yhdessä vastaavat

direktiivin 88 artiklan 1 kohdan uutta neljättä alakohtaa, joka määrittelee luottolaitoksen lähipiiriksi ylimmän hallintoelimen jäsenet (*members of the management body*). Momentin 2 kohtaa muutettaisiin siten, että lähipiiriin kuuluu myös luottolaitoksen toimiva johto. Muutos siten laajentaisi lähipiirin määritelmää sellaisiin toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimiviin henkilöihin, jotka ovat luottolaitoksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat luottolaitoksen toimintaa. Maininta toimivasta johdosta ei kuitenkaan tarkoittaisi sitä, että jokaisella luottolaitoksella välttämättä olisi tällaisia, toimitusjohtajan alaisuudessa luottolaitoksen johtamiseen merkittävällä panoksella osallistuvia henkilöitä. Erityisesti pienemmissä luottolaitoksissa on tavanomaista, että luottolaitoksen operatiivinen johtaminen on yksinomaan toimitusjohtajan tehtävänä. Yksistään se seikka, että henkilö toimii esimiestehtävässä ja toimitusjohtajan alaisuudessa, ei tee henkilöstä toimivaan johtoon kuuluvaa. Toimivaan johtoon kuuluvana on pidettävä lähinnä sellaisia johtoryhmätehtäviä, joihin kuuluu luonteeltaan suhteellisen itsenäistä liiketoiminta- tai valvontavastuuta luottolaitoksen toiminnan johtamisessa. Jäljempänä 3 momentin mukaan hallintoneuvoston jäsen rinnastettaisiin hallituksen jäseneksi, jos luottolaitoksen yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on siirretty hallintoneuvostolle tämän lain mukaan hallitukselle kuuluvia tehtäviä. Kokonaisuutena 2 momentin 2 kohdassa ja 3 momentissa säädetty henkilöpiiri vastaisi siten direktiivin määritelmää ylimmän hallintoelimen jäsenistä.

Momentin *3 kohdassa* puolestaan määriteltäisiin lähipiiriin kuuluvaksi luottolaitosdirektiivin 88 artiklan 1 kohdan uuden neljännen alakohdan mukaisesti luottolaitoksen johtoon ja toimivaan johtoon kuuluvan henkilön läheiset. Muutoksena voimassa olevaan sääntelyyn on, että läheisinä pidetään myös kaikkia lapsia ja vanhempia. Henkilön iällä tai samassa taloudessa asumisella ei olisi merkitystä.

Momentin *4 ja 5 kohdassa* mainittu henkilöpiiri vastaisi laajuudeltaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Sääntely olisi tältä osin edelleen kansallista. Esimerkiksi hallintoneuvoston jäsenen ja tilintarkastajan läheisten piiri olisi suppeampi kuin 3 kohdan mukaisesti määritelty hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan ja luottolaitoksen muuhun toimivaan johtoon kuuluvan läheisistä muodostuva henkilöpiiri.

Momentin *6 kohdassa* säädettäisiin voimassa olevaa lakia vastaavasti, että luottolaitoksesta vähintään 20 prosenttia omistavan yhteisön vastaavaan lähipiiriin kuuluvat luonnolliset henkilöt kuuluisivat myös omistuksen kohteena olevan luottolaitoksen lähipiiriin. Sääntely olisi tältä osin edelleen kansallista. Lähipiiri luottolaitosta omistavan yhteisön osalta olisi kuitenkin suppeampi, ja vastaisi voimassa olevaa lakia.

Momentin *7 kohdalla* pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 88 artiklan 1 kohdan uuden neljännen alakohdan b alakohta. Muutos laajentaa luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvien yhteisöjen joukkoa siten, että yhteisön johdossa toimiminen tai jo 10 prosentin omistusosuus aiheuttaa yhteisön lukeutumisen luottolaitoksen lähipiiriin. Voimassa olevan lain mukaan kynnyksenä on kirjanpitolain mukaisen määräysvallan muodostuminen mistä tahansa yhteisöstä tai säätiöstä.

Momentin *8 kohta* olisi kansallista sääntelyä, ja siinä määriteltäisiin lähipiiriin kuuluvaksi muut kuin 7 kohdan mukaiset yhteisöt ja säätiöt, joissa lähipiiriin kuuluvat henkilöt yksin tai yhdessä käyttävät määräysvaltaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla. Mainittu kohta vastaa voimassa olevaa sääntelyä.

Ehdotetussa *3 momentissa* säädettäisiin, että luottolaitoksen hallintoneuvoston jäseneen rinnastettaisiin lähipiiriä koskevassa sääntelyssä hallituksen jäseneen, jos hallintoneuvostolle on annettu luottolaitoksen säännöissä tai yhtiöjärjestyksessä hallitukselle kuuluvia tehtäviä. Voimassa oleva 3 momentti siirtyisi *4 momentiksi* muutettuna. Se vastaisi asiasisällöltään direktii-

vin 88 artiklan 1 kohdan neljännen alakohdan mukaista luottolaitoksen lähipiiriluotonannon asianmukaisesta dokumentointivelvoitetta. Kansallisesti dokumentointivelvoite toteutettaisiin siten, että luottolaitoksen olisi ylläpidettävä lähipiiriluetteloa lähipiiriin kuuluvista luonnollisista henkilöistä ja yhteisöistä, mikä vastaa myös voimassa olevan lainsäädännön mukaista lähestymistapaa asiaan. Lähipiiriluettelon ylläpitäminen on käytännössä välttämätöntä, jotta direktiivin mukaiset velvoitteet voidaan panna täytäntöön. Momentin viimeisen virkkeen sanamuotoa muutettaisiin siten, että luottolaitoksella ei olisi enää oma-aloitteista velvollisuutta lähipiiriluettelossa tapahtuvista muutoksista ilmoittamiseen, vaan nämä tiedot tulisi toimittaa valvontaviranomaisen vaatimuksesta, samoin kuin tiedot lähipiirille myönnetyistä luotoista ja lähipiiriin tehdyistä sijoituksista. Valvontaviranomaisella olisi edelleen *6 momentin* mukaan toimivalta antaa tarkempia määräyksiä tietojen toimittamisesta. Vaatimus tietojen toimittamiseen voidaan esittää myös toimialaa koskevien yleisten viranomaismääräysten kautta. Tarpeettoman hallinnollisen taakan välttämiseksi ja tarpeettomien henkilötietojen keruuvelvoitteiden estämiseksi momenttiin lisättäisiin poikkeus lähipiiriluettelon pitämisestä niissä tapauksissa, kun luottolaitos ei lainkaan myönnä lähipiiriluottoja tai tee sijoituksia lähipiiriin kuuluvaan yritykseen.

Voimassa olevan pykälän 4 ja 5 momentti säilyisivät ennallaan, ja ne siirtyisivät 3 momentin lisäyksen vuoksi *5 ja 6 momentiksi*.

16 luku **Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen ja ulkomaisen ETA-rahoituslaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen**

1 §. *Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen ja ulkomaisen ETA-rahoituslaitoksen oikeus sivuliikkeen perustamiseen ja palvelujen tarjoamiseen*. Säännöksen *otsikkoa* ja *1 momenttia* muutettaisiin ja säännökseen lisättäisiin *uusi 2 momentti* luottolaitosdirektiivin 34 artiklan täytäntöön panemiseksi. Lisäksi luvun otsikkoa muutettaisiin. Muutoksen tarkoituksena on sisällyttää ulkomaisten ETA-rahoituslaitosten toiminta Suomessa samojen edellytysten piiriin kuin mitä niiden kotivaltion lainsäädännön mukainen toimilupa edellyttää. Säännöksessä tarkoitettu ETA-rahoituslaitos kattaisi myös luottolaitoksen tai useamman luottolaitoksen omistaman tytäryrityksen, joka täyttää luottolaitosdirektiivin 34 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset.

17 luku **Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen**

3 §. *Sivuliikkeen toimiluvan myöntäminen*. Pykälän *5 momenttia* muutettaisiin vastaamaan luottolaitosdirektiivin 47 artiklan uutta 2 kohtaa siten, että sivuliikkeen toimiluvan myöntämistä koskeva ilmoitusvelvollisuus Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkikomitealle poistetaan, ja ilmoitusvelvollisuus olisi ainoastaan Euroopan pankkiviranomaiselle. Kansalliseen sääntelyyn perustuva ilmoitusvelvollisuus Rahoitusvakausvirastolle, talletussuojarahastolle ja sijoittajien korvausrahastolle säilytettäisiin edelleen voimassa.

18 luku **Ulkomaisia luottolaitoksia koskevat erityissäännökset**

8 §. *Tilinpäätös ja raportointi*. Pykälään lisättäisiin *uusi 3 momentti*, jolla pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 47 artiklan uusi 1 a kohta. Lisäksi pykälän otsikkoa muutettaisiin paremmin vastaavaksi pykälän asiasisältöä. Kohdassa säädetään kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen raportointivelvollisuuksista, jotka olisi täytettävä vähintään vuosittain. Finanssivalvonta antaisi tarkemman määräyksen vuotuisen raportoinnin toteuttamisajankohdasta. Finanssivalvonta voisi määrätä sivuliikkeen raportoimaan sivuliikkeen toiminnasta tätä useamminkin.

13 §. *Finanssivalvonnan oikeus edustaa tallettajia ulkomaan talletussuojarahastossa*. Pykälän *1 momentissa* muutetaan ilmaisu *ulkomainen luottolaitos* muotoon *kolmannen maan luottolaitos*. Säännös soveltuu vain EU:n ulkopuolisiin, kolmannen maan luottolaitoksiin.

Pykälän *2 momentti* säilyisi ennallaan.

19 luku **Ulkomaiset luottolaitoksen tervehdyttäminen ja purkaminen**

8 §. *Kolmannen maan sivuliikkeen toiminnan väliaikainen keskeyttäminen*. Pykälässä Finanssivalvonnalle säädetty oikeus keskeyttää kolmannen maan sivuliikkeen toiminta väliaikaisesti Suomessa vastaa suurelta osin Rahoitusvakausvirastolle säädettyä keskeyttämisvaltuutta laissa talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä, joka esitetään kumottavan. Finanssivalvonnan oikeutta keskeyttää kolmannen maan sivuliikkeen toiminta Suomessa ei ole kertaakaan käytännössä sovellettu. Finanssivalvonta vastaa tällaisten sivuliikkeiden toimiluvan myöntämisestä ja toiminnan valvomisesta Suomessa ja se pystyy näihin liittyvillä, jo säädetyillä toimivalloilla riittävästi tarvittaessa puuttumaan sivuliikkeiden toimintaan. Säännökselle ei näin ollen ole tarvetta ja se esitetään kumottavan.

9 §. *Muutoksenhaku päätöksestä keskeyttää väliaikaisesti kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminta*. Pykälä koskee muutoksenhakua 8 §:n mukaisesta päätöksestä. Koska edellä esitetyin tavoin 8 § kumotaan, ei 9 §:lle ole enää tarvetta ja vastaavasti sekin kumotaan.

21 luku **Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset**

1 §. *Vahingonkorvausvelvollisuus*. Pykälän *2 momentista* poistetaan viittaus talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettuun lakiin, joka kumotaan.

Voimaantulo

Voimaantulosäännös. Säännöksessä säädettäisiin lain voimaantulosta. Uudistettua luottolaitosdirektiiviä olisi sovellettava jäsenvaltioissa 29.12.2020 alkaen. Säännökseen sisältyisivät myös direktiivin edellyttämät siirtymäsäännökset. Voimaantulosäännöksen *1 momentin* mukaan ennen 28.6.2019 toimintansa aloittaneiden omistusyhteisöjen olisi haettava 2 a luvun mukaista omistusyhteisötoiminnan lupaa viimeistään 28.6.2021. Muutoksella pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin uuden 159 a artiklan ensimmäisen kohdan mukainen siirtymäaika. Talletuspankkien yhteenliittymien keskusyhteisöjä koskevat siirtymäsäännökset sisältyisivät talletuspankkien yhteenliittymästä annettuun lakiin.

Voimaantulosäännöksen *2 momentissa* säädettäisiin alakonsernin muodostamisvelvollisuutta koskevasta siirtymäajasta luottolaitosdirektiivin uuden 21 b artiklan 8 kohtaa vastaavasti.

7.2 Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain muuttamisesta

1 luku **Yleiset säännökset**

1 §. *Soveltamisala*. Pykälän *2 momentin* johdantokappaleeseen lisätään viittaus 3 luvun 4 §:ään. Kriisinratkaisudirektiivin 17 artiklassa laitos on muutettu muotoon yhteisö, jolloin säännös kattaa muun muassa holdingyhtiöt. Näin ollen on tarpeen täsmentää, että 3 luvun 4 §, jolla 17

artikla on pantu täytäntöön, soveltuu laitosten lisäksi myös 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin holdingyhtiöihin ja tytäryrityksiin. Lisäksi momentin *1 kohtaa* täsmennetään vastaamaan paremmin direktiivin 1 artiklan 1 kohdan c alakohtaa.

3 §. *Määritelmät*. Pykälän *1 momenttiin* lisätään *uudet 27—35 kohdat* kriisinratkaisudirektiivin 2 artiklan sisältämien uusien tarvittavien määritelmien täytäntöön panemiseksi.

Momentin *27 kohdassa* määriteltäisiin olennainen tytäryritys, joka tarkoittaisi EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 135 alakohdassa tarkoitettua olennaista tytäryritystä. Tytäryrityksen tulisi yksittäisenä yrityksenä tai konsolidoinnin perusteella täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä: 1) tytäryrityksellä on hallussaan yli 5 prosenttia alkuperäisen emoyrityksensä konsolidoiduista riskipainotetuista omaisuuseristä, 2) tytäryritys tuottaa yli 5 prosenttia alkuperäisen emoyrityksensä liiketoiminnan yhteenlasketuista tuotoista tai 3) EU:n vakavaraisuusasetuksen 429 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu tytäryrityksen vastuiden kokonaismäärä on yli 5 prosenttia tytäryrityksen alkuperäisen emoyrityksen konsolidoidusta vastuiden kokonaismäärästä.

Momentin *28 kohdassa* määritellyllä ydinpääomalla tarkoitettaisiin EU:n vakavaraisuusasetuksen 50 artiklassa tarkoitettua ydinpääomaa eli artiklassa säädettyjen oikaisujen, vähennysten ja poikkeusten jälkeen jäljelle jäänyttä ydinpääomaa (CET1).

Momentin *29 kohdassa* määritellyllä alentamiskelpoisilla veloilla tarkoitettaisiin laitoksen muita velkoja ja omaan pääomaan luettavia rahoitusvälineitä kuin ydinpääomaan luettavia rahoitusvälineitä, ensisijaisen lisäpääoman rahoitusvälineitä tai toissijaisen pääoman rahoitusvälineitä tai joita ei ole rajattu velkakirjojen arvon alaskirjauksen soveltamisalan ulkopuolelle 8 luvun 4 §:n 1 momentin nojalla.

Momentin *30 kohdassa* määritellyillä hyväksyttävillä veloilla tarkoitetaan velkoja, jotka täyttävät 8 luvun 7 e §:n 4 momentin 4—11 kohtien sekä 7 g §:n edellytykset, ja toissijaiseen pääomaan luettavia rahoitusvälineitä, jotka täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklan 1 kohdan b alakohdan edellytykset eli niiden jäljellä oleva maturiteetti on vähintään vuosi eikä niitä katsota asetuksen 64 artiklan mukaisesti toissijaisen pääomaan luettaviksi eriksi.

Momentin *31 kohdassa* määriteltäisiin etuoikeusasemaltaan huonommat hyväksyttävät rahoitusvälineet, joilla tarkoitettaisiin rahoitusvälineitä, jotka täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklassa hyväksyttävien velkojen erille asetetut edellytykset, lukuun ottamatta kuitenkaan kyseisen asetuksen 72 b artiklan 3—5 kohdan edellytyksiä.

Momentin *32 kohdassa* määriteltäisiin kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö, jolla tarkoitettaisiin Euroopan unioniin sijoittautunutta oikeushenkilöä taikka laitosta, johon kohdistetaan kriisinratkaisusuunnitelmassa kriisinratkaisutoimia. Vaihtoehtoisesti kohdan mukainen yhteisö olisi kyseessä myös silloin, jos konsolidoidun valvonnan ulkopuoliseen oikeushenkilöön tai laitokseen kohdistetaan kriisinratkaisusuunnitelmassa kriisinratkaisutoimia.

Momentin *33 kohdassa* määriteltäisiin kriisinratkaisun kohteena oleva ryhmä, jolla tarkoitettaisiin EU:n kriisinratkaisuasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 24 b alakohdan a alakohdassa tarkoitettua konsernia sekä b alakohdassa tarkoitettua talletuspankkien yhteenliittymää. Kriisinratkaisun kohteena oleva ryhmä kattaisi näin ollen keskusyhteisön jäsenluottolaitokset ja itse keskusyhteisön, kun vähintään yksi näistä luottolaitoksista tai keskusyhteisö on kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö. Lisäksi määritelmä kattaisi tällaisten keskusyhteisöjen ja niiden jäsenluottolaitosten tytäryritykset. Lisäksi kriisinratkaisun kohteena olevalla ryhmällä tarkoitettaisiin kriisinratkaisun kohteena olevaa yhteisöä ja sen tytäryrityksiä, jotka eivät ole itse kriisinratkaisun koh-

teena olevia yhteisöjä, toisen kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tytäryrityksiä tai kolmanteen maahan sijoittautuneita yhteisöjä, jotka eivät kuulu kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kriisinratkaisusuunnitelman nojalla tai niiden tytäryrityksiä.

Momentin *34 kohdassa* määriteltäisiin maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos, jolla tarkoitettaisiin EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 133 alakohdassa tarkoitettua laitosta.

Momentin *35 kohdassa* määriteltäisiin kokonaislisäpääomavaatimus, jolla tarkoitettaisiin luottolaitoslain 10 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua kokonaislisäpääomavaatimusta, joka siis koostuu kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta, kokonaistaloudellisten muuttujien perusteella määrättävästä muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta, rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä lisäpääomavaatimuksesta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksesta.

4 §. *Euroopan unionin lainsäädäntö ja Euroopan pankkiviranomainen*. Pykälän *4 kohdan* välimerkki muutetaan uuden 5 kohdan vuoksi. *Uudeksi 5 kohdaksi* lisätään EU:n kriisinratkaisuasetuksen määritelmä.

2 Luku **Kriisinratkaisusuunnitelma**

2 §. *Kriisinratkaisusuunnitelman tarkastaminen*. Pykälään lisättäisiin *uusi 3 momentti*, jolla pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 10 artiklan 6 kohdan ensimmäinen alakohta. Kriisinratkaisusuunnitelma tulisi tarkastaa 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi myös silloin, kun virasto on soveltanut laitokseen kriisinratkaisuvälineitä tai alentanut tai muuntanut sen osakkeita, osuuksia, muita tase-eriä tai hyväksyttäviä velkoja 6 luvun mukaisesti.

5 §. *Velvollisuus laatia konsernin kriisinratkaisusuunnitelma*. Pykälän *1 momentin* viimeinen virke muutetaan ja sillä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 12 artiklan 1 kohta. Kriisinratkaisusuunnitelmassa tulisi yksilöidä kunkin konsernin osalta kriisinratkaisun kohteena olevat yhteisöt sekä kriisinratkaisun kohteena olevat ryhmät.

6 §. *Konsernin kriisinratkaisusuunnitelman sisältö*. Pykälän *1 momentti* muutetaan ja sillä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 12 artiklan 3 kohdan muutokset. Muutoksilla täsmennetään sitä, mitä tietoja kriisinratkaisun kohteena olevista yhteisöistä ja konserneista on esitettävä konsernin kriisinratkaisusuunnitelmassa. Momentin *3, 4 ja 6 kohta* säilyvät voimassa olevan lain mukaisina.

8 §. *Konsernin kriisinratkaisusuunnitelman hyväksyminen*. Pykälän *4 momenttiin* tehtäisiin tarkennus kriisinratkaisusuunnitelman laatimisesta tarvittaessa kriisinratkaisun kohteena olevaa ryhmää varten. Muutoksella pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 13 artiklan 6 kohdan ensimmäinen alakohta.

3 Luku **Purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arviointi**

1 §. *Velvollisuus arvioida laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet*. Pykälän *2 momentin toinen kohta* poistetaan, sillä laitoksen tervehdyttäminen yrityssaneerausmenettelyssä ei olisi jatkossa mahdollista. Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä kumotaan, minkä johdosta yrityssaneerausmenettely ei ole mahdollista laitoksille. Vastaavasta syystä säännöksen *3 momenttiin* tehdään tekninen korjaus ja maininta laitoksen saneerauksesta poistetaan. Muutoin säännökset pysyvät ennallaan.

2 §. *Velvollisuus arvioida purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet konsernissa*. Pykälän *2 ja 3 momentista* poistetaan viittaukset yrityssaneerausmenettelyyn, sillä kyseinen menettely ei ole mahdollista talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain kumoamisen johdosta. Pykälän *2 momenttiin* tehdään myös teknisiä tarkennuksia kriisinratkaisudirektiivin 16 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan täytäntöön panemiseksi.

Pykälään lisätään lisäksi *uusi 7 momentti*, jolla pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 16 artiklan 4 kohta. Jos konserni muodostuu useammasta kriisinratkaisun kohteena olevasta ryhmästä ja virasto vastaa konsernin ryhmäkriisinratkaisusta, sen on arvioitava konsernin lisäksi jokaisen kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän osalta, voidaanko se purkaa tai sen toiminta uudelleen järjestää 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Menettelyyn sovelletaan 2 luvun 7 §:ää yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa ja kyseisen luvun 8 §:ää päätöksentekomenettelystä.

4 §. *Laitoksen purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen*. Pykälän *2 momenttiin* lisättäisiin kriisinratkaisudirektiivin 17 artiklan 3 kohdan täytäntöön panemiseksi laitoksen velvollisuus tehdä virastolle ehdotus kahden viikon kuluessa toimenpiteistä ja niiden aikataulusta sen varmistamiseksi, että laitos täyttää sille asetetun omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen ja luottolaitoslain 10 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun kokonaislisäpääomavaatimuksen. Tällainen ehdotus on tehtävä, jos laitos ei täytä kokonaislisäpääomavaatimusta yhdessä 8 luvun 7 a ja 7 b §:ssä säädettyjen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen kanssa, joka ilmaistaan 7 a §:n 2 momentin mukaisesti. Laitos voi tällaisessa tilanteessa täyttää kokonaislisäpääomavaatimuksen EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan a—c alakohdissa tarkoitetun omien varojen vähimmäismäärän lisäksi, mutta purkamismahdollisuuksien este voi edellä esitetystä syystä olla kuitenkin käsillä. Laitoksen on tehtävä ehdotus virastolle kahden viikon kuluessa myös silloin, jos olennainen purkamismahdollisuuksien este johtuu siitä, että laitos ei täytä tämän lain 8 luvun 7 a ja 7 b §:ssä säädettyjä tai EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a ja 494 artiklassa säädettyä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta. Laitoksen ehdottamien toimenpiteiden täytäntöönpanon aikataulussa on otettava huomioon viraston havaitseman esteen syyt.

Pykälän *4 momentin 9 ja 10 kohdassa* korjataan terminologia ja pykäläviittaukset vastaamaan kriisinratkaisudirektiivin 17 artiklan 5 kohdan i ja j alakohdan muutoksia sekä uusia säännöksiä vähimmäisvaatimuksesta. Säännöksen *11 kohta* säilyisi ennallaan, mutta virkkeen päättömerkki muutettaisiin uusien lisättävien kohtien johdosta.

Pykälän *4 momenttiin* lisättäisiin *uusi 12 kohta*, jolla pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 17 artiklan 5 kohdan ha alakohta. Virasto voisi vaatia laitokselta purkamisen tai toiminnan uudelleenjärjestämisen esteen poistamiseksi toimittamaan virastolle suunnitelman, jolla palautetaan omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen noudattaminen sekä tarvittaessa kokonaislisäpääomavaatimuksen noudattaminen. Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus tulisi ilmaista 8 luvun 7 a §:n 2 momentin mukaisesti prosenttiosuutena EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdan mukaisesta kokonaisriskin määrästä. Jos purkamismahdollisuuksien este on koskenut kokonaislisäpääomavaatimuksen noudattamista, virasto voisi velvoittaa laitoksen toimittamaan suunnitelman, jolla palautettaisiin kokonaislisäpääomavaatimuksen mukaisuus omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen lisäksi, jolloin vähimmäisvaatimus tulisi ilmaista 8 luvun 7 a §:n 2 momentin mukaisesti prosenttiosuutena EU:n vakavaraisuusasetuksen 429 ja 429 a artiklan mukaisesta vastuiden kokonaismäärästä.

Pykälän *4 momenttiin* lisättäisiin *uusi 13 kohta*, jolla pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 17 artiklan 5 kohdan ja alakohta. Virasto voisi vaatia laitokselta purkamisen tai toiminnan uudelleenjärjestämisen esteen poistamiseksi tiettyjen rahoitusvälineiden maturiteettiprofiilien

muuttamista. Muuttamisella tulisi varmistaa laitokselle asetetun omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen jatkuva noudattaminen. Muuttaminen voisi koskea omiin varoihin luettavia rahoitusvälineitä. Tällöin Finanssivalvonnan on ensin annettava suostumus maturiteettiprofiilin muuttamiselle. Muuttaminen voisi koskea myös 8 luvun 7 g §:ssä ja 7 e §:n 4 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja hyväksyttäviä velkoja.

5 §. *Purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen konsernissa*. Pykälän *1 ja 2 momenttiin* tehdään kriisinratkaisudirektiivin 18 artiklan 1 ja 2 kohdan täytäntöön panemiseksi muutokset terminologiaan. Voimassaolevassa laissa mainitun konsernin sijaan kyseisissä momenteissa säädettäisiin 1 luvun 3 §:n 32 ja 33 kohdassa määritellyistä kriisinratkaisun kohteena olevista yhteisöistä ja konserneista. Se mitä säännöksessä todetaan tytäryrityksistä, sovelletaan myös 1 luvun 1 § :n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin yhtiöihin silloin kuin ne ovat kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tytäryrityksiä. Pykälän 2 momentti soveltuisi kriisinratkaisudirektiivin 18 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti myös tilanteisiin, joissa purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskeva este johtuu 4 §:n 3 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetusta tilanteesta. Pykälän *3 momentti* vastaisi voimassaolevaa 3 momenttia ja sillä pantaisiin täytäntöön direktiivin 18 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin poikkeuksesta 3 momentissa säädettyyn vaihtoehtoisten toimenpiteiden ehdottamisen määräaikaan. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 18 artiklan 3 kohdan toinen ja kolmas alakohta. Jos kertomuksessa yksilöidyt esteet purkamiselle ja toiminnan uudelleenjärjestämiselle johtuvat ryhmän 4 §:n 3 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetusta tilanteesta, konsernin emoyrityksen olisi ehdotettava toimenpiteitä ja aikataulu niiden täytäntöönpanolle kahden viikon kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut 2 momentissa tarkoitetun viraston kertomuksen. Ehdotuksilla tulisi varmistaa se, että laitos noudattaa sille asetettua omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta sekä tarvittaessa luottolaitoslain 10 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua kokonaislisäpääomavaatimusta. Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus tulisi ilmaista 8 luvun 7 a §:n 2 momentin mukaisesti prosenttiosuutena EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdan mukaisesta kokonaisriskin määrästä. Jos purkamista toiminnan uudelleenjärjestämistä koskeva este on koskenut kokonaislisäpääomavaatimuksen noudattamista, emoyrityksen tulisi ehdottaa toimenpiteitä, jolla palautettaisiin kokonaislisäpääomavaatimuksen täyttäminen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen lisäksi, jolloin vähimmäisvaatimus tulisi ilmaista 8 luvun 7 a §:n 2 momentin mukaisesti prosenttiosuutena EU:n vakavaraisuusasetuksen 429 ja 429 a artiklan mukaisesta vastuiden kokonaismäärästä. Ehdotettavien toimenpiteiden täytäntöönpanon aikataulussa olisi otettava huomioon viraston havaitseman esteen syyt. Viraston on ehdotuksen saatuaan arvioitava, riittävätkö konsernin emoyrityksen ehdottamat toimenpiteet tehokkaasti puuttumaan tai poistamaan viraston havaitseman 4 §:n 3 momentin 1 tai 2 kohdassa säädetyn esteen. Viraston olisi arviota tehdessään kuultava Finanssivalvontaa.

Pykälän *5 momentissa* säädettäisiin kriisinratkaisuviranomaisten yhteisen päätöksen tekemisestä. Jos emoyritys on esittänyt 3 tai 4 momentin mukaisesti vaihtoehtoisia toimenpiteitä, viraston olisi pyrittävä siihen, että kriisinratkaisukollegiossa tehdään yhteinen päätös olennaisten esteiden yksilöimisestä ja niiden poistamiseksi vaadittavista toimenpiteistä. Viraston olisi ilmoitettava emoyrityksen toimenpide-ehdotuksista Finanssivalvonnalle, Euroopan pankkiviranomaiselle ja tytäryhtiöiden kriisinratkaisuviranomaisille sekä merkittävien sivuliikkeiden kriisinratkaisuviranomaisille, jos se on olennaista sivuliikkeen kannalta. Toimenpiteistä päätettäessä olisi otettava huomioon niiden mahdollinen vaikutus kaikissa niissä ETA-valtioissa, joissa konserni harjoittaa toimintaa ja kuultava momentissa mainittuja asiaankuuluvia viranomaisia. Viraston olisi annettava yhteispäätös kirjallisesti tiedoksi konsernin emoyritykselle.

Jos emoyritys on esittänyt 3 momentin mukaisesti vaihtoehtoisia toimenpiteitä, viraston on pyrittävä siihen, että yhteinen päätös tehdään kriisinratkaisukollegiossa neljän kuukauden kuluessa siitä, kun emoyritys on toimittanut 3 momentissa tarkoitetut vaihtoehtoiset toimenpide-ehdotukset. Jos emoyritys ei ole esittänyt vaihtoehtoisia toimenpiteitä, yhteinen päätös tulisi tehdä kuukauden kuluessa siitä, kun emoyrityksen 3 momentin mukainen määräaika vaihtoehtoisten toimenpiteiden esittämiselle on päättynyt.

Jos purkamista ja toiminnan uudelleen järjestämistä koskeva este on johtunut 4 §:n 3 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetusta tilanteesta, yhteinen päätös kriisinratkaisukollegiossa tulisi tehdä kahden viikon kuluessa siitä, kun konsernin emoyritys on 4 momentin mukaisesti toimittanut toimenpide-ehdotuksensa.

Euroopan pankkiviranomainen voi kriisinratkaisuviranomaisen pyynnöstä auttaa heitä saamaan aikaan yhteisen päätöksen Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 31 artiklan toisen kohdan c alakohdan mukaisesti.

Jos yhteistä päätöstä ei olisi tehty 5 momentissa tarkoitetussa määräajassa, viraston olisi *6 momentin* mukaan tehtävä päätös konsernin tasolla toteutettavista toimenpiteistä. Viraston päätöksessä olisi kuitenkin otettava huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten ilmaisemat kannat ja varaumat. Viraston olisi annettava päätös tiedoksi konsernin emoyritykselle.

Pykälän *7 ja 8 momentissa* säädettäisiin pääosin voimassaolevaa 6 ja 7 momenttia vastaavasti viraston päätöksen lykkäämisestä tilanteessa, jossa toinen kriisinratkaisuviranomainen on saattanut asian EBA:n ratkaistavaksi sekä määräajoista EBA:n päätöksenteolle. Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika olisi tapauksesta riippuen 5 momentin mukaisesti joko neljä kuukautta, kuukausi tai kaksi viikkoa.

Pykälän *9 momentissa* todettaisiin, että 6—8 momentissa säädettyä sovellettaisiin virastoon myös silloin, kun se on kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön toimivaltainen kriisinratkaisuviranomainen. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 18 artiklan 6 a kohta. Ryhmän emoyrityksen sijaan viraston päätös annettaisiin tiedoksi kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle.

6 §. *Konsernin purkamisen ja uudelleenjärjestämisen esteiden poistaminen tilanteessa, jossa konsernin kriisinratkaisun suunnittelu kuuluu toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen tehtäviin*. Pykälän *2 ja 4 momenttiin* korjattaisiin määräaikoja koskeva viittaus kriisinratkaisudirektiivin 18 artiklan 7 kohdan täytäntöön panemiseksi. Lisäksi 2 momenttiin lisättäisiin maininta kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kriisinratkaisuviranomaisesta, jolle viraston olisi myös toimitettava sen tytäryritystä koskeva päätös tiedoksi.

4 luku **Laitoksen asettaminen kriisihallintoon**

2 §. *Päätös laitoksen asettamisesta kriisihallintoon*. Pykälän *1 momentin johdantokappaleeseen* lisätään viittaus tämän luvun 1 §:n 5 momenttiin. Viraston on päätettävä kriisihallintoon asettamisesta myös silloin, kun se saa Finanssivalvonnalta 1 §:n 5 momentin mukaisen ilmoituksen sen arviosta kriisihallintoon asettamista koskevien edellytysten täyttymisestä.

5 §. *Ryhmään kuuluvan yrityksen ja kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän ja sen jäsenluottolaitoksen asettaminen kriisihallintoon*. Pykälään lisättäisiin *uusi 3 momentti*, jolla pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 32 a artikla. Lisätyn säännöksen johdosta pykälän *otsikko* muutettaisiin. Virasto voisi asettaa kriisihallintoon kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvan keskusyhteisön ja sen jäsenluottolaitokset, jos tämä ryhmä kokonaisuutena täyttäisi

yleiset kriisihallintoon asettamisen edellytykset. Arvio yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten kykenemättömyydestä tai todennäköisestä kykenemättömyydestä jatkaa toimintaansa samoin kuin muiden kriisinratkaisun edellytysten täyttyminen tehtäisiin siten yhteisesti yhteenliittymän tasolla, eikä arviota tehdä erikseen yksittäisten laitosten osalta.

Pykälään lisättäisiin *uusi 4 momentti*, jolla pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 33 artiklan 4 kohdan muutokset. Vaikka kriisinratkaisulain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa on säädetty laitoksia koskevan sääntelyn soveltumisesta myös emoyrityksenä toimiviin rahoitusalan holdingyhtiöihin, rahoitusalan sekaholdingyhtiöihin ja monialan holdingyhtiöihin, on näiden yhtiöiden osalta tarpeen säätää tässä yhteydessä erikseen, sillä direktiivin säännös koskee vain niitä eikä kaikkia laitoksia. Säännöksen mukaan virasto voisi asettaa kriisihallintoon rahoitusalan holdingyhtiöt, rahoitusalan sekaholdingyhtiöt ja monialan holdingyhtiöt tai emoyrityksenä toimivat vastaavat yhtiöt, jos säännöksessä luetellut 1—4 edellytykset täyttyisivät. Ensiksi edellytetään, että yhtiö on kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö. Lisäksi yhtiön yhden tai useamman tytäryrityksen tulisi täyttää kriisihallintoon asettamista koskevat 1 §:n 1 momentin edellytykset. Yhtiön tytäryrityksen tulisi myös olla laitos, mutta ei kriisihallinnon kohteena oleva yhteisö. Yhtiön tytäryrityksen kaatumisen tulisi luoda riski koko kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän kannalta. Lisäksi edellytetään, että joko yhtiön tytäryrityksen tai koko kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän kriisinratkaisu edellyttää yhtiöön kohdistuvia kriisinratkaisutoimenpiteitä.

5 luku **Varojen ja velkojen arvostaminen**

1 §. *Arvonmääritys*. Pykälän *1 momenttiin* lisättäisiin maininta 6 luvussa tarkoitetuista muista tase-eristä, joita voidaan myös alentaa osakkeiden ja osuuksien lisäksi.

3 §. *Arvonmäärityksen tarkoitus*. Pykälän *1 momentin 1 ja 3 kohtaan* sekä *2 momenttiin* lisättäisiin maininnat muiden tase-erien ja hyväksyttävien velkojen arvon alentamisesta. Hyväksyttävien velkojen osalta muutoksella pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 36 artiklan 4 ja 5 kohdan muutokset. Pykälän *1 momentin 2 ja 4—7 kohdat* säilyisivät ennallaan.

7 §. *Väliaikainen arvonmääritys*. Pykälän *1 ja 4 momenttiin* lisättäisiin maininnat muiden tase-erien ja hyväksyttävien velkojen arvon alentamisesta. Hyväksyttävien velkojen osalta muutoksella pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 36 artiklan 12 kohdan muutos.

12 §. *Osakkeen- tai osuudenomistajien ja velkojien kohtelun arviointi*. Pykälän *1 momenttiin* lisättäisiin maininta viraston velvollisuudesta toimittaa arviointi myös 6 luvussa säädetyn osakkeiden ja osuuksien arvon alentamisen jälkeen. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 59 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta. Jos arvioinnin perusteella päädyttäisiin siihen, että osakkeen- tai osuudenomistajat ja velkojat olisivat arvon alentamista koskevan päätöksen perusteella saaneet huonomman korvauksen kuin siinä tilanteessa, että laitos olisi sen sijaan asetettu konkurssiin tai selvitystilaan, tälle on suoritettava korvaus lain 13 luvun 2 §:n mukaisesti.

Pykälän *2 momentti* säilyisi ennallaan.

6 luku **Osakkeiden, osuuksien ja eräiden muiden tase-erien arvon alentaminen ja muuntaminen sekä osakkeiden ja osuuksien mitätöiminen**

1 §. *Velvollisuus alentaa omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa sekä alentaa ja muuntaa eräitä muita tase-eriä*. Pykälän *1 momentissa* täsmennettäisiin, että velkainstrumentteja voitaisiin muuntaa omaan pääomaan luettavien rahoitusvälineiden sijaan ydinpääomaan lu-

ettaviksi rahoitusvälineiksi. Lisäksi momenttiin tehtäisiin tarkennus viraston oikeudesta määrätä laitos tai sen emoyritys laskemaan liikkeeseen uusia osakkeita tai osuuksia, jotka annetaan ydinpääomainstrumenteiksi muunnettujen ensisijaisen lisäpääoman, toissijaisen pääoman ja luottolaitoslain 1 luvun 4 a § 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen instrumenttien haltijoille. Tällä pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 60 artiklan 3 kohta.

Pykälän *5 momenttiin* erilaisten erien etusijajärjestyksestä lisättäisiin kriisinratkaisudirektiivin 60 artiklan 1 kohdan d alakohdan ja 2 kohdan täytäntöön panemiseksi hyväksyttävät velat.

Pykälän *9 momenttiin* lisättäisiin viraston mahdollisuus muuttaa osuuskuntamuotoinen luottolaitos osakeyhtiöksi osuuskuntalain 3 §:n mukaisesti.

Lisäksi pykälään lisättäisiin *uusi 11 momentti*, jolla pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 59 artiklan 1 a kohdan ensimmäinen alakohta ja 2 kohdan muutos. Viraston olisi viivytyksettä laitoksen kriisihallintoon asettamisen ja arvonmäärityksen jälkeen päätettävä lisäksi hyväksyttävien velkojen alentamisesta ja muuntamisesta omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi. Hyväksyttävien velkojen arvon alentaminen tai muuntaminen kriisihallinnossa tai erillään kriisinhallintoon asettamisesta koskisi ainoastaan velkoja, jotka täyttäisivät 8 luvun 7 e §:n 4 momentin 4—11 kohdassa veloille säädetyt edellytykset. Tällöin ei kuitenkaan sovellettaisi EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 c artiklan 1 kohdassa säädettyä velkojen jäljellä olevaa maturiteettia koskevaa edellytystä.

2 §. *Muiden viranomaisten kuuleminen*. Pykälän *1 momenttiin* lisättäisiin kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kriisinratkaisuviranomaisen kuulemisesta sekä arvonalentamista ja muuntamista koskevasta päätöksestä ilmoittamisesta vuorokauden kuluessa Finanssivalvonnan ja ETA-valtion valvontaviranomaisen ja sen kriisinratkaisuviranomaisen lisäksi kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvan yhteisön kriisinratkaisuviranomaiselle. Muutoksilla pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 62 artiklan 1 kohdan muutokset.

3 §. *Oman pääoman alentaminen ja eräiden muiden tase-erien alentaminen ja muuntaminen ryhmään kuuluvassa yrityksessä*. Pykälän *1 momenttiin* lisättäisiin *uusi 4 kohta*, jolla pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 61 artiklan 3 kohta. Virasto olisi toimivaltainen päättämään 1 §:n mukaisista toimista niissä tilanteissa, joissa omien pääomien erät ja hyväksyttävät velat sisällytettäisiin tytäryritykselle 8 luvun 7 e §:n perusteella asetettuun vähimmäisvaatimukseen. Edellytyksenä viraston toimivallalle olisi, että tytäryritys olisi rekisteröity Suomeen

Pykälään lisättäisiin *uusi 3 momentti*, jolla pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 59 artiklan 1 kohdan toinen alakohta. Jos kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö olisi ostanut hyväksyttävät velat, pääomaan luettavat erät tai muut tase-erät muiden kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvien yhteisöjen välityksellä, viraston tulisi päättää 1 §:n 1 momentissa säädetyistä toimenpiteistä sekä emoyritykselle että tälle kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle. Tappiot olisi tällöin siirrettävä kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle vahvistamaan sen pääomapohjaa.

7 §. *Arvon alentamisen ja muuntamisen huomioiminen kriisinratkaisurahaston käytössä*. Lukuun lisätään *uusi 7 §,* jolla pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 59 artiklan 1b kohta. Yhteisön 1 §:n mukainen arvon alennus, muuntaminen tai mitätöiminen on huomioitava, kun lasketaan, täyttyvätkö 8 luvun 6 §:n 4 momentin 1 kohdan ja 6 momentin 1 kohdassa säädettyjen velkojen nimellisarvon alentamista ja muuntamista koskevat 8 ja 20 prosentin vähimmäismäärät. Säännös soveltuu tilanteeseen, jossa kriisinratkaisuvälineitä sovelletaan kriisinratkaisun kohteena oleviin yhteisöihin sekä poikkeuksellisissa olosuhteissa kriisinratkaisusuunnitelmasta poiketen muihin kuin sen kohteena oleviin yhteisöihin. Kriisinratkaisusuunnitelmasta voidaan

poiketa direktiivin 87 artiklan j kohdan mukaisesti silloin, kun kriisinratkaisutavoitteet saavutettaisiin tehokkaammin muilla kuin suunnitelman mukaisilla toimenpiteillä.

7 luku **Kriisinratkaisuvälineitä koskevat yleiset periaatteet**

2 §. *Kriisinratkaisuvälineet*. Pykälän *1 momentin 1 kohtaa* korjattaisiin siten, että velkoja voitaisiin muuntaa omaan pääomaan kuuluvien rahoitusvälineiden sijaan ydinpääomaan kuuluviksi rahoitusvälineiksi.

Pykälän *3 momenttia* muutetaan, jotta siinä säännelty viraston saamisen maksunsaantijärjestys olisi yhdenmukaisempi luottolaitoslain 1 luvun 4 a §:n kanssa. Muutoksen johdosta viraston korvausten etusijajärjestys olisi luottolaitoslain 1 luvun 4 a §:n 1 ja 2 kohtia huonompi, kun se voimassa olevan säännöksen mukaan olisi näiden välissä. Säännöksestä poistetaan samalla viittaus laitoksen tai yhtiön purkautumiseen eli selvitystilaan, sillä selvitystilassa veloilla ei ole etuoikeusjärjestystä, vaan selvitystilan tarkoituksena on korvata kaikki yhtiön velat. Viraston kriisinratkaisuvälineiden käyttämisestä syntyneet kustannukset voidaan korvata selvitystilassa, kuten muutkin velat.

6 §. *Omistajavalvontaa koskevien säännösten soveltaminen*. Pykälän *1 ja 3 momenttiin* lisättäisiin viittaus 6 lukuun. Omistajavalvontaa koskevia säännöksiä sovelletaan myös silloin, kun osakkeiden tai osuuksien luovutus perustuu 6 luvun mukaiseen rahoitusvälineiden muuntamiseen osakkeiksi tai osuuksiksi. Pykälän *2 momentti* säilyisi ennallaan.

Pykälän *3 momenttia* muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin maininnat EKP:n päätöksistä. Neuvoston luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille koskevan asetuksen (1024/2013) 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan EKP:n yksinomaiseen toimivaltaan kuuluu luottolaitoksista olevien määräosuuksien hankintaa ja luovutusta koskevien ilmoitusten arvioiminen, paitsi kriisinratkaisun yhteydessä, jolloin toimivalta on Finanssivalvonnalla. EKP:n tilalle säännökseen muutettaisiin Finanssivalvonta.

8 Luku **Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi**

1 §. *Oikeus alentaa velkojen nimellisarvoa ja muuntaa velkoja ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi*. Pykälän *otsikko* ja *1 momentti* korjattaisiin siten, että velkoja voitaisiin muuntaa omaan pääomaan kuuluvien rahoitusvälineiden sijaan ydinpääomaan kuuluviksi rahoitusvälineiksi.

3 §. *Velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen täytäntöönpano*. Pykälän *1 momenttia ja 5 momentin johdantokappaletta* korjattaisiin siten, että velkoja voitaisiin muuntaa omaan pääomaan kuuluvien rahoitusvälineiden sijaan ydinpääomaan kuuluviksi rahoitusvälineiksi.

Lisäksi pykälän 1 momenttiin lisättäisiin maininta siitä, että velkojen nimellisarvon alentamisessa tai muuntamisessa on lisäksi huomioitava mahdolliset virastolain 4 luvun 8 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetyt vakausmaksuilla rahoitetut rahoitusosuudet. Pykälän *3 momenttiin* lisättäisiin, että muuntaminen tulisi tehdä määrään, joka turvaisi markkinoiden luottamuksen laitoksen toiminnan jatkumiseen vuodeksi. Lisäyksillä täydennettäisiin direktiivin 46 artiklan 2 kohdan ensimmäisen kohdan täytäntöönpanoa.

4 §. *Velat, joiden nimellisarvoa ei voi alentaa*. Pykälän *1 momentin 3 kohtaa* täsmennettäisiin direktiivin 44 artiklan 2 kohdan i alakohdan täsmällisemmäksi täytäntöön panemiseksi. Lain 8

lukua ei sovellettaisi pääsääntöisesti työsuhteeseen perustuviin velkoihin. Sitä voitaisiin soveltaa kuitenkin luottolaitoslain 8 luvun 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettuihin työsuhteeseen liittyviin muuttuviin palkkioihin, jos niistä on sovittu muualla kuin työehtosopimuksessa.

Lisäksi pykälään lisättäisiin *uusi 2 momentti* sekä *1 momenttiin uusi 8 kohta*, joilla pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 44 artiklan 2 kohdan h alakohta. Sellaisten velkojen arvoa ei voisi alentaa 8 luvun mukaisesti, jotka on annettu samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvalle yhteisölle, joka ei kuitenkaan ole kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö. Tämä koskisi kaikkia kyseisiä velkoja niiden maturiteetista riippumatta. Säännöstä ei kuitenkaan sovellettaisi, jos 2 momentin mukaisesti velan maksunsaantijärjestys konkurssissa olisi maksunsaantijärjestyslain 2 §:ssä tarkoitettua huonompi eli se olisi tavallisia vakuudettomia velkoja huonommassa asemassa. Säännöstä sovellettaessa viraston olisi, jos se on tytäryrityksen toimivaltainen kriisinratkaisuviranomainen, arvioitava, onko tämän luvun 7 e §:n 4 momentin mukainen määrä riittävä kriisinratkaisusuunnitelman täytäntöönpanon tukemiseen.

6 §. *Poikkeuksen alaisen määrän kattaminen kriisinratkaisurahastosta*. Pykälän *4 momenttia* täsmennettäisiin vastaamaan tarkemmin kriisinratkaisudirektiivin 44 artiklan 5 kohdan käsitteistöä. Momentissa käytetty ilmaisu taseen loppusummasta muutettaisiin velkojen ja omien varojen kokonaismääräksi.

7 §. *Omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimus*. Pykälä muutettaisiin kokonaisuudessaan ja sillä pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 ja 45 a artikla, 45 b artiklan 9 kohta ja 45 c artiklan 2 kohta. Pykälässä säädettäisiin laitoksen velvollisuudesta täyttää jatkuvasti viraston sille asettama omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus ja tämän vähimmäisvaatimuksen asettamisessa huomioon otettavista seikoista.

Pykälän *1 momentin* mukaan laitoksella on oltava jatkuvasti viraston määrittämä määrä omia varoja tai hyväksyttäviä velkoja. Määrä laskettaisiin pääsääntöisesti 7 a §:n 1 momentin mukaisesti sisältäen kokonaisriskiin ja vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävän vastuiden kokonaismäärään pohjautuvat vaatimusten osuudet. Suurimpien luottolaitosten vähimmäisvaatimus tulisi olla 7 d §:n 1 momentin mukaisesti 13,5 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 5 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävästä kokonaismäärästä. Ennen vähimmäisvaatimuksen asettamista viraston olisi kuultava Finanssivalvontaa.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin, että vähimmäisvaatimuksen tulisi olla riittävä kattamaan laitoksen odotettavat tappiot täysimääräisesti sekä varmistamaan, että kriisinratkaisun kohteena olevalla yhteisöllä tai sen tytäryrityksellä on riittävästi pääomaa toimiluvan mukaisen toiminnan harjoittamiseen. Pääomapohjan vahvistamiseen tarkoitetulta määrältä voidaan edellyttää, että se on enintään vuodeksi riittävä varmistamaan toiminnan harjoittamisen. Laitoksella voi olla toki tätä enemmänkin pääomapohjan vahvistamiseen liittyviä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja, mutta viraston harkintavaltaa arvioinnissa rajaisi vuoden määräaika.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin poikkeuksesta 2 momentissa säädettyyn vähimmäisvaatimukseen. Jos laitos asetettaisiin kriisinratkaisusuunnitelman mukaan selvitystilaan tai konkurssiin, virasto voisi asettaa vähimmäisvaatimuksen 2 momentissa säädettyä pienemmäksi, kuitenkin enintään tappioiden täysimääräiseen kattamiseen tarvittavan määrän suuruiseksi, jos virasto arvioisi poikkeamisen perustelluksi.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin vähimmäisvaatimuksen asettamisessa huomioitavista seikoista. Pykälän *5 momentissa* säädettäisiin tarkemmin 4 momentin 9 kohdassa säädetyn arvonalentamisen tai muuntamisen ulkopuolelle rajattujen velkojen määrän merkittävyyden arvioi-

misesta. Jos soveltamisalan ulkopuolelle rajattujen velkojen määrä ei ylitä viittä prosenttia kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön omien varojen ja hyväksyttävien velkojen määrästä, määrää ei olisi pidettävä merkittävänä. Jos viiden prosentin raja ylittyisi, kriisinratkaisuviranomaisten olisi arvioitava näiden velkojen merkittävyyttä.

Kiinnitysluottopankin ei *6 momentin* mukaan tarvitse täyttää vähimmäisvaatimusta, jos kriisinratkaisusuunnitelman mukaan se asetettaisiin selvitystilaan tai konkurssiin. Jos kiinnitysluottopankki on osa kriisinratkaisun kohteena olevaa ryhmää, joka on velvollinen noudattamaan vähimmäisvaatimusta konsolidoidulla tasolla, kiinnitysluottopankkia ei otettaisi huomioon laskettaessa tällaista 7 a §:n 4 momentissa tarkoitettua konsolidoitua vähimmäisvaatimusta.

7 a §. *Vähimmäisvaatimuksen määrittäminen*. Lukuun lisättäisiin *uusi pykälä*, jossa säädettäisiin omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen määrästä ja jolla pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 b artiklan 9 kohdan ensimmäinen alakohta, 45 c artiklan 3, 4, 7—10 kohta, 45 e artikla sekä osin 45 f artiklan 1 kohdan neljäs alakohta. Pykälää sovellettaessa pääomavaatimusten tulkinnassa on huomioitava muun muassa EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 osan I osaston 1, 2 ja 4 luvussa säädetyt siirtymäsäännökset.

Pykälän *1 momentin* mukaan vähimmäisvaatimus muodostuu kokonaisriskiin pohjautuvasta vaatimuksesta sekä vähimmäisomavaraisuusaseteen laskennassa käytettävästä vastuiden kokonaismäärään perustuvasta vaatimuksesta. Molemmat vaatimukset koostuvat eri tavoin laskettavista katettavien tappioiden määrän sekä pääomapohjan vahvistamiseen tarvittavan määrän summasta. Pykälän *2 momentin* mukaan kokonaisriskiin pohjautuva vaatimus sekä vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävä vastuiden kokonaismäärään perustuva vaatimus on ilmoitettava prosenttiosuuksina kokonaisriskin määrästä ja vastuiden kokonaismäärästä.

Pykälän *3 momentissa* säädetään 6 §:n 4 ja 6 momentissa säädettyjen velkojen arvonalentamisen huomioimisesta vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävän vastuiden kokonaismäärään pohjautuvan vaatimuksen laskemisessa.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin vähimmäisvaatimuksen täyttämisestä ryhmän tasolla. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön 45 e artikla ja osin 45 f artiklan 1 kohdan neljäs alakohta. Kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen olisi täytettävä vaatimukset konsolidoidulla tasolla. Virasto päättäisi, mille kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluville yhteisöille asetettaisiin vähimmäisvaatimus sen varmistamiseksi, että koko ryhmä noudattaisi vaatimusta ryhmän tasolla. Virasto päättäisi myös, miten niiden tulisi kriisinratkaisusuunnitelman mukaisesti täyttää vaatimus. Jos virasto päätyisi harkinnassaan, että jollekin kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle ei asetettaisi vaatimusta konsolidoidulla tasolla, yhteisön tulisi täyttää 1 momentissa säädetty vähimmäisvaatimus yksittäisenä laitoksena. Euroopan pankkiviranomainen laatii komissiolle luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa täsmennetään kriisinratkaisuviranomaisten käyttämät menetelmät, kun ne arvioivat vaatimuksia konsolidoidulla tasolla. Komissio hyväksyy standardit Euroopan valvontaviranomaisesta annetun asetuksen (EU) 1093/2010 10—14 artiklan mukaisesti.

Pykälän *5 momentissa* säädettäisiin vähimmäisvaatimuksen täyttämisestä tilanteessa, jossa hyväksyttävät velat tai osa niistä jätettäisiin arvon alentamisen ulkopuolelle 8 luvun 5 §:n 2 momentin mukaisesti. Jos virasto arvioisi, että hyväksyttävien velkojen arvoa ei todennäköisesti alennettaisi 5 §:n 2 momentissa säädetyistä syistä tai jos hyväksyttävät velat saatettaisiin siirtää täysimääräisesti, laitoksen tulisi täyttää vähimmäisvaatimus omilla varoilla tai muilla hyväksyttävillä veloilla, jotka riittävät arvon alentamisen ulkopuolelle jätettyjen velkojen kattamiseen sekä varmistamaan 7 §:n 2 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymisen.

Pykälän *6 momentissa* säädettäisiin pääomapohjan vahvistamista koskevan määrän laskennassa huomioitavista seikoista.

Pykälän *7 momentissa* säädettäisiin kokonaisriskiin pohjautuvaan vaatimukseen kuuluvan pääomapohjan vahvistamiseen tarkoitetun määrän korottamisesta. Korotetun määrän tulisi pääsääntöisesti vastata luottolaitoslain 10 luvun 3 §:n 2 momentissa säädettyä kokonaislisäpääomavaatimusta, josta on vähennetty kyseisen pykälän 3 momentissa säädetty kiinteä lisäpääomavaatimus. Tämän määrän pääsääntöisesti katsotaan riittävän takaaman markkinoiden riittävän luottamuksen laitokseen kriisinratkaisun jälkeen. Määrä voitaisiin kuitenkin asettaa tätä alemmaksi, jos virasto katsoisi, että pienempi määrä riittäisi säilyttämään markkinoiden luottamuksen ja varmistamaan laitoksen kriittisten toimintojen jatkumisen ja rahoituksen hankkimisen kriisinratkaisun jälkeen. Vastaavasti määrä voitaisiin asettaa suuremmaksi, jos korkeampi määrä olisi tarpeen säilyttämään markkinoiden luottamuksen ja varmistamaan laitoksen kriittisten toimintojen jatkumisen ja rahoituksen hankkimisen kriisinratkaisun jälkeen. Viraston olisi arviossaan huomioitava enintään vuoden osalta, että edellä mainitut tarkoitukset toteutuvat. Rahoituksen hankkimisen arvioinnissa on huomioitava, pystyykö laitos hankkimaan muuta kuin poikkeuksellista julkista rahoitustukea.

Pykälän *8 momentissa* säädettäisiin vähimmäisvaatimuksen tarkistamisesta harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen muutoksen voimaan tulon johdosta.

7 b §. *Vähimmäisvaatimus maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäville luottolaitoksille, olennaisille tytäryrityksille ja muille suurille laitoksille*. Lukuun lisättäisiin *uusi pykälä*, jossa säädettäisiin omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen asettamisesta suurimmille laitoksille. Pykälällä pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 b artiklan 4, 7 ja 8 kohta sekä 45 d artikla.

Pykälän *1—3 momentissa* säädetään suurille laitoksille asetettavista vähimmäis- ja lisävaatimuksista. Pykälän *1 momentin* mukaan maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen tai siihen kuuluvan laitoksen, joka ei itse ole maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä, vähimmäisvaatimus muodostuisi EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a artiklan mukaisesta vaatimuksista sekä viraston asettamasta 2 momentin mukaisesta lisävaatimuksesta. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen tytäryrityksen, joka olisi sijoittunut ETA-valtioiden ulkopuolelle, vähimmäisvaatimus muodostuisi EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 b artiklasta sekä viraston 2 momentin mukaisesti asettamista lisävaatimuksista, jotka on täytettävä 7 e §:n ja 14 luvun 6 §:n 5 momentin edellytykset täyttävillä omilla varoilla ja veloilla. EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisiin vaatimuksiin sovelletaan lisäksi kyseisen asetuksen 494 artiklassa säädettyjä siirtymäsäännöksiä.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin, että virasto voisi asettaa lisävaatimuksen 1 momentissa säädetyille laitoksille ainoastaan 7 a §:ssä ja 7 §:n 2 ja 4 momentissa säädettyjen edellytysten täyttämisen varmistamiseksi. Lisäksi edellytettäisiin, ettei 1 momentin mukainen vaatimus riittäisi täyttämään näitä edellytyksiä.

Pykälän *3 momentin* mukaan viraston on laskettava lisävaatimus jokaiselle kriisinratkaisun kohteena olevalla yhteisölle sekä ETA-valtioon sijoittuneelle emoyritykselle, jos kriisinratkaisun kohteena on useampi samaan maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävään luottolaitokseen kuuluva kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö. Viraston on laskettava lisävaatimus emoyritykselle, kuin se olisi maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen ainoa kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö.

Pykälän *4 momentissa* säädetään vähimmäisvaatimusta täydentävästä vaatimuksesta, niin sanotusta subordinaatiovaatimuksesta, joka maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen sekä kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön, johon sovelletaan 7 d §:n 1 tai 3 momenttia, tulisi täyttää. Tämän täydentävän vaatimuksen tulisi olla pääsääntöisesti vähintään 8 prosenttia, mutta virasto voisi asettaa tätä alhaisemmankin vaatimuksen, jos EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 b artiklan 3 kohdan edellytykset täyttyvät. Alemmankin vaatimuksen tulisi kuitenkin olla enemmän kuin annettavassa valtiovarainministeriön asetuksessa säädetyllä laskukaavalla saatu tulos. Pykälän *5 momentissa* säädettäisiin vähimmäisvaatimusta täydentävän vaatimuksen enimmäismäärästä 7 d §:n 1 momentissa säädettyjen kriisinratkaisun kohteena oleville yhteisöille ja *6 momentissa* sen arvioinnissa huomioitavista seikoista.

Pykälän *7 momentissa* säädettäisiin vähimmäisvaatimusta täydentävän vaatimuksen täyttämisestä kokonaisuudessaan omilla varoilla, etuoikeusasemaltaan huonommilla hyväksyttävillä rahoitusvälineillä tai 7 g §:n 4 momentissa säädetyillä veloilla säännöksessä säädettyjen edellytysten täyttyessä. Pykälän *8 momentissa* säädettäisiin rajoituksista 7 momentin soveltamiseen. Virasto voisi asettaa 7 momentin mukaisen vähimmäisvaatimusta täydentävän vaatimuksen enintään 30 prosentille maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävistä luottolaitoksista tai kriisinratkaisun kohteena olevista yhteisöistä, joihin sovelletaan 7 d §:n 1 tai 3 momenttia. Valtuus koskisi vain viraston toimivallassa olevia LSI-laitoksia ja sijoituspalveluyrityksiä, sillä EU:n kriisinratkaisuneuvosto määrittelisi suoraan sen toimivallassa olevien laitosten kuulumisen 30 prosentin ryhmään omalla päätöksellään käyttämällä vertailupohjana sen toimivallassa olevien laitosten joukkoa. Lisäksi edellytetään, että vähintään yksi momentin 1—3 kohdassa luetelluista edellytyksistä täyttyy, jotta virasto voisi soveltaa 7 momenttia.

7 c §. *Vähimmäisvaatimusta täydentävä vaatimus muille kriisinratkaisun kohteena oleville yhteisöille*. Lukuun lisättäisiin *uusi pykälä* vähimmäisvaatimusta täydentävästä vaatimuksesta muille kriisinratkaisun kohteena oleville yhteisöille kuin maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäville luottolaitoksille tai 7 d §:ssä säädettyjen kriisinratkaisun kohteena oleville yhteisöille. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 b artiklan 5 ja 6 kohta.

Pykälän *1 momentin* mukaan virasto voisi asettaa niin sanotun subordinaatiovaatimuksen, joka voisi olla enintään kahdeksan prosenttia velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä taikka 7 b §:n 7 momentin 2 kohtaa soveltamalla saatu määrä. Viraston voisi asettaa subordinaatiovaatimuksen, jos 7 g §:n 1—3 momentissa säädetyillä muilla kuin etuoikeudeltaan huonommilla veloilla olisi konkurssissa maksunsaantijärjestyksessä sama asema kuin jollain niistä veloista, joiden nimellisarvoa ei voi 4 tai 5 §:n mukaisesti alentaa. Lisäksi edellytettäisiin, että on riski, että sellaisten muiden kuin etuoikeudeltaan huonompien velkojen arvonalentaminen, joita ei ole rajattu arvonalentamisen soveltamisalan ulkopuolelle 4 §:ssä, aiheuttaa velkojille suurempia tappioita kuin niille aiheutuisi konkurssimenettelyssä. Kolmanneksi subordinaatiovaatimuksen asettamiseksi edellytetään, että omien varojen ja muiden etuoikeudeltaan huonompien velkojen määrä ei ylitä sellaista määrää, joka on tarpeen sen varmistamiseksi, ettei 2 kohdassa tarkoitetuille velkojille aiheudu suurempia tappioita kuin mitä niille olisi aiheutunut konkurssimenettelyssä.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin siitä, milloin viraston tulisi arvioida 1 momentin 2 kohdassa mainittua riskiä velkojien suuremmista tappioista konkurssimenettelyyn verrattuna. Viraston tulisi arvioida tätä riskiä etenkin, jos arvon alentamisen tai muuntamisen soveltamisalan ulkopuolelle 4 tai 5 §:n mukaisesti jäävien velkojen, jotka sisältävä hyväksyttäviä velkoja, määrä olisi yli kymmenen prosenttia kyseisen velkaluokan kokonaismäärästä.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön omien varojen huomioimisesta luottolaitoslain 10 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun kokonaislisäpääomavaatimuksen lisäksi vähimmäisvaatimusta täydentävän vaatimuksen eli subordinaatiovaatimuksen laskennassa.

7 d §. *Vähimmäisvaatimus kansallisesti suurille luottolaitoksille*. Lukuun lisättäisiin *uusi pykälä* vähimmäisvaatimuksen asettamisesta kriisinratkaisun kohteena oleville yhteisöille, joiden kokonaisvarat ovat yli 100 miljardia euroa (niin sanottu *top-tier*-pankki) tai joiden maksukyvyttömyys voisi aiheuttaa järjestelmäriskin (niin sanottu *fished-bank*). Säännöksellä pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 c artiklan 5 ja 6 kohta.

Sen lisäksi, että kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kokonaisvarojen tulee olla yli 100 miljardia euroa, *1 momentin* soveltaminen edellyttää, että yhteisö ei ole maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten vähimmäisvaatimuksesta säädetään 7 b §:ssä. Säännöksen 1 tai 3 momentissa tarkoitetun kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön vähimmäisvaatimuksen tulisi olla vähintään 13,5 prosenttia yhteisön kokonaisriskin määrästä ja 5 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävästä vastuiden kokonaismäärästä. Yhteisöjen tulisi täyttää vähimmäisvaatimus omilla varoilla, etuoikeusasemaltaan huonommilla hyväksyttävillä rahoitusvälineillä tai 7g §:n 4 momentissa säädetyillä veloilla.

Pykälän *3 momentissa* säädetään 1 momentin soveltamisesta myös järjestelmäriskin todennäköisesti aiheuttaviin kriisinratkaisun kohteena oleviin yhteisöihin. Viraston olisi tällöin kuultava Finanssivalvontaa ennen kuin se päättää 1 momentin mukaisen vähimmäisvaatimuksen asettamisesta järjestelmäriskin todennäköisesti aiheuttavalle kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle. Vaikka virasto ei soveltaisi 3 momenttia vähimmäisvaatimuksen asettamisessa, se ei estä virastoa asettamasta yhteisölle vähimmäisvaatimusta täydentävää vaatimusta 7 c §:n mukaisesti.

7 e §. *Vähimmäisvaatimus tytäryrityksille*. Lukuun lisättäisiin *uusi säännös* tytäryrityksille asetettavasta vähimmäisvaatimuksesta. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 f artikla. Euroopan pankkiviranomainen laatii komissiolle luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa täsmennetään menetelmät, joilla pyritään varmistamaan kriisinratkaisusuunnitelman sujuva täytäntöönpano ja välttämään hyväksyttävien rahoitusvälineiden kaksinkertainen laskenta tässä pykälässä tarkoitettujen, kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön merkitsemien rahoitusvälineiden osalta. Komissio hyväksyy standardit Euroopan valvontaviranomaisesta annetun asetuksen (EU) 1093/2010 10—14 artiklan mukaisesti

Pykälän *1 momentin* mukaan kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tytäryrityksen sekä ETA-valtioiden ulkopuolelle sijoittuneen tytäryrityksen tulisi pääsääntöisesti täyttää vähimmäisvaatimus yksittäisenä laitoksena. Jos tytäryritys kuitenkin toimisi samalla myös ETA-valtiossa emoyrityksenä, tulisi sen täyttää vähimmäisvaatimus konsolidoidulla tasolla. Viraston on kuultava 7 §:n 1 momentin mukaisesti Finanssivalvontaa ennen vähimmäisvaatimuksen asettamista.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin poikkeuksesta 1 momentin soveltamiseen eli tytäryritykselle asetettavaan vähimmäisvaatimukseen silloin, kun säännöksen 1—7 kohdassa luetellut edellytykset täyttyvät. Tytäryrityksen vähimmäisvaatimus asetetaan *3 momentin* mukaan yhteistyössä muiden kriisinratkaisuviranomaisten kanssa siten kuin 10 §:ssä säädetään ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisten välisestä yhteistyöstä ja 14 luvussa ryhmäkriisinratkaisusta. Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin vähimmäisvaatimuksen täyttämiseen käytettävistä omista varoista ja veloista. Pykälän *5 momentissa* säädettäisiin mahdollisuudesta täyttää vähim-

mäisvaatimus kokonaan tai osittain kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön antamalla takauksella 1—8 kohdassa lueteltujen edellytysten täyttyessä. Virasto voisi *6 momentin* mukaan pyytää kriisinratkaisun kohteena olevaa yhteisöä toimittamaan riippumattoman oikeudellisen lausunnon tai osoittamaan muulla tavoin, ettei vakuuden siirrolle kriisinratkaisun kohteena olevalta yhteisöltä tytäryritykselle ole esteitä silloinkaan, kun yhteisöön kohdistuu kriisinratkaisutoimia.

Säännöksen *7 momentissa* todettaisiin, että se mitä 4 momentissa säädetään laitoksesta, sovellettaisiin myös keskusyhteisöön, 7 f §:n 2 momentissa tarkoitettuun jäsenluottolaitokseen ja 7 a §:n 4 momentissa tarkoitettuun kriisinratkaisun kohteena olevaan yhteisöön, jolle asetetaan vähimmäisvaatimus yksittäisenä laitoksena. Edellä 7 a §:n 4 momentin mukaisesti kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen tulisi täyttää pääsääntöisesti vaatimus konsolidoidulla tasolla, mutta jos viraston harkinnassa on päädytty siihen, ettei jollekin yhteisölle aseteta konsolidoidun tason vaatimusta, sen tulee täyttää vaatimus yksittäisenä laitoksena.

Jäsenluottolaitoksen ja mainitun kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tulisi täyttää niille mahdollisesti asetettu vähimmäisvaatimus 4 momentissa luetelluilla omilla varoilla tai veloilla. Lisäksi 4 momentin 8—11 kohdassa velkoja koskevissa edellytyksissä huomioitaisiin laitosten lisäksi keskusyhteisö, jäsenluottolaitos taikka kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö, jonka tulee täyttää vähimmäisvaatimus yksittäisenä laitoksena.

7 f §. *Talletuspankkien yhteenliittymiä koskeva poikkeus*. Lukuun lisättäisiin *uusi pykälä* yhteenliittymiä koskevasta poikkeuksesta 7 e §:ään. Pykälän *1 momentissa* säädetyin edellytyksin virasto voisi päättää olla soveltamatta 7 e §:ää kokonaan tai osittain keskusyhteisöön tai sen jäsenluottolaitokseen. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 g artikla. Jotta 7 e §:ää voitaisiin jättää soveltamatta, yhteenliittymälain 3 §:n 1—3 kohdan edellytysten tulisi täyttyä, eli keskusyhteisön tulee ohjata ja valvoa jäsenluottolaitoksiaan, yhteenliittymien omien varojen vähimmäismäärää ja maksuvalmiutta tulisi valvoa konsolidoidulla tasolla ja keskusyhteisön vastata jäsenluottolaitostensa veloista ja jäsenluottolaitokset olla velvollisia osallistumaan toisten jäsenten tukitoimiin ja tiettyjen velkojen maksuun. Lisäksi edellytetään, että keskusyhteisö ja laitos kuuluvat samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään ja jäsenluottolaitosten vähimmäisvaatimusta valvotaan kokonaisuutena niiden konsolidoitujen tilinpäätösten perusteella. Kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän tulee lisäksi täyttää 7 a §:n 4 momentissa säädetty vähimmäisvaatimus konsolidoidulla tasolla eikä keskusyhteisön ja sen jäsenluottolaitoksen väliselle omien varojen siirrolle tai velkojen takaisinmaksulle kriisinratkaisussa ole olemassa tai ennakoitavissa olevaa olennaista estettä.

Pykälän *2 momentin* mukaan pykälän poikkeusta ei sovellettaisi sellaiseen keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen, joka ei ole kriisinratkaisusuunnitelmassa määritelty kriisinratkaisun kohteena olevaksi yhteisöksi. Tällaisen jäsenluottolaitoksen tulisi siis pääsääntöisesti täyttää laitoskohtainen vähimmäisvaatimus. Tällaiselle jäsenluottolaitokselle olisi kuitenkin mahdollista myöntää poikkeus laitoskohtaisesta vaateesta yleisen 7 e §:n 2 momentin poikkeussäännöksen nojalla.

7 g §. *Vähimmäisvaatimukseen sisällytettävät hyväksyttävät velat*. Pykälässä säädettäisiin siitä, minkälaiset velat voidaan sisällyttää omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaan vähimmäisvaatimukseen. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 b artiklan 1—3 kohdat.

9 §. *Hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen valvonta*. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan uutta termistöä. Pykälän *1 momentti* säilyisi ennallaan.

Pykälän *2 momentti* muutettaisiin ja pykälään lisättäisiin *uusi 3 momentti*, joilla pantaisiin osin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 k artiklan 1 kohta. Jos laitos ei täyttäisi 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistettua omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta, virasto tai Finanssivalvonta voisivat ryhtyä 2 tai 3 momentissa lueteltuihin toimenpiteisiin. Näiden toimenpiteiden lisäksi 18 luvun 1 §:ään ja luottolaitoslain 11 luvun 5 a §:n 2 momenttiin lisättäisiin maininta vähimmäisvaatimusten alittamisesta. Viraston ja Finanssivalvonnan on kuultava toisiaan ennen toimenpiteisiin ryhtymistä sopivimman seuraamuksen valitsemiseksi.

10 §. *Yhteistyö muiden ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisten kanssa*. Pykälän *1 momentissa* säädetään viraston yhteistyövelvoitteesta muiden ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisten kanssa ja sillä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 h artiklan 1 kohta. Viraston on toimittava yhteistyössä konsernin, kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön sekä tytäryritysten kriisinratkaisusta vastaavien kriisinratkaisuviranomaisten kanssa. Kriisinratkaisuviranomaisten tulee yhteistyön perusteella saada aikaan päätös kriisinratkaisun kohteena oleville yhteisöille emoyrityksen konsolidoidulla tasolla sovellettavasta vähimmäisvaatimuksen määrästä. Lisäksi heidän tulee tehdä päätös vähimmäisvaatimuksen määrästä yksittäisellä tasolla kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvalle laitokselle, joka ei itse ole kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö. Päätöksessä tulee varmistaa tämän luvun 7 a §:n 4 momentin ja 7 e §:ssä esitettyjen vaatimusten täyttyminen. Päätös on hallintolain 45 §:n mukaisesti perusteltava ja viraston annettava tiedoksi se sen toimivallassa olevalle laitokselle tai kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle.

Pykälän *2 momentissa* säädetään poikkeusmahdollisuudesta 1 momenttiin ja sillä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 h artiklan 1 kohdan kolmas alakohta. Kriisinratkaisuviranomaiset voivat yhteisessä päätöksessä päättää, että jos kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö ei ole ostanut riittävästi 7 e §:n 4 momentissa säädettyjä rahoitusvälineitä, vähimmäisvaatimuksen täyttää osin tytäryritys. Tytäryrityksen tulisi tällöin täyttää vähimmäisvaatimus 7 e §:n 4 momentissa säädetyillä rahoitusvälineillä. Näiden rahoitusvälineiden ostajien tulee olla yhteisöjä, jotka eivät kuulu kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään. Kriisinratkaisuviranomaiset voivat tehdä päätöksen, jos se on kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kriisinratkaisustrategian mukaista.

Pykälän *3 momentissa* säädetään mahdollisuudesta tehdä päätös hyväksyttävien velkojen eristä tehtävistä vähennyksistä ja vähimmäisvaatimusten välisten erojen minimoimisesta. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 h artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja kolmas kohta. Säännös soveltuu tilanteisiin, joissa samaan maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävään luottolaitokseen kuuluu useampi kuin yksi kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö. Edellä 1 momentissa lueteltujen kriisinratkaisuviranomaisten on tällöin tarvittaessa ja jos se on laitoksen kriisinratkaisustrategian mukaista, tehtävä päätös hyväksyttävien velkojen eristä tehtävistä vähennyksistä EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 e artiklan mukaisesti. Lisäksi kriisinratkaisuviranomaiset voivat samalla päättää toimista, joilla minimoidaan ero 7 b §:n 3 momentin mukaisesti laskettujen, jokaiselle kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle ja ETA-valtioon sijoittuneelle emoyritykselle laskettujen vähimmäisvaatimuksien välillä. Vähimmäisvaatimuksien eroja arvioitaessa verrataan kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön 7 b §:n 3 momentin perusteella lasketun vähimmäisvaatimuksen ja EU:n vakavaraisuusasetuksen 12 a artiklan mukaisen vaatimuksen summaa sekä ETA-valtioon sijoittuneelle emoyrityksen 7 b §:n 3 momentin perusteella lasketun vähimmäisvaatimuksen ja kyseisen artiklan summaa. Vähennystä ja vähimmäisvaatimusten erojen vähentämistä koskevat päätökset voivat kohdistua yksittäisiin maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävään yhteisöihin tai ETA-val-

tioon sijoittuneeseen emoyritykseen. Kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön vähimmäisvaatimus ei kuitenkaan saa olla pienempi kuin ETA-valtioon sijoittuneen emoyrityksen vähimmäisvaatimus.

Pykälän *4 momentissa* säädetään 3 momentin soveltamistilanteista. Kriisinratkaisuviranomaiset voisivat päättää vähimmäisvaatimusten välisten erojen vähentämisestä tasoittaakseen jäsenvaltioiden välisiä eroja kokonaisriskien määrissä. Tällöin erojen vähentäminen tehtäisiin muuttamalla vähimmäisvaatimuksen tasoa. Päätöstä ei saisi tehdä kriisinratkaisun kohteena olevien konsernien välisistä vastuista johtuvien erojen poistamiseksi.

10 a §. *Kriisinratkaisuviranomaisten yhteistyötä täydentävät säännökset*. Pykälän *1 momentissa* säädetään kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön konsolidoidun tason vähimmäisvaatimuksen päättämisestä, jos kriisinratkaisuviranomaiset eivät saa tehtyä siitä yhteistä päätöstä. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 h artiklan 3 kohta, 4 kohdan ensimmäinen alakohta sekä 6 kohdan b alakohta. Viraston on tehtävä päätös 7 a §:n 4 momentin mukaisesta vähimmäisvaatimuksesta konsolidoidulla tasolla, jos kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö kuuluu sen toimivaltaan. Viraston on tehtävä päätös, jos 10 §:n 1 momentissa tarkoitetut kriisinratkaisuviranomaiset eivät ole tehneet kyseisessä säännöksessä tarkoitettua yhteistä päätöstä neljän kuukauden kuluessa. Viraston on otettava päätöksessään huomioon konsernitason kriisinratkaisuviranomaisen arviointi ja muiden kriisinratkaisuviranomaisten huomiot kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvista tytäryrityksistä. Säännöstä sovelletaan myös tilanteessa, jossa kriisinratkaisuviranomaiset eivät ole saaneet yhteistä päätöstä sekä kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön konsolidoidun tason vähimmäisvaatimuksesta että kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän tytäryrityksen vähimmäisvaatimuksesta.

Pykälän *2 momentissa* säädetään Euroopan pankkiviranomaisen käsittelyn huomioimisesta viraston päätöksen teossa ja sillä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 h artiklan 4 kohdan toinen ja kolmas alakohta. Viraston on lykättävä omaa 1 momentin mukaista päätöstään, jos jokin kriisinratkaisuviranomainen on saattanut 1 momentissa säädetyn neljän kuukauden aikana yhteistä päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti. Viraston on tällöin odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti. Euroopan pankkiviranomaisen on päätöksessään huomioitava konsernitason kriisinratkaisuviranomaisen arviointi ja muiden kriisinratkaisuviranomaisten huomiot kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvista tytäryrityksistä.

Pykälän *3 momentissa* säädetään kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän tytäryrityksen vähimmäisvaatimuksesta päättämisestä, jos kriisinratkaisuviranomaiset eivät saa tehtyä yhteistä päätöstä. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 h artiklan 3 kohta, 5 kohdan ensimmäinen alakohta sekä 6 kohdan a alakohta. Viraston on tehtävä päätös 7 e §:n mukaisesta vähimmäisvaatimuksesta yksittäisellä tasolla kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän tytäryritykselle, jos tytäryritys kuuluu sen toimivaltaan. Viraston on tehtävä päätös, jos 10 §:n 1 momentissa tarkoitetut kriisinratkaisuviranomaiset eivät ole tehneet kyseisessä säännöksessä tarkoitettua yhteistä päätöstä neljän kuukauden kuluessa. Viraston on otettava päätöksessään huomioon kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kriisinratkaisuviranomaisen sekä mahdollisen ryhmätason kriisinratkaisuviranomaisen huomiot. Säännöstä sovelletaan myös tilanteessa, jossa kriisinratkaisuviranomaiset eivät ole saaneet yhteistä päätöstä sekä kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön konsolidoidun tason vähimmäisvaatimuksesta että kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän tytäryrityksen vähimmäisvaatimuksesta.

Pykälän *4 momentissa* säädetään Euroopan pankkiviranomaisen käsittelyn huomioimisesta viraston 3 momentin mukaisessa päätöksenteossa. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 h artiklan 5 kohdan toinen ja viides kohta. Viraston on vastaavalla tavalla kuin 2 momentissa lykättävä omaa 3 momentin mukaista päätöstään, jos kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tai ryhmätason kriisinratkaisuviranomainen on saattanut 3 momentissa säädetyn neljän kuukauden aikana yhteistä päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi. Edellä mainitut kriisinratkaisuviranomaiset eivät kuitenkaan voi saattaa asiaa Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi, jos viraston asettama tytäryrityksen vähimmäisvaatimus on tämän luvun 7 a §:n 1 momentin mukainen ja poikkeaa enintään kahdella prosenttiyksiköllä kokonaisriskin määrästä, joka on laskettu EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdan mukaisesti 7 a §:n 4 momentista säädetystä vaatimuksesta.

Pykälän *5 momentissa* säädetään, että 1 ja 3 momentissa tarkoitettu neljän kuukauden määräaika katsotaan Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitetuksi sovitteluajaksi. Tämän neljän kuukauden määräajan päättymisen jälkeen asiaa ei voi enää saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi. Asiaa ei myöskään voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi, sen jälkeen, kun kriisinratkaisuviranomaiset ovat tehneet asiassa yhteisen päätöksen. Euroopan pankkiviranomaisen on ratkaistava asia kuukauden kuluessa. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään tässä ajassa, viraston on tehtävä 1 tai 3 momentissa tarkoitettu päätös vähimmäisvaatimuksesta. Kriisinratkaisuviranomaisten 10 §:n 1 momentissa säädetty yhteinen päätös sekä tässä pykälässä säädetyn nojalla viraston tekemät päätökset sitovat asianomaisia kriisinratkaisuviranomaisia.

Pykälän *6 momentissa* säädetään tässä pykälässä säädettyjen päätösten tarkistamisesta. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 h artiklan 7 kohdan toinen kohta ja 8 kohta. Viraston tulee tehdä tässä pykälässä säädetyt päätökset samanaikaisesti kriisinratkaisusuunnitelmien tai niiden päivittämisten kanssa. Viraston on arvioitava tämän pykälän perusteella antamiaan päätöksiä uudelleen vähintään kerran vuodessa. Viraston on lain 8 luvun 9 §:n 1 momentin mukaisesti valvottava vaatimusten täyttymistä yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa.

11 §. *Siirtymäjärjestelyt*. Voimassa oleva pykälä vähimmäisvaatimusta koskevasta poikkeuksesta ryhmässä kumottaisiin, sillä tytäryhtiöitä koskevista poikkeuksista säädettäisiin esitetyssä 7 e §:ssä. Uudessa pykälässä säädettäisiin vähimmäisvaatimuksen täyttämiselle asetettavista määräajoista ja siirtymäajoista. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 m artikla.

Pykälän *1 momentin* mukaan viraston tulisi asettaa laitokselle asianmukainen siirtymäkausi omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen tai sitä täydentävän vaatimuksen täyttämiseksi. Virasto voisi direktiivin 45 m artiklan 8 kohdan mukaisesti muuttaa tämän siirtymäajan kestoa. Siirtymäajan tulisi pääsääntöisesti kuitenkin päättyä viimeistään 1.1.2024 ja laitoksen tulisi siihen mennessä täyttää sille asetettu vähimmäisvaatimus ja mahdollinen 7 b §:n 4—8 momentin tai 7 c §:n perusteella asetettu vähimmäisvaatimusta täydentävä vaatimus. Virasto arvioisi sopivan siirtymäkauden pituuden ja siihen vaikuttaisi esimerkiksi laitoksen vähimmäisvaatimuksen tilanne siirtymäkauden pituudesta päätettäessä. Jos esimerkiksi vähimmäisvaatimus olisi jo täyttynyt, niin se voisi tulla täysimääräisesti voimaan jo ennen 1.1.2024. Virasto voisi asettaa laitokselle myös vähimmäisvaatimuksen ja täydentävän vaatimuksen välitavoitteen, joka laitoksen tulisi täyttää 1.1.2022. Välitavoitteella pyritään varmistamaan omien varojen ja hyväksyttävien velkojen johdonmukainen kasvaminen kohti täyttä vähimmäisvaatimusta. Asetettu välitavoite olisi laitosta sitova. Jos lopullisen siirtymäajan kestoa muutetaan, sillä on vaikutusta myös välitavoitteena täytettävän vähimmäisvaatimuksen tasoon, vaikkakin välitavoitteen määräaika olisi kaikissa tilanteissa 1.1.2022.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin poikkeuksesta siirtymäajan päättymisajankohtaan. Virasto voisi 1 momentista poiketen asettaa tarvittaessa siirtymäkauden päättymisajankohdaksi myöhemmän kuin 1.1.2024. Viraston tulisi tällöin ottaa arviossaan huomioon tämän pykälän 6 momentin 1—3 kohdassa luetellut seikat sekä laitoksen taloudellisen tilanteen kehittyminen, vähimmäisvaatimuksen täyttämisen todennäköisyys kohtuullisessa ajassa ja pystyykö laitos korvaamaan velkoja, jotka eivät enää täytä säädettyjä hyväksyttävyys- tai maturiteettikriteereitä. Jos laitos ei pysty korvaamaan em. velkoja, viraston on huomioitava, onko tämä kyvyttömyys luonteeltaan epäsystemaattista vai markkinoiden laajuisen häiriön aiheuttamaa. Velkojen hyväksyttävyys- ja maturiteettikriteereistä säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 b ja 72 c artiklassa sekä tämän lain 8 luvun 7 e §:n 4 momentissa ja 7 g §:ssä.

Pykälän *3 momentissa* säädetään poikkeuksesta taseeltaan suurille luottolaitoksille. Jos kyse on tämän luvun 7 d §:n 1 tai 3 momentissa tarkoitetusta yhteisöstä, sen on täytettävä vähimmäisvaatimus vuoden 2024 sijaan jo 1.1.2022. Jos virasto on alentanut tällaisen yhteisön velkojen arvoa tai yhteisö on käyttänyt muuta yksityisen sektorin toimenpidettä, jolla se on alaskirjannut pääomainstrumenttien tai muiden velkojen arvon tai jolla se on käyttänyt velkojen arvonalentamis- tai muuntamisvaltuuksia, yhteisön ei tarvitse kahteen vuoteen täyttää sille asetettua vähimmäisvaatimusta. Yhteisön on tullut tällöin käyttää velkojen arvonalentamis- tai muuntamisvaltuuksia sen pääomapohjan vahvistamiseksi. Kahden vuoden määräaika lasketaan viraston suorittamasta velkojen arvonalentamisen tapahtumispäivästä tai siitä päivästä, jolloin yhteisö otti käyttöön yksityisen sektorin vaihtoehtoisen toimenpiteen.

Pykälän *4 momentissa* säädetään poikkeuksesta vähimmäisvaatimuksen täyttämiseen tilanteessa, jossa kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö tai ryhmä, johon kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö kuuluu, muuttuu maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäväksi luottolaitokseksi tai 7 d §:n 1 tai 3 momentissa tarkoitetuksi laitokseksi. Tällaisessa tilanteessa kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tai ryhmän ei tarvitse täyttää vähimmäisvaatimusta kolmeen vuoteen. Määräaika lasketaan siitä, kun yhteisö tai ryhmä on katsottu maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäväksi luottolaitokseksi tai 7 d §:n 1 tai 3 momentissa tarkoitetuksi laitokseksi.

Pykälän *5 momentissa* säädetään siirtymäkauden asettamisesta kriisinratkaisutoimen jälkeen. Jos virasto on käyttänyt laitokseen kriisinratkaisuvälineitä tai alentanut tai muuntanut sen velkoja, viraston on asetettava laitokselle asianmukainen siirtymäkausi vähimmäisvaatimuksen täyttämiseksi.

Pykälän *6 momentissa* säädetään siirtymäaikaa koskevista lisävaatimuksista. Viraston on ilmoitettava laitokselle tässä pykälässä säädettyjä siirtymäaikoja asettaessaan myös vähimmäisvaatimusta ja vähimmäisvaatimusta täydentävää vaatimusta koskeva tavoite jokaiselle siirtymäkauden 12 kuukauden jaksolle. Näillä jaksojen tavoitteilla pyritään helpottamaan laitoksen tappionkattamiskyvyn ja pääomapohjan vahvistamiskyvyn asteittaista vahvistumista. Jaksojen tavoitteet eivät ole laitoksia velvoittavia eikä niiden rikkomisesta ole seuraamuksia. Virasto voi siirtymäkauden aikana muuttaa näitä jaksojen tavoitteita. Siirtymäkauden päättyessä laitoksen tulee täyttää sille asetettu vähimmäisvaatimus ja mahdollinen täydentävä vaatimus kuitenkin kokonaisuudessaan.

Asettaessaan tässä pykälässä säädettyjä siirtymäkausia viraston on lisäksi huomioitava laitoksen talletusten määrä ja rahoitusmallin sisältävät velkainstrumentit, hyväksyttävien velkojen pääsy pääomamarkkinoille sekä ydinpääoman käyttö vähimmäisvaatimuksen täyttämiseksi.

12 §. *Alentamiskelpoisten velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen soveltaminen johdannaissopimuksiin*. Pykälään lisätään *uusi 4 momentti*, jolla pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 b artiklan 6 kohta. Vähimmäisvaatimusta täydentävää vaatimusta asetettaessa 8 luvun 7 b §:n 4 tai 7 momentin tai 7 c §:n 1 momentin perusteella johdannaissopimukseen perustuvat velat luettaisiin hyväksi velkojen kokonaismäärään siten, että nettoutusoikeudet tunnustettaisiin täysimääräisesti.

12 a §. *Hyväksyttävien velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen tunnustaminen sopimuksissa*. Pykälää täydennetään kriisinratkaisudirektiivin 55 artiklan täytäntöön panemiseksi. Pykälän *1 momentti* säilyisi pääosin ennallaan ja siihen korjattaisiin vain tilintarkastuslain numero. Pykälän *2 ja 3 momentissa* säädettäisiin poikkeuksista 1 momenttiin. Laitoksen ei 3 momentin mukaan tarvitsisi ottaa käyttöön 1 momentissa säädettyä sopimusehtoa, jos virasto arvioisi, että sopimukseen sovellettaisiin vastavuoroisen tunnustamisen sopimusta tai kolmannen maan lainsäädäntöä, joka mahdollistaa alaskirjaus- ja muuntamisvaltuuksien käytön.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin sopimusehdon sisällyttämisen mahdottomuudesta. Laitoksen olisi ilmoitettava virastolle, jos ehto olisi oikeudellisesti tai muutoin mahdotonta sisällyttää velkaa koskevaan sopimukseen. Ilmoituksen tulisi olla perusteltu ja sisältää tieto velkojen etuoikeusasemasta maksunsaantijärjestyksessä. Viraston on pyydettävä mahdolliset lisätiedot kohtuullisessa ajassa laitoksen ilmoituksen vastaanottamisesta. Viraston tulee arvioida ilmoituksen vaikutuksia nimenomaisesti purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien kannalta. Laitoksen velvollisuus sopimusehdon sisällyttämiseen keskeytetään siksi aikaa, kun ilmoituksen käsittely on kesken. Sopimusehdon sisällyttämisestä voidaan poiketa vain, jos sopimus koskee velkoja, joilla on parempi etuoikeus kuin luottolaitoslain 1 luvun 4 a §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetyillä saatavilla. Jos virasto katsoo, ettei sopimusehdon sisällyttäminen ole mahdotonta, se on sisällytettävä sopimukseen kohtuullisessa ajassa laitoksen ilmoituksesta. Virasto voi myös vaatia laitosta muuttamaan käytäntöään sopimusehdon sisällyttämättä jättämisen osalta.

Pykälän *5 momentissa* säädetään mahdollisuudesta eritellä Euroopan pankkiviranomaisen teknisten sääntelystandardien perusteella ne velkaluokat, joiden osalta laitos voi ilmoittaa sopimusehdon sisällyttämisen olevan mahdotonta. Euroopan pankkiviranomainen laatii komissiolle luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa määritellään muun muassa niiden velkojen luettelo, joihin on mahdotonta sisällyttää sopimusehto, virastolle toimitettavien ilmoitusten muoto ja mallit, sopimusehdon sisältö, edellytykset sopimusehdon käyttämiselle ja kohtuullinen aika sopimusehdon sisällyttämiselle. Komissio hyväksyy standardit Euroopan valvontaviranomaisesta annetun asetuksen (EU) 1093/2010 10—15 artiklan mukaisesti.

Pykälän *6 momentissa* säädetään poikkeuksesta 4 momenttiin. Sopimusehdon sisällyttämisestä ei näin ollen voida luopua sellaisten velkojen osalta, jotka sisältävät ensisijaisen lisäpääoman tai toissijaisen pääoman rahoitusvälineitä tai joukkovelkakirjoja, jos nämä ovat vakuudettomia velkoja.

Pykälän *7 momentissa* säädetään velkojen määrän vaikutuksen arvioimisesta laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksiin. Säännös koskee tilannetta, jossa hyväksyttäviä velkoja sisältävässä velkaluokassa sellaisten velkojen, jotka eivät sisällä 1 momentin mukaista sopimusehtoa määrä yhdessä sellaisten velkojen kanssa, jotka 8 luvun 4 §:n mukaisesti eivät ole alentamiskelpoisia tai joita virasto ei 5 §:n 2 momentin mukaisesti todennäköisesti katsoisi alentamiskelpoisiksi, on yli kymmenen prosenttia velkaluokasta. Viraston on tällöin välittömästi arvioitava asian vaikutus laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksiin. Jos virasto arvioi, että velat, joihin ei 1 momentin mukaisesti sisälly sopimusehtoa, luovat olennaisen esteen laitoksen purkamiselle tai toiminnan uudelleenjärjestämiselle, viraston tulee ryhtyä 3 luvun 4 §:ssä säädettyihin toimenpiteisiin näiden esteiden poistamiseksi.

Pykälän *8 momentissa* säädetään sopimusehdon sisältämättä jättämisen vaikutuksista ja 9 momentissa laitoksen velvollisuudesta toimittaa pyynnöstä lausunto sopimusehdon täytäntöönpanokelpoisuudesta ja tehokkuudesta.

13 §. *EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltaminen*. Pykälään korjattaisiin, että velkojen muuntaminen tehdään omaan pääomaan luettavien rahoitusvälineiden sijaan ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi.

14 §. *Julkistaminen sekä raportointi virastolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle*. Pykälässä säädetään laitoksen velvollisuudesta raportoida tietoja virastolle ja julkistaa niitä sekä viraston raportointivelvollisuudesta Euroopan pankkiviranomaiselle. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 i, 45 j ja 45 l artiklat.

Pykälän *1 momentin* mukaan laitoksen on raportoitava omista varoista ja tietyistä veloista virastolle ja Finanssivalvonnalle puolivuosittain tai vuosittain. Puolivuosittain laitoksen on raportoitava hyväksyttävien velkojen määrä sekä 7 e §:n 4 momentin 1—3 kohdassa säädetyt omien varojen määrät. Näihin määriin on tehtävä tarvittaessa EU:n vakavaraisuusasetuksen 72e—72j artiklan mukaiset vähennykset. Määrät on ilmoitettava 7 a §:n 2 momentin mukaisesti prosenttiosuutena EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesta kokonaisriskin määrästä ja vastuiden kokonaismäärästä. Laitosten on lisäksi raportoitava vuosittain muiden alentamiskelpoisten velkojen määrä. Laitoksen on raportoitava myös edellä mainittujen, momentin 1 ja 2 kohdassa säädettyjen velkojen ja omien varojen koostumus, niiden maksunsaantijärjestys konkurssissa sekä se, sovelletaanko niihin kolmannen maan lainsäädäntöä. Jos omiin varoihin tai velkoihin sovelletaan kolmannen maan lainsäädäntöä, raportoinnissa tulee mainita tämä maa ja samalla mainittava, sisältävätkö ne tämän luvun 12 a §:ssä säädetyn tai EU:n vakavaraisuusasetuksen 52 artiklan 1 kohdan p ja q alakohdassa tai 63 artiklan n ja o alakohdassa säädetyn arvonalentamis- ja muuntamisvaltuuksien tunnustamista koskevan sopimusehdon.

Euroopan pankkiviranomainen laatii komissiolle luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa määritellään raportointimallit, niiden käyttöä koskevat ohjeet ja menetelmät, määritelmät, raportointitiheys- ja ajankohdat sekä tietotekniset ratkaisut raporttien toimittamiseksi. Komissio hyväksyy standardit Euroopan valvontaviranomaisesta annetun asetuksen (EU) 1093/2010 15 artiklan mukaisesti.

Pykälän *2 momentissa* säädetään poikkeuksista laitoksen raportointivelvollisuuksiin. Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään laitoksen puolivuosittaisesta tai vuosittaisesta raportoinnista, laitoksen on raportoitava virastolle ja Finanssivalvonnalle, jos nämä pyytävät sitä. Laitoksen ei tarvitse raportoida pykälän 1 momentin 2 kohdassa säädetystä muiden alentamiskelpoisten velkojen määrästä, jos laitoksella on raportointipäivänä 1 momentin 1 kohdassa säädettyjä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja vähintään 150 prosenttia sille asetetusta omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevasta vähimmäisvaatimuksesta.

Pykälän *3 momentissa* säädetään laitoksen tietojen julkistamisvelvollisuudesta. Laitoksen on julkistettava vähintään vuosittain hyväksyttävien velkojen määrä ja 7 e §:n 4 momentin 1—3 kohdassa säädetty omien varojen määrä sekä niiden koostumus, maturiteettiprofiili ja maksunsaantijärjestys selvitystilassa ja konkurssissa. Sen lisäksi laitoksen on julkistettava 8 luvun 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistettu omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus. Vähimmäisvaatimus on ilmoitettava 7 a §:n 2 momentin mukaisesti prosenttiosuutena EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesta kokonaisriskin määrästä ja vastuiden kokonaismäärästä. Euroopan pankkiviranomainen laatii komissiolle luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa määritellään yhtenäiset julkistamismuodot, julkistamistiheys ja niihin liittyvät ohjeet. Yhtenäisellä julkistamistavalla pyritään siihen, että tiedot ovat riittävän

kattavat ja vertailukelpoiset, jotta laitosten riskiprofiileja ja vähimmäisvaatimusten noudattamista voidaan verrata. Komissio hyväksyy standardit Euroopan valvontaviranomaisesta annetun asetuksen (EU) 1093/2010 15 artiklan mukaisesti.

Pykälän *4 momentissa* säädetään poikkeuksesta laitoksen raportointi ja julkistamisvelvollisuuteen. Laitosten ei tarvitse raportoida 1 momentin mukaisesti virastolle tai Finanssivalvonnalle tai julkistaa tietoja 3 momentin mukaisesti, jos laitoksen kriisinratkaisusuunnitelman mukaan laitosta ei asetettaisi kriisihallintoon, vaan se asetettaisiin selvitystilaan tai haettaisiin sen konkurssiin asettamista.

Pykälän *5 momentissa* säädetään laitoksen julkistamisvelvollisuudesta kriisinratkaisun jälkeen siirtymäajan päätyttyä. Jos laitokseen on käytetty kriisinratkaisuvaltuuksia tai siihen on sovellettu 6 luvun 1 §:ssä säädettyjä velkojen arvonalentamis- ja muuntamisvaltuuksia, laitoksen on julkistettava tiedot 3 momentin mukaisesti siitä päivästä lähtien, kun siirtymäaika 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistetun omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen noudattamiselle päättyy. Siirtymäajasta säädetään 8 luvun 11 §:ssä.

Pykälän *6 momentissa* säädetään viraston raportointivelvollisuudesta Euroopan pankkiviranomaiselle. Viraston on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle niistä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevista vähimmäisvaatimuksista, jotka se on asettanut laitoksille 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n perusteella. Euroopan pankkiviranomainen laatii yhteistyössä kriisinratkaisuviranomaisten kanssa komissiolle tekniset täytäntöönpanostandardit, joissa määritellään raportointimallit, niiden käyttöä koskevat ohjeet ja menetelmät, määritelmät, raportointitiheys- ja ajankohdat sekä tietotekniset ratkaisut raporttien toimittamiseksi. Komissio hyväksyy standardit Euroopan valvontaviranomaisesta annetun asetuksen (EU) 1093/2010 15 artiklan mukaisesti.

Euroopan pankkiviranomainen toimittaa yhteistyössä valvontaviranomaisten ja kriisinratkaisuviranomaisten kanssa direktiivin 45 l artiklan mukaisesti komissiolle vuosittain kertomuksen, jossa arvioidaan muun muassa sitä, miten omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vaatimus on pantu kansallisesti täytäntöön ja eroista jäsenvaltioiden asettamissa tasoissa toisiinsa verrattavissa oleville laitoksille. Vuosittaisen kertomuksen lisäksi Euroopan pankkiviranomainen toimittaa komissiolle joka kolmas vuosi kertomuksen, jossa arvioidaan direktiivin 45 l artiklan 2 kohdassa todettuja seikkoja. Ensimmäinen vuosittainen kertomus tulee toimittaa 30.9.2021 mennessä ja kolmen vuoden välein toimitettava kertomus 31.12.2022 mennessä

9 Luku **Liiketoiminnan luovutus**

3 §. *Liiketoiminnan luovutuksessa noudatettava menettely*. Pykälän *1 momenttiin* lisättäisiin viittaus *uuteen 5 momenttiin*, jolla poikettaisiin pykälän 1—3 momentin mukaisesta julkisesta ostotarjousmenettelystä. Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 2 §:ssä tarkoitetun yhteenliittymän keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitostensa veloista ja jäsenluottolaitokset ovat velvolliset osallistumaan yksittäisen jäsenluottolaitoksen selvitystilan ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin ja keskusyhteisön yksittäisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun. Keskinäisen velkavastuun toteuttaminen kriisinratkaisussa edellyttää käytännössä tällä hetkellä sitä, että laitokset sulautetaan yhdeksi laitokseksi tai niiden varat ja velat luovutetaan yhdelle jäsenluottolaitokselle taikka kaikkien laitosten liiketoiminta luovutetaan yhdelle ulkopuoliselle taholle. Jos kriisinratkaisun tavoitteet voidaan parhaiten saavuttaa yhteenliittymän sisäisellä liikkeenluovutuksella tai sulautumisella, liiketoiminnan tarjoaminen julkisesti ostettavaksi ei ole tarpeellista eikä valitun kriisinratkaisustrategian mukaista. Sulautumiseen tai luovutukseen osallistuvien laitosten omistajat saavat omistuksensa arvoa vastaavan osuuden vastaanottavan laitoksen omistusvälineistä. Luovutuksessa annettavan vastikkeen jakautuminen

määräytyy pankkilakien sulautumista ja liikkeenluovutusta koskevien säännösten mukaisesti ja vastikkeen määrä määritellään 5 luvun 1 §:n tarkoittamassa arvonmäärityksessä. Koska tällaisessa kriisinratkaisustrategiassa liiketoimintaa ei luovuteta ulkopuoliselle taholle, vaan vastikkeena annetaan vastaanottavan laitoksen omistusvälineitä, liiketoiminnan tarjoamien julkisesti ostettavaksi ei ole perusteltua. Liiketoiminnan julkinen tarjoaminen ostettavaksi olisi parhaaksi arvioidun kriisinratkaisustrategian vastaista ja aiheuttaisi lisäksi viivästystä ja riskin tietovuodosta, jotka voisivat vaikeuttaa kriisinratkaisun tehokasta toteutusta. Viraston ja EU:n kriisinratkaisuneuvoston välisissä keskusteluissa on lisäksi tunnistettu tarve poistaa kaikki fuusioprosessin potentiaaliset hidasteet ja epävarmuustekijät, jotka vähentäisivät fuusiostrategian uskottavuutta. Ilman esitettävää pysyvää poikkeusta ostotarjousmenettelyyn kriisinratkaisusuunnittelussa joudutaan esimerkiksi kartoittamaan potentiaalista ostajajoukkoa Suomen markkinoilla ja arvioimaan kilpailulainsäädännön asettamia esteitä. Tällainen arvio on turhaa tilanteessa, jossa sisäisen fuusion sisältävän kriisinratkaisustrategian lopputuloksena pankkiryhmän toiminta jatkuisi samassa laajuudessa ilman myyntiä ulkopuolisille tahoille. Tästä syystä esitetään, ettei 1—3 momentin säännöksiä ostotarjouksista sovellettaisi yhteenliittymään kuuluvan laitoksen liiketoiminnan luovuttamiseen samaan yhteenliittymään kuuluvalle jäsenluottolaitokselle.

Säännöstä sovellettaisiin myös siinä tapauksessa, että yhteenliittymä on kriisinratkaisuvaltuuden käytön johdosta purkautunut välittömästi ennen liiketoiminnan luovutusta. Ehdotettu säännös ei estäisi yhteenliittymään kuuluvien laitosten liikkeenluovutusta ulkopuoliselle taholle, jos se olisi paras tapa saavuttaa kriisinratkaisun tavoitteet. Tällöin luovutusta koskisivat kaikki 3 §:ssä säädetyt menettelysäännökset.

12 luku **Viraston toimivaltuudet**

7 §. *Kriisinratkaisun ja varhaisen puuttumisen vaikutus eräisiin sopimusehtoihin*. Pykälän *2 momentin johdantokappaleeseen* lisätään viittaus 8 §:ään. Muutoksella pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 68 artiklan 3 kohta. Jos virasto on keskeyttänyt laitoksen tekemän sopimuksen maksu- tai suoritusvelvoitteiden täytäntöönpanon 8 §:n nojalla, tämä ei oikeuta ryhtymään 7 §:n 2 momentin 1—3 kohdissa lueteltuihin toimenpiteisiin, kuten sopimuksen irtisanomiseen tai purkamiseen. Pykälän *6 momentin* viittaus keskeyttämistä ja lykkäämistä koskeviin pykäliin korjataan vastaamaan direktiivin 68 artiklan 5 kohdassa säädettyä.

8 §. *Valtuudet keskeyttää sopimuksen täytäntöönpano*. Pykälän *1 momentista* poistettaisiin viittaus talletuspankin toiminnan väliaikaista keskeyttämistä annettuun lakiin, joka esitetään kumottavan. Sääntelyn selkeyttämiseksi säännökseen lisätään maininta kriisihallinnosta erotuksena 2 momentin mukaiseen keskeytykseen, joka koskee sopimuksen täytäntöönpanon keskeyttämistä ennen kuin laitos on asetettu kriisihallintoon.

Pykälän *2 momentissa* säädetään laitoksen tekemän sopimuksen maksu- tai suoritusvelvoitteiden täytäntöönpanon keskeyttämisestä ennen kuin laitos on asetettu kriisihallintoon. Säännöksellä täytäntöön pannaan kriisinratkaisudirektiivin 33 a artiklan 1 ja 4 kohta. Viraston on kuultava Finanssivalvontaa ennen keskeyttämispäätöksen tekemistä. Keskeytyksen tulee olla mahdollisimman lyhyt ja se voi olla enintään kaksi pankkipäivää, kuten 1 momentin mukaisessa keskeytyksessä. Tämä on enimmäisaika myös sille, jos sopimuksen täytäntöönpano keskeytettäisiin tämän jälkeen lisäksi 1 momentin perusteella. Keskeyttämisen vaikutukset lakkaavat keskeyttämisajan päätyttyä.

Sopimuksen täytäntöönpano voidaan keskeyttää, jos laitos on 4 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. Siitä, milloin laitos on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa säädetään kyseisen pykälän 2 momentissa. Sopimuksen täytäntöönpanon keskeyttäminen edellyttää

lisäksi, ettei välittömästi käytettävissä ole muuta toimenpidettä, joka turvaisi laitoksen toiminnan jatkumisen ja se on välttämätöntä laitoksen taloudellisen tilan heikkenemisen estämiseksi. Keskeyttämisen tulee lisäksi olla välttämätöntä yleisen edun turvaamiseksi, kriisinratkaisutoimenpiteen valitsemiseksi tai kriisinratkaisuvälineen tehokkaan käytön varmistamiseksi.

Pykälän *3 momentissa* säädetään viraston harkintavaltaan vaikuttavista tekijöistä. Säännöksellä täytäntöön pannaan kriisinratkaisudirektiivin 33 a artiklan 5 kohta. Viraston on 2 momentin mukaisia valtuuksia käyttäessään otettava huomioon lain 1 luvun 6 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti, miten valtuuksien käyttäminen saattaa vaikuttaa rahoitusmarkkinoiden toimintaan. Viraston on huomioitava myös, asetettaisiinko laitos selvitystilaan tai haettaisiinko sen konkurssiin asettamista sen vuoksi, että yleinen etu ei vaatisi sen asettamista kriisihallintoon. Viraston on turvattava velkojien oikeudet ja yhdenvertainen kohtelu mahdollisissa maksukyvyttömyysmenettelyissä. Hallintolain 2 luvun 10 §:ssä säädetyn yhteistyövelvoitteen nojalla viraston on lisäksi tehtävä yhteistyötä muiden maksukyvyttömyysmenettelyihin liittyvien viranomaisten, kuten tuomioistuinten kanssa.

Pykälän *4 momentissa* säädetään seikoista, jotka tulee huomioida keskeyttämisestä päätettäessä. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 33 a artiklan 2 kohdan toinen alakohta ja osin 4 kohta sekä 69 artiklan 5 kohta. Keskeyttämistoimenpiteitä on käytettävä oikeasuhtaisesti ja huomioiden kunkin tapauksen olosuhteet. Keskeyttämisvaltuuksia voidaan käyttää myös virastolain 5 luvun 8 §:ssä säädettyihin korvattaviin talletuksiin, mutta viraston on erityisen huolella arvioitava, onko se tarkoituksenmukaista. Tarkoituksenmukaisuutta on arvioita erityisesti, jos keskeyttäminen koskisi luonnollisten henkilöiden ja PK-yritysten suojattuja talletuksia. Tarkoituksenmukaisuusharkinnassa on arvioitava keskeyttämisen vaikutuksia luonnollisiin henkilöihin ja PK-yrityksiin niiden päivittäisen maksutoiminnan vaikeutuessa. Tarkoituksenmukaisuusharkinnassa on huomioitava myös, miten keskeyttäminen vain joidenkin talletusten osalta on toteuttavissa pankin järjestelmien ja tarvittavien investointien kannalta. Keskeyttämisen on oltava mahdollisimman lyhyt. Keskeyttämisen enimmäisajasta säädetään 1 momentissa.

Pykälän *5 momentissa* säädetään keskeyttämispäätöksestä ilmoittamisesta sekä sen julkaisemisesta. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 33 a artiklan 8 kohta. Päätöksestä keskeyttää sopimuksen täytäntöönpano 2 momentin mukaisesti on ilmoitettava laitoksen lisäksi 4 luvun 3 §:ssä mainituille viranomaisille, kuten Finanssivalvonnalle, EKP:lle, Suomen Pankille, valtiovarainministeriölle ja komissiolle. Päätös on lisäksi julkistettava 4 luvun 4 §:n 1momentin 1—4 kohdan mukaisesti laitoksen, viraston, Finanssivalvonnan ja Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivuilla. Päätöksestä on käytävä ilmi muun muassa menettelyn tarkoitus, sovellettava lainsäädäntö, muutoksenhakuaika ja -viranomainen, keskeyttämisen ehdot ja kesto. Keskeyttämisen ehdot ja kesto tulee myös julkistaa 4 luvun 4 §:n 7 momentin mukaisesti. Jos keskeyttäminen kohdistuu osakkeisiin, osuuksiin tai velkasitoumuksiin, julkistamiseen sovelletaan 4 luvun 4 §:n 5 momenttia.

Pykälän *6 momentissa* säädetään voimassa olevaa 2 momenttia vastaavasti velvoitteen erääntymisestä keskeyttämisaikana. Säännökseen lisätään viittaus 2 momentin mukaiseen keskeyttämiseen ja sillä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 33 a artiklan 7 kohta.

Pykälän *7 momentissa* säädetään voimassa olevaa 3 momenttia vastaavasti sopimuksen vastapuolen maksu- ja suoritusvelvoitteen keskeytyksestä. Säännökseen lisätään viittaus 2 momentin mukaiseen keskeyttämiseen ja sillä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 33 a artiklan 6 kohta.

Pykälän *8 momentissa* säädetään vakuusoikeuksien rajoittamisesta ja sopimuksen irtisanomis- ja purkamisoikeuksien lykkäämisestä samanaikaisesti 2 momentissa säädetyn sopimuksen täytäntöönpanon keskeytyksen kanssa. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 33 a artiklan 10 kohta. Vaikka virasto olisi keskeyttänyt sopimuksen täytäntöönpanon 2 momentin mukaisesti, virasto voi kuitenkin soveltaa luvun 9—11 §:n mukaisia toimivaltuuksia. Vakuusoikeuksien rajoittaminen tai sopimuksen irtisanomis- ja purkamisoikeuksien lykkäys 9—11 §:n nojalla voi kuitenkin olla ainoastaan yhtä pitkä kuin tämän pykälän mukainen sopimuksen täytäntöönpanon keskeytys.

Pykälän *9 momentissa* säädetään poikkeuksista 1 momentin ja 9—10 §:n mukaisten valtuuksien käyttöön. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 33 a artiklan 11 kohta. Jos virasto on päättänyt 8 momentin mukaisesti sopimuksen täytäntöönpanon keskeytyksen lisäksi samanaikaisesta 9—11 §:n mukaisesta toimenpiteestä, virasto ei voi enää myöhemmin soveltaa 1 momentissa tai 9—10 §:ssä säädettyjä valtuuksia, jos keskeyttämispäätöksen jälkeen laitokseen on käytetty kriisinratkaisuvaltuuksia.

Pykälän *10 momentissa* säädetään poikkeuksista 1 ja 2 momentin mukaisten keskeyttämisvaltuuksien käyttöön. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 33 a artiklan 2 kohta ja 69 artiklan 4 kohta. Keskeyttämisvaltuuksia ei voida soveltaa maksu- ja suoritusvelvoitteisiin, joiden edunsaajina ovat selvitysjärjestelmät, niiden osapuolet, toisessa ETA-valtiossa vastaavat selvitysjärjestelmät tai niiden osapuolet taikka keskusvastapuolet tai keskuspankit. Voimassa olevaan 4 momenttiin verrattuna säännöksestä on poistettu direktiivin mukaisesti korvattavat talletukset ja sijoittajien korvausrahaston piiriin kuuluvat saamiset eli nämä voivat olla jatkossa myös keskeyttämisvaltuuksien kohteena.

10 §. *Valtuudet lykätä tilapäisesti oikeutta sopimuksen irtisanomiseen tai purkamiseen*. Pykälään lisätään *uusi 5 momentti*, jolla pannaan täytäntöön osin kriisinratkaisudirektiivin 68 artiklan 5 kohta. Tämän pykälän mukaista lykkäämisvaltuutta sovellettaessa sopimusvelvoitteen täytäntöönpanon keskeyttämistä 8 §:n 1 tai 2 momentin mukaisesti tai 9 §:ssä säädettyä vakuusoikeuden täytäntöönpanon rajoitusta ei katsota sopimusvelvoitteen täyttämättä jättämiseksi.

12 §. *Lykkäämisvaltuuksien tunnustaminen sopimuksissa*. Esitetään säädettävän *uusi 12 §*, jolla pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 71 a artikla.

Pykälän *1 momentissa* säädetään laitoksen rahoitussopimuksiin sisällytettävistä ehdoista. Säännöksen tarkoituksena on estää, etteivät sopimuskumppanit voi esimerkiksi purkaa sopimusta keskeyttämis-, rajoitus-, tai lykkäämisvaltuuksien käytön takia. Säännös soveltuu sopimuksiin, joihin sovelletaan muun kuin EU-maan lainsäädäntöä tai joiden osalta ei ole rajat ylittävää tunnustamista koskevia sääntelypuitteita. Tällaisiin laitoksen sopimuksiin on sisällytettävä ehto, jonka mukaan osapuolet tunnustavat 7 §:n soveltumisen sopimukseen, ja että virasto voi käyttää sopimukseen 8—11 §:ssä säädettyjä keskeyttämis-, rajoitus- ja lykkäämisvaltuuksia.

Ehtoa ei tarvitse sisällyttää esimerkiksi keskusvastapuolten ja selvitysjärjestelmien kanssa tehtyihin sopimuksiin, sillä näihin ei 8 §:n 10 momentin ja 10 §:n 4 momentin mukaisesti sovelleta keskeyttämis- ja lykkäämisvaltuuksia. Euroopan pankkiviranomainen laatii komissiolle tekniset standardit, joissa määritellään sopimukseen sisällytettävän ehdon tarkempi sisältö. Komissio hyväksyy standardit Euroopan valvontaviranomaisesta annetun asetuksen (EU) 1093/2010 10—14 artiklan mukaisesti.

Pykälän *2 momentissa* säädetään siitä, millaisiin sopimuksiin ehto lykkäämisvaltuuksien tunnustamisesta on sisällytettävä. Sopimusehto on sisällytettävä kaikkiin sellaisiin rahoitussopi-

muksiin, joilla joko luodaan jokin uusi velvoite tai muutetaan olennaisesti olemassa olevaa velvoitetta. Sopimusehto on sisällytettävä, jos uudesta velvoitteesta tai velvoitteen muutoksesta sovitaan tämän lain voimaan tulon jälkeen. Ehto on lisäksi sisällytettävä, jos rahoitussopimuksessa sovitaan rahoitussopimuksen purkamisesta tai vakuusoikeuksien täytäntöönpanosta, joihin muutoin voitaisiin soveltaa 7—11 §:n mukaisia valtuuksia, jos sopimukseen sovellettaisiin Suomen lakia.

Pykälän *3 momentissa* säädetään emoyrityksen velvollisuudesta varmistua siitä, että sen kolmannessa maassa toimivat tytäryritykset sisällyttävät rahoitussopimuksiinsa ehdon, joissa tunnustetaan viraston keskeyttämis-, rajoitus- ja lykkäämisvaltuudet emoyritykseen.

Pykälän *4 momentissa* säädetään siitä, että sopimusehdon sisällyttämättä jättäminen rahoitussopimukseen ei estä Rahoitusvakausvirastoa soveltamasta 7—11 §:n mukaisia valtuuksiaan.

13 §. *Varojenjaon rajoittaminen*. Lukuun lisättäisiin *uusi pykälä*, jolla pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 16 a artikla. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin varojenjaon rajoittamisesta pykälässä säädettyjen edellytysten täyttyessä. Virasto voisi rajoittaa varojen jakoa, vaikka laitos täyttäisi luottolaitoslain 10 luvun 3 §:n 2 momentissa säädetyn kokonaislisäpääomavaatimuksen ja EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan a—c alakohdissa tarkoitetun omien varojen vähimmäisvaatimuksen, jos laitos ei kuitenkaan täyttäisi omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta lisättynä kokonaislisäpääomavaatimuksen määrällä. Virasto voisi rajoittaa varojen jakoa myös, jos laitos ei täyttäisi 8 luvun 11 §:n 1 momentissa säädettyä vähimmäisvaatimuksen sitovaa välitavoitetta lisättynä kokonaislisäpääomavaatimuksella. Virasto voisi rajoittaa varojen jakoa tämän pykälän mukaisesti, vaikka luottolaitoslain 10 luvun 10 ja 10 a §:ssä säädetyt edellytykset varojen jaon rajoittamiselle eivät täyttyisi. Säännös soveltuisi edellytysten täyttyessä myös sellaisiin laitoksiin, jotka niiden kriisinratkaisustrategian mukaan asetettaisiin ongelmatilanteessa todennäköisesti konkurssiin. Laitoksen tulisi ilmoittaa virastolle viipymättä, kun se ei enää täyttäisi omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta. Jakokelpoinen enimmäismäärä laskettaisiin pykälän 3 ja 4 momentin mukaisesti. Virasto voisi kieltää tämän summan yli menevät varojen jaot.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin siitä, mitkä toimet katsottaisiin kielletyksi varojen jaoksi, jos 1 momentin edellytykset varojen jaon kieltämiselle täyttyisivät. Merkitystä ei olisi sillä, onko varojenjakoon liittyvä suoritus nimetty esimerkiksi koroksi, osingoksi tai pääomanpalautukseksi, vaan varojenjaon rajoituksia arvioidaan sen tosiasiallisen luonteen kannalta.

Pykälän *3 momentissa* määriteltäisiin se osuus voitonjakokelpoisista varoista, jotka olisivat jaettavissa riippuen kokonaislisäpääomavaatimuksen alituksen merkittävyydestä. Sallittu varojenjaon määrä lasketaan voitonjakokelpoisista varoista, joka määritellään pykälän 5 momentissa. Varojenjaon rajoitus koskee pykälässä säädettyjen edellytysten täyttyessä kuitenkin kaiken tyyppistä varojen jakoa, myös muutakin kuin jaettaessa voittovaroja.

Pykälän *4 momentissa* määriteltäisiin, mitä pidetään 3 momentissa tarkoitettuina kokonaislisäpääomavaatimuksen kattamiseen luettavina omina varoina. Tällaisina omina varoina pidettäisiin ydinpääomaa, jota ei käytetä EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a artiklassa ja 8 luvun 7 a, 7 b ja 7 d §:ssä tarkoitettujen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimusten kattamiseksi.

Pykälän *5 momentissa* määriteltäisiin voitonjakokelpoiset varat. Voitonjakokelpoisina varoina pidettäisiin edellisen ja kuluvan tilikauden voittoa, jota ei ole laskettu ydinpääomaan kuuluvaksi eräksi ja josta on vähennetty laskennallinen verovelka sillä olettamalla, että luottolaitos ei lainkaan jaa osinkoa tai toteuta muuta varojenjakoa.

Pykälän *6 momentissa* säädettäisiin varojen jaon kiellon arvioinnissa huomioitavista seikoista. Viraston olisi kuultava Finanssivalvontaa ennen momentissa säädetyn arvion tekemistä. Viraston olisi *7 momentin* mukaan tehtävä arvio vähintään kerran kuukaudessa niin kauan kuin laitos ei täytä 1 momentissa säädettyä kokonaislisäpääomavaatimusta ja omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta.

Pykälän *8 momentissa* säädettäisiin tilanteesta, jolloin viraston olisi pakko tehdä voitonjaon rajoittamista koskeva päätös. Jos laitos ei täyttäisi kokonaislisäpääomavaatimusta ja omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta yhdeksän kuukauden jälkeen siitä, kun laitos olisi ilmoittanut virastolle niiden alittumisesta, viraston olisi kiellettävä jakokelpoisen enimmäismäärän ylittävät voitonjaot 1 momentin mukaisesti. Viraston olisi ennen päätöstään kuultava Finanssivalvontaa. Virasto voisi *9 momentin* mukaisesti jättää asettamatta kiellon, jos virasto katsoisi arvioinnin jälkeen, että vähintään kaksi momentissa säädetyistä edellytyksistä täyttyisi. Viraston olisi *10 momentin* mukaisesti ilmoitettava poikkeuksen soveltamisesta Finanssivalvonnalle. Viraston tulee hallintolain mukaisesti perustella kieltoa koskeva päätös ja sen tulisi toimittaa nämä perustelut myös Finanssivalvonnalle. Viraston tulisi arvioida kuukausittain uudelleen, soveltuuko poikkeus edelleen.

14 luku **Ryhmäkriisinratkaisu**

6 §. *Eurooppalainen kriisinratkaisukollegio*. Pykälän *1 momenttiin* lisätään direktiivin 89 artiklan 1 kohdan mukaisesti maininta vähintään kahteen ETA-valtioon sijoittautuneesta emoyrityksestä. ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisten on perustettava eurooppalainen kriisinratkaisukollegio, jos kolmannessa maassa toimiluvan saaneella laitoksella on tytäryrityksiä tai vähintään kahden kriisinratkaisuviranomaisen merkittävänä pitämää sivuliikettä ETA-valtiossa tai vähintään kahteen ETA-valtioon sijoittautunut emoyritys.

Pykälän *2 momentissa* säädetään eurooppalaisen kriisinratkaisukollegion puheenjohtajasta ja säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 89 artiklan 3 kohta. Puheenjohtajana toimii pääsääntöisesti sen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomainen, jonka alueelle emoyritys on sijoittautunut tai jonka toimivallassa toimivan tytäryrityksen tase on suurin. Jos emoyrityksellä on kuitenkin hallussaan kaikki kolmannen maan emoyrityksen ETA-valtioissa toimivat tytäryritykset, niin puheenjohtajana toimii sen jäsenvaltion kriisinratkaisuviranomainen, jonka alueelle emoyritys on Euroopan talousalueella sijoittunut.

Pykälän *3 momentti* säilyisi ennallaan.

Pykälän *uudessa 4 momentissa* säädetään eurooppalaisen kriisinratkaisukollegion tehtävistä ja kokoonpanosta. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 89 artiklan 2 ja 5 kohta. Eurooppalaiseen kriisinratkaisukollegioon sovelletaan, mitä 3 §:ssä säädetään kollegion jäsenistä ja edustamisesta sekä 4 §:ssä kollegion ja sen puheenjohtajan tehtävistä siltä osin kuin tässä pykälässä ei niistä poiketa.

Pykälään lisätään *uusi 5 momentti*, jolla pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 89 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta. Kollegion on 4 §:n 1 momentin 8 kohdassa säädetyn mukaisesti asetettava 8 luvun mukaiset ryhmän konserneja ja tytäryrityksiä koskevat velkojen vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimusta asettaessaan kollegion on otettava huomioon mahdollinen kolmannen maan viranomaisen laatima globaali kriisinratkaisustrategia.

Pykälään lisätään *uusi 6 momentti*, jossa säädetään globaalin kriisinratkaisustrategian perusteella täytettävästä vähimmäisvaatimuksesta. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisu-

direktiivin 89 artiklan 2 kohdan neljäs alakohta. Säännöksen mukaan ETA-valtioon sijoittautuneen tytäryrityksen tai ETA-valtiossa toimivan emoyrityksen on täytettävä 7 e §:n 1 momentissa säädetty vähimmäisvaatimus laskemalla liikkeeseen kyseisen pykälän 4 momentissa tarkoitettuja varoja tai velkoja 4 kohdassa säädetyin edellytyksin. Edellytyksenä tälle on, että eurooppalainen kriisinratkaisukollegio hyväksyy globaalin kriisinratkaisustrategian ja sen mukaan ETA-valtioihin sijoittautuneet tytäryritykset tai ETA-valtiossa toimiva emoyritys ja sen tytäryritykset eivät ole kriisinratkaisun kohteena olevia yhteisöjä. Vähimmäisvaatimuksen täyttämiseksi tarkoitetut omat varat tai velat on laskettava liikkeelle kolmanteen maahan sijoittautuneelle emoyritykselle tai tämän emoyrityksen samaan maahan sijoittautuneille tytäryrityksille taikka muille yhteisöille. Jos ETA-valtiossa toimiva emoyritys täyttää tämän vähimmäisvaatimuksen, sen tulee tehdä se konsolidoidulla tasolla.

17 luku **Salassapito ja muutoksenhaku**

4 §. *Vaikutukset selvitystilaan ja konkurssiin*. Pykälän *otsikosta* poistettaisiin maininta yrityssaneerauksesta ja toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä, sillä nämä eivät olisi mahdollisia talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain kumoamisen johdosta. Vastaava tekninen korjaus tehdään pykälän *1 momentin* sisältöön.

18 luku **Hallinnolliset seuraamukset**

1 §. *Seuraamusmaksu*. Pykälän *1 momenttiin* lisättäisiin viittaus 8 luvun 7 a §:n 4 momenttiin ja 7 e §:ään. Säännöksellä pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 k artiklan 1 kohdan e alakohta. Tämän lain 8 luvun 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistetun omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen alittamisesta Finanssivalvonta voisi määrätä seuraamusmaksun.

7.3 Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

1 luku **Yleiset säännökset**

4 §. *Valvottavat*. Pykälän *2 momenttiin* lisättäisiin *uusi 14 kohta*, jonka mukaan toimilupavalvottavana pidettäisiin myös omistusyhteisöä, jolle on myönnetty omistusyhteisötoimintaa koskeva lupa luottolaitoslain 2 a luvun mukaisesti.

2 luku **Hallinto**

10 §. *Johtokunnan tehtävät*. Pykälän *1 momentin 6 kohtaa* on tarpeen muuttaa esitykseen sisältyvän luottolaitoslain 10 luvun 4 a—c pykäliä sekä 4 e ja 6 §:iä koskevien ehdotusten johdosta. Johtokunnan makrovakausvalvontaan liittyviä tehtäviä koskevaan 6 kohtaan tehtäisiin säädöstekniset tarkistukset korjaamalla kohdasta ilmenevät viittaukset vastaavaan esitystä. Muilta osin kohta vastaisi voimassa olevaa lakia sisällöltään muuttumattomana.

3 luku **Valvontavaltuudet**

26 §. *Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruuttaminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi*. Pykälän *1 momentin 2 kohdasta* poistetaan viittaus talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettuun lakiin, joka kumotaan.

Pykälään lisättäisiin *uusi 9 momentti*, jonka mukaan maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen toimilupaa ei voisi peruuttaa tai toimintaa määrätä lopetettavaksi ainoastaan sillä perusteella, että tällainen luottolaitos jättää täyttämättä EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a ja 92 b artikloissa säädetyt TLAC-vaatimukset.

31 §. *Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus*. Pykälään lisättäisiin *uusi 5 momentti*, jolla pannaan täytäntöön luottolaitosdirektiivin 63 artiklaan 1 kohdan uusi toinen alakohta. Direktiivi edellyttää jäsenvaltioita säätämään siitä, että valvontaviranomaisella tulee olla tarvittaessa oikeus vaatia luottolaitoksen tilintarkastajan vaihtamista, jos tilintarkastaja toimii ilmoitusvelvollisuutensa (niin sanottu *whistleblowing*) vastaisesti. Muiden toimilupavalvottavien kuin luottolaitosten osalta Finanssivalvonnan toimivallan laajennus olisi kansallinen. Tarkoituksena on tältä osin varmistaa Finanssivalvonnalle riittävät valvontavaltuudet kaikkien toimilupavalvottavien valvonnassa.

Tilintarkastajan vaihtoa koskeva vaatimus voisi kohdistua ainoastaan luonnollisiin henkilöihin. Kun toimilupavalvottavan tilintarkastajana on tilintarkastusyhteisö, vaatimus koskisi päävastuullisen tilintarkastajan vaihtamista. Momentissa säädettäisiin nimenomaisesti, että Finanssivalvonnan olisi toimitettava tilintarkastajan vaihtamista koskeva vaatimus toimilupavalvottavan tarkastusvaliokunnalle. Ellei valvottavalla ole tarkastusvaliokuntaa, vaatimus olisi toimitettava hallitukselle.

Ehdotetun mukainen vaatimus tilintarkastajan vaihtamiseksi ei estäisi Finanssivalvontaa tai Patentti- ja rekisterihallituksen yhteydessä toimivaa tilintarkastusvalvontaa ryhtymästä tilintarkastuslain mukaisiin toimenpiteisiin. Ottaen huomioon ilmoitusvelvollisuuden rikkomisen vakavuus, kyseeseen voivat, tilintarkastajan vaihtoa koskevan vaatimuksen ohella, tulla tilintarkastuslain 10 luvun mukaiset seuraamukset, joiden antamisesta päättää tilintarkastuslautakunta. Finanssivalvonta voi esitellä valvonta-asian tilintarkastuslautakunnan ratkaistavaksi tilintarkastuslain 9 luvun 2 §:n perusteella. Finanssivalvonta voisi viime kädessä nostaa alioikeudessa tilintarkastuslain 5 luvun 2 §:n mukaisen kanteen tilintarkastajan erottamiseksi, jos toimilupavalvottava on kirjanpitolain 1 luvun 9 §:ssä tarkoitettu yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö.

59 §. *Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toimintaa koskevien ehtojen ilmoittaminen kotivaltion valvontaviranomaiselle*. Säännöstä tarkennettaisiin siten, että ulkomaisen ETA-sivuliikkeen tapauksessa ilmoitus tehtäisiin myös valvonnasta vastaavalle viranomaiselle, kuten pykälän otsikossa annetaan ymmärtää.

65 b §. *Valvontakollegion perustaminen*. Säännöksen *1 momentin 1 kohtaa* täydennettäisiin luottolaitosdirektiivin 116 artiklan uuden 1 a kohdan mukaisesti siten, että luottolaitoslain 2 luvun 5 §:ssä säädetty alakonsernin muodostamisvelvollisuus aiheuttaisi vastaavasti velvoitteen valvontakollegion perustamiselle. Lisäksi *2 momenttia* täydennettäisiin luottolaitosdirektiivin 116 artiklan 6 kohdan uutta toista alakohtaa vastaavasti siten, että jatkossa myös omistusyhteisön toimintaa valvovalla viranomaisella on oikeus osallistua valvontakollegion toimintaan.

65 d §. *Lisäpääomavaatimuksen määräämistä ja hyväksymistä koskeva yhteistyö*. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana esitykseen sisältyvän ehdotetun luottolaitoslain 10 luvun 4 e §:n lisäämisen johdosta, missä jatkossa tarkemmin säädettäisiin säännöksen sisältämistä seikoista.

65 e §. *Lisäpääomavaatimuksen hyväksyminen*. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana esitykseen sisältyvän ehdotetun luottolaitoslain 10 luvun 4 d §:n lisäämisen johdosta, missä jatkossa tarkemmin säädettäisiin säännöksen sisältämistä seikoista.

7.4 Laki rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain muuttamisesta

4 Luku **EU:n yhteiseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä EU:n vakausmaksu ja kansalliseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä vakausmaksu**

5 §. *Kansallinen vakausmaksu ja kriisinratkaisurahaston tavoitetaso*. Pykälän *5 momenttia* muutetaan, jotta se täsmällisemmin panisi täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 102 artiklan 3 kohdan. Momenttiin lisättäisiin säännös siitä, että jos kriisinratkaisurahaston tavoitetaso alittuisi siten, että se olisi alle 2/3 tavoitetasosta, kunkin sijoituspalveluyrityksen tai 1 momentissa tarkoitetun sivuliikkeen vuosittainen maksettava osuus määräytyisi siten, että rahaston tavoitetaso saavutettaisiin viimeistään kuudentena vuotena sen jälkeen, kun rahaston taso oli alittanut 2/3 tavoitetasosta.

5 Luku **Talletussuoja**

4 §. *Talletussuojamaksu ja talletussuojajärjestelmän liittymismaksu*. Pykälän *2 momentissa* muutettaisiin liittymismaksun suorittamisen määräajaksi kymmenen vuoden sijaan kuusi vuotta. Lain 5 luvun 5 §:n 2 momentin mukaan talletussuojarahaston tavoitetaso tulee täyttää kuudessa vuodessa siitä, kun 3 §:ssä määritelty tavoitetaso on alittunut. Jos esimerkiksi uusi talletuspankki liittyy talletussuojajärjestelmään ja korvattavien talletusten kokonaismäärä siten kasvaa, tämä voi johtaa talletussuojarahaston tavoitetason alittumiseen. Jos liittymismaksun suorittamiseen olisi voimassaolevan sääntelyn mukainen 10 vuoden määräaika, tarkoittaisi tämä, että muut järjestelmään kuuluvat talletuspankit joutuisivat suorittamaan ylimääräisiä talletussuojamaksuja, jotta tavoitetaso täyttyisi säädetyssä kuudessa vuodessa. Ehdotetun muutoksen johdosta uuden pankin liittymisestä tai esimerkiksi rajat ylittävän pankkien sulautumisesta johtuva tavoitetason alittuminen voidaan kattaa sen liittymismaksulla.

6 Luku **Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus**

1 §. *Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus*. Pykälän *3 momentissa* muutetaan tilintarkastajien asettamisen määräaikaa. Voimassaolevan vuosittaisen tilintarkastajien asettamisen sijaan valtiovarainministeriö asettaisi rahastolle tilintarkastajat kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Muutos keventäisi viraston ja ministeriön hallinnollista työtä.

7.5 Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

6 §. Pykälän *2 momentissa* korjattaisiin viittaus rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 5 luvun 8 §:n 5 momenttiin. Voimassa olevan säännöksen viittaus 6 momenttiin on virheellinen.

20 §. Lain 23 a §:n uuden 2 momentin johdosta tämän pykälän 1 ja 5 momenttiin tehdään tarvittavat tekniset korjaukset. Pykälän *1 momenttiin* lisätään Finanssivalvonnan lisäksi Rahoitusvakausvirasto toimivaltaiseksi viranomaiseksi valitsemaan selvitysmiehen. Pykälän *5 momenttiin* lisätään, että selvitysmiesten on annettava lopputilitys ja osakeyhtiölain 20 luvun 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus tiedoksi myös Rahoitusvakausvirastolle, jos se on päättänyt selvitystilaan asettamisesta.

20 a §. Lain 23 a §:n uuden 2 momentin johdosta tähän pykälään tehdään tarvittavat tekniset korjaukset. Pykälässä säädettyjen viranomaisten joukkoon lisätään Rahoitusvakausvirasto, jonka velvollisuutena on antaa todistus selvitysmiehelle hänen valitsemisesta tehtävään, jos virasto on päättänyt selvitystilaan asettamisesta.

21 §. Lain 23 a §:n uuden 2 momentin johdosta tähän pykälään tehdään tarvittavat tekniset korjaukset. Pykälään lisätään Rahoitusvakausvirastolle toimivalta hakea luottolaitoksen asettamista konkurssiin. Konkurssiin asettamisesta päättää tuomioistuin konkurssilain mukaisesti.

23 a §. Pykälän *1 momenttiin* tehdään tekninen korjaus uuden 2 momentin johdosta. Pykälän 1 momenttiin lisätään Rahoitusvakausvirasto toimivaltaiseksi päättämään selvitystilaan asettamisesta.

Säännöksessä mainittaisiin voimassa olevaa säännöstä vastaavasti informatiivisesti, että tuomioistuin olisi toimivaltainen päättämään konkurssiin asettamisesta, ja että selvitystilaan ja konkurssiin asettamista koskevat tämän momentin säännökset soveltuvat myös muihin ETA-valtioihin sijoittuneisiin sivukonttoreihin. Sivuliike ei ole itsenäinen oikeushenkilö, vaan oikeudellisesti osa luottolaitosta, mutta luottolaitosten elvyttämisestä ja tervehdyttämisestä annetun direktiivin (2001/24/EY) 9 artiklan 1 kohdan täytäntöön panemiseksi säännöksessä selventävästi todettaisiin, että säännöksessä mainitut viranomaiset ovat toimivaltaisia päättämään selvitystilaan tai konkurssiin asettamisesta myös luottolaitoksen muihin ETA-valtioihin sijoittuneiden sivukonttoreiden osalta.

Pykälään lisätään *uusi 2 momentti*, jolla pannaan osin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 32 b artikla. Direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että laitos likvidoidaan asianmukaisesti kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jos edellytykset laitoksen asettamiseen kriisihallintoon muutoin täyttyisivät, mutta kriisinratkaisutoimi ei olisi yleisen edun mukainen. Säännöksen täytäntöönpanon toteuttamisvaihtoehtoja on kuvattu edellä luvussa 5.1.2. Kun laitos on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, se tulee siis joko asettaa kriisihallintoon, selvitystilaan tai hakea konkurssiin. Yleisen edun puuttuessa kriisihallintoon asettamiseksi valittavaksi tulee selvitystila tai konkurssiin hakeminen. Koska säänneltävässä tilanteessa kyse voi olla laitoksesta, joka on vasta todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa eikä siis konkurssilain mukaisesti vielä maksukyvytön, konkurssiin asettamisedellytykset eivät välttämättä täyty. Tällaisessa tilanteessa Rahoitusvakausviraston tulisi asettaa laitos selvitystilaan. Jos luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 4 luvun 2 §:ssä mainittujen arviointien perusteella on selvää, että laitos on maksukyvytön eli muuten kuin tilapäisesti kykenemätön maksamaan velkojaan niiden erääntyessä, viraston tulisi hakea laitosta konkurssiin. Konkurssiin asettaminen olisi selvitystilaan määräämistä perustellumpaa muun muassa silloin, jos laitos on likvidaatioarvoin laskien ylivelkainen. Tuomioistuin ratkaisisi konkurssiin asettamisen voimassaolevien säännösten mukaisesti.

Viraston tulisi määrätä laitos viipymättä selvitystilaan tai haettava konkurssia sen jälkeen, kun se on tehnyt päätöksen kriisinratkaisulain 4 luvun 2 §:n mukaisesti laitoksen kriisihallintoon asettamatta jättämisestä. Sen varmistamiseksi, että laitoksessa käynnistetään olosuhteisiin nähden tarkoituksenmukaisin menettely, viraston on kuultava Finanssivalvontaa ennen kuin se määrää laitoksen selvitystilaan tai tekee laitosta koskevan konkurssihakemuksen. Selvitystilaan sovellettaisiin muutoin mitä muun muassa voimassaolevassa liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 18—20 b §:ssä säädetään selvitystilasta. Pankkilakeja koskeviin säännöksiin lisättäisiin kuitenkin maininta siitä, että tilanteessa virasto asettaisi selvitysmiehen. Vastaavasti konkurssimenettelyyn sovellettaisiin voimassaolevia säännöksiä, mutta pankkilakien konkurssisäännöksiin lisättäisiin viraston toimivalta hakea konkurssia.

7.6 Laki säästöpankkilain muuttamisesta

69 §. Pykälän *2 momentissa* korjattaisiin viittaus rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 5 luvun 8 §:n 5 momenttiin. Voimassa olevan säännöksen viittaus 6 momenttiin on virheellinen.

104 §. Lain 120 a §:n uuden 3 momentin johdosta tähän pykälään tehdään tarvittavat tekniset korjaukset. Pykälän *1 ja 2 momenttiin* lisätään Finanssivalvonnan lisäksi Rahoitusvakausvirasto toimivaltaiseksi viranomaiseksi valitsemaan selvitysmiehen tai hakemaan selvitysmiehen määräämistä. Pykälän *3 momenttiin* päivitetään Rahoitustarkastuksen sijalle Finanssivalvonta.

104 a §. Lain 120 a §:n uuden 3 momentin johdosta tähän pykälään tehdään tarvittavat tekniset korjaukset. Pykälässä säädettyjen viranomaisten joukkoon lisätään Rahoitusvakausvirasto, jonka velvollisuutena on antaa todistus selvitysmiehelle hänen valitsemisesta tehtävään, jos virasto on päättänyt selvitystilaan asettamisesta.

108 §. Lain 120 a §:n uuden 3 momentin johdosta tähän pykälään tehdään tarvittava tekninen korjaus. Rahoitusvakausvirasto lisätään säännökseen, sillä uuden säännöksen mukaisesti myös virasto voi päättää säästöpankin asettamisesta selvitystilaan.

114 §. Pykälän *3 momenttiin* tehdään tarvittavat tekniset korjaukset lain 120 a §:n uuden 3 momentin johdosta. Säännökseen lisätään, että selvitysmiesten on annettava lopputilitys tiedoksi myös Rahoitusvakausvirastolle, jos se on päättänyt selvitystilaan asettamisesta.

118 §. Pykälään tehdään tarvittavat tekniset korjaukset lain 120 a §:n uuden 3 momentin johdosta. Pykälään lisätään Rahoitusvakausvirastolle toimivalta hakea säästöpankin asettamista konkurssiin. Konkurssiin asettamisesta päättää tuomioistuin konkurssilain mukaisesti.

120 a §. Pykälän *1 momenttiin* tehdään tekninen korjaus uuden 3 momentin johdosta. Pykälän 1 momenttiin lisätään Rahoitusvakausvirasto toimivaltaiseksi päättämään selvitystilaan asettamisesta.

Säännöksessä mainittaisiin voimassa olevaa säännöstä vastaavasti informatiivisesti, että tuomioistuin olisi toimivaltainen päättämään konkurssiin asettamisesta, ja että selvitystilaan ja konkurssiin asettamista koskevat tämän momentin säännökset soveltuvat myös muihin ETA-valtioihin sijoittuneisiin sivukonttoreihin. Sivuliike ei ole itsenäinen oikeushenkilö, vaan oikeudellisesti osa luottolaitosta, mutta luottolaitosten elvyttämisestä ja tervehdyttämisestä annetun direktiivin (2001/24/EY) 9 artiklan 1 kohdan täytäntöön panemiseksi säännöksessä selventävästi todettaisiin, että säännöksessä mainitut viranomaiset ovat toimivaltaisia päättämään selvitystilaan tai konkurssiin asettamisesta myös luottolaitoksen muihin ETA-valtioihin sijoittuneiden sivukonttoreiden osalta.

Pykälään lisätään *uusi 3 momentti*, jolla osin pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 32 b artikla. Jos Rahoitusvakausvirasto ei aseta säästöpankkia kriisihallintoon, sen tulee asettaa se selvitystilaan tai hakea konkurssia. Se, mitä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamista koskevan lain 23 a §:n 2 momentin perusteluissa on todettu, soveltuu myös tähän uuteen säännökseen.

7.7 Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

9 §. Pykälän *2 momenttiin* korjattaisiin soveltamispoikkeusta koskevan viittauksen ala. Voimassa olevan säännöksen mukaan koko 9 §:n säännöksistä voidaan poiketa, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään virastolain 5 luvun 8 §:n 6 momentissa tarkoitetulla tavalla yhtenä talletuspankkina. Tämä on mahdollistanut poikkeamisen 2 momentissa säädetyn lisäksi muun muassa 1 momentista säädetystä tallettajan kohtelusta, ilmoitusvelvollisuudesta sekä 3—5 momenttien säännöksistä. Säännöksen sanamuoto muutetaan vastaamaan säästöpankkilain 69 §:n 2 momenttia ja liikepankkilain 6 §:n 2 momentin vastaavia säännöksiä. Näin ollen tallettajalla

ei olisi irtisanomisoikeutta tai sulautuvan talletuspankin ei tarvitsisi ilmoittaa virastolain 5 luvun 13 §:n soveltumisesta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidettäisiin virastolain tarkoittamalla tavalla yhtenä talletuspankkina.

26 §. Pykälän *1 ja 5 momenttiin* tehdään tarvittavat tekniset korjaukset lain 33 §:n uuden 2 momentin johdosta. Pykälän 1 momenttiin lisätään Finanssivalvonnan lisäksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi valitsemaan selvitysmiehen Rahoitusvakausvirasto. Pykälän 5 momenttiin lisätään, että selvitysmiesten on annettava lopputilitys ja osuuskuntalain 23 luvun 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus tiedoksi myös Rahoitusvakausvirastolle, jos se on päättänyt selvitystilaan asettamisesta.

27 §. Pykälään tehdään tarvittavat tekniset korjaukset lain 33 §:n uuden 2 momentin johdosta. Pykälässä säädettyjen viranomaisten joukkoon lisätään Rahoitusvakausvirasto, jonka velvollisuutena on antaa todistus selvitysmiehelle hänen valitsemisesta tehtävään, jos virasto on päättänyt selvitystilaan asettamisesta.

29 §. Pykälän *1 momenttiin* tehdään tarvittavat tekniset korjaukset lain 33 §:n uuden 2 momentin johdosta. Pykälään lisätään Rahoitusvakausvirastolle toimivalta hakea luottolaitoksen asettamista konkurssiin. Konkurssiin asettamisesta päättää tuomioistuin konkurssilain mukaisesti.

33 §. Pykälän *1 momenttiin* tehdään tekninen korjaus uuden 2 momentin johdosta. Pykälän 1 momenttiin lisätään Rahoitusvakausvirasto toimivaltaiseksi päättämään selvitystilaan asettamisesta.

Säännöksessä mainittaisiin voimassa olevaa säännöstä vastaavasti informatiivisesti, että tuomioistuin olisi toimivaltainen päättämään konkurssiin asettamisesta, ja että selvitystilaan ja konkurssiin asettamista koskevat tämän momentin säännökset soveltuvat myös muihin ETA-valtioihin sijoittuneisiin sivukonttoreihin. Sivuliike ei ole itsenäinen oikeushenkilö, vaan oikeudellisesti osa luottolaitosta, mutta luottolaitosten elvyttämisestä ja tervehdyttämisestä annetun direktiivin (2001/24/EY) 9 artiklan 1 kohdan täytäntöön panemiseksi säännöksessä selventävästi todettaisiin, että säännöksessä mainitut viranomaiset ovat toimivaltaisia päättämään selvitystilaan tai konkurssiin asettamisesta myös luottolaitoksen muihin ETA-valtioihin sijoittuneiden sivukonttoreiden osalta.

Pykälään lisätään *uusi 2 momentti*, jolla osin pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 32 b artikla. Jos Rahoitusvakausvirasto ei aseta luottolaitosta kriisihallintoon, sen tulee asettaa se selvitystilaan tai hakea konkurssia. Se, mitä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamista koskevan lain 23 a §:n 2 momentin perusteluissa on todettu, soveltuu myös tähän uuteen säännökseen.

51 §. Pykälän *3 momentti* ehdotetaan kumottavaksi. Voimassa olevan säännöksen mukaan tiettyjä nykyistä lakia edeltävässä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) säännöksiä sovellettaisiin ennen 1.7.2010 toimintansa aloittaneeseen osuuspankkien yhteenliittymään. Poikkeussäännöstä ei enää katsottu tarpeelliseksi pitää voimassa lukuun ottamatta osuuspankkien ja osuuspankkiosakeyhtiöiden keskinäistä luotonantoa ja talletuksia koskevaa kieltoa, johon liittyvä säännös ehdotetaan sisällytettäväksi talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain uuteen 39 a §:ään.

7.8 Laki talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta

5 luku **Keskusyhteisön maksuvelvollisuus ja jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu**

27 §. Keskusyhteisön velvollisuus maksaa jäsenluottolaitoksen erääntynyt velka. Säännöksen *1 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi selkeyssyistä siten, että siinä mainittaisiin nimenomaisesti jäsenluottolaitoksen velkojan saatavan olevan samassa maksunsaantijärjestyksessä riippumatta siitä, esitetäänkö vaatimus jäsenluottolaitokselle vai keskusyhteisölle.

27 a §. *Jäsenluottolaitosten vastuu kriisinratkaisussa*. Lakiin lisättäisiin *uusi pykälä* jäsenluottolaitosten yhteisvastuun soveltamisesta siinä tilanteessa, että yhteenliittymä olisi asetettu kokonaisuutena kriisihallintoon luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 4 luvun 5 §:n 3 momentin nojalla. Jäsenluottolaitoksen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja voitaisiin tällöin käyttää keskusyhteisön tai toisen jäsenluottolaitoksen tappioiden kattamiseen tai uudelleen pääomittamiseen. Säännös selkeyttäisi yhteenliittymän rakenteeseen liittyvää keskinäistä vastuuta ja mahdollistaisi kriisinratkaisuvälineiden joustavamman käytön yhteenliittymän kriisinratkaisutilanteessa. Jäsenluottolaitosten vastuu ei kasva verrattuna siihen, että yhteenliittymä asetettaisiin konkurssiin, sillä kriisihallintoon asettamiseksi viraston tulee tehdä vertailu kriisihallinnon ja konkurssin välillä eikä velkoja saa joutua huonompaan asemaan kriisinratkaisussa kuin mikä sen asema konkurssissa olisi.

Yhteenliittymälain 30 §:ssä säädettyä poikkeusta jäsenluottolaitoksen maksuvelvollisuudesta ei sovellettaisi tässä pykälässä säädetyssä tilanteessa. Jäsenluottolaitoksen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja voitaisiin näin ollen käyttää kriisinratkaisussa tappion kattamiseen tai uudelleen pääomittamiseen, vaikka jäsenluottolaitoksen omat varat alittaisivat luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyn vähimmäismäärän. Jos poikkeusta 30 §:stä ei säädettäisi, tappioiden ja uudelleenpääomituksen kattaminen kohdistuisi vain kaikkein vahvimmalla pääomalla varustettuihin jäsenluottolaitoksiin, vain näiden omistajien omistuksen arvo alenisi ja niin sanottu *No Creditor Worse Off* -periaate ei toteutuisi.

7 luku **Erinäiset säännökset**

39 a §. *Keskinäisen luotonannon ja talletusten kielto eräissä tapauksissa*. Koska osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista annetun lain 51 §:n mukaisten siirtymäsäännösten 3 momentti ehdotetaan kumottavaksi, säännökseen sisältyvä osuuspankkien ja osuuspankkiosakeyhtiöiden keskinäisen luotonannon ja talletusten kielto sisällytettäisiin jatkossa osaksi talletuspankkien yhteenliittymästä annettua lakia. Ehdotettava *39 a § olisi teknisesti uusi säännös*, mutta vastaa asiasisällöltään voimassa olevaa lakia. Säännös siirrettäisiin selkeyssyistä talletuspankkien yhteenliittymästä annettuun lakiin.

Pykälää sovellettaisiin ainoastaan sellaisiin osuuspankkeihin ja osuuspankkiosakeyhtiöihin, jotka ovat jäseninä vanhan osuuspankkilain säännösten perusteella alun perin osuuspankkien yhteenliittymänä perustetussa talletuspankkien yhteenliittymässä. Sanottu lainanantokielto on ollut voimassa vanhassa osuuspankkilaissa, mutta ei enää sittemmin säädetyssä talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa. Kielto on siten voitu ottaa aikanaan huomioon sitovana lakisääteisenä edellytyksenä perustettaessa osuuspankkien yhteenliittymä vanhan lain mukaisesti. Nimenomaisen kiellon pitäminen voimassa vanhojen säännösten perusteella perustetussa talletuspankkien yhteenliittymässä on siten edelleen tarpeen. Sen sijaan kiellon laajentaminen kaikille talletuspankkien yhteenliittymille ei ole perusteltua, koska sanotun lakisääteisen kiellon puuttuminen on voitu huomioida perustettaessa talletuspankkien yhteenliittymiä uudemman lainsäädännön perusteella.

7.9 Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain kumoamisesta

Laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä esitetään kumottavan. Tässä laissa tarkoitettu keskeyttämismenettely on säädetty ennen kriisinratkaisudirektiivin voimaantuloa ja se mahdollistaa tällä hetkellä talletuspankin toiminnan keskeyttämisen huomattavasti pidemmäksi aikaa kuin direktiivissä. Lain mukainen keskeyttämismenettely puuttuu omaisuuden suojaan huomattavasti laajemmin kuin direktiivin mukainen keskeytys. Keskeyttämismenettelyn käyttö johtaisi käytännössä erittäin todennäköisesti myös viraston velvollisuuteen maksaa talletussuojarahastosta talletussuojakorvauksia tallettajille, sillä tallettajien pääsy varoihinsa olisi keskeyttämisen aikana estynyt. Erilliselle keskeyttämislaille ei ole enää tarvetta, kun keskeyttämisestä on säädetty kriisinratkaisudirektiivin täytäntöönpanon yhteydessä.

Lain kumoamisen johdosta talletuspankkien saneerausmenettely ei olisi enää mahdollista. Talletuspankkien saneerausmenettelyä ei ole katsottu enää käyttökelpoiseksi tai tarpeelliseksi, sillä lain voimaantulon jälkeen on säädetty kriisinratkaisumenettelystä, joka tähtää saneerausmenettelyn lailla talletuspankin toiminnan jatkamiseen. Kriisinratkaisussa mahdolliset leikkaukset kohdistuvat kuitenkin sijoittajanvastuun mukaisesti ensi sijassa laitoksen omistajiin ja vasta sen jälkeen velkojiin, kun taas saneerausmenettelyssä saneerausohjelman vaikutukset kohdistuvat pääasiassa velkojiin.

7.10 Laki yrityksen saneerauksesta annetun lain 2 §:n 3 momentin kumoamisesta

Yrityksen saneerauksesta annetun lain *2 §:n 3 momentti* sisältää viittauksen lakiin talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä, joka edellä esitetyin tavoin kumotaan. Viittaussäännökselle ei näin ollen ole tarvetta.

7.11 Laki eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 2 ja 6 §:n muuttamisesta

2 §. *Määritelmiä*. Säännöksen *7 momentissa* säädetystä maksukyvyttömyysmenettelyn määritelmästä poistetaan maininta luottolaitosten toiminnan keskeyttämisestä, sillä laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä kumotaan.

6 §. *Nettoutus luottolaitoksen maksukyvyttömyysmenettelyssä*. Pykälän *1 momentti* kumotaan, sillä laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä kumotaan. Vastaavasti pykälän *4 momentti* kumotaan, sillä edellä mainittu laki ja luottolaitoslain 19 luvun 8 § kumotaan. Pykälän *3 momentista* poistetaan viittaus 1 momenttiin, joka edellä todetuin tavoin kumotaan.

Pykälän *2 momenttiin* ehdotetaan 1 momentin kumoamiseen liittyvää teknistä muutosta. Momentin säännökset suojaavat selvitysjärjestelmässä tapahtuvaa nettoutusta tilanteissa, joissa muusta luottolaitoksen maksukyvyttömyysmenettelystä kuin konkurssista ilman kyseisiä säännöksiä seuraisi, ettei nettoutus olisi sallittu. Tällainen voi olla tilanne esimerkiksi ulkomaisen luottolaitoksen ollessa selvitysjärjestelmän osapuolena.

7.12 Laki arvopaperitileistä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

11 §. *Säilyttäjän konkurssi ja muu maksukyvyttömyys*. Pykälän *3 momentista* poistetaan viittaus talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettuun lakiin, joka kumotaan.

7.13 Laki rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta

3 §. *Määritelmiä*. Pykälän *1 momentin 4 kohdasta* poistetaan viittaus talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettuun päätökseen, sillä sitä koskeva laki kumotaan.

7.14 Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 25 §:n muuttamisesta

25 §. *Sopimukset määritysosapuolen maksukyvyttömyyden varalta*. Pykälästä poistetaan viittaus talletuspankin toiminnan väliaikaiseen keskeyttämiseen, sillä sitä koskeva laki kumotaan.

7.15 Laki Suomen Pankista annetun lain 11 ja 26 §:n muuttamisesta

11 §. *Pankkivaltuuston tehtävät*. Pykälän *2 momentin 6 kohdasta* poistetaan maininta Suomen Pankin eläke- ja perhe-eläkesäännösten vahvistamisesta, sillä Suomen Pankin eläkkeistä säädetään eläkesääntöjen sijaan 1.1.2021 alkaen julkisten alojen eläkelaissa (81/2016). Pankkivaltuusto ei näin ollen voi enää vahvistaa uusia eläkesääntöjä eikä säännökselle siten ole enää tarvetta.

26 §. *Oikeus saada ja velvollisuus antaa tietoja*. Pykälän *4 momentissa* säädetään viranomaisista, joille Suomen Pankin tulee salassapitosäännöksistä riippumatta ilmoittaa kriisitilanteesta Suomessa. Säännökseen lisätään Finanssivalvonta, sillä Suomen Pankilla ei ole voimassa olevan säännöksen mukaan ollut velvollisuutta ilmoittaa sille kriisitilanteesta. Kriisitilanteen tehokkaaksi hoitamiseksi on olennaista, että kaikilla rahoitusvakauteen ja kriisinhoitoon liittyvillä viranomaisilla on mahdollisimman aikainen tieto kriisitilanteesta.

7.16 Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta

1 Luku **Yleiset säännökset**

Lain 1 luvun *4 §:n 2 momenttiin*, *5 §:n 1 ja 2 momenttiin*, *6 §:n 1 momenttiin* sekä *7 §:n 1 momenttiin* lisätään viittaus uuteen 10 luvun 4 a §:ään, jotta se tulisi sovellettavaksi myös luottolaitoksiin, rahoitusyhtiöihin, vaihtoehtorahastojen hoitajiin, ulkomaisiin ETA-sijoituspalveluyrityksiin, ulkomaisiin ETA-luottolaitoksiin, ulkomaisiin ETA-rahastoyhtiöihin, ulkomaisiin ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajiin ja kolmannen maan yrityksiin.

10 luku **Menettelytavat asiakassuhteessa**

4 a §. *EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettujen hyväksyttävien velkojen tarjoaminen ei-ammattimaisille asiakkaille*. Lain 10 lukuun lisätään *uusi 4 a §,* jolla pannaan täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 44 a artiklan 5 kohta. Säännöksen mukaan ei-ammattimaiselle asiakkaille ei saa tarjota sellaisia hyväksyttäviä velkoja, joiden nimellisarvo on alle 50 000 euroa. Säännös soveltuu sellaisiin EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklassa tarkoitettuihin hyväksyttäviin velkoihin, jotka täyttävät 72 a artiklan vaatimukset, lukuun ottamatta 72 a artiklan 1 kohdan b alakohtaa ja 72 b artiklan 3—5 kohtaa. Tällä tarkoitettaisiin näin ollen instrumentteja, jotka ovat luottolaitoslain 1 luvun 4 a §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisia. Nimellisarvoa koskeva 50 000 euron raja on rahoitusvälinekohtainen.

Ei-ammattimainen asiakas on määritelty tämän lain 1 luvun 23 §:n 3 momentissa ja sillä tarkoitetaan muuta asiakasta, kuin kyseisen pykälän 1 momentin mukaista ammattimaista asiakasta. Säännös soveltuu ei-ammattimaisiin asiakkaisiin, joiden kotipaikka on Suomessa, laskettiinpa

hyväksyttävän velan rahoitusväline liikkeelle Suomesta tai muusta ETA-valtiosta. Säännös soveltuu kaikkiin hyväksyttävän velan rahoitusvälineiden tarjoajiin, olivatpa nämä luottolaitoksia tai muita 1 luvun 13 §:n 1 momentissa määriteltyjä sijoituspalveluyrityksiä. Säännös ei sovellu kuluttajien välisiin kauppoihin. Säännös soveltuu myös toissijaisilla markkinoilla tapahtuviin kauppoihin. Säännös ei rajoita sijoituspalvelulain mukaista sijoittajansuojaa. Säännös soveltuu sellaisiin hyväksyttäviin velkoihin, jotka lasketaan liikkeelle tämän lain voimaan tulon jälkeen.

7.17 Laki Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

4 §. *Suhteellinen hallintomaksu*. Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain 4 §:n *1 momenttia* muutetaan siten, että arvopaperikeskukselta poistettaisiin suhteellinen, liikevaihtoon perustuva hallintomaksu ja säädettäisiin pelkästään 5 §:n mukaisesta perusmaksusta. Muilta osin säännös jäisi ennalleen.

5 §. *Perusmaksu*. Säädöksen 5 §:n *1 momenttia* muutetaan arvopaperikeskuksen osalta siten, että arvopaperikeskuksen vuosittaiseksi perusmaksuksi säädettäisiin 25 000 euroa. Muilta osin säännökseen ei tulisi muutoksia. Laki Rahoitusvakausviraston hallintomaksuista annettiin ennen kuin arvopaperikeskuksen kriisinratkaisusuunnittelu oli käynnistynyt. Alkuperäistä säädöstä annettaessa arvioitiin, että arvopaperikeskuksen kriisinratkaisusuunnittelu edellyttäisi virastolta noin 0,5 henkilötyövuotta. Suhteellisen maksun arvioitiin tuolloin olevan arvopaperikeskuksen liikevaihdolla noin 51 350 euroa. Voimassa oleva suhteellisen maksun kerroin 0,0013 prosenttia johtaa kertoimessa olevan virheen vuoksi kuitenkin vain noin 513 euron hallintomaksuun. Nykyinen arvopaperikeskuksen perusmaksuun ja suhteelliseen hallintomaksuun perustuva maksu ei riitä kattamaan virastolle aiheutuvia kriisinratkaisusuunnitelman laatimisesta aiheutuvia kustannuksia.

Arvopaperikeskuksen ensimmäinen kriisinratkaisusuunnitelma laadittiin vuonna 2019, minkä perusteella voidaan arvioida, että siihen liittyvä Rahoitusvakausviraston vuosittainen työmäärä tulee olemaan noin ¼ henkilötyövuotta, joka vastaa säädettävää 25 000 euroa. Koska ei ole odotettavissa, että työmäärä muuttuisi esimerkiksi arvopaperikeskuksen liikevaihdon muuttuessa, ehdotetaan hallintomaksu säädettäväksi kiinteänä perusmaksuna.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kriisinratkaisudirektiivin 10 artiklan 7 kohdan o ja p alakohtien muutos pantaisiin täytäntöön lisäämällä valtiovarainministeriön asetuksen luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseksi toimitettavista ja niihin sisällytettävistä tiedoista (1284/2014) 3 §:ään *uusi 19 kohta*. Säännöksen mukaan kriisinratkaisusuunnitelmassa tulisi esittää laitokselle asetettu omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus ja sen saavuttamiseksi asetettu määräaika. Asetuksenantovaltuudesta säädetään kriisinratkaisulain 2 luvun 3 §:n 2 momentissa ja 4 §:n 1 momentissa. Lisäksi direktiivin liitteen B jakson 6 kohdan täytäntöön panemiseksi kyseisen ministeriön asetuksen 2 §:n 6 kohdassa muutettaisiin ilmaisu *hyväksyttävät velat* muotoon *alentamiskelpoiset velat*. Vastaava termin muutos tehtäisiin direktiivin liitteen C jakson 17 kohdan täytäntöön panemiseksi valtiovarainministeriön asetukseen seikoista, jotka on otettava huomioon arvioitaessa luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen taikka konsernin purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksia (1285/2014) 2 §:n 1 momentin 17 kohtaan.

Lisäksi annettaisiin uusi valtiovarainministeriön asetus omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen laskemiseksi velkojen kokonaismäärästä. Kriisinratkaisulain 8 luvun 7 b §:n 4 momenttiin esitetään lisättävän asetuksenantovaltuus. Asetuksella pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 b artiklan 4 kohta siinä esitettyjen laskukaavojen osalta.

Asetuksessa esitettäisiin kaava, jolla laskettaisiin omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus velkojen kokonaismäärästä. Säännös on erittäin tekninen eikä kuulu näin ollen lain alaan. Laitoksen oikeuksiin ja velvollisuuksiin kuuluvista perusteista omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaan vähimmäisvaatimukseen liittyen säädettäisiin kriisinratkaisulain 8 luvun 7 b §:n 4 momentissa. Asetus olisi tätä lain säännöstä tarkentava ja näin ollen asiasta voidaan säätää asetuksella.

Valtiovarainministeriön asetus 65/2018 luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä lisäpääomavaatimuksesta edellyttää tarkistamista tähän esitykseen sisältyvien lakiehdotusten johdosta. Uudessa samannimisessä asetuksessa säädettäisiin tätä esitystä vastaavasti luottolaitoslain 10 luvun 3 §:n 5 momentissa ja 4 a—d §:ssä tarkoitetun rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen laskemisesta ja määräämisedellytyksiä koskevien tekijöiden määrittelystä sekä päätökseen liitettävistä tiedoista ja päätöksen julkistamisessa noudatettavasta menettelystä. Asetuksella pantaisiin täytäntöön muun ohella muutetun luottolaitosdirektiivin 133 artiklaan sisältyvä yksityiskohtainen säännös niin sanotun järjestelmäriskin laskemisesta ja sitä koskevasta matemaattisesta kaavasta. Lisäksi asetuksessa säädettäisiin voimassa olevaa asetusta vastaavasti erityisistä täydentävistä tekijöistä, ja niitä koskevista mittareista, joilla järjestelmäriskiä tulisi arvioida. Asetuksen antamista koskevat valtuutukset sisältyvät ehdotettuihin luottolaitoslain 10 luvun 4 a §:n 4 momentin ja 4 b §:n 4 momentin säännöksiin.

Valtiovarainministeriön asetus 697/2014 luottolaitoksen, ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön toimilupahakemukseen sekä sivuliikkeen perustamista ulkomaille koskevaan hakemukseen liitettävistä selvityksistä edellyttää niin ikään tarkistamista erityisesti siten, että asetukseen sisällytettäisiin tarkemmat säännökset myös luottolaitosten omistusyhteisöjen lupahakemukseen liitettävistä tarkemmista selvityksistä luottolaitosdirektiivin 21 a artiklan edellyttämällä tavalla.

9 Voimaantulo

Luottolaitos- ja kriisinratkaisudirektiivi tulee kumpikin panna kansallisesti täytäntöön viimeistään 28.12.2020. Tämän johdosta ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 1.1.2021.

Kriisinratkaisulain muuttamista koskevan lain voimaantulosäännös sisältää siirtymäsäännöksiä laitoksen julkistamisvelvoitteisiin sekä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeviin päätöksiin liittyen. Ennen kriisinratkaisulain muuttamista koskevan lain voimaan tuloa annetut omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevat päätökset olisivat voimassa niin kauan, kunnes virasto antaisi laitokselle uuden päätöksen muutoslain tultua voimaan. Päätökseen sovellettaisiin muutoslain voimaan tullessa voimassa ollutta 8 lukua, kunnes uusi omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva päätös olisi annettu. Lisäksi esitetyn kriisinratkaisulain 8 luvun 14 §:n 3 momenttia laitoksen julkistamisvelvoitteesta sovellettaisiin vasta 1.1.2024 alkaen. Jos virasto olisi asettanut laitokselle 8 luvun 11 §:n 2 momentin mukaisesti omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen täyttämiseksi siirtymäajan, joka päättyisi myöhemmin kuin 1.1.2024, sovellettaisiin laitoksen julkistamisvelvoitetta asetetun siirtymäajan päättymispäivästä lukien.

10 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Perustuslain ja säätämisjärjestyksen kannalta keskeiset ehdotukset koskevat omaisuuden suojaa, elinkeinovapautta, Finanssivalvonnan harkintavaltaa lisäpääomavaatimusten asettamisessa ja

sen käytössä olevien muiden valvontavaltuuksien käyttämisessä, Rahoitusvakausviraston ja Finanssivalvonnan asettamia hallinnollisia seuraamuksia vähimmäisvaatimuksen alittuessa, norminantovallan delegointia sekä henkilötietojen suojaa.

10.1 Omaisuuden suoja

Perustuslain 15 §:ssä säädetyn omaisuuden suojan kannalta merkityksellisiä ovat luottolaitoslakiin ja kriisinratkaisulakiin ehdotettavat varojenjaon rajoittamiseen liittyvät säännökset ja kriisinratkaisulakiin ehdotettava Rahoitusvakausviraston toimivalta keskeyttää luottolaitoksen sopimuksiin perustuvia maksu- ja suoritusvelvoitteita.

Ehdotettuun luottolaitoslain 10 luvun 10 ja 10 a §:ään sekä kriisinratkaisulain 12 luvun 13 §:ään sisältyisivät sellaiset luottolaitos- ja kriisinratkaisudirektiivien mukaiset varojenjaon rajoittamiseen liittyvät säännökset, joita on sovellettava niissä tilanteissa, joissa luottolaitos ei täytä tiettyjä omien varojen tai hyväksyttävien velkojen vaatimuksia. Kyseisissä säännöksissä luottolaitokselle asetettaisiin se enimmäisosuus, jonka luottolaitos voisi voitonjakokelpoisista varoistaan jakaa esimerkiksi osinkoina. Enimmäisosuuden määritys perustuisi direktiivejä vastaten tarkkarajaiseen sääntelyyn ja riippuisi siitä, miten merkittävästä vaatimusten alituksesta on kyse.

Ehdotetun luottolaitoslain 11 luvun 10 §:n 1 momentin uuden 14 kohdan mukaisesti Finanssivalvonnalle ehdotetaan edellä mainittujen varojenjaon rajoitusten lisäksi erityistä toimivaltuutta edellyttää luottolaitoksen vahvistavan omia varojaan rajoittamalla luottolaitoksen varojenjakoa. Ehdotus liittyy luottolaitosdirektiivin 104 artiklan täytäntöönpanoon, jossa luetellaan ne valvontavaltuudet, joita jäsenvaltioiden lainsäädännössä on valvontaviranomaiselle annettava. Direktiivi ei sisällä kansallista harkintavaltaa. Edellytyksenä varojenjaon rajoittamiseen liittyvien, kuten myös muiden samassa momentissa mainittujen, toimivaltuuksien käyttämiselle olisi, että luottolaitoksen omien varojen ja maksuvalmiuden riittävyyttä ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa. Toimivallan käytön edellytys vastaa pääosin voimassa olevaa sääntelyä.

Ehdotetun kriisinratkaisulain 12 luvun 8 §:ssä säädetään Rahoitusvakausviraston oikeudesta keskeyttää laitoksen sopimuksiin perustuvia maksu- ja suoritusvelvoitteita. Tämä keskeyttämisvaltuus ulottuu direktiivin muutoksen jälkeen myös esimerkiksi luonnollisten henkilöiden rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitettuihin korvattaviin talletuksiin. Direktiivin 33 a artiklan 2 kohdan toisen alakohdan asianmukainen täytäntöönpano edellyttää, että keskeyttäminen voidaan ulottaa myös korvattaviin talletuksiin eikä tältä osin jäsenvaltioille ole jätetty kansallista harkintavaltaa. Tältä osin virastolle kuitenkin asetetaan velvollisuus arvioida erityisen huolellisesti, onko keskeyttäminen tarpeen ulottaa luonnollisten henkilöiden ja pienempien yritysten suojattuihin talletuksiin. Jos virasto keskeyttää laitoksen maksu- ja suoritusvelvoitteet, tämä johtaa siihen, että tallettajilla ei ole pääsyä talletuksiinsa enintään kahden pankkipäivän ajan. Tämä rajoittaa sekä laitosten että tallettajien perustuslain 15 §:ssä säädettyä omaisuuden suojaa.

Perustuslakivaliokunta on aiemmin luottolaitostoiminnan sääntelyä arvioidessaan todennut viranomaisvalvonnan sekä siitä johtuvien valtuuksien käyttämisen olevan välttämätöntä luottolaitostoiminnalle ominaisen yleisövarojen laajamittaisen vastaanottamisen vuoksi ja katsonut perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävien, ennen muuta rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamista tarkoittavien ja siten myös asiakkaiden suojaan liittyvien perusteiden puoltavan sääntelyä (PeVL 24/2002 vp ja PeVL 16/2003 vp). Sekä varojenjaon rajoittamista koskevilla säännöksillä että luottolaitosten maksu- ja suoritusvelvoitteiden keskeyttämiseen liittyvillä toimivaltuuksilla on keskeinen merkitys rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamisessa.

Omistajan oikeuksia voidaan rajoittaa lailla esimerkiksi omaisuuden käyttöön kohdistuvin erilaisin kielloin, rajoituksin ja velvoittein, kunhan sääntely täyttää perusoikeutta rajoittavalta lailta vaaditut yleiset edellytykset (PeVL 33/1998 vp, PeVL 15/2004 vp). Sopimusvapautta ei ole nimenomaisesti suojattu perustuslaissa, mutta se saa tietyssä määrin suojaa omaisuutta turvaavan perustuslain 15 §:n 1 momentin yleislausekkeen kautta (HE 309/1993 vp, s. 62, PeVL 15/2004 vp s.4—5). Varallisuusoikeudellisten oikeustoimien pysyvyyden suojan taustalla on ajatus oikeussubjektien perusteltujen odotusten suojaamisesta taloudellisissa asioissa (PeVL 42/2006 vp s.4). Perustuslakivaliokunnan käytännössä on katsottu, että laissa asetettavien velvollisuuksien koskiessa pörssiyhtiöitä tai muita varallisuusmassaltaan huomattavia oikeushenkilöitä lainsäätäjän liikkumavara on omaisuudensuojan näkökulmasta lähtökohtaisesti suurempi kuin silloin, kun sääntelyn vaikutukset muodostuisivat hyvin välittömiksi oikeushenkilön taustalla olevien luonnollisten henkilöiden asemalle (ks. muun muassa PeVL 9/2008 vp s. 4, PeVL 10/2007 vp s. 2, PeVL 54/2005 vp s. 3, PeVL 32/2004 vp s. 2, PeVL 61/2002 vp s. 3—4, PeVL 34/2000 vp s. 2). Ehdotetut säännökset kohdistuvat luottolaitokseen eli perustuslakivaliokunnan käytännössä katsottuun varallisuusmassaltaan huomattavaan oikeushenkilöön, jolloin liikkumavara on omaisuuden suojan kannalta suurempi.

Luottolaitoslain ehdotettuun 10 luvun 10 ja 10 a §:ään ja kriisinratkaisulain ehdotettuun 12 luvun 13 §:ään sisältyvät, omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vaatimusten alittamiseen liittyvät varojenjaon rajoitukseen tähtäävät säännökset ovat pakottavaa, luottolaitos- ja kriisinratkaisudirektiivien edellyttämää sääntelyä, eikä näiltä osin ole kansallista liikkumavaraa. Säännösten soveltamisedellytyksinä ovat direktiivejä vastaavat porrastukset sen mukaisesti, miten merkittävästä omien varojen tai hyväksyttävien velkojen vaatimusten alituksesta on kyse. Sääntely on tältä osin täsmällistä, tarkkarajaista ja mahdollisten rajoitusten asettaminen oikeasuhtaista vaatimuksen alitukseen nähden.

Luottolaitoksen varojenjaon rajoittamiseen liittyvän erityistoimivallan osalta, joka perustuisi luottolaitoslain 11 luvun 10 §:ään ehdotettavaan muutokseen, vastaavan tyyppisen viranomaistoimivallan on aikaisemmassa perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännössä katsottu olevan sopusoinnussa perustuslaissa säädetyn omaisuuden suojan kannalta toimivallan käyttöön liittyvien edellytysten vuoksi (PeVL 24/2002 vp, s. 2). Ehdotettuun erityiseen toimivaltaan luottolaitoksen varojen jakamisen rajoittamiseksi liittyy aina edellytys siitä, että luottolaitoksen maksuvalmiuden tai omien varojen riittävyyttä ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa. Ehdotettuja toimivallan käyttöedellytyksiä voidaan pitää samansuuntaisina kuin Finanssivalvonnasta annetun lain 30 §:ssä säädettyä varojenjaon rajoittamista koskevaa toimivaltuutta tilipäätöksen ja kirjanpidon tuottaman informaation perusteella. Ottaen huomioon vielä, että kyseessä on luottolaitosdirektiivin edellyttämän vaatimuksen täytäntöönpanosta, direktiivin edellyttämän harkintavallan, sekä sen, että harkinnanvaraiseen lisäpääomavaatimukseen liittyvien muutosten vaikutukset huomioiden Finanssivalvonnan toimivalta luottolaitoksen omien varojen käyttöön ei juurikaan laajenisi, ehdotettua varojenjaon rajoittamiseen liittyvää toimivaltaa voidaan pitää omaisuudensuojan kannalta hyväksyttävänä ja oikeasuhtaisena.

Luottolaitoksen maksu- ja suoritusvelvollisuuden keskeyttämisestä säädettäisiin lailla ja se on myös tarkkarajainen ja tulee sovellettavaksi vain tiukkojen, kriisinratkaisulain 12 luvun 8 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyessä. Keskeyttämisvaltuus koskisi tilannetta, jossa laitos olisi kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. Voimassa oleva laki mahdollistaa keskeytyksen jo silloin kuin laitos on asetettu kriisihallintoon. Maksu- ja suoritusvelvoitteiden keskeyttämisellä pyritään siihen, että virastolla on riittävästi aikaa arvioida, asettaako se laitoksen kriisihallintoon ja mitä kriisinratkaisuvälineitä siihen tulisi sovellettavaksi ilman, että sillä välin syntyisi talletuspako, joka voisi heikentää rahoitusvakautta. Rajoituksella on näin ollen hyväksyttävä peruste ja painavat yhteiskunnalliset tarpeet. Keskeyttämisestä ilmoitetaan muun muassa tallettajille viraston, Finanssivalvonnan ja laitoksen internetsivuilla esitetyn 12

luvun 8 §:n 5 momentin mukaisesti. Keskeyttämisen kesto on rajoitettu kahteen pankkipäivään, mikä on tarkkarajaista ja sääntelyn tavoitteeseen nähden oikeasuhtaista. On lisäksi huomioitava, että esityksessä ehdotetaan kumottavan laki talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä, joka mahdollistaa maksujen ja suoritusten keskeyttämisen kuukausiksi. Kokonaisuudessaan esitys johtaa näin ollen laitoksen ja tallettajien kannalta omaisuuden suojan mahdollisten rajoitusten merkittävään lieventymiseen. Keskeyttämistä koskevasta päätöksestä voi kriisinratkaisulain 17 luvun 3 §:n mukaisesti valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen, joten omaisuuden suojan rajoitus täyttää myös oikeusturvavaatimukset.

Omaisuuden suojaa koskevat rajoitukset täyttävät perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset ja niistä voidaan näin ollen säätää tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

10.2 Elinkeinovapaus

Pääomavaatimuksia, omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta ja varojen jaon rajoittamista koskevan sääntelyn kannalta merkityksellinen perustuslain säännös on 18 §:n 1 momentti, jonka mukaan jokaisella on oikeus hankkia toimeentulonsa valitsemallaan elinkeinolla. Luottolaitoksille asetetut lisäpääomavaatimukset ja vähimmäisvaatimukset merkitsevät sinällään puuttumista elinkeinovapauteen edellyttämällä määritellyiltä toimijoilta taloudellista asemaa koskevien vaatimusten noudattamista. Elinkeinovapauden kannalta merkityksellisiä ovat myös luottolaitostoimintaan liittyvien lupaedellytysten asettaminen.

Ehdotetun luottolaitoslain 10 luvun 3 §:n mukaan luottolaitoksella on oltava ydinpääomaa EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyn lisäksi määrä, joka kattaa lain 10 luvussa säädetyt lisäpääomavaatimukset sekä konsolidoidut lisäpääomavaatimukset. Luottolaitoksille asetetut lisäpääomavaatimukset ovat seurausta luottolaitosdirektiivin sekä mainitun vakavaraisuusasetuksen pakottavista säännöksistä. Ehdotetun luottolaitoslain 10 luvun 4 a §:ssä tarkoitettu rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus perustuu direktiivin sisältämään niin sanottuun kansalliseen sääntelyoptioon, jonka käyttöönotto tuli voimaan lailla 819/2017, ja sitä koskeva perustuslainmukaisuuden arviointi sisältyy hallituksen esitykseen HE 137/2017 vp. Nyt ehdotettavat säännökset, jotka koskevat järjestelmäriskipuskurivaateen asettamista elinkeinovapauden rajoituksen kannalta, ja jäljempänä tässä jaksossa viranomaisen harkintavallan näkökulmasta, vastaavat aineelliselta laajuudeltaan ja sisällöltään voimassa olevan luottolaitoslain 10 lukuun sisältyviä säännöksiä ja perustuvat uudistettuun luottolaitosdirektiiviin.

Luottolaitosdirektiivi tai sen muutosdirektiivi, jonka täytäntöön panemiseen nyt ehdotettavat säännökset perustuvat, ei esimerkiksi sisällä nimenomaista ylärajaa luottolaitoslain ehdotetun 10 luvun 4 a—e §:ssä tarkoitetulle lisäpääomavaatimukselle, vaan 5 prosentin suuruinen enimmäismäärä kokonaisriskin perusteella määrättävälle lisäpääomavaatimukselle perustuu kansallisen liikkumavaran käyttöön perustuslain sekä eduskunnan perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön edellyttämällä tavalla. Sen lisäksi, että mainittu kansallinen optio ja sen käsittämä erityinen lisäpääomavaatimus on otettu käyttöön enimmäismäärältään rajoitettuna, on huomattava, ettei lisäpääomavaatimuksen asettamisedellytysten aineelliset vaatimukset ole keventyneet, vaan niitä on päinvastoin muutettu muutosdirektiivin edellyttämällä tavalla yksityiskohtaisemmiksi, kuten muun muassa 10 luvun 4 b ja c §:istä ja 11 luvun 6 a §:stä käy ilmi.

Ehdotettu kriisinratkaisulain 8 luku sisältää säännöksiä laitoksilta edellytettävästä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevasta vähimmäisvaatimuksesta. Myös ehdotetun luottolaitoslain 10 luvun 10 ja 10 a § sekä ehdotetun kriisinratkaisulain 12 luvun 13 § varojenjaon rajoittamisista puuttuvat luottolaitostoimintaa harjoittavien elinkeinotoimintaan. Lisäksi luottolaitoslain 11 luvun 10 §:ään ehdotetaan valvontaviranomaiselle muiden erityisten valvontavaltuuksien ohella

toimivaltaa varojenjaon rajoittamiseen, jos luottolaitoksen omien varojen ja maksuvalmiuden riittävyyttä ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa. Näidenkin osalta sääntely perustuu luottolaitos- ja kriisinratkaisudirektiivin pakottaviin säännöksiin.

Luottolaitosten omistusyhteisöille ehdotetaan säädettäväksi tietyin edellytyksin lupavaatimus ehdotetussa luottolaitoslain uudessa 2 a luvussa, jolloin omistusyhteisöille säädettäisiin velvoite huolehtia luottolaitoslain ja EU:n vakavaraisuusasetuksen konsolidoitujen vaatimusten täyttämisestä. Sääntely perustuu luottolaitosdirektiivin 3 artiklan 3 kohdan ja 21 a artiklan pakottaviin säännöksiin. Euroopan talousalueen ulkopuolisten luottolaitosryhmittymien toimintaedellytyksiksi asetettaisiin ehdotettavan luottolaitoslain 2 luvun 5 §:n mukaan ja luottolaitosdirektiivin 21 b artiklaa vastaavasti, että tällaisten ryhmittymien olisi muodostettava joko yksi tai kaksi alakonsernia Euroopan talousalueella. Molemmat edellytykset perustuvat luottolaitosdirektiivin säännöksiin, jotka eivät anna kansallista liikkumavaraa. Mainitut lupa- ja muut toimintaedellytykset on määritelty ehdotettavissa säännöksissä direktiivin edellyttämien vaatimusten mukaisesti. Säännösten tavoitteena on varmistaa luottolaitosryhmittymien tehokas valvonta ja luottolaitoksille asetettujen vaatimusten noudattaminen erilaisissa konsernirakenteissa ja ulottaa luottolaitoksia koskevan sääntelyn noudattamisvelvollisuus konsernin ylätasolle soveltuvin osin sellaisiin omistusyhteisöihin, jotka vaikuttavat konserniin kuuluvan luottolaitoksen liiketoimintaan ja riskinottoon. Ehdotettavilla, luottolaitosdirektiivin mukaisilla luottolaitosten omistusyhteisöjen toimintaan liittyvillä vaatimuksilla on siten tarkoituksena rahoitusmarkkinoiden toiminnan ja vakauden turvaaminen.

1. lakiehdotuksen 6 luvun 4 a §:n 2 momentin mukaan Finanssivalvonnalla olisi oikeus kieltää luottolaitoksen palveluiden tarjoaminen Euroopan talousalueen ulkopuoliseen valtioon ehdotettavassa säännöksessä tarkemmin määritellyillä perusteilla. Euroopan talousalueen ulkopuolisten toimintojen perustamiseen liittyvä viranomaiskontrolli on tarpeen, koska Euroopan talousalueen ulkopuolinen luottolaitoslainsäädäntö voi poiketa paljonkin Euroopan talousalueen sisällä harmonisoidusta lainsäädännöstä ja viranomaisvalvonnasta. Siten Europan talousalueen ulkopuolisten toimintojen perustamiseen voi liittyä merkittäviäkin epävarmuuksia luottolaitostoimintaan liittyvien riskien ja toimintaa koskevan valvonnan näkökulmasta. Tässä yhteydessä on huomioitava, että ehdotettava kielto-oikeus ei periaatteiltaan poikkea luottolaitoksen Euroopan talousalueen ulkopuolisen sivuliikkeen perustamisen luvanvaraisuudesta siten kuin luottolaitoslain 6 luvun 2 §:ssä on säädetty.

Luottolaitostoiminnan yhteydessä perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävät kavennukset elinkeinovapaudesta, kuten kohtuullisten pääomien edellyttäminen, ovat perusteltuja rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseksi, minkä ohella asiakkaiden suojaamiseen liittyvät perusteet puoltavat sääntelyä (PeVL 43/2004 vp) ottaen huomioon luottolaitosten korkean vivutusasteen. Kriisinratkaisulaissa säännellyn vähimmäisvaatimuksen osalta kyse on lisäksi sijoittajanvastuun toteutumisesta pankin kriisitilanteessa, jonka toteutumista myös perustuslakivaliokunta on korostanut EU:n yhteisen kriisinratkaisumekanismin perustamista koskevan lausunnon yhteydessä (PeVL 28/2013 vp). Uuden sääntelyn mukainen vähimmäisvaatimus asetetaan viraston päätöksellä, ja laitokselle asetetaan 8 luvun 11 §:n mukaisesti riittävä siirtymäaika ja mahdolliset välitavoitteet vaatimuksen täyttämiseksi.

Sääntelyn kohteena on rajattu toiminta-ala, kuten nyt luottolaitostoiminta, minkä lisäksi luottolaitoksilla on otto- ja antolainaustoiminnan harjoittajina erityistä merkitystä niiden asiakkaiden taloudellisille intresseille, minkä johdosta nyt ehdotetut säännökset vastaavat lähtökohdiltaan sekä tavoitteiltaan perustuslakivaliokunnan elinkeinovapautta koskevissa lausunnoissa edellytettyjä periaatteita (PeVL 28/2000 vp, 28/2001 vp, PeVL 53/2001 vp, PeVL 19/2002 vp ja PeVL 17/2004 vp).

10.3 Viranomaisen harkintavalta

Viranomaisen harkintavallan hyväksyttävyyttä koskevan arvioinnin kannalta merkityksellisiä ovat lakiehdotuksiin sisältyvät ehdotetut säännökset lisäpääomavaatimusten asettamisesta sekä muiden valvonnallisten toimivaltuuksien käyttäminen tilanteissa, joissa luottolaitoksen omien varojen ja maksuvalmiuden riittävyyttä ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa. Voimassa olevaa lakia vastaavasti esityksen 1. lakiehdotuksen 10 luvun 3—9 §:n ja 11 luvun 6 §:n nojalla valvontaviranomaisena toimiva Finanssivalvonta voi asettaa laista ilmeneviä lisäpääomavaatimuksia eri riskien kattamiseksi luottolaitosdirektiivin edellyttämällä tavalla. Puolestaan 1. lakiehdotuksen 11 luvun 10 §:ään muutoksilla täydennettäisiin Finanssivalvonnan toimivaltuuksia muun muassa varojenjaon rajoittamisen osalta luottolaitosdirektiivin edellyttämällä tavalla.

Ehdotetut säännökset eivät poikkea voimassa olevan lain sisällöstä luonteeltaan. Finanssivalvonta voi nykyisten valtuuksiensa nojalla asettaa luottolaitoksille muuttuvan lisäpääomavaatimuksen, rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen pääomavaatimuksen, maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen pääomavaatimuksen sekä lain 11 luvun 6 §:n mukaisen harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen. Eri lisäpääomavaatimusten asettamisen edellytyksistä sekä niiden asettamista koskevasta menettelystä säädetään luottolaitoslain 10 ja 11 luvuissa yksityiskohtaisesti ja tarkkarajaisesti. Kuten voimassa olevan lain mukaisissa valtuuksissa, niin myös nyt ehdotetulle harkintavallalle asetettaisiin laissa tarpeellisia rajoituksia. Toisaalta myös harkintavallan käyttäminen lisäpääomavaatimusten asettamisessa on tarpeen, jotta yksittäistapauksissa valvontaviranomainen voi huomioida valvottavien taloudellisen aseman erityispiirteet ja riskiprofiilit. Uudistetussa luottolaitosdirektiivissä lisäpääomavaatimusten asettamisen edellytyksiä on tarkennettu ja rajoitettu erityisesti siten, että saman riskin perusteella ei voida enää määrätä useampaa lisäpääomavaatimusta. Ehdotetut säännökset antaisivat Finanssivalvonnalle näin ollen nykyisenkaltaista harkintavaltaa asettaa luottolaitokselle korkeamman vakavaraisuusvaatimuksen kuin EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitoslain vähimmäisvaatimuksista seuraa erityisten riskien kattamiseksi.

Voimassa olevasta laista poiketen esityksen 1. lakiehdotuksen 10 luvun 3 §:n 6 momentin mukaan muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus saisi olla enintään 3 prosenttia sen kokonaisriskin määrästä aiemman 2 prosentin sijaan. Säännös perustuu muutettuun luottolaitosdirektiiviin, eikä enimmäismäärää koskevasta vaatimuksesta voida kansallisesti poiketa. Lain 10 luvun 3 §:n 4 momentin mukaan kansallisen harkinnan puitteissa viranomaisen harkintavallalle asetettaisiin rajat siten, että rahoitusjärjestelmän rakenteellisen ominaisuuksien perusteella asetettava lisäpääomavaatimus eli järjestelmäriskipuskurivaade voisi olla suuruudeltaan 5 prosenttia, kuten tähänkin asti, kun vaatimus asetetaan laitoksen kokonaisriskin perusteella. Kun vaatimus asetettaisiin erityisten ehdotuksesta ilmenevien riskikeskittymien perusteella, voisi sanottu enimmäismäärä olla 10 prosenttia kyseisestä riskikeskittymästä. Viimeksi mainittua soveltamistapaa kuitenkin rajoitettaisiin siten, että näiden erillisten riskikeskittymiin nojaavien määräytymisperusteiden mukaan yhteenlaskettu lisäpääomavaatimuksen määrä ei saisi ylittää 5 prosenttia kokonaisriskin perusteella lasketusta vaatimuksesta. Kansallista harkintaa direktiivin säännösten täytäntöön panemisessa on tältä osin käytetty viranomaisen harkintavaltaa kaventavasti ehdottamalla säädettäväksi nimenomaisista rajoista. Lisäksi rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella asetettavan lisäpääomavaatimuksen ylittäessä 3 prosenttia, on Finanssivalvonnan pyydettävä Euroopan komission kantaa lisäpääomavaatimuksen asettamiseen. Voimassa olevasta laista poiketen muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella asetettava lisäpääomavaatimus olisivat kuitenkin jatkossa kumulatiivisia, eivätkä enää vaihtoehtoisia siten, että näistä lisäpääomavaati-

muksista sovelletaan ainoastaan korkeampaa. Lisäpääomavaatimusten kumulatiivisuus perustuu uudistettuun luottolaitosdirektiiviin, joka ei tältä osin sisällä kansallista harkintavaltaa. Eri lisäpääomavaatimusten asettaminen perustuu ehdotetusta laista ilmenevien perusteiden olemassa oloon sekä etukäteen julkaistaviin perusteita kuvaaviin mittareihin, joita koskevista tarkemmista tekijöistä annettaisiin tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

1. lakiehdotuksen 11 luvun 6 §:n mukaisen harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamisen perusteet on ehdotettavien säännösten mukaan määritelty jatkossakin lain tasolla. Harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamisen perusteita kuitenkin muutettaisiin uudistettuun luottolaitosdirektiiviin pohjautuen voimassa olevaa sääntelyä tarkkarajaisemmaksi erityisesti siten, että harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteena tulee olla aina ehdotetussa 11 luvun 2 §:ssä tarkoitettu valvojan arvio, muu etukäteen vahvistetuin perustein tehtävä arvio tai 5 §:ssä säädetty sisäisten mallien tarkastus. Puolestaan 11 luvun 10 §:n mukaisten muiden toimivaltuuksien käyttämisen edellytykset vastaisivat voimassa olevaa sääntelyä, vaikka sinänsä toimivaltuuksien käyttömahdollisuuksia laajennettaisiin ehdotuksessa kuvatulla tavalla. Toimivaltuuksien laajennus kuitenkin perustuu luottolaitosdirektiiviin.

Perustuslakivaliokunta on aiemmin luottolaitostoiminnan sääntelyä arvioidessaan todennut viranomaisvalvonnan sekä siitä johtuvien valtuuksien käyttämisen olevan välttämätöntä luottolaitostoiminnalle ominaisen yleisövarojen laajamittaisen vastaanottamisen vuoksi ja katsonut perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävien, ennen muuta rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamista tarkoittavien ja siten myös asiakkaiden suojaan liittyvien perusteiden puoltavan sääntelyä (PeVL 24/2002 vp ja PeVL 16/2003 vp).

Valiokunta on myös painottanut valvontaviranomaisen toimivallan sekä toimivaltuuksien käytön edellytysten rajaamista ja viranomaisen harkintavallan ohjaamista. Viranomaisen harkintavaltaa on ehdotetuissa säännöksissä entistä tarkemmin ohjattu lisäpääomavaatimusten kohdentamisessa, mikä ilmenee erityisesti ehdotetusta 10 luvun 4 a—e §:istä ja 11 luvun 6 a §:stä. Ehdotetun 11 luvun 10 §:n mukaisten toimivaltuuksien käyttäminen olisi mahdollista vain, jos luottolaitoksen omien varojen ja maksuvalmiuden riittävyyttä suhteessa kokonaisriskiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa. Sekä lisäpääomavaatimusten että muiden viranomaistoimivaltuuksien olemassaolon tarkoituksena on sen varmistaminen, että luottolaitokset varautuvat taloudellisesti ja riskienhallinnallisesti riittävällä tavalla toimintaan kohdistuviin riskeihin. Luottolaitostoimintaan kohdistuu merkittäviäkin laadullisia riskejä ja riskit voivat olla myös ennakoimattomia. Tämän tyyppisiä riskejä ei ole mahdollista määritellä etukäteen yksiselitteisin mittarein, jolloin valvontaviranomaiselle jäävä tietty harkintavalta on perusteltua luottolaitostoiminnan luonteen vuoksi. Ottaen huomioon luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanon asettamat vaatimukset, jotka edellyttävät viranomaiselle annettavaa harkintavaltaa vaatimuksen asettamisessa sekä harkintaa olla sellaista asettamatta, ehdotetut säännökset ovat perusteltuja, eivätkä ne ole ristiriidassa perustuslain vaatimuksiin nähden. Näkemystä puoltaa myös se, että vastaavaa harkintavaltaa lukeutuu myös nykyisin Finanssivalvonnan edellä kuvattuihin toimivaltuuksiin. Finanssivalvonnan toimivallan käyttöä on lain tasolla ohjattu ja rajattu ehdotuksesta ilmenevin eri tavoin, kuten asettamalla lisäpääomavaatimuksille määrälliset enimmäisrajat, säätämällä yksityiskohtaisesti vaatimuksen asettamisen edellytyksistä ja kohdentamisesta laissa sekä tarkemmasta määrittämisestä valtiovarainministeriön asetuksella.

10.4 Hallinnolliset seuraamukset

Esityksen 1. lakiehdotuksen 11 luvun 5 a §:n 2 momentti sekä 2. lakiehdotuksen 8 luvun 9 §:n 2 ja 3 momentti ja 18 luvun 1 § sisältävät täsmennettyjä ja uusia säännöksiä Rahoitusvakausviraston ja Finanssivalvonnan toimivallasta puuttua laitoksen omia varoja ja hyväksyttäviä vel-

koja koskevan vähimmäisvaatimuksen alittamiseen hallinnollisin seuraamuksin. Luottolaitoslain säännöksen mukaan Finanssivalvonta voi ryhtyä valvontatoimiin, kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:n mukaan määrätä seuraamusmaksun ja kriisinratkaisulain 8 luvun 9 §:n 3 momentin mukaan joko arvioida, onko laitos kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa tai ryhtyä luottolaitoslain 11 luvun 10 §:ssä säädettyyn toimenpiteeseen, jos laitos alittaa sille asetetun vähimmäisvaatimuksen. Rahoitusvakausvirasto voi vähimmäisvaatimuksen alittamistilanteessa ryhtyä 8 luvun 9 §:n 2 momentin nojalla toimenpiteisiin laitoksen purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistamiseksi tai rajoittaa laitoksen varojen jakoa.

Perustuslakivaliokunnan käytännössä on katsottu, että hallinnollisten sanktioiden sääntelyn tulee täyttää yleiset tarkkuuden ja oikeasuhtaisuuden vaatimukset (muun muassa. PeVL 14/2013 vp s.2/II), PeVL 34/2012 vp s.3—4, PeVL 17/2012 vp s.6) ja niitä koskevat yleiset perusoikeuksien rajoitusedellytykset. Hallinnollisille sanktioille on näin ollen esitettävä painava yhteiskunnallinen tarve ja perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävä peruste (PeVL 23/1997 vp, s. 2/II). Suhteellisuusvaatimus puolestaan edellyttää sen arvioimista, onko sanktiointi välttämätön sen taustalla olevan oikeushyvän suojaamiseksi ja onko vastaava tavoite saavutettavissa muulla perusoikeuteen vähemmän puuttuvalla tavalla kuin teon säätämisellä rangaistavaksi (ks. PeVL 23/1997 vp. Esimerkiksi seuraamusmaksujen osalta laissa on täsmällisesti ja selkeästi säädettävä maksuvelvollisuuden ja maksun suuruuden perusteista sekä maksuvelvollisen oikeusturvasta samoin kuin lain täytäntöönpanon perusteista (PeVL 9/2012 vp, PeVL 57/2010 vp, PeVL 55/2005 vp, PeVL 32/2005 vp). Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen käytännön perusteella hallinnollisista sanktioista säädettäessä tulee kiinnittää erityistä huomiota myös eräisiin rikosoikeudenkäynnissä sovellettaviin periaatteisiin, kuten syyttömyysolettamaan, kaksoisrangaistavuuden kieltoon ja itsekriminointisuojaan. Kaksoisrangaistavuuden kielto kattaa myös samaa tekoa koskevat rangaistusluonteiset hallinnolliset seuraamukset.

Esityksen sisältämät hallinnolliset seuraamukset perustuvat kriisinratkaisudirektiivin 45 k artiklan pakottaviin säännöksiin ja ne ovat tarpeellisia etenkin rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseksi ja sijoittajavastuun täysimääräiseksi toteutumiseksi. Kriisinratkaisulain 8 luvun 9 §:n 2 ja 3 momentti ovat vaihtoehtoisia, samoin kuin niiden sisältämät erilaiset hallinnolliset seuraamukset. Rahoitusvakausviraston ja Finanssivalvonnan on kuultava toisiaan ja koordinoitava yhteistyössä sopivimman seuraamuksen asettamiseksi. Sääntely ei näin ollen mahdollista kaksoisrangaistavuutta. Kriisinratkaisulain 18 luvun 1 § koskee Finanssivalvonnan mahdollisuutta asettaa seuraamusmaksu Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n mukaisesti, jos laitos alittaa sille asetetun vähimmäisvaatimuksen. Finanssivalvonnasta annetun lain 41—44a §:ssä säädetään tarkemmin seuraamusmaksun täytäntöönpanosta, maksun suuruuden perusteista ja 73 §:ssä muutoksenhausta. Sääntelystä käy näin ollen selkeästi ilmi perustuslakivaliokunnan käytännössä seuraamusmaksun ja muiden sanktioiden asettamiselle edellyttämät seikat, ja seuraamuksista voidaan näin ollen säätää tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

10.5 Henkilötietoihin liittyvä sääntely

Luottolaitosdirektiivin 88 artiklan 1 kohdan e alakohtaan tehdyissä lisäyksissä säädetään jäsenvaltioille velvollisuus varmistaa, että luottolaitoksen lähipiirille myönnettäviä luottoja koskevat tiedot on asianmukaisesti dokumentoitu ja että nämä tiedot ovat tarvittaessa valvontaviranomaisen saatavilla. Direktiiviin mukainen lähipiirimääritelmä on voimassa olevaan kansalliseen lähipiirimääritelmään nähden laajempi siten, että direktiivin mukaan myös luottolaitoksen johtoon kuuluvien henkilöiden lapset ja vanhemmat sekä sellaiset elinkeinotoimintaa harjoittavat yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla tai heidän läheisillään yhdessä on vähintään 10 prosentin omistusosuus tai tätä vastaava määräysvalta, kuuluvat lähipiiriin.

Luottolaitosdirektiivistä johtuvan lähipiiriluotonannon valvontaa koskevan velvoitteen voimaansaattamiseksi kansallisesti säädettyä luottolaitoksen lähipiiriluettelon (johon on merkittynä luottolaitoksen johto ja heidän lähipiiriinsä kuuluvat henkilöt ja yhteisöt) ylläpitämistä koskevaa velvoitetta ehdotetaan laajennettavaksi luottolaitoslain 15 luvun 13 §:ään ehdotettavilla muutoksilla siten, että lähipiiriluetteloon on merkittävä myös edellä kuvatut henkilöt ja yhteisöt siltä osin kuin luottolaitosdirektiivin mukainen lähipiirimääritelmä on kansallista määritelmää laajempi.

Ehdotus on merkityksellinen EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen kannalta. Tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan henkilötietojen käsittely on lainmukaista, jos henkilötietojen käsittely on tarpeen lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi. Ehdotettava luottolaitoksen lähipiirimääritelmän ja lähipiiriluettelon ylläpitovelvollisuuden laajennus on tarpeen sen vuoksi, että luottolaitokselle ja luottolaitoksen valvontaviranomaiselle syntyy yleisen tietosuoja-asetuksen mukainen oikeusperusta luottolaitoksen lähipiiriin liittyvien henkilötietojen käsittelylle. Ilman kansallista erityissäännöstä luottolaitoksen lähipiiriin liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi tarvittavia henkilötietoja ei ole mahdollista käsitellä yleisen tietosuoja-asetukseen tai tietosuojalakiin sisältyvien yleissäännösten perusteella.

Toisekseen ehdotus on merkityksellinen perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyn yksityiselämän suojan kannalta. Luottolaitosdirektiivin edellyttämästä lähipiiriluotonannon valvonnasta kuitenkin seuraa, että luottolaitoksella ja valvontaviranomaisella tulee kansallisen täytäntöönpanosääntelyn mukaan olla oikeus käsitellä direktiivin määrittelemää henkilöjoukkoa koskevia henkilötietoja. Direktiivi ei tältä osin anna kansallista liikkumavaraa. Velvoitteen toteuttaminen ei ole mahdollista ilman lähipiiriä koskevaa henkilörekisteriä. Perustuslakivaliokunta on lausuntokäytännössään katsonut, että sen valtiosääntöisiin tehtäviin ei kuulu kansallisen täytäntöönpanosääntelyn arviointi EU:n aineellisen lainsäädännön kannalta (esimerkiksi PeVL 31/2017 vp). Yleisesti ottaen velvoite luottolaitoksen lähipiirille suunnattavan luotonannon seurannasta ja valvonnasta on välttämätön luottolaitostoimintaa ja yleisesti ottaen rahoitusmarkkinoita kohtaan edellytettävän luotettavuuden näkökulmasta. Ottaen huomioon luottolaitosdirektiivissä asetetut edellytykset luottolaitoksen lähipiiriin kuuluville henkilöille suunnattavasta luotonannosta, ehdotettua sääntelyä on pidettävä myös yleisen edun mukaisena ja oikeasuhtaisena sillä saavuteltavaan tavoitteeseen.

10.6 Säädösvallan delegointi

Esityksen 1. lakiehdotukseen sisältyvään 2 a luvun 1 §:n 4 momenttiin, 3 §:n 2 momenttiin, 10 luvun 4 §:n 8 momenttiin, 4 a §:n 4 momenttiin, 4 b §:n 4 momenttiin sekä 2. lakiehdotuksen 8 luvun 7 b §:n 4 momenttiin ehdotetaan valtuutussäännöstä, jonka mukaan lainkohdassa mainituista seikoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella. Luottolaitoslain 10 luvun 4 §:n nojalla, ja luvun 5 §:n 4 momentin, jota ei ehdoteta muutettavaksi tässä esityksessä, nojalla annettavalla asetuksella (nyt voimassa oleva asetus 1029/2014) luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta säädettäisiin muun muassa lainkohdassa tarkoitettuihin päätöksiin liitettävistä tiedoista ja päätöksen julkistamisesta, kuten tähänkin asti. Luottolaitoslain 10 luvun 4 a §:n 4 momenttiin ja 4 b §:n 4 momenttiin sisältyvien delegointien nojalla annettaisiin valtiovarainministeriön asetus rahoitusjärjestelmän rakenteellisten riskien perusteella määrättävää lisäpääomavaatimusta koskevien päätösten tiedoksiannosta, julkistamisesta ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella asetettavan lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteita koskevista tarkemmista mittareista, jotka ovat luonteeltaan teknisiä. Lisäksi asetus sisältäisi yksityiskohtaisen matemaattisen kaavan mainitun lisäpääomavaatimuksen tarkemmasta laskemista laitoksissa. Mainittu kaava käy ilmi suoraan luottolaitosdirektiivin muutetun 133 artiklan 2 kohdasta. Kriisin-

ratkaisulain perusteella annettavassa asetuksessa säädettäisiin omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen laskemisesta velkojen kokonaismäärästä. Vähimmäisvaatimusta koskeva asetus sisältäisi lähinnä teknisen kaavan vähimmäisvaatimuksen laskemiseksi.

Asetusten säännökset perustuisivat pääasiassa luottolaitos- ja kriisinratkaisudirektiivin määräyksiin, joiden teknisen luonteen takia niitä ei ole tarkoituksenmukaista sisällyttää lakiin. Luottolaitoslakiin liittyvistä tähän esitykseen sisältyvistä seikoista on myös säädetty vastaavalla tavalla ministeriön asetuksella voimassa olevan lain nojalla.

Valtuutussäännökset eivät ole perustuslain kannalta ongelmallisia, koska delegointiin ei sisälly erityistä tai laajaa harkintavaltaa, vaan valtuutus on rajattu tarkasti koskemaan teknisluontoisia seikkoja. Käytännön mukaan ministeriölle voidaan uskoa asetuksenantovaltaa teknisluonteisissa sekä yhteiskunnalliselta ja poliittiselta merkitykseltään vähäisehköissä asioissa (HE 1/1998 vp, s. 132/II). Näin ollen, kun kyse on teknisluonteisesta asiasta, ehdotetut säännökset vastaavat hallituksen käsityksen mukaan perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännössään edellyttämiä periaatteita (PeVL 34/2000 vp).

Esityksen 1. lakiehdotuksen 5 luvun 13 §:n 3 momenttiin sisältyvällä valtuutussäännöksellä annettaisiin Finanssivalvonnalle toimivalta antaa määräyksiä säännöksessä tarkoitetusta määräysvallan hankkimista koskevasta ilmoitusmenettelystä, kuten ilmoitukseen liitettävistä tiedoista ja muista vastaavista seikoista. Määräyksenantovaltuus on tarkkarajainen ja liittyy teknisluontoiseen menettelyyn, johon liittyvät yksityiskohdat huomioiden lain tai asetuksen tasoinen sääntely ei ole tarkoituksenmukaista. Koska kyseessä on tekninen ja vähäisiä yksityiskohtia koskeva sääntely, johon ei liity merkittävää harkintavallan käyttöä, ehdotettua säännöstä voidaan pitää perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännössä esitettyjen periaatteiden (PeVL 24/2002 vp, s. 3) mukaisena.

Ponsi

Koska luottolaitos- ja kriisinratkaisudirektiiveissä on säännöksiä, jotka ehdotetaan pantaviksi täytäntöön lailla ja joita ehdotetaan täydennettäviksi lailla, annetaan eduskunnan hyväksyttäviksi seuraavat lakiehdotukset:

Lakiehdotukset

1.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 2 §:n 5 momentti, 10 luvun 6 a §, 11 luvun 11 § ja 19 luvun 8 ja 9 §,

sellaisena kuin niistä on 10 luvun 6 a § laissa 819/2017,

muutetaan 1 luvun 4 a §:n 1 momentin 3 ja 5 kohta sekä 15 §, 4 luvun 3 §, 5 luvun 2 §:n 1 momentti ja 13 §, 6 luvun otsikko, 2 § ja 4 §:n otsikko, 7 luvun 2 §:n 1 momentti ja 3 §:n 1 momentti, 8 luvun 1, 11 ja 12 § sekä 16 §:n 1 momentin 3 kohta, 8 a luvun 4 §:n 2 momentti, 9 luvun 15 § ja 16 §:n 1 momentti, 10 luvun 3, 4 ja 6 §, 8 §:n 4 ja 6 momentti sekä 9 ja 10 §, 11 luvun 2 ja 3 §, 5 a §:n 2 momentti, 6 §, 8 §:n otsikko ja 1 momentti, 9 §:n 4 momentti, 10 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 1, 2 ja 11 kohta, 12 §:n 1 momentin 1 kohta ja 13 §, 15 luvun 11 §:n 5 momentti ja 13 §, 16 luvun otsikko ja 1 §, 17 luvun 3 §:n 5 momentti, 18 luvun 8 §:n otsikko ja 13 § sekä 21 luvun 1 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 a §:n 1 momentin 3 ja 5 kohta laissa 866/2018, 1 luvun 15 § ja 11 luvun 13 § osaksi laissa 1199/2014, 8 luvun 12 § osaksi laissa 1073/2017, 8 a luvun 4 §:n 2 momentti, 10 luvun 8 §:n 6 momentti, 11 luvun 5 a §:n 2 momentti, 10 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 1, 2 ja 11 kohta sekä 13 § laissa 1199/2014, 10 luvun 3, 4 ja 9 § laissa 819/2017, 10 luvun 10 § osaksi laissa 819/2017, 11 luvun 2 § osaksi laissa 394/2019 ja 11 luvun 6 § laissa 394/2019, sekä

lisätään 1 luvun 4 a §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 866/2018, uusi 6 kohta ja 7 §:ään uusi 5 momentti, 2 lukuun uusi 5 §, lakiin uusi 2 a luku, 6 lukuun uusi 4 a §, 7 luvun 3 §:ään uusi 6 momentti sekä lukuun uusi 6 a §, 8 lukuun uusi 1 a §, 16 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta, 10 lukuun uusi 1 a, 4 a—4 e sekä 10 a ja 10 b §, 11 lukuun uusi 5 b ja 6 a—6 d §, 10 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1199/2014, uusi 12—14 kohta, sekä 18 luvun 8 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

4 a §

Luottolaitoksen velkojien maksunsaantijärjestys.

Poiketen siitä, mitä velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetussa laissa (1578/1992) säädetään, luottolaitoksen konkurssissa:

— —

3) kriisinratkaisuvälineiden tai -valtuuksien käytöstä aiheutuneilla viranomaisten kustannuksilla on etusija suhteessa velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain 2 §:ssä tarkoitettuihin saataviin;

— —

5) velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen saatavien keskinäisestä etuoikeudesta ja mainitun momentin 4 kohdassa tarkoitettujen saatavien keskinäisestä etuoikeudesta voidaan sopia;

6) saatavilla, jotka luetaan kokonaan tai osittain luottolaitoksen omiin varoihin, on huonompi etusija kuin omiin varoihin liittymättömillä saatavilla.

— —

7 §

Luottolaitos

— —

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella tarkoitetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 133 alakohdassa tarkoitettua laitosta.

15 §

Omistusyhteisö

Omistusyhteisöillä tarkoitetaan tässä laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohdassa tarkoitettuja rahoitusalan holdingyhtiöitä ja 21 alakohdassa tarkoitettuja rahoitusalan sekaholdingyhtiöitä.

Finanssivalvonta pitää luetteloa omistusyhteisöistä, jotka ovat sellaisen konsolidointiryhmän emoyrityksiä, jota Finanssivalvonta tämän lain mukaan valvoo. Finanssivalvonnan on toimitettava luettelo ja siihen tehdyt muutokset tiedoksi Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 6 §:n 5 kohdassa tarkoitetuille ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille, jäljempänä *ETA-valvontaviranomainen*, Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle.

2 luku

Oikeus luottolaitostoimintaan ja muuhun varainhankintaan yleisöltä

5 §

Velvollisuus muodostaa alakonserni

Kolmanteen maahan sijoittautuneen emoyhteisön Euroopan talousalueelle sijoittautunut tytärluottolaitos saa harjoittaa luottolaitostoimintaa, jos Euroopan talousalueella sijaitsevat tytäryhteisöinä sijaitsevat luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset muodostavat yhden alakonsernin.

Edellä 1 momentissa säädettyä edellytystä sovelletaan, kun:

1) kolmanteen maahan sijoittautuneella emoyhteisöllä on Euroopan talousalueella kaksi tai useampi samaan konserniin kuuluvaa luottolaitosta tai sijoituspalveluyritystä; ja

2) samaan konserniin kuuluvien Euroopan talousalueelle sijoittautuneiden luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten sekä kolmannen maan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten Euroopan talousalueelle sijoittautuneiden sivuliikkeiden yhteenlaskettu tasearvo ja hallinnoitavat varat ovat yhteensä vähintään 40 miljardia euroa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut Euroopan talousalueelle sijoittautuneet luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset voivat 1 momentista poiketen muodostaa toimivaltaisen valvontaviranomaisen luvalla kaksi rinnakkaista alakonsernia, jos yhden alakonsernin muodostaminen:

1) olisi kolmanteen maahan sijoittautuneeseen emoyhteisöön sovellettavan lainsäädännön tai viranomaismääräysten vastaista; tai

2) heikentäisi toimivaltaisen kriisinratkaisuviranomaisen arvion mukaan kriisinratkaisumenettelyiden tehokkuutta verrattuna kahteen erilliseen alakonserniin.

Alakonsernin emoyhteisönä toimivan väliyhtiön on oltava luottolaitos tai 2 a luvussa tarkoitetun luvan saanut omistusyhteisö ja sen kotipaikan on sijaittava Euroopan talousalueella. Väliyhtiönä voi toimia myös sijoituspalveluyritys, jos mikään sen tytäryrityksistä ei ole luottolaitos.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaisille Finanssivalvonnan valvontaan kuuluvista 1 momentissa tarkoitetuista luottolaitoksista luottolaitosdirektiivin 21 b artiklan 6 kohdan mukaisesti.

2 a luku

Omistusyhteisön luvanvaraisuus

1 §

Omistusyhteisön luvanvaraisuus

Edellä 1 luvun 15 §:ssä tarkoitetun omistusyhteisön ja 2 luvun 5 §:n 4 momentissa tarkoitetun väliyhtiön, joka ei ole luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, on haettava toimintaansa varten tässä luvussa säädetty lupa Finanssivalvonnalta, tai jos EKP vastaa konsolidointiryhmän valvonnasta, EKP:ltä.

Omistusyhteisö voi kuitenkin hakea Finanssivalvonnalta vahvistuksen sille, ettei 1 momentissa tarkoitettua lupaa tarvita. Omistusyhteisön on tällöin täytettävä seuraavat edellytykset:

1) rahoitusalan holdingyhtiön pääasiallisena toimintana on hankkia omistusosuuksia tytäryhteisöissä tai rahoitusalan sekaholdingyhtiön pääasiallisena toimintana on luotto- tai rahoituslaitosten osalta hankkia omistusosuuksia tytäryhteisöissä;

2) omistusyhteisöä ei ole määritelty kriisinratkaisun kohteeksi kriisinratkaisuviranomaisen määrittämän kriisinratkaisustrategian mukaan;

3) omistusyhteisön tytäryhteisönä toimiva luottolaitos on nimetty vastaamaan konsolidoitujen vaatimusten täyttämisestä;

4) omistusyhteisö ei osallistu sen tytäryhteisönä olevien luottolaitosten hallinnollisten, operatiivisten tai taloudellisten päätösten tekemiseen; ja

5) tehokas konsolidoitu valvonta ei esty ryhmätasolla.

Jos omistusyhteisö on samanaikaisesti ilmoitusvelvollinen 3 luvun mukaisesta osakkeiden tai osuuksien hankinnasta, Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:n 2 momentissa tarkoitettu 60 arkipäivän käsittelyaika keskeytetään 20 arkipäivän ylittäviltä osin, kunnes tämän luvun mukainen lupakäsittely on saatu päätökseen.

Lupamenettelystä ja hakemukseen liitettävistä selvityksistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

2 §

Omistusyhteisöä koskevan luvan myöntämisen edellytykset

Omistusyhteisön lupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että:

1) konsolidointiryhmän organisaatio on riittävä varmistamaan tämän lain ja EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisten konsolidoitujen vaatimusten noudattamisen;

2) ryhmän rakenne ei muodosta esteitä siihen kuuluvien luottolaitosten tehokkaalle valvonnalle;

3) omistusyhteisön johto ja omistajat täyttävät tässä laissa asetetut vaatimukset.

Finanssivalvonnan on tehtävä lupaa koskeva päätös neljän kuukauden kuluessa lupahakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, siitä, kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset.

3 §

Lupaedellytysten valvonta

Jos Finanssivalvonta vastaa konsolidointiryhmän valvonnasta, sen on seurattava säännöllisesti, täyttääkö omistusyhteisö 1 §:n 2 momentissa tai 2 §:ssä säädetyt edellytykset. Jos omistusyhteisö ei täytä edellytyksiä, sen on haettava 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa. Finanssivalvonta voi tällöin lisäksi ryhtyä 11 luvussa tai Finanssivalvonnasta annetun lain 3 ja 4 luvussa säädettyihin toimenpiteisiin. Finanssivalvonta voi myös väliaikaisesti nimetä konsolidointiryhmän jonkin toisen omistusyhteisön tai luottolaitoksen vastaamaan konsolidoitujen vaatimusten täyttämisestä.

Omistusyhteisön on toimitettava Finanssivalvonnalle valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot. Tietojen toimittamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

4 §

Omistusyhteisöön sovellettavat säännökset

Mitä tässä laissa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksista, sovelletaan konsolidoitujen vaatimusten osalta myös konsolidointiryhmän emoyhteisönä toimivaan 1 §:n mukaiseen luvanvaraiseen omistusyhteisöön ja 3 §:n 1 momentin mukaisesti nimettyyn luottolaitokseen tai toiseen omistusyhteisöön.

Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 4 §:ssä tarkoitettuun keskusyhteisöön.

5 §

Omistusyhteisöä koskeva yhteinen päätöksenteko konsolidointiryhmässä

Jos Finanssivalvonta vastaa konsolidointiryhmän valvonnasta ja omistusyhteisö on sijoittautunut toiseen ETA-valtioon, Finanssivalvonnan on pyrittävä yhdessä tämän omistusyhteisön kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa saamaan aikaan yhteisymmärrys 1—3 §:n soveltamisesta. Finanssivalvonnan on tällöin laadittava arviointi 1—3 §:ssä tarkoitetusta luvasta, vahvistuksesta tai valvontatoimenpiteistä ja annettava tämä arviointi omistusyhteisön kotivaltion valvontaviranomaiselle. Tarvittaessa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta vastaavalta valvontaviranomaiselta on saatava suostumus tässä momentissa tarkoitettuja päätöksiä varten.

Jos yhteisymmärrystä 1—3 §:ssä tarkoitetusta luvasta, vahvistuksesta tai valvontatoimenpiteestä ei ole saavutettu kahden kuukauden kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on toimittanut 1 momentissa tarkoitetun arvion omistusyhteisön kotivaltion valvontaviranomaiselle, asia on saatettava Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti. Jos 1 momentissa tarkoitettua suostumusta ei ole saatu, asia on saatettava lisäksi Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi.

4 luku

Toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä liiketoiminnan rajoittaminen

3 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että luottolaitoksen omistajat ja perustajat täyttävät 4 §:ssä säädetyt vaatimukset, johto 7 luvun 2, 4 ja 5 §:ssä säädetyt vaatimukset ja luottolaitos luottolaitoksen toiminnalle 5 luvussa, 7 luvun 1 §:ssä, 8 luvun 3 §:ssä sekä 9 ja 10 luvuissa säädetyt vaatimukset.

Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle luottolaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

2 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

Luottoyhteisö saa harjoittaa tämän luvun 1 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua liiketoimintaa lukuun ottamatta talletusten hankkimista yleisöltä. Luottoyhteisö saa vastaanottaa yleisöltä muita vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja kuin talletuksia vain maksupalveluiden tarjoamisen ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Luottoyhteisö voi harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa. Kiinnitysluottopankkitoiminnasta säädetään kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetussa laissa.

— —

13 §

Määräysvallan hankkiminen Euroopan talousalueen ulkopuolisessa yrityksessä

Luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys ei saa hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, vakuutusyhtiössä tai näihin rinnastettavassa yrityksessä, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa, ellei yritys tai luottolaitos ole ilmoittanut siitä etukäteen Finanssivalvonnalle taikka jos Finanssivalvonta on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan 2 momentissa säädetyssä ajassa.

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää mainitussa momentissa tarkoitetun hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen liitettävistä tiedoista ja muista vastaavista ilmoitusmenettelyssä noudatettavista seikoista.

6 luku

Sivuliikkeen perustaminen, palvelujen tarjoaminen ja kotipaikan siirto ulkomaille

2 §

Sivuliikkeen perustaminen valtioon, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen

Luottolaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun kuin ETA-valtioon, on haettava lupa sivuliikkeen perustamiseen Finanssivalvonnalta. Lupaa koskeva päätös on tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Lupa on myönnettävä, jos sivuliikkeen valvonta on riittävästi järjestettävissä ja jos sivuliikkeen perustaminen ei luottolaitoksen hallinto ja taloudellinen tila huomioon ottaen ole omiaan vaarantamaan luottolaitoksen toimintaa. Finanssivalvonnalla on oikeus luvan hakijaa kuultuaan asettaa lupaan sivuliikkeen toimintaa koskevia rajoituksia ja ehtoja, jotka ovat valvonnan kannalta tarpeellisia.

Lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

4 §

Palvelujen tarjoaminen toiseen ETA-valtioon

— —

4 a §

Palvelujen tarjoaminen kolmanteen maahan

Luottolaitoksen, joka aikoo tarjota 5 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluita kolmannessa maassa perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle, mitä palveluja tai toimintaa luottolaitos aikoo tarjota sekä missä valtiossa ja miten niitä tarjotaan. Ilmoitus on tehtävä myös, jos nämä tiedot muuttuvat.

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää palvelujen tarjoamisen kolmanteen maahan, jos palvelu tai sen tarjonta ei täytä sille kyseisen maan lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia, palveluiden tarjonta vaarantaisi luottolaitoksen vakavaraisuuden, maksuvalmiuden tai riskienhallinnan taikka tässä laissa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyjen velvoitteiden noudattamisen, tai muusta vastaavasta painavasta syystä.

7 luku

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät

2 §

Luottolaitoksen hallituksen kokoonpanoa ja työskentelyä koskevat vaatimukset

Luottolaitoksen hallituksella on kokonaisuutena oltava sen tehtävien kannalta riittävästi osaamista ja kokemusta, jonka pohjalta hallitus ymmärtää luottolaitoksen liiketoimintaa ja toimintaan liittyviä riskejä. Hallituksessa tulee olla edustettuna luottolaitoksen liiketoiminnan ja toimintaan liittyvien riskien kannalta riittävän laaja osaaminen. Luottolaitoksen on käytettävä riittävästi voimavaroja hallituksen jäsenten perehdyttämiseen tehtäväänsä.

— —

3 §

Nimitysvaliokunta

Luottolaitoksella, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä, on oltava hallituksen jäsenistä tai osakkeen- tai osuudenomistajien nimeämistä henkilöistä koostuva nimitysvaliokunta. Jos luottolaitos kuuluu konsolidointiryhmään tai talle-

tuspankkien yhteenliittymään, joka on edellä mainitulla tavalla merkittävä, vain konsolidointiryhmän emoyrityksellä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oltava nimitysvaliokunta.

— —

Sen estämättä, mitä tässä pykälässä säädetään, luottolaitos saa jakaa edellä 2—4 momentissa säädetyt tehtävät kahdelle erilliselle valiokunnalle.

6 a §

Luottolaitoksen johtoa koskevien vaatimusten täyttämättä jättäminen

Luottolaitoksen on varmistettava, että sen hallituksen kokoonpano täyttää 2 §:ssä säädetyt vaatimukset ja johtoon kuuluva 4 ja 5 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Jos johtoon kuuluva ei täytä 4 §:ssä säädettyjä pätevyysvaatimuksia tai 5 §:ssä säädettyjä ajankäyttövaatimuksia, luottolaitoksen on järjestettävä tarpeellista perehdytystä taikka edellytettävä pätevyyden osoittamista lisäkouluttautumisella tai riittävän ajankäytön varmistamiseen tähtääviin toimenpiteisiin ryhtymistä. Luottolaitoksen saadessa tiedon sellaisesta seikasta, jolla voi olla merkitystä johtoon kuuluvan henkilön luotettavuudelle, luottolaitoksen on viipymättä arvioitava, täyttääkö johtoon kuuluva 4 §:ssä säädetyt luotettavuusvaatimukset.

Jos luottolaitoksen hallitus ei täytä edellä 2 §:ssä säädettyjä kokoonpanoa ja työskentelyä koskevia vaatimuksia, hallituksen on viipymättä tehtävä muutokset hallituksen työskentelyn järjestämisessä tai käynnistettävä toimenpiteet hallituksen valinnan valmistelemiseksi siten, että hallitus kokonaisuutena täyttää sanotut vaatimukset.

Finanssivalvonnan on arvioitava, täyttääkö hallituksen kokoonpano 2 §:ssä ja johtoon kuuluvat 4 ja 5 §:ssä säädetyt vaatimukset, jos Finanssivalvonnalla on perusteltua syytä epäillä luottolaitoksessa tapahtuneen tai tapahtuvan rahanpesua tai terrorismin rahoittamista, tai jos luottolaitoksen rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riski on kohonnut.

Finanssivalvonnan toimivallasta luottolaitoksen johdon toiminnan rajoittamiseksi säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 28 §:ssä.

8 luku

Palkitseminen

1 §

Säännösten soveltaminen

Tämän luvun säännöksiä sovellettaessa on otettava huomioon luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän koko, oikeudellinen ja hallinnollinen rakenne sekä toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus sekä kunkin palkkionsaajan tehtävät ja vastuut.

Tämän luvun 11 ja 12 §:ää sovelletaan ainoastaan sellaisia henkilöitä koskeviin palkitsemisjärjestelmiin, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan. Tällaisia henkilöitä ovat ainakin:

1) luottolaitoksen johtoon kuuluva henkilö;

2) henkilö, joka on johtotehtävässä 6 §:ssä tarkoitetussa luottolaitoksen sisäisessä valvontatoiminnossa tai luottolaitoksen kannalta merkittävässä liiketoimintayksikössä;

3) muu kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu luottolaitoksen liiketoimintayksikössä työskentelevä henkilö, jonka ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus liiketoimintayksikön riskiasemaan ja jonka palkkioiden kokonaismäärä on vähintään 500 000 euroa vuodessa ja vähintään 1 kohdassa tarkoitetun henkilön keskimääräisen palkkion kokonaismäärä.

Edellä 2 momentissa tarkoitetuista sellaisista henkilöistä, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan, säädetään lisäksi tarkemmin Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

Tämän luvun 11 ja 12 §:n säännöksiä ei sovelleta:

1) luottolaitokseen, joka ei ole EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 146 alakohdassa tarkoitettu suuri laitos ja jonka keskimääräinen tase on enintään viisi miljardia euroa laskettuna kuluvaa tilikautta edeltävien neljän tilikauden keskiarvona; tai

2) sellaiseen palkkionsaajaan, jonka muuttuvat palkkiot vuositasolla ovat enintään 50 000 euroa ja muodostavat enintään kolmasosan vuotuisista yhteenlasketuista palkkioista.

Luottolaitoksen on ylläpidettävä luetteloa 2 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

Tämän luvun 14 §:ää sovelletaan palkitsemiseen vain valtion vakuusrahastosta annetussa laissa tarkoitettua valtion tukea saavassa luottolaitoksessa.

Mitä tämän luvun 7 ja 8 §:ssä säädetään yhtiökokouksesta, sovelletaan myös muuhun luottolaitoksessa ylintä päätösvaltaa käyttävään toimielimeen ja sen jäseneen.

Jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto, tässä luvussa säädetyistä hallituksen tehtävistä vastaa hallintoneuvosto siinä laajuudessa kuin hallintoneuvostolle on yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan annettu hallitukselle kuuluvia tehtäviä.

1 a §

Säännösten soveltaminen konserniin tai konsolidointiryhmään kuuluviin yrityksiin

Mitä tässä luvussa säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen sekä talletuspankkien yhteenliittymään ja sen keskusyhteisöön, lukuun ottamatta Euroopan talousalueelle sijoittautunutta yritystä, jonka maksamiin palkkioihin sovelletaan muuhun kuin luottolaitosdirektiiviin perustuvaa Euroopan unionin lainsäädäntöä, tai vastaavassa asemassa olevaa kolmanteen maahan sijoittautunutta yritystä.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, tämän luvun säännöksiä sovelletaan luottolaitoksen tai talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä 1 §:n 2 momentissa tarkoitetussa asemassa olevaa henkilöä koskevaan palkitsemiseen, jos:

1) yhteisö on rahastoyhtiö tai yhteissijoitusyritys tai yhteisö harjoittaa sijoituspalveluina arvopaperitoimeksiantojen toteuttamista asiakkaiden lukuun, kaupankäyntiä omaan lukuun, omaisuudenhoitopalveluita tai liikkeeseenlaskun järjestämistä; ja

2) henkilön toiminnalla on asemansa perusteella suora merkittävä vaikutus konsernin tai konsolidointiryhmän luottolaitosten riskiasemaan tai liiketoimintaan.

11 §

Muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkääminen

Merkittävä osa, vähintään 40 prosenttia määritellystä muuttuvan palkkion kokonaismäärästä on lykättävä sekä maksettava aikaisintaan 4—5 vuoden kuluessa ansaintajakson päättymisestä. Edellä tarkoitetun lykkäysajan pituutta määrätessään luottolaitoksen on otettava huomioon sen liiketoimintasykli, liiketoiminnan luonne, riskit sekä kyseisen palkkionsaajan tehtävät ja vastuu. Kooltaan, rakenteeltaan ja riskiasemaltaan merkittävän luottolaitoksen johtoon kuuluvaan sovelletaan kuitenkin viiden vuoden vähimmäisaikaa ansaintajakson päättymisestä.

Jos muuttuvan palkkion osuus kiinteän ja muuttuvan palkkion kokonaismäärästä on erityisen suuri, vähintään 60 prosenttia muuttuvasta palkkiosta on lykättävä vastaavalla tavalla. Jos ly-

kättävä palkkio maksetaan eri lykkäysajoin useammassa erässä, palkkionsaajalle voi kertyä oikeus lykättävän palkkion yhteismäärään aikaisintaan portaittain, samassa kokonaislykkäysajan kulumista vastaavassa suhteessa.

12 §

Muuttuvien palkkioiden maksaminen muuna kuin rahana ja odotusajan asettaminen

Vähintään puolet määritellystä muuttuvasta palkkiosta on maksettava muuna kuin käteissuorituksena. Siihen on käytettävä tasapainoisesti:

1) osakkeita, osuuksia tai vastaavia omistusosuuksia tai osakesidonnaisia välineitä tai muita vastaavia välineitä; ja

2) mahdollisuuksien mukaan muita kuin 1 kohdassa tarkoitettuja EU:n vakavaraisuusasetuksen 52 artiklassa tai 63 artiklassa tarkoitettuja rahoitusvälineitä tai muita välineitä, jotka voidaan muuttaa täysin ydinpääomaksi tai joiden pääoman määrän kirjanpitoarvoa voidaan alentaa, ja joissa kummassakin otetaan asianmukaisella tavalla huomioon kyseisen luottolaitoksen luottokelpoisuus ja jotka sopivat käytettäväksi muuttuviin palkkioihin.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista muuttuvien palkkioiden maksamiseen kelpoisista rahoitusvälineistä säädetään lisäksi tarkemmin Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

Maksettaessa muuttuvia palkkioita tässä pykälässä tarkoitetuilla rahoitusvälineillä niihin on liitettävä odotusaika, jonka pituus on sopusoinnussa 11 §:n mukaisesti määrättyjen lykkäysaikojen kanssa.

16 §

Finanssivalvonnan tehtävät palkitsemisjärjestelmien valvonnassa

Finanssivalvonnan on seurattava luottolaitosten palkitsemisjärjestelmien kehitystä ja niiden noudattamia käytäntöjä sekä annettava palkitsemista koskevia tietoja Euroopan pankkiviranomaiselle tämän määräämässä muodossa. Finanssivalvonnan on vaadittava valvottaviltaan sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 450 artiklassa säädetään, tiedot:

— —

3) palkkion jakautumisesta kiinteään ja muuttuvaan osaan ja palkkion lykkäämistä koskevat ehdot sekä muut keskeiset tiedot palkitsemisjärjestelmistä, joihin henkilöt kuuluvat;

4) sukupuolten välisistä palkkaeroista.

— —

8 a luku

Elvytyssuunnitelma

4 §

Elvytyssuunnitelmassa esitettävät raja-arvot ja sen täytäntöönpano

— —

Luottolaitoksen on ryhdyttävä elvytyssuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin, kun 1 momentissa tarkoitetut arviointiperusteet täyttyvät, jollei 3 momentista muuta johdu. Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle viivytyksettä toimenpiteistä, joihin se päättää ryhtyä.

— —

9 luku

Riskien hallinta

15 §

Rahoitustaseen korkoriski

Luottolaitoksen on käytettävä rahoitustaseen pääoman arvoon ja nettokorkotuottoihin liittyvien riskien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja hallitsemiseksi sisäistä menetelmää tai vakiomenetelmää. Finanssivalvonta voi määrätä luottolaitoksen käyttämään vakiomenetelmää, jos luottolaitoksen käyttämällä sisäisellä menetelmällä ei pystytä riittävällä tavalla arvioimaan tässä momentissa mainittuja riskejä.

EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 145 alakohdassa tarkoitettu pieni ja rakenteeltaan yksinkertainen laitos voi kuitenkin käyttää yksinkertaistettua vakiomenetelmää. Finanssivalvonnan päätöksellä tällaisen luottolaitoksen on käytettävä vakiomenetelmää, jos yksinkertaistettu vakiomenetelmä on riittämätön rahoitustaseen korkoriskin arvioimiseksi.

Luottolaitoksen on lisäksi arvioitava ja seurattava rahoitustaseen pääoman arvoon ja nettokorkotuottoihin liittyviä riskejä, jotka johtuvat luottoriskimarginaalien potentiaalisista muutoksista.

Tässä pykälässä tarkoitetuista vakiomenetelmästä ja yksinkertaistetusta vakiomenetelmästä säädetään lisäksi tarkemmin Euroopan komission päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

16 §

Operatiivinen riski

Luottolaitoksella on oltava menetelmät operatiivisten riskien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja hallitsemiseksi. Sen on varauduttava ainakin mallintamisriskin, ulkoistamiseen liittyvien riskien sekä harvoin tapahtuvien vakavien riskitapahtumien toteutumiseen. Laitoksen täytyy selkeästi kuvata, mitä se pitää operatiivisina riskeinä. Sillä on oltava operatiivisen riskin hallintaa koskevat kirjalliset toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

— —

10 luku

Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

1 a §

Omia varoja koskevien vaatimusten keskinäinen suhde

Luottolaitoksen on katettava omia varoja koskevat pääomavaatimukset seuraavassa järjestyksessä:

1) EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan a—c alakohdassa tarkoitetut pääomavaatimukset;

2) 11 luvun 6 §:ssä tarkoitettu harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus;

3) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kokonaislisäpääomavaatimukseen laskettavat lisäpääomavaatimukset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten kattamiseen laskettavia omia varoja ja konsolidoituja omia varoja ei saa samanaikaisesti laskea kuuluvaksi kuin yhdessä kohdassa tarkoi-

tetun vaatimuksen kattamiseksi kerrallaan. Mainittuja omia varoja ei myöskään saa samanaikaisesti laskea kuuluvaksi 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun kokonaislisäpääomavaatimuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a tai 92 b artiklassa tarkoitetun vaatimuksen tai kriisinratkaisulain 8 luvun 7 a, 7 b ja 7 d §:ssä säädetyn omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen kattamiseen.

Sen lisäksi, mitä tässä pykälässä säädetään, luottolaitos saa kattaa 11 luvun 6 d §:ssä tarkoitetun ohjeellisen lisäpääoman ainoastaan sellaisilla omilla varoilla, joita ei ole käytetty 1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten täyttämiseen.

3 §

Lisäpääomavaatimusten määrä

Sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään, luottolaitoksella on oltava ydinpääomaa ja konsolidoitua ydinpääomaa määrä, joka kattaa tässä luvussa säädetyt lisäpääomavaatimukset ja konsolidoidut lisäpääomavaatimukset.

Kokonaislisäpääomavaatimus koostuu kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta, kokonaistaloudellisten muuttujien perusteella määrättävästä muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta, rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä lisäpääomavaatimuksesta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksesta.

Kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Muuttuva lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 4, 5 ja 6 §:ää. Muuttuva lisäpääomavaatimus saa olla enintään 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä, jollei 6 §:stä muuta johdu.

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 4 a—c §:ää. Tämän momentin mukainen lisäpääomavaatimus saa olla enintään 5 prosenttia luottolaitoksen konsolidointiryhmän ylimmän suomalaisen emoyrityksen tai talletuspankkien yhteenliittymän konsolidoidusta kokonaisriskin määrästä tai, siltä osin kuin lisäpääomavaatimus perustuu 4 b §:ssä tarkoitettuun yhteen tai useampaan riskikeskittymään, yhteensä enintään 10 prosenttia niiden tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien riskin määrästä. Tämän momentin mukaisten lisäpääomavaatimusten yhteismäärä saa olla kuitenkin enintään 5 prosenttia luottolaitoksen konsolidoitujen kokonaisriskien määrästä.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen pääomavaatimus määrätään noudattaen 7 ja 9 §:ää. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus saa olla enintään 3,5 prosenttia.

Muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 8 ja 9 §:ää. Muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus saa olla enintään 3,0 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Mitä tässä luvussa säädetään lisäpääomavaatimuksesta, koskee myös konsolidoitua lisäpääomavaatimusta. Mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen velvollisuudesta täyttää konsolidoitu vähimmäispääomavaatimus, koskee myös luottolaitosten velvollisuutta täyttää konsolidoitu kiinteä pääomavaatimus, konsolidoitu rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus ja konsolidoitu muuttuva lisäpääomavaatimus sekä 8 §:ssä tarkoitettu muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen konsolidoitu lisäpääomavaatimus. Jäljempänä 7 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen velvollisuudesta täyttää konsolidoitu maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus säädetään mainitussa pykälässä.

4 §

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrääminen

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrää Finanssivalvonta.

Finanssivalvonnan on yhteistyössä valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Rahoitusvakausviraston kanssa neljännesvuosittain arvioitava, onko tarpeen asettaa lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta tai pitää se ennallaan. Päätös asiassa on tehtävä kolmen kalenterikuukauden kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.

Finanssivalvonnan on lisäksi viivytyksettä otettava käsiteltäväksi lisäpääomavaatimuksen asettamista tai muuttamista koskeva asia, jos valtiovarainministeriö tai Suomen Pankki vaatii sitä taikka jos Euroopan järjestelmäriskikomitea on antanut Suomen finanssimarkkinoiden kannalta merkittävän suosituksen tai varoituksen.

Finanssivalvonnan on ennen lisäpääomavaatimuksen määräämistä kuultava valtiovarainministeriötä, sosiaali- ja terveysministeriötä ja Suomen Pankkia sekä tarvittaessa Euroopan järjestelmäriskikomiteaa ja Euroopan komissiota.

Tässä pykälässä tarkoitettu lisäpääomavaatimus tulee voimaan kahdentoista kuukauden kuluttua päätöksen tekemisestä, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä päätä aikaisemmasta voimaantuloajankohdasta. Päätös lisäpääomavaatimuksen alentamisesta tai poistamisesta tulee voimaan välittömästi. Lisäpääomavaatimus voidaan asettaa 0,25 prosenttiyksikön tarkkuudella.

Sen lisäksi, mitä päätöksen perustelemisesta muualla laissa säädetään, tässä pykälässä tarkoitetusta päätöksestä on käytävä ilmi päätöksen voimassaoloaika, lisäpääomavaatimuksen määrä ja kokonaislisäpääomavaatimuksen määrä sekä niiden mahdollinen muutos edellisestä päätöksestä, mahdolliset erityiset syyt muutoksen aikaistetulle voimaantulolle sekä muut tarpeelliset tiedot. Perusteluista on lisäksi ilmettävä ne seikat, joiden perusteella lisäpääomavaatimuksen asettamisedellytysten katsotaan täyttyvän sekä selvitys lisäpääomavaatimusten kohdentumisesta.

Sen lisäksi, mitä päätöksen tiedoksi antamisesta muualla laissa säädetään, Finanssivalvonnan on julkistettava tässä pykälässä tarkoitettu päätös internetsivustollaan.

Tässä pykälässä tarkoitettuihin päätöksiin liitettävistä tiedoista ja päätösten julkistamisesta annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

EKP:n oikeudesta asettaa tämän pykälän mukaisesti määrättyä lisäpääomavaatimusta korkeampi lisäpääomavaatimus säädetään YVM-asetuksessa.

4 a §

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määrääminen

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määrää Finanssivalvonta.

Finanssivalvonnan on yhteistyössä valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Rahoitusvakausviraston kanssa vähintään joka toinen vuosi arvioitava, onko tarpeen asettaa rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta tai pitää se ennallaan. Päätös asiasta on tehtävä kuuden kalenterikuukauden kuluessa kunkin vuoden päättymisestä.

Tässä pykälässä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta koskevan asian käsittelyyn, kuulemismenettelyyn sekä päätöksen voimaantuloon, siitä ilmeneviin tietoihin sekä tiedoksi antamiseen ja julkistamiseen sovelletaan 4 §:n 3—7 momenttia. Tässä pykälässä tarkoitettu lisäpääomavaatimus voidaan kuitenkin asettaa 0,5 prosenttiyksikön tarkkuudella.

Lisäpääomavaatimuksen laskemisesta, päätöksessä annettavista tiedoista sekä päätöksen julkistamisesta annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

EKP:n oikeudesta asettaa tämän pykälän mukaisesti määrättyä lisäpääomavaatimusta korkeampi lisäpääomavaatimus säädetään YVM-asetuksessa.

4 b §

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteet

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteena on rahoitusjärjestelmän vakaaseen toimintaan tai reaalitalouteen kielteisesti vaikuttavien riskien estäminen ja vähentäminen.

Lisäpääomavaatimus voidaan asettaa, jos:

1) pitkäaikaisten ja suhdannevaihteluista riippumattomien rahoitusjärjestelmää tai kokonaistaloutta uhkaavien tekijöiden muodostama riski edellyttää suurempaa pääomatarvetta;

2) 1 kohdassa tarkoitettu riski uhkaa tai saattaa uhata Suomen rahoitusjärjestelmän häiriötöntä toimintaa ja vakautta;

3) lisäpääomavaatimuksen asettamisella ei ole vähäistä suurempia kielteisiä vaikutuksia muiden maiden rahoitusjärjestelmien toimintaan; eikä

4) tässä pykälässä tarkoitettuja riskejä ole jo katettu muilla lisäpääomavaatimuksilla.

Finanssivalvonnan on lisäpääomavaatimuksen määräämisessä otettava vähintään huomioon:

1) luottolaitossektorin riskikeskittymät luotonannossa, varainhankinnassa ja muissa keskeisissä pankkitoiminnoissa;

2) kotimaisten luottolaitosten keskinäinen kytkeytyneisyys luotonannossa, maksujen välityksessä ja muissa rahoitusvakauden kannalta tärkeissä pankkitoiminnoissa;

3) luottolaitossektorin kytkeytyneisyys ulkomaisiin pankki- ja rahoitusjärjestelmiin, keskusvastapuoliin ja muihin finanssimarkkinoilla toimiviin;

4) luottolaitossektorin kytkeytyneisyys Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja muiden maiden rahoitusjärjestelmien riskeihin;

5) luottolaitossektorin koko ja keskittyneisyys luottolaitosten taseiden suuruudella mitattuna sekä keskittyneisyys luotonannossa ja vähittäistalletusten vastaanottamisessa;

6) luottolaitossektorin merkitys rahoituksen välityksessä kotimaiselle yksityiselle sektorille;

7) luottolaitosten suurimpien asiakasryhmien velkaantuneisuus;

8) rahoitusjärjestelmän vakavien häiriöiden todennäköisyyttä vähentävät toimenpiteet ja seikat.

Lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteita koskevista mittareista annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

4 c §

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen kohdentaminen

Finanssivalvonta voi määrätä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen luottolaitoksen 1 §:n 3 momentissa tarkoitetun kokonaisriskin ja yhden tai useamman riskikeskittymän taikka niiden yhdistelmän perusteella.

Luottolaitoksen riskikeskittymän perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus voidaan asettaa Suomessa tai muussa kuin ETA-valtiossa sijaitsevien seuraavien tase-erien perusteella:

1) asuntovakuudelliset kuluttajaluotot;

2) vakuudelliset liikekiinteistöluotot;

3) muut kuin 1 kohdassa tarkoitetut kuluttajaluotot;

4) muut kuin 2 kohdassa tarkoitetut yritysluotot;

5) 1—4 kohdassa tarkoitettujen tase-erien alaerät.

Kokonaisriskin perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus määrätään samoin perustein kaikille luottolaitoksille. Yhden tai useamman riskikeskittymän perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus määrätään samoin perustein kaikille luottolaitoksille.

Jos Finanssivalvonta määrää lisäpääomavaatimuksen muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa sijaitsevien vastuiden perusteella, lisäpääomavaatimus on kuitenkin asetettava samalle tasolle kaikkien Euroopan unionin alueella sijaitsevien vastuiden osalta, paitsi jos lisäpääomavaatimus asetetaan toisen jäsenvaltion asettaman lisäpääomavaatimuksen luottolaitosdirektiivin 134 artiklan mukaista virallista hyväksymistä varten.

Lisäpääomavaatimusta määrättäessä on otettava huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat suositukset ja varoitukset siltä osin kuin ne koskevat Suomen finanssimarkkinoita sekä Euroopan pankkiviranomaisen ohjeet ja suositukset.

Tässä pykälässä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta ei saa määrätä kattamaan sellaista riskiä, jonka kattamisesta on säädetty muualla tässä luvussa.

4 d §

Ulkomaisen lisäpääomavaatimuksen hyväksyminen

Finanssivalvonta voi tehdä päätöksen muun ETA-valtion valvontaviranomaisen asettaman 4 b §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta vastaavan vaatimuksen soveltamisesta luottolaitoksen siinä valtiossa oleviin tase-eriin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.

Finanssivalvonta voi pyytää Euroopan järjestelmäriskikomiteaa antamaan toiselle ETA-valtiolle suosituksen hyväksyä 4 b §:n nojalla määrätty lisäpääomavaatimus.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitetusta päätöksestä Euroopan järjestelmäriskikomitealle.

4 e §

Lisäpääomavaatimuksesta ilmoittaminen ja hyväksyminen

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 4 a §:ssä tarkoitetun rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävää lisäpääomavaatimusta koskevasta päätöksestä Euroopan järjestelmäriskikomitealle vähintään kalenterikuukautta ennen päätöksen julkistamista, jos kokonaisriskin tai riskikeskittymän perusteella laskettava lisäpääomavaatimus on enintään 3 prosentin suuruinen.

Jos 4 a §:ssä tarkoitetun päätöksen mukainen lisäpääomavaatimus on yli 3 prosentin ja enintään 5 prosentin suuruinen, Finanssivalvonnan on 1 momentissa tarkoitetussa ilmoituksessa lisäksi pyydettävä Euroopan komission kantaa lisäpääomavaatimuksen asettamiseen, muuttamiseen tai poistamiseen. Finanssivalvonnalla ei ole velvollisuutta noudattaa Euroopan komission kielteistä kantaa. Jos Finanssivalvonta ei noudata Euroopan komission kantaa, sen on ilmoitettava perustelut kannasta poikkeamiselle.

Jos 4 a §:ssä ja 7 tai 8 §:ssä tarkoitettujen päätösten mukainen yhteenlaskettu lisäpääomavaatimus on suurempi kuin 5 prosenttia, Finanssivalvonnan on 1 momentissa tarkoitetussa ilmoituksessa pyydettävä Euroopan komission hyväksyntä lisäpääomavaatimuksen asettamiselle, muuttamiselle tai poistamiselle.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, kun 4 a §:ssä tarkoitettua päätöstä sovelletaan luottolaitokseen, jonka omistusyhteisö sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä Euroopan järjestelmäriskikomitealle, kun 4 a §:ssä tarkoitettua päätöstä sovelletaan vastuisiin, jotka sijaitsevat kolmansissa maissa.

Jos 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen saaja vastustaa lisäpääomavaatimuksen asettamista, muuttamista tai poistamista, Finanssivalvonta voi saattaa asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi. Asian käsittelystä säädetään Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa.

Tässä momentissa tarkoitettua päätöstä ei saa soveltaa ennen Euroopan pankkiviranomaisen välipäätöstä asiassa.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettuun ilmoitukseen on sisällytettävä vähintään seuraavat tiedot:

1) rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavat riskit;

2) perustelut, miksi riskin laajuus voi aiheuttaa rahoitusjärjestelmän vakaudelle uhan;

3) perustelut, miksi lisäpääomavaatimuksen asettamisen arvioidaan olevan välttämätön, tehokas ja oikeasuhtainen toimenpide;

4) arvio lisäpääomavaatimuksen asettamisesta seuraavista myönteisistä ja kielteisistä vaikutuksista EU:n sisämarkkinoiden toiminnalle;

5) lisäpääomavaatimuksen suuruus ja vastuut, joiden perusteella vaatimus lasketaan;

6) luottolaitokset, joihin lisäpääomavaatimusta sovelletaan;

7) jos lisäpääomavaatimusta sovelletaan kaikkiin luottolaitoksiin ja niiden kaikkiin vastuisiin, perustelut, miksi lisäpääomavaatimus asetetaan 8 §:ssä säädetyn lisäpääomavaatimuksen sijasta.

6 §

Ulkomaisten erien huomioon ottaminen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisessä

Jos luottolaitoksella on useammassa valtiossa kokonaisriskiin luettavia eriä, kokonaisriskin määrä lasketaan erikseen kunkin tällaisen valtion osalta ja kunkin valtion näin laskettuun osuuteen kohdistuva lisäpääomavaatimus lasketaan erikseen kunkin tällaisen osuuden osalta kyseisen valtion lainsäädännön perusteella.

Sovellettaessa tätä pykälää luottolaitoksen muuttuva lisäpääomavaatimus on 1 momentin mukaisesti laskettujen maakohtaisten pääomavaatimusten yhteenlaskettu määrä.

Jos Finanssivalvontaa vastaava kolmannen maan viranomainen on asettanut tässä pykälässä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta vastaavan pääomavaatimuksen, joka poikkeaa tämän lain mukaan lasketusta vaatimuksesta, Finanssivalvonta voi määrätä luottolaitosta soveltamaan korkeampaa vaatimusta, jos se on tarpeen ehkäisemään liiallista luotonantoa tase-erien sijaintivaltiossa.

Jos luottolaitoksella on kokonaisriskiin luettavia eriä sellaisessa muussa kuin ETA-valtiossa, jossa ei ole säädetty tässä pykälässä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta vastaavasta vaatimuksesta, Finanssivalvonta voi määrätä lisäpääomavaatimuksen tämän lain mukaisesti.

8 §

Muita rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus

— —

Finanssivalvonnan on jaettava 1 momentissa tarkoitetut luottolaitokset seitsemään luokkaan, joiden lisäpääomavaatimus lasketaan seuraavan taulukon mukaisesti prosenttiosuutena luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä:

Luokka	Lisäpääomavaatimus
1	0 %
2	0,5 %
3	1,0 %
4	1,5 %
5	2,0 %
6	2,5 %
7	3,0 %

— —

Poiketen siitä, mitä 3 §:n 8 momentissa ja tässä pykälässä säädetään, jos luottolaitos on sellainen 7 §:ssä tai tässä pykälässä tarkoitetun Euroopan unionissa emoyrityksenä toimivan luottolaitoksen tytäryritys, johon sovelletaan tämän momentin mukaista vaatimusta konsolidoidusti, tällaiseen luottolaitokseen sovellettava lisäpääomavaatimus ei saa luottolaitoskohtaisesti tai alakonsolidointiryhmän tasolla ylittää alempaa seuraavista:

1) 1 prosentti luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä lisättynä konserniin konsolidoidusti sovellettavan joko 7 momentissa tai tässä momentissa tarkoitetun vaatimuksen määrällä riippuen siitä, kumpi on suurempi;

2) 3 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

— —

9 §

Lisäpääomavaatimusten yhteensovittaminen

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa 7 ja 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista ainoastaan korkeampi.

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa joko 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta ja rahoitusjärjestelmän järjestelmäriskien kattamiseksi määrättävää lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä molemmat lisäpääomavaatimukset.

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa muun ETA-valtion valvontaviranomaisen asettamaa rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättyä lisäpääomavaatimusta ja 4 a §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä molemmat vaatimukset, jos vaatimukset kohdistuvat eri vastuisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin. Jos vaatimukset kohdistuvat samoihin vastuisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin, luottolaitoksen on täytettävä vaatimuksista korkeampi.

10 §

Varojenjaon rajoittaminen

Luottolaitos ei saa jakaa varoja siten, että se ei enää täyttäisi tässä luvussa tarkoitettua lisäpääomavaatimusta.

Luottolaitoksen, joka ei täytä tässä luvussa tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, on rajoitettava varojenjakoa 3 momentissa säädetyllä tavalla.

Jos tämän luvun mukaisen lisäpääomavaatimuksen kattamiseen luettavat olevat omat varat ovat:

1) alle 25 prosenttia luottolaitokseen sovellettavasta lisäpääomavaatimuksesta, luottolaitos ei saa jakaa lainkaan varoja;

2) vähintään 25 prosenttia, mutta vähemmän kuin 50 prosenttia luottolaitokseen sovellettavasta lisäpääomavaatimuksesta, luottolaitos saa jakaa varoina enintään määrän, joka vastaa luottolaitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,2:lla;

3) vähintään 50 prosenttia, mutta vähemmän kuin 75 prosenttia luottolaitokseen sovellettavasta lisäpääomavaatimuksesta, luottolaitos saa jakaa varoina enintään määrän, joka vastaa luottolaitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,4:llä;

4) vähintään 75 prosenttia, mutta kuitenkin alittavat lisäpääomavaatimuksen, luottolaitos saa jakaa varoina enintään määrän, joka vastaa luottolaitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,6:llä.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuina lisäpääomavaatimuksen kattamiseen luettavina olevina omina varoina pidetään tässä pykälässä sellaista ydinpääomaa, jota ei käytetä EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan a—c alakohdissa tarkoitettujen omien varojen vaatimusten tai tämän lain 11 luvun 6 §:ssä tarkoitetun harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen kattamiseksi.

Voitonjakokelpoisina varoina pidetään tässä pykälässä edellisen ja kuluvan tilikauden voittoa, jota ei ole laskettu ydinpääomaan kuuluvaksi eräksi ja josta on vähennetty laskennallinen verovelka sillä olettamalla, että luottolaitos ei lainkaan jaa osinkoa tai toteuta muuta varojenjakoa.

Varojenjakona pidetään tässä pykälässä sellaisia seuraavia varojenjakotapoja, jotka vaikuttavat ydinpääomaa tai voittovaroja vähentävästi ja joiden suorittamatta jättämisen perusteella luottolaitosta ei ole pidettävä maksukyvyttömänä:

1) osingon tai koron maksu käteisenä, omien osakkeiden tai osuuksien hankinta, osakkeiden tai osuuksien lunastus, pääoman takaisinmaksu tai muu näihin rinnastettava suoritus EU:n vakavaraisuusasetuksen 25 artiklassa tarkoitettuun ensisijaiseen pääomaan luettavan pääomainstrumentin perusteella;

2) muuttuvaan palkkion maksamiseen sitoutuminen tai muuttuvan palkkionosan tai harkinnanvaraisen lisäeläkkeen maksaminen, jos luottolaitos ei ole täyttänyt tässä luvussa tarkoitettua lisäpääomavaatimusta maksuajankohtana tai muuttuvaan palkitsemiseen liittyvänä ansaintajaksona.

Jos luottolaitos aikoo jakaa varoja 6 momentissa tarkoitetulla tavalla, sen on hyvissä ajoin ennen varojenjakoa tehtävä varojenjaon enimmäismäärää koskeva laskelma ja toimitettava se Finanssivalvonnalle. Laskelmasta on ilmettävä tämän pykälän mukaisesti lasketun varojenjaon enimmäismäärä sekä luottolaitoksen omat varat lajeittain, edellisen ja kuluvan tilikauden voitto tai tappio sekä suunniteltu varojen jaon määrä ja varojenjakotapa.

10 a §

Varojenjaon rajoittaminen alitettaessa vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimus

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos ei saa jakaa varoja siten, että se ei enää täyttäisi EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 a kohdassa säädettyä vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimusta.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos, joka ei täytä 1 momentissa tarkoitettua vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimusta, on rajoitettava varojenjakoa 3 momentissa säädetyllä tavalla.

Jos EU:n vakavaraisuusasetuksen 429 artiklan mukaisen vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksen kattamiseen luettava ensisijainen pääoma on:

1) alle 25 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksesta, luottolaitos ei saa jakaa lainkaan varoja;

2) vähintään 25 prosenttia, mutta alle 50 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksesta, luottolaitos saa jakaa varoja enintään määrän, joka vastaa voitonjakokelpoisten varojen määrää kerrottuna 0,2:lla;

3) vähintään 50 prosenttia, mutta alle 75 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksesta, luottolaitos saa jakaa varoja enintään määrän, joka vastaa voitonjakokelpoisten varojen määrää kerrottuna 0,4:lla;

4) vähintään 75 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksesta, mutta kuitenkin alle vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksesta, luottolaitos saa jakaa varoja enintään määrän, joka vastaa voitonjakokelpoisten varojen määrää kerrottuna 0,6:lla.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuina vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksen kattamiseen luettavina ensisijaisina omina varoina pidetään tässä pykälässä sellaista ensisijaista pääomaa, jota ei käytetä EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 tai 1a kohdassa tarkoitettujen

omien varojen vaatimusten tai vähimmäisomavaraisuusvaatimusten taikka tämän lain 11 luvun 6 §:ssä tarkoitetun harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen täyttämiseksi.

Voitonjakokelpoisina varoina pidetään tämän luvun 10 §:n 5 momentissa tarkoitettuja voitonjakokelpoisia varoja. Varojenjakona pidetään tässä pykälässä sellaisia varojenjakotapoja, jotka vaikuttavat ensisijaisia omia varoja tai voittovaroja vähentävästi ja joiden suorittamatta jättämisen perusteella luottolaitosta ei ole pidettävä maksukyvyttömänä ja jotka täyttävät muut 10 §:n 6 momentissa säädetyt edellytykset.

10 b §

Omien varojen kartuttamissuunnitelma

Jos luottolaitos ei täytä tässä luvussa säädettyjä lisäpääomavaatimuksia tai EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 a kohdassa säädettyä vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimusta, luottolaitoksen on laadittava omien varojen kartuttamissuunnitelma. Suunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle viimeistään viiden arkipäivän, tai Finanssivalvonnan luvalla 10 arkipäivän, kuluessa siitä, kun luottolaitos on havainnut, että se ei täytä näitä vaatimuksia.

Omien varojen kartuttamissuunnitelmaan on sisällytettävä ennusteet tuloslaskelman ja taseen kehittymisestä, omien varojen kartuttamiseksi suunnitellut toimenpiteet tavoiteaikatauluineen sekä muut sellaiset tiedot, jotka ovat tarpeen arvioitaessa luottolaitoksen taloudellisen aseman kehittymistä eri pääomavaatimusten täyttämiseksi.

Finanssivalvonnan on hyväksyttävä luottolaitoksen toimittama omien varojen kartuttamissuunnitelma, jos sen perusteella Finanssivalvonta arvioi luottolaitoksen pystyvän todennäköisesti täyttämään tarkoituksenmukaisessa aikataulussa luottolaitokselle asetetut lisäpääomavaatimukset ja vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksen.

Jos Finanssivalvonta ei hyväksy omien varojen kartuttamissuunnitelmaa 3 momentissa säädetyllä tavalla, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä vähintään toiseen seuraavista toimenpiteistä:

1) vaadittava luottolaitosta ryhtymään toimenpiteisiin omien varojen vahvistamiseksi määräajassa;

2) rajoitettava luottolaitoksen varojenjakoa 11 luvun 10 §:n 14 kohdan mukaisesti.

11 luku

Luottolaitoksen valvonta

2 §

Valvojan arvio

Finanssivalvonnan on laadittava säännöllisesti arvio luottolaitokseen kohdistuvista riskeistä ja siitä, täyttääkö luottolaitos 9 ja 10 luvussa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyt vaatimukset.

Edellä 1 momentissa tarkoitetussa valvojan arviossa tulee ottaa huomioon ainakin:

1) luottolaitoksen tekemien kuormituskokeiden tulokset, jos luottolaitos käyttää sisäisiä malleja luottoriskin tai markkinariskin pääomavaatimuksen laskemiseen;

2) luottolaitoksen keskittymäriskit ja niiden hallinta, vastapuoliriskien maantieteellinen jakauma sekä mahdollisten hajautusvaikutusten käsittely vakavaraisuuden hallinnassa myös muilta osin kuin mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään suuria asiakasriskejä koskevista rajoituksista;

3) luottoriskin vähentämismenetelmien käytöstä aiheutuvan jäännösriskin hallintaa koskevien periaatteiden riittävyys;

4) arvopaperistetuista eristä johtuvien riskien kattamiseksi tarvittavien omien varojen vähimmäismäärän riittävyys sekä sellaisten järjestelyjen vaikutus, joiden nojalla luottolaitokselle on mahdollisesti jäänyt tällaisiin eriin kohdistuvaa välitöntä tai välillistä riskiä;

5) maksuvalmiusriskit ja niiden mittaamista ja hallintaa koskevien periaatteiden sekä rahoituksen jatkuvuussuunnitelman riittävyys sekä mahdollinen vaikutus rahoitusjärjestelmän vakauteen niissä ETA-valtioissa, joiden alueella luottolaitos toimii;

6) arvio siitä, onko kaupankäyntivarasto arvostettu riittävän varovasti, jotta luottolaitokselle ei aiheudu merkittäviä tappioita sen joutuessa nopeasti myymään tai suojaamaan kaupankäyntivarastoon kuuluvia eriä;

7) arvio riskistä, joka aiheutuu riittämättömästä omavaraisuudesta tätä kuvaavien mittareiden sekä omavaraisuutta koskevien riskien hallintaan liittyvien järjestelyiden ja strategioiden perusteella määritettynä;

8) luottolaitoksen liiketoimintamalli;

9) luottolaitoksen hallintoa koskevat periaatteet ja hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan edellytykset suoriutua tehtävistään;

10) luottolaitokseen kohdistuva rahoitustaseen korkoriski.

Valvojan arvion laajuudessa ja arviointitiheydessä on otettava huomioon luottolaitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus sekä merkittävyys rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta. Arviointi on kuitenkin tehtävä vähintään vuosittain 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuista luottolaitoksista. Finanssivalvonta voi mukauttaa edellä 2 momentissa säädettyjä arviointikriteerejä ottaen huomioon luottolaitoksen riskiprofiili. Mukauttamista on sovellettava yhdenmukaisesti riskiprofiililtaan samankaltaisiin luottolaitoksiin. Finanssivalvonnan on ilmoitettava arviointikriteereistä poikkeamisesta Euroopan pankkiviranomaiselle luottolaitosdirektiivin 97 artiklan 4 a kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

Finanssivalvonnan on valvojan arvion perusteella ryhdyttävä tarvittaessa 6, 6 d tai 10 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin, taikka edellytettävä luottolaitosta muuttamaan rahoitustaseen korkoriskin arvioimiseen käytettyjä olettamia Finanssivalvonnan vaatimalla tavalla. Finanssivalvonnalla on velvollisuus ryhtyä näihin toimenpiteisiin, jos:

1) 9 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitettu rahoitustaseen pääoman arvonalentuma on yli 15 prosenttia luottolaitoksen ensisijaisesta pääomasta ja alentuma johtuu odottamattomasta korkojen muutoksesta; tai

2) 9 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitetut nettokorkotuotot laskevat jyrkästi odottamattoman korkojen muutoksen vuoksi.

Finanssivalvonta voi jättää ryhtymättä 4 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin rahoitustaseen korkoriskien perusteella, jos se katsoo, että rahoitustaseeseen liittyvien riskien hallinta on riittävällä tasolla eikä rahoitustaseen korkoriski ole liiallinen.

Edellä 4 momentin 1 ja 2 kohtien arvioimisessa on käytettävä Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa säädettyjä kriteerejä.

3 §

Valvontaohjelma

Finanssivalvonnan on vähintään vuosittain päätöksellään vahvistettava sen valvonnassa olevien luottolaitosten valvontaa koskeva ohjelma, josta käy ilmi, millä tavoin ja miten laajasti kutakin luottolaitosta valvotaan. Ohjelmasta on lisäksi käytävä ilmi ne luottolaitokset, joihin sovelletaan 3 momentissa tarkoitettua tehostettua valvontaa, sekä luottolaitoksissa ja sen ulkomaisissa sivuliikkeissä ja tytäryrityksissä toteutettavat tarkastukset.

Finanssivalvonnan on sisällytettävä 1 momentissa tarkoitettuun suunnitelmaan luottolaitokset, joissa kuormituskokeet tai 2 §:ssä tarkoitettu valvojan arvio ovat paljastaneet merkittäviä uhkia luottolaitoksen toiminnan jatkuvuudelle tai joissa on rikottu lakia, sekä muut luottolaitokset, jotka Finanssivalvonta katsoo tarpeelliseksi sisällyttää suunnitelmaan.

Edellä 1 momentissa tehostetulla valvonnalla tarkoitetaan:
1) luottolaitoksen tarkastamista tavanomaista useammin;
2) Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitetun asiamiehen asettamista luottolaitokseen tai muun Finanssivalvonnan edustajan jatkuvaa läsnäoloa luottolaitoksessa;
3) tavanomaista tiheämpää ja yksityiskohtaisempaa säännöllistä raportointia luottolaitoksen taloudellisesta asemasta;
4) luottolaitoksen strategioiden ja liiketoimintasuunnitelmien arviointia tavanomaista useammin;
5) yksittäisten riskien tai riskialueiden tarkastamista.

5 a §

Varhaisen puuttumisen yleiset edellytykset

— —

Finanssivalvonta voi myös ryhtyä 1 momentissa tarkoitettuihin valvontatoimiin, jos luottolaitos on ilmoittanut tarvitsevansa kriisinratkaisulain 4 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua poikkeuksellista julkista tukea tai jos luottolaitos ei täytä mainitun lain 8 luvun 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistettua omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta.

— —

5 b §

Rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen epäily tai kohonnut riski

Jos Finanssivalvonnalla on valvojan arvion pohjalta perusteltua syytä epäillä, että luottolaitoksessa on tapahtunut tai yritetty rahanpesua tai terrorismin rahoittamista tai että luottolaitokseen kohdistuu kohonnut tällainen riski, Finanssivalvonnan on tehtävä tätä koskeva ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle. Kohonneesta rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riskistä on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle myös riskiarvio.

Edellä 1 momentissa todetuissa tilanteissa Finanssivalvonnan on ryhdyttävä niihin tämän luvun 6, 6 d ja 10 §:ssä sekä Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädettyihin toimenpiteisiin, joihin havainto antaa aihetta.

6 §

Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus

Finanssivalvonnan on 6 a §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyessä asetettava luottolaitokselle tarvittava lisävaatimus luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärälle EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyjen omien varojen vaatimuksen lisäksi (*harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus*). Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on asetettava 2 §:ssä tarkoitetun valvojan arvion, 5 §:ssä tarkoitetun sisäisten menetelmien tarkastuksen tai etukäteen vahvistetuin perustein laaditun muun arvion pohjalta.

Finanssivalvonta voi asettaa harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen omien varojen lisävaatimuksena, vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksena tai molempina.

Finanssivalvonta voi asettaa harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen konsolidoidun valvonnan kohteena olevalle luottolaitokselle sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Finanssivalvonta saa asettaa harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Finanssivalvonnan on annettava Rahoitusvakausvirastolle tiedoksi harkinnanvaraiseen lisäpääomavaatimukseen liittyvä asettamispäätös.

6 a §

Harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamisen edellytykset

Finanssivalvonnan on asetettava harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus, jos:

1) luottolaitoksen toimintaan kohdistuu sellaisia riskejä tai riskitekijöitä, joiden kattamiseksi luottolaitoksella olevat omat varat ovat riittämättömät 6 b §:ssä tarkoitetulla tavalla;

2) luottolaitoksen arvio oman pääoman riittävyydestä ei täytä sille asetettuja edellytyksiä ja on todennäköistä, että muut Finanssivalvonnan käytössä olevat valvonnalliset toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi kohtuullisessa ajassa ovat riittämättömät;

3) luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmät, riskienhallintajärjestelmä, palkitsemisjärjestelmä tai suurten asiakasriskien hallinnointia koskevat menetelmät eivät täytä niille asetettuja vaatimuksia ja on todennäköistä, että Finanssivalvonnan käytössä olevat muut valvonnalliset toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi kohtuullisessa ajassa ovat riittämättömät;

4) luottolaitoksen kaupankäyntivarasto ei ole arvostettu 2 §:n 2 momentin 6 kohdan edellyttämällä tavalla;

5) 5 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen perusteella havaitaan, että sisäiset menetelmät eivät täytä niille asetettuja edellytyksiä;

6) luottolaitos jättää toistuvasti noudattamatta 6 d §:n mukaista suositusta ohjeellisen lisäpääoman kartuttamiseksi tai ylläpitämiseksi; tai

7) Finanssivalvonta katsoo, että muulla kuin 1—6 kohdassa tarkoitetulla olennaisella perusteella harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettaminen on perusteltua.

Finanssivalvonta saa asettaa harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen ainoastaan sellaisten riskien kattamiseksi, joita yksittäisen luottolaitoksen toiminnassa aiheutuu. Tällaisena riskinä pidetään myös talous- ja markkinakehityksen vaikutusta yksittäisen luottolaitoksen riskiprofiiliin.

6 b §

Omien varojen riittämättömyyden arviointi harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta asetettaessa

Luottolaitoksen omia varoja on pidettävä riittämättömänä 6 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla, jos Finanssivalvonta arvioi, että:

1) ne eivät riittävällä tavalla kata niitä riskejä ja riskitekijöitä, joista säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen kolmannessa, neljännessä ja seitsemännessä osassa sekä yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2402 2 luvussa; tai

2) jotain olennaista riskiä tai riskitekijää ei ole lainkaan katettu.

Finanssivalvonnan on omien varojen riittävyyttä arvioidessaan otettava huomioon oma arvionsa luottolaitoksen sisäisen pääoman riittävyyttä koskevasta arviosta.

6 c §

Harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen kattaminen

Luottolaitoksen on katettava harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus siten, että lisäpääomavaatimuksesta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ensisijaista pääomaa, josta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ydinpääomaa.

Finanssivalvonta voi määrätä ensisijaisen pääoman ja ydinpääoman osuudet 1 momentissa säädettyä korkeampina, jos se on tarpeen ottaen huomioon myös kyseisen luottolaitoksen erityiset olosuhteet.

Jos harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on asetettu vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksena, luottolaitoksen on katettava harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus ensisijaisella pääomalla.

6 d §

Ohjeellinen lisäpääoma

Arvioituaan 9 luvun 1 §:n mukaisesti luottolaitoksen sisäisen pääoman riittävyyttä Finanssivalvonnan on tarvittaessa annettava luottolaitokselle suositus omien varojen tarpeeksi, joka ylittää tässä laissa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa asetetut pääomavaatimukset (*ohjeellinen lisäpääoma*).

Ohjeelliseen lisäpääomaan liittyvä suositus on annettava sellaisten luottolaitoskohtaisten riskien perusteella, jotka eivät jo tule riittävästi katetuksi 6 §:ssä tarkoitetusta harkinnanvaraisesta lisäpääomavaatimuksesta.

Finanssivalvonta voi antaa ohjeellista lisäpääomaa koskevan suosituksen konsolidoidun valvonnan kohteena olevalle luottolaitokselle sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Finanssivalvonnan on annettava Rahoitusvakausvirastolle tiedoksi ohjeelliseen lisäpääomaan liittyvä suositus.

8 §

Omien varojen määrästä johtuvat varojenjaon rajoitukset

Jos luottolaitoksen omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen määrä alittaa EU:n vakavaraisuusasetuksessa tai tämän luvun 6 §:ssä tarkoitetun pääomavaatimuksen, luottolaitos ei saa toteuttaa 10 luvun 10 §:n 6 momentin mukaista varojenjakoa, ellei Finanssivalvonta erityisestä syystä määräajaksi myönnä poikkeusta.

— —

9 §

Maksuvalmiutta koskevat lisävaatimukset

— —

Finanssivalvonnan on tätä pykälää soveltaessaan otettava huomioon luottolaitoksen sisäisen maksuvalmiuden hallintaprosessin laadullinen riittävyys sekä hallinto-, ohjaus- ja riskinhallintajärjestelmien yleinen riittävyys.

10 §

Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden valvonnassa

Jos luottolaitoksen omien varojen tai maksuvalmiuden riittävyyttä suhteessa kokonaisriskiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa, Finanssivalvonta voi sen lisäksi, mitä 6, 6 d, 8—9 §:ssä ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään:

1) rajoittaa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen muuttuvien palkkioiden sekä sopimukseen perustuvien eläkkeiden yhteenlaskettua määrää suhteessa tilikauden voittoon;

2) vaatia luottolaitosta toimittamaan säännöllisesti EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja tässä laissa tarkoitettuja tietoja luottolaitoksen taloudellisesta asemasta laajemmin ja useammin kuin niissä vaaditaan, mutta ei kuitenkaan siltä osin kuin luottolaitos on jo muutoin velvollinen toimittamaan samat tiedot;

— —

11) velvoittaa luottolaitoksen ryhtymään tarvittaviin kriisinratkaisulain 5 luvun mukaisiin toimiin luottolaitoksen varojen ja velkojen arvostamiseksi;

12) velvoittaa luottolaitos toimittamaan suunnitelma siitä, millä tavalla se korjaa tässä laissa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyjen vaatimusten noudattamisessa havaitut puutteet;

13) velvoittaa luottolaitos soveltamaan erityistä taseen varojen käsittelyä omien varojen vaatimusten osalta;

14) edellyttää luottolaitoksen vahvistavan omia varojaan rajoittamalla varojenjakoa.

— —

12 §

Valvontaperiaatteiden ja sovellettavien säännösten julkistaminen

Finanssivalvonnan on:

1) julkistettava 2 §:ssä tarkoitetun valvojan arvion tekemistä koskevat yleiset periaatteet ja menetelmät sekä kuvaus siitä, millä tavalla arviointia suhteutetaan luottolaitoksen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen;

— —

13 §

Valvonta-arvioita koskeva yhteinen päätöksenteko konsolidointiryhmässä

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu yksi tai useampi ulkomainen ETA-luottolaitos, Finanssivalvonnan on pyrittävä yhdessä tällaisen ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa saamaan aikaan yhteisymmärrys 2, 3, 6, 6 d ja 9 §:n soveltamisesta luottolaitoksen konsolidoidun vakavaraisuuden hallintaan. Finanssivalvonnan on pyydettävä asiasta lausunto Euroopan pankkiviranomaiselta, jos joku tässä momentissa tarkoitetuista viranomaisista sitä pyytää.

Jos yhteisymmärrystä ei ole saavutettu neljän kuukauden kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on laatinut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun arvion ja antanut sen tiedoksi tämän pykälän 4 momentissa tarkoitetuille viranomaisille, Finanssivalvonta voi yksin päättää 1 momentissa tarkoitettujen pykälien soveltamisesta luottolaitoksen konsolidoidun vakavaraisuuden hallintaan. Finanssivalvonnan on annettava 2 §:ssä tarkoitettu arvio ja 3, 6, 6 d ja 9 §:n nojalla tehty päätös viivytyksettä tiedoksi 4 momentissa tarkoitetuille viranomaisille. Jos Finanssivalvonta tai jokin mainitussa momentissa tarkoitetuista muista toimivaltaisista viranomaisista on kuitenkin ennen tässä momentissa säädetyn neljän kuukauden määräajan päättymistä saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi siten kuin Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa säädetään, Finanssivalvonnan on odotettava Euroopan pankkiviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Jos ulkomainen ETA-valvontaviranomainen vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu suomalainen luottolaitos, Finanssivalvonnan on ennen 2 §:ssä tarkoitetun arvion tai 3, 6, 6 d taikka 9 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava edellä tarkoitettua ulkomaista ETA-valvontaviranomaista. Jos kuitenkin Finanssivalvonta tai joku muu konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valvonnasta vastaava toimivaltainen viranomainen on saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi siten kuin Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa säädetään, Finanssivalvonnan on odotettava Euroopan pankkiviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettu arvio tai päätös on tehtävä vuosittain uudelleen noudattaen, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, taikka erityisestä syystä useamminkin, jos edellä tässä pykälässä tarkoitettu ulkomainen ETA-valvontaviranomainen sitä pyytää.

Jos Euroopan pankkiviranomaiselta on pyydetty lausunto 1 momentissa tarkoitetussa tapauksessa tai 3 momenttia sovellettaessa, Finanssivalvonnan on otettava lausunto huomioon päätöksessään ja, jos päätös poikkeaa merkittävästi lausunnosta, perusteltava poikkeaminen.

15 luku

Menettelytavat asiakasliiketoiminnassa

11 §

Enimmäisluototussuhde

— —

Finanssivalvonta voi rahoitusvakauteen kohdistuvien riskien poikkeuksellisen kasvun rajoittamiseksi päättää alentaa edellä 3 ja 4 momentissa säädettyjä luoton enimmäismääriä enintään 10 prosenttiyksiköllä. Finanssivalvonta voi myös rajoittaa muiden vakuuksien kuin esinevakuuksien huomioon ottamista luototussuhdetta laskettaessa, jos se on tarpeen tässä momentissa tarkoitettujen riskien hallitsemiseksi. Finanssivalvonnan on vähintään vuosittain tehtävä päätös tämän momentin nojalla tehdyn päätöksen muuttamisesta tai voimassaolon jatkamisesta. Finanssivalvonnan on internetsivustollaan julkistettava periaatteet, joita se noudattaa tämän momentin soveltamisedellytysten arvioinnissa. Tässä momentissa tarkoitetun päätöksen valmisteluun sovelletaan, mitä 10 luvun 4 §:ssä säädetään muuttuvaa lisäpääomavaatimusta koskevan päätöksen valmistelusta lukuun ottamatta 10 luvun 4 §:n 2 momentissa säädettyä määräaikaa.

— —

13 §

Luotonanto ja sijoittaminen eräissä tapauksissa

Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvalle luonnolliselle henkilölle, yhteisölle tai säätiölle annettavaa luottoa ja siihen rinnastettavaa muuta rahoitusta koskevat päätökset sekä lähipiiriin kuuluvaan yritykseen sijoittamista koskevat päätökset taikka tällaiseen luotonantoon ja sijoittamiseen sovellettavat yleiset ehdot on hyväksyttävä luottolaitoksen hallituksessa. Tässä pykälässä tarkoitettujen muiden liiketoimien kuin tavanomaisten henkilöstöluottojen ehtoihin sovelletaan 5 luvun 15 §:n 3 momenttia.

Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluu:

1) se, jolla omistuksen, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjalainan nojalla on tai voi olla vähintään 20 prosenttia luottolaitoksen osakkeista, osuuksista tai niiden tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta luottolaitoksen konserniin kuuluvassa yhteisössä taikka luottolaitoksessa määräysvaltaa käyttävässä yhteisössä, jollei omistuksen kohteena olevan yhtiön merkitys koko konsernin kannalta ole vähäinen;

2) luottolaitoksen hallituksen jäsen, varajäsen, toimitusjohtaja ja tämän sijainen ja luottolaitoksen toimivaan johtoon kuuluva henkilö;
3) 2 kohdassa tarkoitetun henkilön lapsi, vanhempi, aviopuoliso tai henkilöön rekisteröidyssä parisuhteessa tai avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö;
4) luottolaitoksen hallintoneuvoston jäsen, tilintarkastaja, varatilintarkastaja ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta;
5) 4 kohdassa tarkoitetun henkilön alaikäinen lapsi sekä aviopuoliso tai henkilöön rekisteröidyssä parisuhteessa tai avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö;
6) 2 tai 4 kohtaa vastaavassa asemassa 1 kohdassa tarkoitetussa yrityksessä oleva henkilö ja tällaisen henkilön alaikäinen lapsi sekä aviopuoliso tai henkilöön rekisteröidyssä parisuhteessa tai avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö;
7) elinkeinotoimintaa harjoittava yhteisö, jossa 2 tai 3 kohdassa tarkoitetulla henkilöllä yksin tai yhdessä toisen mainituissa kohdissa tarkoitetun henkilön kanssa on vähintään 10 prosentin omistusosuus, tätä vastaava määräysvalta tai muu olennainen vaikutusvalta, tai jos henkilö kuuluu tällaisen yhteisön johtoon hallituksen jäsenenä, toimitusjohtajana, toimitusjohtajan sijaisena tai muussa toimivaan johtoon kuuluvassa tehtävässä;
8) muu kuin 7 kohdassa tarkoitettu yhteisö ja säätiö, jossa tässä momentissa tarkoitetulla henkilöllä yksin tai yhdessä toisen tässä momentissa tarkoitetun henkilön kanssa on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

Sen estämättä, mitä 2 momentin 4 kohdassa säädetään, luottolaitoksen hallintoneuvoston jäseneen sovelletaan, mitä 2 momentissa säädetään hallituksen jäsenestä, jos hallintoneuvostolle on luottolaitoksen yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä siirretty tämän lain mukaan hallitukselle kuuluvia tehtäviä.

Luottolaitoksen on pidettävä luetteloa 2 momentissa tarkoitetuista luonnollisista henkilöistä, yhteisöistä ja säätiöistä. Luettelon tiedot ja siinä tapahtuneet muutokset sekä luettelossa mainituille luonnollisille henkilöille, yhteisöille ja säätiöille myönnettyjä luottoja tai yhteisöön tehtyjä sijoituksia koskevat 1 momentissa tarkoitetut päätökset tai ehdot on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vaadittaessa. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta luettelon pitämiseen ei sovelleta sellaiseen luottolaitokseen, joka ei myönnä luottoja 2 momentissa tarkoitettuun lähipiiriin kuuluville tai tee sijoituksia lähipiiriin kuuluvaan yhteisöön.

Mitä tässä pykälässä säädetään luoton antamisesta, sovelletaan myös takauksen antamiseen tai muuhun vakuuden asettamiseen toisen antaman luoton maksamisesta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen päätösten kirjaamisesta sekä 4 momentissa tarkoitetun luettelon pitämisestä ja mainitussa momentissa tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi lisäksi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua yhteisöä pidetään koko konsernin kannalta vähäisenä.

16 luku

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen ja ulkomaisen ETA-rahoituslaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen ja ulkomaisen ETA-rahoituslaitoksen oikeus sivuliikkeen perustamiseen ja palvelujen tarjoamiseen

Ulkomainen ETA-luottolaitos, toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut rahoituslaitos (*ulkomainen ETA-rahoituslaitos*) ja tällaisen rahoituslaitoksen tytäryritys saa perustaa sivuliikkeen Suomeen tai muuten tarjota Suomessa 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

Mitä tässä luvussa säädetään ulkomaisesta ETA-luottolaitoksesta, koskee myös ulkomaista ETA-rahoituslaitosta ja tällaisen rahoituslaitoksen tytäryritystä.

17 luku

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

3 §

Sivuliikkeen toimiluvan myöntäminen

— —

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle, Rahoitusvakausvirastolle, talletussuojarahastolle ja, jos sivuliike tarjoaa sijoituspalvelua, sijoittajien korvausrahastolle, kolmannen maan sivuliikkeitä koskevat seuraavat tiedot:

1) tiedot sivuliikkeen toimiluvan myöntämisestä ja toimiluvan muuttamisesta;
2) sivuliikkeiden Finanssivalvonnalle raportoimat kokonaisvarat ja -velat;
3) kolmannessa maassa sijaitsevan luottolaitoksen tai luottolaitosryhmittymän nimi, johon sivuliike kuuluu.

18 luku

Ulkomaisia luottolaitoksia koskevat erityissäännökset

8 §

Tilinpäätös ja raportointi

— —

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen on Finanssivalvonnan määräyksestä, kuitenkin vähintään vuosittain, toimitettava Finanssivalvonnalle seuraavat tiedot:

1) toimintaan liittyvät kokonaisvarat Suomessa;
2) maksuvalmiuden turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi käytössä olevat instrumentit;
3) sivuliikkeen käytettävissä olevat omat varat;
4) selvitys tallettajiin sovellettavasta talletussuojasta;
5) selvitys sivuliikkeen riskienhallintajärjestelmästä;
6) selvitys sivuliikkeen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä tiedot sivuliikkeen toimivaan johtoon kuuluvista ja keskeisistä toiminnoista vastaavista henkilöistä;
7) sivuliikettä koskevat elvytys- ja kriisinratkaisusuunnitelmat; ja
8) muut kuin 1—7 kohdassa tarkoitetut sivuliikkeen valvonnan kannalta Finanssivalvonnan tarpeelliseksi katsomat tiedot.

13 §

Finanssivalvonnan oikeus edustaa tallettajia ulkomaan talletussuojarahastossa

Jos kolmannen maan luottolaitos ei ole maksanut talletussopimuksen mukaisesti kolmannen maan luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen tilillä olevia tallettajan erääntyneitä ja riidattomia saatavia, tallettaja voi ilmoittaa asiasta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnan on viipymättä saatuaan 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tehtävä vaatimus asianomaiselle ulkomaiselle talletussuojarahastolle tai muulle talletussuojasta vastaavalle

viranomaiselle talletusten korvaamisesta. Finanssivalvonnalla on oikeus käyttää tässä momentissa tarkoitetussa talletussuojarahastossa tai muussa ulkomaisessa viranomaisessa puhevaltaa 1 momentissa tarkoitettujen tallettajien puolesta.

21 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

— —

Luottolaitoksen perustaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvollisia korvaamaan myös vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet osakkeenomistajalle, jäsenelle, osuuden omistajalle tai kantarahasto-osuuden omistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla EU:n vakavaraisuusasetusta, EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin nojalla annettuja komission asetuksia ja päätöksiä, tätä lakia tai sen nojalla annettua asetusta tai Finanssivalvonnan määräystä, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, säästöpankkilakia, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, kiinnitysluottopankkitoiminnasta annettua lakia, hypoteekkiyhdistyksistä annettua lakia taikka luottolaitoksen yhtiöjärjestystä tai sääntöjä. Tilintarkastajan korvausvastuusta säädetään tilintarkastuslaissa.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen 28 päivää kesäkuuta 2019 toimintansa aloittaneen omistusyhteisön on haettava omistusyhteisötoimintaa koskevaa lupaa tämän lain 2 a luvun mukaisesti viimeistään 28 päivänä kesäkuuta 2021.

Luottolaitokseen, joka on täyttänyt tämän lain 2 luvun 5 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset 27 päivänä kesäkuuta 2019, sovelletaan mainitussa pykälässä säädettyä edellytystä alakonsernin muodostamiseen 30 päivästä joulukuuta 2023.

2.

Laki

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 1 luvun 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentin 26 kohta sekä 4 §:n 4 kohta, 2 luvun 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti sekä 8 §:n 4 momentti, 3 luvun 1 §:n 2 ja 3 momentti, 2 §:n 2 ja 3 momentti, 4 §:n 2 momentti ja 4 momentin 9—11 kohta, 5 § sekä 6 §:n 2 ja 4 momentti, 4 luvun 2 §:n 1 momentti ja 5 §:n otsikko, 5 luvun 1 §:n 1 momentti, 3 §, 7 §:n 1 ja 4 momentti sekä 12 §, 6 luvun 1 §:n 1, 5 ja 9 momentti, 2 §:n 1 momentti sekä 3 §:n 1 momentin 3 kohta, 7 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohta ja 3 momentti sekä 6 §, 8 luvun 1 §:n otsikko ja 1 momentti, 3

§:n 1 ja 3 momentti ja 5 momentin johdantokappale, 4 §:n 1 momentin 3 ja 7 kohta, 6 §:n 4 momentti sekä 7, 9—11, 12 a ja 13 §, 9 luvun 3 §:n 1 momentti, 12 luvun 7 §:n 2 momentin johdantokappale ja 6 momentti sekä 8 §, 14 luvun 6 §, 17 luvun 4 §:n otsikko ja 1 momentti sekä 18 luvun 1 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 3 §:n 1 momentin 26 kohta, 3 luvun 2 §:n 2 momentti, 6 luvun 1 §:n 1 momentti ja 7 luvun 2 §:n 3 momentti laissa 821/2017, 3 luvun 1 §:n 2 momentti osaksi laissa 821/2017, 6 luvun 1 §:n 5 momentti laissa 868/2018, 6 luvun 1 §:n 9 momentti ja 8 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 406/2019, 7 luvun 6 § laissa 1084/2017, 8 luvun 7 § osaksi laeissa 821/2017 ja 868/2018 sekä 8 luvun 12 a § laissa 810/2015, sekä

lisätään 1 luvun 3 §:n 1 momenttiin uusi 27—35 kohta, 4 §:ään uusi 5 kohta, 2 luvun 2 §:ään uusi 3 momentti, 3 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 821/2017, uusi 7 momentti, 3 luvun 4 §:n 4 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 821/2017, uusi 12—13 kohta, 4 luvun 5 §:ään uusi 3 ja 4 momentti, 6 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 821/2017, 868/2018 ja 406/2019, uusi 11 momentti, 6 luvun 3 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta ja pykälään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 821/2017, uusi 3 momentti sekä lukuun uusi 7 §, 8 luvun 4 §:ään uusi 8 kohta ja pykälään uusi 2 momentti, lukuun uusi 7 a—7 g ja 10 a §, 12 §:ään uusi 4 momentti sekä lukuun uusi 14 §, 9 luvun 3 §:ään uusi 5 momentti, 12 luvun 10 §:ään uusi 5 momentti sekä lukuun uusi 12 ja 13 § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

— —

Mitä 3 luvun 4 §:ssä ja 4—18 luvussa säädetään laitoksesta, sovelletaan laitoksen kriisinratkaisun yhteydessä lisäksi:

1) rahoitusalan holdingyhtiöön, rahoitusalan sekaholdingyhtiöön ja monialan holdingyhtiöön; sekä

2) laitoksen tai 1 kohdassa tarkoitetun yrityksen tytäryritykseen, jos se on rahoituslaitos.

— —

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

— —

26) *kriittisillä toiminnoilla* palveluja ja toimintoja, joita laitos tarjoaa kolmansille osapuolille ja joiden keskeytyminen todennäköisesti aiheuttaisi reaalitalouden kannalta elintärkeiden palvelujen häiriintymisen tai todennäköisesti häiritsisi rahoitusvakautta laitoksen tai konsernin koon tai markkinaosuuden, ulkoisten ja sisäisten sidosten, monitahoisuuden tai rajat ylittävän toiminnan johdosta yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa erityisesti näiden palvelujen tai toimintojen korvattavuus huomioon ottaen;

27) *olennaisella tytäryrityksellä* EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 135 alakohdassa tarkoitettua olennaista tytäryritystä;

28) *ydinpääomalla* EU:n vakavaraisuusasetuksen 50 artiklassa tarkoitettua ydinpääomaa;

29) *alentamiskelpoisilla veloilla* laitoksen muita velkoja ja omaan pääomaan luettavia rahoitusvälineitä kuin ydinpääomaan luettavia rahoitusvälineitä, ensisijaisen lisäpääoman rahoitusvälineitä tai toissijaisen pääoman rahoitusvälineitä tai joita ei ole rajattu velkakirjojen arvon alaskirjauksen soveltamisalan ulkopuolelle 8 luvun 4 §:n 1 momentin nojalla;

30) *hyväksyttävillä veloilla* alentamiskelpoisia velkoja, jotka täyttävät 8 luvun 7 e §:n 4 momentin 4—11 kohdassa sekä 7 g §:ssä säädetyt edellytykset, ja toissijaiseen pääomaan luettavia rahoitusvälineitä, jotka täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetyt edellytykset;

31) *etuoikeusasemaltaan huonommilla hyväksyttävillä rahoitusvälineillä* välineitä, jotka täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklassa säädetyt edellytykset, lukuun ottamatta mainitun asetuksen 72 b artiklan 3—5 kohdassa säädettyjä edellytyksiä;

32) *kriisinratkaisun kohteena olevalla yhteisöllä*:

a) Euroopan unioniin sijoittautunutta oikeushenkilöä, johon kriisinratkaisusuunnitelmassa kohdistetaan kriisinratkaisutoimia; ja

b) laitosta, joka ei kuulu luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 4 §:n nojalla konsolidoidun valvonnan piiriin kuuluvaan konsolidointiryhmään ja johon kriisinratkaisusuunnitelmassa kohdistetaan kriisinratkaisutoimia;

33) *kriisinratkaisun kohteena olevalla ryhmällä* EU:n kriisinratkaisuasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 24 b alakohdassa tarkoitettua konsernia ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa lain (599/2010) 1 §:ssä tarkoitettua talletuspankkien yhteenliittymää;

34) *maailmanlaajuisella rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella* EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 133 alakohdassa tarkoitettua laitosta;

35) *kokonaislisäpääomavaatimuksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua kokonaislisäpääomavaatimusta.

— —

4 §

Euroopan unionin lainsäädäntö ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

— —

4) *Euroopan pankkiviranomaisella* Euroopan pankkivalvonta-asetuksessa tarkoitettua Euroopan pankkiviranomaista;

5) *EU:n kriisinratkaisuasetuksella* yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 806/2014.

2 luku

Kriisinratkaisusuunnitelma

2 §

Kriisinratkaisusuunnitelman tarkastaminen

— —

Kriisinratkaisusuunnitelma on lisäksi tarkastettava kriisinratkaisuvälineiden soveltamisen tai 6 luvussa säädettyjen toimenpiteiden jälkeen.

5 §

Velvollisuus laatia konsernin kriisinratkaisusuunnitelma

Jos konsernin emoyritys ei ole toisessa ETA-valtiossa olevan emoyrityksen tytäryritys, viraston on laadittava konsernin kriisinratkaisusuunnitelma yhteistoiminnassa konsernin ulkomaisten tytäryritysten kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa ja merkittävien sivuliikkeiden sijaintivaltion kriisinratkaisuviranomaisia kuultuaan siinä määrin kuin se on sivuliikkeen kannalta olennaista. Kriisinratkaisusuunnitelmassa on nimettävä kunkin konsernin osalta kriisinratkaisun kohteena olevat yhteisöt ja ryhmät.

— —

6 §

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelman sisältö

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelmassa on:

1) esitettävä kriisinratkaisun kohteena oleviin yhteisöihin kohdistettavat kriisinratkaisutoimenpiteet sekä esitettävä näiden toimenpiteiden yhteensopivuus 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin eri toimintavaihtoehtoihin ja vaikutukset muihin konserniyhteisöihin sekä emo- ja tytäryrityksiin;

2) tarkasteltava, missä määrin kriisinratkaisuvälineitä voidaan soveltaa ja kriisinratkaisuvaltuuksia käyttää koordinoidusti kriisinratkaisun kohteena oleviin yhteisöihin ja tarkasteltava toimenpiteitä, joiden avulla helpotetaan konsernin tai sen osan myyntiä kolmannelle osapuolelle ja tunnistettava koordinoidun kriisinratkaisun mahdolliset esteet;

3) esitettävä tarvittaessa yhteistyöjärjestelyt kolmansien maiden viranomaisten kanssa;

4) yksilöitävä konsernin kriisinratkaisun edistämistä helpottavat välttämättömät toimet;

5) esitettävä muut lisätoimet, joita virasto aikoo soveltaa kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluviin yhteisöihin;

6) esitettävä, miten kriisinratkaisutoimet rahoitetaan, ja periaatteet siitä, miten siihen liittyvät vastuut jaetaan eri ETA-valtioiden kesken;

7) esitettävä sellaisiin kriisinratkaisun kohteena oleviin yhteisöihin, jotka kuuluvat kriisinratkaisun kohteena oleviin ryhmiin, kohdistettavat kriisinratkaisutoimenpiteet ja vaikutukset muihin ryhmän yhteisöihin ja kriisinratkaisun kohteena oleviin ryhmiin, jos ryhmä muodostuu useammasta kriisinratkaisun kohteena olevasta ryhmästä.

— —

8 §

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelman hyväksyminen

— —

Viraston on 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa tehtävä päätös erillisestä kriisinratkaisusuunnitelmasta viraston toimivaltaan kuuluville tytäryrityksille, tarvittaessa suomalaista kriisinratkaisun kohteena olevaa ryhmää varten. Päätöksestä on käytävä ilmi 3 momentissa tarkoitetun erimielisyyden syyt ja siinä otettava huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten ilmaisemat kannat ja varaumat. Viraston on ilmoitettava päätöksensä muille 14 luvun 2 §:ssä tarkoitetun kriisinratkaisukollegion jäsenille.

— —

3 luku

Purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arviointi

1 §

Velvollisuus arvioida laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet

— —

Laitos voidaan purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen tässä laissa tarkoitetulla tavalla, jos:

1) se voidaan purkaa selvitys- tai konkurssimenettelyssä; taikka

2) sen toiminta voidaan järjestää uudelleen tämän lain mukaisesti niin, että laitoksen kriittisten toimintojen jatkuvuus turvataan.

Laitoksen purkamisesta tai toiminnan uudelleenjärjestämisestä tulee aiheutua mahdollisimman vähän merkittäviä haitallisia seurauksia Suomen tai muiden ETA-valtioiden rahoitusjärjestelmien vakaudelle.

— —

2 §

Velvollisuus arvioida purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet konsernissa

— —

Konserni voidaan purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen tässä laissa tarkoitetulla tavalla, jos:

1) konserniin kuuluvat laitokset voidaan purkaa selvitys- tai konkurssimenettelyssä; tai

2) konserniin kuuluvien kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen toiminta voidaan järjestää uudelleen tämän lain mukaisesti niin, että laitosten kriittisten toimintojen jatkuvuus turvataan, joko erottamalla ne muista toiminnoista, jos tämä voidaan tehdä vaivattomasti ja ilman tarpeetonta viivytystä, tai muulla käytettävissä olevalla tavalla.

Konsernin purkamisesta tai toiminnan uudelleenjärjestämisestä tulee aiheutua mahdollisimman vähän merkittäviä haitallisia seurauksia Suomen tai muiden ETA-valtioiden rahoitusjärjestelmien vakaudelle.

— —

Jos virasto vastaa konsernin ryhmäkriisinratkaisusta ja konserni muodostuu useammasta kriisinratkaisun kohteena olevasta ryhmästä, sen on arvioitava konsernin lisäksi jokaisen kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän osalta, voidaanko se purkaa tai sen toiminta uudelleen järjestää 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Mitä 2 luvun 7 ja 8 §:ssä säädetään konsernin kriisinratkaisusuunnitelmaa koskevasta menettelystä ja päätöksenteosta, sovelletaan myös tämän momentin mukaiseen menettelyyn.

4 §

Laitoksen purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen.

— —

Laitoksen on neljän kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta tehtävä virastolle ehdotus toimenpiteistä, joilla poistetaan viraston havaitsema este. Laitoksen on kuitenkin tehtävä kahden viikon kuluessa 1 momentissa tarkoituksen ilmoituksen vastaanottamisesta virastolle ehdotus toimenpiteistä ja aikataulusta toimenpiteiden täytäntöönpanolle sen varmistamiseksi, että laitos noudattaa sille asetettua omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta sekä kokonaislisäpääomavaatimusta. Ehdotettavien toimenpiteiden täytäntöönpanon aikataulussa on otettava huomioon viraston havaitseman esteen

syyt. Laitoksen on tehtävä ehdotus kahden viikon kuluessa, jos olennainen purkamismahdollisuuksien este johtuu siitä, että:

1) laitos ei täytä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta lisättynä kokonaislisäpääomavaatimuksen määrällä, vaikka se täyttäisi kokonaislisäpääomavaatimuksen; tai

2) laitos ei täytä tässä laissa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta.

— —

Virasto voi vaatia laitokselta seuraavien toimenpiteiden toteuttamista laitoksen purkamisen tai toiminnan uudelleenjärjestämisen esteen poistamiseksi:

— —

9) laitoksen suorittama 8 luvussa tarkoitettujen hyväksyttävien velkojen liikkeeseenlasku omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen täyttämiseksi;

10) muut kuin 9 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen täyttämiseksi mukaan lukien erityisesti laitoksen liikkeeseen laskemien hyväksyttävien velkojen tai laitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti omiin varoihin luettavien rahoitusvälineiden ehtojen uudelleenneuvottelu sen varmistamiseksi, että viraston 6 luvussa tarkoitettu päätös rahoitusvälineen arvon alentamisesta on pantavissa täytäntöön siinä valtiossa, jonka lakia rahoitusvälineeseen sovelletaan;

11) erillisen rahoitusalan holdingyhtiön perustaminen ja laitoksen siirtäminen sen määräysvaltaan, jos:

a) se on välttämätöntä laitoksen kriisinratkaisun edistämiseksi ja sen välttämiseksi, että tässä laissa tarkoitettujen kriisinratkaisuvaltuuksien ja -välineiden käytöllä olisi haitallisia vaikutuksia konserniin kuuluviin muihin kuin rahoitusalan yrityksiin; ja

b) laitos on rahoitusalan sekaholdingyhtiön tytäryritys;

12) laitoksen velvoittaminen toimittamaan suunnitelma, jolla palautetaan omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen noudattaminen sekä tarvittaessa kokonaislisäpääomavaatimuksen noudattaminen;

13) seuraavien juoksuajan profiilien muuttaminen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen noudattamiseksi:

a) omiin varoihin luettavat rahoitusvälineet Finanssivalvonnan suostumuksen jälkeen; ja

b) 8 luvun 7 g §:ssä ja 7 e §:n 4 momentin 3—11 kohdassa tarkoitetut hyväksyttävät velat.

— —

5 §

Purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen konsernissa

Jos virasto vastaa laitoksen ryhmäkriisinratkaisusta, sen on pyrittävä 14 luvun 2 §:ssä tarkoitetussa kriisinratkaisukollegiossa yhdessä muiden konserniyritysten kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa tekemään tämän luvun 2 §:ssä tarkoitettu arvio ja päättämään yhteisesti 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä kriisinratkaisun kohteena olevissa yhteisöissä ja niiden tytäryrityksissä. Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tytäryrityksistä, sovelletaan myös 1 luvun 1 § :n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin yhtiöihin silloin kuin ne ovat kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tytäryrityksiä. Päätöstä tehtäessä on kuultava ryhmän Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 65 b §:ssä tarkoitettua valvontakollegiota sekä merkittävien sivuliikkeiden osalta toimivaltaisia kriisinratkaisuviranomaisia, jos päätöksellä on olennaisia vaikutuksia sivuliikkeen kannalta.

Viraston on tätä pykälää soveltaessaan laadittava Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 25 artiklan 1 kohdan mukaisesti yhteistyössä Finanssivalvonnan ja Euroopan pankkiviranomaisen kanssa asiaa koskeva kertomus ja lähetettävä se konsernin emoyritykselle, tytäryritysten krii-

sinratkaisusta vastaaville viranomaisille ja merkittävien sivuliikkeiden kotivaltioiden kriisinratkaisuviranomaisille. Kertomusta laadittaessa on kuultava konserniin kuuluvien laitosten valvonnasta vastaavia viranomaisia. Kertomuksessa on käsiteltävä olennaisia esteitä kriisinratkaisuvälineiden ja -valtuuksien tehokkaalle käytölle konsernissa ja kriisinratkaisun kohteena olevassa ryhmässä sekä vaikutuksia konsernin liiketoimintaan sekä suositeltava oikeasuhtaisia ja kohdistettuja toimenpiteitä, joiden virasto arvioi olevan tarpeen näiden esteiden poistamiseksi.

Konsernin emoyritys voi neljän kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona se on vastaanottanut 2 momentissa tarkoitetun kertomuksen, ehdottaa virastolle vaihtoehtoisia toimenpiteitä kertomuksessa yksilöityjen esteiden korjaamiseksi.

Jos kertomuksessa yksilöidyt esteet johtuvat ryhmän 4 §:n 3 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetusta tilanteesta, konsernin emoyrityksen on kahden viikon kuluessa siitä päivästä, jona se on vastaanottanut 2 momentissa tarkoitetun kertomuksen, ehdotettava virastolle mahdollisia toimenpiteitä ja aikataulua toimenpiteiden täytäntöönpanolle sen varmistamiseksi, että laitos noudattaa omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta sekä tarvittaessa kokonaislisäpääomavaatimusta. Ehdotettavien toimenpiteiden täytäntöönpanon aikataulussa on otettava huomioon viraston havaitseman esteen syyt. Viraston on arvioitava, riittävätkö konsernin emoyrityksen ehdottamat toimenpiteet tehokkaasti puuttumaan tai poistamaan viraston havaitseman 4 §:n 3 momentin 1 tai 2 kohdassa säädetyn esteen. Viraston on arviota tehdessään kuultava Finanssivalvontaa.

Jos emoyritys on esittänyt 3 tai 4 momentin mukaisesti vaihtoehtoisia toimenpiteitä, viraston on ilmoitettava niistä Finanssivalvonnalle, Euroopan pankkiviranomaiselle ja tytäryhtiöiden kriisinratkaisuviranomaisille sekä merkittävien sivuliikkeiden kriisinratkaisuviranomaisille, jos toimenpiteillä on olennaisia vaikutuksia sivuliikkeen kannalta. Viraston on pyrittävä siihen, että kriisinratkaisukollegiossa tehdään neljän kuukauden kuluessa emoyrityksen 3 momentissa tarkoitettujen vaihtoehtoisten toimenpiteiden toimittamisesta yhteinen päätös olennaisten esteiden yksilöimisestä ja niiden poistamiseksi vaadittavista toimenpiteistä. Jos konsernin emoyritys ei ole esittänyt vaihtoehtoisia toimenpiteitä, yhteinen päätös on tehtävä yhden kuukauden kuluessa 3 momentissa säädetyn neljän kuukauden määräajan päättymisestä. Yhteinen päätös on tehtävä kahden viikon kuluessa konsernin emoyrityksen 4 momentin mukaisten toimenpide-ehdotusten toimittamisesta. Toimenpiteistä päätettäessä on otettava huomioon niiden mahdollinen vaikutus kaikissa niissä ETA-valtioissa, joissa konserni harjoittaa toimintaa. Päätöstä tehtäessä viraston on kuultava sivuliikkeiden toimivaltaisia kriisinratkaisu- ja valvontaviranomaisia. Viraston on annettava yhteispäätös kirjallisesti tiedoksi konsernin emoyritykselle.

Jos yhteistä päätöstä ei ole tehty 5 momentissa tarkoitetussa määräajassa, viraston on tehtävä päätös 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka toteutetaan konsernin tasolla. Viraston päätöksessä on otettava huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten ilmaisemat kannat ja varaumat. Viraston on annettava päätös tiedoksi konsernin emoyritykselle.

Jos toinen kriisinratkaisuviranomainen on saattanut tässä pykälässä tarkoitettua päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti.

Edellä 5 momentissa säädetty määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi 5 momentissa säädetyn määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä 6 momentissa tarkoitettu päätös.

Mitä 6—8 momentissa säädetään, sovelletaan myös virastoon, kun se on kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön toimivaltainen kriisinratkaisuviranomainen. Konsernin emoyrityksen sijaan viraston päätös annetaan tällöin tiedoksi kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle.

6 §

Konsernin purkamisen ja uudelleenjärjestämisen esteiden poistaminen tilanteessa, jossa konsernin kriisinratkaisun suunnittelu kuuluu toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen tehtäviin

— —

Jos yhteistä päätöstä ei ole tehty 5 §:n 5 momentissa mainitussa määräajassa, viraston on tehtävä päätös 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka kohdistetaan suomalaiseen tytäryritykseen. Viraston on otettava huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten esittämät näkemykset. Viraston on annettava päätös tiedoksi suomalaiselle tytäryritykselle sekä konsernin ja kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kriisinratkaisun suunnittelusta vastaavalle kriisinratkaisuviranomaiselle.

— —

Edellä 5 §:n 5 momentissa säädetty määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi mainitun määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä 2 momentissa tarkoitettu päätös.

— —

4 luku

Laitoksen asettaminen kriisihallintoon

2 §

Päätös laitoksen asettamisesta kriisihallintoon

Viraston on saatuaan Finanssivalvonnalta 1 §:n 4 tai 5 momentissa tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 5 a §:n 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen taikka Finanssivalvontaa kuultuaan omasta aloitteestaan arvioitava, täyttyvätkö tämän luvun 1 §:ssä säädetyt edellytykset. Jos virasto arvioi, että edellytykset eivät täyty, sen tulee tehdä päätös olla asettamatta laitosta kriisihallintoon. Jos edellytykset täyttyvät, viraston on tehtävä päätös laitoksen asettamisesta kriisihallintoon. Päätöksestä asettaa laitos kriisihallintoon on käytävä ilmi vähintään:

— —

5 §

Ryhmään kuuluvan yrityksen, kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän ja sen jäsenluottolaitosten asettaminen kriisihallintoon

— —

Virasto voi asettaa kriisihallintoon samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvan keskusyhteisön ja sen jäsenluottolaitokset, jos ryhmä kokonaisuutena täyttää 1 §:ssä säädetyt edellytykset.

Virasto voi asettaa kriisihallintoon rahoitusalan holdingyhtiön, rahoitusalan sekaholdingyhtiön ja monialan holdingyhtiön sekä emoyrityksenä toimivan vastaavan yhtiön, jos:

1) yhtiö on kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö;
2) yhtiön tytäryritys täyttää 1 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset;
3) 2 kohdassa tarkoitetun tytäryrityksen kaatuminen luo riskin kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän kannalta; ja
4) tytäryrityksen tai kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän kriisinratkaisu edellyttää yhtiöön kohdistuvia toimenpiteitä.

5 luku

Varojen ja velkojen arvostaminen

1 §

Arvonmääritys

Viraston on viivytyksettä ennen 6 luvussa tarkoitettua osakkeiden, osuuksien tai muiden tase-erien arvon alentamista ja ennen kriisinratkaisutoimenpiteisiin ryhtymistä huolehdittava, että laitoksen varat ja velat arvioidaan tässä luvussa säädetyllä tavalla (*arvonmääritys*). Virasto voi noudattaa tämän luvun säännöksiä myös ennen laitoksen asettamista kriisihallintoon.

— —

3 §

Arvonmäärityksen tarkoitus

Arvonmäärityksen tarkoituksena on luoda edellytykset viraston päätöksille siitä:

1) täyttyvätkö tässä laissa säädetyt osakkeiden, osuuksien, muiden tase-erien tai hyväksyttävien velkojen arvon alentamisen edellytykset taikka edellytykset laitoksen asettamiseksi kriisihallintoon;

2) mihin eri kriisinratkaisutoimenpiteisiin on mahdollisesti ryhdyttävä;

3) onko osakkeiden, osuuksien, muiden tase-erien tai hyväksyttävien velkojen arvoa ja kunkin osakkeen- tai osuudenomistajan osakkeiden lukumäärää alennettava ja kuinka paljon;

4) onko velkojen nimellisarvoa alennettava ja velkoja muunnettava osakkeiksi tai osuuksiksi ja kuinka paljon;

5) mitä varoja ja velkoja on luovutettava väliaikaisen laitoksen tai omaisuudenhoitoyhtiön perustamisen yhteydessä sekä kuinka paljon vastiketta on suoritettava kriisihallintoon asetetulle laitokselle ja sen osakkeen- tai osuudenomistajille;

6) mitä laitoksen varoja ja velkoja on luovutettava liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä sekä mikä on luovutettavien varojen nettomääräinen markkina-arvo;

7) mikä on luovutettavien osakkeiden tai osuuksien määrä ja siirtohinta toteutettaessa liiketoiminnan luovutus siirtämällä laitoksen osakkeita tai osuuksia 9 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Lisäksi arvonmääräyksessä on varmistettava, että asianomaisen laitoksen kaikki mahdolliset tappiot todetaan sinä ajankohtana, jona kriisinratkaisuvälineitä sovelletaan tai osakkeiden, osuuksien, muiden tase-erien tai hyväksyttävien velkojen arvoa alennetaan.

7 §

Väliaikainen arvonmääritys

Jos 1 §:ssä tarkoitettua arvonmääritystä ei voida tehdä ennen osakkeiden, osuuksien, muiden tase-erien tai hyväksyttävien velkojen arvon alentamista tai ennen kriisinratkaisutoimenpiteisiin ryhtymistä asian kiireellisyyden tai muun painavan syyn vuoksi, viraston on arvioitava varat ja velat väliaikaisesti (*väliaikainen arvonmääritys*).

— —

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä säädetään virasto voi alentaa osakkeiden, osuuksien, muiden tase-erien tai hyväksyttävien velkojen arvoa ja ryhtyä kriisinratkaisutoimenpiteisiin väliaikaisen arvonmäärityksen perusteella.

12 §

Osakkeen- tai osuudenomistajien ja velkojien kohtelun arviointi

Viraston on viipymättä sen jälkeen, kun 6 luvussa tarkoitettu arvon alentaminen ja muuntaminen tai 8—11 luvussa tarkoitetut kriisinratkaisutoimenpiteet on toteutettu, huolehdittava sen arvioinnista, saavatko osakkeen- tai osuudenomistajat ja velkojat sanotun päätöksen perusteella saman, paremman vai huonomman kohtelun kuin siinä tilanteessa, että laitos olisi arvon alentamisen tai kriisinratkaisutoimenpiteen asemesta asetettu konkurssiin. Arviointi on tehtävä erillään 1 §:ssä tarkoitetusta arvonmäärityksestä.

Arvioinnin laatijaan ja arvioinnin hyväksymiseen sovelletaan, mitä 2 §:ssä säädetään arvioijasta ja 6 §:ssä arvonmäärityksen hyväksymisestä.

6 luku

Osakkeiden, osuuksien ja eräiden muiden tase-erien arvon alentaminen ja muuntaminen sekä osakkeiden ja osuuksien mitätöiminen

1 §

Velvollisuus alentaa omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa sekä alentaa ja muuntaa eräitä muita tase-eriä

Viraston on viivytyksettä sen jälkeen, kun laitos on asetettu kriisihallintoon ja laitoksessa on suoritettu 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettu arvonmääritys, päätettävä laitoksen tappioiden kattamisesta, osakkeiden ja osuuksien mitätöimisestä sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen 51 artiklassa tarkoitetun ensisijaisen lisäpääoman tai 62 artiklassa tarkoitetun toissijaisen pääoman alentamisesta ja muuntamisesta ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi. Viraston on katettava laitoksen tappiot alentamalla laitoksen sekä, tämän luvun 3 §:ssä säädetyin edellytyksin, laitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluvan yrityksen osakkeiden tai osuuksien ja muiden omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa, tai jos osakkeella tai osuudella ei ole nimellisarvoa, kirjanpidollista vasta-arvoa. Viraston on samalla mitätöitävä kunkin osakkeen- tai osuudenomistajan osakkeet tai osuudet samassa suhteessa kuin laitoksen tappioita on katettu tämän momentin mukaisesti, jollei virasto päätä luovuttaa kyseisiä osakkeita tai osuuksia sellaisille velkojille, joiden saamisten arvoa on alennettu tai joiden saamiset on muutettu ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi tämän lain mukaisesti. Virasto voi tässä momentissa tarkoitettujen tase-erien muuntamiseksi velvoittaa laitoksen tai sen emoyrityksen laskemaan liikkeeseen uusia osakkeita tai osuuksia.

— —

Laitoksen osakkeiden tai osuuksien määrää on alennettava ja muita 1 momentissa tarkoitettuja rahoitusvälineitä alennettava ja muunnettava mainitussa momentissa tarkoitetuista oman pääoman eristä kääntäen samassa etusijajärjestyksessä kuin konkurssissa. Ensimmäisenä alennetaan ja muunnetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklassa tarkoitettu ydinpääoma, toisena 51 artiklassa tarkoitettu ensisijainen lisäpääoma, kolmantena 62 artiklassa tarkoitettu toissijainen pääoma, jollei 54 artiklasta muuta johdu ja viimeisenä tämän pykälän 11 momentissa säädetyt hyväksyttävät velat. Osakkeiden, osuuksien ja muiden omaan pääomaan luettavien erien tai hyväksyttävien velkojen arvon alentaminen ei muuta omistajan vastuuta alennettuun arvoon kohdistuvista velvoitteista tai mahdollisesta 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin kohdistuvan muutoksenhaun perusteella määrättävästä vahingonkorvausvelvollisuudesta.

— —

Virasto voi tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä päättäessään päättää myös osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen muuttamisesta osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013) 18 §:ssä tarkoitetuksi osuuspankkiosakeyhtiöksi tai osakeyhtiöksi, talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 4 §:ssä tarkoitetun osuuskuntamuotoisen keskusyhteisön muuttamisesta osakeyhtiöksi ja säästöpankin muuttamisesta säästöpankkilain (1502/2001) 91 §:ssä tarkoitetuksi säästöpankkiosakeyhtiöksi. Kun talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 4 §:ssä tarkoitettu osuuskuntamuotoinen keskusyhteisö muutetaan osakeyhtiöksi, keskusyhteisön mainitun lain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimilupa raukeaa.

— —

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös hyväksyttäviin velkoihin, jotka täyttävät 8 luvun 7 e §:n 4 momentin 4—11 kohdassa säädetyt edellytykset, lukuun ottamatta EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 c artiklan 1 kohdassa säädettyä velkojen jäljellä olevaa juoksuaikaa koskevaa edellytystä.

2 §

Muiden viranomaisten kuuleminen

Ennen 1 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä viraston on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle. Jos päätöksen kohteena oleva laitos kuuluu ryhmään, jonka konsolidoidusta valvonnasta vastaa toisen ETA-valtion valvontaviranomainen, viraston on kuultava kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kriisinratkaisuviranomaista ja ilmoitettava vuorokauden kuluessa kuulemisesta asiasta Finanssivalvonnan lisäksi tälle valvontaviranomaiselle sekä virastoa vastaavalle sanotun toisen ETA-valtion viranomaiselle sekä kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvien yhteisöjen kriisinratkaisuviranomaisille.

— —

3 §

Oman pääoman alentaminen ja eräiden muiden tase-erien alentaminen ja muuntaminen ryhmään kuuluvassa yrityksessä

Jos laitos kuuluu samaan ryhmään toisessa ETA-valtiossa olevan laitoksen kanssa, viraston on päätettävä 1 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä, jos laitos on:

— —

3) emoyritys, mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitetut erät on otettu huomioon sekä emoyrityksen omien varojen että konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa ja Finanssivalvonta vastaa ryhmän konsolidoidusta valvonnasta ja virasto katsoo, että toimenpiteisiin ryhtyminen on välttämätöntä ryhmän toiminnan jatkamisen edellytysten turvaamiseksi; ja

4) Suomeen rekisteröity tytäryritys ja osakkeet, osuudet, muut omaan pääomaan luettavat erät ja hyväksyttävät velat huomioidaan tytäryrityksen 8 luvun 7 e §:n perusteella asetetussa vähimmäisvaatimuksessa.

— —

Viraston on päätettävä 1 §:n 1 momentin mukaisista toimenpiteistä samanaikaisesti emoyritykselle sekä kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle, jos jälkimmäinen on ostanut hyväksyttävät velat, pääomaan luettavat erät tai muut tase-erät muiden kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvien yhteisöjen välityksellä. Tappiot on tällöin siirrettävä kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle.

7 §

Arvon alentamisen ja muuntamisen huomioiminen kriisinratkaisurahaston käytössä

Jos kriisinratkaisuvälineitä sovelletaan kriisinratkaisun kohteena olevaan yhteisöön tai poikkeuksellisissa olosuhteissa kriisinratkaisusuunnitelmasta poiketen sellaiseen laitokseen, joka ei ole kriisinratkaisun kohteena, tämän yhteisön 1 §:ssä säädetyn mukainen arvon alennus on huomioitava 8 luvun 6 §:n 4 momentin 1 kohdan ja 6 momentin 1 kohdassa säädettyjen vähimmäismäärien laskennassa.

7 luku

Kriisinratkaisuvälineitä koskevat yleiset periaatteet

2 §

Kriisinratkaisuvälineet

Kriisinratkaisuvälineitä ovat:

1) laitoksen tai väliaikaisen laitoksen velkojen nimellisarvon alentaminen ja velkojen muuntaminen tämän laitoksen ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi laitoksen vakavaraisuuden parantamiseksi tai varojen siirtämiseksi 2—4 kohdan mukaisesti noudattaen 8 lukua (*velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen);*

— —

Virasto voi päättää periä kohtuullisen korvauksen kriisinratkaisuvälineiden käyttämisestä sille aiheutuneista kustannuksista omakustannusarvoon laitokselta tai väliaikaiselta laitokselta taikka pidättää korvauksen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua lunastusta koskevasta lunastushinnasta. Viraston tässä momentissa tarkoitettu saaminen maksetaan laitoksen, väliaikaisen laitoksen tai omaisuudenhoitoyhtiön konkurssissa luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 4 a §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetyllä etuoikeudella.

— —

6 §

Omistajavalvontaa koskevien säännösten soveltaminen

Muunnettaessa velkoja osakkeiksi tai osuuksiksi 6 tai 8 luvun nojalla tai luovutettaessa osakkeita tai osuuksia 9 luvun nojalla sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 lukua, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ää ja Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a—32 c §:ää, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä.

Finanssivalvonnan on ilman aiheetonta viivytystä päätettävä, kieltääkö se hankinnan tai rajoittaako se osakkeisiin tai osuuksiin perustuvia oikeuksia. Asiaa harkitessaan Finanssivalvonnan on otettava huomioon velkojen muuntamisen tai liiketoiminnan luovutuksen kiireellisyys sekä tarve saavuttaa kriisinratkaisun tavoitteet. Finanssivalvonnan päätös on annettava tiedoksi virastolle ja ilmoitusvelvolliselle.

Poiketen siitä, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja sijoituspalvelulaissa säädetään, virasto voi luovuttaa osakkeet ja osuudet tämän lain 6, 8 ja 9 luvun säännösten nojalla ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tai myöntänyt sijoituspalvelulain 6 a luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun luvan. Virastolla on kuitenkin yksinomainen oikeus käyttää osakkeisiin ja osuuksiin perustuvia oikeuksia siihen saakka, kunnes Finanssivalvonta on myöntänyt mainitun luvan tai tehnyt päätöksen, kieltääkö se osakkeiden tai osuuksien luovutuksen taikka kun Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:n mukainen määräaika on päättynyt.

8 luku

Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

1 §

Oikeus alentaa velkojen nimellisarvoa ja muuntaa velkoja ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi

Virasto voi 5 ja 6 §:ssä säädetyin poikkeuksin päätöksellään alentaa osin tai kokonaan laitoksen, 10 luvussa tarkoitetun väliaikaisen laitoksen ja 11 luvussa tarkoitetun omaisuudenhoitoyhtiön muiden kuin 4 §:ssä tarkoitettujen velkojen nimellisarvoa, jäljempänä *alentamiskelpoiset velat*, ja muuntaa alennettu velka ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi siten kuin tässä luvussa säädetään.

— —

3 §

Velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen täytäntöönpano

Alentaessaan velkojen nimellisarvoa ja muuntaessaan alennettua määrää vastaavaa määrää ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi, viraston on arvioitava 5 luvun mukaisen arvonmäärityksen perusteella kokonaismäärä, jolla alentamiskelpoisten velkojen nimellisarvoa on alennettava ja 4 momentissa säädetyin edellytyksin muunnettava ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi. Arvon alentamisen ja muuntamisen laskennassa on lisäksi huomioitava mahdolliset virastolain 4 luvun 8 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetyt vakausmaksuilla rahoitetut rahoitusosuudet.

— —

Viraston on lisäksi alennettava velkojen nimellisarvoa ja muunnettava arvonalennusta vastaava määrä ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi. Muuntaminen tehdään määrään, joka tarvitaan 2 momentissa tarkoitetun velkojen kirjanpitoarvon alentamisen jälkeen laitoksen tai väliaikaisen laitoksen omien varojen lisäämiseksi sellaiselle omien varojen kynnysarvon mukaiselle tasolle, joka turvaisi markkinoiden luottamuksen laitoksen tai väliaikaisen laitoksen toiminnan jatkumiseen vuodeksi.

— —

Muunnettaessa velkoja 1 momentin mukaisesti ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi, virasto voi käyttää eri muuntosuhdetta velkoihin, joilla on konkurssissa erilainen maksunsaantijärjestys. Viraston on tällöin noudatettava ainakin toista seuraavista periaatteista:

— —

4 §

Velat, joiden nimellisarvoa ei voi alentaa

Tätä lukua ei sovelleta seuraaviin velkoihin:

— —

3) velka, joka perustuu työsuhteeseen, lukuun ottamatta sellaisia luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 luvun 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettuja muuttuvia palkkioita, joista on sovittu muussa kuin työehtosopimuksessa;

— —

7) virastolain 5 luvun 4 §:n 1 momentin mukainen talletussuojamaksu;

8) sellaiset velat niiden juoksuajasta riippumatta samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvalle yhteisölle, joka ei ole kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö.

Mitä 1 momentin 8 kohdassa säädetään, ei sovelleta, jos velan maksunsaantijärjestys konkurssissa olisi maksunsaantijärjestyslain 2 §:ssä tarkoitettua huonompi.

6 §

Poikkeuksen alaisen määrän kattaminen kriisinratkaisurahastosta

— —

Kriisinratkaisurahaston varoja voidaan käyttää 2 momentin mukaiseen tarkoitukseen ainoastaan sen jälkeen, kun alentamiskelpoisten velkojen nimellisarvoa on alennettu 1 §:n mukaisesti vähintään määrällä, joka vastaa kahdeksaa prosenttia kriisihallintoon asetetun laitoksen 5 luvun mukaisesti arvioidusta velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä. Varoja voidaan kuitenkin käyttää enintään määrään, joka:

1) tarvitaan kriisihallintoon asetetun laitoksen taloudellisten toimintaedellytysten turvaamiseen; ja

2) vastaa enintään viittä prosenttia kriisihallintoon asetetun laitoksen 5 luvun mukaisesti arvioidusta velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä, jollei tämän pykälän 5 momentista muuta johdu.

— —

7 §

Omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimus

Laitoksella on 7 a—7 g §:n mukaisesti oltava jatkuvasti viraston määrittämä, 7 a §:n 1 momentin tai 7 d §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti laskettu määrä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja. Viraston on ennen vähimmäisvaatimuksen asettamista kuultava Finanssivalvontaa.

Laitoksen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen on oltava riittävä:

1) kattamaan täysimääräisesti laitoksen odotettavat tappiot; ja

2) tarvittaessa varmistamaan, että kriisinratkaisun kohteena olevalla yhteisöllä tai sen tytäryrityksillä on riittävästi pääomaa toimiluvan mukaisen toiminnan harjoittamiseksi vuodeksi.

Jos kriisinratkaisusuunnitelman mukaan laitos asetettaisiin selvitystilaan tai konkurssiin, virasto voi 2 momentista poiketen asettaa vähimmäisvaatimuksen enintään 2 momentin 1 kohdassa säädetyn suuruiseksi, jos virasto arvioi tämän perustelluksi.

Viraston tulee 1 momentin mukaista vähimmäisvaatimusta asettaessaan ottaa huomioon ainakin:

1) tarve turvata kriisinratkaisun tavoitteiden saavuttaminen;

2) tarve varmistaa, että jos velkojen arvoa alennetaan ja niitä muunnetaan, laitoksella, kriisinratkaisun kohteena olevalla yhteisöllä tai sen tytäryrityksillä on riittävästi omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja, jotta tappiot voidaan kattaa ja laitoksen omien varojen määrä voidaan nostaa sellaiselle omien varojen kynnysarvon mukaiselle tasolle, joka turvaisi laitoksen tai väliaikaisen laitoksen toiminnan jatkumisen;

3) tarve varmistaa, että jos hyväksyttävien velkojen arvoa ei alenneta tai muunneta kriisinratkaisusuunnitelman mukaisesti, kriisinratkaisun kohteena olevalla yhteisöllä on riittävästi omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja, jotta tappiot voidaan kattaa ja yhteisön omien varojen määrä voidaan nostaa sellaiselle omien varojen kynnysarvon mukaiselle tasolle, joka turvaisi sen toiminnan jatkumisen;

4) laitoksen tai kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön koko, liiketoiminta- ja rahoitusmalli, riskiprofiili, vakaus ja miten se edistää taloutta;

5) laitoksen toiminnan loppumisen haitalliset vaikutukset rahoitusvakauteen, muihin laitoksiin tai rahoitusjärjestelmään;

6) kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön omiin varoihin luettavien rahoitusvälineiden ja etuoikeusasemaltaan huonompien hyväksyttävien instrumenttien markkinoiden syvyys, hinnoittelu ja aika, joka on tarpeen päätöksen mukaisten transaktioiden toteuttamiseksi;

7) sellaisten hyväksyttävien velkojen instrumenttien määrä, jotka täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklan edellytykset ja joiden jäljellä oleva juoksuaika on alle vuoden vähimmäisvaatimuksen muuttamista koskevasta päätöksestä lukien;

8) sellaisten rahoitusvälineiden saatavuus ja määrä, jotka täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklassa tarkoitetut edellytykset, lukuun ottamatta mainitun asetuksen 72 b artiklan 2 kohdan d alakohtaa;

9) se, onko niiden velkojen määrä, jotka on 4 §:ssä rajattu arvonalentamisen tai muuntamisen soveltamisalan ulkopuolelle ja joilla on konkurssimenettelyssä maksunsaantijärjestyksessä sama tai huonompi asema kuin ensisijaisuusjärjestyksessä korkeimmilla hyväksyttävillä veloilla, merkittävä verrattuna kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön omiin varoihin ja hyväksyttäviin velkoihin;

10) mahdollisten uudelleenjärjestelykustannusten vaikutus kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön pääomapohjan vahvistamiseen.

Edellä 4 momentin 9 kohdassa säädetyn velkojen määrän merkittävyyden arvioinnissa 4 §:n soveltamisalan ulkopuolelle rajattujen velkojen määrää ei ole pidettävä merkittävänä, jos määrä ei ylitä viittä prosenttia kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön omien varojen ja hyväksyttävien velkojen määrästä. Kyseisen kynnyksen ylittyessä kriisinratkaisuviranomaisten on arvioitava soveltamisalan ulkopuolelle rajattujen velkojen merkittävyyttä.

Edellä 1 momentissa säädettyä vaatimusta ei sovelleta kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain (688/2010) 2 luvussa tarkoitettuun kiinnitysluottopankkiin, jos se kriisinratkaisusuunnitelman mukaisesti asetettaisiin selvitystilaan tai konkurssiin. Kiinnitysluottopankkia ei tällöin lueta 7 a §:n 4 momentin mukaiseen konsolidoituun vaatimukseen.

7 a §

Vähimmäisvaatimuksen määrittäminen

Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus muodostuu:

1) kokonaisriskiin pohjautuvasta vaatimuksesta, joka on summa:

a) katettavien tappioiden määrästä, joka vastaa laitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua omien varojen vaatimusta ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädettyä harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta; ja

b) sellaisesta pääomapohjan vahvistamiseen tarvittavasta määrästä, jolla laitos voi kriisinratkaisun, velkojen arvonalentamisen tai muuntamisen jälkeen täyttää a alakohdassa tarkoitetut vaatimukset; ja

2) vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävän vastuiden kokonaismäärään pohjautuvasta vaatimuksesta, joka on summa:

a) katettavien tappioiden määrästä, joka vastaa laitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettua vähimmäisomavaraisuusasteen vaatimusta; ja

b) sellaisesta pääomapohjan vahvistamiseen tarvittavasta määrästä, että laitos voi kriisinratkaisun, velkojen arvonalentamisen tai muuntamisen jälkeen täyttää a alakohdassa tarkoitetun vaatimuksen.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa säädetty vaatimus ilmaistaan prosenttiosuutena EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdan mukaisesta kokonaisriskin määrästä ja mainitun momentin 2 kohdassa säädetty vaatimus prosenttiosuutena mainitun asetuksen 429 ja 429 a artiklan mukaisesta vastuiden kokonaismäärästä.

Laskiessaan 1 momentin 2 kohdassa säädettyä vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävän vastuiden kokonaismäärään pohjautuvaa vaatimusta viraston on otettava huomioon 6 §:n 4 ja 6 momentissa säädetyt vaatimukset.

Kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen on täytettävä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt vaatimukset konsolidoidulla tasolla. Virasto päättää, mille kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluville yhteisöille asetetaan vähimmäisvaatimus sen varmistamiseksi, että koko ryhmä noudattaa vaatimusta ryhmän tasolla, ja miten niiden tulee kriisinratkaisusuunnitelman mukaisesti täyttää vaatimus. Jos tämän harkinnan jälkeen jollekin kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle ei aseteta 1 momentissa, 7 d §:n 1 ja 2 momentissa tai 7 b §:n 1 momentissa säädettyä vaatimusta konsolidoidulla tasolla, sen tulee täyttää 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetty vähimmäisvaatimus yksittäisenä laitoksena.

Jos viraston arvion mukaan hyväksyttävien velkojen arvoa ei todennäköisesti alennettaisi 5 §:n 2 momentin perusteella tai ne siirrettäisiin, laitoksen on täytettävä vähimmäisvaatimus omilla varoilla tai hyväksyttävillä veloilla, jotka riittävät kattamaan arvonalentamisen ulkopuolelle jätettyjen velkojen määrän sekä varmistamaan 7 §:n 2 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymisen.

Laskettaessa 1 momentissa säädettyjä pääomapohjan vahvistamista koskevia määriä viraston on:

1) käytettävä kokonaisriskin tai vastuiden kokonaismäärän viimeisimpiä ilmoitettuja tietoja, joita on tarkistettu kriisinratkaisusuunnitelman sisältämistä kriisinratkaisutoimista johtuvien mahdollisten muutosten perusteella; ja

2) Finanssivalvontaa kuultuaan laskettava tai nostettava vaatimusta luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädettyä harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta vastaava määrä määrittääkseen vaatimuksen, jota laitokseen sovelletaan kriisinratkaisun, velkojen arvonalentamisen tai muuntamisen jälkeen.

Virasto voi korottaa 1 momentin 1 kohdan b alakohdassa säädettyä määrää sen varmistamiseksi, että laitos voi säilyttää markkinoiden riittävän luottamuksen vuodeksi kriisinratkaisun, velkojen arvonalentamisen tai muuntamisen jälkeen. Korotetun määrän tulee vastata kriisinratkaisuvälineiden soveltamisen, velkojen arvonalentamisen tai muuntamisen jälkeen sovellettavaa kokonaislisäpääomavaatimusta, josta on vähennetty luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 3 §:n 4 momentissa säädetty muuttuva lisäpääomavaatimus. Korotettu määrä voidaan kuitenkin asettaa tätä alemmaksi tai korkeammaksi, jos Finanssivalvontaa kultuaan virasto katsoo, että pienempi määrä riittäisi tai korkeampi määrä olisi tarpeen säilyttämään markkinoiden luottamuksen ja varmistamaan, että laitos pystyy jatkamaan kriittisiä toimintojansa ja hankkimaan rahoitusta kriisinratkaisun jälkeen.

Viraston on viipymättä tarkistettava vähimmäisvaatimusta tai 7 b §:n 2 momentissa säädettyä lisävaatimusta, kun luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädetty harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen muutos tulee voimaan.

7 b §

Vähimmäisvaatimus maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäville luottolaitoksille, olennaisille tytäryrityksille ja muille suurille laitoksille

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen tai siihen kuuluvan laitoksen vähimmäisvaatimus muodostuu EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a ja 494 artiklan vaatimuksista ja viraston tämän pykälän 2 momentin mukaisesti asettamista lisävaatimuksista. ETA-valtioiden ulkopuolelle sijoittuneen maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen tytäryrityksen, joka on sijoittautunut ETA-valtioon, vähimmäisvaatimus muodostuu EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 b artiklasta ja 494 artiklan vaatimuksista sekä viraston 2 momentin mukaisesti asettamista lisävaatimuksista, jotka on täytettävä

7 e §:n ja 14 luvun 6 §:n 5 momentissa säädetyt edellytykset täyttävillä omilla varoilla ja veloilla.

Virasto voi asettaa lisävaatimuksen vain 7 a §:ssä ja 7 §:n 2 ja 4 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymisen varmistamiseksi ja jos tämän pykälän 1 momentin mukainen vaatimus ei riitä täyttämään kyseisissä pykälissä säädettyjä edellytyksiä.

Jos kriisinratkaisun kohteena on useampi samaan maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävään luottolaitokseen kuuluva kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö, viraston on laskettava lisävaatimus jokaiselle kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle sekä ETA-valtioon sijoittuneelle emoyritykselle.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen sekä kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön, johon sovelletaan 7 d §:n 1 tai 3 momenttia, tulee täyttää vähimmäisvaatimuksen lisäksi omilla varoilla, etuoikeusasemaltaan huonommilla hyväksyttävillä rahoitusvälineillä tai 7 g §:n 4 momentissa tarkoitetuilla veloilla vaatimus, joka on vähintään kahdeksan prosenttia velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä. Virasto voi asettaa vaatimuksen tätä alhaisemmaksi osuudeksi, jonka tulee kuitenkin olla enemmän kuin valtiovarainministeriön asetuksessa säädetyllä laskukaavalla saatu tulos, jos EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 b artiklan 3 kohdan edellytykset täyttyvät. Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset alhaisemman vaatimuksen arvioimiseksi siitä, miten velkojen kokonaismäärä lasketaan ottaen huomioon EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 b artiklan 3 kohdan mukaiset mahdolliset vähennykset.

Vähimmäisvaatimusta täydentävä vaatimus, joka tulisi täyttää 4 momentissa säädetyin tavoin, voi 7 d §:n 1 momentissa säädettyjen kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen osalta olla kuitenkin enintään 27 prosenttia kokonaisriskin määrästä, jos:

1) yhteisön kriisinratkaisusuunnitelmassa rahoitusjärjestelyn käyttöä ei pidetä vaihtoehtona; ja

2) vähimmäisvaatimus mahdollistaa sen, että yhteisö täyttää 6 §:n 4 tai 5 momentissa säädetyt vaatimukset.

Viraston on 5 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyn edellytyksen täyttymistä arvioidessaan otettava huomioon vaikutus yhteisön liiketoimintamalliin.

Poiketen siitä, mitä 4 momentissa säädetään, virasto voi päättää, että siinä mainittujen laitosten ja yhteisöjen on täytettävä vähimmäisvaatimusta täydentävä vaatimus kokonaisuudessaan omilla varoilla, etuoikeusasemaltaan huonommilla hyväksyttävillä rahoitusvälineillä tai 7 g §:n 4 momentissa tarkoitetuilla veloilla, jos näiden summa ei ylitä korkeampaa seuraavista:

1) kahdeksan prosenttia yhteisön velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä; tai

2) kokonaislisäpääomavaatimus laskettuna yhteen kaksinkertaisen luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädetyn harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen kanssa sekä kaksinkertaisen EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun kahdeksan prosentin omien varojen vaatimuksen kanssa.

Virasto voi soveltaa 7 momenttia enintään 30 prosentille kaikista 4 momentissa tarkoitetuista laitoksista ja yhteisöistä. Lisäksi edellytetään, että vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1) purkamismahdollisuuksien arvioinnissa on havaittu purkamismahdollisuuksien olennaisia esteitä ja:

a) korjaavia toimia ei ole toteutettu 3 luvun 4 §:n 4 momentissa säädettyjen toimenpiteiden jälkeen viraston asettamassa aikataulussa; tai

b) havaittuihin olennaisiin esteisiin ei voida puuttua käyttämällä 3 luvun 4 §:n 4 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä ja tämän pykälän 7 momentin soveltaminen poistaisi osittain tai kokonaan purkamismahdollisuuksien olennaisista esteistä aiheutuvan kielteisen vaikutuksen;

2) virasto katsoo, että kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kriisinratkaisusuunnitelman toteutettavuus ja uskottavuus on epävarmaa, kun otetaan huomioon yhteisön koko, sidokset, toiminnan luonne, laajuus, riski ja monitahoisuus, oikeudellinen muoto ja sen osakkeenomistusrakenne; tai

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädetystä harkinnanvaraisesta lisäpääomavaatimuksesta ilmenee, että kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö kuuluu riskien osalta ylimmän 20 prosentin joukkoon laitoksista, joille virasto määrittää vähimmäisvaatimuksen.

7 c §

Vähimmäisvaatimusta täydentävä vaatimus muille kriisinratkaisun kohteena oleville yhteisöille

Virasto voi päättää, että muiden kuin maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen tai 7 d §:ssä tarkoitettujen kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen on täytettävä vähimmäisvaatimuksen lisäksi omilla varoilla, etuoikeusasemaltaan huonommilla hyväksyttävillä rahoitusvälineillä tai 7 g §:n 4 momentissa tarkoitetuilla veloilla vaatimus, joka on enintään kahdeksan prosenttia velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä taikka 7 b §:n 7 momentin 2 kohtaa soveltamalla saatu määrä. Viraston voi tehdä päätöksen, jos:

1) 7 g §:n 1—3 momentissa tarkoitetuilla muilla kuin etuoikeudeltaan huonommilla veloilla on konkurssissa maksunsaantijärjestyksessä sama asema kuin jollain niistä veloista, joiden nimellisarvoa ei voi 4 tai 5 §:n mukaisesti alentaa;

2) on riski, että sellaisten muiden kuin etuoikeudeltaan huonompien velkojen arvonalentaminen, joita ei ole 4 §:ssä rajattu arvonalentamisen soveltamisalan ulkopuolelle, aiheuttaa velkojille suurempia tappioita kuin niille aiheutuisi konkurssimenettelyssä;

3) omien varojen ja muiden etuoikeudeltaan huonompien velkojen määrä ei ylitä määrää, joka on tarpeen sen varmistamiseksi, ettei 2 kohdassa tarkoitetuille velkojille aiheudu suurempia tappioita kuin niille olisi aiheutunut konkurssimenettelyssä.

Viraston on arvioitava 1 momentin 2 kohdassa säädettyä riskiä, jos arvon alentamisen tai muuntamisen soveltamisalan ulkopuolelle 4 tai 5 §:n mukaisesti todennäköisesti jäävien velkojen määrä olisi yli kymmenen prosenttia kyseisen velkaluokan kokonaismäärästä.

Kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön omat varat, joita käytetään kokonaislisäpääomavaatimuksen noudattamiseksi, on laskettava hyväksi myös 1 momentissa ja 7 b §:n 4 ja 7 momentissa säädetyssä vaatimuksessa.

7 d §

Vähimmäisvaatimus kansallisesti suurille luottolaitoksille

Jos kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön konsernin kokonaisvarat ovat yli 100 miljardia euroa eikä yhteisö ole maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos, sen 7 a §:n mukaisen vähimmäisvaatimuksen tulee olla vähintään 13,5 prosenttia yhteisön kokonaisriskin määrästä ja 5 prosenttia sen vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävästä vastuiden kokonaismäärästä.

Kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen on täytettävä 1 momentin mukainen vaatimus omilla varoilla, etuoikeusasemaltaan huonommilla hyväksyttävillä rahoitusvälineillä tai 7 g §:n 4 momentissa tarkoitetuilla veloilla.

Virasto voi Finanssivalvontaa kuultuaan päättää 1 momentin soveltamisesta myös sellaiseen kriisinratkaisun kohteena olevaan yhteisöön, jonka maksukyvyttömyyden virasto arvioi todennäköisesti aiheuttavan järjestelmäriskin. Tällöin viraston tulee ottaa huomioon, missä määrin:

1) yhteisöllä on talletuksia ja velkainstrumentteja;

2) yhteisön liikkeeseen laskemien hyväksyttävien velkojen pääsy markkinoille on rajoittunut; ja

3) yhteisö on riippuvainen 7 a §:n 4 momentissa säädetyn vaatimuksen täyttämisestä ydinpääomalla.

7 e §

Vähimmäisvaatimus tytäryrityksille

Kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tytäryrityksen tai ETA-valtioiden ulkopuolelle sijoittuneen laitoksen tytäryrityksen tulee täyttää vähimmäisvaatimus yksittäisenä laitoksena. Jos tytäryritys on kuitenkin samalla myös ETA-valtiossa toimiva emoyritys, tämän tulee täyttää vähimmäisvaatimus konsolidoidulla tasolla.

Virasto voi tytäryrityksen kriisinratkaisusta vastaavana viranomaisena poiketa siitä, mitä 1 momentissa säädetään tytäryrityksestä, jos:

1) sekä tytäryritys että emoyritys tai kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö kuuluvat samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään ja ne on rekisteröity ja niitä valvotaan Suomessa;

2) Suomessa kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö tai emoyritys konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella täyttää vähimmäisvaatimuksen;

3) ei ole tai ei ole ennakoitavissa estettä, jonka vuoksi emoyritys tai kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö ei voisi siirtää omia varoja tai velkojen takaisinmaksua tytäryritykselle;

4) tytäryritystä johdetaan terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti ja emoyritys tai kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö takaa tytäryrityksen velvoitteet Finanssivalvonnan hyväksymällä tavalla taikka tytäryrityksen riskit ovat merkitykseltään vähäiset;

5) emoyrityksen tai kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön riskien arviointia, mittaamista ja valvontaa koskevat menettelyt kattavat myös tytäryrityksen;

6) tytäryritys on emoyrityksen tai kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n 1 momentin mukaisessa määräysvallassa; ja

7) tytäryritys ei ole itse kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö.

Tässä pykälässä tarkoitetun tytäryrityksen vähimmäisvaatimus asetetaan noudattaen 10 §:ssä ja 14 luvussa säädettyä menettelyä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen laitosten on täytettävä vähimmäisvaatimus seuraavilla omilla varoilla tai veloilla:

1) ydinpääoma;

2) omat varat, jotka on laskettu liikkeeseen samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluville yhteisöille ja jotka ovat näiden ostamia;

3) omat varat tai velat, jotka on laskettu liikkeelle muulle kuin samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvalle yhteisöille tai osakkeenomistajalle ja ovat näiden ostamia, jos velkojen arvonalentaminen tai muuntaminen ei vaikuta yhteisön määräysvaltaan tytäryrityksessä;

4) velat, jotka on laskettu liikkeelle kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle ja ovat sen suoraan tai välillisesti ostamia;

5) velat, jotka täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklassa säädetyt vaatimukset lukuun ottamatta 72 b artiklan 2 kohdan b, c, k, l ja m alakohtaa sekä 3—5 kohtaa;

6) velat, joiden etusija maksunsaantijärjestyslain mukaisesti on sellaisten velkojen jälkeen, jotka eivät täytä 3 kohdan edellytyksiä ja joita ei sisällytetä omien varojen vaatimukseen;

7) arvonalentamis- tai muuntamiskelpoiset velat;

8) velat, joiden hankkimista ei ole rahoittanut suoraan tai välillisesti 1 momentissa tarkoitettu laitos;

9) velat, joihin 1 momentissa tarkoitettu laitos ei soveltaisi osto-optiota, lunastusta, takaisinostoa tai ennenaikaista takaisinmaksua muutoin kuin laitoksen selvitystilassa tai konkurssissa;

10) velat, joiden korkoa tai pääomaa ei voi lyhentää ennenaikaisesti muuten kuin 1 momentissa säädetyn laitoksen selvitys- tai konkurssimenettelyssä;

11) velat, joiden koron tai osingon maksujen määrää ei muuteta 1 momentissa säädetyn laitoksen tai sen emoyrityksen luottokelpoisuuden perusteella.

Virasto voi päättää, että tytäryrityksen vähimmäisvaatimus täytetään kokonaan tai osittain kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön antamalla takauksella, jos:

1) 2 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät;

2) takaus on vähintään vähimmäisvaatimuksen korvaavan osuuden suuruinen;

3) aiempi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) virasto on tehnyt 6 luvun 1 §:ssä tarkoitetun päätöksen tytäryrityksen pääomaan luettavien erien nimellisarvon alentamisesta ja hyväksyttävien velkojen alentamisesta; tai

b) takaus tulee maksettavaksi, jos tytäryritys ei pysty maksamaan velkojaan eräpäivänä;

4) vähintään 50 prosentille takauksesta on vakuutena rahoitusvakuuslain (11/2004) 1 §:ssä tarkoitettu rahoitusvakuusjärjestely;

5) takaukselle asetettu vakuus täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen 197 artiklan vaatimukset, ja se riittää aliarvostusten jälkeen kattamaan tämän momentin 4 kohdassa säädetyn vakuuden;

6) takaukselle asetettua vakuutta ei ole kiinnitetty eikä se ole muiden takausten vakuutena;

7) vakuuden juoksuaika täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 c artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset; ja

8) vakuuden siirrolle kriisinratkaisun kohteena olevalta yhteisöltä tytäryritykselle ei ole esteitä, vaikka kriisinratkaisun kohteena olevaan yhteisöön kohdistuu kriisinratkaisutoimia.

Kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön on viraston pyynnöstä toimitettava riippumaton oikeudellinen lausunto tai muulla tavoin osoitettava, ettei 5 momentin 8 kohdassa säädettyjä esteitä ole.

Mitä 4 momentissa säädetään laitoksesta, sovelletaan myös sellaiseen keskusyhteisöön, 7 f §:n 2 momentissa tarkoitettuun jäsenluottolaitokseen ja 7 a §:n 4 momentissa tarkoitettuun kriisinratkaisun kohteena olevaan yhteisöön, jolle asetetaan vähimmäisvaatimus yksittäisenä laitoksena.

7 f §

Talletuspankkien yhteenliittymiä koskeva poikkeus

Virasto voi päättää olla soveltamatta 7 e §:ää kokonaan tai osittain keskusyhteisöön tai sen jäsenluottolaitokseen, jos talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 3 §:n 1—3 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät ja:

1) keskusyhteisö ja laitos kuuluvat samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään;

2) jäsenluottolaitosten vähimmäisvaatimusta valvotaan kokonaisuutena niiden konsolidoitujen tilinpäätösten perusteella;

3) kriisinratkaisun kohteena oleva ryhmä täyttää 7 a §:n 4 momentissa säädetyn vähimmäisvaatimuksen konsolidoidulla tasolla; ja

4) ei ole tai ei ole ennakoitavissa olennaista estettä keskusyhteisön ja sen jäsenluottolaitoksen väliselle omien varojen siirrolle tai velkojen takaisinmaksulle kriisinratkaisussa.

Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen, joka ei itse ole kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö, on täytettävä vähimmäisvaatimus yksittäisenä laitoksena.

7 g §

Vähimmäisvaatimukseen sisällytettävät hyväksyttävät velat

Alentamiskelpoiset velat voidaan sisällyttää 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuun omien varojen ja hyväksyttävien velkojen kokonaismäärään vain, jos ne täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a—72 c artiklassa säädetyt edellytykset lukuun ottamatta 72 b artiklan 2 kohdan d alakohtaa.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen hyväksyttävät velat koostuvat 1 momentista poiketen EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a—72 k artiklan mukaisesti määritetyistä hyväksyttävistä veloista.

Omien varojen ja hyväksyttävien velkojen kokonaismäärään sisällytettäviin kytkettyjä johdannaisia sisältäviin velkoihin sovelletaan kriisinratkaisudirektiivin 45 b artiklan 2 kohtaa.

Tytäryrityksen liikkeelle laskemat velat, jotka on merkinnyt kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuulumaton osakkeenomistaja, sisällytetään kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön omien varojen ja hyväksyttävien velkojen kokonaismäärään vain, jos:

1) velat on laskettu liikkeeseen 7 e §:n 4 momentin 3—11 kohdan mukaisesti;

2) arvonalentaminen tai muuntaminen 6 luvun 1 ja 2 §:n mukaisesti ei vaikuta kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön määräysvaltaan tytäryrityksessä; ja

3) velkojen määrä on vähemmän kuin seuraavien määrien erotus:

a) summa, joka on saatu laskemalla yhteen kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön liikkeelle laskemat ja sen suoraan tai välillisesti ostamat velat sekä 7 e §:n 4 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetut liikkeelle lasketut omat varat;

b) 7 e §:n 1 momentissa säädetty määrä.

9 §

Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen valvonta

Laitoksella on oltava riittävät järjestelmät sen varmistamiseksi, että virasto voi jatkuvasti valvoa, täyttääkö laitos tai yritys 7 §:ssä säädetyt vaatimukset. Viraston on yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa jatkuvasti valvottava vaatimusten noudattamista.

Virasto voi Finanssivalvontaa kuultuaan ryhtyä johonkin seuraavista toimenpiteistä, jos laitos ei täytä 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistettua omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta:

1) toimenpiteet purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämisen koskevien esteiden poistamiseksi 3 luvun 4 §:n mukaisesti; tai

2) voitonjaon ja muiden varojen jakojen kieltäminen 12 luvun 13 §:n mukaisesti.

Sen sijasta, mitä 2 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi vaihtoehtoisesti ryhtyä johonkin seuraavista toimenpiteistä:

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 10 §:ssä säädetty toimenpide; tai

2) sen arvioiminen, onko laitos 4 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa.

10 §

Yhteistyö muiden ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisten kanssa

Viraston on toimittava yhdessä konsernin, kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön ja tytäryritysten kriisinratkaisusta vastaavien kriisinratkaisuviranomaisten kanssa päätöksen aikaan saamiseksi vähimmäisvaatimuksen määrästä:

1) kriisinratkaisun kohteena oleville yhteisöille emoyrityksen konsolidoidulla tasolla; ja

2) yksittäisellä tasolla kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvalle laitokselle, joka ei itse ole kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö.

Yhteisessä päätöksessä voidaan sopia, jos se on kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kriisinratkaisusuunnitelman mukaista, että kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön sijaan tytäryritys täyttää osan vähimmäisvaatimuksesta sellaisilla 7 e §:n 4 momentissa säädetyillä rahoitusvälineillä, jotka ovat ostaneet yhteisöt, jotka eivät kuulu kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään.

Jos kriisinratkaisun kohteena on useampi samaan maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävään luottolaitokseen kuuluva kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö, kriisinratkaisuviranomaisten on tarvittaessa tehtävä päätös hyväksyttävien velkojen eristä tehtävistä vähennyksistä EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 e artiklan mukaisesti. Kriisinratkaisuviranomaiset voivat samalla päättää toimista, joilla minimoidaan ero tämän luvun 7 b §:n 3 momentin mukaisesti laskettujen jokaiselle kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle ja ETA-valtioon sijoittuneelle emoyritykselle laskettujen vähimmäisvaatimuksien välillä, noudattaen laskuissa lisäksi EU:n vakavaraisuusasetuksen 12 a artiklaa. Kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön vähimmäisvaatimus ei kuitenkaan saa olla pienempi kuin ETA-valtioon sijoittuneen emoyrityksen vähimmäisvaatimus. Kriisinratkaisuviranomaiset voivat tehdä päätöksen, jos se on maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen kriisinratkaisusuunnitelman mukaista.

Kriisinratkaisuviranomaiset voivat päättää 3 momentissa säädetystä vähimmäisvaatimusten välisten erojen vähentämisestä muuttamalla vähimmäisvaatimuksen tasoa tasoittaakseen jäsenvaltioiden välisiä eroja kokonaisriskien määrissä. Päätöstä ei saa tehdä kriisinratkaisun kohteena olevien konsernien välisistä vastuista johtuvien erojen poistamiseksi.

10 a §

Kriisinratkaisuviranomaisten yhteistyötä täydentävät säännökset

Jos 10 §:n 1 momentissa tarkoitetut viranomaiset eivät ole tehneet siinä tarkoitettua yhteistä päätöstä neljän kuukauden kuluessa ja virasto on kriisinratkaisun kohteena olevasta yhteisöstä vastaava viranomainen, sen on tehtävä päätös 7 a §:n 4 momentin mukaisesta vähimmäisvaatimuksesta konsolidoidulla tasolla. Päätöksessä on otettava huomioon konsernitason kriisinratkaisuviranomaisen arviointi ja muiden kriisinratkaisuviranomaisten huomiot kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvista tytäryrityksistä.

Jos jokin kriisinratkaisuviranomainen on saattanut yhteistä päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti.

Jos kriisinratkaisuviranomaiset eivät ole tehneet yhteistä päätöstä neljän kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä päätös 7 e §:n mukaisesta vähimmäisvaatimuksesta kriisinratkaisun kohteena olevan konsernin tytäryrityksen osalta, joka kuuluu sen toimivaltaan. Päätöksessä on otettava huomioon kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kriisinratkaisuviranomaisen sekä mahdollisen konsernitason kriisinratkaisuviranomaisen huomiot.

Jos kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tai konsernitason kriisinratkaisuviranomainen on saattanut 3 momentissa tarkoitettua päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti. Asiaa ei kuitenkaan saa saattaa Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi, jos tytäryrityksen vaatimus on tämän luvun 7 a §:n 1 momentin mukainen ja poikkeaa enintään kahdella prosenttiyksiköllä kokonaisriskin määrästä, joka on laskettu EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdan mukaisesti 7 a §:n 4 momentista säädetystä vaatimuksesta.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettu neljän kuukauden määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi tämän määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä 1 tai 3 momentissa tarkoitettu päätös.

Viraston tulee tehdä tässä pykälässä säädetyt päätökset samanaikaisesti kriisinratkaisusuunnitelmien kanssa ja päätöksiä on arvioitava uudelleen vähintään kerran vuodessa.

11 §

Siirtymäjärjestelyt

Viraston on asetettava laitokselle omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen ja mahdollisen sitä täydentävän vaatimuksen täyttämiseksi asianmukainen siirtymäkausi, jota virasto voi muuttaa. Laitoksen on täytettävä sille asetettu vähimmäisvaatimus ja täydentävä vaatimus viraston asettamana päivänä, viimeistään 1 päivä tammikuuta 2024. Virasto voi tarvittaessa asettaa laitokselle vähimmäisvaatimuksen ja täydentävän vaatimuksen välitavoitetason, joka tulee täyttää 1 päivänä tammikuuta 2022.

Virasto voi kuitenkin tarvittaessa asettaa laitoksen siirtymäkauden päättymisajankohdan myöhemmäksi ottaen huomioon seuraavat seikat:

1) laitoksen taloudellisen tilanteen kehittyminen;

2) vähimmäisvaatimuksen täyttämisen todennäköisyys kohtuullisessa ajassa; ja

3) pystyykö laitos korvaamaan velkoja, jotka eivät enää täytä säädettyjä hyväksyttävyyskriteereitä tai juoksuajan edellytyksiä, ja jos ei pysty, onko tämä kyvyttömyys luonteeltaan epäsystemaattista vai markkinoiden laajuisen häiriön aiheuttamaa.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, 7 d §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitetun yhteisön on täytettävä vähimmäisvaatimus ja täydentävä vaatimus 1 päivänä tammikuuta 2022. Näiden yhteisöjen ei kuitenkaan tarvitse täyttää vähimmäisvaatimusta kahden vuoden aikana siitä päivästä, jolloin:

1) virasto alensi yhteisön velkojen arvoa; tai

2) yhteisö otti käyttöön vaihtoehtoisen toimenpiteen, jolla pääomainstrumenttien ja muiden velkojen arvo on alaskirjattu tai muunnettu ydinpääoman instrumenteiksi tai jona velkojen arvonalentamis- tai muuntamisvaltuuksia on käytetty yhteisön pääomapohjan vahvistamiseksi.

Kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tai ryhmän, johon se kuuluu, ei tarvitse täyttää vähimmäisvaatimusta kolmen vuoden aikana siitä päivästä, jolloin yhteisö tai ryhmä katsotaan maailmanlaajuisenrahoitusjärjestelmän kannalta merkittäväksi luottolaitokseksi tai 7 d §:n 1 tai 3 momentissa tarkoitetuksi laitokseksi.

Viraston on asetettava laitokselle asianmukainen siirtymäkausi vähimmäisvaatimuksen ja täydentävän vaatimuksen täyttämiseksi myös, jos virasto on käyttänyt kriisinratkaisuvälineitä tai alentanut tai muuntanut sen velkoja.

Tässä pykälässä säädettyjä siirtymäaikoja asettaessaan viraston on ilmoitettava laitokselle omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimustavoite jokaiselle 12 kuukauden jaksolle. Virasto voi muuttaa näitä jaksojen tavoitteita. Tässä pykälässä säädettyjä siirtymäkausia asettaessaan viraston on huomioitava:

1) talletusten määrä ja rahoitusmallin sisältävät velkainstrumentit;

2) hyväksyttävien velkojen pääsy pääomamarkkinoille; ja

3) ydinpääoman käyttö vähimmäisvaatimuksen täyttämiseksi.

12 §

Alentamiskelpoisten velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen soveltaminen johdannaissopimuksiin

— —

Asetettaessa 7 b §:n 4 tai 7 momentissa tai 7 c §:n 1 momentissa säädettyä vähimmäisvaatimusta täydentävää vaatimusta johdannaissopimukseen perustuvat velat luetaan hyväksi velkojen kokonaismäärään siten, että nettoutusoikeudet tunnustetaan täysimääräisesti.

12 a §

Hyväksyttävien velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen tunnustaminen sopimuksissa.

Laitoksen on käytettävä sopimuksissa sopimusehtoa, jonka mukaan laitoksen velkoja tunnustaa ja hyväksyy pääoman tai maksamatta olevan määrän alentamisen, muuntamisen tai mitätöimisen viraston päätöksellä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) velka ei ole 4 §:ssä tarkoitettu velka;

2) velka ei ole luonnollisen henkilön eikä muun kuin tilintarkastuslain (1141/2015) 2 luvun 5 §:n 2 kohdassa tarkoitetun oikeushenkilön korvauskelpoinen talletus;

3) velkaan sovelletaan Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion lainsäädäntöä; ja

4) velka on laskettu liikkeeseen 1 päivänä heinäkuuta 2015 tai sen jälkeen.

Virasto voi päättää, ettei sopimusehtoa käytetä, jos laitoksen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus vastaa 7 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädettyä tappionkattamismäärää eikä tämän pykälän 1 momentin mukaista velkaa oteta huomioon vähimmäisvaatimusta laskettaessa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos virasto arvioi, että laitoksen tekemään sopimukseen sovelletaan sellaista 15 luvun 1 §:ssä tarkoitettua kolmannen maan kanssa tehtyä sopimusta tai kolmannen maan lainsäädäntöä, joka mahdollistaa alaskirjaus- ja muuntamisvaltuuksien käytön.

Laitoksen tulee ilmoittaa virastolle, jos 1 momentin mukainen sopimusehto on mahdotonta sisällyttää sopimukseen. Ilmoituksen tulee sisältää perustelut sekä velkojen etuoikeusasema maksunsaantijärjestyksessä. Sopimusehdon sisällyttämisestä voidaan poiketa ainoastaan, jos sopimus koskee velkoja, joilla on parempi etuoikeus kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 4 a §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuilla saatavilla. Laitoksen on toimitettava virastolle viraston pyytämät lisätiedot ilmoituksen vaikutusten arvioimiseksi. Velvollisuus sisällyttää sopimusehto 1 momentin mukaisesti keskeytetään kyseisen sopimuksen osalta ilmoituksen käsittelyn ajaksi. Sopimusehto on sisällytettävä sopimukseen kohtuullisessa ajassa ilmoituksesta, jos virasto päättää, ettei sopimusehdon sisällyttäminen ole mahdotonta ottaen huomioon laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien varmistaminen. Virasto voi myös vaatia laitosta muuttamaan sopimusehdon käyttämistä koskevaa käytäntöään.

Virasto voi eritellä ne velkaluokat, joiden osalta sopimusehdon sisällyttäminen on 4 momentissa tarkoitetulla tavalla mahdotonta, sen mukaan kuin Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 10 artiklan nojalla annetuissa teknisissä standardeissa määrätään.

Mitä 4 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos velka sisältää sellaisia ensisijaisen lisäpääoman tai toissijaisen pääoman rahoitusvälineitä tai joukkovelkakirjoja, jotka ovat vakuudettomia velkoja.

Jos hyväksyttäviä velkoja sisältävässä velkaluokassa sellaisten velkojen, jotka eivät sisällä 1 momentin mukaista sopimusehtoa, yhteismäärä sellaisten velkojen kanssa, jotka 4 §:n mukaisesti eivät ole alentamiskelpoisia tai joita virasto ei 5 §:n 2 momentin mukaisesti todennäköisesti katsoisi alentamiskelpoisiksi, on yli kymmenen prosenttia velkaluokasta, viraston on arvioitava välittömästi tämän vaikutus laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksiin. Mitä 3 luvun 4 §:ssä säädetään, sovelletaan, jos virasto arvioi, että velat, joihin ei 1 momentin mukaisesti sisälly sopimusehtoa, luovat olennaisen esteen laitoksen purkamiselle tai toiminnan uudelleenjärjestämiselle.

Velkoja, joihin ei sisällytetä 1 momentissa säädettyä sopimusehtoa, ei oteta huomioon omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen laskemisessa. Virastolla on oikeus alentaa, muuntaa ja mitätöidä velkoja tämän lain mukaisesti, vaikka laitos ei käyttäisi 1 momentissa tarkoitettua sopimusehtoa.

Laitoksen on pyynnöstä toimitettava virastolle lausunto 1 momentissa tarkoitetun sopimusehdon täytäntöönpanokelpoisuudesta ja tehokkuudesta.

13 §

EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltaminen

EU:n kriisinratkaisuasetuksen 12 artiklassa säädetään vähimmäisvaatimuksesta, joka koskee sellaisia omia varoja ja alentamiskelpoisia velkoja, jotka 8 ja 9 artiklassa tarkoitetulla laitoksella ja emoyrityksellä on oltava ja joihin sovelletaan velkojen arvonalentamis- ja muuntamisvaltuuksia. Mainitun asetuksen 27 artiklassa säädetään velkojen arvonalentamisesta ja muuntamisesta ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi.

14 §

Julkistaminen sekä raportointi virastolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle

Laitosten on raportoitava virastolle ja Finanssivalvonnalle:

1) puolivuosittain hyväksyttävien velkojen määrä ja 7 e §:n 4 momentin 1—3 kohdassa säädetty omien varojen määrä;

2) vuosittain muiden alentamiskelpoisten velkojen määrä; ja

3) vuosittain 1 ja 2 kohdassa säädettyjen velkojen ja omien varojen koostumus, niiden maksunsaantijärjestys konkurssissa sekä se, sovelletaanko niihin kolmannen maan lainsäädäntöä ja sisältävätkö ne arvonalentamis- ja muuntamisvaltuuksien tunnustamista koskevan sopimusehdon.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, laitoksen on raportoitava siinä säädetyt seikat viraston tai Finanssivalvonnan pyynnöstä. Laitoksella ei ole velvollisuutta raportoida 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetusta muiden alentamiskelpoisten velkojen määrästä, jos laitoksella on raportointipäivänä mainitun momentin 1 kohdassa säädettyjä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja vähintään 150 prosenttia sille asetetusta vähimmäisvaatimuksesta.

Laitoksen on julkistettava vähintään vuosittain:

1) 1 momentin 1 kohdassa säädetyt tiedot sekä niiden koostumus, juoksuajan profiili ja maksunsaantijärjestys selvitystilassa ja konkurssissa; ja

2) 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistettu omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus.

Mitä 1 ja 3 momentissa säädetään, ei sovelleta laitoksiin, joita ei kriisinratkaisusuunnitelman mukaan asetettaisi kriisihallintoon.

Jos laitokseen on käytetty kriisinratkaisuvaltuuksia tai 6 luvun 1 §:ssä säädettyjä velkojen arvonalentamis- ja muuntamisvaltuuksia, laitoksen on julkistettava tiedot tämän pykälän 3 momentin mukaisesti siitä päivästä lähtien, kun sen tulee 11 §:n mukaisesti täyttää 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistettu omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus.

Viraston on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle laitoksille 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n nojalla vahvistetut omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevat vähimmäisvaatimukset.

9 luku

Liiketoiminnan luovutus

3 §

Liiketoiminnan luovutuksessa noudatettava menettely

Viraston on julkisesti tarjottava ostettavaksi luovutettava liiketoiminta tai sen kukin erikseen luovutettava osa, jollei 2 tai 5 momentista muuta johdu.

— —

Mitä 1—3 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos liiketoiminta luovutetaan talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 2 §:ssä tarkoitetulle, samaan yhteenliittymään kuuluvalle jäsenluottolaitokselle.

12 luku

Viraston toimivaltuudet

7 §

Kriisinratkaisun ja varhaisen puuttumisen vaikutus eräisiin sopimusehtoihin

— —

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kriisinratkaisutoimenpide, sen soveltamiseen suoraan liittyvä tapahtuma tai 8 §:ssä tarkoitettu maksu- ja suoritusvelvollisuuksien täytäntöönpanon keskeyttäminen eivät oikeuta ryhtymään toimenpiteeseen:

— —

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan 8 ja 9 §:n mukaisen keskeytyksen tai rajoituksen estämättä.

8 §

Valtuudet keskeyttää sopimuksen täytäntöönpano

Virastolla on oikeus kriisihallinnossa keskeyttää laitoksen tekemän sopimuksen maksu- tai suoritusvelvoitteiden täytäntöönpano enintään keskeyttämisilmoituksen julkaisemispäivää lähinnä seuraavan sellaisen vuorokauden päättymiseen saakka, joka on pankkipäivä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, virastolla on vastaava keskeyttämisoikeus Finanssivalvontaa kuultuaan, jos:

1) laitoksen on arvioitu olevan 4 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa;

2) käytettävissä ei ole välittömästi 4 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua muuta toimenpidettä, joka turvaisi laitoksen toiminnan jatkumisen; ja

3) keskeyttäminen on välttämätöntä laitoksen taloudellisen tilan heikkenemisen estämiseksi sekä:

a) 4 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun tärkeän yleisen edun turvaamiseksi;

b) kriisinratkaisutoimenpiteen valitsemiseksi; tai

c) kriisinratkaisuvälineen tehokkaan käytön varmistamiseksi.

Viraston on 2 momentissa säädetystä keskeyttämisestä päättäessään huomioitava asetettaisiinko laitos selvitystilaan tai haettaisiinko sen asettamista konkurssiin liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 23 a §:n 2 momentin, säästöpankkilain 120 a §:n 3 momentin tai osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 33§:n 2 momentin mukaisesti ja huomioitava velkojien oikeuksien ja yhdenvertaisen kohtelun turvaaminen.

Päättäessään keskeyttämisestä 1 tai 2 momentin mukaisesti viraston on huomioitava tapauksen olosuhteet, keskeytettävä maksu- ja suoritusvelvoitteiden täytäntöönpano mahdollisimman lyhyeksi aikaa ja arvioitava, onko keskeyttäminen tarkoituksenmukaista ulottaa virastolain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitettuihin korvattaviin talletuksiin, erityisesti luonnollisten henkilöiden sekä mikroyritysten ja pienten ja keskisuurten yritysten korvattaviin talletuksiin.

Viraston on ilmoitettava viipymättä 2 momentissa säädetystä keskeyttämisestä laitokselle ja 4 luvun 3 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille. Keskeyttämistä koskeva päätös on julkistettava 4 luvun 4 §:n 1 momentin 1—4 kohdan sekä 2, 5 ja 7 momentin mukaisesti.

Jos sopimuksen täytäntöönpano keskeytetään 1 tai 2 momentin mukaisesti, sopimuksen vastapuolen maksu- ja suoritusvelvoitteet keskeytyvät samaksi ajaksi.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu velvoite olisi sopimuksen perusteella erääntynyt keskeyttämisajan kuluessa, velvoitteen katsotaan erääntyneen heti keskeyttämisajan päätyttyä.

Virasto voi 2 momentissa säädetyn keskeyttämisen lisäksi rajoittaa 9 §:n mukaisesti vakuusvelkojien oikeutta panna täytäntöön vakuusoikeuksia ja lykätä 10—11 §:n mukaisesti tilapäisesti oikeutta sopimuksen irtisanomiseen tai purkamiseen 1 momentissa säädetyksi ajaksi.

Jos virasto on päättänyt 2 momentissa tarkoitetusta maksu- tai suoritusvelvoitteiden täytäntöönpanon keskeyttämisestä tai 8 momentissa tarkoitetuista rajoituksista tai lykkäyksistä ja päätöksen jälkeen laitokseen on käytetty kriisinratkaisuvaltuuksia, virasto ei voi enää käyttää 1 momentissa taikka 9 tai 10 §:ssä säädettyjä valtuuksia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta maksu- ja suoritusvelvoitteisiin, joiden edunsaajina ovat eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa tarkoitetut selvitysjärjestelmät, niiden osapuolet, toisessa ETA-valtiossa vastaavat selvitysjärjestelmät tai niiden osapuolet taikka keskusvastapuolet tai keskuspankit.

10 §

Valtuudet lykätä tilapäisesti oikeutta sopimuksen irtisanomiseen tai purkamiseen

— —

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan 8 tai 9 §:n mukaisen keskeytyksen tai rajoituksen estämättä.

12 §

Lykkäämisvaltuuksien tunnustaminen sopimuksissa

Laitoksen on käytettävä rahoitussopimuksissa, joihin sovelletaan kolmannen maan lainsäädäntöä, sopimusehtoa, jonka mukaan osapuolet tunnustavat 7 §:ssä säädetyt vaikutukset sopimukseen ja jonka mukaan virasto voi käyttää sopimukseen 8—11 §:ssä tarkoitettuja keskeyttämis-, rajoitus- ja lykkäämisvaltuuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu sopimusehto on sisällytettävä kaikkiin rahoitussopimuksiin, joilla:

1) luodaan uusi velvoite tai muutetaan olennaisesti olemassa olevaa velvoitetta; tai

2) sovitaan rahoitussopimuksen purkamisesta tai vakuusoikeuksien täytäntöönpanosta.

ETA-valtioon sijoittuneen emoyrityksen on lisäksi huolehdittava ehdon sisällyttämisestä kolmannessa maassa toimivan tytäryrityksen tekemään rahoitussopimukseen, jos tytäryritys on laitos, rahoituslaitos tai sijoituspalveluyritys. Sopimukseen sisällytettävästä ehdosta on ilmettävä, että jos virasto käyttää 8—11 §:ssä tarkoitettuja keskeyttämis-, rajoitus- ja lykkäämisvaltuuksia emoyritykseen, se ei oikeuta ryhtymään toimenpiteeseen, jonka tarkoituksena on tytäryrityksen sopimuksen irtisanominen, purkaminen tai muuttaminen, sopimuksen täytäntöönpanon keskeyttäminen, maksuvelvoitteiden nettoutus, velkojen kuittaus tai vakuusoikeuksien täytäntöönpano.

Virasto voi soveltaa rahoitussopimukseen 7—11 §:ää, vaikka laitos ei käyttäisi 1 momentissa tarkoitettua sopimusehtoa.

13 §

Varojenjaon rajoittaminen

Virasto voi kieltää laitosta jakamasta enempää kuin 3 momentissa säädetyn omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaan vähimmäisvaatimukseen liittyvän jakokelpoisen enimmäismäärän. Virasto voi kieltää varojenjaon, vaikka laitos täyttää kokonaislisäpääomavaatimuksen ja EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan a—c alakohdassa tarkoitetun omien varojen vähimmäismäärän, jos se ei kuitenkaan täytä tämän lain 8 luvun 7 a §:n 1 momentin 1 kohdassa säädettyä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta tai mainitun luvun 11 §:n 1 momentissa säädettyä vähimmäisvaatimuksen välitavoitetta lisättynä kokonaislisäpääomavaatimuksen määrällä. Laitoksen on tällaisessa tilanteessa ilmoitettava asiasta viipymättä virastolle.

Varojenjakona pidetään tässä pykälässä sellaisia seuraavia varojenjakotapoja:

1) osingon tai koron maksu käteisenä, omien osakkeiden tai osuuksien hankinta, osakkeiden tai osuuksien lunastus, pääoman takaisinmaksu tai muu näihin rinnastettava suoritus EU:n vakavaraisuusasetuksen 25 artiklassa tarkoitettuun ensisijaiseen pääomaan luettavan rahoitusvälineen perusteella;

2) muuttuvaan palkkion maksamiseen sitoutuminen tai muuttuvan palkkionosan tai harkinnanvaraisen lisäeläkkeen maksaminen, jos laitos ei ole täyttänyt kokonaislisäpääomavaatimusta maksuajankohtana tai muuttuvaan palkitsemiseen liittyvänä ansaintajaksona.

Jos kokonaislisäpääomavaatimuksen kattamiseen luettavat omat varat ovat:

1) alle 25 prosenttia laitokseen sovellettavasta kokonaislisäpääomavaatimuksesta, varoja ei saa jakaa lainkaan;

2) vähintään 25 prosenttia mutta vähemmän kuin 50 prosenttia laitokseen sovellettavasta kokonaislisäpääomavaatimuksesta, varoja saa jakaa enintään määrän, joka vastaa laitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,2:lla;

3) vähintään 50 prosenttia mutta vähemmän kuin 75 prosenttia laitokseen sovellettavasta kokonaislisäpääomavaatimuksesta, varoja saa jakaa enintään määrän, joka vastaa laitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,4:llä;

4) vähintään 75 prosenttia mutta kuitenkin alittavat kokonaislisäpääomavaatimuksen, varoja saa jakaa enintään määrän, joka vastaa laitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,6:lla.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuina kokonaislisäpääomavaatimuksen kattamiseen luettavina omina varoina pidetään tässä pykälässä sellaista ydinpääomaa, jota ei käytetä EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a artiklassa ja tämän lain 8 luvun 7 a, 7 b ja 7 d §:ssä tarkoitettujen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimusten kattamiseksi.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuina voitonjakokelpoisina varoina pidetään sellaista edellisen ja kuluvan tilikauden voittoa, jota ei ole laskettu ydinpääomaan kuuluvaksi eräksi ja josta on vähennetty laskennallinen verovelka sillä olettamalla, että luottolaitos ei lainkaan jaa osinkoa tai toteuta muuta varojenjakoa.

Viraston on Finanssivalvontaa kuultuaan ilman tarpeetonta viivytystä arvioitava, asettaako se 1 momentissa tarkoitetun kiellon ottaen huomioon kaikki seuraavat seikat:

1) vaatimusten noudattamatta jättämisen syy, kesto ja laajuus sekä sen vaikutus purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksiin;

2) laitoksen taloudellisen tilanteen kehittyminen ja todennäköisyys, että se lähitulevaisuudessa on 4 luvun 1 §:n 1 kohdan mukaisesti kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa;

3) todennäköisyys, että laitos pystyy varmistamaan 1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten noudattamisen kohtuullisessa ajassa;

4) onko kyvyttömyys korvata velkoja, jotka eivät enää täytä EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 b ja 72 c artiklassa taikka tämän lain 8 luvun 7 e §:n 4 momentissa tai 7 g §:ssä säädettyjä hyväksyttävyyskriteerejä tai juoksuajan edellytyksiä, epäsystemaattista vai markkinoiden laajuisen häiriön aiheuttamaa;

5) onko kielto kokonaisuutena arvioiden tarkoituksenmukaisin keino puuttua laitoksen tilanteeseen ottaen huomioon sen mahdollinen vaikutus laitoksen rahoitusehtoihin sekä purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksiin.

Viraston on tehtävä 6 momentissa tarkoitettu arvio vähintään kerran kuukaudessa niin kauan kuin laitos ei täytä 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia.

Viraston on Finanssivalvontaa kuultuaan asetettava 1 momentissa säädetty kielto, jos laitos yhdeksän kuukauden kuluttua sen ilmoituksesta lukien ei edelleenkään täytä 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

Edellä 8 momentista poiketen kielto voidaan kuitenkin jättää asettamatta, jos virasto katsoo arvioinnin jälkeen, että vähintään kaksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1) vaatimusten noudattamatta jättäminen johtuu rahoitusmarkkinoiden toiminnan vakavista häiriöistä, mikä johtaa laaja-alaiseen rahoitusmarkkinoiden stressitilanteeseen useilla rahoitusmarkkinoiden eri osa-alueilla;

2) 1 kohdassa tarkoitettu häiriö johtaa laitoksen omien varojen ja hyväksyttävien velkojen rahoitusvälineiden hintojen epävakauden lisääntymiseen tai laitoksen lisääntyneisiin kuluihin sekä markkinoiden sulkeutumiseen kokonaan tai osittain, mikä estää laitosta laskemasta liikkeeseen markkinoille tällaisia rahoitusvälineitä;

3) 2 kohdassa tarkoitettu markkinoiden sulkeutuminen voidaan todeta myös useiden muiden laitosten osalta;

4) 1 kohdassa tarkoitettu häiriö estää laitosta laskemasta liikkeeseen riittävästi omien varojen ja hyväksyttävien velkojen rahoitusvälineitä vaatimusten noudattamatta jättämisen korjaamiseksi; tai

5) kiellon asettamisella on kielteisiä heijastusvaikutuksia osaan pankkisektoria, mikä mahdollisesti heikentäisi rahoitusvakautta.

Viraston on ilmoitettava Finanssivalvonnalle päätöksestään soveltaa 9 momentissa säädettyä poikkeusta ja kuukausittain arvioitava uudelleen, soveltuuko poikkeus edelleen.

14 luku

Ryhmäkriisinratkaisu

6 §

Eurooppalainen kriisinratkaisukollegio

Jos kolmannessa maassa toimiluvan saaneella laitoksella on ETA-valtioon sijoittuneita tytäryrityksiä tai vähintään kahden kriisinratkaisuviranomaisen merkittävänä pitämää sivuliikettä ETA-valtiossa tai vähintään kahteen ETA-valtioon sijoittautunut emoyritys, ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisten on perustettava eurooppalainen kriisinratkaisukollegio.

Kollegion puheenjohtajana toimii sen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomainen, jonka alueelle emoyritys on sijoittautunut tai jonka toimivaltaan kuuluvan tytäryrityksen tase on suurin. Kollegion puheenjohtajana toimii kuitenkin sen jäsenvaltion kriisinratkaisuviranomainen, johon emoyritys on ETA-valtioissa sijoittunut, jos emoyrityksellä on hallussaan kaikki kolmannen maan emoyrityksen ETA-valtioissa toimivat tytäryritykset.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaiset voivat yhdessä päättää olla perustamatta eurooppalaista kriisinratkaisukollegiota, jos toinen kollegio tai tätä vastaava toimielin hoitaa tässä pykälässä ja 4 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä sekä noudattaa tässä luvussa säädettyjä ehtoja ja toimintatapoja vastaavia säännöksiä.

Kollegioon sovelletaan 3 ja 4 §:ää sen suorittaessa tehtäviään tai kohdistaessaan toimenpiteitä 1 momentissa tarkoitettuihin yrityksiin tai sivuliikkeisiin.

Asettaessaan 8 luvun mukaista vähimmäisvaatimusta kollegion on otettava huomioon mahdollinen kolmannen maan viranomaisen laatima globaali kriisinratkaisustrategia.

Jos kollegio hyväksyy globaalin kriisinratkaisustrategian ja sen mukaan ETA-valtioihin sijoittautuneet tytäryritykset tai ETA-valtiossa toimiva emoyritys ja sen tytäryritykset eivät ole kriisinratkaisun kohteena olevia yhteisöjä, ETA-valtiossa sijoittautuneen tytäryrityksen tai

ETA-valtiossa toimivan emoyrityksen on täytettävä 7 e §:n 1 momentissa säädetty vähimmäisvaatimus laskemalla liikkeeseen mainitun pykälän 4 momentissa tarkoitettuja varoja tai velkoja kolmanteen maahan sijoittautuneelle emoyritykselle tai tämän samaan maahan sijoittautuneille tytäryrityksille taikka muille yhteisöille. Jos ETA-valtiossa toimiva emoyritys täyttää tämän vähimmäisvaatimuksen, sen tulee tehdä se konsolidoidulla tasolla.

17 luku

Salassapito ja muutoksenhaku

4 §

Vaikutukset selvitystilaan ja konkurssiin

Jos laitos on asetettu kriisihallintoon, sitä ja sen kanssa samaan ryhmään kuuluvaa yritystä ei saa asettaa selvitystilaan eikä konkurssiin muuten kuin viraston aloitteesta, ellei 3 momentissa toisin säädetä.

— —

18 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat mainitussa momentissa säädetyn lisäksi tämän lain 2 luvun 4 §:n säännökset kriisinratkaisusuunnitelmiin tarvittavien tietojen toimittamisesta, 4 luvun 1 §:n 4 momentin säännös ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle ja 8 luvun 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistetun omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen alittaminen.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaan tuloa annetut omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevat päätökset ovat voimassa niin kauan, kunnes virasto antaa laitokselle uuden päätöksen tämän lain tultua voimaan. Ensin mainittuun päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 8 lukua, kunnes uusi päätös on annettu.

Tämän lain 8 luvun 14 §:n 3 momenttia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2024. Jos virasto on asettanut laitokselle mainitun luvun 11 §:n 2 momentin mukaisesti siirtymäajan, joka päättyy myöhemmin kuin 1 päivänä tammikuuta 2024, 14 §:n 3 momenttia sovelletaan asetetun siirtymäkauden päättymispäivästä.

3.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 65 d ja 65 e §, sellaisina kuin ne ovat laissa 820/2017,

muutetaan 4 §:n 2 momentin 13 kohta ja 3 momentti, 10 §:n 1 momentin 6 kohta, 26 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 59 ja 65 b §,

sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 2 momentin 13 kohta laissa 1108/2018, 4 §:n 3 momentti laissa 752/2012, 10 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 820/2017, 26 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 311/2015, 59 § laissa 893/2017 ja 65 b § laeissa 985/2013 ja 311/2015, sekä

lisätään 4 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013, 170/2014, 311/2015, 1055/2016, 352/2017, 1071/2017, 1108/2018, 215/2019 ja 296/2019, uusi 14 kohta, 26 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 170/2014, 611/2014, 311/2015, 1442/2016 ja 575/2017, uusi 9 momentti ja 31 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1071/2017, uusi 5 momentti seuraavasti:

4 §

Valvottavat

— —

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

— —

13) sellaista yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2402, jäljempänä *arvopaperistamisasetus*, 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua yhteisöä, jolle on myönnetty mainitun asetuksen 28 artiklassa tarkoitettu toimilupa;

14) omistusyhteisö, jolle on myönnetty omistusyhteisötoimintaa koskeva lupa luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 a luvussa säädetyllä tavalla.

Toimilupavalvottavaan rinnastetaan 3 lukua sovellettaessa vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys, vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettu vakuutuskassa, eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettu eläkesäätiö, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen muu kuin 2 momentin 14 kohdassa tarkoitettu omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö niin kuin mainitussa luvussa säädetään.

— —

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

— —

6) tehdä päätös, joka koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4, 4 a, 7 ja 8 §:ssä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen asettamista, muuttamista tai ennallaan pitämistä, 4 d §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen hyväksymistä, 4 e §:ssä tarkoitettua menettelyä, 6 §:ssä tarkoitettua menettelyä, 15 luvun 11 §:n 5 momentissa tarkoitettua enimmäisluototussuhdetta

taikka luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, 124 ja 164 artiklassa tarkoitettujen kiinteistövakuudellisiin luottoihin sovellettavien pääomavaatimusten asettamista mainitun asetuksen mukaista vähimmäismäärää korkeammaksi tai tätä koskevan aiemman päätöksen muuttamista tai mainitun asetuksen 458 artiklan soveltamista.

— —

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruuttaminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos EKP tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla toimenpiteillä tai muualla laissa säädetyillä toimenpiteillä ja:

— —

2) valvottava ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvussa tarkoitetussa elvytyssuunnitelmassa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 25 §:ssä tarkoitetussa ryhmittymän vakavaraisuuden tervehdyttämissuunnitelmassa taikka vakuutusyhtiölain 25 luvun 5 tai 6 §:ssä tai 26 luvun 11 §:ssä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 46 §:ssä taikka vakuutusyhdistyslain 12 luvun 6 b §:ssä tarkoitetussa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä taikka jos tällaisen suunnitelman toteuttaminen on laiminlyöty; tai

— —

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen toimilupaa ei voida peruuttaa tai toimintaa määrätä lopetetavaksi ainoastaan sillä perusteella, että luottolaitos jättää täyttämättä EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a ja 92 b artiklassa säädettyjä vaatimuksia.

31 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

— —

Finanssivalvonta voi vaatia toimilupavalvottavaa vaihtamaan valvottavan tilintarkastajan, jos tilintarkastaja laiminlyö tässä pykälässä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden. Jos toimilupavalvottavan tilintarkastajaksi on valittu tilintarkastusyhteisö, vaatimus koskee sitä tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu valvottavan tilintarkastuksesta. Finanssivalvonnan on toimitettava vaatimus toimilupavalvottavan tarkastusvaliokunnalle, tai jos toimilupavalvottavalla ei ole tarkastusvaliokuntaa, valvottavan hallitukselle. Tässä momentissa tarkoitetun vaatimuksen esittäminen ei estä Finanssivalvontaa tai Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastusvalvontaa ryhtymästä tilintarkastuslaissa säädettyihin toimenpiteisiin.

59 §

Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toimintaa koskevien ehtojen ilmoittaminen kotivaltion valvontaviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ulkomaiselle ETA-sivuliikkeelle ja sen valvonnasta vastaavalle viranomaiselle, tai jos kyseessä on muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa sijaitseva toimiluvan saanut vakuutusyhtiö, sen valvonnasta vastaavalle viranomaiselle, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut sivuliikkeeltä tai ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toiminnan aloittamisesta Suomessa tai tällaisen toiminnan merkittävistä muutoksista, sivuliikkeen toimintaa ja valvonnan toteuttamista koskevat vaatimukset ja ne yleisen edun vaatimat ehdot, joita ulkomaisen ETA-valvottavan on Suomessa toimiessaan noudatettava. Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen, ulkomaisen maksulaitoksen eikä ulkomaisen rahastoyhtiön sivuliikkeen perustamiseen Suomeen. Lisäeläketoiminnan aloittamisesta Suomessa säädetään ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

65 b §

Valvontakollegion perustaminen

Finanssivalvonnan on perustettava valvontakollegio, jos:

1) Finanssivalvonta vastaa valvottavan ryhmävalvonnasta ja ryhmään kuuluu toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut valvottava, ryhmään kuuluva valvottava on perustanut toiseen ETA-valtioon merkittävän sivuliikkeen tai valvottava kuuluu luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 luvun 5 §:ssä tarkoitetun alakonsernin muodostamisvelvollisuuden piiriin; tai

2) suomalainen luottolaitos, joka ei kuulu konsolidoidun valvonnan piiriin, on perustanut toiseen ETA-valtioon merkittävän sivuliikkeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen valvottavien, sivuliikkeiden ja omistusyhteisöjen toimintaa valvovilla ulkomaisilla ETA-valvontaviranomaisilla ja Euroopan valvontaviranomaisella on oikeus osallistua valvontakollegioon. Tarvittaessa Finanssivalvonta voi kutsua valvontakollegioon ETA-valtioiden keskuspankkien edustajia sekä Finanssivalvontaa vastaavia muiden kuin ETA-valtioiden valvontaviranomaisia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 4 luvun 5 §:n 5 momentti, 5 luvun 4 §:n 2 momentti ja 6 luvun 1 §:n 3 momentti seuraavasti:

4 luku

EU:n yhteiseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä EU:n vakausmaksu ja kansalliseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä vakausmaksu

5 §

Kansallinen vakausmaksu ja kriisinratkaisurahaston tavoitetaso

— —

Jos vakausmaksujen määrä laskee alle tavoitetason 2 momentissa säädetyn määräajan jälkeen, virasto perii vakausmaksuja siihen asti, että tavoitetaso on saavutettu. Jos vakausmaksujen määrä laskee määräajan jälkeen alle 2/3 säädetyn tavoitetason, 3 momentissa tarkoitettu osuus määräytyy kultakin vuodelta siten, että kriisinratkaisurahaston varat saavuttavat 2 momentin mukaisen vähimmäistason viimeistään kuudentena kalenterivuotena sen jälkeen, kun varojen määrä alitti 2/3 tavoitetasosta.

— —

5 luku

Talletussuoja

4 §

Talletussuojamaksu ja talletussuojajärjestelmän liittymismaksu

— —

Uuden talletuspankin on suoritettava talletussuojajärjestelmän liittymismaksu, jonka kokonaismäärä on 0,8 prosenttia talletuspankin korvattavien talletusten yhteenlasketusta määrästä. Liittymismaksu on suoritettava kokonaisuudessaan kuudessa vuodessa liittymisestä siten, että kunakin vuonna on suoritettava vähintään kuudesosa liittymismaksun kokonaismäärästä. Ensimmäisenä vuonna on suoritettava määrä, joka vastaa vähintään yhtä kuudesosaa talletuspankilla liittymisvuotta seuraavan toisen kalenterivuoden päättyessä olevien korvattavien talletusten arvioidun määrän perusteella lasketusta liittymismaksun kokonaismäärästä. Vuotuista liittymismaksua on lisättävä tai vähennettävä samassa suhteessa kuin talletuspankin korvattavien talletusten määrä kunakin vuonna kasvaa tai vähenee.

— —

6 luku

Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus

1 §

Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus

— —

Valtiovarainministeriö asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan rahaston hallintoa, taloutta ja tilejä tarkastamaan kaksi tilintarkastajaa, joiden molempien tulee olla joko Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajia.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001) 6 §:n 2 momentti, 20 §:n 1 ja 5 momentti sekä 20 a, 21 ja 23 a §,

sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 2 momentti laissa 1204/2014, 20 §:n 1 ja 5 momentti laissa 642/2006, 20 a ja 23 a § laissa 408/2004 sekä 21 § laeissa 1204/2014 ja 869/2018,

seuraavasti:

6 §

— —

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta on käytävä ilmi, että jos tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 5 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan mainitun luvun 13 §:ää. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka mainitun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään mainitun pykälän 5 momentissa tarkoitetulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

— —

20 §

Finanssivalvonnan tai Rahoitusvakausviraston tehdessä päätöksen luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan sen on samalla valittava yksi tai useampi selvitysmies. Selvitysmiehiin sovelletaan muuten osakeyhtiölain 20 luvun 9 §:n 1 ja 3 momenttia. Mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettua määräystä voi hakea myös Finanssivalvonta ja Rahoitusvakausvirasto.

— —

Selvitysmiesten on annettava lopputilitys sekä osakeyhtiölain 20 luvun 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus tiedoksi Finanssivalvonnalle sekä Rahoitusvakausvirastolle, jos se on päättänyt selvitystilaan asettamisesta.

20 a §

Rekisteriviranomaisen, Finanssivalvonnan, Rahoitusvakausviraston ja tuomioistuimen on valitessaan selvitysmiehen annettava hänelle todistus hänen valitsemisestaan tehtävään. Ote tai jäljennös yhtiökokouksen pöytäkirjasta on todistus siitä, että yhtiökokous on valinnut selvitysmiehen tehtäväänsä.

21 §

Luottolaitos voidaan asettaa konkurssiin luottolaitoksen, sen velkojan tai Rahoitusvakausviraston hakemuksesta noudattaen, mitä konkurssilaissa (120/2004) ja jäljempänä tässä luvussa säädetään.

23 a §

Luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään luottolaitoksen yhtiökokous, rekisteriviranomainen, Finanssivalvonta ja Rahoitusvakausvirasto noudattaen tätä lakia ja osakeyhtiölakia. Suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta asettaa luottolaitos konkurssiin säädetään erikseen. Edellä säädetty menettely käsittää myös muissa ETA-valtioissa sijaitsevat luottolaitoksen sivukonttorit.

Rahoitusvakausviraston on määrättävä luottolaitos selvitystilaan tai haettava tuomioistuimessa sen asettamista konkurssiin, jos luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 4 luvun 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaiset edellytykset luottolaitoksen asettamiselle kriisihallintoon täyttyisivät, mutta Rahoitusvakausvirasto tekee päätöksen olla asettamatta luottolaitosta kriisihallintoon, koska sitä ei pidetä mainitun momentin 3 kohdan mukaisesti tarpeellisena tärkeän yleisen edun turvaamiseksi. Rahoitusvakausviraston on määrättävä luottolaitos selvitystilaan tai haettava sen asettamista konkurssiin myös, jos yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 806/2014 42 artiklassa tarkoitettu kriisinratkaisuneuvosto ei mainitun asetuksen 18 artiklan 8 kohdan mukaisesti aseta luottolaitosta kriisihallintoon. Rahoitusvakausviraston on kuultava Finanssivalvontaa ennen selvitystilaan määräämistä tai konkurssihakemuksen tekemistä. Selvitystila alkaa, kun Rahoitusvakausviraston päätös on tehty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

säästöpankkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan säästöpankkilain (1502/2001) 69 §:n 2 momentti, 104, 104 a ja 108 §, 114 §:n 3 momentti, 118 § ja 120 a §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 69 §:n 2 momentti laissa 1206/2014, 104 § osaksi laissa 590/2003, 104 a § ja 120 a §:n 1 momentti laissa 410/2004, 108 § laissa 614/2014 ja 118 § laeissa 1206/2014 ja 871/2018, sekä

lisätään 120 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 410/2004, uusi 3 momentti seuraavasti:

69 §

— —

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta on käytävä ilmi, että jos tallettajan sulautumiseen osallisissa säästöpankeissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 5 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan mainitun luvun 13 §:ää. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka mainitun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ul-

kopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia säästöpankkeja pidetään mainitun pykälän 5 momentissa tarkoitetulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

— —

104 §

Kun säästöpankki, Finanssivalvonta tai Rahoitusvakausvirasto tekee päätöksen selvitystilasta, on samalla valittava yksi tai useampia selvitysmiehiä hallituksen, toimitusjohtajan ja mahdollisen hallintoneuvoston tilalle. Mitä muualla laissa säädetään hallituksesta ja sen jäsenistä, sovelletaan myös selvitysmiehiin, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu.

Jollei selvitystilassa olevalla säästöpankilla ole rekisteriin merkittyjä toimikelpoisia selvitysmiehiä, rekisteriviranomaisen on määrättävä selvitysmiehet. Määräämistä voi hakea Finanssivalvonta, Rahoitusvakausvirasto sekä se, jonka oikeus voi riippua siitä, että luottolaitoksella on joku, joka voi sitä edustaa.

Selvitysmiesten on viipymättä sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on tehnyt päätöksen toimiluvan peruuttamisesta, kutsuttava koolle säästöpankin isäntien kokous päättämään toimenpiteistä säästöpankin sulautumisesta toiseen säästöpankkiin tai toimilupaedellytysten korjaamisesta muulla tavalla taikka säästöpankin purkamisesta.

104 a §

Rekisteriviranomaisen, Finanssivalvonnan tai Rahoitusvakausviraston on valitessaan selvitysmiehen annettava hänelle todistus hänen valitsemisestaan tehtävään. Ote tai jäljennös isäntien kokouksen pöytäkirjasta on todistus siitä, että isäntien kokous on valinnut selvitysmiehen tehtäväänsä.

108 §

Kun isäntien kokous, Finanssivalvonta tai Rahoitusvakausvirasto on tehnyt päätöksen säästöpankin asettamisesta selvitystilaan, selvitysmiesten on viivytyksettä tehtävä selvitystilaa koskevasta päätöksestä ja selvitysmiesten valinnasta ilmoitus rekisteröimistä varten. Ilmoitus on lisäksi tehtävä talletussuojarahastolle ja, jos päätöksen selvitystilaan asettamisesta on tehnyt isäntien kokous, Finanssivalvonnalle. Ilmoitus on tehtävä myös vakuusrahastolle ja sijoittajien korvausrahastolle, jos säästöpankki on rahaston jäsen.

114 §

— —

Selvitysmiesten on annettava lopputilitys tiedoksi Finanssivalvonnalle sekä Rahoitusvakausvirastolle, jos se on päättänyt selvitystilaan asettamisesta.

118 §

Säästöpankin omaisuus voidaan luovuttaa konkurssiin hallituksen tai, kun säästöpankki on selvitystilassa, selvitysmiesten päätöksen perusteella tai Rahoitusvakausviraston hakemuksesta. Konkurssin aikana säästöpankkia edustavat konkurssivelallisena hallitus ja toimitusjohtaja taikka ennen konkurssin alkamista valitut selvitysmiehet. Konkurssin aikana voidaan kuitenkin valita uusia hallituksen jäseniä tai uusia selvitysmiehiä.

120 a §

Säästöpankin asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään isäntien kokous, Finanssivalvonta ja Rahoitusvakausvirasto noudattaen tätä lakia. Suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta asettaa säästöpankki konkurssiin säädetään erikseen. Edellä säädetty menettely käsittää myös muissa ETA-valtioissa sijaitsevat säästöpankin sivukonttorit.

— —

Rahoitusvakausviraston on määrättävä säästöpankki selvitystilaan tai haettava tuomioistuimessa sen asettamista konkurssiin, jos luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 4 luvun 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaiset edellytykset säästöpankin asettamiselle kriisihallintoon täyttyisivät, mutta Rahoitusvakausvirasto tekee päätöksen olla asettamatta säästöpankkia kriisihallintoon, koska sitä ei pidetä mainitun momentin 3 kohdan mukaisesti tarpeellisena tärkeän yleisen edun turvaamiseksi. Rahoitusvakausviraston on määrättävä säästöpankki selvitystilaan tai haettava sen asettamista konkurssiin myös, jos yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 806/2014 42 artiklassa tarkoitettu kriisinratkaisuneuvosto ei mainitun asetuksen 18 artiklan 8 kohdan mukaisesti aseta säästöpankkia kriisihallintoon. Rahoitusvakausviraston on kuultava Finanssivalvontaa ennen selvitystilaan määräämistä tai konkurssihakemuksen tekemistä. Selvitystila alkaa, kun Rahoitusvakausviraston päätös on tehty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013) 51 §:n 3 momentti sekä

muutetaan 9 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 ja 5 momentti, 27 §, 29 §:n 1 momentti ja 33 §, sellaisena kuin niistä on 9 §:n 2 momentti laissa 1205/2014,

seuraavasti:

9 §

— —

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta on käytävä ilmi, että jos tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 5 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan mainitun luvun 13 §:ää. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saatuaan irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka mainitun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään mainitun

pykälän 5 momentissa tarkoitetulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

— —

26 §

Finanssivalvonnan tai Rahoitusvakausviraston tehdessä päätöksen luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan sen on samalla valittava yksi tai useampi selvitysmies. Selvitysmiehiin sovelletaan muuten osuuskuntalain 23 luvun 9 §:ää. Mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettua määräystä voi hakea myös Finanssivalvonta ja Rahoitusvakausvirasto.

— —

Selvitysmiesten on annettava lopputilitys sekä osuuskuntalain 23 luvun 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus tiedoksi Finanssivalvonnalle sekä Rahoitusvakausvirastolle, jos se on päättänyt selvitystilaan asettamisesta.

27 §

Rekisteriviranomaisen, Finanssivalvonnan ja Rahoitusvakausviraston on valitessaan selvitysmiehen annettava hänelle siitä todistus. Ote tai jäljennös osuuskunnan kokouksen pöytäkirjasta on todistus siitä, että osuuskunnan kokous on valinnut selvitysmiehen.

29 §

Luottolaitos voidaan asettaa konkurssiin luottolaitoksen, sen velkojan tai Rahoitusvakausviraston hakemuksesta noudattaen, mitä konkurssilaissa (120/2004) ja jäljempänä tässä luvussa säädetään.

— —

33 §

Luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään osuuskunnan kokous, rekisteriviranomainen, Finanssivalvonta ja Rahoitusvakausvirasto noudattaen tätä lakia ja osuuskuntalakia. Suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta asettaa luottolaitos konkurssiin säädetään erikseen. Edellä säädetty menettely käsittää myös muissa ETA-valtioissa sijaitsevat luottolaitoksen sivukonttorit.

Rahoitusvakausviraston on määrättävä luottolaitos selvitystilaan tai haettava tuomioistuimessa sen asettamista konkurssiin, jos luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 4 luvun 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaiset edellytykset luottolaitoksen asettamiselle kriisihallintoon täyttyisivät, mutta Rahoitusvakausvirasto tekee päätöksen olla asettamatta luottolaitosta kriisihallintoon, koska sitä ei pidetä mainitun momentin 3 kohdan mukaisesti tarpeellisena tärkeän yleisen edun turvaamiseksi. Rahoitusvakausviraston on määrättävä luottolaitos selvitystilaan tai haettava sen asettamista konkurssiin myös, jos yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 806/2014 42 artiklassa tarkoitettu kriisinratkaisuneuvosto ei mainitun asetuksen 18 artiklan 8 kohdan mukaisesti aseta luottolaitosta kriisihallintoon. Rahoitusvakausviraston on kuultava Finanssivalvontaa ennen selvitystilaan määräämistä tai konkurssihakemuksen tekemistä. Selvitystila alkaa, kun Rahoitusvakausviraston päätös on tehty.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain (599/2010) 27 §:n 1 momentti sekä *lisätään* lakiin uusi 27 a § ja 39 a § seuraavasti:

27 §

Keskusyhteisön velvollisuus maksaa jäsenluottolaitoksen erääntynyt velka

Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan (*päävelka*), voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä samassa maksunsaantijärjestyksessä kuin jäsenluottolaitokselta, kun päävelka on erääntynyt.
— —

27 a §

Jäsenluottolaitoksen vastuu kriisinratkaisussa

Jos jäsenluottolaitos asetetaan kriisihallintoon luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 4 luvun 5 §:n 3 momentin mukaisesti, sen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja voidaan käyttää keskusyhteisön tai toisen jäsenluottolaitoksen tappioiden kattamiseen ja pääomittamiseen. Tässä pykälässä säädettyyn tilanteeseen ei sovelleta tämän lain 30 §:ää.

39 a §

Keskinäisen luotonannon ja talletusten kielto eräissä tapauksissa

Talletuspankkien yhteenliittymään kuuluva osuuspankki tai osuuspankkiosakeyhtiö ei saa ottaa talletusta eikä luottoa toiselta osuuspankilta tai osuuspankkiosakeyhtiöltä.
Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, osuuspankki ja osuuspankkiosakeyhtiö saavat hankkia toisen osuuspankin tai osuuspankkiosakeyhtiön liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjoja.
Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan ainoastaan sellaisiin osuuspankkeihin ja osuuspankkiosakeyhtiöihin, jotka ovat jäsenenä ennen 1 päivää heinäkuuta 2010 osuuspankkien yhteenliittymänä toimintansa aloittaneessa talletuspankkien yhteenliittymässä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettu laki (1509/2001).

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

yrityksen saneerauksesta annetun lain 2 §:n 3 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) 2 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1211/2014.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 2 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain (1084/1999) 6 §:n 1 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 momentti laissa 1513/2001 ja 4 momentti laissa 639/2014, ja

muutetaan 2 §:n 7 momentti ja 6 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 6 §:n 2 momentti laissa 887/2010,

seuraavasti:

2 §

Määritelmiä

— —

Maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisella tarkoitetaan konkurssin, yrityksen saneerausmenettelyn tai yksityishenkilön velkajärjestelyn aloittamista taikka päätöstä selvitystilasta, sulkemisesta tai toimiluvan peruuttamisesta sekä muuta näihin verrattavaa viranomaisen päätöstä pakkotäytäntöönpanoon ryhtymisestä.

— —

6 §

Nettoutus luottolaitoksen maksukyvyttömyysmenettelyssä

— —

Velvoitteet, jotka on ilmoitettu selvitysjärjestelmän sääntöjen mukaan selvitettäviksi selvitysjärjestelmän osapuolena olevan luottolaitoksen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen, saadaan nettouttaa ja nettoutus sitoo maksukyvyttömyysmenettelyssä, jos:

1) velvoitteet nettoutetaan sinä selvitysjärjestelmän sääntöjen mukaisena selvityspäivänä, jona maksukyvyttömyysmenettely on alkanut; ja

2) selvitysjärjestelmän ylläpitäjä voi osoittaa, että kun velvoitteita koskevat määräykset tulivat selvitysjärjestelmän sääntöjen mukaan peruuttamattomiksi, se ei tiennyt eikä sen pitänyt tietää maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta.

Vakuudellisen selvityssopimuksen mukaisesti annettuun vakuuteen perustuvat oikeudet voidaan toteuttaa, vaikka maksukyvyttömyysmenettely vakuuden antanutta luottolaitosta kohtaan on alkanut.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

arvopaperitileistä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvopaperitileistä annetun lain (750/2012) 11 §:n 3 momentti seuraavasti:

11 §

Säilyttäjän konkurssi ja muu maksukyvyttömyys

— —

Mitä tässä pykälässä säädetään säilyttäjän konkurssista, noudatetaan soveltuvin osin säilyttäjää koskevassa yrityksen saneerauksesta annetussa laissa tarkoitetussa yrityksen saneerausmenettelyssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahoitusvakuuslain (11/2004) 3 §:n 1 momentin 4 kohta seuraavasti:

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

— —

4) *maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisella* konkurssin tai yrityksen saneerausmenettelyn aloittamista sekä muuta päätöstä ryhtyä näihin verrattavaan täytäntöönpanoon, joka edellyttää viranomaisen osallistumista ja joka rajoittaa velallisen määräysvaltaa; ja

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) 2 luvun 25 § seuraavasti:

2 luku

Arvopaperikeskuksen toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta sekä keskusvastapuoli

25 §

Sopimukset määritysosapuolen maksukyvyttömyyden varalta

Markkinarakennetoimija-asetuksen 48 artiklan mukaiset sopimukset keskusvastapuolen määritysosapuolen asiakkaille kuuluvan omaisuuden ja sopimusten siirtämisestä toiselle määritysosapuolelle voidaan toteuttaa ensiksi mainittua määritysosapuolta koskevan konkurssin, yrityksen saneerausmenettelyn ja muun näihin verrattavan menettelyn estämättä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

Suomen Pankista annetun lain 11 ja 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen Pankista annetun lain (214/1998) 11 §:n 2 momentin 6 kohta ja 26 §:n 4 momentti, sellaisena kuin niistä on 26 §:n 4 momentti laissa 619/2014, seuraavasti:

11 §

Pankkivaltuuston tehtävät

— —

Pankkivaltuuston tehtävänä Suomen Pankin hallinnon osalta on:

— —

6) antaa johtokunnan esityksestä määräykset pankin eläkevastuun hoitamisesta;

— —

26 §

Oikeus saada ja velvollisuus antaa tietoja

— —

Suomen Pankin on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta muualla laissa säädetään, ilmoitettava viipymättä Finanssivalvonnalle ja Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 71 §:n 1

momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille, jos Suomen Pankin tietoon tulee Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 18 artiklassa tarkoitettu tai siihen rinnastettava kriisitilanne Suomessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

sijoituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 4 §:n 2 momentti laissa 513/2019, 1 luvun 5 §:n 1 momentti laissa 397/2019 sekä 1 luvun 5 §:n 2 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 momentti laissa 1069/2017, sekä

lisätään 10 lukuun uusi 4 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

4 §

Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset

— —

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä, 9 luvussa, 10 luvun 1—4, 4 a, 5—7, 15 ja 16 §:ssä sekä 11, 12 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä sekä 9, 9a, 10, 11 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

— —

5 §

Ulkomaiseen ETA-sijoituspalveluyritykseen ja ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen sovellettavat säännökset

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja sivuliikkeen välityksellä Suomessa ja tällaiselle toiminnalle asetettavista vaatimuksista säädetään 13 §:ssä, 2 luvun 2 §:n 1 momentissa, 4 luvun 1 §:n 1—3 ja 6 momentissa, 7 luvun 2 §:n 6 momentissa sekä 7, 15 ja 16 §:ssä, 7 a luvun 5 §:ssä, 10 luvun 1—4, 4 a, 5—9, 11—14 ja 16 §:ssä, 11 luvun 18, 19 ja 22—25 §:ssä, 12 luvun 3 a ja 4 §:ssä, 14 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä.

Ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjoaa oheispalveluja Suomessa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan näiden palvelujen ja toiminnan osalta 13 §:ää, 2 luvun 2 §:n 1 momenttia, 4 luvun 1 §:n 4—6 momenttia, 7 luvun 2 §:n 6 momenttia sekä 7, 15 ja 16 §:ää, 7 a luvun 5 §:ää, 10 luvun 1—4, 4 a, 5—9, 11—14 ja 16 §:ää sekä 11 luvun 18, 19 ja 22—25 §:ää, 12 luvun 4 §:ää, 14 ja 15 lukua sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ää.

— —

6 §

Ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset

Sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalvelua Suomessa sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettuun ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalvelua Suomessa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 7 luvun 2 §:n 6 momentissa ja 15 ja 16 §:ssä, 7 a luvun 5 §:ssä, 10 luvun 1—4, 4 a, 5—9, 11—14 ja 16 §:ssä ja 11 luvun 18, 19 ja 22—25 §:ssä säädetään ulkomaisesta ETA-sijoituspalveluyrityksestä ja 15 luvussa ulkomaisesta sijoituspalveluyrityksestä sekä 16 luvun 2 §:ää.

— —

7 §

Kolmannen maan yritykseen sovellettavat säännökset

Kolmannen maan yritykseen, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa Suomessa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 5 luvussa, 7 luvun 2, 4, 5, 7, 9, 15 ja 16 §:ssä, 7 a luvussa, 9 luvussa, 10 luvun 1—4, 4 a, 5—8 §:ssä, 9 §:n 1 ja 2 momentissa, 11—13, 15 ja 16 §:ssä, 11 luvun 20—25 §:ssä, 12 luvun 4 §:ssä, 14 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja kolmannen maan yrityksestä, mitä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja kolmannen maan yrityksestä, sekä mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 6 §:ssä säädetään luottolaitoksesta. Kolmannen maan yrityksen toimintaan sovellettavista vaatimuksista säädetään lisäksi EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 3—17, 17 a ja 18—26 artiklassa ja VII osastossa.

— —

10 luku

Menettelytavat asiakassuhteessa

4 a §

EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettujen hyväksyttävien velkojen tarjoaminen ei-ammattimaisille asiakkaille

Jos ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjotaan sellaisia EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklassa tarkoitettuja hyväksyttäviä velkoja, jotka täyttävät mainitun artiklan vaatimukset, lukuun ottamatta 1 kohdan b alakohtaa ja 72 b artiklan 3—5 kohtaa, tällaisten velkojen nimellisarvon tulee olla vähintään 50000 euroa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 10 luvun 4 a §:ää sovelletaan sellaisiin hyväksyttäviin velkoihin, jotka lasketaan liikkeelle tämän lain voimaan tulon jälkeen.

17.

Laki

Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain (1197/2014) 4 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 360/2017, seuraavasti:

4 §

Suhteellinen hallintomaksu

Suhteellisen hallintomaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Maksuperuste	Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu talletuspankki	taseen loppusumma	0,0008
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,0008
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka A	laskennallisen taseen loppusumma	0,0002
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka B	laskennallisen taseen loppusumma	0,0006
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	laskennallisen taseen loppusumma	0,0006
luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetussa laissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,03

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetussa laissa tarkoitettu kolmannen maan sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,03

— —

5 §

Perusmaksu

Perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Maksu euroina
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	1 000
säästöpankkilain 1 §:ssä tarkoitettu säästöpankki	1 000
osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 1 §:ssä tarkoitettu osuuspankki tai osuuskuntamuotoinen luottolaitos	1 000
muu luottolaitos	1 000
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	1 000
luottolaitoksen omistusyhteisö	1 000
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka A	1 000
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka B	1 000
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	1 000
luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetussa laissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 000
luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetussa laissa tarkoitettu kolmannen maan sijoituspalveluyritys	1 000
arvopaperikeskus	25 000

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 15.10.2020

Pääministeri

Sanna Marin

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen

Liitteet
Rinnakkaistekstit

1.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 2 §:n 5 momentti, 10 luvun 6 a §, 11 luvun 11 § ja 19 luvun 8 ja 9 §,

sellaisena kuin niistä on 10 luvun 6 a § laissa 819/2017,

muutetaan 1 luvun 4 a §:n 1 momentin 3 ja 5 kohta sekä 15 §, 4 luvun 3 §, 5 luvun 2 §:n 1 momentti ja 13 §, 6 luvun otsikko, 2 § ja 4 §:n otsikko, 7 luvun 2 §:n 1 momentti ja 3 §:n 1 momentti, 8 luvun 1, 11 ja 12 § sekä 16 §:n 1 momentin 3 kohta, 8 a luvun 4 §:n 2 momentti, 9 luvun 15 § ja 16 §:n 1 momentti, 10 luvun 3, 4 ja 6 §, 8 §:n 4 ja 6 momentti sekä 9 ja 10 §, 11 luvun 2 ja 3 §, 5 a §:n 2 momentti, 6 §, 8 §:n otsikko ja 1 momentti, 9 §:n 4 momentti, 10 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 1, 2 ja 11 kohta, 12 §:n 1 momentin 1 kohta ja 13 §, 15 luvun 11 §:n 5 momentti ja 13 §, 16 luvun otsikko ja 1 §, 17 luvun 3 §:n 5 momentti, 18 luvun 8 §:n otsikko ja 13 § sekä 21 luvun 1 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 a §:n 1 momentin 3 ja 5 kohta laissa 866/2018, 1 luvun 15 § ja 11 luvun 13 § osaksi laissa 1199/2014, 8 luvun 12 § osaksi laissa 1073/2017, 8 a luvun 4 §:n 2 momentti, 10 luvun 8 §:n 6 momentti, 11 luvun 5 a §:n 2 momentti, 10 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 1, 2 ja 11 kohta sekä 13 § laissa 1199/2014, 10 luvun 3, 4 ja 9 § laissa 819/2017, 10 luvun 10 § osaksi laissa 819/2017, 11 luvun 2 § osaksi laissa 394/2019 ja 11 luvun 6 § laissa 394/2019, sekä

lisätään 1 luvun 4 a §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 866/2018, uusi 6 kohta ja 7 §:ään uusi 5 momentti, 2 lukuun uusi 5 §, lakiin uusi 2 a luku, 6 lukuun uusi 4 a §, 7 luvun 3 §:ään uusi 6 momentti sekä lukuun uusi 6 a §, 8 lukuun uusi 1 a §, 16 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta, 10 lukuun uusi 1 a, 4 a—4 e sekä 10 a ja 10 b §, 11 lukuun uusi 5 b ja 6 a—6 d §, 10 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1199/2014, uusi 12—14 kohta, sekä 18 luvun 8 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
1 luku	1 luku
Yleiset säännökset	**Yleiset säännökset**
2 §	2 §
Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö	*Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen talletuspankin toiminnan turvaamisesta säädetään	*(kumotaan 5 momentti)*

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
valtion vakuusrahastosta annetussa laissa (379/1992) sekä talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa (1509/2001).	
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
4 a §	4 a §
Luottolaitoksen velkojien maksunsaantijärjestys	*Luottolaitoksen velkojien maksunsaantijärjestys*
Poiketen siitä, mitä velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetussa laissa (1578/1992) säädetään, luottolaitoksen konkurssissa:	Poiketen siitä, mitä velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetussa laissa (1578/1992) säädetään, luottolaitoksen konkurssissa:
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
3) kriisinratkaisulain 7 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitetuilla korvauksilla on etusija suhteessa velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain 2 §:ssä tarkoitettuihin saataviin;	3) *kriisinratkaisuvälineiden tai -valtuuksien käytöstä aiheutuneilla viranomaisten kustannuksilla* on etusija suhteessa velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain 2 §:ssä tarkoitettuihin saataviin;
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
5) velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen saatavien keskinäisestä etuoikeudesta ja mainitun pykälän 4 kohdassa tarkoitettujen saatavien keskinäisestä etuoikeudesta voidaan sopia.	5) velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen saatavien keskinäisestä etuoikeudesta ja mainitun *momentin* 4 kohdassa tarkoitettujen saatavien keskinäisestä etuoikeudesta voidaan sopia*;* *6) saatavilla, jotka luetaan kokonaan tai osittain luottolaitoksen omiin varoihin, on huonompi etusija kuin omiin varoihin liittymättömillä saatavilla.*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
7 §	7 §
Luottolaitos	*Luottolaitos*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
	Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella *tarkoitetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 133 alakohdassa tarkoitettua laitosta.*
15 §	15 §
Omistusyhteisö	*Omistusyhteisö*

Voimassa oleva laki

Omistusyhteisöllä tarkoitetaan tässä laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 20—21 alakohdassa tarkoitettuja yhteisöjä.

Finanssivalvonnan on saatuaan tiedon siitä, että muusta yrityksestä kuin luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä on tullut luottolaitoksen emoyritys, tehtävä viipymättä päätös siitä, onko yritystä pidettävä omistusyhteisönä.

Finanssivalvonta pitää luetteloa omistusyhteisöistä, jotka ovat sellaisen konsolidointiryhmän emoyrityksiä, jota Finanssivalvonta tämän lain mukaan valvoo. Finanssivalvonnan on toimitettava luettelo ja siihen tehdyt muutokset tiedoksi Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 6 §:n 5 kohdassa tarkoitetuille ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille, jäljempänä ***ETA-valvontaviranomainen***, Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle.

2 luku

Oikeus luottolaitostoimintaan ja muuhun varainhankintaan yleisöltä

Ehdotus

Omistusyhteisöillä tarkoitetaan tässä laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 20 *alakohdassa tarkoitettuja rahoitusalan holdingyhtiöitä ja* 21 alakohdassa tarkoitettuja *rahoitusalan sekaholdingyhtiöitä.*

(kumotaan 2 momentti)

Finanssivalvonta pitää luetteloa omistusyhteisöistä, jotka ovat sellaisen konsolidointiryhmän emoyrityksiä, jota Finanssivalvonta tämän lain mukaan valvoo. Finanssivalvonnan on toimitettava luettelo ja siihen tehdyt muutokset tiedoksi Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 6 §:n 5 kohdassa tarkoitetuille ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille, jäljempänä ***ETA-valvontaviranomainen***, Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle.

2 luku

Oikeus luottolaitostoimintaan ja muuhun varainhankintaan yleisöltä

5 §

Velvollisuus muodostaa alakonserni

Kolmanteen maahan sijoittautuneen emoyhteisön Euroopan talousalueelle sijoittautunut tytärluottolaitos saa harjoittaa luottolaitostoimintaa, jos Euroopan talousalueella sijaitsevat tytäryhteisöinä sijaitsevat luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset muodostavat yhden alakonsernin.

Edellä 1 momentissa säädettyä edellytystä sovelletaan, kun:

1) kolmanteen maahan sijoittautuneella emoyhteisöllä on Euroopan talousalueella kaksi tai useampi samaan konserniin kuuluvaa luottolaitosta tai sijoituspalveluyritystä; ja

2) samaan konserniin kuuluvien Euroopan talousalueelle sijoittautuneiden luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten sekä kolmannen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

maan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten Euroopan talousalueelle sijoittautuneiden sivuliikkeiden yhteenlaskettu tasearvo ja hallinnoitavat varat ovat yhteensä vähintään 40 miljardia euroa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut Euroopan talousalueelle sijoittautuneet luottolaitokset ja sijoitus-palveluyritykset voivat 1 momentista poiketen muodostaa toimivaltaisen valvontaviranomaisen luvalla kaksi rinnakkaista alakonsernia, jos yhden alakonsernin muodostaminen:

1) olisi kolmanteen maahan sijoittautuneeseen emoyhteisöön sovellettavan lainsäädännön tai viranomaismääräysten vastaista; tai

2) heikentäisi toimivaltaisen kriisinratkaisuviranomaisen arvion mukaan kriisinratkaisumenettelyiden tehokkuutta verrattuna kahteen erilliseen alakonserniin.

Alakonsernin emoyhteisönä toimivan väliyhtiön on oltava luottolaitos tai 2 a luvussa tarkoitetun luvan saanut omistusyhteisö ja sen kotipaikan on sijaittava Euroopan talousalueella. Väliyhtiönä voi toimia myös sijoituspalveluyritys, jos mikään sen tytäryrityksistä ei ole luottolaitos.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaisille Finanssivalvonnan valvontaan kuuluvista 1 momentissa tarkoitetuista luottolaitoksista luottolaitosdirektiivin 21 b artiklan 6 kohdan mukaisesti.

Lisätään uusi 2 a luku

4 luku

Toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä liiketoiminnan rajoittaminen

3 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että luottolaitoksen omistajat ja perustajat täyttävät 4 §:ssä säädetyt vaatimukset ja luottolaitos luottolaitoksen toiminnalle *ja taloudelliselle asemalle* 5 ja 10 luvussa säädetyt vaatimukset.

4 luku

Toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä liiketoiminnan rajoittaminen

3 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että luottolaitoksen omistajat ja perustajat täyttävät 4 §:ssä säädetyt vaatimukset, *johto 7 luvun 2, 4 ja 5 §:ssä säädetyt vaatimukset* ja luottolaitos luottolaitoksen toiminnalle 5 *luvussa, 7*

Voimassa oleva laki

Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle luottolaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

2 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

Luottoyhteisö saa harjoittaa tämän luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua liiketoimintaa lukuun ottamatta talletusten hankkimista yleisöltä. Luottoyhteisö saa vastaanottaa yleisöltä muita vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja kuin talletuksia vain maksupalveluiden tarjoamisen ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Luottoyhteisö voi harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa. Kiinnitysluottopankkitoiminnasta säädetään kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetussa laissa.

— — — — — — — — — — — — — —

13 §

Määräysvallan hankkiminen ulkomaisessa yrityksessä

Luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys ei saa hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa muussa ulkomaisessa yrityksessä kuin ulkomaisessa ETA-luottolaitoksessa, ulkomaisessa ETA-sijoituspalveluyrityksessä, ulkomaisessa ETA-maksulaitoksessa, ulkomaisessa ETA-rahastoyhtiössä, ulkomaisessa ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajassa tai ulkomaisessa ETA-vakuutusyhtiössä, ellei yritys ole ilmoittanut siitä etukäteen Finanssivalvonnalle taikka jos Finanssivalvonta on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan 2 momentissa säädetyssä ajassa.

Ehdotus

luvun 1 §:ssä, 8 luvun 3 §:ssä sekä 9 ja 10 luvuissa säädetyt vaatimukset.

Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle luottolaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

2 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

Luottoyhteisö saa harjoittaa tämän luvun 1 §:n 1 *ja 2* momentissa tarkoitettua liiketoimintaa lukuun ottamatta talletusten hankkimista yleisöltä. Luottoyhteisö saa vastaanottaa yleisöltä muita vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja kuin talletuksia vain maksupalveluiden tarjoamisen ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Luottoyhteisö voi harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa. Kiinnitysluottopankkitoiminnasta säädetään kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetussa laissa.

— — — — — — — — — — — — — —

13 §

Määräysvallan hankkiminen Euroopan talousalueen ulkopuolisessa yrityksessä

Luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys ei saa hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa *sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, vakuutusyhtiössä tai näihin rinnastettavassa yrityksessä, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa*, ellei yritys *tai luottolaitos* ole ilmoittanut siitä etukäteen Finanssivalvonnalle taikka jos Finanssivalvonta on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan 2 momentissa säädetyssä ajassa.

Voimassa oleva laki

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

6 luku

Sivuliikkeen perustaminen, palvelujen tarjoaminen *Suomeen* ja kotipaikan siirto ulkomaille

2 §

Sivuliikkeen perustaminen valtioon, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen

Luottolaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun kuin ETA-valtioon, on haettava lupa sivuliikkeen perustamiseen Finanssivalvonnalta. Lupa on myönnettävä, jos sivuliikkeen valvonta on riittävästi järjestettävissä ja jos sivuliikkeen perustaminen ei luottolaitoksen hallinto ja taloudellinen tila huomioon ottaen ole omiaan vaarantamaan luottolaitoksen toimintaa. Lupahakemuksesta on pyydettävä Suomen Pankin lausunto. Finanssivalvonnalla on oikeus luvan hakijaa kuultuaan asettaa lupaan sivuliikkeen toimintaa koskevia, valvonnan kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja.

Ehdotus

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää mainitussa momentissa tarkoitetun hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen liitettävistä tiedoista ja muista vastaavista ilmoitusmenettelyssä noudatettavista seikoista.

6 luku

Sivuliikkeen perustaminen, palvelujen tarjoaminen ja kotipaikan siirto ulkomaille

2 §

Sivuliikkeen perustaminen valtioon, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen

Luottolaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun kuin ETA-valtioon, on haettava lupa sivuliikkeen perustamiseen Finanssivalvonnalta. *Lupaa koskeva päätös on tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.*

Lupa on myönnettävä, jos sivuliikkeen valvonta on riittävästi järjestettävissä ja jos sivuliikkeen perustaminen ei luottolaitoksen hallinto ja taloudellinen tila huomioon ottaen ole omiaan vaarantamaan luottolaitoksen toimintaa. Finanssivalvonnalla on oikeus luvan hakijaa kuultuaan asettaa lupaan sivuliikkeen toimintaa koskevia rajoituksia ja ehtoja, jotka ovat valvonnan kannalta tarpeellisia.

Voimassa oleva laki

Lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

4 §

Palveluiden tarjoaminen

— — — — — — — — — — — — — — —

7 luku

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät

2 §

Luottolaitoksen hallituksen kokoonpanoa ja työskentelyä koskevat vaatimukset

Luottolaitoksen hallituksella on oltava sen tehtävien kannalta riittävästi *ja monipuolisesti* osaamista ja kokemusta luottolaitoksen liiketoiminnasta ja toimintaan liittyvistä riskeistä.

Ehdotus

Lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

4 §

Palvelujen tarjoaminen **toiseen ETA-valtioon**

— — — — — — — — — — — — — — —

4 a §

Palvelujen tarjoaminen kolmanteen maahan

Luottolaitoksen, joka aikoo tarjota 5 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluita kolmannessa maassa perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle, mitä palveluja tai toimintaa luottolaitos aikoo tarjota sekä missä valtiossa ja miten niitä tarjotaan. Ilmoitus on tehtävä myös, jos nämä tiedot muuttuvat.

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää palvelujen tarjoamisen kolmanteen maahan, jos palvelu tai sen tarjonta ei täytä sille kyseisen maan lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia, palveluiden tarjonta vaarantaisi luottolaitoksen vakavaraisuuden, maksuvalmiuden tai riskienhallinnan taikka tässä laissa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyjen velvoitteiden noudattamisen, tai muusta vastaavasta painavasta syystä.

7 luku

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät

2 §

Luottolaitoksen hallituksen kokoonpanoa ja työskentelyä koskevat vaatimukset

Luottolaitoksen hallituksella on *kokonaisuutena* oltava sen tehtävien kannalta riittävästi osaamista ja kokemusta, *jonka pohjalta*

Voimassa oleva laki

Luottolaitoksen on käytettävä riittävästi voimavaroja hallituksen jäsenten perehdyttämiseen tehtäväänsä.

— — — — — — — — — — — — — —

3 §

Nimitysvaliokunta

Luottolaitoksella, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä, on oltava hallituksen jäsenistä tai osakkeenomistajien nimeämistä henkilöistä koostuva nimitysvaliokunta. Jos luottolaitos kuuluu konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään, joka on edellä mainitulla tavalla merkittävä, vain konsolidointiryhmän emoyrityksellä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oltava nimitysvaliokunta.

— — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

hallitus ymmärtää luottolaitoksen liiketoimintaa ja toimintaan liittyviä riskejä. Hallituksessa tulee olla edustettuna luottolaitoksen liiketoiminnan ja toimintaan liittyvien riskien kannalta riittävän laaja osaaminen. Luottolaitoksen on käytettävä riittävästi voimavaroja hallituksen jäsenten perehdyttämiseen tehtäväänsä.

— — — — — — — — — — — — — —

3 §

Nimitysvaliokunta

Luottolaitoksella, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä, on oltava hallituksen jäsenistä tai osakkeen- *tai osuuden*omistajien nimeämistä henkilöistä koostuva nimitysvaliokunta. Jos luottolaitos kuuluu konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään, joka on edellä mainitulla tavalla merkittävä, vain konsolidointiryhmän emoyrityksellä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oltava nimitysvaliokunta.

— — — — — — — — — — — — — —

Sen estämättä, mitä tässä pykälässä säädetään, luottolaitos saa jakaa edellä 2—4 momentissa säädetyt tehtävät kahdelle erilliselle valiokunnalle.

6 a §

Luottolaitoksen johtoa koskevien vaatimusten täyttämättä jättäminen

Luottolaitoksen on varmistettava, että sen hallituksen kokoonpano täyttää 2 §:ssä säädetyt vaatimukset ja johtoon kuuluva 4 ja 5 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Jos johtoon kuuluva ei täytä 4 §:ssä säädettyjä pätevyysvaatimuksia tai 5 §:ssä säädettyjä ajankäyttövaatimuksia, luottolaitoksen on järjestettävä tarpeellista perehdytystä taikka edellytettävä pätevyyden osoittamista lisäkouluttautumisella tai riittävän ajankäytön varmistamiseen tähtääviin toimenpiteisiin ryhtymistä. Luottolaitoksen saadessa tiedon sellaisesta seikasta, jolla voi olla merkitystä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

johtoon kuuluvan henkilön luotettavuudelle, luottolaitoksen on viipymättä arvioitava, täyttääkö johtoon kuuluva 4 §:ssä säädetyt luotettavuusvaatimukset.

Jos luottolaitoksen hallitus ei täytä edellä 2 §:ssä säädettyjä kokoonpanoa ja työskentelyä koskevia vaatimuksia, hallituksen on viipymättä tehtävä muutokset hallituksen työskentelyn järjestämisessä tai käynnistettävä toimenpiteet hallituksen valinnan valmistelemiseksi siten, että hallitus kokonaisuutena täyttää sanotut vaatimukset.

Finanssivalvonnan on arvioitava, täyttääkö hallituksen kokoonpano 2 §:ssä ja johtoon kuuluvat 4 ja 5 §:ssä säädetyt vaatimukset, jos Finanssivalvonnalla on perusteltua syytä epäillä luottolaitoksessa tapahtuneen tai tapahtuvan rahanpesua tai terrorismin rahoittamista, tai jos luottolaitoksen rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riski on kohonnut.

Finanssivalvonnan toimivallasta luottolaitoksen johdon toiminnan rajoittamiseksi säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 28 §:ssä.

8 luku

Palkitseminen

1 §

Säännösten soveltaminen

Tämän luvun säännöksiä sovellettaessa on otettava huomioon luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän koko, oikeudellinen ja hallinnollinen rakenne sekä toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus sekä kunkin palkkionsaajan tehtävät ja vastuut.

Tämän luvun 11 ja 12 §:n *säännöksiä* sovelletaan ainoastaan sellaisia henkilöitä koskeviin palkitsemisjärjestelmiin, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan. Tällaisia henkilöitä ovat:

1) toimitusjohtaja ja muu toimiva johto;

2) muu henkilö, jonka ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan;

8 luku

Palkitseminen

1 §

Säännösten soveltaminen

Tämän luvun säännöksiä sovellettaessa on otettava huomioon luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän koko, oikeudellinen ja hallinnollinen rakenne sekä toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus sekä kunkin palkkionsaajan tehtävät ja vastuut.

Tämän luvun 11 ja 12 §:*ää* sovelletaan ainoastaan sellaisia henkilöitä koskeviin palkitsemisjärjestelmiin, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan. Tällaisia henkilöitä ovat *ainakin*:

1) luottolaitoksen johtoon kuuluva henkilö;

2) henkilö, joka on johtotehtävässä 6 §:ssä tarkoitetussa luottolaitoksen sisäisessä valvontatoiminnossa tai luottolaitoksen kannalta

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
3) henkilö, joka työskentelee 6 §:ssä tarkoitetuissa luottolaitoksen sisäisissä valvontatoiminnoissa;	*merkittävässä liiketoimintayksikössä;*
4) muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 tai 2 kohdassa tarkoitetulle henkilölle määräytyvän palkkion kokonaismäärästä.	*3) muu kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu luottolaitoksen liiketoimintayksikössä työskentelevä henkilö, jonka ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus liiketoimintayksikön riskiasemaan ja jonka palkkioiden kokonaismäärä on vähintään 500 000 euroa vuodessa ja vähintään 1 kohdassa tarkoitetun henkilön keskimääräisen palkkion kokonaismäärä.*
	Edellä 2 momentissa tarkoitetuista sellaisista henkilöistä, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan, säädetään lisäksi tarkemmin Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.
	Tämän luvun 11 ja 12 §:n säännöksiä ei sovelleta:
	1) luottolaitokseen, joka ei ole EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 146 alakohdassa tarkoitettu suuri laitos ja jonka keskimääräinen tase on enintään viisi miljardia euroa laskettuna kuluvaa tilikautta edeltävien neljän tilikauden keskiarvona; tai
	2) sellaiseen palkkionsaajaan, jonka muuttuvat palkkiot vuositasolla ovat enintään 50 000 euroa ja muodostavat enintään kolmasosan vuotuisista yhteenlasketuista palkkioista.
Luottolaitoksen on ylläpidettävä luetteloa 2 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.	Luottolaitoksen on ylläpidettävä luetteloa 2 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.
Tämän luvun 14 §:ää sovelletaan palkitsemiseen vain valtion vakuusrahastosta annetussa laissa (379/1992) tarkoitettua valtion tukea saavassa luottolaitoksessa.	Tämän luvun 14 §:ää sovelletaan palkitsemiseen vain valtion vakuusrahastosta annetussa laissa (379/1992) tarkoitettua valtion tukea saavassa luottolaitoksessa.
Mitä tässä luvussa säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen sekä talletuspankkien yhteenliittymään ja sen keskusyhteisöön.	*(kumotaan 5 momentti)*
Mitä tämän luvun 7 ja 8 §:ssä säädetään yhtiökokouksesta, sovelletaan myös muuhun luottolaitoksessa ylintä päätösvaltaa käyttävään toimielimeen ja sen jäseneen.	Mitä tämän luvun 7 ja 8 §:ssä säädetään yhtiökokouksesta, sovelletaan myös muuhun luottolaitoksessa ylintä päätösvaltaa käyttävään toimielimeen ja sen jäseneen.
Jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto, tässä luvussa säädetyistä hallituksen tehtävistä vastaa hallintoneuvosto siinä laajuudessa kuin hallintoneuvostolle on yhtiöjärjestyksen tai	Jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto, tässä luvussa säädetyistä hallituksen tehtävistä vastaa hallintoneuvosto siinä laajuudessa kuin hallintoneuvostolle on yhtiöjärjestyksen tai

Voimassa oleva laki

sääntöjen mukaan annettu hallitukselle kuuluvia tehtäviä.

11 §

Muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkääminen

Merkittävä osa, vähintään 40 prosenttia määritellystä muuttuvan palkkion kokonaismäärästä on lykättävä sekä maksettava aikaisintaan 3—5 vuoden kuluessa ansaintajakson päättymisestä. Edellä tarkoitetun lykkäysajan

Ehdotus

sääntöjen mukaan annettu hallitukselle kuuluvia tehtäviä.

1 a §

Säännösten soveltaminen konserniin tai konsolidointiryhmään kuuluviin yrityksiin

Mitä tässä luvussa säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen sekä talletuspankkien yhteenliittymään ja sen keskusyhteisöön, lukuun ottamatta Euroopan talousalueelle sijoittautunutta yritystä, jonka maksamiin palkkioihin sovelletaan muuhun kuin luottolaitosdirektiiviin perustuvaa Euroopan unionin lainsäädäntöä, tai vastaavassa asemassa olevaa kolmanteen maahan sijoittautunutta yritystä.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, tämän luvun säännöksiä sovelletaan luottolaitoksen tai talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä 1 §:n 2 momentissa tarkoitetussa asemassa olevaa henkilöä koskevaan palkitsemiseen, jos:

1) yhteisö on rahastoyhtiö tai yhteissijoitusyritys tai yhteisö harjoittaa sijoituspalveluina arvopaperitoimeksiantojen toteuttamista asiakkaiden lukuun, kaupankäyntiä omaan lukuun, omaisuudenhoitopalveluita tai liikkeeseenlaskun järjestämistä; ja

2) henkilön toiminnalla on asemansa perusteella suora merkittävä vaikutus konsernin tai konsolidointiryhmän luottolaitosten riskiasemaan tai liiketoimintaan.

11 §

Muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkääminen

Merkittävä osa, vähintään 40 prosenttia määritellystä muuttuvan palkkion kokonaismäärästä on lykättävä sekä maksettava aikaisintaan *4*—5 vuoden kuluessa ansaintajakson päättymisestä. Edellä tarkoitetun lykkäysajan

Voimassa oleva laki

pituutta määrätessään luottolaitoksen on otettava huomioon sen liiketoimintasykli, liiketoiminnan luonne, riskit sekä kyseisen palkkionsaajan tehtävät ja vastuu. Jos muuttuvan palkkion osuus kiinteän ja muuttuvan palkkion kokonaismäärästä on erityisen suuri, vähintään 60 prosenttia muuttuvasta palkkiosta on lykättävä vastaavalla tavalla. Jos lykättävä palkkio maksetaan eri lykkäysajoin useammassa erässä, palkkionsaajalle voi kertyä oikeus lykättävän palkkion yhteismäärään aikaisintaan portaittain, samassa kokonaislykkäysajan kulumista vastaavassa suhteessa.

12 §

Muuttuvien palkkioiden maksaminen muuna kuin rahana ja odotusajan asettaminen

Vähintään puolet määritellystä muuttuvasta palkkiosta on maksettava muuna kuin käteissuorituksena. Siihen on käytettävä tasapainoisesti osakkeita tai, jos luottolaitoksen osakkeet eivät ole kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla, muita niihin rinnastettavia luottolaitoksen liikkeeseen laskemia EU:n vakavaraisuusasetuksen 52 ja 63 artiklassa tarkoitettuja rahoitusvälineitä, jotka ovat vaihdettavissa ydinpääomaksi tai joiden kirjanpitoarvoa voidaan alentaa. Käytettyjen rahoitusvälineiden arvon on heijastettava luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen oman pääoman tai luottokelpoisuuden muutoksia.

Ehdotus

pituutta määrätessään luottolaitoksen on otettava huomioon sen liiketoimintasykli, liiketoiminnan luonne, riskit sekä kyseisen palkkionsaajan tehtävät ja vastuu. *Kooltaan, rakenteeltaan ja riskiasemaltaan merkittävän luottolaitoksen johtoon kuuluvaan sovelletaan kuitenkin viiden vuoden vähimmäisaikaa ansaintajakson päättymisestä.*

Jos muuttuvan palkkion osuus kiinteän ja muuttuvan palkkion kokonaismäärästä on erityisen suuri, vähintään 60 prosenttia muuttuvasta palkkiosta on lykättävä vastaavalla tavalla. Jos lykättävä palkkio maksetaan eri lykkäysajoin useammassa erässä, palkkion-saajalle voi kertyä oikeus lykättävän palkkion yhteismäärään aikaisintaan portaittain, samassa kokonaislykkäysajan kulumista vastaavassa suhteessa.

12 §

Muuttuvien palkkioiden maksaminen muuna kuin rahana ja odotusajan asettaminen

Vähintään puolet määritellystä muuttuvasta palkkiosta on maksettava muuna kuin käteissuorituksena. Siihen on käytettävä tasapainoisesti:

1) osakkeita, osuuksia tai vastaavia omistusosuuksia tai osakesidonnaisia välineitä tai muita vastaavia välineitä; ja

2) mahdollisuuksien mukaan muita kuin 1 kohdassa tarkoitettuja EU:n vakavaraisuusasetuksen 52 artiklassa tai 63 artiklassa tarkoitettuja rahoitusvälineitä tai muita välineitä, jotka voidaan muuttaa täysin ydinpääomaksi tai joiden pääoman määrän kirjanpitoarvoa voidaan alentaa, ja joissa kummassakin otetaan asianmukaisella tavalla huomioon kyseisen luottolaitoksen luottokelpoisuus ja jotka sopivat käytettäväksi muuttuviin palkkioihin.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista muuttuvien palkkioiden maksamiseen

Voimassa oleva laki

Maksettaessa muuttuvia palkkioita tässä pykälässä tarkoitetuin rahoitusvälinein niihin on liitettävä odotusaika, jonka pituus on sopusoinnussa 11 §:n mukaisesti määrättyjen lykkäysaikojen kanssa.

16 §

Finanssivalvonnan tehtävät palkitsemisjärjestelmien valvonnassa

Finanssivalvonnan on seurattava luottolaitosten palkitsemisjärjestelmien kehitystä ja niiden noudattamia käytäntöjä sekä annettava palkitsemista koskevia tietoja Euroopan pankkiviranomaiselle tämän määräämässä muodossa. Finanssivalvonnan on vaadittava valvottaviltaan sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 450 artiklassa säädetään, tiedot:

— — — — — — — — — — — — — — —

3) palkkion jakautumisesta kiinteään ja muuttuvaan osaan ja palkkion lykkäämistä koskevat ehdot sekä muut keskeiset tiedot palkitsemisjärjestelmistä, joihin henkilöt kuuluvat.

— — — — — — — — — — — — — — —

8 a luku

Elvytyssuunnitelma

4 §

Elvytyssuunnitelmassa esitettävät raja-arvot ja sen täytäntöönpano

— — — — — — — — — — — — — — —

Luottolaitoksen on ryhdyttävä elvytyssuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin, kun 1 momentissa tarkoitetut arviointiperusteet täyttyvät, jollei 3 momentista muuta johdu.

Ehdotus

kelpoisista rahoitusvälineistä säädetään lisäksi tarkemmin Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

Maksettaessa muuttuvia palkkioita tässä pykälässä *tarkoitetuilla rahoitusvälineillä* niihin on liitettävä odotusaika, jonka pituus on sopusoinnussa 11 §:n mukaisesti määrättyjen lykkäysaikojen kanssa.

16 §

Finanssivalvonnan tehtävät palkitsemisjärjestelmien valvonnassa

Finanssivalvonnan on seurattava luottolaitosten palkitsemisjärjestelmien kehitystä ja niiden noudattamia käytäntöjä sekä annettava palkitsemista koskevia tietoja Euroopan pankkiviranomaiselle tämän määräämässä muodossa. Finanssivalvonnan on vaadittava valvottaviltaan sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 450 artiklassa säädetään, tiedot:

— — — — — — — — — — — — — — —

3) palkkion jakautumisesta kiinteään ja muuttuvaan osaan ja palkkion lykkäämistä koskevat ehdot sekä muut keskeiset tiedot palkitsemisjärjestelmistä, joihin henkilöt kuuluvat*;*

4) sukupuolten välisistä palkkaeroista.

— — — — — — — — — — — — — — —

8 a luku

Elvytyssuunnitelma

4 §

Elvytyssuunnitelmassa esitettävät raja-arvot ja sen täytäntöönpano

— — — — — — — — — — — — — — —

Luottolaitoksen on ryhdyttävä elvytyssuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin, kun 1 momentissa tarkoitetut arviointiperusteet täyttyvät, jollei 3 momentista muuta johdu. *Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle viivytyksettä toimenpiteistä, joihin se päättää*

Voimassa oleva laki

— — — — — — — — — — — — — — —

9 luku

Riskien hallinta

15 §

Rahoitustaseen korkoriski

Luottolaitoksella on oltava menetelmät tunnistaa, arvioida ja hallita korkotason vaihteluun liittyvät riskit, jotka vaikuttavat laitoksen rahoitustaseeseen. Sillä on oltava rahoitustaseen korkoriskin hallintaa koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

16 §

Operatiivinen riski

Luottolaitoksella on oltava menetelmät operatiivisten riskien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja hallitsemiseksi. Sen on varauduttava ainakin mallintamisriskin sekä harvoin

Ehdotus

ryhtyä.

— — — — — — — — — — — — — — —

9 luku

Riskien hallinta

15 §

Rahoitustaseen korkoriski

Luottolaitoksen on käytettävä rahoitustaseen pääoman arvoon ja nettokorkotuottoihin liittyvien riskien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja hallitsemiseksi sisäistä menetelmää tai vakiomenetelmää. Finanssivalvonta voi määrätä luottolaitoksen käyttämään vakiomenetelmää, jos luottolaitoksen käyttämällä sisäisellä menetelmällä ei pystytä riittävällä tavalla arvioimaan tässä momentissa mainittuja riskejä.

EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 145 alakohdassa tarkoitettu pieni ja rakenteeltaan yksinkertainen laitos voi kuitenkin käyttää yksinkertaistettua vakiomenetelmää. Finanssivalvonnan päätöksellä tällaisen luottolaitoksen on käytettävä vakiomenetelmää, jos yksinkertaistettu vakiomenetelmä on riittämätön rahoitustaseen korkoriskin arvioimiseksi.

Luottolaitoksen on lisäksi arvioitava ja seurattava rahoitustaseen pääoman arvoon ja nettokorkotuottoihin liittyviä riskejä, jotka johtuvat luottoriskimarginaalien potentiaalisista muutoksista.

Tässä pykälässä tarkoitetuista vakiomenetelmästä ja yksinkertaistetusta vakiomenetelmästä säädetään lisäksi tarkemmin Euroopan komission päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

16 §

Operatiivinen riski

Luottolaitoksella on oltava menetelmät operatiivisten riskien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja hallitsemiseksi. Sen on varaudut-

Voimassa oleva laki

tapahtuvien, vakavien riskitapahtumien toteutumiseen. Laitoksen täytyy selkeästi kuvata, mitä se pitää operatiivisina riskeinä. Sillä on oltava operatiivisen riskin hallintaa koskevat kirjalliset toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

— — — — — — — — — — — — — —

10 luku

Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

Ehdotus

tava ainakin mallintamisriskin, *ulkoistamiseen liittyvien riskien* sekä harvoin tapahtuvien vakavien riskitapahtumien toteutumiseen. Laitoksen täytyy selkeästi kuvata, mitä se pitää operatiivisina riskeinä. Sillä on oltava operatiivisen riskin hallintaa koskevat kirjalliset toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

— — — — — — — — — — — — — —

10 luku

Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

1 a §

Omia varoja koskevien vaatimusten keskinäinen suhde

Luottolaitoksen on katettava omia varoja koskevat pääomavaatimukset seuraavassa järjestyksessä:

1) EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan a—c -alakohdassa tarkoitetut pääomavaatimukset;

2) 11 luvun 6 §:ssä tarkoitettu harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus;

3) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kokonaislisäpääomavaatimukseen laskettavat lisäpääomavaatimukset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten kattamiseen laskettavia omia varoja ja konsolidoituja omia varoja ei saa samanaikaisesti laskea kuuluvaksi kuin yhdessä kohdassa tarkoitetun vaatimuksen kattamiseksi kerrallaan. Mainittuja omia varoja ei myöskään saa samanaikaisesti laskea kuuluvaksi 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun kokonaislisäpääomavaatimuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a tai 92 b artiklassa tarkoitetun vaatimuksen tai kriisinratkaisulain 8 luvun 7 a, 7 b ja 7 d §:ssä säädetyn omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen kattamiseen.

Sen lisäksi, mitä tässä pykälässä säädetään, luottolaitos saa kattaa 11 luvun 6 d §:ssä tarkoitetun ohjeellisen lisäpääoman ainoastaan sellaisilla omilla varoilla, joita ei ole käytetty

Voimassa oleva laki

3 §

Lisäpääomavaatimusten määrä

Luottolaitoksella on oltava ydinpääomaa ja konsolidoitua ydinpääomaa sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään, määrä, joka kattaa tässä luvussa säädetyt lisäpääomavaatimukset ja konsolidoidut lisäpääomavaatimukset.

Kokonaislisäpääomavaatimus koostuu kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta, kokonaistaloudellisten muuttujien perusteella määrättävästä muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta, rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä lisäpääomavaatimuksesta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksesta.

Kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Muuttuva lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 4—6 §:ää. Muuttuva lisäpääomavaatimus saa olla enintään 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 4 ja 6 a §:ää. Tämän momentin mukainen lisäpääomavaatimus on oltava *vähintään 1 prosenttia ja* enintään 5 prosenttia luottolaitoksen konsolidointiryhmän ylimmän suomalaisen emoyrityksen tai talletuspankkien yhteenliittymän konsolidoidusta kokonaisriskin määrästä tai, siltä osin kuin lisäpääomavaatimus perustuu 6 a §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun riskikeskittymään, niiden tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien *kokonaisriskin* määrästä, joista riskikeskittymä muodostuu.

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen pääomavaatimus määrätään

Ehdotus

1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten täyttämiseen.

3 §

Lisäpääomavaatimusten määrä

*Sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään, l*uottolaitoksella on oltava ydinpääomaa ja konsolidoitua ydinpääomaa määrä, joka kattaa tässä luvussa säädetyt lisäpääomavaatimukset ja konsolidoidut lisäpääomavaatimukset.

Kokonaislisäpääomavaatimus koostuu kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta, kokonaistaloudellisten muuttujien perusteella määrättävästä muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta, rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä lisäpääomavaatimuksesta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksesta.

Kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Muuttuva lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 4*, 5 ja* 6 §:ää. Muuttuva lisäpääomavaatimus saa olla enintään 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä*, jollei 6 §:stä muuta johdu.*

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 4 *a—c* §:ää. Tämän momentin mukainen lisäpääomavaatimus *saa olla* enintään 5 prosenttia luottolaitoksen konsolidointiryhmän ylimmän suomalaisen emoyrityksen tai talletuspankkien yhteenliittymän konsolidoidusta kokonaisriskin määrästä tai, siltä osin kuin lisäpääomavaatimus perustuu *4 b §:ssä* tarkoitettuun *yhteen tai useampaan* riskikeskittymään, *yhteensä enintään 10 prosenttia* niiden tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien riskin määrästä. *Tämän momentin mukaisten lisä-pääomavaatimusten yhteismäärä saa olla kuitenkin enintään 5 prosenttia luottolaitoksen konsolidoitujen kokonaisriskien määrästä.*

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen pääomavaatimus määrätään noudattaen 7 *ja* 9 §:ää.

Voimassa oleva laki

noudattaen 7—9 §:ää. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus saa olla enintään 3,5 prosenttia ja muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus enintään 2,0 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Mitä 1—6 momentissa säädetään, koskee myös konsolidoitua lisäpääomavaatimusta. Mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen velvollisuudesta täyttää konsolidoitu vähimmäispääomavaatimus, koskee myös luottolaitosten velvollisuutta täyttää konsolidoitu kiinteä pääomavaatimus, konsolidoitu rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus ja konsolidoitu muuttuva lisäpääomavaatimus sekä 8 §:ssä tarkoitettu muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen konsolidoitu lisäpääomavaatimus. Jäljempänä 7 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen velvollisuudesta täyttää konsolidoitu maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus säädetään mainitussa pykälässä.

4 §

Muuttuvan ***ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän*** *lisäpääomavaatimuksen määrääminen*

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen *ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen* määrää Finanssivalvonta.

Finanssivalvonnan on yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa neljännesvuosittain arvioitava, onko tarpeen

Ehdotus

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus saa olla enintään 3,5 prosenttia.

Muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 8 ja 9 §:ää. Muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus saa olla enintään 3,0 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Mitä *tässä luvussa* säädetään *lisäpääomavaatimuksesta*, koskee myös konsolidoitua lisäpääomavaatimusta. Mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen velvollisuudesta täyttää konsolidoitu vähimmäispääomavaatimus, koskee myös luottolaitosten velvollisuutta täyttää konsolidoitu kiinteä pääomavaatimus, konsolidoitu rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus ja konsolidoitu muuttuva lisäpääomavaatimus sekä 8 §:ssä tarkoitettu muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen konsolidoitu lisäpääomavaatimus. Jäljempänä 7 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen velvollisuudesta täyttää konsolidoitu maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus säädetään mainitussa pykälässä.

4 §

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrääminen

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrää Finanssivalvonta.

Finanssivalvonnan on yhteistyössä valtiovarainministeriön, Suomen Pankin *ja Rahoitusvakausviraston* kanssa neljännesvuosittain ar-

Voimassa oleva laki

asettaa muuttuva lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta tai pitää se ennallaan. Päätös asiasta on tehtävä kolmen kalenterikuukauden kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.

Finanssivalvonnan on yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa vuosittain arvioitava, onko tarpeen asettaa rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta tai pitää se ennallaan. Päätös asiasta on tehtävä kuuden kalenterikuukauden kuluessa kunkin vuoden päättymisestä.

Finanssivalvonnan on *sen* lisäksi*, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään,* otettava viivytyksettä käsiteltäväksi lisäpääomavaatimuksen asettamista tai muuttamista koskeva asia, jos valtiovarainministeriö tai Suomen Pankki vaatii sitä taikka jos Euroopan järjestelmäriskikomitea on antanut Suomen finanssimarkkinoiden kannalta merkittävän suosituksen tai varoituksen.

Finanssivalvonnan on ennen 2 ja 3 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava valtiovarainministeriötä, sosiaali- ja terveysministeriötä ja Suomen Pankkia.

Tässä pykälässä tarkoitettu lisäpääomavaatimus tulee voimaan kahdentoista kuukauden kuluttua päätöksen tekemisestä, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä päätä aikaisemmasta voimaantuloajankohdasta. Päätös lisäpääomavaatimuksen alentamisesta tai poistamisesta tulee voimaan välittömästi. Lisäpääomavaatimus voidaan asettaa kuuden kuukauden määrävälein 0,5 prosenttiosuuksin nousevana, kunnes edellytetty pääomavaatimustaso on saavutettu.

Tässä pykälässä tarkoitetusta päätöksestä on käytävä ilmi päätöksen voimassaoloaika, kokonaislisäpääomavaatimuksen määrä ja sen mahdollinen muutos edellisestä päätöksestä, päätöksen perusteet, mahdolliset erityiset syyt muutoksen aikaistetulle voimaantulolle sekä muut tarpeelliset tiedot.

Ehdotus

vioitava, onko tarpeen asettaa lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta tai pitää se ennallaan. Päätös asiassa on tehtävä kolmen kalenterikuukauden kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.

(siirtyy 4 a §:ään)

Finanssivalvonnan on lisäksi viivytyksettä *otettava* käsiteltäväksi lisäpääomavaatimuksen asettamista tai muuttamista koskeva asia, jos valtiovarainministeriö tai Suomen Pankki vaatii sitä taikka jos Euroopan järjestelmäriskikomitea on antanut Suomen finanssimarkkinoiden kannalta merkittävän suosituksen tai varoituksen.

Finanssivalvonnan on ennen *lisäpääomavaatimuksen määräämistä* kuultava valtiovarainministeriötä, sosiaali- ja terveysministeriötä ja Suomen Pankkia *sekä tarvittaessa Euroopan järjestelmäriskikomiteaa ja Euroopan komissiota.*

Tässä pykälässä tarkoitettu lisäpääomavaatimus tulee voimaan kahdentoista kuukauden kuluttua päätöksen tekemisestä, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä päätä aikaisemmasta voimaantuloajankohdasta. Päätös lisäpääomavaatimuksen alentamisesta tai poistamisesta tulee voimaan välittömästi. Lisäpääomavaatimus voidaan asettaa *0,25 prosenttiyksikön tarkkuudella.*

Sen lisäksi, mitä päätöksen perustelemisesta muualla laissa säädetään, tässä pykälässä tarkoitetusta päätöksestä on käytävä ilmi päätöksen voimassaoloaika, lisäpääomavaatimuksen määrä ja kokonaislisäpääomavaatimuksen määrä sekä niiden mahdollinen muutos edellisestä päätöksestä, mahdolliset erityiset syyt muutoksen aikaistetulle voimaantu-

Voimassa oleva laki

Finanssivalvonnan on julkistettava tässä pykälässä tarkoitettu päätös internetsivustollaan.

Tässä pykälässä tarkoitettuihin päätöksiin liitettävistä tiedoista ja päätösten julkistamisesta annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksilla.

EKP:n oikeudesta asettaa tämän pykälän mukaisesti määrättyä lisäpääomavaatimusta korkeampi lisäpääomavaatimus säädetään YVM-asetuksessa.

Ehdotus

lolle sekä muut tarpeelliset tiedot. Perusteluista on lisäksi ilmettävä ne seikat, joiden perusteella lisäpääomavaatimuksen asettamisedellytysten katsotaan täyttyvän sekä selvitys lisäpääomavaatimusten kohdentumisesta.

Sen lisäksi, mitä päätöksen tiedoksi antamisesta muualla laissa säädetään, Finanssivalvonnan on julkistettava tässä pykälässä tarkoitettu päätös internetsivustollaan.

Tässä pykälässä tarkoitettuihin päätöksiin liitettävistä tiedoista ja päätösten julkistamisesta annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

EKP:n oikeudesta asettaa tämän pykälän mukaisesti määrättyä lisäpääomavaatimusta korkeampi lisäpääomavaatimus säädetään YVM-asetuksessa.

4 a §

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määrääminen

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määrää Finanssivalvonta.

Finanssivalvonnan on yhteistyössä valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Rahoitusvakausviraston kanssa vähintään joka toinen vuosi arvioitava, onko tarpeen asettaa rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta tai pitää se ennallaan. Päätös asiasta on tehtävä kuuden kalenterikuukauden kuluessa kunkin vuoden päättymisestä.

Tässä pykälässä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta koskevan asian käsittelyyn, kuulemismenettelyyn sekä päätöksen voimaantuloon, siitä ilmeneviin tietoihin sekä tiedoksi antamiseen ja julkistamiseen sovelletaan 4 §:n 3—7 momenttia. Tässä pykälässä tarkoitettu lisäpääomavaatimus voidaan kuitenkin asettaa 0,5 prosenttiyksikön tarkkuudella.

Lisäpääomavaatimuksen laskemisesta, päätöksessä annettavista tiedoista sekä päätöksen julkistamisesta annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

EKP:n oikeudesta asettaa tämän pykälän mukaisesti määrättyä lisäpääomavaatimusta korkeampi lisäpääomavaatimus säädetään YVM-asetuksessa.

4 b §

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteet

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteena on rahoitusjärjestelmän vakaaseen toimintaan tai reaalitalouteen kielteisesti vaikuttavien riskien estäminen ja vähentäminen.

Lisäpääomavaatimus voidaan asettaa, jos:

1) pitkäaikaisten ja suhdannevaihteluista riippumattomien rahoitusjärjestelmää tai kokonaistaloutta uhkaavien tekijöiden muodostama riski edellyttää suurempaa pääomatarvetta;

2) 1 kohdassa tarkoitettu riski uhkaa tai saattaa uhata Suomen rahoitusjärjestelmän häiriötöntä toimintaa ja vakautta;

3) lisäpääomavaatimuksen asettamisella ei ole vähäistä suurempia kielteisiä vaikutuksia muiden maiden rahoitusjärjestelmien toimintaan; eikä

4) tässä pykälässä tarkoitettuja riskejä ole jo katettu muilla lisäpääomavaatimuksilla.

Finanssivalvonnan on lisäpääomavaatimuksen määräämisessä otettava vähintään huomioon:

1) luottolaitossektorin riskikeskittymät luotonannossa, varainhankinnassa ja muissa keskeisissä pankkitoiminnoissa;

2) kotimaisten luottolaitosten keskinäinen kytkeytyneisyys luotonannossa, maksujen välityksessä ja muissa rahoitusvakauden kannalta tärkeissä pankkitoiminnoissa;

3) luottolaitossektorin kytkeytyneisyys ulkomaisiin pankki- ja rahoitusjärjestelmiin, keskusvastapuoliin ja muihin finanssimarkkinoilla toimiviin;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4) luottolaitossektorin kytkeytyneisyys Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja muiden maiden rahoitusjärjestelmien riskeihin;

5) luottolaitossektorin koko ja keskittyneisyys luottolaitosten taseiden suuruudella mitattuna sekä keskittyneisyys luotonannossa ja vähittäistalletusten vastaanottamisessa;

6) luottolaitossektorin merkitys rahoituksen välityksessä kotimaiselle yksityiselle sektorille;

7) luottolaitosten suurimpien asiakasryhmien velkaantuneisuus;

8) rahoitusjärjestelmän vakavien häiriöiden todennäköisyyttä vähentävät toimenpiteet ja seikat.

Lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteita koskevista mittareista annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

4 c §

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen kohdentaminen

Finanssivalvonta voi määrätä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen luottolaitoksen 1 §:n 3 momentissa tarkoitetun kokonaisriskin ja yhden tai useamman riskikeskittymän taikka niiden yhdistelmän perusteella.

Luottolaitoksen riskikeskittymän perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus voidaan asettaa Suomessa tai muussa kuin ETA-valtiossa sijaitsevien seuraavien tase-erien perusteella:

1) asuntovakuudelliset kuluttajaluotot;

2) vakuudelliset liikekiinteistöluotot;

3) muut kuin 1 kohdassa tarkoitetut kuluttajaluotot;

4) muut kuin 2 kohdassa tarkoitetut yritysluotot;

5) 1—4 kohdassa tarkoitettujen tase-erien alaerät.

Kokonaisriskin perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus määrätään samoin perus-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tein kaikille luottolaitoksille. Yhden tai useamman riskikeskittymän perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus määrätään samoin perustein kaikille luottolaitoksille.

Jos Finanssivalvonta määrää lisäpääomavaatimuksen muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa sijaitsevien vastuiden perusteella, lisäpääomavaatimus on kuitenkin asetettava samalle tasolle kaikkien Euroopan unionin alueella sijaitsevien vastuiden osalta, paitsi jos lisäpääomavaatimus asetetaan toisen jäsenvaltion asettaman lisäpääomavaatimuksen luottolaitosdirektiivin 134 artiklan mukaista virallista hyväksymistä varten.

Lisäpääomavaatimusta määrättäessä on otettava huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat suositukset ja varoitukset siltä osin kuin ne koskevat Suomen finanssimarkkinoita sekä Euroopan pankkiviranomaisen ohjeet ja suositukset.

Tässä pykälässä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta ei saa määrätä kattamaan sellaista riskiä, jonka kattamisesta on säädetty muualla tässä luvussa.

4 d §

Ulkomaisen lisäpääomavaatimuksen hyväksyminen

Finanssivalvonta voi tehdä päätöksen muun ETA-valtion valvontaviranomaisen asettaman 4 b §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta vastaavan vaatimuksen soveltamisesta luottolaitoksen siinä valtiossa oleviin tase-eriin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.

Finanssivalvonta voi pyytää Euroopan järjestelmäriskikomiteaa antamaan toiselle ETA-valtiolle suosituksen hyväksyä 4 b §:n nojalla määrätty lisäpääomavaatimus.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitetusta päätöksestä Euroopan järjestelmäriskikomitealle.

4 e §

Lisäpääomavaatimuksesta ilmoittaminen ja hyväksyminen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 4 a §:ssä tarkoitetun rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävää lisäpääomavaatimusta koskevasta päätöksestä Euroopan järjestelmäriskikomitealle vähintään kalenterikuukautta ennen päätöksen julkistamista, jos kokonaisriskin tai riskikeskittymän perusteella laskettava lisäpääomavaatimus on enintään 3 prosentin suuruinen.

Jos 4 a §:ssä tarkoitetun päätöksen mukainen lisäpääomavaatimus on yli 3 prosentin ja enintään 5 prosentin suuruinen, Finanssivalvonnan on 1 momentissa tarkoitetussa ilmoituksessa lisäksi pyydettävä Euroopan komission kantaa lisäpääomavaatimuksen asettamiseen, muuttamiseen tai poistamiseen. Finanssivalvonnalla ei ole velvollisuutta noudattaa Euroopan komission kielteistä kantaa. Jos Finanssivalvonta ei noudata Euroopan komission kantaa, sen on ilmoitettava perustelut kannasta poikkeamiselle.

Jos 4 a §:ssä ja 7 tai 8 §:ssä tarkoitettujen päätösten mukainen yhteenlaskettu lisäpääomavaatimus on suurempi kuin 5 prosenttia, Finanssivalvonnan on 1 momentissa tarkoitetussa ilmoituksessa pyydettävä Euroopan komission hyväksyntä lisäpääomavaatimuksen asettamiselle, muuttamiselle tai poistamiselle.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, kun 4 a §:ssä tarkoitettua päätöstä sovelletaan luottolaitokseen, jonka omistusyhteisö sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä Euroopan järjestelmäriskikomitealle, kun 4 a §:ssä tarkoitettua päätöstä sovelletaan vastuisiin, jotka sijaitsevat kolmansissa maissa.

Jos 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen saaja vastustaa lisäpääomavaatimuksen asettamista, muuttamista tai poistamista, Finanssivalvonta voi saattaa asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi. Asian käsittelystä säädetään Euroopan pankkivalvontaasetuksen 19 artiklassa. Tässä momentissa tarkoitettua päätöstä ei saa soveltaa ennen Euroopan pankkiviranomaisen välipäätöstä asiassa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Edellä tässä pykälässä tarkoitettuun ilmoitukseen on sisällytettävä vähintään seuraavat tiedot:

1) rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavat riskit;

2) perustelut, miksi riskin laajuus voi aiheuttaa rahoitusjärjestelmän vakaudelle uhan;

3) perustelut, miksi lisäpääomavaatimuksen asettamisen arvioidaan olevan välttämätön, tehokas ja oikeasuhtainen toimenpide;

4) arvio lisäpääomavaatimuksen asettamisesta seuraavista myönteisistä ja kielteisistä vaikutuksista EU:n sisämarkkinoiden toiminnalle;

5) lisäpääomavaatimuksen suuruus ja vastuut, joiden perusteella vaatimus lasketaan;

6) luottolaitokset, joihin lisäpääomavaatimusta sovelletaan;

7) jos lisäpääomavaatimusta sovelletaan kaikkiin luottolaitoksiin ja niiden kaikkiin vastuisiin, perustelut, miksi lisäpääomavaatimus asetetaan 8 §:ssä säädetyn lisäpääomavaatimuksen sijasta.

6 §

Ulkomaisten erien huomioon ottaminen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisessä

Jos luottolaitoksella on useammassa valtiossa kokonaisriskiin luettavia eriä, kokonaisriskin määrä lasketaan erikseen kunkin tällaisen valtion osalta ja kunkin valtion näin laskettuun osuuteen kohdistuva lisäpääomavaatimus lasketaan erikseen kunkin tällaisen osuuden osalta kyseisen valtion lainsäädännön perusteella.

Sovellettaessa tätä pykälää luottolaitoksen muuttuva lisäpääomavaatimus on 1 momentin mukaisesti laskettujen maakohtaisten pääomavaatimusten yhteenlaskettu määrä.

6 §

Ulkomaisten erien huomioon ottaminen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisessä

Jos luottolaitoksella on useammassa valtiossa kokonaisriskiin luettavia eriä, kokonaisriskin määrä lasketaan erikseen kunkin tällaisen valtion osalta ja kunkin valtion näin laskettuun osuuteen kohdistuva lisäpääomavaatimus lasketaan erikseen kunkin tällaisen osuuden osalta kyseisen valtion lainsäädännön perusteella.

Sovellettaessa tätä pykälää luottolaitoksen muuttuva lisäpääomavaatimus on 1 momentin mukaisesti laskettujen maakohtaisten pääomavaatimusten yhteenlaskettu määrä.

Jos Finanssivalvontaa vastaava kolmannen maan viranomainen on asettanut tässä pykälässä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta vastaavan pääomavaatimuksen, joka poikkeaa tämän lain mukaan lasketusta vaatimuksesta, Finanssivalvonta voi määrätä luottolaitosta

Voimassa oleva laki

Jos luottolaitoksella on kokonaisriskiin luettavia eriä sellaisessa muussa kuin ETA-valtiossa, jossa ei ole säädetty tässä pykälässä tarkoitetusta lisäpääomavaatimuksesta, lisäpääomavaatimus määrätään tämän lain mukaisesti.

6 a §

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteet

Mikäli luottolaitoksen konsolidointiryhmän ylimmän suomalaisen emoyrityksen tai talletuspankkien yhteenliittymän konsolidoitujen omien varojen riittävyyttä suhteessa rahoitusjärjestelmän rakenteellisista ominaisuuksista aiheutuvaan riskiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla riittävästi varmistaa, Finanssivalvonta voi määrätä 4 §:ssä tarkoitetun rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen.

Lisäpääomavaatimus voidaan asettaa, jos:

1) pitkäaikaisten ja suhdannevaihteluista riippumattomien rahoitusjärjestelmää tai kokonaistaloutta uhkaavien tekijöiden muodostama riski edellyttää suurempaa pääomatarvetta;

2) edellä 1 kohdassa tarkoitettu riski uhkaa tai saattaa uhata kansallisella tasolla rahoitusjärjestelmän häiriötöntä toimintaa ja vakautta; ja

3) muut makrovakauden valvontaan tarkoitetut välineet, lukuun ottamatta EU:n vakavaraisuusasetuksen 458 ja 459 artiklassa tarkoitettuja välineitä, eivät ole olleet riittäviä tai muuten soveltuvia pääomatarpeen kattamiseksi.

Finanssivalvonnan on tätä pykälää soveltaessaan otettava huomioon:

Ehdotus

soveltamaan korkeampaa vaatimusta, jos se on tarpeen ehkäisemään liiallista luotonantoa tase-erien sijaintivaltiossa.

Jos luottolaitoksella on kokonaisriskiin luettavia eriä sellaisessa muussa kuin ETA-valtiossa, jossa ei ole säädetty tässä pykälässä tarkoitettua lisäpääomavaatimus*ta vastaavasta vaatimuksesta*, *Finanssivalvonta voi määrätä lisäpääomavaatimuksen* tämän lain mukaisesti.

(kumotaan 6 a §)

Voimassa oleva laki

1) luottolaitossektorin riskikeskittymät luotonannossa, varainhankinnassa ja muissa keskeisissä pankkitoiminnoissa;

2) kotimaisten luottolaitosten keskinäinen kytkeytyneisyys luotonannossa, maksujen välityksessä ja muissa rahoitusvakauden kannalta tärkeissä pankkitoiminnoissa;

3) luottolaitossektorin kytkeytyneisyys ulkomaisiin pankki- ja rahoitusjärjestelmiin, keskusvastapuoliin ja muihin finanssimarkkinoilla toimiviin;

4) luottolaitossektorin kytkeytyneisyys Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja muiden maiden rahoitusjärjestelmien riskeihin;

5) luottolaitossektorin koko ja keskittyneisyys luottolaitosten taseiden suuruudella mitattuna sekä keskittyneisyys luotonannossa ja vähittäistalletusten vastaanottamisessa;

6) luottolaitossektorin merkitys rahoituksen välityksessä kotimaiselle yksityiselle sektorille;

7) luottolaitosten suurimpien asiakasryhmien velkaantuneisuus.

Lisäpääomavaatimuksen on oltava kohtuullinen ja oikeasuhtainen 1 momentissa tarkoitettuun riskiin nähden.

Lisäpääomavaatimusta määrättäessä on otettava huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat suositukset ja varoitukset siltä osin kuin ne koskevat Suomen finanssimarkkinoita.

Lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteita koskevista tekijöistä annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

8 §

Muita rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus

— — — — — — — — — — — — — — —

Finanssivalvonnan on jaettava 1 momentissa tarkoitetut luottolaitokset viiteen luokkaan, joiden lisäpääomavaatimus lasketaan seuraavan taulukon mukaisesti prosenttiosuutena luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä:

Ehdotus

8 §

Muita rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus

— — — — — — — — — — — — — — —

Finanssivalvonnan on jaettava 1 momentissa tarkoitetut luottolaitokset *seitsemään* luokkaan, joiden lisäpääomavaatimus lasketaan seuraavan taulukon mukaisesti prosenttiosuutena luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä:

Voimassa oleva laki

Luokka	Lisäpääomavaatimus
1	0 %
2	0,5 %
3	1,0 %
4	1,5 %
5	2,0 %

— — — — — — — — — — — — — — —

Poiketen siitä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään,

1) jos luottolaitos on toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen 7 §:n 1 momentissa tai tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta vastaavan ulkomaisen luottolaitoksen (*emoyritys*) tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettu tytärluottolaitos, ja toisen ETA-valtion viranomainen vastaa emoyrityksen konsolidoidusta valvonnasta, luottolaitoksen tämän pykälän mukainen lisäpääomavaatimus on enintään yksi prosentti sen kokonaisriskin määrästä tai, jos näin laskettu määrä on pienempi kuin emoyritykseen sovellettavaa 7 §:ssä tai tässä pykälässä tarkoitettua konsolidoitua lisäpääomavaatimusta vastaava määrä, enintään tätä emoyritykseen sovellettavaa konsolidoitua lisäpääomavaatimusta vastaava määrä;

2) jos luottolaitos on toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen tässä pykälässä tarkoitettua luottolaitosta vastaavan ulkomaisen luottolaitoksen (*emoyritys*) 3 momentissa tarkoitettu tytärluottolaitos, ja toisen ETA-valtion viranomainen vastaa emoyrityksen konsolidoidusta valvonnasta, luottolaitoksen tämän pykälän mukainen konsolidoitu lisäpääomavaatimus on enintään yksi prosentti sen konsolidoidun kokonaisriskin määrästä tai, jos näin laskettu konsolidoitu lisäpääomavaatimus on pienempi kuin emoyritykseen sovellettavaa 7 §:ssä tai tässä pykälässä tarkoitettua konsolidoitua lisäpääomavaatimusta vastaava määrä, enintään tätä emoyritykseen sovellettavaa konsolidoitua lisäpääomavaatimusta vastaava määrä.

— — — — — — — — — — — — — — —

9 §

Ehdotus

Luokka	Lisäpääomavaatimus
1	0 %
2	0,5 %
3	1,0 %
4	1,5 %
5	2,0 %
6	*2,5 %*
7	*3,0 %*

— — — — — — — — — — — — — — —

Poiketen siitä, mitä *3 §:n 8 momentissa ja tässä pykälässä säädetään, jos luottolaitos on sellainen 7 §:ssä tai tässä pykälässä tarkoitetun Euroopan unionissa emoyrityksenä toimivan luottolaitoksen tytäryritys, johon sovelletaan tämän momentin mukaista vaatimusta konsolidoidusti, tällaiseen luottolaitokseen sovellettava lisäpääomavaatimus ei saa luottolaitoskohtaisesti tai alakonsolidointiryhmän tasolla ylittää alempaa seuraavista:*

1) 1 prosentti luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä lisättynä konserniin konsolidoidusti sovellettavan joko 7 momentissa tai tässä momentissa tarkoitetun vaatimuksen määrällä riippuen siitä, kumpi on suurempi;

2) 3 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

— — — — — — — — — — — — — — —

9 §

Voimassa oleva laki

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen yhteensovittaminen

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa *sekä* 7 että 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista ainoastaan korkeampi.

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa joko 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta sekä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävää lisäpääomavaatimusta, ja jälkimmäinen lisäpääomavaatimus määräytyy luottolaitoksen kokonaisriskin perusteella, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista ainoastaan korkeampi.

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa joko 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta sekä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävää lisäpääomavaatimusta, ja jälkimmäinen lisäpääomavaatimus kattaa ainoastaan luottolaitoksen kotimaiset ja kolmannessa maassa olevat tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista molemmat.

10 §

Lisäpääomavaatimuksen alittuminen

Poiketen siitä, mitä 11 luvun 8 §:ssä säädetään, luottolaitos, joka jättää täyttämättä ainoastaan tässä luvussa tarkoitetun pääomavaatimuksen, on velvollinen kartuttamaan omia varojaan rajoittamalla voitonjakoa 2 momentissa säädetyllä tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu omien varojen kartuttamiseen vaadittava vähimmäismäärä lasketaan kertomalla voitonjakokelpoisten varojen määrä seuraavan taulukon mukaisella kertoimella. Lisäpääomavaatimuksen alittuessa alituksen suhteellinen osuus

Ehdotus

Lisäpääomavaatimusten yhteensovittaminen

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa 7 *ja* 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista ainoastaan korkeampi.

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa joko 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta *ja* rahoitusjärjestelmän *järjestelmäriskien kattamiseksi määrättävää lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä molemmat lisäpääomavaatimukset.*

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa *muun ETA-valtion valvontaviranomaisen asettamaa rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättyä lisäpääomavaatimusta ja 4 a §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä molemmat vaatimukset, jos vaatimukset kohdistuvat eri vastuisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin. Jos vaatimukset kohdistuvat samoihin vastuisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin, luottolaitoksen on täytettävä vaatimuksista korkeampi.*

10 §

Varojenjaon rajoittaminen

Luottolaitos ei saa jakaa varoja siten, että se ei enää täyttäisi tässä luvussa tarkoitettua lisäpääomavaatimusta.

Luottolaitoksen, joka ei täytä tässä luvussa tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, on rajoitettava varojenjakoa 3 momentissa säädetyllä tavalla.

Jos tämän luvun mukaisen lisäpääomavaatimuksen kattamiseen luettavat olevat omat varat ovat:

Voimassa oleva laki

lisäpääomavaatimuksesta määrää kertoimen, jolla voitonjakokelpoiset varat kerrotaan pääomien kartuttamisen vähimmäismäärän määrittämiseksi. Kerroin määräytyy seuraavasti:

0 — alle 25 prosentti	0
25 — alle 50 prosenttia	0,2
50 — alle 75 prosenttia	0,4
75 — alle 100	0,6

Edellä 1 momentissa tarkoitetun luottolaitoksen on viiden arkipäivän, tai Finanssivalvonnan luvalla 10 arkipäivän, kuluessa siitä, kun se on havainnut, ettei se täytä lisäpääomavaatimusta, laadittava ja toimitettava Finanssivalvonnalle 11 luvun 7 §:ssä tarkoitettu suunnitelma siitä, mihin toimenpiteisiin luottolaitos aikoo ryhtyä lisäpääomavaatimuksen täyttämiseksi.

Jos luottolaitos ei ole määräajassa toimittanut Finanssivalvonnalle suunnitelmaa, Finanssivalvonta voi määrätä luottolaitokselle 11 luvun 6 §:ssä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen. Tässä momentissa tarkoitettu lisäpääomavaatimus ei saa ylittää määrää, jolla luottolaitoksen tämän luvun 1 §:ssä tarkoitetut omat varat alittavat EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen vähimmäispääomavaatimuksen ja 3 §:ssä tarkoitettujen lisäpääomavaatimusten sekä mahdollisen 11 luvun 6 §:n nojalla aikaisemmin asetetun lisäpääomavaatimuksen yhteenlasketun määrän.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetusta omien varojen kartuttamisvelvollisuudesta ja sen valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle sekä 3 momentissa tarkoitetun suunnitelman sisällölle asetettavista vaatimuksista.

Mitä tässä pykälässä säädetään omista varoista ja pääomavaatimuksesta, koskee myös konsolidoitua lisäpääomavaatimusta ja konsolidoituja omia varoja.

Ehdotus

1) alle 25 prosenttia luottolaitokseen sovellettavasta lisäpääomavaatimuksesta, luottolaitos ei saa jakaa lainkaan varoja;

2) vähintään 25 prosenttia, mutta vähemmän kuin 50 prosenttia luottolaitokseen sovellettavasta lisäpääomavaatimuksesta, luottolaitos saa jakaa varoina enintään määrän, joka vastaa luottolaitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,2:lla;

3) vähintään 50 prosenttia, mutta vähemmän kuin 75 prosenttia luottolaitokseen sovellettavasta lisäpääomavaatimuksesta, luottolaitos saa jakaa varoina enintään määrän, joka vastaa luottolaitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,4:llä;

4) vähintään 75 prosenttia, mutta kuitenkin alittavat lisäpääomavaatimuksen, luottolaitos saa jakaa varoina enintään määrän, joka vastaa luottolaitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,6:llä.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuina lisäpääomavaatimuksen kattamiseen luettavina olevina omina varoina pidetään tässä pykälässä sellaista ydinpääomaa, jota ei käytetä EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan a—c alakohdissa tarkoitettujen omien varojen vaatimusten tai tämän lain 11 luvun 6 §:ssä tarkoitetun harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen kattamiseksi.

Voitonjakokelpoisina varoina pidetään tässä pykälässä edellisen ja kuluvan tilikauden voittoa, jota ei ole laskettu ydinpääomaan kuuluvaksi eräksi ja josta on vähennetty laskennallinen verovelka sillä olettamalla, että luottolaitos ei lainkaan jaa osinkoa tai toteuta muuta varojenjakoa.

Varojenjakona pidetään tässä pykälässä sellaisia seuraavia varojenjakotapoja, jotka vaikuttavat ydinpääomaa tai voittovaroja vähentävästi ja joiden suorittamatta jättämisen perusteella luottolaitosta ei ole pidettävä maksukyvyttömänä:

1) osingon tai koron maksu käteisenä, omien osakkeiden tai osuuksien hankinta, osakkeiden tai osuuksien lunastus, pääoman takaisinmaksu tai muu näihin rinnastettava suoritus EU:n vakavaraisuusasetuksen 25 artiklassa tarkoitettuun ensisijaiseen pääomaan luettavan pääomainstrumentin perusteella;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2) muuttuvaan palkkion maksamiseen sitoutuminen tai muuttuvan palkkionosan tai harkinnanvaraisen lisäeläkkeen maksaminen, jos luottolaitos ei ole täyttänyt tässä luvussa tarkoitettua lisäpääomavaatimusta maksuajankohtana tai muuttuvaan palkitsemiseen liittyvänä ansaintajaksona.

Jos luottolaitos aikoo jakaa varoja 6 momentissa tarkoitetulla tavalla, sen on hyvissä ajoin ennen varojenjakoa tehtävä varojenjaon enimmäismäärää koskeva laskelma ja toimitettava se Finanssivalvonnalle. Laskelmasta on ilmettävä tämän pykälän mukaisesti lasketun varojenjaon enimmäismäärä sekä luottolaitoksen omat varat lajeittain, edellisen ja kuluvan tilikauden voitto tai tappio sekä suunniteltu varojen jaon määrä ja varojenjakotapa.

10 a §

Varojenjaon rajoittaminen alitettaessa vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimus

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos ei saa jakaa varoja siten, että se ei enää täyttäisi EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 a kohdassa säädettyä vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimusta.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos, joka ei täytä 1 momentissa tarkoitettua vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimusta, on rajoitettava varojenjakoa 3 momentissa säädetyllä tavalla.

Jos EU:n vakavaraisuusasetuksen 429 artiklan mukaisen vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksen kattamiseen luettava ensisijainen pääoma on:

1) alle 25 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksesta, luottolaitos ei saa jakaa lainkaan varoja;

2) vähintään 25 prosenttia, mutta alle 50 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksesta, luottolaitos saa jakaa varoja enintään määrän, joka vastaa voitonjako-kelpoisten varojen määrää kerrottuna 0,2:lla;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3) vähintään 50 prosenttia, mutta alle 75 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksesta, luottolaitos saa jakaa varoja enintään määrän, joka vastaa voitonjako-kelpoisten varojen määrää kerrottuna 0,4:lla;

4) vähintään 75 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksesta, mutta kuitenkin alle vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksesta, luottolaitos saa jakaa varoja enintään määrän, joka vastaa voitonjakokelpoisten varojen määrää kerrottuna 0,6:lla.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuina vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksen kattamiseen luettavina ensisijaisina omina varoina pidetään tässä pykälässä sellaista ensisijaista pääomaa, jota ei käytetä EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 tai 1a kohdassa tarkoitettujen omien varojen vaatimusten tai vähimmäisomavaraisuusvaatimusten taikka tämän lain 11 luvun 6 §:ssä tarkoitetun harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen täyttämiseksi.

Voitonjakokelpoisina varoina pidetään tämän luvun 10 §:n 5 momentissa tarkoitettuja voitonjakokelpoisia varoja. Varojenjakona pidetään tässä pykälässä sellaisia varojenjakotapoja, jotka vaikuttavat ensisijaisia omia varoja tai voittovaroja vähentävästi ja joiden suorittamatta jättämisen perusteella luottolaitosta ei ole pidettävä maksukyvyttömänä ja jotka täyttävät muut 10 §:n 6 momentissa säädetyt edellytykset.

10 b §

Omien varojen kartuttamissuunnitelma

Jos luottolaitos ei täytä tässä luvussa säädettyjä lisäpääomavaatimuksia tai EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 a kohdassa säädettyä vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimusta, luottolaitoksen on laadittava omien varojen kartuttamissuunnitelma. Suunnitelma on toimitettava Finanssivalvonnalle viimeistään viiden arkipäivän, tai Fi-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

nanssi-valvonnan luvalla 10 arkipäivän, kuluessa siitä, kun luottolaitos on havainnut, että se ei täytä näitä vaatimuksia.

Omien varojen kartuttamissuunnitelmaan on sisällytettävä ennusteet tuloslaskelman ja taseen kehittymisestä, omien varojen kartuttamiseksi suunnitellut toimenpiteet tavoiteaikatauluineen sekä muut sellaiset tiedot, jotka ovat tarpeen arvioitaessa luottolaitoksen taloudellisen aseman kehittymistä eri pääomavaatimusten täyttämiseksi.

Finanssivalvonnan on hyväksyttävä luottolaitoksen toimittama omien varojen kartuttamissuunnitelma, jos sen perusteella Finanssivalvonta arvioi luottolaitoksen pystyvän todennäköisesti täyttämään tarkoituksenmukaisessa aikataulussa luottolaitokselle asetetut lisäpääomavaatimukset ja vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksen.

Jos Finanssivalvonta ei hyväksy omien varojen kartuttamissuunnitelmaa 3 momentissa säädetyllä tavalla, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä vähintään toiseen seuraavista toimenpiteistä:

1) vaadittava luottolaitosta ryhtymään toimenpiteisiin omien varojen vahvistamiseksi määräajassa;

2) rajoitettava luottolaitoksen varojenjakoa 11 luvun 10 §:n 14 kohdan mukaisesti.

11 luku

Taloudellisen aseman valvonta

2 §

Vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden hallinnan valvonta

Finanssivalvonnan on laadittava säännöllisesti arvio siitä, täyttääkö luottolaitos 9 ja 10 luvussa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyt vaatimukset. *Arvioinnin laajuudessa ja arviointitiheydessä on otettava huomioon luottolaitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus sekä se, miten merkittävä luottolaitos on rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta. Arviointi on tehtävä vähintään vuosittain 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuista*

11 luku

Taloudellisen aseman valvonta

2 §

Valvojan arvio

Finanssivalvonnan on laadittava säännöllisesti arvio *luottolaitokseen kohdistuvista riskeistä ja* siitä, täyttääkö luottolaitos 9 ja 10 luvussa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyt vaatimukset.

Voimassa oleva laki

luottolaitoksista.

Arvion tulee sisältää sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, vähintään seuraavat asiat:

1) luottolaitoksen tekemien kuormituskokeiden tulokset, jos luottolaitos käyttää sisäisiä malleja luottoriskin tai markkinariskin pääomavaatimuksen laskemiseen;

2) luottolaitoksen keskittymäriskit ja niiden hallinta, vastapuoliriskien maantieteellinen jakauma sekä mahdollisten hajautusvaikutusten käsittely vakavaraisuuden hallinnassa myös muilta osin kuin mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään suuria asiakasriskejä koskevista rajoituksista;

3) luottoriskin vähentämismenetelmien käytöstä aiheutuvan jäännösriskin hallintaa koskevien periaatteiden riittävyys;

4) arvopaperistetuista eristä johtuvien riskien kattamiseksi tarvittavien omien varojen vähimmäismäärän riittävyys sekä sellaisten järjestelyjen vaikutus, joiden nojalla luottolaitokselle on mahdollisesti jäänyt tällaisiin eriin kohdistuvaa välitöntä tai välillistä riskiä;

5) maksuvalmiusriskit ja niiden mittaamista ja hallintaa koskevien periaatteiden sekä rahoituksen jatkuvuussuunnitelman riittävyys sekä mahdollinen vaikutus rahoitusjärjestelmän vakauteen niissä ETA-valtioissa, joiden alueella luottolaitos toimii;

6) arvio siitä, onko kaupankäyntivarasto arvostettu riittävän varovasti, jotta luottolaitokselle ei aiheudu merkittäviä tappioita sen joutuessa nopeasti myymään tai suojaamaan kaupankäyntivarastoon kuuluvia eriä;

7) arvio taseen kokonaisriskistä vähimmäisomavaraisuusasteen, ylivelkaantumisriskin, järjestelmäriskin ja muiden taseriskiä kuvaavien mittareiden perusteella;

8) luottolaitoksen liiketoimintamalli;

9) luottolaitoksen hallintoa koskevat periaatteet ja hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan edellytykset suoriutua tehtävistään.

Arviossa on lisäksi arvioitava, kohdistuuko luottolaitokseen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamia korkoriskejä. Jos tällaisen

Ehdotus

Edellä 1 momentissa tarkoitetussa valvojan arviossa tulee ottaa huomioon ainakin:

1) luottolaitoksen tekemien kuormituskokeiden tulokset, jos luottolaitos käyttää sisäisiä malleja luottoriskin tai markkinariskin pääomavaatimuksen laskemiseen;

2) luottolaitoksen keskittymäriskit ja niiden hallinta, vastapuoliriskien maantieteellinen jakauma sekä mahdollisten hajautusvaikutusten käsittely vakavaraisuuden hallinnassa myös muilta osin kuin mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään suuria asiakasriskejä koskevista rajoituksista;

3) luottoriskin vähentämismenetelmien käytöstä aiheutuvan jäännösriskin hallintaa koskevien periaatteiden riittävyys;

4) arvopaperistetuista eristä johtuvien riskien kattamiseksi tarvittavien omien varojen vähimmäismäärän riittävyys sekä sellaisten järjestelyjen vaikutus, joiden nojalla luottolaitokselle on mahdollisesti jäänyt tällaisiin eriin kohdistuvaa välitöntä tai välillistä riskiä;

5) maksuvalmiusriskit ja niiden mittaamista ja hallintaa koskevien periaatteiden sekä rahoituksen jatkuvuussuunnitelman riittävyys sekä mahdollinen vaikutus rahoitusjärjestelmän vakauteen niissä ETA-valtioissa, joiden alueella luottolaitos toimii;

6) arvio siitä, onko kaupankäyntivarasto arvostettu riittävän varovasti, jotta luottolaitokselle ei aiheudu merkittäviä tappioita sen joutuessa nopeasti myymään tai suojaamaan kaupankäyntivarastoon kuuluvia eriä;

7) *arvio riskistä, joka aiheutuu riittämättömästä omavaraisuudesta tätä kuvaavien mittareiden sekä omavaraisuutta koskevien riskien hallintaan liittyvien järjestelyiden ja strategioiden* perusteella *määritettynä*;

8) luottolaitoksen liiketoimintamalli;

9) luottolaitoksen hallintoa koskevat periaatteet ja hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan edellytykset suoriutua tehtävistään*;*

10) luottolaitokseen kohdistuva rahoitustaseen korkoriski.

Valvojan arvion laajuudessa ja arviointitiheydessä on otettava huomioon luottolaitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus sekä merkittävyys rahoitusmarkkinoiden

Voimassa oleva laki

korkoriskin toteutuminen yllättävänä ja odottamattomana 2 prosenttiyksikön korkomuutoksena tai muuna Euroopan pankkiviranomaisen ohjeissa määriteltynä muutoksena alentaisi luottolaitoksen omia varoja tai konsolidoituja omia varoja yli 20 prosentilla, Finanssivalvonnan on vaadittava luottolaitokselta selvitys toimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä korkoriskin johdosta.

Finanssivalvonnan on valvontatoiminnassaan edistettävä, luottolaitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus huomioon ottaen, luottolaitoksen sisäistä asiakkaiden luottokelpoisuuden arviointia ja sisäisten luottoluokitusten käyttämistä luottolaitoksen vakavaraisuuden hallinnassa erityisesti luotonantoon liittyvien vastapuoliriskien ja kaupankäynnin kohteena oleviin arvopapereihin liittyvän erityisriskin osalta sekä sisäisten menetelmien käyttöä luottolaitoksen maksuvalmiuden hallinnassa.

3 §

Valvontaohjelma

Finanssivalvonnan on vuosittain päätöksellään vahvistettava sen valvonnassa olevien luottolaitosten valvontaa koskeva ohjelma, josta käy ilmi, millä tavoin ja miten laajasti kutakin luottolaitosta valvotaan *kyseisen vuoden aikana.* Ohjelmasta on lisäksi käytävä

Ehdotus

vakauden kannalta. Arviointi on kuitenkin tehtävä vähintään vuosittain 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuista luottolaitoksista. Finanssivalvonta voi mukauttaa edellä 2 momentissa säädettyjä arviointikriteerejä ottaen huomioon luottolaitoksen riskiprofiili. Mukauttamista on sovellettava yhdenmukaisesti riskiprofiililtaan samankaltaisiin luottolaitoksiin. Finanssivalvonnan on ilmoitettava arviointikriteereistä poikkeamisesta Euroopan pankkiviranomaiselle luottolaitosdirektiivin 97 artiklan 4 a kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

Finanssivalvonnan on valvojan arvion perusteella ryhdyttävä tarvittaessa 6, 6 d tai 10 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin, taikka edellytettävä luottolaitosta muuttamaan rahoitustaseen korkoriskin arvioimiseen käytettyjä olettamia Finanssivalvonnan vaatimalla tavalla. Finanssivalvonnalla on velvollisuus ryhtyä näihin toimenpiteisiin, jos:

1) 9 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitettu rahoitustaseen pääoman arvonalentuma on yli 15 prosenttia luottolaitoksen ensisijaisesta pääomasta ja alentuma johtuu odottamattomasta korkojen muutoksesta; tai

2) 9 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitetut nettokorkotuotot laskevat jyrkästi odottamattoman korkojen muutoksen vuoksi.

Finanssivalvonta voi jättää ryhtymättä 4 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin rahoitustaseen korkoriskien perusteella, jos se katsoo, että rahoitustaseeseen liittyvien riskien hallinta on riittävällä tasolla eikä rahoitustaseen korkoriski ole liiallinen.

Edellä 4 momentin 1 ja 2 kohtien arvioimisessa on käytettävä Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa säädettyjä kriteerejä.

3 §

Valvontaohjelma

Finanssivalvonnan on *vähintään* vuosittain päätöksellään vahvistettava sen valvonnassa olevien luottolaitosten valvontaa koskeva ohjelma, josta käy ilmi, millä tavoin ja miten laajasti kutakin luottolaitosta valvotaan. Ohjel-

Voimassa oleva laki

ilmi ne luottolaitokset, joihin sovelletaan 3 momentissa tarkoitettua tehostettua valvontaa, sekä luottolaitoksissa ja sen ulkomaisissa sivuliikkeissä ja tytäryrityksissä toteutettavat tarkastukset.

Finanssivalvonnan on sisällytettävä 1 momentissa tarkoitettuun suunnitelmaan:

1) kaikki luottolaitokset, joissa kuormituskokeet tai 2 §:ssä tarkoitettu arvio ovat paljastaneet merkittäviä uhkia luottolaitoksen toiminnan jatkuvuudelle taikka joissa on rikottu lakia;

2) kaikki luottolaitokset, jotka ovat maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta merkittäviä;

3) muut luottolaitokset, jotka Finanssivalvonta katsoo tarpeelliseksi sisällyttää suunnitelmaan.

Edellä 1 momentissa tehostetulla valvonnalla tarkoitetaan:

1) luottolaitoksen tarkastamista tavanomaista useammin;

2) Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitetun asiamiehen asettamista luottolaitokseen tai muun Finanssivalvonnan edustajan jatkuvaa läsnäoloa luottolaitoksessa;

3) tavanomaista tiheämpää ja yksityiskohtaisempaa säännöllistä raportointia luottolaitoksen taloudellisesta asemasta;

4) luottolaitoksen strategioiden ja liiketoimintasuunnitelmien arviointia tavanomaista useammin;

5) yksittäisten riskien tai riskialueiden tarkastamista.

5 a §

Varhaisen puuttumisen yleiset edellytykset

— — — — — — — — — — — — — — —

Finanssivalvonta voi sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, ryhtyä mainittuihin valvontatoimiin, jos luottolaitos on ilmoittanut tarvitsevansa kriisinratkaisulain 4 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua poikkeuksellista julkista tukea.

Ehdotus

masta on lisäksi käytävä ilmi ne luottolaitokset, joihin sovelletaan 3 momentissa tarkoitettua tehostettua valvontaa, sekä luottolaitoksissa ja sen ulkomaisissa sivuliikkeissä ja tytäryrityksissä toteutettavat tarkastukset.

Finanssivalvonnan on sisällytettävä 1 momentissa tarkoitettuun suunnitelmaan *luottolaitokset, joissa kuormituskokeet tai 2 §:ssä tarkoitettu valvojan arvio ovat paljastaneet merkittäviä uhkia luottolaitoksen toiminnan jatkuvuudelle tai joissa on rikottu lakia, sekä muut luottolaitokset, jotka Finanssivalvonta katsoo tarpeelliseksi sisällyttää suunnitelmaan.*

Edellä 1 momentissa tehostetulla valvonnalla tarkoitetaan:

1) luottolaitoksen tarkastamista tavanomaista useammin;

2) Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitetun asiamiehen asettamista luottolaitokseen tai muun Finanssivalvonnan edustajan jatkuvaa läsnäoloa luottolaitoksessa;

3) tavanomaista tiheämpää ja yksityiskohtaisempaa säännöllistä raportointia luottolaitoksen taloudellisesta asemasta;

4) luottolaitoksen strategioiden ja liiketoimintasuunnitelmien arviointia tavanomaista useammin;

5) yksittäisten riskien tai riskialueiden tarkastamista.

5 a §

Varhaisen puuttumisen yleiset edellytykset

— — — — — — — — — — — — — — —

Finanssivalvonta voi *myös ryhtyä 1 momentissa tarkoitettuihin* valvontatoimiin, jos luottolaitos on ilmoittanut tarvitsevansa kriisinratkaisulain 4 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua poikkeuksellista julkista tukea *tai jos luottolaitos ei täytä mainitun lain 8 luvun 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukai-*

Voimassa oleva laki

— — — — — — — — — — — — — —

6 §

Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus

Finanssivalvonnan on 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa asetettava luottolaitokselle tarvittava korkeampi vaatimus luottolaitoksen ydinpääoman vähimmäismäärälle kuin mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään, jos se katsoo vaatimuksen olevan välttämätön luottolaitokseen kohdistuvien olennaisten riskien kattamiseksi. Tässä pykälässä asetettu pääomavaatimus voidaan asettaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Finanssivalvonta voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun pääomavaatimuksen, jos:

1) Finanssivalvonta 2 §:ssä säädetyn arvion tai etukäteen vahvistetuin perustein laaditun muun arvion perusteella katsoo, että:

a) luottolaitoksen omien varojen määrä ei riitä täyttämään luottolaitoksen 9 luvun 1 §:n mukaisesti arvioimaa kokonaisriskin edellyttämää pääomatarvetta tai tämä arvio ei täytä

Ehdotus

sesti vahvistettua omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta.

— — — — — — — — — — — — — —

5 b §

Rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen epäily tai kohonnut riski

Jos Finanssivalvonnalla on valvojan arvion pohjalta perusteltua syytä epäillä, että luottolaitoksessa on tapahtunut tai yritetty rahanpesua tai terrorismin rahoittamista tai että luottolaitokseen kohdistuu kohonnut tällainen riski, Finanssivalvonnan on tehtävä tätä koskeva ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle. Kohonneesta rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riskistä on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle myös riskiarvio.

Edellä 1 momentissa todetuissa tilanteissa Finanssivalvonnan on ryhdyttävä niihin tämän luvun 6, 6 d ja 10 §:ssä sekä Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädettyihin toimenpiteisiin, joihin havainto antaa aihetta.

6 §

Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus

*Finanssivalvonnan on 6 a §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyessä asetettava luottolaitokselle tarvittava lisävaatimus luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärälle EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyjen omien varojen vaatimuksen lisäksi (**harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus**). Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on asetettava 2 §:ssä tarkoitetun valvojan arvion, 5 §:ssä tarkoitetun sisäisten menetelmien tarkastuksen tai etukäteen vahvistetuin perustein laaditun muun arvion pohjalta.*

Finanssivalvonta voi asettaa harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen omien varojen lisävaatimuksena, vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimuksena tai molempina.

Finanssivalvonta voi asettaa harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen konsolidoidun valvonnan kohteena olevalle luottolaitokselle

Voimassa oleva laki

mainitussa pykälässä sille asetettuja vaatimuksia;

b) luottolaitos on arvioinut a alakohdassa tarkoitetun pääomatarpeensa ja siihen perustuvan pääomatavoitteensa taikka EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettujen suurten asiakasriskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen määrän olennaisesti puutteellisella tai virheellisellä tavalla; tai

c) luottolaitoksen riskienhallintajärjestelmä ei täytä sille 9 luvun 2 §:ssä asetettuja vaatimuksia;

2) luottolaitoksella on tase-eriä tai taseen ulkopuolisia sitoumuksia, joihin liittyville riskeille ei ole asetettu pääomavaatimusta 10 luvussa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa tai joihin liittyville riskeille on asetettu ilmeisen riittämätön pääomavaatimus;

3) luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmän puutteellisuus tai luottolaitoksen liiketoimintamalli aiheuttaa riskejä, joille ei muutoin ole asetettu pääomavaatimusta; taikka

4) 5 a §:n 1 momentin 1 kohdan edellytykset täyttyvät.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi asettaa 1 momentissa säädetyin edellytyksin konsolidoidun valvonnan kohteena olevalle luottolaitokselle sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella konsolidoidun lisäpääomavaatimuksen.

Finanssivalvonnan on tätä pykälää soveltaessaan otettava huomioon:

1) luottolaitoksen 9 luvun 1 §:ssä tarkoitetun sisäisen pääoman riittävyyden varmistamista koskevien menettelyjen laadullinen riittävyys ja luottolaitoksen mainitun pykälän nojalla asettamat tavoitteet omien varojen määrälle;

2) luottolaitoksen hallinto-, ohjaus- ja riskienhallintajärjestelmien yleinen riittävyys;

3) luottolaitoksen toiminnasta koko rahoitusjärjestelmän vakaudelle mahdollisesti seuraavat riskit.

Ehdotus

sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Finanssivalvonta saa asettaa harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Finanssivalvonnan on annettava Rahoitusvakausvirastolle tiedoksi harkinnanvaraiseen lisäpääomavaatimukseen liittyvä asettamispäätös.

6 a §

Harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamisen edellytykset

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Finanssivalvonnan on asetettava harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus, jos:

1) luottolaitoksen toimintaan kohdistuu sellaisia riskejä tai riskitekijöitä, joiden kattamiseksi luottolaitoksella olevat omat varat ovat riittämättömät 6 b §:ssä tarkoitetulla tavalla;

2) luottolaitoksen arvio oman pääoman riittävyydestä ei täytä sille asetettuja edellytyksiä ja on todennäköistä, että muut Finanssivalvonnan käytössä olevat valvonnalliset toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi kohtuullisessa ajassa ovat riittämättömät;

3) luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmät, riskienhallintajärjestelmä, palkitsemisjärjestelmä tai suurten asiakasriskien hallinnointia koskevat menetelmät eivät täytä niille asetettuja vaatimuksia ja on todennäköistä, että Finanssivalvonnan käytössä olevat muut valvonnalliset toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi kohtuullisessa ajassa ovat riittämättömät;

4) luottolaitoksen kaupankäyntivarasto ei ole arvostettu 2 §:n 2 momentin 6 kohdan edellyttämällä tavalla;

5) 5 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen perusteella havaitaan, että sisäiset menetelmät eivät täytä niille asetettuja edellytyksiä;

6) luottolaitos jättää toistuvasti noudattamatta 6 d §:n mukaista suositusta ohjeellisen lisäpääoman kartuttamiseksi tai ylläpitämiseksi; tai

7) Finanssivalvonta katsoo, että muulla kuin 1—6 kohdassa tarkoitetulla olennaisella perusteella harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettaminen on perusteltua.

Finanssivalvonta saa asettaa harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen ainoastaan sellaisten riskien kattamiseksi, joita yksittäisen luottolaitoksen toiminnassa aiheutuu. Tällaisena riskinä pidetään myös talous- ja markkinakehityksen vaikutusta yksittäisen luottolaitoksen riskiprofiiliin.

6 b §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Omien varojen riittämättömyyden arviointi harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta asetettaessa

Luottolaitoksen omia varoja on pidettävä riittämättömänä 6 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla, jos Finanssivalvonta arvioi, että:

1) ne eivät riittävällä tavalla kata niitä riskejä ja riskitekijöitä, joista säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen kolmannessa, neljännessä ja seitsemännessä osassa sekä yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2402 2 luvussa; tai

2) jotain olennaista riskiä tai riskitekijää ei ole lainkaan katettu.

Finanssivalvonnan on omien varojen riittävyyttä arvioidessaan otettava huomioon oma arvionsa luottolaitoksen sisäisen pääoman riittävyyttä koskevasta arviosta.

6 c §

Harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen kattaminen

Luottolaitoksen on katettava harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus siten, että lisäpääomavaatimuksesta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ensisijaista pääomaa, josta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ydinpääomaa.

Finanssivalvonta voi määrätä ensisijaisen pääoman ja ydinpääoman osuudet 1 momentissa säädettyä korkeampina, jos se on tarpeen ottaen huomioon myös kyseisen luottolaitoksen erityiset olosuhteet.

Jos harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on asetettu vähimmäisomavaraisuusas-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

teen lisävaatimuksena, luottolaitoksen on katettava harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus ensisijaisella pääomalla.

6 d §

Ohjeellinen lisäpääoma

Arvioituaan 9 luvun 1 §:n mukaisesti luottolaitoksen sisäisen pääoman riittävyyttä Finanssivalvonnan on tarvittaessa annettava luottolaitokselle suositus omien varojen tarpeeksi, joka ylittää tässä laissa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa asetetut pääomavaatimukset (ohjeellinen lisäpääoma).

Ohjeelliseen lisäpääomaan liittyvä suositus on annettava sellaisten luottolaitoskohtaisten riskien perusteella, jotka eivät jo tule riittävästi katetuksi 6 §:ssä tarkoitetusta harkinnanvaraisesta lisäpääomavaatimuksesta.

Finanssivalvonta voi antaa ohjeellista lisäpääomaa koskevan suosituksen konsolidoidun valvonnan kohteena olevalle luottolaitokselle sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Finanssivalvonnan on annettava Rahoitusvakausvirastolle tiedoksi ohjeelliseen lisäpääomaan liittyvä suositus.

8 §

Omien varojen määrästä johtuvat voittovarojen käytön rajoitukset

Jos luottolaitoksen omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen määrä alittaa EU:n vakavaraisuusasetuksessa tai 6 §:ssä tarkoitetun pääomavaatimuksen, luottolaitos ei saa jakaa voittoa tai muuta tuottoa omalle pääomalle, käyttää voittovaroja omien osakkeiden lunastamiseksi tai niiden hankkimiseksi muulla tavalla eikä maksaa tulokseen perustuvia palkkioita, ellei Finanssivalvonta erityisestä syystä määräajaksi myönnä poikkeusta *kiellosta.*

— — — — — — — — — — — — — —

8 §

Omien varojen määrästä johtuvat varojenjaon rajoitukset

Jos luottolaitoksen omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen määrä alittaa EU:n vakavaraisuusasetuksessa tai *tämän luvun* 6 §:ssä tarkoitetun pääomavaatimuksen, luottolaitos ei saa *toteuttaa 10 luvun 10 §:n 6 momentin mukaista varojenjakoa,* ellei Finanssivalvonta erityisestä syystä määräajaksi myönnä poikkeusta.

— — — — — — — — — — — — — —

9 §

9 §

Voimassa oleva laki

Maksuvalmiutta koskevat lisävaatimukset

— — — — — — — — — — — — — — —

Finanssivalvonnan on tätä pykälää sovelta-essaan otettava huomioon luottolaitoksen:

1) sisäisen maksuvalmiuden hallintaprosessin laadullinen riittävyys;

2) hallinto-, ohjaus- ja riskinhallintajärjestelmien yleinen riittävyys;

3) toiminnasta koko rahoitusjärjestelmän vakaudelle mahdollisesti seuraavat riskit.

10 §

Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden valvonnassa

Jos luottolaitoksen omien varojen tai maksuvalmiuden riittävyyttä suhteessa kokonaisriskiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa, Finanssivalvonta voi sen lisäksi, mitä 6—9 §:ssä ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään*, 6 §:n 5 momentissa säädetyt seikat huomioon ottaen*:

1) rajoittaa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen tilikaudelta kertyvien, yrityksen toiminnan taloudellisesta tuloksesta riippuvien palkkojen ja palkkioiden sekä sopimukseen perustuvien eläkkeiden yhteenlaskettua määrää suhteessa *yrityksen* tilikauden *tuottoihin; mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta palkkoihin, palkkioihin ja eläkkeisiin, jotka on maksettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan sitovan sopimuksen perusteella*;

2) vaatia luottolaitosta toimittamaan säännöllisesti EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja tässä laissa tarkoitettuja tietoja luottolaitoksen taloudellisesta asemasta laajemmin ja useammin kuin mainitussa asetuksessa tai tässä laissa tai niiden nojalla annetuissa säädöksissä tai määräyksissä vaaditaan;

— — — — — — — — — — — — — — —

11) velvoittaa luottolaitoksen ryhtymään tarvittaviin kriisinratkaisulain 5 luvun mukaisiin toimiin luottolaitoksen varojen ja velkojen arvostamiseksi.

Ehdotus

Maksuvalmiutta koskevat lisävaatimukset

— — — — — — — — — — — — — — —

Finanssivalvonnan on tätä pykälää sovelta-essaan otettava huomioon luottolaitoksen sisäisen maksuvalmiuden hallintaprosessin laadullinen riittävyys sekä hallinto-, ohjaus- ja riskinhallintajärjestelmien yleinen riittävyys.

10 §

Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden valvonnassa

Jos luottolaitoksen omien varojen tai maksuvalmiuden riittävyyttä suhteessa kokonaisriskiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa, Finanssivalvonta voi sen lisäksi, mitä 6, *6 d, 8*—9 §:ssä ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään:

1) rajoittaa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen *muuttuvien* palkkioiden sekä sopimukseen perustuvien eläkkeiden yhteenlaskettua määrää suhteessa tilikauden *voittoon*;

2) vaatia luottolaitosta toimittamaan säännöllisesti EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja tässä laissa tarkoitettuja tietoja luottolaitoksen taloudellisesta asemasta laajemmin ja useammin kuin *niissä* vaaditaan*, mutta ei kuitenkaan siltä osin kuin luottolaitos on jo muutoin velvollinen toimittamaan samat tiedot*;

— — — — — — — — — — — — — — —

11) velvoittaa luottolaitoksen ryhtymään tarvittaviin kriisinratkaisulain 5 luvun mukaisiin toimiin luottolaitoksen varojen ja velkojen arvostamiseksi*;*

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	12) velvoittaa luottolaitos toimittamaan suunnitelma siitä, millä tavalla se korjaa tässä laissa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyjen vaatimusten noudattamisessa havaitut puutteet;
	13) velvoittaa luottolaitos soveltamaan erityistä taseen varojen käsittelyä omien varojen vaatimusten osalta;
	14) edellyttää luottolaitoksen vahvistavan omia varojaan rajoittamalla varojenjakoa.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
11 §	*(kumotaan 11 §)*
Asiakasriskit	
Luottolaitoksen asiakasriskien ja konsolidoitujen asiakasriskien ilmoittamisesta, asiakasriskejä ja konsolidoituja asiakasriskejä koskevista rajoituksista ja asiakasriskien ja konsolidoitujen asiakasriskien hallinnalle asetettavista laadullisista vaatimuksista säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksessa.	
Asiakasriskeistä, jotka saadaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 493 artiklan 3 kohdan nojalla jättää lukematta asiakasriskeihin, säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.	
EU:n vakavaraisuusasetuksen 493 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettua poikkeusta voidaan soveltaa asiakasriskiin, joka kohdistuu luottolaitoksen emoyritykseen tai emoyrityksen toiseen tytäryritykseen, ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla.	
12 §	12 §
Valvontaperiaatteiden ja sovellettavien säännösten julkistaminen	*Valvontaperiaatteiden ja sovellettavien säännösten julkistaminen*
Finanssivalvonnan on:	Finanssivalvonnan on:
1) julkistettava 2 §:ssä tarkoitetun arvion tekemistä koskevat yleiset periaatteet;	1) julkistettava 2 §:ssä tarkoitetun *valvojan* arvion tekemistä koskevat yleiset periaatteet *ja menetelmät sekä kuvaus siitä, millä tavalla arviointia suhteutetaan luottolaitoksen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen;*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
13 §	13 §

Voimassa oleva laki

Valvonta-arvioita koskeva yhteinen päätöksenteko konsolidointiryhmässä

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu yksi tai useampi ulkomainen ETA-luottolaitos, Finanssivalvonnan on pyrittävä yhdessä tällaisen ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa saamaan aikaan yhteisymmärrys 2 *ja* 3 §:n soveltamisesta luottolaitoksen konsolidoidun vakavaraisuuden hallintaan. Finanssivalvonnan on pyydettävä asiasta lausunto Euroopan pankkiviranomaiselta, jos joku tässä momentissa tarkoitetuista viranomaisista sitä pyytää.

Jos yhteisymmärrystä *2 tai 3 §:n soveltamisesta* ei ole saavutettu neljän kuukauden kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on laatinut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun arvion ja antanut sen tiedoksi tämän pykälän 4 momentissa tarkoitetuille viranomaisille, Finanssivalvonta voi yksin päättää 2 ja 3 §:n soveltamisesta luottolaitoksen konsolidoidun vakavaraisuuden hallintaan. Finanssivalvonnan on annettava 2 §:ssä tarkoitettu arvio ja 3 §:ssä tarkoitettu valvontaohjelman vahvistamista koskeva päätös viivytyksettä tiedoksi 3 momentissa tarkoitetuille viranomaisille. Jos Finanssivalvonta tai jokin mainitussa momentissa tarkoitetuista muista toimivaltaisista viranomaisista on kuitenkin ennen tässä momentissa säädetyn neljän kuukauden määräajan päättymistä saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi siten kuin Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa säädetään, Finanssivalvonnan on odotettava Euroopan pankkiviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Jos ulkomainen ETA-valvontaviranomainen vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu suomalainen luottolaitos, Finanssivalvonnan on ennen 2 §:ssä tarkoitetun arvion tai 3 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava edellä tarkoitettua ulkomaista ETA-valvontaviranomaista. Jos kuitenkin Fi-

Ehdotus

Valvonta-arvioita koskeva yhteinen päätöksenteko konsolidointiryhmässä

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu yksi tai useampi ulkomainen ETA-luottolaitos, Finanssivalvonnan on pyrittävä yhdessä tällaisen ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa saamaan aikaan yhteisymmärrys 2*, 3, 6, 6 d ja 9* §:n soveltamisesta luottolaitoksen konsolidoidun vakavaraisuuden hallintaan. Finanssivalvonnan on pyydettävä asiasta lausunto Euroopan pankkiviranomaiselta, jos joku tässä momentissa tarkoitetuista viranomaisista sitä pyytää.

Jos yhteisymmärrystä ei ole saavutettu neljän kuukauden kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on laatinut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun arvion ja antanut sen tiedoksi tämän pykälän 4 momentissa tarkoitetuille viranomaisille, Finanssivalvonta voi yksin päättää *1 momentissa tarkoitettujen pykälien* soveltamisesta luottolaitoksen konsolidoidun vakavaraisuuden hallintaan. Finanssivalvonnan on annettava 2 §:ssä tarkoitettu arvio ja 3*, 6, 6 d ja 9 §:n nojalla tehty* päätös viivytyksettä tiedoksi *4* momentissa tarkoitetuille viranomaisille. Jos Finanssivalvonta tai jokin mainitussa momentissa tarkoitetuista muista toimivaltaisista viranomaisista on kuitenkin ennen tässä momentissa säädetyn neljän kuukauden määräajan päättymistä saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi siten kuin Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa säädetään, Finanssivalvonnan on odotettava Euroopan pankkiviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Jos ulkomainen ETA-valvontaviranomainen vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu suomalainen luottolaitos, Finanssivalvonnan on ennen 2 §:ssä tarkoitetun arvion tai 3*, 6, 6 d taikka 9* §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä kuultava edellä tarkoitettua ulkomaista ETA-valvontaviranomaista. Jos kuitenkin Finanssivalvonta tai joku muu

Voimassa oleva laki

nanssivalvonta tai joku muu konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valvonnasta vastaava toimivaltainen viranomainen on saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi siten kuin Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa säädetään, Finanssivalvonnan on odotettava Euroopan pankkiviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettu arvio tai päätös on tehtävä vuosittain uudelleen noudattaen, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, taikka erityisestä syystä useamminkin, jos edellä tässä pykälässä tarkoitettu ulkomainen ETA-valvontaviranomainen sitä pyytää.

Jos Euroopan pankkiviranomaiselta on pyydetty lausunto 1 momentissa tarkoitetussa tapauksessa tai 3 momenttia sovellettaessa, Finanssivalvonnan on otettava lausunto huomioon päätöksessään ja, jos päätös poikkeaa merkittävästi lausunnosta, perusteltava poikkeaminen.

15 luku

Menettelytavat asiakasliiketoiminnassa

11 §

Enimmäisluototussuhde

— — — — — — — — — — — — — — —

Finanssivalvonta voi rahoitusvakauteen kohdistuvien riskien poikkeuksellisen kasvun rajoittamiseksi päättää alentaa edellä 3 ja 4 momentissa säädettyjä luoton enimmäismääriä enintään 10 prosenttiyksiköllä. Finanssivalvonta voi myös rajoittaa muiden vakuuksien kuin esinevakuuksien huomioon ottamista luototussuhdetta laskettaessa, jos se on tarpeen tässä momentissa tarkoitettujen riskien hallitsemiseksi. Finanssivalvonnan on neljännesvuosittain tehtävä päätös tämän momentin nojalla tehdyn päätöksen muuttamisesta tai voimassaolon jatkamisesta. Finanssivalvonnan on internetsivustollaan julkistettava periaatteet, joita se noudattaa tämän momentin soveltamisedellytysten arvioinnissa.

Ehdotus

konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valvonnasta vastaava toimivaltainen viranomainen on saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi siten kuin Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa säädetään, Finanssivalvonnan on odotettava Euroopan pankkiviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettu arvio tai päätös on tehtävä vuosittain uudelleen noudattaen, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, taikka erityisestä syystä useamminkin, jos edellä tässä pykälässä tarkoitettu ulkomainen ETA-valvontaviranomainen sitä pyytää.

Jos Euroopan pankkiviranomaiselta on pyydetty lausunto 1 momentissa tarkoitetussa tapauksessa tai 3 momenttia sovellettaessa, Finanssivalvonnan on otettava lausunto huomioon päätöksessään ja, jos päätös poikkeaa merkittävästi lausunnosta, perusteltava poikkeaminen.

15 luku

Menettelytavat asiakasliiketoiminnassa

11 §

Enimmäisluototussuhde

— — — — — — — — — — — — — — —

Finanssivalvonta voi rahoitusvakauteen kohdistuvien riskien poikkeuksellisen kasvun rajoittamiseksi päättää alentaa edellä 3 ja 4 momentissa säädettyjä luoton enimmäismääriä enintään 10 prosenttiyksiköllä. Finanssivalvonta voi myös rajoittaa muiden vakuuksien kuin esinevakuuksien huomioon ottamista luototussuhdetta laskettaessa, jos se on tarpeen tässä momentissa tarkoitettujen riskien hallitsemiseksi. Finanssivalvonnan on *vähintään vuosittain* tehtävä päätös tämän momentin nojalla tehdyn päätöksen muuttamisesta tai voimassaolon jatkamisesta. Finanssivalvonnan on internetsivustollaan julkistettava periaatteet, joita se noudattaa tämän momentin soveltamisedellytysten arvioin-

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
Tässä momentissa tarkoitetun päätöksen valmisteluun sovelletaan, mitä 10 luvun 4 §:ssä säädetään.	nissa. Tässä momentissa tarkoitetun päätöksen valmisteluun sovelletaan, mitä 10 luvun 4 §:ssä säädetään *muuttuvaa lisäpääomavaatimusta koskevan päätöksen valmistelusta lukuun ottamatta 10 luvun 4 §:n 2 momentissa säädettyä määräaikaa.*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
13 §	13 §
Luotonanto ja sijoittaminen eräissä tapauksissa	*Luotonanto ja sijoittaminen eräissä tapauksissa*
Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvalle luonnolliselle henkilölle, yhteisölle tai säätiölle annettavaa luottoa ja siihen rinnastettavaa muuta rahoitusta koskevat päätökset sekä lähipiiriin kuuluvaan yritykseen sijoittamista koskevat päätökset taikka tällaiseen luotonantoon ja sijoittamiseen sovellettavat yleiset ehdot on hyväksyttävä luottolaitoksen hallituksessa. Tässä pykälässä tarkoitettujen muiden liiketoimien kuin tavanomaisten henkilöstöluottojen ehtoihin sovelletaan, mitä 5 luvun 15 §:n 3 momentissa säädetään.	Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvalle luonnolliselle henkilölle, yhteisölle tai säätiölle annettavaa luottoa ja siihen rinnastettavaa muuta rahoitusta koskevat päätökset sekä lähipiiriin kuuluvaan yritykseen sijoittamista koskevat päätökset taikka tällaiseen luotonantoon ja sijoittamiseen sovellettavat yleiset ehdot on hyväksyttävä luottolaitoksen hallituksessa. Tässä pykälässä tarkoitettujen muiden liiketoimien kuin tavanomaisten henkilöstöluottojen ehtoihin sovelletaan 5 luvun 15 §:n 3 *momenttia*.
Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluu:	Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluu:
1) se, jolla omistuksen, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjalainan nojalla on tai voi olla vähintään 20 prosenttia luottolaitoksen osakkeista, osuuksista tai niiden tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta luottolaitoksen konserniin kuuluvassa yhteisössä taikka luottolaitoksessa määräysvaltaa käyttävässä yhteisössä, jollei omistuksen kohteena olevan yhtiön merkitys koko konsernin kannalta ole vähäinen;	1) se, jolla omistuksen, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjalainan nojalla on tai voi olla vähintään 20 prosenttia luottolaitoksen osakkeista, osuuksista tai niiden tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta luottolaitoksen konserniin kuuluvassa yhteisössä taikka luottolaitoksessa määräysvaltaa käyttävässä yhteisössä, jollei omistuksen kohteena olevan yhtiön merkitys koko konsernin kannalta ole vähäinen;
2) luottolaitoksen hallintoneuvoston jäsen, hallituksen jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, tilintarkastaja, varatilintarkastaja ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta, sekä vastaavassa asemassa 1 kohdassa tarkoitetussa yrityksessä oleva henkilö;	2) *luottolaitoksen hallituksen jäsen, varajäsen, toimitusjohtaja ja tämän sijainen ja luottolaitoksen toimivaan johtoon kuuluva henkilö;*
3) 2 kohdassa tarkoitetun henkilön *alaikäinen* lapsi *sekä* aviopuoliso tai henkilöön avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö;	3) 2 kohdassa tarkoitetun henkilön lapsi*, vanhempi,* aviopuoliso tai henkilöön *rekisteröidyssä parisuhteessa tai* avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö;

Voimassa oleva laki

4) yhteisö ja säätiö, jossa edellä tässä momentissa tarkoitetulla henkilöllä yksin tai yhdessä toisen kanssa on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

Luottolaitoksen on pidettävä luetteloa 2 momentissa tarkoitetuista luonnollisista henkilöistä, yhteisöistä ja säätiöistä. Luettelon tiedot ja siinä tapahtuneet muutokset sekä luettelossa mainituille luonnollisille henkilöille, yhteisöille ja säätiöille myönnettyjä luottoja tai yhteisöön tehtyjä sijoituksia koskevat 1 momentissa tarkoitetut päätökset tai ehdot on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

Ehdotus

4) *luottolaitoksen hallintoneuvoston jäsen, tilintarkastaja, varatilintarkastaja ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta*;

5) 4 kohdassa tarkoitetun henkilön alaikäinen lapsi sekä aviopuoliso tai henkilöön rekisteröidyssä parisuhteessa tai avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö;

6) 2 tai 4 kohtaa vastaavassa asemassa 1 kohdassa tarkoitetussa yrityksessä oleva henkilö ja tällaisen henkilön alaikäinen lapsi sekä aviopuoliso tai henkilöön rekisteröidyssä parisuhteessa tai avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö;

7) elinkeinotoimintaa harjoittava yhteisö, jossa 2 tai 3 kohdassa tarkoitetulla henkilöllä yksin tai yhdessä toisen mainituissa kohdissa tarkoitetun henkilön kanssa on vähintään 10 prosentin omistusosuus, tätä vastaava määräysvalta tai muu olennainen vaikutusvalta, tai jos henkilö kuuluu tällaisen yhteisön johtoon hallituksen jäsenenä, toimitusjohtajana, toimitusjohtajan sijaisena tai muussa toimivaan johtoon kuuluvassa tehtävässä;

8) muu kuin 7 kohdassa tarkoitettu yhteisö ja säätiö, jossa tässä momentissa tarkoitetulla henkilöllä yksin tai yhdessä toisen tässä momentissa tarkoitetun henkilön kanssa on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

Sen estämättä, mitä 2 momentin 4 kohdassa säädetään, luottolaitoksen hallintoneuvoston jäseneen sovelletaan, mitä 2 momentissa säädetään hallituksen jäsenestä, jos hallintoneuvostolle on luottolaitoksen yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä siirretty tämän lain mukaan hallitukselle kuuluvia tehtäviä.

Luottolaitoksen on pidettävä luetteloa 2 momentissa tarkoitetuista luonnollisista henkilöistä, yhteisöistä ja säätiöistä. Luettelon tiedot ja siinä tapahtuneet muutokset sekä luettelossa mainituille luonnollisille henkilöille, yhteisöille ja säätiöille myönnettyjä luottoja tai yhteisöön tehtyjä sijoituksia koskevat 1 momentissa tarkoitetut päätökset tai ehdot on ilmoitettava Finanssivalvonnalle *vaadittaessa. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta luettelon pitämiseen ei sovelleta sellaiseen luot-*

Voimassa oleva laki

Mitä tässä pykälässä säädetään luoton antamisesta, sovelletaan vastaavasti takauksen antamiseen tai muuhun vakuuden asettamiseen toisen antaman luoton maksamisesta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen päätösten kirjaamisesta sekä 3 momentissa tarkoitetun luettelon pitämisestä ja mainitussa momentissa tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi lisäksi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua yhtiötä pidetään koko konsernin kannalta vähäisenä.

16 luku

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen oikeus sivuliikkeen perustamiseen ja palvelujen tarjoamiseen

Ulkomainen ETA-luottolaitos voi perustaa sivuliikkeen Suomeen tai muuten tarjota Suomessa 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

17 luku

Ehdotus

tolaitokseen, joka ei myönnä luottoja 2 momentissa tarkoitettuun lähipiiriin kuuluville tai tee sijoituksia lähipiiriin kuuluvaan yhteisöön.

Mitä tässä pykälässä säädetään luoton antamisesta, sovelletaan myös takauksen antamiseen tai muuhun vakuuden asettamiseen toisen antaman luoton maksamisesta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen päätösten kirjaamisesta sekä *4* momentissa tarkoitetun luettelon pitämisestä ja mainitussa momentissa tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi lisäksi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua yhteisöä pidetään koko konsernin kannalta vähäisenä.

16 luku

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen *ja ulkomaisen ETA-rahoituslaitoksen* sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

*Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen **ja ulkomaisen ETA-rahoituslaitoksen** oikeus sivuliikkeen perustamiseen ja palvelujen tarjoamiseen*

Ulkomainen ETA-luottolaitos, *toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut rahoituslaitos* (***ulkomainen ETA-rahoituslaitos***) *ja tällaisen rahoituslaitoksen tytäryritys saa* perustaa sivuliikkeen Suomeen tai muuten tarjota Suomessa 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

Mitä tässä luvussa säädetään ulkomaisesta ETA-luottolaitoksesta, koskee myös ulkomaista ETA-rahoituslaitosta ja tällaisen rahoituslaitoksen tytäryritystä.

17 luku

Voimassa oleva laki

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

3 §

Sivuliikkeen toimiluvan myöntäminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Finanssivalvonnan on ilmoitettava *toimiluvan myöntämisestä Euroopan komissiolle*, Euroopan pankkiviranomaiselle, *Euroopan pankkikomitealle*, talletussuojarahastolle ja, jos sivuliike tarjoaa sijoituspalvelua, sijoittajien korvausrahastolle.

18 luku

Ulkomaisia luottolaitoksia koskevat erityissäännökset

8 §

Tilinpäätös ja tilinpäätöstä täydentävät tiedot

— — — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

3 §

Sivuliikkeen toimiluvan myöntäminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle, *Rahoitusvakausvirastolle*, talletussuojarahastolle ja, jos sivuliike tarjoaa sijoituspalvelua, sijoittajien korvausrahastolle*, kolmannen maan sivuliikkeitä koskevat seuraavat tiedot:*

1) tiedot sivuliikkeen toimiluvan myöntämisestä ja toimiluvan muuttamisesta;

2) sivuliikkeiden Finanssivalvonnalle raportoimat kokonaisvarat ja -velat;

3) kolmannessa maassa sijaitsevan luottolaitoksen tai luottolaitosryhmittymän nimi, johon sivuliike kuuluu.

18 luku

Ulkomaisia luottolaitoksia koskevat erityissäännökset

8 §

Tilinpäätös ja raportointi

— — — — — — — — — — — — — — —

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen on Finanssivalvonnan määräyksestä, kuitenkin vähintään vuosittain, toimitettava Finanssivalvonnalle seuraavat tiedot:

1) toimintaan liittyvät kokonaisvarat Suomessa;

2) maksuvalmiuden turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi käytössä olevat instrumentit;

3) sivuliikkeen käytettävissä olevat omat varat;

4) selvitys tallettajiin sovellettavasta talletussuojasta;

5) selvitys sivuliikkeen riskienhallintajärjestelmästä;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6) selvitys sivuliikkeen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä tiedot sivuliikkeen toimivaan johtoon kuuluvista ja keskeisistä toiminnoista vastaavista henkilöistä;

7) sivuliikettä koskevat elvytys- ja kriisinratkaisusuunnitelmat; ja

8) muut kuin 1—7 kohdassa tarkoitetut sivuliikkeen valvonnan kannalta Finanssivalvonnan tarpeelliseksi katsomat tiedot.

13 §

Finanssivalvonnan oikeus edustaa tallettajia ulkomaan talletussuojarahastossa

Jos ulkomainen luottolaitos ei ole maksanut talletussopimuksen mukaisesti ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen tilillä olevia tallettajan erääntyneitä ja riidattomia saatavia, tallettaja voi ilmoittaa asiasta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnan on viipymättä saatuaan 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tehtävä vaatimus asianomaiselle ulkomaiselle talletussuojarahastolle tai muulle talletussuojasta vastaavalle viranomaiselle talletusten korvaamisesta. Finanssivalvonnalla on oikeus käyttää tässä momentissa tarkoitetussa talletussuojarahastossa tai muussa ulkomaisessa viranomaisessa puhevaltaa 1 momentissa tarkoitettujen tallettajien puolesta.

13 §

Finanssivalvonnan oikeus edustaa tallettajia ulkomaan talletussuojarahastossa

Jos kolmannen maan luottolaitos ei ole maksanut talletussopimuksen mukaisesti *kolmannen maan* luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen tilillä olevia tallettajan erääntyneitä ja riidattomia saatavia, tallettaja voi ilmoittaa asiasta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnan on viipymättä saatuaan 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tehtävä vaatimus asianomaiselle ulkomaiselle talletussuojarahastolle tai muulle talletussuojasta vastaavalle viranomaiselle talletusten korvaamisesta. Finanssivalvonnalla on oikeus käyttää tässä momentissa tarkoitetussa talletussuojarahastossa tai muussa ulkomaisessa viranomaisessa puhevaltaa 1 momentissa tarkoitettujen tallettajien puolesta.

19 luku

Ulkomaisen luottolaitoksen tervehdyttäminen ja purkaminen

8 §

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnan väliaikainen keskeyttäminen

Finanssivalvonta voi keskeyttää talletusten vastaanottamiseen oikeutetun kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnan enintään kuukauden ajaksi, jos on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen vakavasti vahingoittaisi rahoitusmarkkinoiden vakautta,

19 luku

Ulkomaisen luottolaitoksen tervehdyttäminen ja purkaminen

(kumotaan 8 §)

Voimassa oleva laki | *Ehdotus*

maksujärjestelmien häiriötöntä toimintaa tai velkojien etua. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä tehdä päätöksen keskeytyksen jatkamisesta enintään yhdellä kuukaudella kerrallaan, kuitenkin enintään siihen saakka, kun kuusi kuukautta on kulunut edellä tässä momentissa tarkoitetun päätöksen antamisesta.

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava toiminnan keskeytyksestä sekä menettelyn mahdollisista vaikutuksista niiden muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joissa 1 momentissa tarkoitetulla luottolaitoksella on sivuliike. Ilmoitus on vastaavasti tehtävä toiminnan keskeytyksen lakkaamisesta.

Talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 5 §:ssä tarkoitetun asiamiehen on viipymättä ilmoitettava toiminnan keskeytyksestä Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Ilmoitus on vastaavasti tehtävä keskeytyksen lakkaamisesta muun syyn kuin keskeytyspäätöksessä mainitun määräajan päättymisen johdosta. Menettelyn aloittamista koskevassa ilmoituksessa on samalla mainittava menettelyn tarkoitus, sovellettava lainsäädäntö, muutoksenhakuaika ja toimivaltainen muutoksenhakuviranomainen. Toiminnan keskeytys on voimassa siitä riippumatta, onko ilmoitus julkaistu.

Toiminnan keskeytyksessä noudatetaan muutoin, mitä talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 1—3 luvussa, 11 §:n 1 momentissa ja 5 luvussa säädetään talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä, lukuun ottamatta 1 ja 1 a §:ä. Mitä sanotussa laissa säädetään valtiovarainministeriöstä, koskee vastaavasti Finanssivalvontaa. Ennen keskeytyspäätöksen tekemistä ja keskeytyksen peruuttamista Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä mainitussa laissa säädetään, kuultava valtiovarainministeriötä.

9 § | *(kumotaan 9 §)*

Muutoksenhaku päätöksestä keskeyttää väliaikaisesti kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminta

Voimassa oleva laki

Edellä 8 §:ssä tarkoitettuun Finanssivalvonnan tekemään keskeytyspäätökseen saadaan hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun päätös on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Muilta osin muutoksenhausta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:n 1 ja 2 momentissa.

21 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

— — — — — — — — — — — — — — —

Luottolaitoksen perustaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvollisia korvaamaan myös vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet osakkeenomistajalle, jäsenelle, osuuden omistajalle tai kantarahasto-osuuden omistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla EU:n vakavaraisuusasetusta, EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettuja komission asetuksia ja päätöksiä, tätä lakia tai sen nojalla annettua asetusta tai Finanssivalvonnan määräystä, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, säästöpankkilakia, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, kiinnitysluottopankkitoiminnasta annettua lakia, hypoteekkiyhdistyksistä annettua lakia, *talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettua lakia* taikka luottolaitoksen yhtiöjärjestystä tai sääntöjä. Tilintarkastajan korvausvastuusta säädetään tilintarkastuslaissa.

— — — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

21 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

— — — — — — — — — — — — — — —

Luottolaitoksen perustaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvollisia korvaamaan myös vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet osakkeenomistajalle, jäsenelle, osuuden omistajalle tai kantarahasto-osuuden omistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla EU:n vakavaraisuus-asetusta, EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin nojalla annettuja komission asetuksia ja päätöksiä, tätä lakia tai sen nojalla annettua asetusta tai Finanssivalvonnan määräystä, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, säästöpankkilakia, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, kiinnitysluottopankkitoiminnasta annettua lakia, hypoteekkiyhdistyksistä annettua lakia taikka luottolaitoksen yhtiöjärjestystä tai sääntöjä. Tilintarkastajan korvausvastuusta säädetään tilintarkastuslaissa.

— — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen 28 päivää kesäkuuta 2019 toimintansa aloittaneen omistusyhteisön on haettava

Voimassa oleva laki

Ehdotus

omistusyhteisötoimintaa koskevaa lupaa tämän lain 2 a luvun mukaisesti viimeistään 28 päivänä kesäkuuta 2021.

Luottolaitokseen, joka on täyttänyt tämän lain 2 luvun 5 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset 27 päivänä kesäkuuta 2019, sovelletaan mainitussa pykälässä säädettyä edellytystä alakonsernin muodostamiseen 30 päivästä joulukuuta 2023.

2.

Laki

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 1 luvun 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentin 26 kohta sekä 4 §:n 4 kohta, 2 luvun 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti sekä 8 §:n 4 momentti, 3 luvun 1 §:n 2 ja 3 momentti, 2 §:n 2 ja 3 momentti, 4 §:n 2 momentti ja 4 momentin 9—11 kohta, 5 § sekä 6 §:n 2 ja 4 momentti, 4 luvun 2 §:n 1 momentti ja 5 §:n otsikko, 5 luvun 1 §:n 1 momentti, 3 §, 7 §:n 1 ja 4 momentti, sekä 12 §, 6 luvun 1 §:n 1, 5 ja 9 momentti, 2 §:n 1 momentti sekä 3 §:n 1 momentin 3 kohta, 7 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohta ja 3 momentti sekä 6 § , 8 luvun 1 §:n otsikko ja 1 momentti, 3 §:n 1 ja 3 momentti ja 5 momentin johdantokappale, 4 §:n 1 momentin 3 ja 7 kohta, 6 §:n 4 momentti sekä 7, 9 —11, 12 a ja 13 §, 9 luvun 3 §:n 1 momentti, 12 luvun 7 §:n 2 momentin johdantokappale ja 6 momentti sekä 8 §, 14 luvun 6 §, 17 luvun 4 §:n otsikko ja 1 momentti sekä 18 luvun 1 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 3 §:n 1 momentin 26 kohta, 3 luvun 2 §:n 2 momentti, 6 luvun 1 §:n 1 momentti ja 7 luvun 2 §:n 3 momentti laissa 821/2017, 3 luvun 1 §:n 2 momentti osaksi laissa 821/2017, 6 luvun 1 §:n 5 momentti laissa 868/2018, 6 luvun 1 §:n 9 momentti ja 8 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 406/2019, 7 luvun 6 § laissa 1084/2017, 8 luvun 7 § osaksi laeissa 821/2017 ja 868/2018 sekä 8 luvun 12 a § laissa 810/2015, sekä

lisätään 1 luvun 3 §:n 1 momenttiin uusi 27—35 kohta, 4 §:ään uusi 5 kohta, 2 luvun 2 §:ään uusi 3 momentti, 3 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 821/2017, uusi 7 momentti, 3 luvun 4 §:n 4 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 821/2017, uusi 12—13 kohta, 4 luvun 5 §:ään uusi 3 ja 4 momentti, 6 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 821/2017, 868/2018 ja 406/2019, uusi 11 momentti, 6 luvun 3 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta ja pykälään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 821/2017, uusi 3 momentti sekä lukuun uusi 7 §, 8 luvun 4 §:ään uusi 8 kohta ja pykälään uusi 2 momentti, lukuun uusi 7 a—7 g ja 10 a §, 12 §:ään uusi 4 momentti sekä lukuun uusi 14 §, 9 luvun 3 §:ään uusi 5 momentti, 12 luvun 10 §:ään uusi 5 momentti sekä lukuun uusi 12 ja 13 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

— — — — — — — — — — — — — — —

Mitä 4—18 luvussa säädetään laitoksesta, sovelletaan laitoksen kriisinratkaisun yhteydessä lisäksi:

1) *laitoksen emoyrityksenä olevaan* rahoitusalan holdingyhtiöön, rahoitusalan sekaholdingyhtiöön ja monialan holdingyhtiöön; sekä

2) laitoksen tai 1 kohdassa tarkoitetun yrityksen tytäryritykseen, jos se on rahoituslaitos.

— — — — — — — — — — — — — — —

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

— — — — — — — — — — — — — — —

26) ***kriittisillä toiminnoilla*** palveluja ja toimintoja, joita laitos tarjoaa kolmansille osapuolille ja joiden keskeytyminen todennäköisesti aiheuttaisi reaalitalouden kannalta elintärkeiden palvelujen häiriintymisen tai todennäköisesti häiritsisi rahoitusvakautta laitoksen tai konsernin koon tai markkinaosuuden, ulkoisten ja sisäisten sidosten, monitahoisuuden tai rajat ylittävän toiminnan johdosta yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa erityisesti näiden palvelujen tai toimintojen korvattavuus huomioon ottaen.

Ehdotus

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

— — — — — — — — — — — — — — —

Mitä *3 luvun 4 §:ssä ja* 4—18 luvussa säädetään laitoksesta, sovelletaan laitoksen kriisinratkaisun yhteydessä lisäksi:

1) rahoitusalan holdingyhtiöön, rahoitusalan sekaholdingyhtiöön ja monialan holdingyhtiöön; sekä

2) laitoksen tai 1 kohdassa tarkoitetun yrityksen tytäryritykseen, jos se on rahoituslaitos.

— — — — — — — — — — — — — — —

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

— — — — — — — — — — — — — — —

26) ***kriittisillä toiminnoilla*** palveluja ja toimintoja, joita laitos tarjoaa kolmansille osapuolille ja joiden keskeytyminen todennäköisesti aiheuttaisi reaalitalouden kannalta elintärkeiden palvelujen häiriintymisen tai todennäköisesti häiritsisi rahoitusvakautta laitoksen tai konsernin koon tai markkinaosuuden, ulkoisten ja sisäisten sidosten, monitahoisuuden tai rajat ylittävän toiminnan johdosta yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa erityisesti näiden palvelujen tai toimintojen korvattavuus huomioon ottaen*;*

27) ***olennaisella tytäryrityksellä*** *EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 135 alakohdassa tarkoitettua olennaista tytäryritystä;*

28) ***ydinpääomalla*** *EU:n vakavaraisuusasetuksen 50 artiklassa tarkoitettua ydinpääomaa;*

29) ***alentamiskelpoisilla veloilla*** *laitoksen muita velkoja ja omaan pääomaan luettavia rahoitusvälineitä kuin ydinpääomaan luetta-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

via rahoitusvälineitä, ensisijaisen lisäpääoman rahoitusvälineitä tai toissijaisen pääoman rahoitusvälineitä tai joita ei ole rajattu velkakirjojen arvon alaskirjauksen soveltamisalan ulkopuolelle 8 luvun 4 §:n 1 momentin nojalla;

30) ***hyväksyttävillä veloilla*** *alentamiskelpoisia velkoja, jotka täyttävät 8 luvun 7 e §:n 4 momentin 4—11 kohdassa sekä 7 g §:ssä säädetyt edellytykset, ja toissijaiseen pääomaan luettavia rahoitusvälineitä, jotka täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetyt edellytykset;*

31) ***etuoikeusasemaltaan huonommilla hyväksyttävillä rahoitusvälineillä*** *välineitä, jotka täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklassa säädetyt edellytykset, lukuun ottamatta mainitun asetuksen 72 b artiklan 3—5 kohdassa säädettyjä edellytyksiä;*

32) ***kriisinratkaisun kohteena olevalla yhteisöllä****:*

a) Euroopan unioniin sijoittautunutta oikeushenkilöä, johon kriisinratkaisusuunnitelmassa kohdistetaan kriisinratkaisutoimia; ja

b) laitosta, joka ei kuulu luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 4 §:n nojalla konsolidoidun valvonnan piiriin kuuluvaan konsolidointiryhmään ja johon kriisinratkaisusuunnitelmassa kohdistetaan kriisinratkaisutoimia;

33) ***kriisinratkaisun kohteena olevalla ryhmällä*** *EU:n kriisinratkaisuasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 24 b alakohdassa tarkoitettua konsernia ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa lain (599/2010) 1 §:ssä tarkoitettua talletuspankkien yhteenliittymää;*

34) ***maailmanlaajuisella rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella*** *EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 133 alakohdassa tarkoitettua laitosta;*

35) ***kokonaislisäpääomavaatimuksella*** *luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua kokonaislisäpääomavaatimusta.*

— — — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — —

4 §

4 §

Voimassa oleva laki

Euroopan unionin lainsäädäntö ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

— — — — — — — — — — — — — — —

4) ***Euroopan pankkiviranomaisella*** Euroopan pankkivalvonta-asetuksessa tarkoitettua Euroopan pankkiviranomaista.

2 luku

Kriisinratkaisusuunnitelma

2 §

Kriisinratkaisusuunnitelman tarkastaminen

— — — — — — — — — — — — — — —

5 §

Velvollisuus laatia konsernin kriisinratkaisusuunnitelma

Jos konsernin emoyritys ei ole toisessa ETA-valtiossa olevan emoyrityksen tytäryritys, viraston on laadittava konsernin kriisinratkaisusuunnitelma yhteistoiminnassa konsernin ulkomaisten tytäryritysten kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa ja merkittävien sivuliikkeiden sijaintivaltion kriisinratkaisuviranomaisia kuultuaan siinä määrin kuin se on sivuliikkeen kannalta olennaista. Konsernin kriisinratkaisusuunnitel-

Ehdotus

Euroopan unionin lainsäädäntö ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

— — — — — — — — — — — — — — —

4) ***Euroopan pankkiviranomaisella*** Euroopan pankkivalvonta-asetuksessa tarkoitettua Euroopan pankkiviranomaista*;*

5) ***EU:n kriisinratkaisuasetuksella*** yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 806/2014.

2 luku

Kriisinratkaisusuunnitelma

2 §

Kriisinratkaisusuunnitelman tarkastaminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Kriisinratkaisusuunnitelma on lisäksi tarkastettava kriisinratkaisuvälineiden soveltamisen tai 6 luvussa säädettyjen toimenpiteiden jälkeen.

5 §

Velvollisuus laatia konsernin kriisinratkaisusuunnitelma

Jos konsernin emoyritys ei ole toisessa ETA-valtiossa olevan emoyrityksen tytäryritys, viraston on laadittava konsernin kriisinratkaisusuunnitelma yhteistoiminnassa konsernin ulkomaisten tytäryritysten kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa ja merkittävien sivuliikkeiden sijaintivaltion kriisinratkaisuviranomaisia kuultuaan siinä määrin kuin se on sivuliikkeen kannalta olennaista. *Kriisinratkaisusuunnitelmassa on ni-*

Voimassa oleva laki

maan on sisällytettävä koko konsernia koskeva suunnitelma mahdollisen kriisin ratkaisemiseksi emoyrityksen tasolla tai eriteltynä tytäryritysten tasolla tapahtuvana kriisinratkaisuna.

— — — — — — — — — — — — — —

6 §

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelman sisältö

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelmassa on:

1) esitettävä koko konsernin yksittäisiin konserniyrityksiin kohdistettavat kriisinratkaisutoimenpiteet ja esitettävä näiden toimenpiteiden yhteensopivuus 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin eri toimintavaihtoehtoihin;

2) tarkasteltava, missä määrin *koko konsernia koskevia* kriisinratkaisuvälineitä voidaan soveltaa ja kriisinratkaisuvaltuuksia käyttää koordinoidusti konserniyrityksiin, mukaan lukien toimenpiteet, joiden avulla helpotetaan konsernin tai sen osan myyntiä kolmannelle osapuolelle ja tunnistaa niihin mahdollisesti sisältyvät esteet;

3) esitettävä tarvittaessa yhteistyöjärjestelyt kolmansien maiden viranomaisten kanssa;

4) yksilöitävä konsernin kriisinratkaisun edistämistä helpottavat välttämättömät toimet;

5) esitettävä muut lisätoimet, joita virasto aikoo soveltaa ryhmän kriisinratkaisussa;

6) esitettävä, miten kriisinratkaisutoimet rahoitetaan, ja periaatteet siitä, miten siihen liittyvät vastuut jaetaan eri ETA-valtioiden kesken.

Ehdotus

mettävä kunkin konsernin osalta kriisinratkaisun kohteena olevat yhteisöt ja ryhmät.

— — — — — — — — — — — — — —

6 §

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelman sisältö

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelmassa on:

1) esitettävä *kriisinratkaisun kohteena oleviin yhteisöihin* kohdistettavat kriisinratkaisutoimenpiteet *sekä* esitettävä näiden toimenpiteiden yhteensopivuus 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin eri toimintavaihtoehtoihin *ja vaikutukset muihin konserniyhteisöihin sekä emo- ja tytäryrityksiin*;

2) tarkasteltava, missä määrin kriisinratkaisuvälineitä voidaan soveltaa ja kriisinratkaisuvaltuuksia käyttää koordinoidusti *kriisinratkaisun kohteena oleviin yhteisöihin ja tarkasteltava toimenpiteitä*, joiden avulla helpotetaan konsernin tai sen osan myyntiä kolmannelle osapuolelle ja *tunnistettava koordinoidun kriisinratkaisun mahdolliset* esteet;

3) esitettävä tarvittaessa yhteistyöjärjestelyt kolmansien maiden viranomaisten kanssa;

4) yksilöitävä konsernin kriisinratkaisun edistämistä helpottavat välttämättömät toimet;

5) esitettävä muut lisätoimet, joita virasto aikoo soveltaa *kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluviin yhteisöihin*;

6) esitettävä, miten kriisinratkaisutoimet rahoitetaan, ja periaatteet siitä, miten siihen liittyvät vastuut jaetaan eri ETA-valtioiden kesken*;*

7) esitettävä sellaisiin kriisinratkaisun kohteena oleviin yhteisöihin, jotka kuuluvat kriisinratkaisun kohteena oleviin ryhmiin, kohdistettavat kriisinratkaisutoimenpiteet ja vaikutukset muihin ryhmän yhteisöihin ja kriisinratkaisun kohteena oleviin ryhmiin, jos ryhmä muodostuu useammasta kriisinratkaisun kohteena olevasta ryhmästä.

Voimassa oleva laki

— — — — — — — — — — — — — — —

8 §

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelman hyväksyminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Viraston on 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa tehtävä päätös erillisestä kriisinratkaisusuunnitelmasta viraston toimivaltaan kuuluville tytäryrityksille. Päätöksestä on käytävä ilmi 3 momentissa tarkoitetun erimielisyyden syyt ja otettava huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten ilmaisemat kannat ja varaumat. Viraston on ilmoitettava päätöksensä muille 14 luvun 2 §:ssä tarkoitetun kriisinratkaisukollegion jäsenille.

— — — — — — — — — — — — — — —

3 luku

Purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arviointi

1 §

Velvollisuus arvioida laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet

— — — — — — — — — — — — — — —

Laitos voidaan purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen tässä laissa tarkoitetulla tavalla, jos:

1) se voidaan purkaa selvitys- tai konkurssimenettelyssä;

2) *sen toiminta voidaan tervehdyttää yrityssaneerausmenettelyssä; taikka*

3) sen toiminta voidaan järjestää uudelleen tämän lain mukaisesti niin, että laitoksen kriittisten toimintojen jatkuvuus turvataan.

Laitoksen purkamisesta, *saneerauksesta* tai toiminnan uudelleenjärjestämisestä tulee aiheutua mahdollisimman vähän merkittäviä haitallisia seurauksia Suomen tai muiden ETA-valtioiden rahoitusjärjestelmien vakaudelle.

Ehdotus

— — — — — — — — — — — — — — —

8 §

Konsernin kriisinratkaisusuunnitelman hyväksyminen

— — — — — — — — — — — — — — —

Viraston on 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa tehtävä päätös erillisestä kriisinratkaisusuunnitelmasta viraston toimivaltaan kuuluville tytäryrityksille*, tarvittaessa suomalaista kriisinratkaisun kohteena olevaa ryhmää varten*. Päätöksestä on käytävä ilmi 3 momentissa tarkoitetun erimielisyyden syyt ja siinä otettava huomioon muiden kriisin-ratkaisuviranomaisten ilmaisemat kannat ja varaumat. Viraston on ilmoitettava päätöksensä muille 14 luvun 2 §:ssä tarkoitetun kriisinratkaisukollegion jäsenille.

— — — — — — — — — — — — — — —

3 luku

Purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arviointi

1 §

Velvollisuus arvioida laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet

— — — — — — — — — — — — — — —

Laitos voidaan purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen tässä laissa tarkoitetulla tavalla, jos:

1) se voidaan purkaa selvitys- tai konkurssimenettelyssä; *taikka*

2) sen toiminta voidaan järjestää uudelleen tämän lain mukaisesti niin, että laitoksen kriittisten toimintojen jatkuvuus turvataan.

Laitoksen purkamisesta tai toiminnan uudelleenjärjestämisestä tulee aiheutua mahdollisimman vähän merkittäviä haitallisia seurauksia Suomen tai muiden ETA-valtioiden rahoitusjärjestelmien vakaudelle.

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
2 §	2 §
Velvollisuus arvioida purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet konsernissa	*Velvollisuus arvioida purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet konsernissa*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Konserni voidaan purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen tässä laissa tarkoitetulla tavalla, jos: 1) konserniin kuuluvat laitokset voidaan purkaa selvitys- tai konkurssimenettelyssä; *2) konserniin kuuluvien laitosten toiminta voidaan tervehdyttää yrityssaneerausmenettelyssä; tai* 3) konserniin kuuluvien laitosten toiminta voidaan järjestää uudelleen tämän lain mukaisesti niin, että laitosten kriittisten toimintojen jatkuvuus turvataan, joko erottamalla ne muista toiminnoista, jos tämä voidaan tehdä vaivattomasti ja ilman tarpeetonta viivytystä, tai muulla käytettävissä olevalla tavalla. Konsernin purkamisesta, saneerauksesta tai toiminnan uudelleenjärjestämisestä tulee aiheutua mahdollisimman vähän merkittäviä haitallisia seurauksia Suomen tai muiden ETA-valtioiden rahoitusjärjestelmien vakaudelle.	Konserni voidaan purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen tässä laissa tarkoitetulla tavalla, jos: 1) konserniin kuuluvat laitokset voidaan purkaa selvitys- tai konkurssimenettelyssä; *tai* *2)* konserniin kuuluvien *kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen* toiminta voidaan järjestää uudelleen tämän lain mukaisesti niin, että laitosten kriittisten toimintojen jatkuvuus turvataan, joko erottamalla ne muista toiminnoista, jos tämä voidaan tehdä vaivattomasti ja ilman tarpeetonta viivytystä, tai muulla käytettävissä olevalla tavalla. Konsernin purkamisesta tai toiminnan uudelleenjärjestämisestä tulee aiheutua mahdollisimman vähän merkittäviä haitallisia seurauksia Suomen tai muiden ETA-valtioiden rahoitusjärjestelmien vakaudelle.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	Jos virasto vastaa konsernin ryhmäkriisinratkaisusta ja konserni muodostuu useammasta kriisinratkaisun kohteena olevasta ryhmästä, sen on arvioitava konsernin lisäksi jokaisen kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän osalta, voidaanko se purkaa tai sen toiminta uudelleen järjestää 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Mitä 2 luvun 7 ja 8 §:ssä säädetään konsernin kriisinratkaisusuunnitelmaa koskevasta menettelystä ja päätöksenteosta, sovelletaan myös tämän momentin mukaiseen menettelyyn.
4 §	4 §

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
Laitoksen purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen	*Laitoksen purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen.*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Laitoksen on neljän kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta tehtävä virastolle ehdotus toimenpiteistä, joilla poistetaan viraston havaitsema este.	Laitoksen on neljän kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta tehtävä virastolle ehdotus toimenpiteistä, joilla poistetaan viraston havaitsema este. *Laitoksen on kuitenkin tehtävä kahden viikon kuluessa 1 momentissa tarkoituksen ilmoituksen vastaanottamisesta virastolle ehdotus toimenpiteistä ja aikataulusta toimenpiteiden täytäntöönpanolle sen varmistamiseksi, että laitos noudattaa sille asetettua omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta sekä kokonaislisäpääomavaatimusta. Ehdotettavien toimenpiteiden täytäntöönpanon aikataulussa on otettava huomioon viraston havaitseman esteen syyt. Laitoksen on tehtävä ehdotus kahden viikon kuluessa, jos olennainen purkamismahdollisuuksien este johtuu siitä, että:* *1) laitos ei täytä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta lisättynä kokonaislisäpääomavaatimuksen määrällä, vaikka se täyttäisi kokonaislisäpääomavaatimuksen; tai* *2) laitos ei täytä tässä laissa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta.*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Virasto voi vaatia laitokselta seuraavien toimenpiteiden toteuttamista laitoksen purkamisen tai toiminnan uudelleenjärjestämisen esteen poistamiseksi:	Virasto voi vaatia laitokselta seuraavien toimenpiteiden toteuttamista laitoksen purkamisen tai toiminnan uudelleenjärjestämisen esteen poistamiseksi:
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
9) laitoksen *tai sen emoyhtiön* suorittama 8 luvussa tarkoitettujen alentamiskelpoisten velkojen liikkeeseenlasku 8 luvun 7 §:n edellytysten täyttämiseksi;	9) laitoksen suorittama 8 luvussa tarkoitettujen *hyväksyttävien* velkojen liikkeeseenlasku *omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen* täyttämiseksi;
10) muita kuin 9 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä 8 luvun 7 §:n edellytysten täyttämiseksi mukaan lukien erityisesti laitoksen liikkeeseen laskemien alentamiskelpoisten	10) muut kuin 9 kohdassa *tarkoitetut toimenpiteet omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen* täyttämiseksi mukaan lukien erityisesti laitoksen

Voimassa oleva laki

velkojen tai laitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti omiin varoihin luettavien rahoitusvälineiden ehtojen uudelleenneuvottelu sen varmistamiseksi, että viraston 6 luvussa tarkoitettu päätös rahoitusvälineen arvon alentamisesta on pantavissa täytäntöön siinä valtiossa, jonka lakia rahoitusvälineeseen sovelletaan;

11) erillisen rahoitusalan holdingyhtiön perustaminen ja laitoksen siirtäminen sen määräysvaltaan, jos:

a) se on välttämätöntä laitoksen kriisinratkaisun edistämiseksi ja sen välttämiseksi, että tässä laissa tarkoitettujen kriisinratkaisuvaltuuksien ja -välineiden käytöllä olisi haitallisia vaikutuksia konserniin kuuluviin muihin kuin rahoitusalan yrityksiin;

b) laitos on rahoitusalan sekaholdingyhtiön tytäryritys.

— — — — — — — — — — — — — — —

5 §

Purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen konsernissa

Jos virasto vastaa laitoksen ryhmäkriisinratkaisusta, sen on pyrittävä 14 luvun 2 §:ssä tarkoitetussa kriisinratkaisukollegiossa yhdessä muiden konserniyritysten kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa tekemään tä-

Ehdotus

liikkeeseen laskemien *hyväksyttävien* velkojen tai laitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti omiin varoihin luettavien rahoitusvälineiden ehtojen uudelleenneuvottelu sen varmistamiseksi, että viraston 6 luvussa tarkoitettu päätös rahoitusvälineen arvon alentamisesta on pantavissa täytäntöön siinä valtiossa, jonka lakia rahoitusvälineeseen sovelletaan;

11) erillisen rahoitusalan holdingyhtiön perustaminen ja laitoksen siirtäminen sen määräysvaltaan, jos:

a) se on välttämätöntä laitoksen kriisinratkaisun edistämiseksi ja sen välttämiseksi, että tässä laissa tarkoitettujen kriisinratkaisuvaltuuksien ja -välineiden käytöllä olisi haitallisia vaikutuksia konserniin kuuluviin muihin kuin rahoitusalan yrityksiin; ja

b) laitos on rahoitusalan sekaholdingyhtiön tytäryritys*;*

12) laitoksen velvoittaminen toimittamaan suunnitelma, jolla palautetaan omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen noudattaminen sekä tarvittaessa kokonaislisäpääomavaatimuksen noudattaminen;

13) seuraavien juoksuajan profiilien muuttaminen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen noudattamiseksi:

a) omiin varoihin luettavat rahoitusvälineet Finanssivalvonnan suostumuksen jälkeen; ja

b) 8 luvun 7 g §:ssä ja 7 e §:n 4 momentin 3—11 kohdassa tarkoitetut hyväksyttävät velat.

— — — — — — — — — — — — — — —

5 §

Purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen konsernissa.

Jos virasto vastaa laitoksen ryhmäkriisinratkaisusta, sen on pyrittävä 14 luvun 2 §:ssä tarkoitetussa kriisinratkaisukollegiossa yhdessä muiden konserniyritysten kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa tekemään tä-

Voimassa oleva laki

män luvun 2 §:ssä tarkoitettu arvio ja päättämään yhteisesti 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä konserniyrityksissä. Päätöstä tehtäessä on kuultava ryhmän Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 65 b §:ssä tarkoitettua valvontakollegiota ja merkittävien sivuliikkeiden osalta toimivaltaisia kriisinratkaisuviranomaisia, jos se on olennaista sivuliikkeen kannalta.

Viraston on tätä pykälää soveltaessaan laadittava Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 25 artiklan 1 kohdan mukaisesti yhteistyössä Finanssivalvonnan ja Euroopan pankkiviranomaisen kanssa asiaa koskeva kertomus ja lähetettävä se konsernin emoyritykselle, tytäryritysten kriisinratkaisusta vastaaville viranomaisille ja merkittävien sivuliikkeiden kotivaltioiden kriisinratkaisuviranomaisille. Kertomusta laadittaessa on kuultava konserniin kuuluvien laitosten valvonnasta vastaavia viranomaisia. Kertomuksessa on käsiteltävä olennaisia esteitä kriisinratkaisuvälineiden ja -valtuuksien tehokkaalle käytölle konsernissa sekä vaikutuksia laitoksen liiketoimintaan, ja siinä on suositeltava oikeasuhtaisia ja kohdistettuja toimenpiteitä, joiden virasto arvioi olevan tarpeen näiden esteiden poistamiseksi.

Konsernin emoyritys voi neljän kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona se on vastaanottanut 2 momentissa tarkoitetun kertomuksen, ehdottaa virastolle vaihtoehtoisia toimenpiteitä kertomuksessa yksilöityjen esteiden korjaamiseksi.

Ehdotus

män luvun 2 §:ssä tarkoitettu arvio ja päättämään yhteisesti 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä *kriisinratkaisun kohteena olevissa yhteisöissä ja niiden tytäryrityksissä. Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tytäryrityksistä, sovelletaan myös 1 luvun 1 § :n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin yhtiöihin silloin kuin ne ovat kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tytäryrityksiä.* Päätöstä tehtäessä on kuultava ryhmän Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 65 b §:ssä tarkoitettua valvontakollegiota sekä merkittävien sivuliikkeiden osalta toimivaltaisia kriisinratkaisuviranomaisia, jos *päätöksellä on olennaisia vaikutuksia* sivuliikkeen kannalta.

Viraston on tätä pykälää soveltaessaan laadittava Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 25 artiklan 1 kohdan mukaisesti yhteistyössä Finanssivalvonnan ja Euroopan pankkiviranomaisen kanssa asiaa koskeva kertomus ja lähetettävä se konsernin emoyritykselle, tytäryritysten kriisinratkaisusta vastaaville viranomaisille ja merkittävien sivuliikkeiden kotivaltioiden kriisinratkaisuviranomaisille. Kertomusta laadittaessa on kuultava konserniin kuuluvien laitosten valvonnasta vastaavia viranomaisia. Kertomuksessa on käsiteltävä olennaisia esteitä kriisinratkaisuvälineiden ja -valtuuksien tehokkaalle käytölle konsernissa *ja kriisinratkaisun kohteena olevassa ryhmässä* sekä vaikutuksia *konsernin* liiketoimintaan *sekä* suositeltava oikeasuhtaisia ja kohdistettuja toimenpiteitä, joiden virasto arvioi olevan tarpeen näiden esteiden poistamiseksi.

Konsernin emoyritys voi neljän kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona se on vastaanottanut 2 momentissa tarkoitetun kertomuksen, ehdottaa virastolle vaihtoehtoisia toimenpiteitä kertomuksessa yksilöityjen esteiden korjaamiseksi.

Jos kertomuksessa yksilöidyt esteet johtuvat ryhmän 4 §:n 3 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetusta tilanteesta, konsernin emoyrityksen on kahden viikon kuluessa siitä päivästä, jona se on vastaanottanut 2 momentissa tarkoitetun kertomuksen, ehdotettava virastolle mahdollisia toimenpiteitä ja aikataulua toimenpi-

Voimassa oleva laki

Jos emoyritys on esittänyt 3 momentin mukaisesti vaihtoehtoisia toimenpiteitä, viraston on ilmoitettava niistä Finanssivalvonnalle, Euroopan pankkiviranomaiselle ja tytäryhtiöiden kriisinratkaisuviranomaisille sekä merkittävien sivuliikkeiden kriisinratkaisuviranomaisille, jos se on olennaista sivuliikkeen kannalta. Viraston on pyrittävä siihen, että kriisinratkaisukollegiossa tehdään neljän kuukauden kuluessa kertomuksen toimittamisesta yhteinen päätös olennaisten esteiden yksilöimisestä ja niiden poistamiseksi vaadittavista toimenpiteistä. Toimenpiteistä päätettäessä on otettava huomioon niiden mahdollinen vaikutus kaikissa niissä ETA-valtioissa, joissa konserni harjoittaa toimintaa. Päätöstä tehtäessä viraston on kuultava sivuliikkeiden toimivaltaisia kriisinratkaisu- ja valvontaviranomaisia. Viraston on annettava yhteispäätös kirjallisesti tiedoksi konsernin emoyritykselle.

Jos yhteistä päätöstä ei ole tehty 4 momentissa tarkoitetussa määräajassa, viraston on tehtävä päätös 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka toteutetaan konsernin tasolla. Viraston päätöksessä on otettava

Ehdotus

teiden täytäntöönpanolle sen varmistamiseksi, että laitos noudattaa omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta sekä tarvittaessa kokonaislisäpääomavaatimusta. Ehdotettavien toimenpiteiden täytäntöönpanon aikataulussa on otettava huomioon viraston havaitseman esteen syyt. Viraston on arvioitava, riittävätkö konsernin emoyrityksen ehdottamat toimenpiteet tehokkaasti puuttumaan tai poistamaan viraston havaitseman 4 §:n 3 momentin 1 tai 2 kohdassa säädetyn esteen. Viraston on arviota tehdessään kuultava Finanssivalvontaa.

Jos emoyritys on esittänyt 3 *tai 4* momentin mukaisesti vaihtoehtoisia toimenpiteitä, viraston on ilmoitettava niistä Finanssivalvonnalle, Euroopan pankkiviranomaiselle ja tytäryhtiöiden kriisinratkaisuviranomaisille sekä merkittävien sivuliikkeiden kriisinratkaisuviranomaisille, jos *toimenpiteillä on olennaisia vaikutuksia* sivuliikkeen kannalta. Viraston on pyrittävä siihen, että kriisinratkaisukollegiossa tehdään neljän kuukauden kuluessa *emoyrityksen 3 momentissa tarkoitettujen vaihtoehtoisten toimenpiteiden* toimittamisesta yhteinen päätös olennaisten esteiden yksilöimisestä ja niiden poistamiseksi vaadittavista toimenpiteistä. *Jos konsernin emoyritys ei ole esittänyt vaihtoehtoisia toimenpiteitä, yhteinen päätös on tehtävä yhden kuukauden kuluessa 3 momentissa säädetyn neljän kuukauden määräajan päättymisestä. Yhteinen päätös on tehtävä kahden viikon kuluessa konsernin emoyrityksen 4 momentin mukaisten toimenpide-ehdotusten toimittamisesta.* Toimenpiteistä päätettäessä on otettava huomioon niiden mahdollinen vaikutus kaikissa niissä ETA-valtioissa, joissa konserni harjoittaa toimintaa. Päätöstä tehtäessä viraston on kuultava sivuliikkeiden toimivaltaisia kriisinratkaisu- ja valvontaviranomaisia. Viraston on annettava yhteispäätös kirjallisesti tiedoksi konsernin emoyritykselle.

Jos yhteistä päätöstä ei ole tehty *5* momentissa tarkoitetussa määräajassa, viraston on tehtävä päätös 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka toteutetaan konsernin tasolla. Viraston päätöksessä on otettava

Voimassa oleva laki

huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten ilmaisemat kannat ja varaumat. Viraston on annettava päätös tiedoksi konsernin emoyritykselle.

Jos toinen kriisinratkaisuviranomainen on saattanut tässä pykälässä tarkoitettua päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti.

Edellä 4 momentissa tarkoitettu *neljän kuukauden* määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi 4 momentissa mainitun *neljän kuukauden* määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä 4 momentissa tarkoitettu päätös.

6 §

Konsernin purkamisen ja uudelleenjärjestämisen esteiden poistaminen tilanteessa, jossa konsernin kriisinratkaisun suunnittelu kuuluu toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen tehtäviin

— — — — — — — — — — — — — — —

Jos yhteistä päätöstä ei ole tehty 5 §:n 4 momentissa mainitussa *neljän kuukauden* määräajassa, viraston on tehtävä päätös 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka kohdistetaan suomalaiseen tytäryritykseen. Viraston on otettava huomioon muiden krii-

Ehdotus

huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten ilmaisemat kannat ja varaumat. Viraston on annettava päätös tiedoksi konsernin emoyritykselle.

Jos toinen kriisinratkaisuviranomainen on saattanut tässä pykälässä tarkoitettua päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti.

Edellä *5* momentissa *säädetty* määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi *5* momentissa *säädetyn* määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä *6* momentissa tarkoitettu päätös.

Mitä 6—8 momentissa säädetään, sovelletaan myös virastoon, kun se on kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön toimivaltainen kriisinratkaisuviranomainen. Konsernin emoyrityksen sijaan viraston päätös annetaan tällöin tiedoksi kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle.

6 §

Konsernin purkamisen ja uudelleenjärjestämisen esteiden poistaminen tilanteessa, jossa konsernin kriisinratkaisun suunnittelu kuuluu toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen tehtäviin

— — — — — — — — — — — — — — —

Jos yhteistä päätöstä ei ole tehty 5 §:n *5* momentissa mainitussa määräajassa, viraston on tehtävä päätös 4 §:n 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä, jotka kohdistetaan suomalaiseen tytäryritykseen. Viraston on otettava huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten esittämät näkemykset. Viraston on

Voimassa oleva laki

sinratkaisuviranomaisten esittämät näkemykset. Viraston on annettava päätös tiedoksi suomalaiselle tytäryritykselle ja konsernin kriisinratkaisun suunnittelusta vastaavalle kriisinratkaisuviranomaiselle.

— — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 5 §:n 4 momentissa tarkoitettu *neljän kuukauden* määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi mainitun *neljän kuukauden* määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä 3 momentissa tarkoitettu päätös.

— — — — — — — — — — — — — — —

4 luku

Laitoksen asettaminen kriisihallintoon

2 §

Päätös laitoksen asettamisesta kriisihallintoon

Viraston on saatuaan Finanssivalvonnalta 1 §:n 4 momentissa tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 5 a §:n 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen taikka Finanssivalvontaa kuultuaan omasta aloitteestaan arvioitava, täyttyvätkö 1 §:ssä säädetyt edellytykset. Jos virasto arvioi, että 1 §:n edellytykset eivät täyty, sen tulee tehdä päätös olla asettamatta laitosta kriisihallintoon. Jos edellytykset täyttyvät, viraston on tehtävä päätös laitoksen asettamisesta kriisihallintoon. Päätöksestä asettaa laitos kriisihallintoon on käytävä ilmi vähintään:

— — — — — — — — — — — — — — —

5 §

Ryhmään kuuluvan yrityksen asettaminen kriisihallintoon

Ehdotus

annettava päätös tiedoksi suomalaiselle tytäryritykselle *sekä* konsernin *ja kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön* kriisinratkaisun suunnittelusta vastaavalle kriisinratkaisuviranomaiselle.

— — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 5 §:n *5* momentissa *säädetty* määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi mainitun määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä *2* momentissa tarkoitettu päätös.

— — — — — — — — — — — — — — —

4 luku

Laitoksen asettaminen kriisihallintoon

2 §

Päätös laitoksen asettamisesta kriisihallintoon

Viraston on saatuaan Finanssivalvonnalta 1 §:n 4 *tai 5* momentissa tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 5 a §:n 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen taikka Finanssivalvontaa kuultuaan omasta aloitteestaan arvioitava, täyttyvätkö *tämän luvun* 1 §:ssä säädetyt edellytykset. Jos virasto arvioi, että edellytykset eivät täyty, sen tulee tehdä päätös olla asettamatta laitosta kriisihallintoon. Jos edellytykset täyttyvät, viraston on tehtävä päätös laitoksen asettamisesta kriisihallintoon. Päätöksestä asettaa laitos kriisihallintoon on käytävä ilmi vähintään:

— — — — — — — — — — — — — — —

5 §

*Ryhmään kuuluvan yrityksen, **kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän ja sen jäsenluottolaitosten** asettaminen kriisihallintoon*

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	Virasto voi asettaa kriisihallintoon samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvan keskusyhteisön ja sen jäsenluottolaitokset, jos ryhmä kokonaisuutena täyttää 1 §:ssä säädetyt edellytykset. *Virasto voi asettaa kriisihallintoon rahoitusalan holdingyhtiön, rahoitusalan sekaholdingyhtiön ja monialan holdingyhtiön sekä emoyrityksenä toimivan vastaavan yhtiön, jos:* *1) yhtiö on kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö;* *2) yhtiön tytäryritys täyttää 1 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset;* *3) 2 kohdassa tarkoitetun tytäryrityksen kaatuminen luo riskin kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän kannalta; ja* *4) tytäryrityksen tai kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän kriisinratkaisu edellyttää yhtiöön kohdistuvia toimenpiteitä.*
5 luku	5 luku
Varojen ja velkojen arvostaminen	**Varojen ja velkojen arvostaminen**
1 §	1 §
Arvonmääritys	*Arvonmääritys*
Viraston on viivytyksettä ennen 6 luvussa tarkoitettua osakkeiden ja osuuksien arvon alentamista ja ennen kriisinratkaisutoimenpiteisiin ryhtymistä huolehdittava, että laitoksen varat ja velat arvioidaan tässä luvussa säädetyllä tavalla (***arvonmääritys***). Virasto voi noudattaa tämän luvun säännöksiä myös ennen laitoksen asettamista kriisihallintoon.	Viraston on viivytyksettä ennen 6 luvussa tarkoitettua osakkeiden*, osuuksien tai muiden tase-erien* arvon alentamista ja ennen kriisinratkaisutoimenpiteisiin ryhtymistä huolehdittava, että laitoksen varat ja velat arvioidaan tässä luvussa säädetyllä tavalla (***arvonmääritys***). Virasto voi noudattaa tämän luvun säännöksiä myös ennen laitoksen asettamista kriisihallintoon.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
3 §	3 §
Arvonmäärityksen tarkoitus	*Arvonmäärityksen tarkoitus*
Arvonmäärityksen tarkoituksena on luoda edellytykset viraston päätöksille siitä:	Arvonmäärityksen tarkoituksena on luoda edellytykset viraston päätöksille siitä:

Voimassa oleva laki

1) täyttyvätkö tässä laissa säädetyt osakkeiden *ja* osuuksien arvon alentamisen edellytykset taikka edellytykset laitoksen asettamiseksi kriisihallintoon;

2) mihin eri kriisinratkaisutoimenpiteisiin on mahdollisesti ryhdyttävä;

3) onko osakkeiden *ja* osuuksien arvoa ja kunkin osakkeen- tai osuudenomistajan osakkeiden lukumäärää alennettava ja kuinka paljon;

4) onko velkojen nimellisarvoa alennettava ja velkoja muunnettava osakkeiksi tai osuuksiksi ja kuinka paljon;

5) mitä varoja ja velkoja on luovutettava väliaikaisen laitoksen tai omaisuudenhoitoyhtiön perustamisen yhteydessä sekä kuinka paljon vastiketta on suoritettava kriisihallintoon asetetulle laitokselle ja sen osakkeen- tai osuudenomistajille;

6) mitä laitoksen varoja ja velkoja on luovutettava liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä sekä mikä on luovutettavien varojen nettomääräinen markkina-arvo;

7) mikä on luovutettavien osakkeiden tai osuuksien määrä ja siirtohinta toteutettaessa liiketoiminnan luovutus siirtämällä laitoksen osakkeita tai osuuksia 9 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Lisäksi arvonmääräyksessä on varmistettava, että asianomaisen laitoksen kaikki mahdolliset tappiot todetaan sinä ajankohtana, jona kriisinratkaisuvälineitä sovelletaan tai osakkeiden *tai* osuuksien arvoa alennetaan.

7 §

Väliaikainen arvonmääritys

Jos 1 §:ssä tarkoitettua arvonmääritystä ei voida tehdä ennen osakkeiden *tai* osuuksien arvon alentamista tai ennen kriisinratkaisutoimenpiteisiin ryhtymistä asian kiireellisyyden tai muun painavan syyn vuoksi, viraston on arvioitava varat ja velat väliaikaisesti (***väliaikainen arvonmääritys***).

Ehdotus

1) täyttyvätkö tässä laissa säädetyt osakkeiden*, osuuksien, muiden tase-erien tai hyväksyttävien velkojen* arvon alentamisen edellytykset taikka edellytykset laitoksen asettamiseksi kriisihallintoon;

2) mihin eri kriisinratkaisutoimenpiteisiin on mahdollisesti ryhdyttävä;

3) onko osakkeiden*, osuuksien, muiden tase-erien tai hyväksyttävien velkojen* arvoa ja kunkin osakkeen- tai osuudenomistajan osakkeiden lukumäärää alennettava ja kuinka paljon;

4) onko velkojen nimellisarvoa alennettava ja velkoja muunnettava osakkeiksi tai osuuksiksi ja kuinka paljon;

5) mitä varoja ja velkoja on luovutettava väliaikaisen laitoksen tai omaisuudenhoitoyhtiön perustamisen yhteydessä sekä kuinka paljon vastiketta on suoritettava kriisihallintoon asetetulle laitokselle ja sen osakkeen- tai osuudenomistajille;

6) mitä laitoksen varoja ja velkoja on luovutettava liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä sekä mikä on luovutettavien varojen nettomääräinen markkina-arvo;

7) mikä on luovutettavien osakkeiden tai osuuksien määrä ja siirtohinta toteutettaessa liiketoiminnan luovutus siirtämällä laitoksen osakkeita tai osuuksia 9 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Lisäksi arvonmääräyksessä on varmistettava, että asianomaisen laitoksen kaikki mahdolliset tappiot todetaan sinä ajankohtana, jona kriisinratkaisuvälineitä sovelletaan tai osakkeiden*, osuuksien, muiden tase-erien tai hyväksyttävien velkojen* arvoa alennetaan.

7 §

Väliaikainen arvonmääritys

Jos 1 §:ssä tarkoitettua arvonmääritystä ei voida tehdä ennen osakkeiden*, osuuksien, muiden tase-erien tai hyväksyttävien velkojen* arvon alentamista tai ennen kriisinratkaisutoimenpiteisiin ryhtymistä asian kiireellisyyden tai muun painavan syyn vuoksi, viraston on arvioitava varat ja velat väliaikaisesti (***väliaikainen arvonmääritys***).

Voimassa oleva laki

— — — — — — — — — — — — — — —

Virasto voi 1 §:n estämättä alentaa osakkeiden *ja* osuuksien arvoa ja ryhtyä kriisinratkaisutoimenpiteisiin väliaikaisen arvonmäärityksen perusteella.

12 §

Osakkeen- tai osuudenomistajien ja velkojien kohtelun arviointi

Viraston on viipymättä sen jälkeen, kun 8—11 luvussa tarkoitetut kriisinratkaisutoimenpiteet on toteutettu, huolehdittava sen arvioinnista, saavatko osakkeen- tai osuudenomistajat ja velkojat sanotun päätöksen perusteella saman, paremman vai huonomman kohtelun kuin siinä tilanteessa, että laitos olisi kriisinratkaisutoimenpiteen asemesta asetettu konkurssiin. Arviointi on tehtävä erillään 1 §:n mukaisesta arvonmäärityksestä.

Arvioinnin laatijaan ja arvioinnin hyväksymiseen sovelletaan, mitä 2 §:ssä säädetään arvioijasta ja 6 §:ssä arvonmäärityksen hyväksymisestä.

6 luku

Osakkeiden, osuuksien ja eräiden muiden tase-erien arvon alentaminen ja muuntaminen sekä osakkeiden ja osuuksien mitätöiminen

1 §

Velvollisuus alentaa omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa sekä alentaa ja muuntaa eräitä muita tase-eriä

Viraston on viivytyksettä sen jälkeen, kun laitos on asetettu kriisihallintoon ja laitoksessa on suoritettu 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettu arvonmääritys, päätettävä laitoksen tappioiden kattamisesta, osakkeiden ja osuuksien mitätöimisestä sekä vakavaraisuusasetuksen 51

Ehdotus

— — — — — — — — — — — — — — —

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä säädetään virasto voi alentaa osakkeiden, osuuksien, muiden tase-erien tai hyväksyttävien velkojen arvoa ja ryhtyä kriisinratkaisutoimenpiteisiin väliaikaisen arvonmäärityksen perusteella.

12 §

Osakkeen- tai osuudenomistajien ja velkojien kohtelun arviointi

Viraston on viipymättä sen jälkeen, *kun 6 luvussa tarkoitettu arvon alentaminen ja muuntaminen tai* 8—11 luvussa tarkoitetut kriisinratkaisutoimenpiteet on toteutettu, huolehdittava sen arvioinnista, saavatko osakkeen- tai osuudenomistajat ja velkojat sanotun päätöksen perusteella saman, paremman vai huonomman kohtelun kuin siinä tilanteessa, että laitos olisi *arvon alentamisen tai* kriisinratkaisutoimenpiteen asemesta asetettu konkurssiin. Arviointi on tehtävä erillään 1 §:ssä tarkoitetusta arvonmäärityksestä.

Arvioinnin laatijaan ja arvioinnin hyväksymiseen sovelletaan, mitä 2 §:ssä säädetään arvioijasta ja 6 §:ssä arvonmäärityksen hyväksymisestä.

6 luku

Osakkeiden, osuuksien ja eräiden muiden tase-erien arvon alentaminen ja muuntaminen sekä osakkeiden ja osuuksien mitätöiminen

1 §

Velvollisuus alentaa omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa sekä alentaa ja muuntaa eräitä muita tase-eriä

Viraston on viivytyksettä sen jälkeen, kun laitos on asetettu kriisihallintoon ja laitoksessa on suoritettu 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettu arvonmääritys, päätettävä laitoksen tappioiden kattamisesta, osakkeiden ja osuuksien mi-

Voimassa oleva laki

artiklassa tarkoitetun ensisijaisen lisäpääoman tai *vakavaraisuusasetuksen* 62 artiklassa tarkoitetun toissijaisen pääoman alentamisesta ja muuntamisesta omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi. Viraston on katettava laitoksen tappiot alentamalla laitoksen sekä, 3 §:ssä säädetyin edellytyksin, laitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluvan yrityksen osakkeiden tai osuuksien ja muiden omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa, tai jos osakkeella tai osuudella ei ole nimellisarvoa, kirjanpidollista vasta-arvoa. Viraston on samalla mitätöitävä kunkin osakkeen- tai osuudenomistajan osakkeet tai osuudet samassa suhteessa kuin laitoksen tappioita on katettu tämän momentin mukaisesti, jollei virasto päätä luovuttaa kyseisiä osakkeita tai osuuksia sellaisille velkojille, joiden saamisten arvoa on alennettu tai joiden saamiset on muutettu omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi tämän lain mukaisesti.

— — — — — — — — — — — — — —

Laitoksen osakkeiden tai osuuksien määrää on alennettava ja muita 1 momentissa tarkoitettuja rahoitusvälineitä alennettava ja muunnettava mainitussa momentissa tarkoitetuista oman pääoman eristä kääntäen samassa etusijajärjestyksessä kuin konkurssissa. Ensimmäisenä alennetaan ja muunnetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklassa tarkoitettu ydinpääoma, toisena 51 artiklassa tarkoitettu ensisijainen lisäpääoma ja kolmantena 62 artiklassa tarkoitettu toissijainen pääoma, jollei 54 artiklasta muuta johdu. Osakkeiden, osuuksien ja muiden omaan pääomaan luettavien erien arvon alentaminen ei muuta omistajan vastuuta alennettuun arvoon kohdistuvista velvoitteista tai mahdollisesta 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin kohdistuvan muutoksenhaun perusteella määrättävästä vahingonkorvausvelvollisuudesta.

— — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

tätöimisestä sekä *EU:n* vakavaraisuusasetuksen 51 artiklassa tarkoitetun ensisijaisen lisäpääoman tai 62 artiklassa tarkoitetun toissijaisen pääoman alentamisesta ja muuntamisesta *ydinpääomaan* luettaviksi rahoitusvälineiksi. Viraston on katettava laitoksen tappiot alentamalla laitoksen sekä, *tämän luvun* 3 §:ssä säädetyin edellytyksin, laitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluvan yrityksen osakkeiden tai osuuksien ja muiden omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa, tai jos osakkeella tai osuudella ei ole nimellisarvoa, kirjanpidollista vasta-arvoa. Viraston on samalla mitätöitävä kunkin osakkeen- tai osuudenomistajan osakkeet tai osuudet samassa suhteessa kuin laitoksen tappioita on katettu tämän momentin mukaisesti, jollei virasto päätä luovuttaa kyseisiä osakkeita tai osuuksia sellaisille velkojille, joiden saamisten arvoa on alennettu tai joiden saamiset on muutettu *ydinpääomaan* luettaviksi rahoitusvälineiksi tämän lain mukaisesti. *Virasto voi tässä momentissa tarkoitettujen tase-erien muuntamiseksi velvoittaa laitoksen tai sen emoyrityksen laskemaan liikkeeseen uusia osakkeita tai osuuksia.*

— — — — — — — — — — — — — —

Laitoksen osakkeiden tai osuuksien määrää on alennettava ja muita 1 momentissa tarkoitettuja rahoitusvälineitä alennettava ja muunnettava mainitussa momentissa tarkoitetuista oman pääoman eristä kääntäen samassa etusijajärjestyksessä kuin konkurssissa. Ensimmäisenä alennetaan ja muunnetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklassa tarkoitettu ydinpääoma, toisena 51 artiklassa tarkoitettu ensisijainen lisäpääoma, kolmantena 62 artiklassa tarkoitettu toissijainen pääoma, jollei 54 artiklasta muuta johdu *ja viimeisenä tämän pykälän 11 momentissa säädetyt hyväksyttävät velat.* Osakkeiden, osuuksien ja muiden omaan pääomaan luettavien erien *tai hyväksyttävien velkojen* arvon alentaminen ei muuta omistajan vastuuta alennettuun arvoon kohdistuvista velvoitteista tai mahdollisesta 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin kohdistuvan muutoksenhaun perusteella määrättävästä vahingonkorvausvelvollisuudesta.

— — — — — — — — — — — — — —

Voimassa oleva laki

Virasto voi tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä päättäessään päättää myös osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen muuttamisesta osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013) 18 §:ssä tarkoitetuksi osuuspankkiosakeyhtiöksi, talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 4 §:ssä tarkoitetun osuuskuntamuotoisen keskusyhteisön muuttamisesta osakeyhtiöksi ja säästöpankin säästöpankkilain (1502/2001) 91 §:ssä tarkoitetuksi säästöpankkiosakeyhtiöksi. Kun talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 4 §:ssä tarkoitettu osuuskuntamuotoinen keskusyhteisö muutetaan osakeyhtiöksi, keskusyhteisön mainitun lain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimilupa raukeaa.

— — — — — — — — — — — — — — —

2 §

Muiden viranomaisten kuuleminen

Ennen 1 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä viraston on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle. Jos päätöksen kohteena oleva laitos kuuluu ryhmään, jonka konsolidoidusta valvonnasta vastaa toisen ETA-valtion valvontaviranomainen, viraston on ilmoitettava asiasta myös tälle valvontaviranomaiselle sekä virastoa vastaavalle sanotun toisen ETA-valtion viranomaiselle.

— — — — — — — — — — — — — — —

3 §

Ehdotus

Virasto voi tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä päättäessään päättää myös osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen muuttamisesta osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013) 18 §:ssä tarkoitetuksi osuuspankkiosakeyhtiöksi *tai osakeyhtiöksi*, talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 4 §:ssä tarkoitetun osuuskuntamuotoisen keskusyhteisön muuttamisesta osakeyhtiöksi ja säästöpankin *muuttamisesta* säästöpankkilain (1502/2001) 91 §:ssä tarkoitetuksi säästöpankkiosakeyhtiöksi. Kun talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 4 §:ssä tarkoitettu osuuskuntamuotoinen keskusyhteisö muutetaan osakeyhtiöksi, keskusyhteisön mainitun lain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimilupa raukeaa.

— — — — — — — — — — — — — — —

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös hyväksyttäviin velkoihin, jotka täyttävät 8 luvun 7 e §:n 4 momentin 4—11 kohdassa säädetyt edellytykset, lukuun ottamatta EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 c artiklan 1 kohdassa säädettyä velkojen jäljellä olevaa juoksuaikaa koskevaa edellytystä.

2 §

Muiden viranomaisten kuuleminen

Ennen 1 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä viraston on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle. Jos päätöksen kohteena oleva laitos kuuluu ryhmään, jonka konsolidoidusta valvonnasta vastaa toisen ETA-valtion valvontaviranomainen, viraston on *kuultava kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kriisinratkaisuviranomaista ja* ilmoitettava *vuorokauden kuluessa kuulemisesta asiasta Finanssivalvonnan lisäksi* tälle valvontaviranomaiselle sekä virastoa vastaavalle sanotun toisen ETA-valtion viranomaiselle *sekä kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvien yhteisöjen kriisinratkaisuviranomaisille.*

— — — — — — — — — — — — — — —

3 §

Voimassa oleva laki

Oman pääoman alentaminen ja eräiden muiden tase-erien alentaminen ja muuntaminen ryhmään kuuluvassa yrityksessä

Jos laitos kuuluu samaan ryhmään toisessa ETA-valtiossa olevan laitoksen kanssa, viraston on päätettävä 1 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä, jos laitos on:

— — — — — — — — — — — — — — —

3) emoyritys, 1 §:n 1 momentissa tarkoitetut erät on otettu huomioon sekä emoyrityksen omien varojen että konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa ja Finanssivalvonta vastaa ryhmän konsolidoidusta valvonnasta ja virasto katsoo, että toimenpiteisiin ryhtyminen on välttämätöntä ryhmän toiminnan jatkamisen edellytysten turvaamiseksi.

— — — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

Oman pääoman alentaminen ja eräiden muiden tase-erien alentaminen ja muuntaminen ryhmään kuuluvassa yrityksessä

Jos laitos kuuluu samaan ryhmään toisessa ETA-valtiossa olevan laitoksen kanssa, viraston on päätettävä 1 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä, jos laitos on:

— — — — — — — — — — — — — — —

3) emoyritys, mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitetut erät on otettu huomioon sekä emoyrityksen omien varojen että konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa ja Finanssivalvonta vastaa ryhmän konsolidoidusta valvonnasta ja virasto katsoo, että toimenpiteisiin ryhtyminen on välttämätöntä ryhmän toiminnan jatkamisen edellytysten turvaamiseksi*; ja*

4) Suomeen rekisteröity tytäryritys ja osakkeet, osuudet, muut omaan pääomaan luet-tavat erät ja hyväksyttävät velat huomioidaan tytäryrityksen 8 luvun 7 e §:n perusteella asetetussa vähimmäisvaatimuksessa.

— — — — — — — — — — — — — — —

Viraston on päätettävä 1 §:n 1 momentin mukaisista toimenpiteistä samanaikaisesti emoyritykselle sekä kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle, jos jälkimmäinen on ostanut hyväksyttävät velat, pääomaan luettavat erät tai muut tase-erät muiden kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvien yhteisöjen välityksellä. Tappiot on tällöin siirrettävä kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle.

7 §

Arvon alentamisen ja muuntamisen huomioiminen kriisinratkaisurahaston käytössä

Jos kriisinratkaisuvälineitä sovelletaan kriisinratkaisun kohteena olevaan yhteisöön tai poikkeuksellisissa olosuhteissa kriisinratkaisusuunnitelmasta poiketen sellaiseen laitokseen, joka ei ole kriisinratkaisun kohteena, tämän yhteisön 1 §:ssä säädetyn mukainen arvon alennus on huomioitava 8 luvun 6 §:n 4

Voimassa oleva laki

7 luku

Kriisinratkaisuvälineitä koskevat yleiset periaatteet

2 §

Kriisinratkaisuvälineet

Kriisinratkaisuvälineitä ovat:

1) laitoksen tai väliaikaisen laitoksen velkojen nimellisarvon alentaminen ja velkojen muuntaminen tämän laitoksen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi laitoksen vakavaraisuuden parantamiseksi tai varojen siirtämiseksi 2—4 kohdan mukaisesti siten kuin 8 luvussa säädetään (***velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen***);

— — — — — — — — — — — — — — —

Virasto voi päättää periä kohtuullisen korvauksen kriisinratkaisuvälineiden käyttämisestä sille aiheutuneista kustannuksista omakustannusarvoon laitokselta tai väliaikaiselta laitokselta taikka pidättää korvauksen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua lunastusta koskevasta lunastushinnasta. Viraston tässä momentissa tarkoitettu saaminen maksetaan laitoksen konkurssissa tai 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitetun laitoksen tai yhtiön purkautuessa virastolain mukaisten korvattavien talletusten ja maksunsaantijärjestyslain 5 §:ssä tarkoitettujen saatavien jälkeen parhaalla etuoikeudella.

— — — — — — — — — — — — — — —

6 §

Omistajavalvontaa koskevien säännösten soveltaminen

Muunnettaessa velkoja osakkeiksi tai osuuksiksi 8 luvun nojalla tai luovutettaessa osakkeita tai osuuksia 9 luvun nojalla sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 lukua, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ää ja Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a—32 c

Ehdotus

momentin 1 kohdan ja 6 momentin 1 kohdassa säädettyjen vähimmäismäärien laskennassa.

7 luku

Kriisinratkaisuvälineitä koskevat yleiset periaatteet

2 §

Kriisinratkaisuvälineet

Kriisinratkaisuvälineitä ovat:

1) laitoksen tai väliaikaisen laitoksen velkojen nimellisarvon alentaminen ja velkojen muuntaminen tämän laitoksen *ydinpääomaan* luettaviksi rahoitusvälineiksi laitoksen vakavaraisuuden parantamiseksi tai varojen siirtämiseksi 2—4 kohdan mukaisesti noudattaen 8 lukua (***velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen***);

— — — — — — — — — — — — — — —

Virasto voi päättää periä kohtuullisen korvauksen kriisinratkaisuvälineiden käyttämisestä sille aiheutuneista kustannuksista omakustannusarvoon laitokselta tai väliaikaiselta laitokselta taikka pidättää korvauksen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua lunastusta koskevasta lunastushinnasta. Viraston tässä momentissa tarkoitettu saaminen maksetaan laitoksen*, väliaikaisen laitoksen tai omaisuudenhoitoyhtiön konkurssissa luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 4 a §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetyllä etuoikeudella*.

— — — — — — — — — — — — — — —

6 §

Omistajavalvontaa koskevien säännösten soveltaminen

Muunnettaessa velkoja osakkeiksi tai osuuksiksi *6 tai* 8 luvun nojalla tai luovutettaessa osakkeita tai osuuksia 9 luvun nojalla sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 lukua, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ää ja Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a—32 c

Voimassa oleva laki

§:ää, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä.

Finanssivalvonnan on ilman aiheetonta viivytystä päätettävä, kieltääkö se hankinnan tai rajoittaako se osakkeisiin tai osuuksiin perustuvia oikeuksia. Asiaa harkitessaan Finanssivalvonnan on otettava huomioon velkojen muuntamisen tai liiketoiminnan luovutuksen kiireellisyys sekä tarve saavuttaa kriisinratkaisun tavoitteet. Finanssivalvonnan päätös on annettava tiedoksi virastolle ja ilmoitusvelvolliselle.

Poiketen siitä, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja sijoituspalvelulaissa säädetään, virasto voi luovuttaa osakkeet ja osuudet tämän lain 8 ja 9 luvun säännösten nojalla ennen kuin Euroopan keskuspankki on tehnyt luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tai *Finanssivalvonta on* myöntänyt sijoituspalvelulain 6 a luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun luvan. Virastolla on kuitenkin yksinomainen oikeus käyttää osakkeisiin ja osuuksiin perustuvia oikeuksia siihen saakka, kunnes *Euroopan keskuspankki on tehnyt mainitun päätöksen tai* Finanssivalvonta on myöntänyt mainitun luvan tai tehnyt päätöksen, kieltääkö se osakkeiden tai osuuksien luovutuksen taikka kun Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:n mukainen määräaika on päättynyt.

8 luku

Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

1 §

Oikeus alentaa velkojen nimellisarvoa ja muuntaa velkoja omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

Virasto voi 5 ja 6 §:ssä säädetyin poikkeuksin päätöksellään alentaa osin tai kokonaan laitoksen, 10 luvussa tarkoitetun väliaikaisen laitoksen ja 11 luvussa tarkoitetun omaisuudenhoitoyhtiön muiden kuin 4 §:ssä tarkoitettujen velkojen nimellisarvoa, jäljempänä

Ehdotus

§:ää, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä.

Finanssivalvonnan on ilman aiheetonta viivytystä päätettävä, kieltääkö se hankinnan tai rajoittaako se osakkeisiin tai osuuksiin perustuvia oikeuksia. Asiaa harkitessaan Finanssivalvonnan on otettava huomioon velkojen muuntamisen tai liiketoiminnan luovutuksen kiireellisyys sekä tarve saavuttaa kriisinratkaisun tavoitteet. Finanssivalvonnan päätös on annettava tiedoksi virastolle ja ilmoitusvelvolliselle.

Poiketen siitä, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja sijoituspalvelulaissa säädetään, virasto voi luovuttaa osakkeet ja osuudet tämän lain *6,* 8 ja 9 luvun säännösten nojalla ennen kuin *Finanssivalvonta* on tehnyt luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tai myöntänyt sijoituspalvelulain 6 a luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun luvan. Virastolla on kuitenkin yksinomainen oikeus käyttää osakkeisiin ja osuuksiin perustuvia oikeuksia siihen saakka, kunnes Finanssivalvonta on myöntänyt mainitun luvan tai tehnyt päätöksen, kieltääkö se osakkeiden tai osuuksien luovutuksen taikka kun Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:n mukainen määräaika on päättynyt.

8 luku

Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

1 §

*Oikeus alentaa velkojen nimellisarvoa ja muuntaa velkoja **ydinpääomaan** luettaviksi rahoitusvälineiksi*

Virasto voi 5 ja 6 §:ssä säädetyin poikkeuksin päätöksellään alentaa osin tai kokonaan laitoksen, 10 luvussa tarkoitetun väliaikaisen laitoksen ja 11 luvussa tarkoitetun omaisuudenhoitoyhtiön muiden kuin 4 §:ssä tarkoitettujen velkojen nimellisarvoa, jäljempänä

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
alentamiskelpoiset velat, ja muuntaa alennettu velka omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi siten kuin tässä luvussa säädetään.	***alentamiskelpoiset velat***, ja muuntaa alennettu velka *ydinpääomaan* luettaviksi rahoitus-välineiksi siten kuin tässä luvussa säädetään.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
3 §	3 §
Velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen täytäntöönpano	*Velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen täytäntöönpano*
Alentaessaan velkojen nimellisarvoa ja muuntaessaan alennettua määrää vastaavaa määrää omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi, viraston on arvioitava 5 luvun mukaisen arvonmäärityksen perusteella kokonaismäärä, jolla alentamiskelpoisten velkojen nimellisarvoa on alennettava, ja 4 momentissa säädetyin edellytyksin muunnettava omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi.	Alentaessaan velkojen nimellisarvoa ja muuntaessaan alennettua määrää vastaavaa määrää *ydinpääomaan* luettaviksi rahoitusvälineiksi, viraston on arvioitava 5 luvun mukaisen arvonmäärityksen perusteella kokonaismäärä, jolla alentamiskelpoisten velkojen nimellisarvoa on alennettava ja 4 momentissa säädetyin edellytyksin muunnettava *ydinpääomaan* luettaviksi rahoitusvälineiksi. *Arvon alentamisen ja muuntamisen laskennassa on lisäksi huomioitava mahdolliset virastolain 4 luvun 8 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetyt vakausmaksuilla rahoitetut rahoitusosuudet.*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
Viraston on lisäksi alennettava velkojen nimellisarvoa ja muunnettava arvonalennusta vastaava määrä ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi. Muuntaminen tehdään määrään, joka tarvitaan 2 momentissa tarkoitetun velkojen nimellisarvon alentamisen jälkeen laitoksen tai väliaikaisen laitoksen omien varojen lisäämiseksi sellaiselle omien varojen kynnysarvon mukaiselle tasolle, joka turvaisi markkinoiden luottamuksen laitoksen tai väliaikaisen laitoksen toiminnan jatkumiseen.	Viraston on lisäksi alennettava velkojen nimellisarvoa ja muunnettava arvonalennusta vastaava määrä ydinpääomaan luettaviksi rahoitusvälineiksi. Muuntaminen tehdään määrään, joka tarvitaan 2 momentissa tarkoitetun velkojen kirjanpitoarvon alentamisen jälkeen laitoksen tai väliaikaisen laitoksen omien varojen lisäämiseksi sellaiselle omien varojen kynnysarvon mukaiselle tasolle, joka turvaisi markkinoiden luottamuksen laitoksen tai väliaikaisen laitoksen toiminnan jatkumiseen *vuodeksi.*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
Muunnettaessa velkoja 1 momentin mukaisesti omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi, virasto voi käyttää eri muuntosuhdetta velkoihin, joilla on konkurssissa erilainen maksunsaantijärjestys. Viraston on tällöin noudatettava ainakin toista seuraavista periaatteista:	Muunnettaessa velkoja 1 momentin mukaisesti *ydinpääomaan* luettaviksi rahoitusvälineiksi, virasto voi käyttää eri muuntosuhdetta velkoihin, joilla on konkurssissa erilainen maksunsaantijärjestys. Viraston on tällöin noudatettava ainakin toista seuraavista periaatteista:
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
4 §	4 §

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
Velat, joiden nimellisarvoa ei voi alentaa	*Velat, joiden nimellisarvoa ei voi alentaa*
Tätä lukua ei sovelleta seuraaviin velkoihin:	Tätä lukua ei sovelleta seuraaviin velkoihin:
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
3) velka, joka perustuu työsuhteeseen, lukuun ottamatta luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 luvun 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettuja muuttuvia palkkioita;	3) velka, joka perustuu työsuhteeseen, lukuun ottamatta *sellaisia* luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 luvun 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettuja muuttuvia palkkioita*, joista on sovittu muussa kuin työehtosopimuksessa*;
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
7) virastolain 5 luvun 4 §:n 1 momentin mukainen talletussuojamaksu.	7) virastolain 5 luvun 4 §:n 1 momentin mukainen talletussuojamaksu*;*
	8) sellaiset velat niiden juoksuajasta riippumatta samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvalle yhteisölle, joka ei ole kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö.
	Mitä 1 momentin 8 kohdassa säädetään, ei sovelleta, jos velan maksunsaantijärjestys konkurssissa olisi maksunsaantijärjestyslain 2 §:ssä tarkoitettua huonompi.
6 §	6 §
Poikkeuksen alaisen määrän kattaminen kriisinratkaisurahastosta	*Poikkeuksen alaisen määrän kattaminen kriisinratkaisurahastosta*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Kriisinratkaisurahaston varoja voidaan käyttää 2 momentin mukaiseen tarkoitukseen ainoastaan sen jälkeen, kun alentamiskelpoisten velkojen nimellisarvoa on alennettu 1 §:n mukaisesti vähintään määrällä, joka vastaa kahdeksaa prosenttia kriisihallintoon asetetun laitoksen 5 luvun mukaisesti arvoidusta taseen loppusummasta. Varoja voidaan kuitenkin käyttää enintään määrään, joka:	Kriisinratkaisurahaston varoja voidaan käyttää 2 momentin mukaiseen tarkoitukseen ainoastaan sen jälkeen, kun alentamiskelpoisten velkojen nimellisarvoa on alennettu 1 §:n mukaisesti vähintään määrällä, joka vastaa kahdeksaa prosenttia kriisihallintoon asetetun laitoksen 5 luvun mukaisesti arvioidusta *velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä.* Varoja voidaan kuitenkin käyttää enintään määrään, joka:
1) tarvitaan kriisihallintoon asetetun laitoksen taloudellisten toimintaedellytysten turvaamiseen *7 luvun 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla*; ja	1) tarvitaan kriisihallintoon asetetun laitoksen taloudellisten toimintaedellytysten turvaamiseen; ja
2) vastaa enintään viittä prosenttia kriisihallintoon asetetun laitoksen 5 luvun mukaisesti arvoidusta taseen loppusummasta, jollei tämän pykälän 5 momentista muuta johdu.	2) vastaa enintään viittä prosenttia kriisihallintoon asetetun laitoksen 5 luvun mukaisesti arvioidusta *velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä*, jollei tämän pykälän 5 momentista muuta johdu.
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
7 §	7 §

Voimassa oleva laki

Omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimus

Laitoksella on jatkuvasti oltava omia varoja ja alentamiskelpoisia velkoja yhteensä vähintään viraston määrittämä määrä laitoksen taseen loppusummasta. Viraston tulee kuulla Finanssivalvontaa ennen vähimmäisvaatimuksen asettamista. Viraston tulee ottaa huomioon vähimmäismäärää asettaessaan ainakin:

1) tarve turvata kriisinratkaisun tavoitteiden saavuttaminen;

2) tarve varmistaa, että jos velkojen arvoa alennetaan ja niitä muunnetaan, laitoksella on riittävästi alentamiskelpoisia velkoja, jotta laitoksen omien varojen määrä voitaisiin nostaa sellaiselle omien varojen kynnysarvon mukaiselle tasolle, joka turvaisi laitoksen tai väliaikaisen laitoksen toiminnan jatkumisen sekä markkinoiden luottamuksen;

3) laitoksen koko, liiketoiminta- ja rahoitusmalli sekä riskiprofiili;

4) se, missä määrin talletussuojarahastosta voitaisiin rahoittaa kriisinratkaisua virastolain 5 luvun 14 §:n mukaisesti;

5) laitoksen toiminnan loppumisen haitalliset vaikutukset rahoitusvakauteen, muihin laitoksiin tai rahoitusjärjestelmään;

6) se, että johdannaisista aiheutuneet velat luetaan mukaan taseen loppusummaan siten, että vastapuolen nettoutusoikeudet tunnustetaan täysimääräisesti.

Mitä 1 momentissa säädetään laitoksen omista varoista, alentamiskelpoisista veloista ja taseen loppusummasta, sovelletaan laitoksen konsolidoituihin omiin varoihin, konsolidoituihin alentamiskelpoisiin velkoihin ja konsolidoituun taseeseen.

Alentamiskelpoiset velat voidaan sisällyttää 1 momentissa tarkoitettuun kokonaismäärään vain, jos:

1) rahoitusväline on täysin maksettu;

2) laitos ei ole suoraan tai välillisesti antanut luottoa tai vakuutta niiden rahoitusvälineiden hankintaa varten, johon velka perustuu;

3) velan jäljellä oleva juoksuaika on vähintään vuosi; juoksuajan katsotaan päättyvän,

Ehdotus

Omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimus

Laitoksella on 7 a—7 g §:n mukaisesti oltava jatkuvasti viraston määrittämä, 7 a §:n 1 momentin tai 7 d §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti laskettu määrä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja. Viraston on ennen vähimmäisvaatimuksen asettamista kuultava Finanssivalvontaa.

Laitoksen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen on oltava riittävä:

1) kattamaan täysimääräisesti laitoksen odotettavat tappiot; ja

2) tarvittaessa varmistamaan, että kriisinratkaisun kohteena olevalla yhteisöllä tai sen tytäryrityksillä on riittävästi pääomaa toimiluvan mukaisen toiminnan harjoittamiseksi vuodeksi.

Jos kriisinratkaisusuunnitelman mukaan laitos asetettaisiin selvitystilaan tai konkurssiin, virasto voi 2 momentista poiketen asettaa vähimmäisvaatimuksen enintään 2 momentin 1 kohdassa säädetyn suuruiseksi, jos virasto arvioi tämän perustelluksi.

Viraston tulee 1 momentin mukaista vähimmäisvaatimusta asettaessaan ottaa huomioon ainakin:

1) tarve turvata kriisinratkaisun tavoitteiden saavuttaminen;

2) tarve varmistaa, että jos velkojen arvoa alennetaan ja niitä muunnetaan, laitoksella, kriisinratkaisun kohteena olevalla yhteisöllä tai sen tytäryrityksillä on riittävästi omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja, jotta tappiot voidaan kattaa ja laitoksen omien varojen määrä voidaan nostaa sellaiselle omien varojen kynnysarvon mukaiselle tasolle, joka turvaisi laitoksen tai väliaikaisen laitoksen toiminnan jatkumisen;

3) tarve varmistaa, että jos hyväksyttävien velkojen arvoa ei alenneta tai muunneta kriisinratkaisusuunnitelman mukaisesti, kriisinratkaisun kohteena olevalla yhteisöllä on riittävästi omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja, jotta tappiot voidaan kattaa ja yhteisön omien varojen määrä voidaan nostaa sellaiselle

Voimassa oleva laki

kun velkojalla on aikaisintaan oikeus vaatia velan takaisinmaksua;

4) velka ei perustu johdannaissopimukseen;

5) velka ei perustu virastolain 5 luvun 8 §:n nojalla korvattavaan talletukseen eikä luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 4 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin talletuksiin;

6) laitoksella ei ole saamisoikeutta velkaan eikä laitos ole antanut velasta vakuutta tai takausta.

Jos velkaan sovelletaan kolmannen maan lakia, virasto voi edellyttää, että velka katsotaan alentamiskelpoiseksi velaksi vain, jos viraston mahdollinen päätös velan arvonalentamisesta ja muuntamisesta katsotaan kolmannen maan lain mukaan sitovaksi ja päteväksi. Viraston vaatimuksesta laitoksen on esitettävä tästä selvitys.

Tätä pykälää ei sovelleta kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain (688/2010) 2 luvussa tarkoitettuun kiinnitysluottopankkiin.

Ehdotus

omien varojen kynnysarvon mukaiselle tasolle, joka turvaisi sen toiminnan jatkumisen;

4) laitoksen tai kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön koko, liiketoiminta- ja rahoitusmalli, riskiprofiili, vakaus ja miten se edistää taloutta;

5) laitoksen toiminnan loppumisen haitalliset vaikutukset rahoitusvakauteen, muihin laitoksiin tai rahoitusjärjestelmään;

6) kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön omiin varoihin luettavien rahoitusvälineiden ja etuoikeusasemaltaan huonompien hyväksyttävien instrumenttien markkinoiden syvyys, hinnoittelu ja aika, joka on tarpeen päätöksen mukaisten transaktioiden toteuttamiseksi;

7) sellaisten hyväksyttävien velkojen instrumenttien määrä, jotka täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklan edellytykset ja joiden jäljellä oleva juoksuaika on alle vuoden vähimmäisvaatimuksen muuttamista koskevasta päätöksestä lukien;

8) sellaisten rahoitusvälineiden saatavuus ja määrä, jotka täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklassa tarkoitetut edellytykset, lukuun ottamatta mainitun asetuksen 72 b artiklan 2 kohdan d alakohtaa;

9) se, onko niiden velkojen määrä, jotka on 4 §:ssä rajattu arvonalentamisen tai muuntamisen soveltamisalan ulkopuolelle ja joilla on konkurssimenettelyssä maksunsaantijärjestyksessä sama tai huonompi asema kuin ensisijaisuusjärjestyksessä korkeimmilla hyväksyttävillä veloilla, merkittävä verrattuna kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön omiin varoihin ja hyväksyttäviin velkoihin;

10) mahdollisten uudelleenjärjestelykustannusten vaikutus kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön pääomapohjan vahvistamiseen.

Edellä 4 momentin 9 kohdassa säädetyn velkojen määrän merkittävyyden arvioinnissa 4 §:n soveltamisalan ulkopuolelle rajattujen velkojen määrää ei ole pidettävä merkittävänä, jos määrä ei ylitä viittä prosenttia kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön omien varojen ja hyväksyttävien velkojen määrästä. Kyseisen kynnyksen ylittyessä kriisinratkaisuviranomaisten on arvioitava soveltamisalan ulkopuolelle rajattujen velkojen merkittävyyttä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Edellä 1 momentissa säädettyä vaatimusta ei sovelleta kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain (688/2010) 2 luvussa tarkoitettuun kiinnitysluottopankkiin, jos se kriisinratkaisusuunnitelman mukaisesti asetettaisiin selvitystilaan tai konkurssiin. Kiinnitysluottopankkia ei tällöin lueta 7 a §:n 4 momentin mukaiseen konsolidoituun vaatimukseen.

7 a §

Vähimmäisvaatimuksen määrittäminen

Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus muodostuu:

1) kokonaisriskiin pohjautuvasta vaatimuksesta, joka on summa:

a) katettavien tappioiden määrästä, joka vastaa laitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua omien varojen vaatimusta ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädettyä harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta; ja

b) sellaisesta pääomapohjan vahvistamiseen tarvittavasta määrästä, jolla laitos voi kriisinratkaisun, velkojen arvonalentamisen tai muuntamisen jälkeen täyttää a alakohdassa tarkoitetut vaatimukset; ja

2) vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävän vastuiden kokonaismäärään pohjautuvasta vaatimuksesta, joka on summa:

a) katettavien tappioiden määrästä, joka vastaa laitoksen EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettua vähimmäisomavaraisuusasteen vaatimusta; ja

b) sellaisesta pääomapohjan vahvistamiseen tarvittavasta määrästä, että laitos voi kriisinratkaisun, velkojen arvonalentamisen tai muuntamisen jälkeen täyttää a alakohdassa tarkoitetun vaatimuksen.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa säädetty vaatimus ilmaistaan prosenttiosuutena EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdan mukaisesta kokonaisriskin määrästä ja mainitun momentin 2 kohdassa säädetty vaatimus prosenttiosuutena mainitun asetuksen 429 ja

Voimassa oleva laki

Ehdotus

429 a artiklan mukaisesta vastuiden kokonaismäärästä.

Laskiessaan 1 momentin 2 kohdassa säädettyä vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävän vastuiden kokonaismäärään pohjautuvaa vaatimusta viraston on otettava huomioon 6 §:n 4 ja 6 momentissa säädetyt vaatimukset.

Kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen on täytettävä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt vaatimukset konsolidoidulla tasolla. Virasto päättää, mille kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluville yhteisöille asetetaan vähimmäisvaatimus sen varmistamiseksi, että koko ryhmä noudattaa vaatimusta ryhmän tasolla, ja miten niiden tulee kriisinratkaisusuunnitelman mukaisesti täyttää vaatimus. Jos tämän harkinnan jälkeen jollekin kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle ei aseteta 1 momentissa, 7 d §:n 1 ja 2 momentissa tai 7 b §:n 1 momentissa säädettyä vaatimusta konsolidoidulla tasolla, sen tulee täyttää 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetty vähimmäisvaatimus yksittäisenä laitoksena.

Jos viraston arvion mukaan hyväksyttävien velkojen arvoa ei todennäköisesti alennettaisi 5 §:n 2 momentin perusteella tai ne siirrettäisiin, laitoksen on täytettävä vähimmäisvaatimus omilla varoilla tai hyväksyttävillä veloilla, jotka riittävät kattamaan arvonalentamisen ulkopuolelle jätettyjen velkojen määrän sekä varmistamaan 7 §:n 2 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymisen.

Laskettaessa 1 momentissa säädettyjä pääomapohjan vahvistamista koskevia määriä viraston on:

1) käytettävä kokonaisriskin tai vastuiden kokonaismäärän viimeisimpiä ilmoitettuja tietoja, joita on tarkistettu kriisinratkaisusuunnitelman sisältämistä kriisinratkaisutoimista johtuvien mahdollisten muutosten perusteella; ja

2) Finanssivalvontaa kuultuaan laskettava tai nostettava vaatimusta luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädettyä harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta vastaava määrä määrittääkseen vaatimuksen, jota laitokseen sovelletaan kriisinratkaisun,

Voimassa oleva laki

Ehdotus

velkojen arvonalentamisen tai muuntamisen jälkeen.

Virasto voi korottaa 1 momentin 1 kohdan b alakohdassa säädettyä määrää sen varmistamiseksi, että laitos voi säilyttää markkinoiden riittävän luottamuksen vuodeksi kriisinratkaisun, velkojen arvonalentamisen tai muuntamisen jälkeen. Korotetun määrän tulee vastata kriisinratkaisuvälineiden soveltamisen, velkojen arvonalentamisen tai muuntamisen jälkeen sovellettavaa kokonaislisäpääomavaatimusta, josta on vähennetty luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 3 §:n 4 momentissa säädetty muuttuva lisäpääomavaatimus. Korotettu määrä voidaan kuitenkin asettaa tätä alemmaksi tai korkeammaksi, jos Finanssivalvontaa kultuaan virasto katsoo, että pienempi määrä riittäisi tai korkeampi määrä olisi tarpeen säilyttämään markkinoiden luottamuksen ja varmistamaan, että laitos pystyy jatkamaan kriittisiä toimintojansa ja hankkimaan rahoitusta kriisinratkaisun jälkeen.

Viraston on viipymättä tarkistettava vähimmäisvaatimusta tai 7 b §:n 2 momentissa säädettyä lisävaatimusta, kun luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädetty harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen muutos tulee voimaan.

7 b §

Vähimmäisvaatimus maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäville luottolaitoksille, olennaisille tytäryrityksille ja muille suurille laitoksille

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen tai siihen kuuluvan laitoksen vähimmäisvaatimus muodostuu EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a ja 494 artiklan vaatimuksista ja viraston tämän pykälän 2 momentin mukaisesti asettamista lisävaatimuksista. ETA-valtioiden ulkopuolelle sijoittuneen maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen tytäryrityksen, joka on sijoittautunut ETA-valtioon, vähimmäisvaatimus muodostuu EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 b ar-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tiklasta ja 494 artiklan vaatimuksista sekä viraston 2 momentin mukaisesti asettamista lisävaatimuksista, jotka on täytettävä 7 e §:n ja 14 luvun 6 §:n 5 momentissa säädetyt edellytykset täyttävillä omilla varoilla ja veloilla.

Virasto voi asettaa lisävaatimuksen vain 7 a §:ssä ja 7 §:n 2 ja 4 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymisen varmistamiseksi ja jos tämän pykälän 1 momentin mukainen vaatimus ei riitä täyttämään kyseisissä pykälissä säädettyjä edellytyksiä.

Jos kriisinratkaisun kohteena on useampi samaan maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävään luottolaitokseen kuuluva kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö, viraston on laskettava lisävaatimus jokaiselle kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle sekä ETA-valtioon sijoittuneelle emoyritykselle.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen sekä kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön, johon sovelletaan 7 d §:n 1 tai 3 momenttia, tulee täyttää vähimmäisvaatimuksen lisäksi omilla varoilla, etuoikeusasemaltaan huonommilla hyväksyttävillä rahoitusvälineillä tai 7 g §:n 4 momentissa tarkoitetuilla veloilla vaatimus, joka on vähintään kahdeksan prosenttia velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä. Virasto voi asettaa vaatimuksen tätä alhaisemmaksi osuudeksi, jonka tulee kuitenkin olla enemmän kuin valtiovarainministeriön asetuksessa säädetyllä laskukaavalla saatu tulos, jos EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 b artiklan 3 kohdan edellytykset täyttyvät. Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset alhaisemman vaatimuksen arvioimiseksi siitä, miten velkojen kokonaismäärä lasketaan ottaen huomioon EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 b artiklan 3 kohdan mukaiset mahdolliset vähennykset.

Vähimmäisvaatimusta täydentävä vaatimus, joka tulisi täyttää 4 momentissa säädetyin tavoin, voi 7 d §:n 1 momentissa säädettyjen kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen osalta olla kuitenkin enintään 27 prosenttia kokonaisriskin määrästä, jos:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1) yhteisön kriisinratkaisusuunnitelmassa rahoitusjärjestelyn käyttöä ei pidetä vaihtoehtona; ja

2) vähimmäisvaatimus mahdollistaa sen, että yhteisö täyttää 6 §:n 4 tai 5 momentissa säädetyt vaatimukset.

Viraston on 5 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyn edellytyksen täyttymistä arvioidessaan otettava huomioon vaikutus yhteisön liiketoimintamalliin.

Poiketen siitä, mitä 4 momentissa säädetään, virasto voi päättää, että siinä mainittujen laitosten ja yhteisöjen on täytettävä vähimmäisvaatimusta täydentävä vaatimus kokonaisuudessaan omilla varoilla, etuoikeusasemaltaan huonommilla hyväksyttävillä rahoitusvälineillä tai 7 g §:n 4 momentissa tarkoitetuilla veloilla, jos näiden summa ei ylitä korkeampaa seuraavista:

1) kahdeksan prosenttia yhteisön velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä; tai

2) kokonaislisäpääomavaatimus laskettuna yhteen kaksinkertaisen luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädetyn harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen kanssa sekä kaksinkertaisen EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun kahdeksan prosentin omien varojen vaatimuksen kanssa.

Virasto voi soveltaa 7 momenttia enintään 30 prosentille kaikista 4 momentissa tarkoitetuista laitoksista ja yhteisöistä. Lisäksi edellytetään, että vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1) purkamismahdollisuuksien arvioinnissa on havaittu purkamismahdollisuuksien olennaisia esteitä ja:

a) korjaavia toimia ei ole toteutettu 3 luvun 4 §:n 4 momentissa säädettyjen toimenpiteiden jälkeen viraston asettamassa aikataulussa; tai

b) havaittuihin olennaisiin esteisiin ei voida puuttua käyttämällä 3 luvun 4 §:n 4 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä ja tämän pykälän 7 momentin soveltaminen poistaisi osittain tai kokonaan purkamismahdollisuuksien olennaisista esteistä aiheutuvan kielteisen vaikutuksen;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2) virasto katsoo, että kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kriisinratkaisusuunnitelman toteutettavuus ja uskottavuus on epävarmaa, kun otetaan huomioon yhteisön koko, sidokset, toiminnan luonne, laajuus, riski ja monitahoisuus, oikeudellinen muoto ja sen osakkeenomistusrakenne; tai

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädetystä harkinnanvaraisesta lisäpääomavaatimuksesta ilmenee, että kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö kuuluu riskien osalta ylimmän 20 prosentin joukkoon laitoksista, joille virasto määrittää vähimmäisvaatimuksen.

7 c §

Vähimmäisvaatimusta täydentävä vaatimus muille kriisinratkaisun kohteena oleville yhteisöille

Virasto voi päättää, että muiden kuin maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen tai 7 d §:ssä tarkoitettujen kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen on täytettävä vähimmäisvaatimuksen lisäksi omilla varoilla, etuoikeusasemaltaan huonommilla hyväksyttävillä rahoitusvälineillä tai 7 g §:n 4 momentissa tarkoitetuilla veloilla vaatimus, joka on enintään kahdeksan prosenttia velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä taikka 7 b §:n 7 momentin 2 kohtaa soveltamalla saatu määrä. Viraston voi tehdä päätöksen, jos:

1) 7 g §:n 1—3 momentissa tarkoitetuilla muilla kuin etuoikeudeltaan huonommilla veloilla on konkurssissa maksunsaantijärjestyksessä sama asema kuin jollain niistä veloista, joiden nimellisarvoa ei voi 4 tai 5 §:n mukaisesti alentaa;

2) on riski, että sellaisten muiden kuin etuoikeudeltaan huonompien velkojen arvonalentaminen, joita ei ole 4 §:ssä rajattu arvonalentamisen soveltamisalan ulkopuolelle, aiheuttaa velkojille suurempia tappioita kuin niille aiheutuisi konkurssimenettelyssä;

3) omien varojen ja muiden etuoikeudeltaan huonompien velkojen määrä ei ylitä määrää, joka on tarpeen sen varmistamiseksi, ettei 2

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kohdassa tarkoitetuille velkojille aiheudu suurempia tappioita kuin niille olisi aiheutunut konkurssimenettelyssä.

Viraston on arvioitava 1 momentin 2 kohdassa säädettyä riskiä, jos arvon alentamisen tai muuntamisen soveltamisalan ulkopuolelle 4 tai 5 §:n mukaisesti todennäköisesti jäävien velkojen määrä olisi yli kymmenen prosenttia kyseisen velkaluokan kokonaismäärästä.

Kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön omat varat, joita käytetään kokonaislisäpääomavaatimuksen noudattamiseksi, on laskettava hyväksi myös 1 momentissa ja 7 b §:n 4 ja 7 momentissa säädetyssä vaatimuksessa.

7 d §

Vähimmäisvaatimus kansallisesti suurille luottolaitoksille

Jos kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön konsernin kokonaisvarat ovat yli 100 miljardia euroa eikä yhteisö ole maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos, sen 7 a §:n mukaisen vähimmäisvaatimuksen tulee olla vähintään 13,5 prosenttia yhteisön kokonaisriskin määrästä ja 5 prosenttia sen vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävästä vastuiden kokonaismäärästä.

Kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen on täytettävä 1 momentin mukainen vaatimus omilla varoilla, etuoikeusasemaltaan huonommilla hyväksyttävillä rahoitusvälineillä tai 7 g §:n 4 momentissa tarkoitetuilla veloilla.

Virasto voi Finanssivalvontaa kuultuaan päättää 1 momentin soveltamisesta myös sellaiseen kriisinratkaisun kohteena olevaan yhteisöön, jonka maksukyvyttömyyden virasto arvioi todennäköisesti aiheuttavan järjestelmäriskin. Tällöin viraston tulee ottaa huomioon, missä määrin:

1) yhteisöllä on talletuksia ja velkainstrumentteja;

2) yhteisön liikkeeseen laskemien hyväksyttävien velkojen pääsy markkinoille on rajoittunut; ja

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3) yhteisö on riippuvainen 7 a §:n 4 momentissa säädetyn vaatimuksen täyttämisestä ydinpääomalla.

7 e §

Vähimmäisvaatimus tytäryrityksille

Kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tytäryrityksen tai ETA-valtioiden ulkopuolelle sijoittuneen laitoksen tytäryrityksen tulee täyttää vähimmäisvaatimus yksittäisenä laitoksena. Jos tytäryritys on kuitenkin samalla myös ETA-valtiossa toimiva emoyritys, tämän tulee täyttää vähimmäisvaatimus konsolidoidulla tasolla.

Virasto voi tytäryrityksen kriisinratkaisusta vastaavana viranomaisena poiketa siitä, mitä 1 momentissa säädetään tytäryrityksestä, jos:

1) sekä tytäryritys että emoyritys tai kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö kuuluvat samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään ja ne on rekisteröity ja niitä valvotaan Suomessa;

2) Suomessa kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö tai emoyritys konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella täyttää vähimmäisvaatimuksen;

3) ei ole tai ei ole ennakoitavissa estettä, jonka vuoksi emoyritys tai kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö ei voisi siirtää omia varoja tai velkojen takaisinmaksua tytäryritykselle;

4) tytäryritystä johdetaan terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti ja emoyritys tai kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö takaa tytäryrityksen velvoitteet Finanssivalvonnan hyväksymällä tavalla taikka tytäryrityksen riskit ovat merkitykseltään vähäiset;

5) emoyrityksen tai kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön riskien arviointia, mittaamista ja valvontaa koskevat menettelyt kattavat myös tytäryrityksen;

6) tytäryritys on emoyrityksen tai kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n 1 momentin mukaisessa määräysvallassa; ja

7) tytäryritys ei ole itse kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö.

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	Tässä pykälässä tarkoitetun tytäryrityksen vähimmäisvaatimus asetetaan noudattaen 10 §:ssä ja 14 luvussa säädettyä menettelyä. *Edellä 1 momentissa tarkoitettujen laitosten on täytettävä vähimmäisvaatimus seuraavilla omilla varoilla tai veloilla:* *1) ydinpääoma;* *2) omat varat, jotka on laskettu liikkeeseen samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluville yhteisöille ja jotka ovat näiden ostamia;* *3) omat varat tai velat, jotka on laskettu liikkeelle muulle kuin samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvalle yhteisöille tai osakkeenomistajalle ja ovat näiden ostamia, jos velkojen arvonalentaminen tai muuntaminen ei vaikuta yhteisön määräysvaltaan tytäryrityksessä;* *4) velat, jotka on laskettu liikkeelle kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle ja ovat sen suoraan tai välillisesti ostamia;* *5) velat, jotka täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklassa säädetyt vaatimukset lukuun ottamatta 72 b artiklan 2 kohdan b, c, k, l ja m alakohtaa sekä 3—5 kohtaa;* *6) velat, joiden etusija maksunsaantijärjestyslain mukaisesti on sellaisten velkojen jälkeen, jotka eivät täytä 3 kohdan edellytyksiä ja joita ei sisällytetä omien varojen vaatimukseen;* *7) arvonalentamis- tai muuntamiskelpoiset velat;* *8) velat, joiden hankkimista ei ole rahoittanut suoraan tai välillisesti 1 momentissa tarkoitettu laitos;* *9) velat, joihin 1 momentissa tarkoitettu laitos ei soveltaisi osto-optiota, lunastusta, takaisinostoa tai ennenaikaista takaisinmaksua muutoin kuin laitoksen selvitystilassa tai konkurssissa;* *10) velat, joiden korkoa tai pääomaa ei voi lyhentää ennenaikaisesti muuten kuin 1 momentissa säädetyn laitoksen selvitys- tai konkurssimenettelyssä;* *11) velat, joiden koron tai osingon maksujen määrää ei muuteta 1 momentissa säädetyn laitoksen tai sen emoyrityksen luottokelpoisuuden perusteella.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Virasto voi päättää, että tytäryrityksen vähimmäisvaatimus täytetään kokonaan tai osittain kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön antamalla takauksella, jos:

1) 2 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät;

2) takaus on vähintään vähimmäisvaatimuksen korvaavan osuuden suuruinen;

3) aiempi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) virasto on tehnyt 6 luvun 1 §:ssä tarkoitetun päätöksen tytäryrityksen pääomaan luettavien erien nimellisarvon alentamisesta ja hyväksyttävien velkojen alentamisesta; tai

b) takaus tulee maksettavaksi, jos tytäryritys ei pysty maksamaan velkojaan eräpäivänä;

4) vähintään 50 prosentille takauksesta on vakuutena rahoitusvakuuslain (11/2004) 1 §:ssä tarkoitettu rahoitusvakuusjärjestely;

5) takaukselle asetettu vakuus täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen 197 artiklan vaatimukset, ja se riittää aliarvostusten jälkeen kattamaan tämän momentin 4 kohdassa säädetyn vakuuden;

6) takaukselle asetettua vakuutta ei ole kiinnitetty eikä se ole muiden takausten vakuutena;

7) vakuuden juoksuaika täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 c artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset; ja

8) vakuuden siirrolle kriisinratkaisun kohteena olevalta yhteisöltä tytäryritykselle ei ole esteitä, vaikka kriisinratkaisun kohteena olevaan yhteisöön kohdistuu kriisinratkaisutoimia.

Kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön on viraston pyynnöstä toimitettava riippumaton oikeudellinen lausunto tai muulla tavoin osoitettava, ettei 5 momentin 8 kohdassa säädettyjä esteitä ole.

Mitä 4 momentissa säädetään laitoksesta, sovelletaan myös sellaiseen keskusyhteisöön, 7 f §:n 2 momentissa tarkoitettuun jäsenluottolaitokseen ja 7 a §:n 4 momentissa tarkoitettuun kriisinratkaisun kohteena olevaan yhteisöön, jolle asetetaan vähimmäisvaatimus yksittäisenä laitoksena.

7 f §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Talletuspankkien yhteenliittymiä koskeva poikkeus

Virasto voi päättää olla soveltamatta 7 e §:ää kokonaan tai osittain keskusyhteisöön tai sen jäsenluottolaitokseen, jos talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 3 §:n 1—3 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät ja:

1) keskusyhteisö ja laitos kuuluvat samaan kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään;

2) jäsenluottolaitosten vähimmäisvaatimusta valvotaan kokonaisuutena niiden konsolidoitujen tilinpäätösten perusteella;

3) kriisinratkaisun kohteena oleva ryhmä täyttää 7 a §:n 4 momentissa säädetyn vähimmäisvaatimuksen konsolidoidulla tasolla; ja

4) ei ole tai ei ole ennakoitavissa olennaista estettä keskusyhteisön ja sen jäsenluottolaitoksen väliselle omien varojen siirrolle tai velkojen takaisinmaksulle kriisinratkaisussa.

Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen, joka ei itse ole kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö, on täytettävä vähimmäisvaatimus yksittäisenä laitoksena.

7 g §

Vähimmäisvaatimukseen sisällytettävät hyväksyttävät velat

Alentamiskelpoiset velat voidaan sisällyttää 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuun omien varojen ja hyväksyttävien velkojen kokonaismäärään vain, jos ne täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a—72 c artiklassa säädetyt edellytykset lukuun ottamatta 72 b artiklan 2 kohdan d alakohtaa.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen hyväksyttävät velat koostuvat 1 momentista poiketen EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a—72 k artiklan mukaisesti määritetyistä hyväksyttävistä veloista.

Omien varojen ja hyväksyttävien velkojen kokonaismäärään sisällytettäviin kytkettyjä johdannaisia sisältäviin velkoihin sovelletaan kriisinratkaisudirektiivin 45 b artiklan 2 kohtaa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tytäryrityksen liikkeelle laskemat velat, jotka on merkinnyt kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuulumaton osakkeenomistaja, sisällytetään kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön omien varojen ja hyväksyttävien velkojen kokonaismäärään vain, jos:

1) velat on laskettu liikkeeseen 7 e §:n 4 momentin 3—11 kohdan mukaisesti;

2) arvonalentaminen tai muuntaminen 6 luvun 1 ja 2 §:n mukaisesti ei vaikuta kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön määräysvaltaan tytäryrityksessä; ja

3) velkojen määrä on vähemmän kuin seuraavien määrien erotus:

a) summa, joka on saatu laskemalla yhteen kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön liikkeelle laskemat ja sen suoraan tai välillisesti ostamat velat sekä 7 e §:n 4 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetut liikkeelle lasketut omat varat;

b) 7 e §:n 1 momentissa säädetty määrä.

9 §

Alentamiskelpoisia velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen valvonta

Laitoksella on oltava riittävät järjestelmät sen varmistamiseksi, että virasto voi jatkuvasti valvoa, täyttääkö laitos tai yritys 7 §:ssä säädetyt vaatimukset. Viraston on yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa jatkuvasti valvottava vaatimusten noudattamista.

Viraston on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle kuhunkin laitokseen sovellettava 7 §:ssä tarkoitettu vähimmäisvaatimus.

9 §

Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen valvonta

Laitoksella on oltava riittävät järjestelmät sen varmistamiseksi, että virasto voi jatkuvasti valvoa, täyttääkö laitos tai yritys 7 §:ssä säädetyt vaatimukset. Viraston on yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa jatkuvasti valvottava vaatimusten noudattamista.

Virasto voi Finanssivalvontaa kuultuaan ryhtyä johonkin seuraavista toimenpiteistä, jos laitos ei täytä 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistettua omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta:

1) toimenpiteet purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämisen koskevien esteiden poistamiseksi 3 luvun 4 §:n mukaisesti; tai

2) voitonjaon ja muiden varojen jakojen kieltäminen 12 luvun 13 §:n mukaisesti.

Sen sijasta, mitä 2 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi vaihtoehtoisesti ryhtyä johonkin seuraavista toimenpiteistä:

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 10 §:ssä säädetty toimenpide; tai

Voimassa oleva laki

10 §

Yhteistyö muiden ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisten kanssa

Virasto päättää alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimuksen soveltamisesta emoyrityksen konsolidoidun taseen perusteella yhdessä muiden konserniyhtiöiden kriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten kanssa.

Jos 1 momentissa tarkoitetut viranomaiset eivät ole tehneet 1 momentissa tarkoitettua yhteistä päätöstä neljän kuukauden kuluessa ja virasto on ryhmäkriisinratkaisusta vastaava viranomainen, on sen tehtävä päätös. Päätöksessä on otettava huomioon muiden kriisinratkaisuviranomaisten suorittama konserniyhtiöiden arviointi, ja se on toimitettava konsernin emoyritykselle.

Jos 1 momentissa tarkoitettu viranomainen on saattanut 1 tai 2 momentissa tarkoitettua päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu neljän kuukauden määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi 2 momentissa mainitun neljän kuukauden määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä 2 momentissa tarkoitettu päätös.

Jos laitoksen tai toisessa ETA-valtiossa sijaitsevan laitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluu vähintään yksi yritys, jonka kotipaikka

Ehdotus

2) sen arvioiminen, onko laitos 4 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa.

10 §

Yhteistyö muiden ETA-valtioiden kriisinratkaisuviranomaisten kanssa

Viraston on toimittava yhdessä konsernin, kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön ja tytäryritysten kriisinratkaisusta vastaavien kriisinratkaisuviranomaisten kanssa päätöksen aikaan saamiseksi vähimmäisvaatimuksen määrästä:

1) kriisinratkaisun kohteena oleville yhteisöille emoyrityksen konsolidoidulla tasolla; ja

2) yksittäisellä tasolla kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvalle laitokselle, joka ei itse ole kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö.

Yhteisessä päätöksessä voidaan sopia, jos se on kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kriisinratkaisusuunnitelman mukaista, että kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön sijaan tytäryritys täyttää osan vähimmäisvaatimuksesta sellaisilla 7 e §:n 4 momentissa säädetyillä rahoitusvälineillä, jotka ovat ostaneet yhteisöt, jotka eivät kuulu kriisin-ratkaisun kohteena olevaan ryhmään.

Jos kriisinratkaisun kohteena on useampi samaan maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävään luottolaitokseen kuuluva kriisinratkaisun kohteena oleva yhteisö, kriisinratkaisuviranomaisten on tarvittaessa tehtävä päätös hyväksyttävien velkojen eristä tehtävistä vähennyksistä EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 e artiklan mukaisesti. Kriisinratkaisuviranomaiset voivat samalla päättää toimista, joilla minimoidaan ero tämän luvun 7 b §:n 3 momentin mukaisesti laskettujen jokaiselle kriisinratkaisun kohteena olevalle yhteisölle ja ETA-valtioon sijoittuneelle emoyritykselle laskettujen vähimmäisvaatimuksien välillä, noudattaen laskuissa lisäksi EU:n vakavaraisuusasetuksen 12 a artiklaa. Kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön vähimmäisvaatimus ei kuitenkaan saa

Voimassa oleva laki

on Suomessa, ja vähintään yksi yritys, jonka kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, viraston on pyrittävä yhdessä toisen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisen kanssa saamaan aikaan yhteinen päätös 7 §:n tai sitä vastaavan toisen ETA-valtion lainsäädännön soveltamisesta emoyritykseen konsolidoidun taseen perusteella ja 7 §:n tai sitä vastaavan toisen ETA-valtion lainsäädännön soveltamisesta tytäryritykseen.

Jos 5 momentissa tarkoitetut viranomaiset eivät ole tehneet momentissa tarkoitettua yhteistä päätöstä neljän kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä päätös tytäryrityksestä, joka kuuluu sen toimivaltaan. Päätöksessä on otettava huomioon ryhmäkriisinratkaisusta vastaavien viranomaisten ilmaisemat kannat ja varaumat, ja päätös on toimitettava konsernin emoyritykselle ja tytäryrityksille.

Jos ryhmäkriisinratkaisusta vastaava viranomainen on saattanut 6 momentissa tarkoitettua päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti. Asiaa ei kuitenkaan saa saattaa Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi, jos tytäryrityksen taseen perusteella laskettu vaatimus poikkeaa konsolidoidun taseen perusteella lasketusta vaatimuksesta enintään yhdellä prosenttiyksiköllä.

Edellä 6 momentissa tarkoitettu neljän kuukauden määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi edellä 2 momentissa mainitun neljän kuukauden määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä 2 momentissa tarkoitettu päätös.

Tässä pykälässä tarkoitetut päätökset on arvioitava vähintään kerran vuodessa uudelleen.

Ehdotus

olla pienempi kuin ETA-valtioon sijoittuneen emoyrityksen vähimmäisvaatimus. Kriisinratkaisuviranomaiset voivat tehdä päätöksen, jos se on maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen kriisinratkaisusuunnitelman mukaista.

Kriisinratkaisuviranomaiset voivat päättää 3 momentissa säädetystä vähimmäisvaatimusten välisten erojen vähentämisestä muuttamalla vähimmäisvaatimuksen tasoa tasoittaakseen jäsenvaltioiden välisiä eroja kokonaisriskien määrissä. Päätöstä ei saa tehdä kriisinratkaisun kohteena olevien konsernien välisistä vastuista johtuvien erojen poistamiseksi.

10 a §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Kriisinratkaisuviranomaisten yhteistyötä täydentävät säännökset

Jos 10 §:n 1 momentissa tarkoitetut viranomaiset eivät ole tehneet siinä tarkoitettua yhteistä päätöstä neljän kuukauden kuluessa ja virasto on kriisinratkaisun kohteena olevasta yhteisöstä vastaava viranomainen, sen on tehtävä päätös 7 a §:n 4 momentin mukaisesta vähimmäisvaatimuksesta konsolidoidulla tasolla. Päätöksessä on otettava huomioon konsernitason kriisinratkaisuviranomaisen arviointi ja muiden kriisinratkaisuviranomaisten huomiot kriisinratkaisun kohteena olevaan ryhmään kuuluvista tytäryrityksistä.

Jos jokin kriisinratkaisuviranomainen on saattanut yhteistä päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti.

Jos kriisinratkaisuviranomaiset eivät ole tehneet yhteistä päätöstä neljän kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä päätös 7 e §:n mukaisesta vähimmäisvaatimuksesta kriisinratkaisun kohteena olevan konsernin tytäryrityksen osalta, joka kuuluu sen toimivaltaan. Päätöksessä on otettava huomioon kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön kriisinratkaisuviranomaisen sekä mahdollisen konsernitason kriisinratkaisuviranomaisen huomiot.

Jos kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tai konsernitason kriisinratkaisuviranomainen on saattanut 3 momentissa tarkoitettua päätöstä koskevan erimielisyyden Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti Euroopan pankkiviranomaisen ratkaistavaksi, viraston on lykättävä omaa päätöstään ja odotettava Euroopan pankkiviranomaisen päätöstä ja tehtävä lopullinen päätöksensä Euroopan pankkiviranomaisen päätöksen mukaisesti. Asiaa ei kuitenkaan saa saattaa Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi, jos tytäryrityksen vaatimus on tämän luvun 7 a §:n 1 momentin mukainen ja

Voimassa oleva laki

11 §

Poikkeukset alentamiskelpoisia velkoja koskevien vähimmäisvaatimusten soveltamisesta ryhmässä

Virasto voi toimiessaan ryhmäkriisinratkaisusta vastaavana viranomaisena päättää, että ryhmän emoyrityksenä toimivaan laitokseen sovelletaan 7 §:ssä säädettyä vähimmäisvaatimusta ainoastaan laitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella. Edellytyksenä on, että Finanssivalvonta on päättänyt soveltaa emoyritykseen EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaista omien varojen vähimmäisvaatimusta mainitun asetuksen 7 artiklan nojalla ainoastaan laitoksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Virasto voi toimiessaan ryhmän tytäryrityksenä olevan laitoksen kriisinratkaisusta vastaavana viranomaisena päättää, että tytäryritykseen ei sovelleta 7 §:ssä säädettyä vähimmäisvaatimusta, jos:

1) ryhmän emoyritys ja asianomainen tytäryritys on rekisteröity ja niitä valvotaan Suomessa;

2) tytäryritys on emoyrityksen kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n 1 momentin mukaisessa mää-

Ehdotus

poikkeaa enintään kahdella prosenttiyksiköllä kokonaisriskin määrästä, joka on laskettu EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdan mukaisesti 7 a §:n 4 momentista säädetystä vaatimuksesta.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettu neljän kuukauden määräaika on Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa tarkoitettu sovitteluaika. Asiaa ei voi saattaa Euroopan pankkiviranomaisen päätettäväksi tämän määräajan jälkeen tai sen jälkeen, kun yhteinen päätös asiassa on tehty. Jos Euroopan pankkiviranomainen ei ole antanut asiassa päätöstään kuukauden kuluessa, viraston on tehtävä 1 tai 3 momentissa tarkoitettu päätös. Viraston tulee tehdä tässä pykälässä säädetyt päätökset samanaikaisesti kriisinratkaisusuunnitelmien kanssa ja päätöksiä on arvioitava uudelleen vähintään kerran vuodessa.

11 §

Siirtymäjärjestelyt

Viraston on asetettava laitokselle omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen ja mahdollisen sitä täydentävän vaatimuksen täyttämiseksi asianmukainen siirtymäkausi, jota virasto voi muuttaa. Laitoksen on täytettävä sille asetettu vähimmäisvaatimus ja täydentävä vaatimus viraston asettamana päivänä, viimeistään 1 päivä tammikuuta 2024. Virasto voi tarvittaessa asettaa laitokselle vähimmäisvaatimuksen ja täydentävän vaatimuksen välitavoitetason, joka tulee täyttää 1 päivänä tammikuuta 2022.

Virasto voi kuitenkin tarvittaessa asettaa laitoksen siirtymäkauden päättymisajankohdan myöhemmäksi ottaen huomioon seuraavat seikat:

1) laitoksen taloudellisen tilanteen kehittyminen;

2) vähimmäisvaatimuksen täyttämisen todennäköisyys kohtuullisessa ajassa; ja

3) pystyykö laitos korvaamaan velkoja, jotka eivät enää täytä säädettyjä hyväksyttävyyskriteereitä tai juoksuajan edellytyksiä, ja

Voimassa oleva laki

räysvallassa ja kuuluu emoyrityksenä toimivan laitoksen konsolidoidun valvonnan piiriin;

3) ryhmän Suomessa olevaan emoyritykseen sovelletaan 7 §:ssä säädettyä vähimmäisvaatimusta emoyrityksen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella;

4) ei ole esteitä sille, että emoyritys ottaa vastatakseen tytäryrityksen velasta tai merkitsee sen omiin varoihin luettavia rahoitusvälineitä;

5) tytäryritystä johdetaan terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti ja emoyritys takaa tytäryrityksen velvoitteet Finanssivalvonnan hyväksymällä tavalla, taikka tytäryrityksen riskit ovat merkitykseltään vähäiset;

6) emoyrityksen riskien arviointia, mittaamista ja valvontaa koskevat menettelyt kattavat myös tytäryrityksen; ja

7) Finanssivalvonta on myöntänyt EU:n vakavaraisuusasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun täyden poikkeuksen omien varojen vähimmäismäärää koskevien vaatimusten soveltamisesta tytäryritykseen.

12 §

Ehdotus

jos ei pysty, onko tämä kyvyttömyys luonteeltaan epäsystemaattista vai markkinoiden laajuisen häiriön aiheuttamaa.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, 7 d §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitetun yhteisön on täytettävä vähimmäisvaatimus ja täydentävä vaatimus 1 päivänä tammikuuta 2022. Näiden yhteisöjen ei kuitenkaan tarvitse täyttää vähimmäisvaatimusta kahden vuoden aikana siitä päivästä, jolloin:

1) virasto alensi yhteisön velkojen arvoa; tai

2) yhteisö otti käyttöön vaihtoehtoisen toimenpiteen, jolla pääomainstrumenttien ja muiden velkojen arvo on alaskirjattu tai muunnettu ydinpääoman instrumenteiksi tai jona velkojen arvonalentamis- tai muuntamisvaltuuksia on käytetty yhteisön pääomapohjan vahvistamiseksi.

Kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön tai ryhmän, johon se kuuluu, ei tarvitse täyttää vähimmäisvaatimusta kolmen vuoden aikana siitä päivästä, jolloin yhteisö tai ryhmä katsotaan maailmanlaajuisenrahoitusjärjestelmän kannalta merkittäväksi luottolaitokseksi tai 7 d §:n 1 tai 3 momentissa tarkoitetuksi laitokseksi.

Viraston on asetettava laitokselle asianmukainen siirtymäkausi vähimmäisvaatimuksen ja täydentävän vaatimuksen täyttämiseksi myös, jos virasto on käyttänyt kriisinratkaisuvälineitä tai alentanut tai muuntanut sen velkoja.

Tässä pykälässä säädettyjä siirtymäaikoja asettaessaan viraston on ilmoitettava laitokselle omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimustavoite jokaiselle 12 kuukauden jaksolle. Virasto voi muuttaa näitä jaksojen tavoitteita. Tässä pykälässä säädettyjä siirtymäkausia asettaessaan viraston on huomioitava:

1) talletusten määrä ja rahoitusmallin sisältävät velkainstrumentit;

2) hyväksyttävien velkojen pääsy pääomamarkkinoille; ja

3) ydinpääoman käyttö vähimmäisvaatimuksen täyttämiseksi.

12 §

Voimassa oleva laki

Alentamiskelpoisten velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen soveltaminen johdannaissopimuksiin

— — — — — — — — — — — — — —

12 a §

Alentamiskelpoisten velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen tunnustaminen sopimuksissa

Laitoksen on käytettävä sopimuksissa sopimusehtoa, jonka mukaan laitoksen velkoja tunnustaa ja hyväksyy pääoman tai maksamatta olevan määrän alentamisen, muuntamisen tai mitätöimisen viraston päätöksellä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) velka ei ole 4 §:ssä tarkoitettu velka;

2) velka ei ole luonnollisen henkilön eikä muun kuin tilintarkastuslain (459/2007) 5 §:n 2 kohdassa tarkoitetun oikeushenkilön korvauskelpoinen talletus;

3) velkaan sovelletaan Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion lainsäädäntöä; ja

4) velka on laskettu liikkeeseen 1 päivänä heinäkuuta 2015 tai sen jälkeen.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos virasto arvioi, että laitoksen tekemään sopimukseen sovelletaan 15 luvun 1 §:ssä tarkoitettua sopimusta.

Ehdotus

Alentamiskelpoisten velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen soveltaminen johdannaissopimuksiin

— — — — — — — — — — — — — —

Asetettaessa 7 b §:n 4 tai 7 momentissa tai 7 c §:n 1 momentissa säädettyä vähimmäisvaatimusta täydentävää vaatimusta johdannaissopimukseen perustuvat velat luetaan hyväksi velkojen kokonaismäärään siten, että nettoutusoikeudet tunnustetaan täysimääräisesti.

12 a §

***Hyväksyttävien** velkojen arvonalentamisen ja muuntamisen tunnustaminen sopimuksissa.*

Laitoksen on käytettävä sopimuksissa sopimusehtoa, jonka mukaan laitoksen velkoja tunnustaa ja hyväksyy pääoman tai maksamatta olevan määrän alentamisen, muuntamisen tai mitätöimisen viraston päätöksellä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) velka ei ole 4 §:ssä tarkoitettu velka;

2) velka ei ole luonnollisen henkilön eikä muun kuin tilintarkastuslain (*1141/2015*) 2 luvun 5 §:n 2 kohdassa tarkoitetun oikeushenkilön korvauskelpoinen talletus;

3) velkaan sovelletaan Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion lainsäädäntöä; ja

4) velka on laskettu liikkeeseen 1 päivänä heinäkuuta 2015 tai sen jälkeen.

Virasto voi päättää, ettei sopimusehtoa käytetä, jos laitoksen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus vastaa 7 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädettyä tappionkattamismäärää eikä tämän pykälän 1 momentin mukaista velkaa oteta huomioon vähimmäisvaatimusta laskettaessa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos virasto arvioi, että laitoksen tekemään sopimukseen sovelletaan sellaista 15 luvun 1 §:ssä tarkoitettua *kolmannen maan kanssa tehtyä* sopimusta *tai kolmannen maan lainsäädäntöä, joka mahdollistaa alaskirjaus- ja*

Voimassa oleva laki

Laitoksen on pyynnöstä toimitettava virastolle lausunto 1 momentissa tarkoitetun sopimusehdon täytäntöönpanokelpoisuudesta ja sitovuudesta.

Ehdotus

muuntamisvaltuuksien käytön.

Laitoksen *tulee ilmoittaa virastolle, jos 1 momentin mukainen sopimusehto on mahdotonta sisällyttää sopimukseen. Ilmoituksen tulee sisältää perustelut sekä velkojen etuoikeusasema maksunsaantijärjestyksessä. Sopimusehdon sisällyttämisestä voidaan poiketa ainoastaan, jos sopimus koskee velkoja, joilla on parempi etuoikeus kuin luottolaitos-toiminnasta annetun lain 1 luvun 4 a §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuilla saatavilla. Laitoksen on toimitettava virastolle viraston pyytämät lisätiedot ilmoituksen vaikutusten arvioimiseksi. Velvollisuus sisällyttää sopimusehto 1 momentin mukaisesti keskeytetään kyseisen sopimuksen osalta ilmoituksen käsittelyn ajaksi. Sopimusehto on sisällytettävä sopimukseen kohtuullisessa ajassa ilmoituksesta, jos virasto päättää, ettei sopimusehdon sisällyttäminen ole mahdotonta ottaen huomioon laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien varmistaminen. Virasto voi myös vaatia laitosta muuttamaan sopimusehdon käyttämistä koskevaa käytäntöään.*

Virasto voi eritellä ne velkaluokat, joiden osalta sopimusehdon sisällyttäminen on 4 momentissa tarkoitetulla tavalla mahdotonta, sen mukaan kuin Euroopan pankkivalvontaasetuksen 10 artiklan nojalla annetuissa teknisissä standardeissa määrätään.

Mitä 4 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos velka sisältää sellaisia ensisijaisen lisäpääoman tai toissijaisen pääoman rahoitusvälineitä tai joukkovelkakirjoja, jotka ovat vakuudettomia velkoja.

Jos hyväksyttäviä velkoja sisältävässä velkaluokassa sellaisten velkojen, jotka eivät sisällä 1 momentin mukaista sopimusehtoa, yhteismäärä sellaisten velkojen kanssa, jotka 4 §:n mukaisesti eivät ole alentamiskelpoisia tai joita virasto ei 5 §:n 2 momentin mukaisesti todennäköisesti katsoisi alentamiskelpoisiksi, on yli kymmenen prosenttia velka-luokasta, viraston on arvioitava välittömästi tämän vaikutus laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksiin. Mitä 3 luvun 4 §:ssä säädetään, sovelletaan, jos virasto arvioi, että velat, joihin ei 1 momentin mukaisesti sisälly

Voimassa oleva laki

Virastolla on oikeus alentaa, muuntaa ja mitätöidä velkoja tämän lain mukaisesti, vaikka laitos ei käyttäisi 1 momentissa tarkoitettua sopimusehtoa.

13 §

EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltaminen

EU:n kriisinratkaisuasetuksen 12 artiklassa säädetään vähimmäisvaatimuksesta, joka koskee sellaisia omia varoja ja alentamiskelpoisia velkoja, jotka 8 ja 9 artikloissa tarkoitetulla laitoksella ja emoyrityksellä on oltava ja joihin sovelletaan velkojen arvonalentamis- ja muuntamisvaltuuksia. Mainitun asetuksen 27 artiklassa säädetään velkojen arvonalentamisesta ja muuntamisesta omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi.

Ehdotus

sopimusehtoa, luovat olennaisen esteen laitoksen purkamiselle tai toiminnan uudelleenjärjestämiselle.

Velkoja, joihin ei sisällytetä 1 momentissa säädettyä sopimusehtoa, ei oteta huomioon omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen laskemisessa. Virastolla on oikeus alentaa, muuntaa ja mitätöidä velkoja tämän lain mukaisesti, vaikka laitos ei käyttäisi 1 momentissa tarkoitettua sopimusehtoa.

Laitoksen on pyynnöstä toimitettava virastolle lausunto 1 momentissa tarkoitetun sopimusehdon täytäntöönpanokelpoisuudesta ja tehokkuudesta.

13 §

EU:n kriisinratkaisuasetuksen soveltaminen.

EU:n kriisinratkaisuasetuksen 12 artiklassa säädetään vähimmäisvaatimuksesta, joka koskee sellaisia omia varoja ja alentamiskelpoisia velkoja, jotka 8 ja 9 *artiklassa* tarkoitetulla laitoksella ja emoyrityksellä on oltava ja joihin sovelletaan velkojen arvonalentamis- ja muuntamisvaltuuksia. Mainitun asetuksen 27 artiklassa säädetään velkojen arvonalentamisesta ja muuntamisesta *ydinpääomaan* luettaviksi rahoitusvälineiksi.

14 §

Julkistaminen sekä raportointi virastolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle

Laitosten on raportoitava virastolle ja Finanssivalvonnalle:

1) puolivuosittain hyväksyttävien velkojen määrä ja 7 e §:n 4 momentin 1—3 kohdassa säädetty omien varojen määrä;

2) vuosittain muiden alentamiskelpoisten velkojen määrä; ja

3) vuosittain 1 ja 2 kohdassa säädettyjen velkojen ja omien varojen koostumus, niiden maksunsaantijärjestys konkurssissa sekä se, sovelletaanko niihin kolmannen maan lainsäädäntöä ja sisältävätkö ne arvonalentamis-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ja muuntamisvaltuuksien tunnustamista koskevan sopimusehdon.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, laitoksen on raportoitava siinä säädetyt seikat viraston tai Finanssivalvonnan pyynnöstä. Laitoksella ei ole velvollisuutta raportoida 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetusta muiden alentamiskelpoisten velkojen määrästä, jos laitoksella on raportointipäivänä mainitun momentin 1 kohdassa säädettyjä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja vähintään 150 prosenttia sille asetetusta vähimmäisvaatimuksesta.

Laitoksen on julkistettava vähintään vuosittain:

1) 1 momentin 1 kohdassa säädetyt tiedot sekä niiden koostumus, juoksuajan profiili ja maksunsaantijärjestys selvitystilassa ja konkurssissa; ja

2) 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistettu omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus.

Mitä 1 ja 3 momentissa säädetään, ei sovelleta laitoksiin, joita ei kriisinratkaisusuunnitelman mukaan asetettaisi kriisihallintoon.

Jos laitokseen on käytetty kriisinratkaisuvaltuuksia tai 6 luvun 1 §:ssä säädettyjä velkojen arvonalentamis- ja muuntamisvaltuuksia, laitoksen on julkistettava tiedot tämän pykälän 3 momentin mukaisesti siitä päivästä lähtien, kun sen tulee 11 §:n mukaisesti täyttää 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistettu omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus.

Viraston on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle laitoksille 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n nojalla vahvistetut omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevat vähimmäisvaatimukset.

9 luku

Liiketoiminnan luovutus

3 §

Liiketoiminnan luovutuksessa noudatettava menettely

9 luku

Liiketoiminnan luovutus

3 §

Liiketoiminnan luovutuksessa noudatettava menettely

Voimassa oleva laki

Viraston on julkisesti tarjottava ostettavaksi luovutettava liiketoiminta tai sen kukin erikseen luovutettava osa, jollei 2 momentista muuta johdu.

— — — — — — — — — — — — — — —

12 luku

Viraston toimivaltuudet

7 §

Kriisinratkaisun ja varhaisen puuttumisen vaikutus eräisiin sopimusehtoihin

— — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kriisinratkaisutoimenpide ja sen soveltamiseen suoraan liittyvä tapahtuma eivät oikeuta ryhtymään toimenpiteeseen:

— — — — — — — — — — — — — — —

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan 8—10 §:n mukaisen keskeytyksen tai rajoituksen estämättä.

8 §

Valtuudet keskeyttää sopimuksen täytäntöönpano

*Sen lisäksi, mitä talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa (1509/2001) säädetään, v*irastolla on oikeus keskeyttää laitoksen tekemän sopimuksen maksu- tai suoritusvelvoitteiden täytäntöönpano keskeyttämisilmoituksen julkaisemispäivää lähinnä seuraavan sellaisen vuorokauden päättymiseen saakka, joka on pankkipäivä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu velvoite olisi sopimuksen perusteella erääntynyt keskeyttä-

Ehdotus

Viraston on julkisesti tarjottava ostettavaksi luovutettava liiketoiminta tai sen kukin erikseen luovutettava osa, jollei 2 *tai 5* momentista muuta johdu.

— — — — — — — — — — — — — — —

Mitä 1—3 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos liiketoiminta luovutetaan talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 2 §:ssä tarkoitetulle, samaan yhteenliittymään kuuluvalle jäsenluottolaitokselle.

12 luku

Viraston toimivaltuudet

7 §

Kriisinratkaisun ja varhaisen puuttumisen vaikutus eräisiin sopimusehtoihin

— — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kriisinratkaisutoimenpide, sen soveltamiseen suoraan liittyvä tapahtuma *tai 8 §:ssä tarkoitettu maksu- ja suoritusvelvollisuuksien täytäntöön-panon keskeyttäminen* eivät oikeuta ryhtymään toimenpiteeseen:

— — — — — — — — — — — — — — —

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan 8 *ja 9* §:n mukaisen keskeytyksen tai rajoituksen estämättä.

8 §

Valtuudet keskeyttää sopimuksen täytäntöönpano

Virastolla on oikeus *kriisihallinnossa* keskeyttää laitoksen tekemän sopimuksen maksu- tai suoritusvelvoitteiden täytäntöönpano enintään keskeyttämisilmoituksen julkaisemispäivää lähinnä seuraavan sellaisen vuorokauden päättymiseen saakka, joka on pankkipäivä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, virastolla on vastaava keskeyttämisoikeus Finanssivalvontaa kuultuaan, jos:

Voimassa oleva laki

misajan kuluessa, velvoitteen katsotaan eräänty-neen heti keskeyttämisajan päätyttyä.

Jos velvoitteiden täytäntöönpano keskeytetään 1 momentin mukaisesti, sopimuksen vastapuolen maksu- ja suoritusvelvoitteet keskeytyvät samaksi ajaksi.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, ei sovelleta:

1) virastolain 5 luvun 8 §:n tai sitä vastaavan toisen ETA-valtion lain mukaisesti korvattaviin talletuksiin;

2) eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa tarkoitettuja selvitysjärjestelmiä ja niiden osapuolia ja toisessa ETA-valtiossa vastaavia selvitysjärjestelmiä ja niiden osapuolia eikä keskusvastapuolia ja keskuspankkeja koskeviin maksu- ja suoritusvelvoitteisiin;

3) sijoituspalvelulain mukaisen sijoittajien korvausrahastosuojan piiriin kuuluviin saamisiin eikä toisessa ETA-valtiossa vastaavan suojajärjestelmän piiriin kuuluviin saamisiin.

Ehdotus

1) laitoksen on arvioitu olevan 4 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa;

2) käytettävissä ei ole välittömästi 4 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua muuta toimenpidettä, joka turvaisi laitoksen toiminnan jatkumisen; ja

3) keskeyttäminen on välttämätöntä laitoksen taloudellisen tilan heikkenemisen estämiseksi sekä:

a) 4 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun tärkeän yleisen edun turvaamiseksi;

b) kriisinratkaisutoimenpiteen valitsemiseksi; tai

c) kriisinratkaisuvälineen tehokkaan käytön varmistamiseksi.

Viraston on 2 momentissa säädetystä keskeyttämisestä päättäessään huomioitava asetettaisiinko laitos selvitystilaan tai haettaisiinko sen asettamista konkurssiin liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 23 a §:n 2 momentin, säästöpankkilain 120 a §:n 3 momentin tai osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 33§:n 2 momentin mukaisesti ja huomioitava velkojien oikeuksien ja yhdenvertaisen kohtelun turvaaminen.

Päättäessään keskeyttämisestä 1 tai 2 momentin mukaisesti viraston on huomioitava tapauksen olosuhteet, keskeytettävä maksu- ja suoritusvelvoitteiden täytäntöönpano mahdollisimman lyhyeksi aikaa ja arvioitava, onko keskeyttäminen tarkoituksenmukaista ulottaa virastolain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitettuihin korvattaviin talletuksiin, erityisesti luonnollisten henkilöiden sekä mikroyritysten ja pienten ja keskisuurten yritysten korvattaviin talletuksiin.

Viraston on ilmoitettava viipymättä 2 momentissa säädetystä keskeyttämisestä laitokselle ja 4 luvun 3 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille. Keskeyttämistä koskeva päätös on julkistettava 4 luvun 4 §:n 1 momentin 1—4 kohdan sekä 2, 5 ja 7 momentin mukaisesti.

Jos sopimuksen täytäntöönpano keskeytetään 1 tai 2 momentin mukaisesti, sopimuksen

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	vastapuolen maksu- ja suoritusvelvoitteet keskeytyvät samaksi ajaksi. *Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu velvoite olisi sopimuksen perusteella erääntynyt keskeyttämisajan kuluessa, velvoitteen katsotaan erääntyneen heti keskeyttämisajan päätyttyä.* *Virasto voi 2 momentissa säädetyn keskeyttämisen lisäksi rajoittaa 9 §:n mukaisesti vakuusvelkojien oikeutta panna täytäntöön vakuusoikeuksia ja lykätä 10—11 §:n mukaisesti tilapäisesti oikeutta sopimuksen irtisanomiseen tai purkamiseen 1 momentissa säädetyksi ajaksi.* *Jos virasto on päättänyt 2 momentissa tarkoitetusta maksu- tai suoritusvelvoitteiden täytäntöönpanon keskeyttämisestä tai 8 momentissa tarkoitetuista rajoituksista tai lykkäyksistä ja päätöksen jälkeen laitokseen on käytetty kriisinratkaisuvaltuuksia, virasto ei voi enää käyttää 1 momentissa taikka 9 tai 10 §:ssä säädettyjä valtuuksia.* *Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta maksu- ja suoritusvelvoitteisiin, joiden edunsaajina ovat eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa tarkoitetut selvitysjärjestelmät, niiden osapuolet, toisessa ETA-valtiossa vastaavat selvitysjärjestelmät tai niiden osapuolet taikka keskusvastapuolet tai keskuspankit.*
10 §	10 §
Valtuudet lykätä tilapäisesti oikeutta sopimuksen irtisanomiseen tai purkamiseen	*Valtuudet lykätä tilapäisesti oikeutta sopimuksen irtisanomiseen tai purkamiseen*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
	Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan 8 tai 9 §:n mukaisen keskeytyksen tai rajoituksen estämättä.
	12 §
	Lykkäämisvaltuuksien tunnustaminen sopimuksissa
	Laitoksen on käytettävä rahoitussopimuksissa, joihin sovelletaan kolmannen maan lainsäädäntöä, sopimusehtoa, jonka mukaan

Voimassa oleva laki

Ehdotus

osapuolet tunnustavat 7 §:ssä säädetyt vaikutukset sopimukseen ja jonka mukaan virasto voi käyttää sopimukseen 8—11 §:ssä tarkoitettuja keskeyttämis-, rajoitus- ja lykkäämisvaltuuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu sopimusehto on sisällytettävä kaikkiin rahoitussopimuksiin, joilla:

1) luodaan uusi velvoite tai muutetaan olennaisesti olemassa olevaa velvoitetta; tai

2) sovitaan rahoitussopimuksen purkamisesta tai vakuusoikeuksien täytäntöönpanosta.

ETA-valtioon sijoittuneen emoyrityksen on lisäksi huolehdittava ehdon sisällyttämisestä kolmannessa maassa toimivan tytäryrityksen tekemään rahoitussopimukseen, jos tytäryritys on laitos, rahoituslaitos tai sijoituspalveluyritys. Sopimukseen sisällytettävästä ehdosta on ilmettävä, että jos virasto käyttää 8—11 §:ssä tarkoitettuja keskeyttämis-, rajoitus- ja lykkäämisvaltuuksia emoyritykseen, se ei oikeuta ryhtymään toimenpiteeseen, jonka tarkoituksena on tytäryrityksen sopimuksen irtisanominen, purkaminen tai muuttaminen, sopimuksen täytäntöönpanon keskeyttäminen, maksuvelvoitteiden nettoutus, velkojen kuittaus tai vakuusoikeuksien täytäntöönpano.

Virasto voi soveltaa rahoitussopimukseen 7—11 §:ää, vaikka laitos ei käyttäisi 1 momentissa tarkoitettua sopimusehtoa.

13 §

Varojenjaon rajoittaminen

Virasto voi kieltää laitosta jakamasta enempää kuin 3 momentissa säädetyn omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaan vähimmäisvaatimukseen liittyvän jakokelpoisen enimmäismäärän. Virasto voi kieltää varojenjaon, vaikka laitos täyttää kokonaislisäpääomavaatimuksen ja EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan a—c alakohdassa tarkoitetun omien varojen vähimmäismäärän, jos se ei kuitenkaan täytä tämän lain 8 luvun 7 a §:n 1 momentin 1 kohdassa säädettyä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta tai mainitun luvun

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §:n 1 momentissa säädettyä vähimmäisvaatimuksen välitavoitetta lisättynä kokonaislisäpääomavaatimuksen määrällä. Laitoksen on tällaisessa tilanteessa ilmoitettava asiasta viipymättä virastolle.

Varojenjakona pidetään tässä pykälässä sellaisia seuraavia varojenjakotapoja:

1) osingon tai koron maksu käteisenä, omien osakkeiden tai osuuksien hankinta, osakkeiden tai osuuksien lunastus, pääoman takaisinmaksu tai muu näihin rinnastettava suoritus EU:n vakavaraisuusasetuksen 25 artiklassa tarkoitettuun ensisijaiseen pääomaan luettavan rahoitusvälineen perusteella;

2) muuttuvaan palkkion maksamiseen sitoutuminen tai muuttuvan palkkionosan tai harkinnanvaraisen lisäeläkkeen maksaminen, jos laitos ei ole täyttänyt kokonaislisäpääomavaatimusta maksuajankohtana tai muuttuvaan palkitsemiseen liittyvänä ansaintajaksona.

Jos kokonaislisäpääomavaatimuksen kattamiseen luettavat omat varat ovat:

1) alle 25 prosenttia laitokseen sovellettavasta kokonaislisäpääomavaatimuksesta, varoja ei saa jakaa lainkaan;

2) vähintään 25 prosenttia mutta vähemmän kuin 50 prosenttia laitokseen sovellettavasta kokonaislisäpääomavaatimuksesta, varoja saa jakaa enintään määrän, joka vastaa laitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,2:lla;

3) vähintään 50 prosenttia mutta vähemmän kuin 75 prosenttia laitokseen sovellettavasta kokonaislisäpääomavaatimuksesta, varoja saa jakaa enintään määrän, joka vastaa laitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,4:llä;

4) vähintään 75 prosenttia mutta kuitenkin alittavat kokonaislisäpääomavaatimuksen, varoja saa jakaa enintään määrän, joka vastaa laitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,6:lla.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuina kokonaislisäpääomavaatimuksen kattamiseen luettavina omina varoina pidetään tässä pykälässä sellaista ydinpääomaa, jota ei käytetä EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a artiklassa ja tämän lain 8 luvun 7 a, 7 b ja 7 d §:ssä tar-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

koitettujen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimusten kattamiseksi.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuina voitonjakokelpoisina varoina pidetään sellaista edellisen ja kuluvan tilikauden voittoa, jota ei ole laskettu ydinpääomaan kuuluvaksi eräksi ja josta on vähennetty laskennallinen verovelka sillä olettamalla, että luottolaitos ei lainkaan jaa osinkoa tai toteuta muuta varojenjakoa.

Viraston on Finanssivalvontaa kuultuaan ilman tarpeetonta viivytystä arvioitava, asettaako se 1 momentissa tarkoitetun kiellon ottaen huomioon kaikki seuraavat seikat:

1) vaatimusten noudattamatta jättämisen syy, kesto ja laajuus sekä sen vaikutus purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksiin;

2) laitoksen taloudellisen tilanteen kehittyminen ja todennäköisyys, että se lähitulevaisuudessa on 4 luvun 1 §:n 1 kohdan mukaisesti kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa;

3) todennäköisyys, että laitos pystyy varmistamaan 1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten noudattamisen kohtuullisessa ajassa;

4) onko kyvyttömyys korvata velkoja, jotka eivät enää täytä EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 b ja 72 c artiklassa taikka tämän lain 8 luvun 7 e §:n 4 momentissa tai 7 g §:ssä säädettyjä hyväksyttävyyskriteerejä tai juoksuajan edellytyksiä, epäsystemaattista vai markkinoiden laajuisen häiriön aiheuttamaa;

5) onko kielto kokonaisuutena arvioiden tarkoituksenmukaisin keino puuttua laitoksen tilanteeseen ottaen huomioon sen mahdollinen vaikutus laitoksen rahoitusehtoihin sekä purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksiin.

Viraston on tehtävä 6 momentissa tarkoitettu arvio vähintään kerran kuukaudessa niin kauan kuin laitos ei täytä 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia.

Viraston on Finanssivalvontaa kuultuaan asetettava 1 momentissa säädetty kielto, jos laitos yhdeksän kuukauden kuluttua sen ilmoituksesta lukien ei edelleenkään täytä 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Edellä 8 momentista poiketen kielto voidaan kuitenkin jättää asettamatta, jos virasto katsoo arvioinnin jälkeen, että vähintään kaksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1) vaatimusten noudattamatta jättäminen johtuu rahoitusmarkkinoiden toiminnan vakavista häiriöistä, mikä johtaa laaja-alaiseen rahoitusmarkkinoiden stressitilanteeseen useilla rahoitusmarkkinoiden eri osa-alueilla;

2) 1 kohdassa tarkoitettu häiriö johtaa laitoksen omien varojen ja hyväksyttävien velkojen rahoitusvälineiden hintojen epävakauden lisääntymiseen tai laitoksen lisääntyneisiin kuluihin sekä markkinoiden sulkeutumiseen kokonaan tai osittain, mikä estää laitosta laskemasta liikkeeseen markkinoille tällaisia rahoitusvälineitä;

3) 2 kohdassa tarkoitettu markkinoiden sulkeutuminen voidaan todeta myös useiden muiden laitosten osalta;

4) 1 kohdassa tarkoitettu häiriö estää laitosta laskemasta liikkeeseen riittävästi omien varojen ja hyväksyttävien velkojen rahoitusvälineitä vaatimusten noudattamatta jättämisen korjaamiseksi; tai

5) kiellon asettamisella on kielteisiä heijastusvaikutuksia osaan pankkisektoria, mikä mahdollisesti heikentäisi rahoitusvakautta.

Viraston on ilmoitettava Finanssivalvonnalle päätöksestään soveltaa 9 momentissa säädettyä poikkeusta ja kuukausittain arvioitava uudelleen, soveltuuko poikkeus edelleen.

14 luku

Ryhmäkriisinratkaisu

6 §

Eurooppalainen kriisinratkaisukollegio

Jos kolmannessa maassa toimiluvan saaneella laitoksella on tytäryritys tai vähintään kaksi merkittävää sivuliikettä yhdessä tai useammassa ETA-valtiossa, ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaisten on perustettava eurooppalainen kriisinratkaisukollegio.

14 luku

Ryhmäkriisinratkaisu

6 §

Eurooppalainen kriisinratkaisukollegio

Jos kolmannessa maassa toimiluvan saaneella laitoksella *on ETA-valtioon sijoittuneita* tytäryrityksiä tai vähintään *kahden kriisinratkaisuviranomaisen merkittävänä pitämää sivuliikettä ETA-valtiossa tai vähintään kahteen ETA-valtioon sijoittautunut emoyritys, ETA-valtioiden kriisinratkaisuviran-*

Voimassa oleva laki

Viraston velvollisuuteen perustaa eurooppalainen kriisinratkaisukollegio tytäryrityksen ja tarvittaessa sivuliikkeen kriisinratkaisemiseksi sovelletaan 2—5 §:ää. Jos laitokset eivät kuulu ryhmään, kollegion jäsenet päättävät kollegion puheenjohtajasta ja nimittävät tämän.

Edellä 1 momentin estämättä ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaiset voivat yhdessä päättää olla perustamatta eurooppalaista kriisinratkaisukollegiota, jos toinen kollegio tai tätä vastaava toimielin hoitaa tässä pykälässä ja 4 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä sekä noudattaa tässä luvussa säädettyjä ehtoja ja toimintatapoja vastaavia säännöksiä.

17 luku

Ehdotus

omaisten on perustettava eurooppalainen kriisinratkaisukollegio.

Kollegion puheenjohtajana toimii sen ETA-valtion kriisinratkaisuviranomainen, jonka alueelle emoyritys on sijoittautunut tai jonka toimivaltaan kuuluvan tytäryrityksen tase on suurin. Kollegion puheenjohtajana toimii kuitenkin sen jäsenvaltion kriisinratkaisuviranomainen, johon emoyritys on ETA-valtioissa sijoittunut, jos emoyrityksellä on hallussaan kaikki kolmannen maan emoyrityksen ETA-valtioissa toimivat tytäryritykset.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ETA-valtion kriisinratkaisuviranomaiset voivat yhdessä päättää olla perustamatta eurooppalaista kriisinratkaisukollegiota, jos toinen kollegio tai tätä vastaava toimielin hoitaa tässä pykälässä ja 4 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä sekä noudattaa tässä luvussa säädettyjä ehtoja ja toimintatapoja vastaavia säännöksiä.

Kollegioon sovelletaan 3 ja 4 §:ää sen suorittaessa tehtäviään tai kohdistaessaan toimenpiteitä 1 momentissa tarkoitettuihin yrityksiin tai sivuliikkeisiin.

Asettaessaan 8 luvun mukaista vähimmäisvaatimusta kollegion on otettava huomioon mahdollinen kolmannen maan viranomaisen laatima globaali kriisinratkaisustrategia.

Jos kollegio hyväksyy globaalin kriisinratkaisustrategian ja sen mukaan ETA-valtioihin sijoittautuneet tytäryritykset tai ETA-valtiossa toimiva emoyritys ja sen tytär-yritykset eivät ole kriisinratkaisun kohteena olevia yhteisöjä, ETA-valtiossa sijoittautuneen tytäryrityksen tai ETA-valtiossa toimivan emoyrityksen on täytettävä 7 e §:n 1 momentissa säädetty vähimmäisvaatimus laskemalla liikkeeseen mainitun pykälän 4 momentissa tarkoitettuja varoja tai velkoja kolmanteen maahan sijoittautuneelle emoyritykselle tai tämän samaan maahan sijoittautuneille tytäryrityksille taikka muille yhteisöille. Jos ETA-valtiossa toimiva emoyritys täyttää tämän vähimmäisvaatimuksen, sen tulee tehdä se konsolidoidulla tasolla.

17 luku

Voimassa oleva laki

Salassapito ja muutoksenhaku

4 §

Vaikutukset selvitystilaan, konkurssiin, ***yrityssaneeraukseen ja toiminnan väliaikaiseen keskeyttämiseen***

Jos laitos on asetettu kriisihallintoon, sitä ja sen kanssa samaan ryhmään kuuluvaa yritystä ei saa asettaa selvitystilaan eikä konkurssiin *eikä sitä kohtaan saa aloittaa yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettua saneerausmenettelyä tai talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa tarkoitetta keskeytysmenettelyä* muuten kuin viraston aloitteesta, ellei 3 momentissa toisin säädetä.

— — — — — — — — — — — — — — —

18 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat mainitussa momentissa säädetyn lisäksi tämän lain 2 luvun 4 §:n säännökset kriisinratkaisusuunnitelmiin tarvittavien tietojen toimittamisesta ja 4 luvun 1 §:n 4 momentin säännös ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle.

— — — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

Salassapito ja muutoksenhaku

4 §

Vaikutukset selvitystilaan ja konkurssiin

Jos laitos on asetettu kriisihallintoon, sitä ja sen kanssa samaan ryhmään kuuluvaa yritystä ei saa asettaa selvitystilaan eikä konkurssiin muuten kuin viraston aloitteesta, ellei 3 momentissa toisin säädetä.

— — — — — — — — — — — — — — —

18 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat mainitussa momentissa säädetyn lisäksi tämän lain 2 luvun 4 §:n säännökset kriisinratkaisusuunnitelmiin tarvittavien tietojen toimittamisesta, 4 luvun 1 §:n 4 momentin säännös ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle *ja 8 luvun 7 a §:n 4 momentin tai 7 e §:n mukaisesti vahvistetun omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen alittaminen.*

— — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 65 d ja 65 e §, sellaisina kuin ne ovat laissa 820/2017,

muutetaan 4 §:n 2 momentin 13 kohta ja 3 momentti, 10 §:n 1 momentin 6 kohta, 26 §:n 1 momentin 2 kohta 59 ja 65 b §,

sellaisena kuin niistä ovat 4 §:n 2 momentin 13 kohta laissa 1108/2018, 4 §:n 3 momentti laissa 752/2012, 10 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 820/2017, 26 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 311/2015, 59 § laissa 893/2017 ja 65 b § laeissa 985/2013 ja 311/2015, sekä

lisätään 4 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013, 170/2014, 311/2015, 1055/2016, 352/2017, 1071/2017, 1108/2018, 215/2019 ja 296/2019, uusi 14 kohta, 26 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 170/2014, 611/2014, 311/2015, 1442/2016 ja 575/2017, uusi 9 momentti ja 31 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1071/2017, uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
4 §	4 §
Valvottavat	*Valvottavat*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:	***Toimilupavalvottavalla*** tarkoitetaan tässä laissa:
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
13) sellaista yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2402, jäljempänä ***arvopaperistamisasetus***, 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua yhteisöä, jolle on myönnetty arvopaperistamisasetuksen 28 artiklassa tarkoitettu toimilupa.	13) sellaista yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2402, jäljempänä ***arvopaperistamisasetus***, 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua yhteisöä, jolle on myönnetty *mainitun asetuksen* 28 artiklassa tarkoitettu toimilupa*;*
	14) omistusyhteisö, jolle on myönnetty omistusyhteisötoimintaa koskeva lupa luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 a luvussa säädetyllä tavalla.
Toimilupavalvottavaan rinnastetaan tämän lain 3 luvun säännöksiä sovellettaessa vakuu-	Toimilupavalvottavaan rinnastetaan *3 lukua* sovellettaessa vakuutusyhdistyslaissa

Voimassa oleva laki

tusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys, vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettu vakuutuskassa, eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettu eläkesäätiö, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö niin kuin mainitussa luvussa säädetään.

— — — — — — — — — — — — — — —

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

— — — — — — — — — — — — — — —

6) tehdä päätös, joka koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4, 7 ja 8 §:ssä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen asettamista, muuttamista tai ennallaan pitämistä, 15 luvun 11 §:n 5 momentissa tarkoitettua enimmäisluototussuhdetta *tai tämän lain 65 e §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen hyväksymistä* taikka luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä ***EU:n vakavaraisuusasetus***, 124 ja 164 artiklassa tarkoitettujen kiinteistövakuudellisiin luottoihin sovellettavien pääomavaatimusten asettamista asetuksen mukaista vähimmäismäärää korkeammaksi tai tätä koskevan aiemman päätöksen muuttamista tai mainitun asetuksen 458 artiklan soveltamista.

— — — — — — — — — — — — — — —

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruuttaminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Ehdotus

(1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys, vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettu vakuutuskassa, eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettu eläkesäätiö, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen *muu kuin 2 momentin 14 kohdassa tarkoitettu* omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö niin kuin mainitussa luvussa säädetään.

— — — — — — — — — — — — — — —

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

— — — — — — — — — — — — — — —

6) tehdä päätös, joka koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4, *4 a,* 7 ja 8 §:ssä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen asettamista, muuttamista tai ennallaan pitämistä*, 4 d §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen hyväksymistä, 4 e §:ssä tarkoitettua menettelyä, 6 §:ssä tarkoitettua menettelyä,* 15 luvun 11 §:n 5 momentissa tarkoitettua enimmäisluototussuhdetta taikka luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä ***EU:n vakavaraisuusasetus***, 124 ja 164 artiklassa tarkoitettujen kiinteistövakuudellisiin luottoihin sovellettavien pääomavaatimusten asettamista mainitun asetuksen mukaista vähimmäismäärää korkeammaksi tai tätä koskevan aiemman päätöksen muuttamista tai mainitun asetuksen 458 artiklan soveltamista.

— — — — — — — — — — — — — — —

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruuttaminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Voimassa oleva laki

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos EKP tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla toimenpiteillä tai muualla laissa säädetyillä toimenpiteillä ja:

— — — — — — — — — — — — — — —

2) valvottava ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvussa tarkoitetussa elvytyssuunnitelmassa, *talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain (1509/2001) 11 §:ssä tarkoitetussa toimenpidesuunnitelmassa*, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 25 §:ssä tarkoitetussa ryhmittymän vakavaraisuuden tervehdyttämissuunnitelmassa taikka vakuutusyhtiölain 25 luvun 5 tai 6 §:ssä tai 26 luvun 11 §:ssä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 46 §:ssä taikka vakuutusyhdistyslain 12 luvun 6 b §:ssä tarkoitetussa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä taikka jos tällaisen suunnitelman toteuttaminen on laiminlyöty; tai

— — — — — — — — — — — — — — —

31 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

— — — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos EKP tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla toimenpiteillä tai muualla laissa säädetyillä toimenpiteillä ja:

— — — — — — — — — — — — — — —

2) valvottava ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvussa tarkoitetussa elvytyssuunnitelmassa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 25 §:ssä tarkoitetussa ryhmittymän vakavaraisuuden tervehdyttämissuunnitelmassa taikka vakuutusyhtiölain 25 luvun 5 tai 6 §:ssä tai 26 luvun 11 §:ssä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 46 §:ssä taikka vakuutusyhdistyslain 12 luvun 6 b §:ssä tarkoitetussa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä taikka jos tällaisen suunnitelman toteuttaminen on laiminlyöty; tai

— — — — — — — — — — — — — — —

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen toimilupaa ei voida peruuttaa tai toimintaa määrätä lopetetavaksi ainoastaan sillä perusteella, että luottolaitos jättää täyttämättä EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a ja 92 b artiklassa säädettyjä vaatimuksia.

31 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

— — — — — — — — — — — — — — —

Finanssivalvonta voi vaatia toimilupavalvottavaa vaihtamaan valvottavan tilintarkastajan, jos tilintarkastaja laiminlyö tässä pykälässä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden. Jos

Voimassa oleva laki

Ehdotus

toimilupavalvottavan tilintarkastajaksi on valittu tilintarkastusyhteisö, vaatimus koskee sitä tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu valvottavan tilintarkastuksesta. Finanssivalvonnan on toimitettava vaatimus toimilupavalvottavan tarkastusvaliokunnalle, tai jos toimilupavalvottavalla ei ole tarkastusvaliokuntaa, valvottavan hallitukselle. Tässä momentissa tarkoitetun vaatimuksen esittäminen ei estä Finanssivalvontaa tai Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastusvalvontaa ryhtymästä tilintarkastuslaissa säädettyihin toimenpiteisiin.

59 §

Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toimintaa koskevien ehtojen ilmoittaminen kotivaltion valvontaviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ulkomaiselle ETA-sivuliikkeelle tai jos kyseessä on ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö, sen valvonnasta vastaavalle viranomaiselle, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut sivuliikkeeltä tai ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toiminnan aloittamisesta Suomessa tai tällaisen toiminnan merkittävistä muutoksista, sivuliikkeen toimintaa ja valvonnan toteuttamista koskevat vaatimukset ja ne yleisen edun vaatimat ehdot, joita ulkomaisen ETA-valvottavan on Suomessa toimiessaan noudatettava. Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen, ulkomaisen maksulaitoksen eikä ulkomaisen rahastoyhtiön sivuliikkeen perustamiseen Suomeen. Lisäeläketoiminnan aloittamisesta Suomessa säädetään ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

59 §

Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toimintaa koskevien ehtojen ilmoittaminen kotivaltion valvontaviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ulkomaiselle ETA-sivuliikkeelle *ja sen valvonnasta vastaavalle viranomaiselle*, tai jos kyseessä on *muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa sijaitseva toimiluvan saanut vakuutusyhtiö*, sen valvonnasta vastaavalle viranomaiselle, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut sivuliikkeeltä tai ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toiminnan aloittamisesta Suomessa tai tällaisen toiminnan merkittävistä muutoksista, sivuliikkeen toimintaa ja valvonnan toteuttamista koskevat vaatimukset ja ne yleisen edun vaatimat ehdot, joita ulkomaisen ETA-valvottavan on Suomessa toimiessaan noudatettava. Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen, ulkomaisen maksulaitoksen eikä ulkomaisen rahastoyhtiön sivuliikkeen perustamiseen Suomeen. Lisäeläketoiminnan aloittamisesta Suomessa säädetään ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa.

65 b §

Valvontakollegion perustaminen

65 b §

Valvontakollegion perustaminen

Voimassa oleva laki

Finanssivalvonnan on perustettava valvontakollegio, jos:

1) Finanssivalvonta vastaa valvottavan ryhmävalvonnasta ja jos ryhmään kuuluu toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut valvottava *tai* ryhmään kuuluva valvottava on perustanut toiseen ETA-valtioon merkittävän sivuliikkeen; tai

2) suomalainen luottolaitos, joka ei kuulu konsolidoidun valvonnan piiriin, on perustanut toiseen ETA-valtioon merkittävän sivuliikkeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen valvottavien *ja* sivuliikkeiden toimintaa valvovilla ulkomaisilla ETA-valvontaviranomaisilla ja Euroopan valvontaviranomaisella on oikeus osallistua valvontakollegioon. Tarvittaessa Finanssivalvonta voi kutsua valvontakollegioon ETA-valtioiden keskuspankkien edustajia sekä Finanssivalvontaa vastaavia muiden kuin ETA-valtioiden valvontaviranomaisia.

65 d §

Lisäpääomavaatimuksen määräämistä ja hyväksymistä koskeva yhteistyö

Sen lisäksi, mitä 65 a §:ssä säädetään, Finanssivalvonnan on asettaessaan, muuttaessaan tai poistaessaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen:

1) ilmoitettava Euroopan komissiolle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle, Euroopan pankkiviranomaiselle sekä asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille ja toimivaltaista viranomaista vastaaville kolmansien maiden valvontaviranomaisille vähintään kalenterikuukautta ennen aiotun päätöksen julkistamista, kun lisäpääomavaatimus on 1—3 prosentin suuruinen;

Ehdotus

Finanssivalvonnan on perustettava valvontakollegio, jos:

1) Finanssivalvonta vastaa valvottavan ryhmävalvonnasta ja ryhmään kuuluu toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut valvottava, ryhmään kuuluva valvottava on perustanut toiseen ETA-valtioon merkittävän sivuliikkeen *tai valvottava kuuluu luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 luvun 5 §:ssä tarkoitetun alakonsernin muodostamisvelvollisuuden piiriin*; tai

2) suomalainen luottolaitos, joka ei kuulu konsolidoidun valvonnan piiriin, on perustanut toiseen ETA-valtioon merkittävän sivuliikkeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen valvottavien, sivuliikkeiden *ja omistusyhteisöjen* toimintaa valvovilla ulkomaisilla ETA-valvontaviranomaisilla ja Euroopan valvontaviranomaisella on oikeus osallistua valvontakollegioon. Tarvittaessa Finanssivalvonta voi kutsua valvontakollegioon ETA-valtioiden keskuspankkien edustajia sekä Finanssivalvontaa vastaavia muiden kuin ETA-valtioiden valvontaviranomaisia.

(kumotaan 65 d §)

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
2) ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä Euroopan komissiolle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle sekä Euroopan pankkiviranomaiselle, kun lisäpääomavaatimus on yli 3 prosentin ja enintään 5 prosentin suuruinen; *3) ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, Euroopan komissiolle ja Euroopan järjestelmäriskikomitealle, kun päätöstä sovelletaan luottolaitokseen, jonka omistusyhteisö sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa.* *Jos 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen saaja vastustaa lisäpääomavaatimuksen asettamista, Finanssivalvonta voi saattaa asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi. Asian käsittelystä säädetään Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 19 artiklassa. Tässä momentissa tarkoitettua päätöstä ei saa soveltaa ennen Euroopan pankkiviranomaisen välipäätöstä asiassa.*	
65 e §	*(kumotaan 65 e §)*
Lisäpääomavaatimuksen hyväksyminen *Finanssivalvonta voi tehdä päätöksen toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen asettaman rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrätyn lisäpääomavaatimuksen hyväksymisestä vastaamaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta Suomessa toimiluvan saaneiden luottolaitosten mainitussa jäsenvaltiossa oleviin tase-eriin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.* *Finanssivalvonta voi pyytää Euroopan järjestelmäriskikomiteaa antamaan toiselle jäsenvaltiolle suosituksen hyväksyä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella Suomessa asetettu lisäpääomavaatimus.*	

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
Finanssivalvonnan on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitetusta päätöksestä Euroopan komissiolle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle, Euroopan pankkiviranomaiselle ja kyseisen lisäpääomavaatimuksen asettaneelle toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.	*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .*

4.

Laki

rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 4 luvun 5 §:n 5 momentti, 5 luvun 4 §:n 2 momentti ja 6 luvun 1 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
4 luku	4 luku
EU:n yhteiseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä EU:n vakausmaksu ja kansalliseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä vakausmaksu	**EU:n yhteiseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä EU:n vakausmaksu ja kansalliseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä vakausmaksu**
5 §	5 §
Kansallinen vakausmaksu ja kriisinratkaisurahaston tavoitetaso	*Kansallinen vakausmaksu ja kriisinratkaisurahaston tavoitetaso*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Jos vakausmaksujen määrä laskee alle tavoitetason 2 momentissa säädetyn määräajan jälkeen, virasto perii vakausmaksuja siihen asti, että tavoitetaso on saavutettu.	Jos vakausmaksujen määrä laskee alle tavoitetason 2 momentissa säädetyn määräajan jälkeen, virasto perii vakausmaksuja siihen asti, että tavoitetaso on saavutettu. *Jos vakausmaksujen määrä laskee määräajan jälkeen alle 2/3 säädetyn tavoitetason, 3 momentissa*

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	tarkoitettu osuus määräytyy kultakin vuodelta siten, että kriisinratkaisurahaston varat saavuttavat 2 momentin mukaisen vähimmäistason viimeistään kuudentena kalenterivuotena sen jälkeen, kun varojen määrä alitti 2/3 tavoitetasosta.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
5 luku	5 luku
Talletussuoja	**Talletussuoja**
4 §	4 §
Talletussuojamaksu ja talletussuojajärjestelmän liittymismaksu	*Talletussuojamaksu ja talletussuojajärjestelmän liittymismaksu*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
Uuden talletuspankin on suoritettava talletussuojajärjestelmän liittymismaksu, jonka kokonaismäärä on 0,8 prosenttia talletuspankin korvattavien talletusten yhteenlasketusta määrästä. Liittymismaksu on suoritettava kokonaisuudessaan kymmenessä vuodessa liittymisestä siten, että kunakin vuonna on suoritettava vähintään kymmenesosa liittymismaksun kokonaismäärästä. Ensimmäisenä vuonna on suoritettava määrä, joka vastaa vähintään yhtä kymmenesosaa talletuspankilla liittymisvuotta seuraavan toisen kalenterivuoden päättyessä olevien korvattavien talletusten arvioidun määrän perusteella lasketusta liittymismaksun kokonaismäärästä. Vuotuista liittymismaksua on lisättävä tai vähennettävä samassa suhteessa kuin talletuspankin korvattavien talletusten määrä kunakin vuonna kasvaa tai vähenee.	Uuden talletuspankin on suoritettava talletussuojajärjestelmän liittymismaksu, jonka kokonaismäärä on 0,8 prosenttia talletuspankin korvattavien talletusten yhteenlasketusta määrästä. Liittymismaksu on suoritettava kokonaisuudessaan *kuudessa* vuodessa liittymisestä siten, että kunakin vuonna on suoritettava vähintään *kuudesosa* liittymismaksun kokonaismäärästä. Ensimmäisenä vuonna on suoritettava määrä, joka vastaa vähintään yhtä *kuudesosaa* talletuspankilla liittymisvuotta seuraavan toisen kalenterivuoden päättyessä olevien korvattavien talletusten arvioidun määrän perusteella lasketusta liittymismaksun kokonaismäärästä. Vuotuista liittymismaksua on lisättävä tai vähennettävä samassa suhteessa kuin talletuspankin korvattavien talletusten määrä kunakin vuonna kasvaa tai vähenee.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
6 luku	6 luku
Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus	**Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus**
1 §	1 §
Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus	*Rahaston tilinpäätös ja tilintarkastus*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
Valtiovarainministeriö asettaa vuosittain rahaston hallintoa, taloutta ja tilejä tarkastamaan kaksi tilintarkastajaa, joiden molempien tulee olla joko Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajia.	Valtiovarainministeriö asettaa *kolmeksi vuodeksi kerrallaan* rahaston hallintoa, taloutta ja tilejä tarkastamaan kaksi tilintarkastajaa, joiden molempien tulee olla joko Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajia.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001) 6 §:n 2 momentti, 20 §:n 1 ja 5 momentti, 20 a, 21 ja 23 a §,

sellaisena kuin ne ovat, 6 §:n 2 momentti laissa 1204/2014, 20 §:n 1 ja 5 momentti laissa 642/2006, 20 a § ja 23 a § laissa 408/2004 sekä 21 § laeissa 1204/2014 ja 869/2018,

seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
6 §	6 §
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
Edellä 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 5 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan mainitun luvun 13 §:ää. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka mainitun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle.	Edellä 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta on käytävä ilmi, että *jos* tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 5 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan mainitun luvun 13 §:ää. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka mainitun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä

Voimassa oleva laki

Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään mainitun 8 §:n 6 momentissa tarkoitetulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun *8 §:n* 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

— — — — — — — — — — — — — — —

20 §

Rahoitustarkastuksen tehdessä päätöksen luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan sen on samalla valittava yksi tai useampi selvitysmies. Selvitysmiehiin sovelletaan muuten, mitä osakeyhtiölain 20 luvun 9 §:n 1 ja 3 momentissa säädetään. Osakeyhtiölain 20 luvun 9 §:n 3 momentissa tarkoitettua määräystä voi hakea myös Rahoitustarkastus *sen lisäksi, mitä mainitussa lainkohdassa säädetään.*

— — — — — — — — — — — — — — —

Selvitysmiesten on annettava lopputilitys sekä osakeyhtiölain 20 luvun 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus tiedoksi Rahoitustarkastukselle.

20 a §

Rekisteriviranomaisen, Rahoitustarkastuksen ja tuomioistuimen on valitessaan selvitysmiehen annettava hänelle todistus hänen valitsemisestaan tehtävään. Ote tai jäljennös yhtiökokouksen pöytäkirjasta on todistus siitä, että yhtiökokous on valinnut selvitysmiehen tehtäväänsä.

21 §

Luottolaitos voidaan asettaa konkurssiin luottolaitoksen tai sen velkojan hakemuksesta noudattaen, mitä konkurssilaissa (120/2004) ja jäljempänä tässä luvussa säädetään.

23 a §

Luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään luottolaitoksen

Ehdotus

momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään mainitun *pykälän 5 momentissa* tarkoitetulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

— — — — — — — — — — — — — — —

20 §

Finanssivalvonnan tai Rahoitusvakausviraston tehdessä päätöksen luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan sen on samalla valittava yksi tai useampi selvitysmies. Selvitysmiehiin sovelletaan muuten *osakeyhtiölain 20 luvun 9 §:n 1 ja 3 momenttia. Mainitun pykälän* 3 momentissa tarkoitettua määräystä voi hakea myös *Finanssivalvonta ja Rahoitusvakausvirasto.*

— — — — — — — — — — — — — — —

Selvitysmiesten on annettava lopputilitys sekä osakeyhtiölain 20 luvun 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus tiedoksi *Finanssivalvonnalle sekä Rahoitusvakausvirastolle, jos se on päättänyt selvitystilaan asettamisesta.*

20 a §

Rekisteriviranomaisen, *Finanssivalvonnan, Rahoitusvakausviraston* ja tuomioistuimen on valitessaan selvitysmiehen annettava hänelle todistus hänen valitsemisestaan tehtävään. Ote tai jäljennös yhtiökokouksen pöytäkirjasta on todistus siitä, että yhtiökokous on valinnut selvitysmiehen tehtäväänsä.

21 §

Luottolaitos voidaan asettaa konkurssiin luottolaitoksen, sen velkojan tai *Rahoitusvakausviraston* hakemuksesta noudattaen, mitä konkurssilaissa (120/2004) ja jäljempänä tässä luvussa säädetään.

23 a §

Luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään luottolaitoksen

Voimassa oleva laki

yhtiökokous, rekisteriviranomainen, Rahoitustarkastus ja suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä säädetään tässä laissa ja osakeyhtiölaissa. Luottolaitoksen asettamisesta konkurssiin on toimivaltainen päättämään suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä erikseen säädetään. Edellä säädetty menettely käsittää myös muissa ETA-valtioissa sijaitsevat luottolaitoksen sivukonttorit.

Ehdotus

yhtiökokous, rekisteriviranomainen, *Finanssivalvonta ja Rahoitusvakausvirasto noudattaen tätä lakia ja osakeyhtiölakia. Suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta asettaa luottolaitos konkurssiin säädetään erikseen*. Edellä säädetty menettely käsittää myös muissa ETA-valtioissa sijaitsevat luottolaitoksen sivukonttorit.

Rahoitusvakausviraston on määrättävä luottolaitos selvitystilaan tai haettava tuomioistuimessa sen asettamista konkurssiin, jos luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 4 luvun 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaiset edellytykset luottolaitoksen asettamiselle kriisihallintoon täyttyisivät, mutta Rahoitusvakausvirasto tekee päätöksen olla asettamatta luottolaitosta kriisihallintoon, koska sitä ei pidetä mainitun momentin 3 kohdan mukaisesti tarpeellisena tärkeän yleisen edun turvaamiseksi. Rahoitusvakausviraston on määrättävä luottolaitos selvitystilaan tai haettava sen asettamista konkurssiin myös, jos yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 806/2014 42 artiklassa tarkoitettu kriisinratkaisuneuvosto ei mainitun asetuksen 18 artiklan 8 kohdan mukaisesti aseta luottolaitosta kriisihallintoon. Rahoitusvakausviraston on kuultava Finanssivalvontaa ennen selvitystilaan määräämistä tai konkurssihakemuksen tekemistä. Selvitystila alkaa, kun Rahoitusvakausviraston päätös on tehty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

säästöpankkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan säästöpankkilain (1502/2001) 69 §:n 2 momentti, 104, 104 a ja 108 §, 114 §:n 3 momentti, 118 §, 120 a §:n 1 momentti

sellaisena kuin niistä ovat 69 §:n 2 momentti laissa 1206/2014, 104 § osaksi laissa 590/2003, 104 a § ja 120 a §:n 1 momentti laissa 410/2004, 108 § laissa 614/2014 ja 118 § laeissa 1206/2014 ja 871/2018, sekä

lisätään 120 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 410/2004, uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
69 §	69 §
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Edellä 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta on *lisäksi* käytävä ilmi, että jos tallettajan sulautumiseen osallisissa säästöpankeissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 5 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan mainitun luvun 13 §:ää. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka mainitun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia säästöpankkeja pidetään mainitun 8 §:n 6 momentissa tarkoitetulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.	Edellä 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta on käytävä ilmi, että jos tallettajan sulautumiseen osallisissa säästöpankeissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 5 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan mainitun luvun 13 §:ää. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka mainitun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia säästöpankkeja pidetään mainitun *pykälän 5 momentissa* tarkoitetulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
104 §	104 §
Kun säästöpankki tai Rahoitustarkastus tekee päätöksen selvitystilasta, on samalla valittava yksi tai useampia selvitysmiehiä hallituksen, toimitusjohtajan ja mahdollisen hallintoneuvoston tilalle. Mitä muualla laissa säädetään hallituksesta ja sen jäsenistä, on soveltuvin osin voimassa selvitysmiehistä, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu.	Kun säästöpankki, *Finanssivalvonta tai Rahoitusvakausvirasto* tekee päätöksen selvitystilasta, on samalla valittava yksi tai useampia selvitysmiehiä hallituksen, toimitusjohtajan ja mahdollisen hallintoneuvoston tilalle. Mitä muualla laissa säädetään hallituksesta ja sen jäsenistä, *sovelletaan myös* selvitysmiehiin, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu.

Voimassa oleva laki

Jollei selvitystilassa olevalla säästöpankilla ole rekisteriin merkittyjä toimikelpoisia selvitysmiehiä, rekisteriviranomaisen on määrättävä selvitysmiehet. Määräämistä voi hakea rahoitustarkastus sekä se, jonka oikeus voi riippua siitä, että luottolaitoksella on joku, joka voi sitä edustaa.

Selvitysmiesten on viipymättä sen jälkeen, kun Rahoitustarkastus on tehnyt päätöksen toimiluvan peruuttamisesta, kutsuttava koolle säästöpankin isäntien kokous päättämään toimenpiteistä säästöpankin sulautumisesta toiseen säästöpankkiin tai toimilupaedellytysten korjaamisesta muulla tavalla taikka säästöpankin purkamisesta.

104 a §

Rekisteriviranomaisen ja Rahoitustarkastuksen on valitessaan selvitysmiehen annettava hänelle todistus hänen valitsemisestaan tehtävään. Ote tai jäljennös isäntien kokouksen pöytäkirjasta on todistus siitä, että isäntien kokous on valinnut selvitysmiehen tehtäväänsä.

108 §

Kun isäntien kokous tai Finanssivalvonta on tehnyt päätöksen säästöpankin asettamisesta selvitystilaan, selvitysmiesten on viivytyksettä tehtävä selvitystilaa koskevasta päätöksestä ja selvitysmiesten valinnasta ilmoitus rekisteröimistä varten. Ilmoitus on lisäksi tehtävä talletussuojarahastolle ja, jos päätöksen selvitystilaan asettamisesta on tehnyt isäntien kokous, Finanssivalvonnalle. Ilmoitus on tehtävä myös vakuusrahastolle ja sijoittajien korvausrahastolle, jos säästöpankki on rahaston jäsen.

114 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Selvitysmiesten on annettava lopputilitys tiedoksi rahoitustarkastukselle.

118 §

Ehdotus

Jollei selvitystilassa olevalla säästöpankilla ole rekisteriin merkittyjä toimikelpoisia selvitysmiehiä, rekisteriviranomaisen on määrättävä selvitysmiehet. Määräämistä voi hakea *Finanssivalvonta, Rahoitusvakausvirasto* sekä se, jonka oikeus voi riippua siitä, että luottolaitoksella on joku, joka voi sitä edustaa.

Selvitysmiesten on viipymättä sen jälkeen, kun *Finanssivalvonta* on tehnyt päätöksen toimiluvan peruuttamisesta, kutsuttava koolle säästöpankin isäntien kokous päättämään toimenpiteistä säästöpankin sulautumisesta toiseen säästöpankkiin tai toimilupaedellytysten korjaamisesta muulla tavalla taikka säästöpankin purkamisesta.

104 a §

Rekisteriviranomaisen, *Finanssivalvonnan tai Rahoitusvakausviraston* on valitessaan selvitysmiehen annettava hänelle todistus hänen valitsemisestaan tehtävään. Ote tai jäljennös isäntien kokouksen pöytäkirjasta on todistus siitä, että isäntien kokous on valinnut selvitysmiehen tehtäväänsä.

108 §

Kun isäntien kokous, Finanssivalvonta tai *Rahoitusvakausvirasto* on tehnyt päätöksen säästöpankin asettamisesta selvitystilaan, selvitysmiesten on viivytyksettä tehtävä selvitystilaa koskevasta päätöksestä ja selvitysmiesten valinnasta ilmoitus rekisteröimistä varten. Ilmoitus on lisäksi tehtävä talletussuojarahastolle ja, jos päätöksen selvitystilaan asettamisesta on tehnyt isäntien kokous, Finanssivalvonnalle. Ilmoitus on tehtävä myös vakuusrahastolle ja sijoittajien korvausrahastolle, jos säästöpankki on rahaston jäsen.

114 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Selvitysmiesten on annettava lopputilitys tiedoksi *Finanssivalvonnalle sekä Rahoitusvakausvirastolle, jos se on päättänyt selvitystilaan asettamisesta*.

118 §

Voimassa oleva laki

Säästöpankin omaisuus voidaan luovuttaa konkurssiin hallituksen tai, kun säästöpankki on selvitystilassa, selvitysmiesten päätöksen perusteella. Konkurssin aikana edustavat säästöpankkia konkurssivelallisena hallitus ja toimitusjohtaja taikka ennen konkurssin alkamista valitut selvitysmiehet. Konkurssin aikana voidaan kuitenkin valita uusia hallituksen jäseniä tai uusia selvitysmiehiä.

120 a §

Säästöpankin asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään isäntien kokous ja Rahoitustarkastus siten kuin siitä säädetään tässä laissa. Säästöpankin asettamisesta konkurssiin on toimivaltainen päättämään suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä erikseen säädetään. Edellä säädetty menettely käsittää myös muissa ETA-valtioissa sijaitsevat säästöpankin sivukonttorit.

— — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

Säästöpankin omaisuus voidaan luovuttaa konkurssiin hallituksen tai, kun säästöpankki on selvitystilassa, selvitysmiesten päätöksen perusteella *tai Rahoitusvakausviraston hakemuksesta*. Konkurssin aikana säästöpankkia edustavat konkurssivelallisena hallitus ja toimitusjohtaja taikka ennen konkurssin alkamista valitut selvitysmiehet. Konkurssin aikana voidaan kuitenkin valita uusia hallituksen jäseniä tai uusia selvitysmiehiä.

120 a §

Säästöpankin asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään isäntien kokous, *Finanssivalvonta ja Rahoitusvakausvirasto noudattaen tätä lakia*. *Suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta asettaa säästöpankki konkurssiin säädetään erikseen*. Edellä säädetty menettely käsittää myös muissa ETA-valtioissa sijaitsevat säästöpankin sivukonttorit.

— — — — — — — — — — — — — —

Rahoitusvakausviraston on määrättävä säästöpankki selvitystilaan tai haettava tuomioistuimessa sen asettamista konkurssiin, jos luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 4 luvun 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaiset edellytykset säästöpankin asettamiselle kriisihallintoon täyttyisivät, mutta Rahoitusvakausvirasto tekee päätöksen olla asettamatta säästöpankkia kriisihallintoon, koska sitä ei pidetä mainitun momentin 3 kohdan mukaisesti tarpeellisena tärkeän yleisen edun turvaamiseksi. Rahoitusvakausviraston on määrättävä säästöpankki selvitystilaan tai haettava sen asettamista konkurssiin myös, jos yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 806/2014 42 artiklassa tarkoitettu kriisinratkaisuneu-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vosto ei mainitun asetuksen 18 artiklan 8 kohdan mukaisesti aseta säästöpankkia kriisihallintoon. Rahoitusvakausviraston on kuultava Finanssivalvontaa ennen selvitystilaan määräämistä tai konkurssihakemuksen tekemistä. Selvitystila alkaa, kun Rahoitusvakausviraston päätös on tehty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013) 51 §:n 3 momentti,

muutetaan 9 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 ja 5 momentti, 27 §, 29 §:n 1 momentti ja 33 §, sellaisena kuin niistä on 9 §:n 2 momentti laissa 1205/2014,

seuraavasti:

Voimassa oleva laki

9 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 5 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan mainitun *lain 5* luvun 13 §:ää. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saatuaan irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka mainitun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle.

Ehdotus

9 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta ilmoituksesta on käytävä ilmi, että *jos* tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 5 luvun 8 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan mainitun luvun 13 §:ää. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saatuaan irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka mainitun 8 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 5 luvun 8 §:n 6 momentissa tarkoitetulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.	talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä *momentissa* säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään *mainitun pykälän 5 momentissa* tarkoitetulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
26 §	26 §
Finanssivalvonnan tehdessä päätöksen luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan sen on samalla valittava yksi tai useampi selvitysmies. Selvitysmiehiin sovelletaan muuten osuuskuntalain 23 luvun 9 §:ää. Osuuskuntalain 23 luvun 9 §:n 3 momentissa tarkoitettua määräystä voi hakea myös Finanssivalvonta *sen lisäksi, mitä mainitussa lainkohdassa säädetään.*	Finanssivalvonnan *tai Rahoitusvakausviraston* tehdessä päätöksen luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan sen on samalla valittava yksi tai useampi selvitysmies. Selvitysmiehiin sovelletaan muuten osuuskuntalain 23 luvun 9 §:ää. *Mainitun pykälän* 3 momentissa tarkoitettua määräystä voi hakea myös Finanssivalvonta *ja Rahoitusvakausvirasto*.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
Selvitysmiesten on annettava lopputilitys sekä osuuskuntalain 23 luvun 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus tiedoksi Finanssivalvonnalle.	Selvitysmiesten on annettava lopputilitys sekä osuuskuntalain 23 luvun 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus tiedoksi Finanssivalvonnalle *sekä Rahoitusvakausvirastolle, jos se on päättänyt selvitystilaan asettamisesta.*
27 §	27 §
Rekisteriviranomaisen ja Finanssivalvonnan on valitessaan selvitysmiehen annettava hänelle siitä todistus. Ote tai jäljennös osuuskunnan kokouksen pöytäkirjasta on todistus siitä, että osuuskunnan kokous on valinnut selvitysmiehen.	Rekisteriviranomaisen, Finanssivalvonnan *ja Rahoitusvakausviraston* on valitessaan selvitysmiehen annettava hänelle siitä todistus. Ote tai jäljennös osuuskunnan kokouksen pöytäkirjasta on todistus siitä, että osuuskunnan kokous on valinnut selvitysmiehen.
29 §	29 §
Luottolaitos voidaan asettaa konkurssiin luottolaitoksen tai sen velkojan hakemuksesta noudattaen, mitä konkurssilaissa (120/2004) ja jäljempänä tässä luvussa säädetään.	Luottolaitos voidaan asettaa konkurssiin luottolaitoksen, sen *velkojan tai Rahoitusvakausviraston* hakemuksesta noudattaen, mitä konkurssilaissa (120/2004) ja jäljempänä tässä luvussa säädetään.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
33 §	33 §

Voimassa oleva laki

Luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään osuuskunnan kokous, rekisteriviranomainen, Finanssivalvonta ja suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä säädetään tässä laissa ja osuuskuntalaissa. Luottolaitoksen asettamisesta konkurssiin on toimivaltainen päättämään suomalainen tuomioistuin siten kuin siitä erikseen säädetään. Edellä säädetty menettely käsittää myös muissa ETA-valtioissa sijaitsevat luottolaitoksen sivukonttorit.

Ehdotus

Luottolaitoksen asettamisesta selvitystilaan ovat toimivaltaisia päättämään osuuskunnan kokous, rekisteriviranomainen, Finanssivalvonta *ja Rahoitusvakausvirasto noudattaen tätä lakia ja osuuskuntalakia*. *Suomalaisen tuomioistuimen toimivallasta asettaa luottolaitos konkurssiin säädetään erikseen*. Edellä säädetty menettely käsittää myös muissa ETA-valtioissa sijaitsevat luottolaitoksen sivukonttorit.

Rahoitusvakausviraston on määrättävä luottolaitos selvitystilaan tai haettava tuomioistuimessa sen asettamista konkurssiin, jos luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 4 luvun 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaiset edellytykset luottolaitoksen asettamiselle kriisihallintoon täyttyisivät, mutta Rahoitusvakausvirasto tekee päätöksen olla asettamatta luottolaitosta kriisihallintoon, koska sitä ei pidetä mainitun momentin 3 kohdan mukaisesti tarpeellisena tärkeän yleisen edun turvaamiseksi. Rahoitusvakausviraston on määrättävä luottolaitos selvitystilaan tai haettava sen asettamista konkurssiin myös, jos yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 806/2014 42 artiklassa tarkoitettu kriisinratkaisuneuvosto ei mainitun asetuksen 18 artiklan 8 kohdan mukaisesti aseta luottolaitosta kriisihallintoon. Rahoitusvakausviraston on kuultava Finanssivalvontaa ennen selvitystilaan määräämistä tai konkurssihakemuksen tekemistä. Selvitystila alkaa, kun Rahoitusvakausviraston päätös on tehty.

51 §

— — — — — — — — — — — — — — — —

Tämän lain estämättä ennen 1 päivää heinäkuuta 2010 toimintansa aloittaneeseen osuuspankkien yhteenliittymään sovelletaan vanhan lain muuttamisesta annetulla lailla

— — — — — — — — — — — — — — — —

(kumotaan 3 momentti)

Voimassa oleva laki

(601/2010) kumottua vanhan lain (1504/2001) 3 §:n 2 momentin 3 kohtaa ja mainitun pykälän 4 ja 6 momenttia, sellaisina kuin ne ovat laissa 124/2007, sekä tällaiseen yhteenliittymään kuuluvaan jäsenosuuspankkiin mainitulla lailla kumottua vanhan lain 59 §:ää.

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain (599/2010) 27 §:n 1 momentti sekä *lisätään* lakiin uusi 27 a § ja 39 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

27 §

Keskusyhteisön velvollisuus maksaa jäsenluottolaitoksen erääntynyt velka

Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan (***päävelka***), voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt.

— — — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

27 §

Keskusyhteisön velvollisuus maksaa jäsenluottolaitoksen erääntynyt velka

Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan (***päävelka***), voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä *samassa maksunsaantijärjestyksessä kuin jäsenluottolaitokselta,* kun päävelka on erääntynyt.

— — — — — — — — — — — — — — —

27 a §

Jäsenluottolaitoksen vastuu kriisinratkaisussa

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Jos jäsenluottolaitos asetetaan kriisihallintoon luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 4 luvun 5 §:n 3 momentin mukaisesti, sen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja voidaan käyttää keskusyhteisön tai toisen jäsenluottolaitoksen tappioiden kattamiseen ja pääomittamiseen. Tässä pykälässä säädettyyn tilanteeseen ei sovelleta tämän lain 30 §:ää.

39 a §

Keskinäisen luotonannon ja talletusten kielto eräissä tapauksissa

Talletuspankkien yhteenliittymään kuuluva osuuspankki tai osuuspankkiosakeyhtiö ei saa ottaa talletusta eikä luottoa toiselta osuuspankilta tai osuuspankkiosakeyhtiöltä.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, osuuspankki ja osuuspankkiosakeyhtiö saavat hankkia toisen osuuspankin tai osuuspankkiosakeyhtiön liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjoja.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan ainoastaan sellaisiin osuuspankkeihin ja osuuspankkiosakeyhtiöihin, jotka ovat jäsenenä ennen 1 päivää heinäkuuta 2010 osuuspankkien yhteenliittymänä toimintansa aloittaneessa talletuspankkien yhteenliittymässä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 2 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain (1084/1999) 6 §:n 1 ja 4 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 1 momentti laissa 1513/2001 ja 4 momentti laissa 639/2014 ja

muutetaan 2 §:n 7 momentti ja 6 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 6 §:n 2 momentti laissa 887/2010,

seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
2 §	2 §
Määritelmiä	*Määritelmiä*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisella tarkoitetaan konkurssin, yrityksen saneerausmenettelyn tai yksityishenkilön velkajärjestelyn aloittamista taikka päätöstä *luottolaitoksen toiminnan keskeyttämisestä,* selvitystilasta, sulkemisesta tai toimiluvan peruuttamisesta sekä muuta näihin verrattavaa viranomaisen päätöstä pakkotäytäntöönpanoon ryhtymisestä.	***Maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisella*** tarkoitetaan konkurssin, yrityksen saneerausmenettelyn tai yksityishenkilön velkajärjestelyn aloittamista taikka päätöstä selvitystilasta, sulkemisesta tai toimiluvan peruuttamisesta sekä muuta näihin verrattavaa viranomaisen päätöstä pakkotäytäntöönpanoon ryhtymisestä.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
6 §	6 §
Nettoutus luottolaitoksen maksukyvyttömyysmenettelyssä	*Nettoutus luottolaitoksen maksukyvyttömyysmenettelyssä*
Velvoitteet, jotka ovat syntyneet ennen talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa (1509/2001) tarkoitettua talletuspankin toiminnan keskeyttämistä, voidaan nettouttaa mainitun lain säännösten estämättä. Mitä 5 §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti talletuspankin toiminnan ollessa keskeytettynä.	*(kumotaan 1 momentti)*
Velvoitteet, jotka on ilmoitettu selvitysjärjestelmän sääntöjen mukaan selvitettäviksi selvitysjärjestelmän osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen, saadaan nettouttaa ja nettoutus sitoo maksukyvyttömyysmenettelyssä, jos:	Velvoitteet, jotka on ilmoitettu selvitysjärjestelmän sääntöjen mukaan selvitettäviksi selvitysjärjestelmän *osapuolena olevan luottolaitoksen* maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen, saadaan nettouttaa ja nettoutus sitoo maksukyvyttömyysmenettelyssä, jos:
1) velvoitteet nettoutetaan sinä selvitysjärjestelmän sääntöjen mukaisena selvityspäivänä, jona maksukyvyttömyysmenettely on alkanut; ja	1) velvoitteet nettoutetaan sinä selvitysjärjestelmän sääntöjen mukaisena selvityspäivänä, jona maksukyvyttömyysmenettely on alkanut; ja
2) selvitysjärjestelmän ylläpitäjä voi osoittaa, että kun velvoitteita koskevat määräykset tulivat selvitysjärjestelmän sääntöjen mukaan	2) selvitysjärjestelmän ylläpitäjä voi osoittaa, että kun velvoitteita koskevat määräykset

Voimassa oleva laki

peruuttamattomiksi, se ei tiennyt eikä sen pitänyt tietää maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta.

Vakuudellisen selvityssopimuksen mukaisesti annettuun vakuuteen perustuvat oikeudet voidaan toteuttaa *1 momentissa mainittujen lainkohtien estämättä*, vaikka maksukyvyttömyysmenettely vakuuden antanutta luottolaitosta kohtaan on alkanut.

Mitä 1 momentissa säädetään talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä, sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 19 luvun 8 §:ssä tarkoitettuun kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnan väliaikaiseen keskeyttämiseen.

Ehdotus

tulivat selvitysjärjestelmän sääntöjen mukaan peruuttamattomiksi, se ei tiennyt eikä sen pitänyt tietää maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta.

Vakuudellisen selvityssopimuksen mukaisesti annettuun vakuuteen perustuvat oikeudet voidaan toteuttaa, vaikka maksukyvyttömyysmenettely vakuuden antanutta luottolaitosta kohtaan on alkanut.

(kumotaan 4 momentti)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

arvopaperitileistä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvopaperitileistä annetun lain (750/2012) 11 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

11 §

Säilyttäjän konkurssi ja muu maksukyvyttömyys

— — — — — — — — — — — — — — —

Mitä tässä pykälässä säädetään säilyttäjän konkurssista, noudatetaan soveltuvin osin säilyttäjää koskevassa yrityksen saneerauksesta annetussa laissa tarkoitetussa yrityksen saneerausmenettelyssä *ja talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain*

Ehdotus

11 §

Säilyttäjän konkurssi ja muu maksukyvyttömyys

— — — — — — — — — — — — — — —

Mitä tässä pykälässä säädetään säilyttäjän konkurssista, noudatetaan soveltuvin osin säilyttäjää koskevassa yrityksen saneerauksesta annetussa laissa tarkoitetussa yrityksen saneerausmenettelyssä.

Voimassa oleva laki

(1509/2001) mukaisessa talletuspankin toiminnan keskeyttämisessä.

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahoitusvakuuslain (11/2004) 3 §:n 1 momentin 4 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

— — — — — — — — — — — — — — —

4) ***maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisella*** konkurssin tai yrityksen saneerausmenettelyn aloittamista*, päätöstä talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä* sekä muuta päätöstä ryhtyä näihin verrattavaan täytäntöönpanoon, joka edellyttää viranomaisen osallistumista ja joka rajoittaa velallisen määräysvaltaa; ja

— — — — — — — — — — — — — — —

Ehdotus

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

— — — — — — — — — — — — — — —

4) ***maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisella*** konkurssin tai yrityksen saneerausmenettelyn aloittamista sekä muuta päätöstä ryhtyä näihin verrattavaan täytäntöönpanoon, joka edellyttää viranomaisen osallistumista ja joka rajoittaa velallisen määräysvaltaa; ja

— — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) 2 luvun 25 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
2 luku	2 luku
Arvopaperikeskuksen toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta sekä keskusvastapuoli	**Arvopaperikeskuksen toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta sekä keskusvastapuoli**
25 §	25 §
Sopimukset määritysosapuolen maksukyvyttömyyden varalta	*Sopimukset määritysosapuolen maksukyvyttömyyden varalta*
Markkinarakennetoimija-asetuksen 48 artiklan mukaiset sopimukset keskusvastapuolen määritysosapuolen asiakkaille kuuluvan omaisuuden ja sopimusten siirtämisestä toiselle määritysosapuolelle voidaan toteuttaa ensiksi mainittua määritysosapuolta koskevan konkurssin, yrityksen saneerausmenettelyn, *talletuspankin toiminnan väliaikaisen keskeyttämisen* ja muun näihin verrattavan menettelyn estämättä.	Markkinarakennetoimija-asetuksen 48 artiklan mukaiset sopimukset keskusvastapuolen määritysosapuolen asiakkaille kuuluvan omaisuuden ja sopimusten siirtämisestä toiselle määritysosapuolelle voidaan toteuttaa ensiksi mainittua määritysosapuolta koskevan konkurssin, yrityksen saneerausmenettelyn ja muun näihin verrattavan menettelyn estämättä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

Suomen Pankista annetun lain 11 ja 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen Pankista annetun lain (214/1998) 11 §:n 2 momentin 6 kohta ja 26 §:n 4 momentti sellaisena kuin niistä on 26 §:n 4 momentti laissa 619/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
11 §	11 §
Pankkivaltuuston tehtävät	*Pankkivaltuuston tehtävät*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Pankkivaltuuston tehtävänä Suomen Pankin hallinnon osalta on:	Pankkivaltuuston tehtävänä Suomen Pankin hallinnon osalta on:
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
6) *vahvistaa pankin eläke- ja perhe-eläkesäännöt sekä* antaa johtokunnan esityksestä määräykset pankin eläkevastuun hoitamisesta;	6) antaa johtokunnan esityksestä määräykset pankin eläkevastuun hoitamisesta;
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
26 §	26 §
Oikeus saada ja velvollisuus antaa tietoja	*Oikeus saada ja velvollisuus antaa tietoja*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Suomen Pankin on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta muualla laissa säädetään, ilmoitettava viipymättä Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 71 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille, jos Suomen Pankin tietoon tulee Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 18 artiklassa tarkoitettu tai siihen rinnastettava kriisitilanne Suomessa.	Suomen Pankin on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta muualla laissa säädetään, ilmoitettava viipymättä *Finanssivalvonnalle ja* Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 71 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille, jos Suomen Pankin tietoon tulee Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 18 artiklassa tarkoitettu tai siihen rinnastettava kriisitilanne Suomessa.
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

sijoituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 4 § 2 momentti, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 momentti,

sellaisena kuin ne ovat 1 luvun 4 §:n 2 momentti laissa 513/2019, 1 luvun 5 §:n 1 momentti laissa 397/2019 sekä 1 luvun 5 §:n 2 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 momentti laissa 1069/2017, sekä

lisätään 10 lukuun uusi 4 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
1 luku	1 luku
Yleiset säännökset	**Yleiset säännökset**
4 §	4 §
Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset	*Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä, 9 luvussa, 10 luvun 1—7, 15 ja 16 §:ssä sekä 11, 12 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä sekä 9—11 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.	Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä, 9 luvussa, 10 luvun *1—4, 4 a, 5—7,* 15 ja 16 §:ssä sekä 11, 12 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä sekä *9, 9a, 10, 11* ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
5 §	5 §

Voimassa oleva laki

Ulkomaiseen ETA-sijoituspalveluyritykseen ja ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen sovellettavat säännökset

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja sivuliikkeen välityksellä Suomessa ja tällaiselle toiminnalle asetettavista vaatimuksista säädetään 13 §:ssä, 2 luvun 2 §:n 1 momentissa, 4 luvun 1 §:n 1—3 ja 6 momentissa, 7 luvun 2 §:n 6 momentissa sekä 7, 15 ja 16 §:ssä, 7 a luvun 5 §:ssä, 10 luvun 1—9, 11—14 ja 16 §:ssä, 11 luvun 18, 19 ja 22—25 §:ssä, 12 luvun 3 a ja 4 §:ssä, 14 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä.

Ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjoaa oheispalveluja Suomessa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan näiden palvelujen ja toiminnan osalta, mitä 13 §:ssä, 2 luvun 2 §:n 1 momentissa, 4 luvun 1 §:n 4—6 momentissa, 7 luvun 2 §:n 6 momentissa sekä 7, 15 ja 16 §:ssä, 7 a luvun 5 §:ssä, 10 luvun 1—9, 11—14 ja 16 §:ssä sekä 11 luvun 18, 19 ja 22—25 §:ssä, 12 luvun 4 §:ssä, 14 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään.

— — — — — — — — — — — — — —

6 §

Ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset

Sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalvelua Suomessa sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettuun ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalvelua Suomessa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 7 luvun 2 §:n 6 momentissa ja 15 ja 16 §:ssä, 7 a luvun 5 §:ssä, 10 luvun 1—9, 11—14 ja 16 §:ssä ja 11 luvun 18, 19 ja 22—25 §:ssä sää-

Ehdotus

Ulkomaiseen ETA-sijoituspalveluyritykseen ja ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen sovellettavat säännökset

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja sivuliikkeen välityksellä Suomessa ja tällaiselle toiminnalle asetettavista vaatimuksista säädetään 13 §:ssä, 2 luvun 2 §:n 1 momentissa, 4 luvun 1 §:n 1—3 ja 6 momentissa, 7 luvun 2 §:n 6 momentissa sekä 7, 15 ja 16 §:ssä, 7 a luvun 5 §:ssä, 10 luvun *1—4, 4 a, 5—9,* 11—14 ja 16 §:ssä, 11 luvun 18, 19 ja 22—25 §:ssä, 12 luvun 3 a ja 4 §:ssä, 14 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä.

Ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjoaa oheispalveluja Suomessa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan näiden palvelujen ja toiminnan osalta *13 §:ää, 2 luvun 2 §:n 1 momenttia, 4 luvun 1 §:n 4—6 momenttia, 7 luvun 2 §:n 6 momenttia sekä 7, 15 ja 16 §:ää, 7 a luvun 5 §:ää, 10 luvun 1—4, 4 a, 5—9, 11—14 ja 16 §:ää sekä 11 luvun 18, 19 ja 22—25 §:ää, 12 luvun 4 §:ää, 14 ja 15 lukua sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ää.*

— — — — — — — — — — — — — —

6 §

Ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset

Sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalvelua Suomessa sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettuun ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalvelua Suomessa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 7 luvun 2 §:n 6 momentissa ja 15 ja 16 §:ssä, 7 a luvun 5 §:ssä, 10 luvun *1—4, 4 a, 5—9,* 11—14 ja 16 §:ssä ja 11 luvun 18, 19 ja 22—25

Voimassa oleva laki

detään ulkomaisesta ETA-sijoituspalveluyrityksestä ja mitä 15 luvussa säädetään ulkomaisesta sijoituspalveluyrityksestä sekä mitä 16 luvun 2 §:ssä säädetään.

— — — — — — — — — — — — — —

7 §

Kolmannen maan yritykseen sovellettavat säännökset

Kolmannen maan yritykseen, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa Suomessa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 5 luvussa, 7 luvun 2, 4, 5, 7, 9, 15 ja 16 §:ssä, 7 a luvussa, 9 luvussa, 10 luvun 1—8 §:ssä, 9 §:n 1 ja 2 momentissa, 11—13, 15 ja 16 §:ssä, 11 luvun 20—25 §:ssä, 12 luvun 4 §:ssä, 14 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja kolmannen maan yrityksestä, mitä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja kolmannen maan yrityksestä, sekä mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 6 §:ssä säädetään luottolaitoksesta. Kolmannen maan yrityksen toimintaan sovellettavista vaatimuksista säädetään lisäksi EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 3—26 artiklassa ja VII osastossa.

— — — — — — — — — — — — — —

10 luku

Menettelytavat asiakassuhteessa

Ehdotus

§:ssä säädetään ulkomaisesta ETA-sijoituspalveluyrityksestä ja *15 luvussa ulkomaisesta sijoituspalveluyrityksestä sekä 16 luvun 2 §:ää.*

— — — — — — — — — — — — — —

7 §

Kolmannen maan yritykseen sovellettavat säännökset

Kolmannen maan yritykseen, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa Suomessa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 5 luvussa, 7 luvun 2, 4, 5, 7, 9, 15 ja 16 §:ssä, 7 a luvussa, 9 luvussa, 10 luvun *1—4, 4 a, 5—8 §:ssä,* 9 §:n 1 ja 2 momentissa, 11—13, 15 ja 16 §:ssä, 11 luvun 20—25 §:ssä, 12 luvun 4 §:ssä, 14 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja kolmannen maan yrityksestä, mitä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvussa säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja kolmannen maan yrityksestä, sekä mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 6 §:ssä säädetään luottolaitoksesta. Kolmannen maan yrityksen toimintaan sovellettavista vaatimuksista säädetään lisäksi EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen *3—17, 17 a ja 18—26 artiklassa* ja VII osastossa.

— — — — — — — — — — — — — —

10 luku

Menettelytavat asiakassuhteessa

4 a §

EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettujen hyväksyttävien velkojen tarjoaminen ei-ammattimaisille asiakkaille

Jos ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjotaan sellaisia EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a artiklassa tarkoitettuja hyväksyttäviä velkoja, jotka täyttävät mainitun artiklan vaati-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

mukset, lukuun ottamatta 1 kohdan b alakohtaa ja 72 b artiklan 3—5 kohtaa, tällaisten velkojen nimellisarvon tulee olla vähintään 50000 euroa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 10 luvun 4 a §:ää sovelletaan sellaisiin hyväksyttäviin velkoihin, jotka lasketaan liikkeelle tämän lain voimaan tulon jälkeen.

17.

Laki

Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain (1197/2014) 4 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 5 §:n 1 momentti laissa 1175/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Suhteellinen hallintomaksu

Suhteellisen hallintomaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Ehdotus

4 §

Suhteellinen hallintomaksu

Suhteellisen hallintomaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Maksuperuste	Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu talletuspankki	taseen loppusumma	0,0008
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,0008

Voimassa oleva laki *Ehdotus*

ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka A	laskennallisen taseen loppusumma	0,0002
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka B	laskennallisen taseen loppusumma	0,0006
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	laskennallisen taseen loppusumma	0,0006
luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetussa laissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,03
luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetussa laissa tarkoitettu kolmannen maan sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,03

— —

5 §

Perusmaksu

Perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

5 §

Perusmaksu

Perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Maksu euroina
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	1 000
säästöpankkilain 1 §:ssä tarkoitettu säästöpankki	1 000
osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 1 §:ssä tarkoitettu osuuspankki tai osuuskuntamuotoinen luottolaitos	1 000
muu luottolaitos	1 000
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	1 000
luottolaitoksen omistusyhteisö	1 000
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka A	1 000
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike, luokka B	1 000
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	1 000
luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetussa laissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 000
luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetussa laissa tarkoitettu kolmannen maan sijoituspalveluyritys	1 000
arvopaperikeskus	*25 000*

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*

Asetusluonnokset

Valtiovarainministeriön asetus

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseksi toimitettavista ja niihin sisällytettävistä tiedoista annetun valtiovarainministeriön asetuksen 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseksi toimitettavista ja niihin sisällytettävistä tiedoista annetun valtiovarainministeriön asetukseen (1284/2014)

muutetaan 2 §:n 6 kohta ja 3 §:n 18 kohta,

lisätään 3 §:ään uusi 19 kohta seuraavasti:

2 §

Kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseksi toimitettavat tiedot

Rahoitusvakausvirastolla on oikeus saada laitokselta sitä koskevan kriisinratkaisusuunnitelman laatimiseksi ja ylläpitämiseksi ainakin seuraavat tiedot:

— —

6) selvitys laitoksen alentamiskelpoisista veloista;

— —

3 §

Kriisinratkaisusuunnitelmaan sisällytettävät tiedot

Laitoksen kriisinratkaisusuunnitelmassa on esitettävä vaihtoehdot kriisinratkaisuvälineiden ja -valtuuksien soveltamisesta laitokseen. Kriisinratkaisusuunnitelmassa on esitettävä tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan määrällisesti ilmaistuna:

— —

18) soveltuvin osin kaikki laitoksen esittämät näkemykset kriisinratkaisusuunnitelmasta;

19) laitokselle asetettu omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus ja sen saavuttamiseksi asetettu määräaika, ottaen huomioon luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 d §:ssä säädetyn ohjeellisen lisäpääomavaatimuksen täyttämiselle asetettu määräaika.

———

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valtiovarainministeriön asetus

seikoista, jotka on otettava huomioon arvioitaessa luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen taikka konsernin purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksia, annetun valtiovarainministeriön asetuksen 2 §:n muuttamisesta

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti seikoista, jotka on otettava huomioon arvioitaessa luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen taikka konsernin purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksia, annetun valtiovarainministeriön asetukseen (1285/2014)
muutetaan 2 §:n 17 kohta seuraavasti:

2 §

Purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arvioinnissa huomioon otettavat seikat

Arvioidessaan laitoksen tai konsernin purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksia, Rahoitusvakausviraston on arvioitava vähintään seuraavat seikat:
— —
17) laitoksen alentamiskelpoisten velkojen määrä ja luonne;
— —

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valtiovarainministeriön asetus

omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen laskemiseksi velkojen kokonaismäärästä

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 8 luvun 7 b §:n 4 momentin nojalla:

1 §

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 8 luvun 7 b §:n 4 momentissa säädetty vähimmäisvaatimuksen osuus velkojen kokonaismäärästä lasketaan kaavalla ((1-X1/X2) x 8 prosenttia, jossa X1 on 3,5 prosenttia EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdan mukaisesti lasketusta kokonaisriskin määrästä ja X2 summa kokonaislisäpääomavaatimuksesta ja 18 prosenttia kyseisen artiklan mukaisesti lasketusta kokonaisriskin määrästä. EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohtaa sovellettaessa tulee lisäksi huomioida mahdolliset asetuksen 72 b artiklan 3 kohdassa säädetyt vähennykset.

2§

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .